

Institut
Memòria
d'Estudis
CVRS 2013-2014
Catalans

Institut

Memòria

d'Estudis

CVRS 2013-2014

Catalans

I

Memòria

'E

2013-2014

C

© Institut d'Estudis Catalans
Carrer del Carme, 47
08001 Barcelona

Text revisat lingüísticament
per la Unitat de Correcció
del Servei Editorial de l'IEC

Disseny gràfic d'Enric Satué

Compost per Fotoletra, SA

Imprès a Open Print, SL

Dipòsit Legal: B 7372-2017

Índex

15 Presentació

19 I. Òrgans de govern

- 19 El Ple
 - 19 Equip de Govern
 - 19 Consell Permanent
 - 20 Consells de govern de les seccions
 - 20 Secció Històrico-Arqueològica
 - 20 Secció de Ciències Biològiques
 - 21 Secció de Ciències i Tecnologia
 - 21 Secció Filològica
 - 21 Secció de Filosofia i Ciències Socials
 - 22 Presidents de les societats filials
 - 25 Estructura administrativa
 - 26 Nòmina del personal
-

29 II. El Ple

- 29 Resum de les sessions plenàries i dels debats
- 44 Declaracions i adhesions institucionals
- 45 Els membres
 - 45 Nous membres
 - 45 Secció Històrico-Arqueològica
 - 45 Ernest Belenguer i Cebrià
 - 48 Ramon Pinyol i Torrents
 - 51 Albert Rossich i Estragó
 - 52 Secció de Ciències Biològiques
 - 52 Xavier Bonfill i Cosp
 - 54 Jordi Casanova i Roca
 - 56 M. Teresa Estrach i Panella
 - 58 Joan Ramon Laporte i Roselló
 - 60 Josep Peñuelas i Reixach
 - 63 Gonzalo Giribet

65	Secció Filològica
65	Nicolau Dols i Salas
67	José Enrique Gargallo Gil
69	Georg Kremnitz
74	Secció de Filosofia i Ciències Socials
74	Joan Nogué i Font
77	Christer Laurén
80	Antoni Nughes
82	Membres emèrits
82	Secció Històrico-Arqueològica
82	Dolors Bramon i Planas
83	Secció de Ciències Biològiques
83	Ricard Guerrero i Moreno
84	Àngel Llàcer i Escorihuela
85	Jaume Terradas i Serra
86	Secció de Ciències i Tecnologia
86	Joaquim Agulló i Batlle
87	Manuel Castellet i Solanas
88	Jaume Porta i Casanellas
89	Secció Filològica
89	Carles Miralles i Solà
90	Vicent Pascual Granell
91	Joaquim Rafel i Fontanals
92	Secció de Filosofia i Ciències Socials
92	Anna Cabré i Pla
93	Josep M. Casasús i Guri
94	Maria Dolors Garcia Ramon
95	Andreu Mas-Colell
96	Encarna Roca i Trias
97	Necrologies
97	Membres emèrits
97	Manuel Ardit i Lucas
100	Joan-Ferran Cabestany i Fort
102	Josep Carreras i Barnés
105	Modest Prats i Domingo
110	Francesc Vallverdú i Canes

113	Nòmina de membres
113	Membres numeraris
114	Membres emèrits
116	Membres corresponents

117 III. Les seccions

118	Secció Històrico-Arqueològica
118	Crònica
120	Membres
126	Secció de Ciències Biològiques
126	Crònica
128	Membres
134	Secció de Ciències i Tecnologia
134	Crònica
135	Membres
140	Secció Filològica
140	Crònica
150	Membres
158	Secció de Filosofia i Ciències Socials
158	Crònica
159	Membres

165 IV. Memòria econòmica

185 V. Activitat institucional

185	Inauguració del curs
185	Discurs del president de l'Institut d'Estudis Catalans
194	Lliçó inaugural
194	1914. Centenari de la Mancomunitat de Catalunya i la significació del bicentenari de 1714 en la seva perspectiva històrica, <i>per Jordi Casassas i Ymbert</i>
215	Parlament de Jaume Ciurana, tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona
221	Convenis de col·laboració
225	Representació en institucions

225	Institucions d'àmbit català
226	Institucions d'àmbit estatal
226	Institucions d'àmbit internacional
227	Patronats
229	Intervencions institucionals
229	Visitants il·lustres
230	Assistència a actes, visites i missions institucionals
246	Premis i distincions
248	Seus i delegacions
248	Seu de Perpinyà
249	Seu de Castelló
252	Seu de Lleida
252	Seu d'Alacant
255	Delegació de València
256	Delegació de Palma
<hr/>	
257	VI. Activitat de recerca
257	Programes de recerca
257	Secció Històrico-Arqueològica
257	Base de dades de monuments commemoratius de Catalunya
257	Catalunya Carolíngia
257	Corpus des Troubadours
258	Corpus Documental de les Relacions Internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó
259	Corpus Inscriptionum Latinarum
259	Corpus International des Timbres Amphoriques (CITA)
260	Corpus Textual de la Catalunya del Nord: Catàleg d'impresos rossellonesos
261	Diccionari d'Historiadors de l'Art Català
262	Edició crítica de les obres completes de Manuel Milà i Fontanals
262	Els cereals als mercats dels Països Catalans a l'edat mitjana: la gestió dels intercanvis d'un aliment estratègic
263	La justícia a la Catalunya medieval
263	Llibres de matrícula de les insaculacions (llibres de l'ànima) de la ciutat de Barcelona (1498-1713)
264	Percepció del patrimoni artístic

265	Recerca arqueològica de la ciutat romana de <i>Iesso</i> (Guissona)
267	Repertori de manuscrits catalans 1474-1714
268	Tabula Imperii Romani - Forma Orbis Romani (TIR-FOR)
269	Secció de Ciències Biològiques
269	Corpus Ictionímic del Català. Diccionaris de Peixos i de Mamífers Marins
269	Els sistemes naturals del delta del Llobregat
270	Flora i cartografia de les plantes, els fongs i la vegetació
270	Flora i cartografia de briòfits
270	Biodiversitat dels fongs i líquens dels Països Catalans
271	Flora i cartografia de les plantes vasculars
271	Millora de la presència de la llengua catalana dins de recopilacions internacionals de noms de plantes. <i>Vocabulari multilingüe de noms de plantes</i>
272	Recuperació i difusió del patrimoni científic català. Localització, digitalització i anàlisi de les revistes de ciència, tecnologia i medicina publicades entre 1898 i 1938
272	Un atlas genètic i lingüístic dels cognoms catalans
274	Secció de Ciències i Tecnologia
274	Cent anys de matemàtiques a l'Institut d'Estudis Catalans (1911-2011)
274	Ciència, tecnologia i ètica
274	De com el dret civil català pot facilitar la transferència de tecnologia
274	Diccionari de Ciència i Tecnologia (DiCiT)
276	ExtractCiT (Extracció terminològica de ciència i tecnologia)
278	Secció Filològica
278	Programes normatius
278	<i>Diccionari manual de la llengua catalana</i> . Segona edició
278	Gramàtica de la Llengua Catalana: Sintaxi
279	Nou Diccionari Normatiu de la Llengua Catalana
279	Codificació de la llengua de signes catalana
280	Proposta per a un Estàndard Oral de la Llengua Catalana
281	Programes de recerca
281	Atlas Lingüístic del Domini Català
281	Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català modern (GCM)
282	Diccionari del Català Contemporani - Diccionari Descriptiu de la Llengua Catalana

- 283 Digitalització de l'epistolari de Josep Sebastià Pons
- 284 Els clàssics i la llengua literària: norma i canón
- 285 Estudi previ a l'edició de les obres completes de Lluís Nicolau d'Olwer
- 285 Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae
- 288 Llengua i territori a Ponent i l'alt Pirineu (III). El patrimoni etnolingüístic al Pirineu i Prepirineu occidentals i al nord de la Franja
- 289 NEOXOC: la dimensió geolectal de la llengua catalana a través de la neologia. Anàlisi de la influència de l'anglès
- 290 Obra completa de Santiago Rusiñol. Recopilació, edició, estudi i publicació
- 290 Obres completes de Pompeu Fabra
- 290 Observatori de Neologia
- 291 Publicació de l'obra gramatical d'Antoni Febrer i Cardona
- 291 Refranyer Aguiló
- 292 Vocabulari de la Llengua Catalana Medieval de Lluís Faraudo de Saint-Germain
- 293 Secció de Filosofia i Ciències Socials
- 293 Aportacions dels economistes catalans en l'àmbit de la recerca
- 293 Catàleg dels manuscrits de la Biblioteca Diocesana del Seminari de Girona, 3 v. Ms. 1
- 293 Catàleg històric general de la premsa en català, II. La renovació del periodisme, 1899-1923
- 294 Comprensió i producció de textos amb recursos digitals
- 294 Corpus Philosophorum Medii Aevi. Arnaldi de Villanova
- 294 Evolució dels paisatges mediterranis de ribera
- 295 El diàleg com a font de dret. Modelització dels fonaments de la filosofia política i jurídica catalana (s. XII-XXI)
- 296 Identitat i cohesió social
- 296 La cartografia dels Països Catalans des del Renaixement a l'edat moderna
- 299 Centres de recerca
- 299 Centres propis
- 299 Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè (LEGEF)
- 300 Centre Català de la Nutrició (CCNIEC)
- 303 Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural
- 306 Laboratori de Fonètica
- 308 Centres consorciats
- 308 Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT)
- 308 Centre de Recerca Matemàtica (CRM)

309	Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)
311	Oficines
311	Oficina d'Assessorament Lingüístic
311	Oficina de Gramàtica
311	Oficina d'Onomàstica
312	Oficines Lexicogràfiques
312	Oficina d'Assessorament Històric
314	Secretaria Científica

317 VII. Assessorament, promoció i difusió de la recerca

317	Assessorament
317	Observatori de la Recerca
320	Xarxa CRUSCAT (Coneixements, representacions i usos del català)
321	Organismes administratius en els quals l'IEC té assessors
323	Promoció
323	Premis i borses d'estudi de l'IEC - Premis Sant Jordi 2014
331	Relació d'activitats científiques organitzades, promogudes o acollides per l'IEC
379	Difusió
379	Servei de Documentació i Arxiu de l'Institut d'Estudis Catalans

383 VIII. Societats filials

384	Institució Catalana d'Història Natural
394	Societat Catalana de Biologia
400	Societat Catalana de Filosofia
404	Societat Catalana de Física
408	Societat Catalana de Química
412	Societat Catalana de Matemàtiques
418	Societat Catalana de Geografia
423	Societat Catalana d'Estudis Històrics
426	Societat Catalana d'Estudis Jurídics
430	Societat Catalana d'Economia
433	Associació Catalana de Sociologia
436	Societat Catalana d'Estudis Litúrgics
437	Societat Catalana de Musicologia

438	Amics de l'Art Romànic
443	Societat Catalana de Pedagogia
445	Societat Catalana d'Estudis Clàssics
447	Societat Catalana d'Estudis Numismàtics
451	Societat Catalana d'Ordenació del Territori
457	Societat Catalana de Sociolingüística
460	Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana
463	Institució Catalana d'Estudis Agraris
469	Societat Catalana de Comunicació
471	Societat Catalana de Llengua i Literatura
473	Societat Catalana de Tecnologia
475	Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica
480	Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació
484	Societat Catalana d'Estudis Hebraics
486	Societat Catalana de Terminologia

489 IX. Fundacions, entitats vinculades i adherides a l'IEC

489	Fundacions
489	Fundació Ferran Sunyer i Balaguer
490	Fundació Mercè Rodoreda
492	Entitat vinculada
492	Biblioteca de Catalunya
493	Entitats adherides
493	Institut Menorquí d'Estudis
493	Institut d'Estudis Eivissencs
494	Institut d'Estudis Baleàrics
494	Societat Arqueològica Lul·liana
495	Altres vinculacions
495	Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes
495	North American Catalan Society
496	Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana
496	Institut Català d'Antropologia
497	Societat Andorrana de Ciències
497	Societat Catalana d'Estadística

499	X. Publicacions
499	Portal de revistes científiques
499	Monografies
504	Obres vinculades a l'Institut d'Estudis Catalans
505	Publicacions periòdiques
506	Resum dels títols editats (2009-2013)
506	Donacions de publicacions
510	Intercanvi de publicacions
511	Relació d'institucions científiques i acadèmies a les quals l'IEC lliura regularment publicacions en concepte d'intercanvi

Presentació

La memòria del curs acadèmic 2013-2014 reflecteix l'activitat de la institució en el desplegament de les seves missions fonamentals: la contribució a la realització i la difusió de la recerca en les diferents àrees de la ciència i les humanitats; l'impuls del progrés de la societat amb tasques d'assessorament dels poders públics i altres institucions, i la cura de l'estudi de la llengua catalana i l'establiment de la normativa. Les actuacions d'aquest període pertanyen a l'Equip de Govern, en seu el primer any de mandat després d'haver guanyat les eleccions a la Presidència a final del curs passat.

El Ple de l'IEC ha elegit al llarg d'aquest curs cinc nous membres corresponents: Gonzalo Giribet, José Enrique Gargallo, Georg Kremnitz, Christer Laurén i Antoni Nughes. Amb llur incorporació, actualment es compta amb setanta-quatre membres corresponents, que des dels seus llocs de residència col·laboren en les tasques científiques de l'IEC. Malauradament, hem hagut de lamentar el traspàs dels membres següents: Joan Ferran Cabestany i Fort, Manuel Ardit i Lucas, Josep Carerras i Barnés, Modest Prats i Domingo, i Francesc Vallverdú i Canes. Sigui per a ells el nostre record més emotiu.

Com a entitat vinculada, ha passat a formar part de l'IEC la Societat Cata-

lana d'Estadística, que se suma a la Societat Andorrana de Ciències i a l'Institut Català d'Antropologia en entitats d'aquesta categoria.

La tasca de l'Institut d'Estudis Catalans no es podria dur a terme sense la participació activa i continuada de les persones que constitueixen la força laboral de la casa i dels serveis a què pertanyen. S'han desenvolupat les activitats que corresponen al bon funcionament de les seccions, les filials, les fundacions i les delegacions; els actes que cada dia es programen a la Casa de Convalescència i en les altres seus i delegacions de l'Institut; els projectes de recerca, l'elaboració de corpus, diccionaris, revistes, monografies, llibres i col·leccions, i les relacions de l'Institut amb altres corporacions del país, de l'Estat i de l'estranger.

Dins el conjunt d'activitats, que trobareu detallades al llarg d'aquesta memòria, m'agradaria ressaltar, en primer lloc, la consolidació del cicle de concerts *Música al claustre*, que per tercer any vam oferir a la ciutadania, sota el títol «Tres centenaris. Tres moments musicals», i també el relleu que han pres les exposicions, aprofitant el mateix espai barroc i privilegiat de la Casa de Convalescència. Hem incrementat el nombre d'exposicions, sovint de petit format, que inviten el públic a acostar-se a la nostra institució.

En segon lloc destaquen, entre moltes altres iniciatives, l'organització del congrés commemoratiu del tres-centè aniversari de la caiguda de Barcelona el 1714; el cicle de debats *Qüestions d'estat. Reflexions per al país del futur*, juntament amb Òmnium Cultural, en què es tractaren temes referents al procés sobiranista; l'acte de presentació del document *Unes humanitats amb futur*, promogut conjuntament amb la Facultat de Teologia de Catalunya; l'acte institucional de celebració del vint-i-cinquè aniversari del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), i, en el marc del conveni de col·laboració entre l'IEC i el Consell de Cultura Galega per a la promoció de les cultures gallega i catalana, la commemoració *Catalunya i Rosalía de Castro. 150 anys de 'Cantares gallegos'*.

El pressupost que ha sostingut l'activitat de l'IEC durant l'any 2013 és de gairebé 9 milions d'euros, és a dir, un 12% menys que l'any anterior i al voltant d'un 30% menys respecte del pressupost que tenia fa cinc anys. Tot i això, l'Institut ha maldat per mantenir el nombre d'estudis i programes de recerca; actualment en són una vuitantena que, amb diferent ritme, avancen favorablement. A tall d'exemple: la Secció Històrico-Arqueològica ha conclòs l'estudi de *Les quatre grans Cròniques*; la Secció de Ciències Biològiques porta a terme un estudi de la flora i la cartografia de les plantes i els fongs, juntament amb

l'elaboració del vocabulari multilingüe corresponent; la Secció de Ciències i Tecnologia ha fet un estudi sobre l'ètica en la ciència i la tecnologia, a punt de ser difós, i la Secció de Filosofia i Ciències Socials avança en la compleció del *Diccionari jurídic*, que ara per ara té més de nou mil cinc-cents termes consultables des de la Xarxa. Per la seva banda, la Secció Filològica, responsable de l'elaboració tècnica de la normativa, és a la recta final de la *Gramàtica de la llengua catalana*; continua els treballs de toponímia, la codificació de la llengua de signes catalana i la posada al dia del diccionari normatiu, així com la recerca també en obres de caràcter fonamental, com són l'*Atlas lingüístic del domini català*, el *Diccionari descriptiu de la llengua catalana* i el glossari del llatí medieval.

L'interès de l'IEC per a fer públics els resultats de la recerca s'ha fet palès en les publicacions, sigui en format electrònic o sigui en el tradicional de paper. També s'ha treballat per a millorar les publicacions periòdiques, que formen un conjunt de seixanta revistes periòdiques i aspiren a tenir més projecció internacional. Amb el mateix objectiu de promoure la investigació, l'Institut ha atorgat un any més els Premis Sant Jordi, amb l'inestimable ajut de persones i institucions benefactores, que aquest 2014 han arribat a la vuitanta-tresena edició amb un cartell format per quaranta-un premis i borses.

Per a cloure aquesta presentació, només voldria afegir dues notícies. D'una banda, el complex moment polític que viu el nostre país ha impulsat l'Institut a emetre la *Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre el dret a decidir*, del 18 de novembre de 2013, i la *Nota sobre el tancament de Ràdio Televisió Valenciana*, del 16 de desembre de 2013. I, de l'altra,

l'IEC ha estat acceptat com a membre de ple dret de l'ALLEA, la federació europea d'acadèmies de ciències i humanitats, una mostra més de la projecció internacional de la nostra institució.

ROMÀ ESCALAS
Secretari general

I. Òrgans de govern

El Ple

El Ple és l'òrgan sobirà de l'Institut d'Estudis Catalans. És constituït pels membres numeraris, els emèrits i els presidents de les societats filials.

Els membres formen les seccions, que, des del 25 de setembre de 1989, són les cinc següents: Secció Històrico-Arqueològica, Secció de Ciències Biològiques, Secció de Ciències i Tecnologia, Secció Filològica i Secció de Filosofia i Ciències Socials. (Vegeu el capítol III, «Les seccions».)

Equip de Govern

L'Equip de Govern assisteix el president en les seves funcions executives i administratives.

President: Joandomènec Ros i Aragonès

Vicepresidents: Joaquim Agulló i Batlle

Jaume de Puig i Oliver

Secretari general: Romà Escalas i Llimona

Consell Permanent

El Consell Permanent actua per delegació del Ple i exerceix el govern de la corporació. És format per l'Equip de Govern i els presidents de les cinc seccions.

Presidents de les seccions: M. Teresa Ferrer i Mallol (fins al 24.6.2014)

Josep Massot i Muntaner (des del 25.6.2014)

(Secció Històrico-Arqueològica)

Francesc González i Sastre

(Secció de Ciències Biològiques)

David Serrat i Congost

(Secció de Ciències i Tecnologia)

Isidor Mari i Mayans (fins al 3.7.2014)

M. Teresa Cabré i Castellví (des del 4.7.2014)

(Secció Filològica)

Josep González-Agàpito i Granell

(Secció de Filosofia i Ciències Socials)

Consells de govern de les seccions

Les seccions de l'IEC es corresponen amb grans unitats temàtiques de la ciència i la tecnologia. Són regides per un consell de govern format per un president, un vicepresident, un secretari i un tresorer.

Secció Històrico-Arqueològica

Presidenta:

M. Teresa Ferrer i Mallol

Vicepresident:

Josep Massot i Muntaner

Secretari:

Joaquim Garriga i Riera

Tresorer:

Albert Balcells i González

A partir del 25 de juny de 2014, l'equip restà configurat de la manera següent:

President:

Josep Massot i Muntaner

Vicepresident:

Albert Balcells i González

Secretari:

Antoni Simon i Tarrés

Tresorer:

Joaquim Garriga i Riera

Secció de Ciències Biològiques

President:

Francesc González i Sastre

Vicepresident:

Abel Mariné i Font

Secretari:

Jordi Leonart i Aliberas

Tresorer:

Joaquim Gosálbez i Noguera

A partir del 25 de novembre de 2013, l'equip restà configurat de la manera següent:

President:	Francesc González i Sastre
Vicepresident:	Abel Mariné i Font
Secretari:	Xavier Llimona i Pagès
Tresorer:	Joaquim Gosálbez i Noguera

Secció de Ciències i Tecnologia

President:	David Serrat i Congost
Vicepresident:	Francesc Serra i Mestres
Secretària:	Alícia Casals i Gelpí
Tresorer:	Joan Cirbau i Badó

Secció Filològica

President:	Isidor Marí i Mayans
Vicepresidenta:	Gemma Rigau i Oliver
Secretari:	Ramon Sistac i Vicén
Tresorer:	Vicent Pitarch i Almela

A partir del 4 de juliol de 2014, l'equip restà configurat de la manera següent:

Presidenta:	M. Teresa Cabré i Castellví
Vicepresidenta:	Mariàngela Vilallonga i Vives
Secretari:	Ramon Sistac i Vicén
Tresorer:	Màrius Serra i Roig

Secció de Filosofia i Ciències Socials

President:	Josep González-Agàpito i Granell
Vicepresident:	Josep M. Casasús i Guri
Secretari:	Josep M. Panareda Clopés
Tresorera:	Àngels Pascual de Sans

Presidents de les societats filials

Amics de l'Art Romànic

Presidenta: Francesca Español i Bertran

Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

President: Abel Mariné i Font

Associació Catalana de Sociologia

President: Josep M. Rotger i Cerdà

Institució Catalana d'Estudis Agraris

President: Josep M. Vives de Quadras

Institució Catalana d'Història Natural

President: Joan Pino i Vilalta

Societat Catalana d'Economia

President: Eduard Arruga i Valeri

Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Presidenta: Montserrat Jufresa i Muñoz

Societat Catalana d'Estudis Hebraics

President: Pere Casanellas i Bassols

Societat Catalana d'Estudis Històrics

President: Jaume Sobrequés i Callicó

Societat Catalana d'Estudis Jurídics

President: Josep Cruanyes i Tor

Societat Catalana d'Estudis Litúrgics

President: Miquel dels Sants Gros i Pujol

Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

President: Miquel Crusafont i Sabater

Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica

Presidenta: Mònica Rius i Piniés
(fins al 18.11.2013)
Emma Sallent del Colombo
(des del 19.11.2013)

Societat Catalana d'Ordenació del Territori

President: Josep M. Llop i Torné

Societat Catalana de Biologia

President: Lluís Tort i Bardolet
(fins al 29.6.2014)
Josep Clotet Erra
(des del 30.6.2014)

Societat Catalana de Comunicació

Presidenta: Rosa M. Franquet i Calvet

Societat Catalana de Filosofia

President: Josep Monserrat i Molas

Societat Catalana de Física

President: Josep Enric Llebot Rabagliati

Societat Catalana de Geografia

President: Josep Oliveras i Samitier

Societat Catalana de Llengua i Literatura

President: Manuel Llanas i Pont

Societat Catalana de Matemàtiques

President: Joan de Solà-Morales i Rubió

Societat Catalana de Musicologia

President: Jordi Ballester Gibert

Societat Catalana de Pedagogia

President: Martí Teixidó i Planas

Societat Catalana de Química

President: Romà Tauler i Ferré
(fins al 5.3.2014)
Carles Bo i Jané
(des del 6.3.2014)

Societat Catalana de Sociolingüística

President: Joan Pujolar Cos

Societat Catalana de Tecnologia

President: Frederic Luque i Carrillo

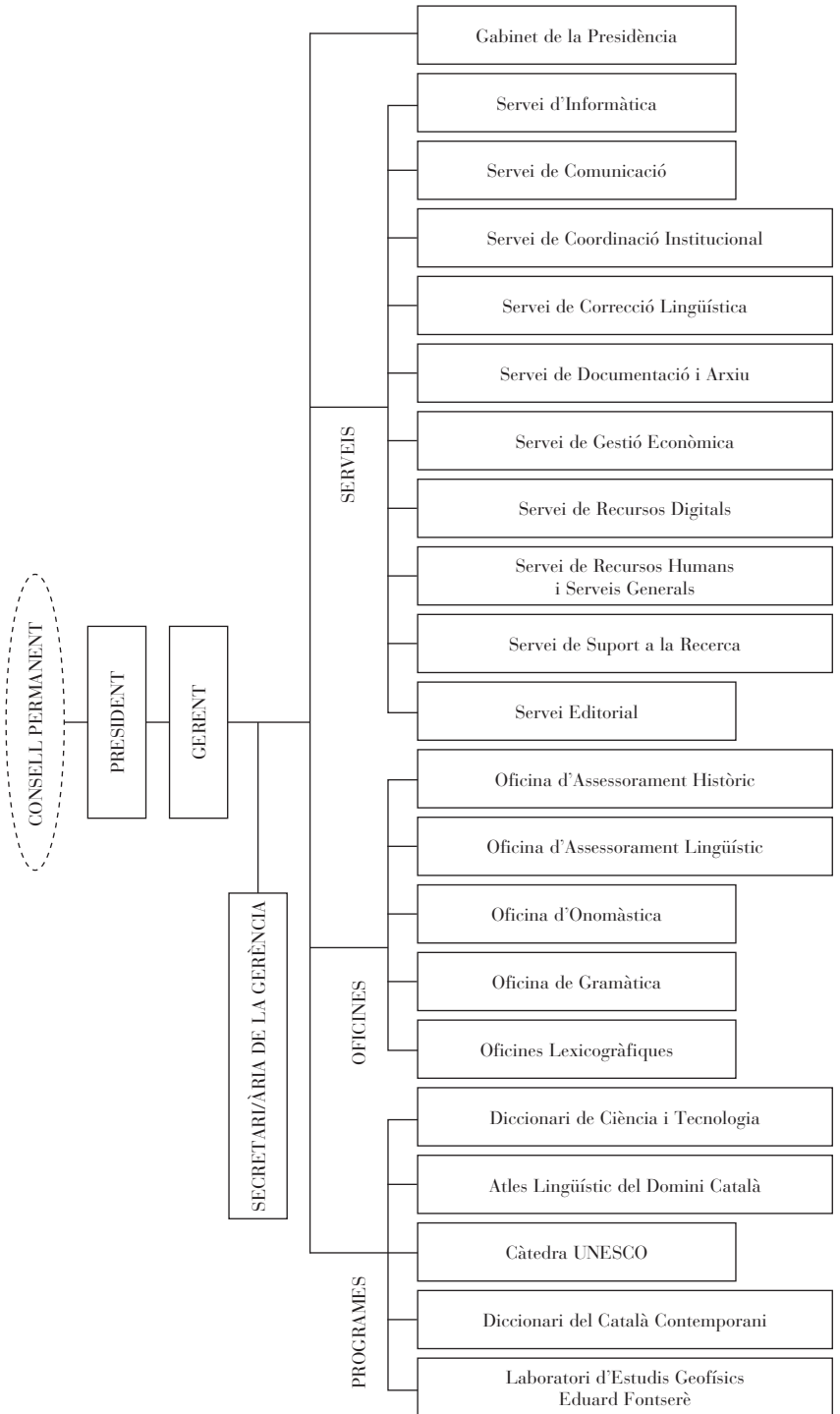
Societat Catalana de Terminologia

President: Jaume Martí i Llobet

Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

President: Salomó Marquès i Sureda

Estructura administrativa

Nòmina del personal

Sara Adell i Roura

Marc Alcalà i Borrell

Llorenç Arguimbau Vivó

M. Teresa Balagué i Sort

Marta Balasch Guerrero

Ariadna Barcelona Ceamanos

M. del Mar Batlle Gutiérrez

Blanca Betriu Recha

Gemma Boada Pérez

M. Cristina Busto i Menéndez

Ferran Cabellos Romero

Laia Campamà Mormeneo

Eduard Campos Jiménez

Laia Castanyer Teixidó

M. Lluïsa Castellón i Molina

Mercè Castells i Baldrich

Aldara Cervera Pérez

Anna Chamizo i Tarté

Albert Clavero Arnau

M. Àngels Codina Relat

Irene Comas i Alsina

Ramon Corbella Bosch

Fàtima Duarte i Ortega

Marta Ejarque i Pavia

Antoni Escolà i Banqué

Eva Faustino Vidal

Judit Feliu Cortés

F. Xavier Ferré i Mariscot

Antònia Ferrer i Gràcia

Núria Florit Robusté

Marta Folia i Campos

Anna Font Reñé

Carla Fontclara Serrallonga

Imma Fradera i Castillo

M. Rosa Franquesa i Bonet

Núria Fuster i Postico

Mariàngels Callego i Ribó

Eva Gil Bel

Georgina Goberna Baradat

Cristina Guirado Gil

Núria Jolis i Masjuan

Elvira Juncosa Román

Robert Latorre Soto

Lídia Lluís Gavaldà

Sílvia López i Caballer

Daniel Luján Cazalilla

Mercè Martí Bassols

Ramon Martínez i Gil

M. Àngels Martínez Salom

Josep Maria Mestres i Serra

Eulàlia Miret i Raspall

Pere Montalat i Buscató

Mercè Montaña i del Agua

Isabel Munujos i Sala

Santiago Muxach Riubrogent

Maria Nebot Calduch

Bernat Oliver Majó

David Ordóñez i García

Josep Maria Palau Baduell

Manuel Pascual i Rodríguez

Miquel Payrot

Berta Pedemonte Miquel

Lliris Picó Carbonell

Ester Prat Alsina

Gemma Pujol Vallès

Joan Antoni Rabella i Ribas

Núria Reixach Boada

Jordi Ribas i Bisbal

Sandra Rigall Méndez
Montserrat Rius Mentuy
Roser Rodríguez Vila
Xavier Rofes i Moliner
Núria Roma i Peix
Montserrat Roma Uguet
Aina Rusca Mestre
M. Teresa Sadurní i Villaronga
Francesc Salvador Carvajal
Jaume Salvanyà Cristòbal
Maite Sànchez i Riera
Roser Sanromà i Borrell
Carolina Santamaria i Jordà
Lluís Maria Sol i Salvadó

Lourdes Sola i Lòpez
Joan Soler i Bou
M. del Mar Tapia Jiménez
Montserrat Torras Conangla
Xavier Torrents Casas
Joana Torres Bosch
Albert Torres Sanglas
Carme Vallès Foz
Marta Viñuales i Granel
Enkeleda Xhelo Çomo

Aquesta és la relació de persones que formen la nòmina de l'IEC el 31 d'agost de 2014.

II. El Ple

Resum de les sessions plenàries i dels debats

Durant el curs 2013-2014, el Ple es reuní nou vegades. A continuació presentem un breu resum de cada sessió.

Ple del dia 7 d'octubre de 2013 (ordinari)

- Lectura de la necrològica de Manuel Ribas i Piera († 14.3.2013), membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, per Joan Antoni Solans
- Lectura de la necrològica de Jaume Truyols i Santonja († 28.8.2013), membre corresponent de la Secció de Ciències i Tecnologia, per David Serrat
- Lectura de la necrològica de Joan-Ferran Cabestany i Fort († 26.9.2013), membre de la Secció Històrico-Arqueològica, per Jaume Sobrequés
- Presentació i aprovació de l'avantprojecte de pressupost del 2013
- Presentació i aprovació de la *Declaració sobre el dret a decidir i el procés de sobirania de Catalunya*

Hi assisteixen seixanta-dos membres i set presidents de les societats filials.

Joan Antoni Solans, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, llegeix la nota necrològica de Manuel Ribas i Piera (text inclòs en la *Memòria 2012-2013*), membre de la mateixa Secció traspasat el dia 14 de març de 2013.

David Serrat, president de la Secció de Ciències i Tecnologia, llegeix la necrològica de Jaume Truyols i Santonja (text inclòs en la *Memòria 2012-2013*), membre corresponent de la mateixa Secció traspasat el 28 d'agost de 2013.

Jaume Sobrequés, president de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, llegeix la necrològica de Joan-Ferran Cabestany i Fort, membre de la Secció Històrico-Arqueològica traspasat el 26 de setembre de 2013.

Com a nou president de l'IEC, Joandomènec Ros comunica que té la voluntat de continuar complint els compromisos del mandat anterior i plantejar-ne de nous. A tall d'exemple, avança que s'està treballant en la incorporació de l'anglès a la pàgina web de l'IEC, en la recuperació i la millora de la Intranet dels membres, i en la posada en funcionament del vot electrònic per als membres. Informa que ha discontinuat les delegacions per a les societats filials, les publicacions i l'àrea territorial, les quals seran assumides per

l'Equip de la Presidència. També comunica que el vicepresident Jaume de Puig assumirà la direcció de l'Arxiu. Agraïx personalment als delegats i als directors sortints, senyors Francesc Vallverdú, Salvador Alegret i Albert Balcells, llur dedicació als càrrecs.

A continuació, explica que el Govern català els va confirmar la pròrroga del pressupost i va decidir que no faria un pressupost per al 2013. Atès, però, que els havien comunicat les quantitats de què es podia disposar, han decidit presentar el pressupost de l'IEC per a aquest exercici. El passat Consell Permanent va aprovar provisionalment el pressupost a l'espera que ho faci avui el Ple, si escau.

Finalment, del seu informe, el president destaca les activitats següents: la celebració de la Diada de Catalunya de l'Onze de Setembre amb la jornada de portes obertes i la conferència del professor Carles Miralles; el darrer concert del cicle de *Música al claustre*, en què es presentà la barítona, fruit de la recerca del projecte de Joaquim Agulló; la reunió del Consell Interacadèmic de Catalunya, on es presentà la possible constitució de l'Acadèmia de Catalunya, que agruparia totes les acadèmies de Catalunya, i en què també es presentaven els comentaris que es poguessin fer a un projecte de llei sobre la creació d'aquest ens; la reunió de constitució del Consell Directiu d'Agrofòrum; la reunió del Fòrum Cat 21 Territori i Urbanisme, i la reunió del Consell Interuniversitari de Catalunya.

El vicepresident Joaquim Agulló dona informació sobre la presència de l'IEC a la Xarxa. Explica que el DIEC rep consultes de tres milions d'usuaris cada mes, un gran volum de consultes possible gràcies a l'extensió del servei als dispositius mòbils. El *Diccionari català-valencià-balear* també té un ús important, entorn de 350.000 consultes al mes. L'Hemeroteca Científica Catalana ha doblat el ritme de descàrregues de documents PDF en un any fins a les 200.000 baixades per mes.

A continuació, s'acorda que es presentarà una relació de les actuacions realitzades sobre el dret a decidir i la independència de Catalunya, i es demanarà que el Ple les ratifiqui. Es portarà a la consideració del Ple una declaració sobre el dret que el poble català pugui decidir el seu futur i una altra referida a la independència de Catalunya. Ambdues seran sotmeses a votació.

Ramon Corbella, gerent, presenta l'avantprojecte de pressupost del 2013.

El Ple aprova per assentiment l'avantprojecte de pressupost del 2013.

Ple del dia 18 de novembre de 2013 (ordinari)

— Informe de l'activitat de la Secció Històrico-Arqueològica des del dia 19 de novembre de 2012

- Presentació i aprovació, si escau, de les línies generals per a l'elaboració del pressupost per al 2014
- Presentació i aprovació, si escau, de la *Declaració sobre el dret a decidir i el procés de sobirania de Catalunya*

Hi assisteixen seixanta-dos membres i dotze presidents de les societats filials.

De l'informe, que el president presenta per escrit, en destaca les activitats següents: el segon seminari del cicle *Qüestions d'estat. Reflexions per al país del futur*, que tractava sobre educació; l'entrevista amb el conseller Mas-Colell, en què van tractar dels pressupostos a l'IEC; el lliurament del Premi Ramon Margalef d'Ecologia 2013 a l'oceanògrafa nord-americana Sallie Watson Chisholm, i la conferència de premsa de presentació de la barítona.

El vicepresident Joaquim Agulló destaca que s'ha fet una gran difusió de la barítona als mitjans de comunicació i que se n'ha demanat la participació en el concert de Cap d'Any de TV3.

El president destaca també la celebració dels vint-i-cinc anys del CREAM; la sessió inaugural del curs amb la lliçó a càrrec del membre de l'IEC Jordi Casassas i Ymbert; la visita del Consell Permanent a l'abadia de Montserrat convidat per l'abat; la signatura d'un conveni amb la Diputació de Barcelona per a les activitats del 2013 i el 2014; la presentació del *VI Informe sobre la situació de la llengua catalana (2012)* de la Xarxa CRUSCAT, i, finalment, la presidència a la Sala Prat de la Riba de l'acte sobre Rosalía de Castro, en què un dels conferenciantes era el president de l'Academia Galega da Língua Portuguesa, amb qui, juntament amb el president de l'Euskaltzaindia (Reial Acadèmia de la Llengua Basca), preparen una reunió a Madrid per a fer avinent al ministre corresponent el desacord amb les retallades practicades en els pressupostos de les acadèmies.

El president en funcions de la Secció de la Històrico-Arqueològica, Josep Massot, presenta les activitats de la seva secció en substitució de la presidenta actual, M. Teresa Ferrer, que està greument malalta des del mes de juliol.

Ramon Corbella presenta el document de línies generals per a l'elaboració del pressupost per al 2014.

El president explica que s'ha preservat tant com s'ha pogut el pressupost de recerca, però que gairebé totes les partides estan tocades. Si s'acorda que algun dels locals s'ha de buidar per a evitar despeses o llogar-lo, això implica ressituar el personal. Una proposta d'estalvi en publicacions és reduir el tiratge i passar al format digital. Finalment recorda que l'IEC encara disposa de patrimoni pendent de venda.

Ateses les objeccions a les línies generals del pressupost presentades per diversos

membres, l'aprovació queda subjecta a la presentació del projecte de pressupost per al 2014.

Se sotmet a debat entre els membres del Ple el document de *Declaració sobre el dret a decidir i el procés de sobirania de Catalunya*. S'acorda per consens el redactat següent: «L'Institut d'Estudis Catalans reitera la seva posició inequívoca en el sentit que Catalunya, en tant que nació de ple dret, pot —ja sigui dins o fora del marc jurídic estatal— decidir lliurement el seu futur.» (Vegeu el text d'aquesta declaració en l'apartat «Declaracions institucionals».) Així mateix, el Ple ratifica les quatre actuacions que ha fet la Presidència en nom de l'Institut.

Ple del dia 16 de desembre de 2013 (ordinari)

- Lectura de la necrològica de Manuel Ardit i Lucas († 8.12.2013), membre de la Secció Històrico-Arqueològica, per Albert Balcells
- Semblança de Manuel Mundó i Marcet (1923-2012), membre de la Secció Històrico-Arqueològica, per Xavier Barral
- Informe de les activitats de la Secció de Ciències i Tecnologia des del 17 de desembre de 2012
- Presentació d'un candidat a membre corresponent

Hi assisteixen cinquanta-cinc membres i deu presidents de les societats filials.

El president comença la sessió informant els membres que el Ple recupera el sistema de dues convocatòries. La primera part es dedicarà a parlaments, com ara semblances o necrològiques, i a l'informe del president, i la segona part tractarà temes que requereixen l'aprovació expressa del Ple. D'aquesta manera es facilitarà que familiars o persones que no són membres de l'Institut puguin assistir als parlaments inicials. Així mateix, comunica que hi ha un punt nou a afegir en l'ordre del dia, que és l'eventual aprovació d'un text sobre el tancament de Ràdio Televisió Valenciana.

Albert Balcells, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, llegeix la nota necrològica de Manuel Ardit i Lucas, membre de la mateixa Secció traspassat el 8 de desembre de 2013.

Xavier Barral, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta la semblança de Manuel Mundó i Marcet, membre de la mateixa Secció (1923-2012).

De l'informe que presenta per escrit, el president posa en relleu les activitats següents: l'homenatge a Manuel Ribas i Piera, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia;

el simposi *Espanya contra Catalunya: una mirada històrica (1714-2014)*, organitzat per la Societat Catalana d'Estudis Històrics i pel Centre d'Història Contemporània de Catalunya, que pel títol i la situació històrica va causar gran rebombori i influència de mitjans de comunicació; la visita guiada dels membres de l'Institut al MACBA, convidats pel director, Bartomeu Marí, i els tres darrers seminaris del cicle *Qüestions d'estat. Reflexions per al país del futur* —els ponents del qual estan elaborant les conclusions que es lliuraran a la presidenta del Parlament.

El president destaca dos actes que no figuren en l'informe: la reunió del Patronat de la Universitat Catalana d'Estiu, en què s'anuncià que Joandomènec Ros ara és president de la Fundació Universitat Catalana d'Estiu, en substitució de Salvador Giner i Salvador Alegret, que és ara president de la Universitat Catalana d'Estiu; i els acords mantinguts amb el personal de l'IEC en relació amb les línies generals del pressupost presentades, que es resumeixen en l'eliminació del tiquet restaurant, l'eliminació d'una paga i mitja extra per a tot el personal, la reducció del 10 % en els salaris superiors als cinquanta mil euros bruts anuals i del 15 % en salaris superiors als seixanta mil euros bruts anuals, la possibilitat de modificacions horàries i la implantació del teletreball en alguns àmbits.

El secretari general, Romà Escalas, comunica que ha rebut la petició del president de la Secció Filològica de presentar al Ple una nota proposada pel Ple d'aquesta Secció sobre el tancament de Ràdio Televisió Valenciana (RTVV) (vegeu el text d'aquesta nota en l'apartat «Declaracions institucionals»). El Ple aprova el text per assentiment, el qual serà difós als mitjans de comunicació.

Pel que fa als assumptes de la Secretaria General, el secretari general informa que el dia 16 de desembre va tenir una reunió amb els presidents de les seccions per a analitzar elements de coordinació entre activitats internes i públiques de l'IEC i la imatge externa de la institució —amb motiu de la remodelació dels jardins de Rubió i Lluch per part de l'Ajuntament de Barcelona.

David Serrat, president de la Secció de Ciències i Tecnologia, presenta les activitats de la seva Secció dutes a terme des del 17 de desembre de 2012.

Xavier Bellés, membre de la Secció de Ciències Biològiques, presenta la candidatura de Gonzalo Giribet com a membre corresponent de la mateixa Secció.

Ple del dia 20 de gener de 2014 (ordinari)

— Semblança de Jaume Massó i Torrents (1863-1943), membre de la Secció Històrico-Arqueològica, per Albert Balcells

- Informe de les activitats de la Secció de Ciències Biològiques des del 21 de gener de 2013, per Francesc González i Sastre
- Presentació de candidats a membres

Hi assisteixen seixanta-dos membres i tretze presidents de les societats filials.

El president dona la benvinguda a les persones convidades a assistir al primer punt de l'ordre de dia: el senyor Joan Massó, nét de l'homenatjat, amb quatre persones de la família; Francesc Cabana, president de l'Ateneu Barcelonès; Assumpció Estivill, en representació del degà de la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la UB, Ernest Abadal; Núria Altarriba, directora de la Unitat Bibliogràfica de la Biblioteca de Catalunya; Jaume Clarà, cap de Col·leccions Generals de la Biblioteca de Catalunya; Pilar Estrada, bibliotecària de la Unitat Gràfica de la Biblioteca de Catalunya; Reis Fontanals, cap de l'Àrea de Difusió de la Biblioteca de Catalunya; Anna Gudayol, cap de Manuscrits de la Biblioteca de Catalunya; Marga Losantos, cap del Servei d'Accés i Obtenció de Documents de la Biblioteca de Catalunya; Maria del Tura Molas, directora de l'Hermetoteca de la Biblioteca de Catalunya, i Roser Pintó, bibliotecària de la Unitat Gràfica de la Biblioteca de Catalunya.

Albert Balcells, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta la semblança de Jaume Massó i Torrents (1863-1943), membre d'aquesta mateixa Secció.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca les entrevistes mantingudes amb membres del Govern català, tot i que no estan relacionades directament amb l'Institut, i anuncia que té una visita programada el dia 13 de febrer amb el president de la Generalitat. Fa saber que el dia 29 de febrer, el comissari de l'exposició instal·lada al Palau Robert «La superació d'un matemàtic. Ferran Sunyer i Balaguer (1912-1967)», Manuel Castellet, oferirà una visita guiada als membres i al personal de l'IEC que ho desitgin. Finalment, dona compte de la presentació a la consellera d'Ensenyament i al secretari general d'Universitats del document *Unes humanitats amb futur*, promogut per l'IEC i la Facultat de Teologia de Catalunya.

En l'apartat d'assumptes de la Secretaria General, el secretari, Romà Escalas, notifica l'acord del Consell Permanent del 9 de gener que va aprovar l'avantprojecte de pressupost de l'IEC per al 2014 i que el Ple haurà d'aprovar en el Ple del mes de febrer.

Francesc González i Sastre, president de la Secció de Ciències Biològiques, presenta les activitats de la Secció.

Antoni Simon, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta la candidatura d'Ernest Belenguer com a membre numerari d'aquesta mateixa Secció.

Manuel Jorba, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, presenta la candida-

tura de Ramon Pinyol com a membre numerari d'aquesta mateixa Secció. D'altra banda, Manuel Jorba llegeix la presentació del senyor Josep Massot a la candidatura del senyor Albert Rossich com a membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica.

Ple del dia 17 de febrer de 2014 (ordinari)

- Semblança de Rafael Patxot (1872-1964) per Manuel Castellet, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia
- Informe d'activitats de la Secció Filològica des del 25 de febrer de 2013, per Isidor Marí
- Presentació de candidats a membres
- Proposta de tancament de locals de l'IEC
- Aprovació, si escau, del pressupost de l'any 2014, aprovat pel Consell Permanent el 9 de gener de 2014

Hi assisteixen cinquanta-set membres i deu presidents de les societats filials.

Amb motiu dels cinquanta anys de la mort del senyor Rafael Patxot (1964-2014), enguany s'han preparat un seguit d'actes per a recordar-lo. El president de l'IEC va delegar en Manuel Castellet la representació per part de l'IEC d'aquest esdeveniment. Entre altres activitats, entre les quals hi ha la celebració d'una jornada a l'IEC el dia 20 de març i la publicació d'un llibre dins la col·lecció «Publicacions de la Presidència», el senyor Castellet presenta la semblança de Rafael Patxot (1872-1964).

De l'informe, que el president presenta per escrit, en destaca les activitats següents: l'entrevista amb el president de la Generalitat, el senyor Artur Mas. També destaca la tercera edició del Dissabte Transfronterer de les Matemàtiques a l'Alt Empordà, organitzat per la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer i la Fundació Príncep de Girona; l'acte de presentació de l'obra *Poesia completa* de Rafael Caria, i la inauguració de l'any de commemoració a Alacant del vintè aniversari de la Xarxa Joan Lluís Vives d'Universitats.

El president de la Secció Filològica, Isidor Marí, presenta les activitats de la Secció dutes a terme des del 25 de febrer de 2013.

Josep González-Agàpito, president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta la candidatura d'Antoni Nughes com a membre corresponent de la mateixa Secció.

Joaquim Arnau, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta la candidatura de Christer Laurén com a membre corresponent de la mateixa Secció.

El president presenta el document *Avantatges i inconvenients de tancar un local*, una prospecció objectiva per a decidir quin dels dos locals s'hauria de tancar, que fou

presentat a la reunió del Consell Permanent del 6 de febrer. El Consell es decantà per tancar el local del carrer de Maria Aurèlia Capmany.

A continuació s'obre un torn d'intervencions per debatre els pros i contres de cada opció.

El vicepresident Joaquim Agulló explica els canvis en la política de publicacions. Es vol promoure la publicació digital i reduir les tirades en paper al mínim. El tiratge dels llibres és el resultat de la suma dels cinquanta exemplars preceptius per al dipòsit propi i de l'IEC.

El gerent de l'IEC, Ramon Corbella, presenta el pressupost del 2014, aprovat pel Consell Permanent el 9 de gener de 2014.

Josep Amat proposa que els vuitanta mil euros que implica tancar un dels locals es treguin del capítol 2 i del capítol 6. Proposa que es demani al Ple si prefereix acceptar el pressupost i tancar un edifici o no buidar cap edifici i fer la reducció del 4% del capítol 2 d'activitats de les seccions i una mica del capítol 6.

El president opina que és preferible passar a ocupar un espai comú i no reduir encara més les activitats, que han sofert una retallada substancial. Ateses les objeccions, proposa deixar la votació del pressupost per al Ple següent.

Pel que fa als assumptes de la Secretaria General, Romà Escalas comunica que el Consell Permanent va aprovar la proposta de la Comissió d'Investigació per a la distribució dels ajuts per a les activitats de les societats filials, les quals en seran informades en la reunió de la Comissió de les Societats Filials.

Ple del dia 17 de març de 2014 (ordinari)

- Informe de la Presidència
- Presentació de candidats a membres de la Secció Filològica
- Votació dels candidats a membre presentats en els plens dels dies 18 de març de 2013, 16 de desembre de 2013, 20 de gener de 2014 i 17 de febrer de 2014
- Votació del pressupost de l'any 2014
- Votació del tancament d'un local de l'IEC
- Informe d'activitats de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, per Josep González-Agàpito, president de la mateixa Secció
- Aprovació de l'informe d'adjudicació dels premis i les borses d'estudi corresponents al LXXXIII Cartell
- Liquidació del pressupost de 2013

Hi assisteixen cinquanta-dos membres i catorze presidents de les societats filials.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca les activitats següents: les entrevistes que ha mantingut separadament amb Josep Anton Planell, rector de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC), i amb Josep Vilarasau, president del Consell Assessor de la UOC. Informa que el president de l'Institut formarà part del Patronat d'aquesta institució. També fa esment de l'entrevista amb Jordi Bover, director del TERMCAT, per a estudiar la possibilitat d'estrènyer més la col·laboració entre ambdues institucions; de l'acte d'inauguració del congrés *Catalunya (i els Països Catalans) abans i després de l'Onze de Setembre de 1714*, que ell mateix presidí; de la donació a l'IEC per part de Montserrat Galera d'una reproducció facsímil de l'*Atlas català*, de Cresques Abraham, que ha estat instal·lat a la Sala Puig i Cadafalch; de l'acte d'homenatge a Josep Perarnau, que tingué lloc a la Facultat de Teologia de Catalunya; de l'acte d'investidura com a doctor *honoris causa* per la Universitat de Lleida de Salvador Giner; de la reunió del Pacte Nacional pel Dret a Decidir, convocada pel president de la Generalitat, Artur Mas; de la reunió de la Comissió de Societats Filials; de la reunió preparatòria de la commemoració del cinquantè aniversari de la mort de Pius Font i Quer, i de la reunió del Patronat de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer.

Isidor Marí, president de la Secció Filològica, presenta la candidatura de Nicolau Dols Salas com a membre numerari de la mateixa Secció.

Joan Veny, membre de la Secció Filològica, presenta la candidatura de José Enrique Gargallo Gil com a membre corresponent de la mateixa Secció.

Josep González-Agàpito, president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, presenta l'informe d'activitats de la Secció.

El secretari general llegeix la llista de premis i borses corresponent al LXXXIII Cartell de premis i borses d'estudi, que fou aprovada pel Consell Permanent. El Ple ratifica l'adjudicació dels Premis Sant Jordi 2014, corresponents al LXXXIII Cartell, a les persones que consten en la llista de guanyadors.

Ramon Corbella, gerent, presenta el document *Liquidació del pressupost de l'exercici 2013*.

S'acorda manifestar a la doctora M. Teresa Ferrer i Mallol l'agraïment del Ple per la seva donació a l'Institut d'Estudis Catalans.

El Ple aprova per assentiment la liquidació del pressupost corresponent a l'any 2013.

El secretari general comunica els resultats de l'escrutini de les votacions. El resultat de la votació per a l'aprovació del pressupost del 2014 és el següent: 138 vots a favor, 3 vots en contra, 18 vots en blanc i 2 vots nuls. Per tant, el pressupost de l'Institut d'Estudis Catalans per a l'any 2014 queda aprovat.

El resultat de la votació per a decidir el tancament d'un local és el següent: 32 vots a favor del tancament del local del carrer de Maria Aurèlia Capmany, 32 vots a favor del tancament del local de la plaça de Salvador Seguí, 38 vots en blanc i 9 vots nuls. Per tant, el Ple aprova el tancament del local de la plaça de Salvador Seguí.

Pel que fa a les votacions dels candidats a membres, havent obtingut tots els candidats els vots necessaris, d'acord amb el que estableix el Reglament de règim interior, esdevenen membres de l'IEC Ernest Belenguer i Cebrià, Ramon Pinyol i Torrents i Albert Rossich i Estragó (membres numeraris), adscrits a la Secció Històrico-Arqueològica; Gonzalo Giribet (membre corresponent) i Joan Nogué i Font (membre numerari), adscrits a la Secció de Ciències Biològiques, i Christer Laurén i Antoni Nughes (membres corresponents), adscrits a la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

Ple del dia 19 de maig de 2014 (ordinari)

- Lectura de les necrològiques de Modest Prats i Domingo († 29.3.2014), per Josep M. Nadal, membre de la Secció Filològica, i de Josep Carreras i Barnés († 18.4.2014), per Ramon Bartrons, membre de la Secció de Ciències Biològiques
- Presentació de candidats a membres
- Informe d'activitats i projectes de la Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural, per Joan A. Argenter
- Votació dels candidats a membres presentats en el Ple del 17 de març de 2014

Hi assisteixen seixanta-nou membres i set presidents de les societats filials.

Josep M. Nadal, membre de la Secció Filològica, llegeix la nota necrològica de Modest Prats i Domingo, membre de la mateixa Secció traspasat el 29 de març de 2014.

Ramon Bartrons, membre de la Secció de Ciències Biològiques, llegeix la nota necrològica de Josep Carreras i Barnés, membre de la mateixa Secció traspasat el 18 d'abril de 2014.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca les activitats següents: l'entrevista amb el director general d'Universitats, Lluís Jofre, i el secretari d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, Antoni Castellà, per tractar del IV Congrés Universitari Català; el lliurament, juntament amb la presidenta d'Òmnium Cultural, Muriel Casals, del document *Qüestions d'estat. Reflexions per al país del futur* al vicepresident del Parlament de Catalunya, Lluís Corominas; l'entrevista amb el director de la Fundació Marató de TV3, Lluís Bernabé; la jornada de commemoració del cinquantè

aniversari de la mort de Rafael Patxot i Jubert, a l'IEC; la inauguració de l'exposició «Investigació científica. Mancomunitat de Catalunya, 1914-2014. L'inici del demà», organitzada per la Diputació de Barcelona i l'IEC; l'acte de lliurament dels Premis Sant Jordi 2014 de l'IEC, presidit per Øivind Andersen, president de la Unió Acadèmica Internacional i de l'All European Academies (ALLEA), i la trobada amb el senyor Andersen en la qual es va tractar sobre el possible ingrés de l'IEC a l'ALLEA; l'assistència, en representació de l'IEC, de Manuel Castellet a la cerimònia del lliurament del Premi Abel 2014 a la Universitat d'Oslo, presidida també pel senyor Andersen, amb vista a iniciar relacions institucionals i dur a terme projectes conjunts; l'acte de lliurament del Premi Catalunya del Nord, atorgat per l'IEC; el lliurament de premis de la XIX Prova Cangur de Matemàtiques; l'homenatge a Pius Font i Quer, al Saló de Plens de l'Ajuntament de Manresa; la inauguració dels actes d'homenatge a l'ecòleg Ramon Margalef en el desè aniversari de la seva mort; la conferència de premsa de presentació de la remodelació de la plaça del Diamant; la conferència de premsa de presentació del projecte de la Generalitat de Catalunya i l'IEC «Vitralls catalans»; la jornada de portes obertes a l'IEC amb motiu de la Diada de Sant Jordi, i l'acord de subvenció amb l'Elsa Peretti Foundation per a l'edició del primer volum de l'obra *Ramon Llull. Vida i obres*, de Pere Villalba, amb motiu del setè centenari de la seva mort.

Joan A. Argenter presenta Georg Kremnitz com a candidat a membre corresponent adscrit a la Secció Filològica.

Jacint Corbella presenta Xavier Bonfill i Cosp, Joan Ramon Laporte i Roselló i Maria Teresa Estrach i Panella com a candidats a membres numeraris adscrits a la Secció de Ciències Biològiques.

Xavier Bellés presenta Jordi Casanova i Roca com a candidat a membre numerari adscrit a la Secció de Ciències Biològiques.

Jaume Terradas presenta Josep Peñuelas i Reixach com a candidat a membre numerari adscrit a la Secció de Ciències Biològiques.

Amb motiu del Dia Mundial de la Diversitat Cultural per al Diàleg i el Desenvolupament, que se celebrarà el 21 de maig, Joan A. Argenter, director de la Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural, presenta l'informe de la Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural. Anuncia dues novetats: el canvi de logotip de la Càtedra, homologat per la UNESCO, i el canvi de nom (abans s'anomenava *Càtedra de Llengües i Educació*).

Acabat l'escrutini de la votació dels membres presentats en el Ple del 17 de març de 2014, el secretari general informa del resultat. Han votat 81 membres numeraris i 42 d'emèrits, un total de 123, que representa una participació del 63%. Els membres

amb dret a vot són 160 i calen 81 vots positius per a ser escollit membre numerari. El Ple admet com a membre numerari de l'Institut Nicolau Dols i Salas, adscrit a la Secció Filològica, i com a membre corresponent, José Enrique Gargallo Gil, adscrit a la mateixa Secció.

El vicepresident Joaquim Agulló informa que s'ha posat en funcionament l'espai web Debats del Ple de l'IEC. El portal inclourà dos debats: «Ciència, tecnologia i ètica», coordinat per Josep Amat i Girbau, i «Castellà o espanyol?», conduït per Lluís Garcia Sevilla. Anima tots els membres a participar-hi i queda a la seva disposició per a qualsevol dubte o suggeriment.

Ple del dia 16 de juny de 2014 (ordinari)

- Lectura de la necrològica de Francesc Vallverdú i Canes († 12.6.2014), per Isidor Marí, president de la Secció Filològica
- Presentació dels debats científics al Ple de l'IEC
- Report sobre el tancament del local de la plaça de Salvador Seguí (aprovat en el Ple del dia 17 de març de 2014) i altres informacions sobre els espais de l'IEC
- Comunicació científica: «Les vacunes, una necessitat per a la salut, un bé social», per Ricard Guerrero, secretari científic de l'IEC
- Resultat de la votació dels candidats a membres presentats en el Ple del 19 de maig de 2014

Hi assisteixen seixanta-set membres i sis presidents de les societats filials.

Isidor Marí, president de la Secció Filològica, llegeix la nota necrològica de Francesc Vallverdú i Canes, membre d'aquesta Secció traspassat el 12 de juny de 2014.

De l'informe que presenta per escrit, el president en destaca tres actes fonamentals: la publicació de les conclusions del cicle de conferències *Qüestions d'estat. Reflexions per al país del futur*, la publicació del document *Unes humanitats amb futur* i l'acceptació de l'IEC a l'All European Academies (ALLEA), actuació que es troba en la línia de projecció de l'IEC a la societat i al món, encetada per presidències anteriors. D'altra banda, apunta les preocupacions del nou Equip de Govern: el funcionament dels plens, la implicació dels membres en les tasques de l'Institut, la recerca (el trienni de recerca es clou enguany), i les publicacions (una despesa important per a l'IEC), entre d'altres que s'aniran concretant el curs vinent, període en què es proposaran canvis per a millorar tots aquests aspectes. Informa que es prendran mesures perquè el personal treballador —que ha patit els efectes de la situació econòmica— pugui recuperar la paga i mitja que li ha estat retallada.

El vicepresident Joaquim Agulló informa sobre la situació del web Debats del Ple de l'IEC. El suport informàtic del portal s'ha posat a punt, tot i que encara no s'ha pogut obrir als membres del Ple. Els dos primers debats, «Per una ètica pública a Catalunya. Implicacions ètiques i socials de la ciència i la tecnologia», coordinat per Josep Amat i Girbau, i «Castellà o espanyol?», coordinat per Lluís García Sevilla, es troben en fase d'articulació.

El president recorda que en el Ple del dia 17 de març s'acordà el tancament del local de la plaça de Salvador Seguí. D'altra banda, informa que ha sorgit una possible opció de lloguer del local del carrer de Maria Aurèlia Capmany (MAC), que encara no està del tot materialitzada. Aquest fet podria fer replantejar al Ple l'acord del 17 de març, tenint en compte que en aquest cas es tractaria de llogar en comptes de tancar.

Ricard Guerrero, secretari científic de l'IEC, presenta la comunicació científica «Les vacunes, una necessitat per a la salut, un bé social».

Acabat l'escrutini de la votació dels membres presentats en el Ple del 19 de maig de 2014, el secretari general informa del resultat: han votat 74 membres numeraris i 41 d'emèrits, un total de 115, que representa una participació del 51%. Els membres amb dret a vot són 159 i calen 96 vots positius per a ser escollit membre numerari. El Ple admet com a membre corresponent de l'Institut Georg Kremnitz, adscrit a la Secció Filològica, i com a membres numeraris, Xavier Bonfill i Cosp, Jordi Casanova i Roca, Maria Teresa Estrach i Panella, Joan Ramon Laporte i Roselló i Josep Peñuelas i Reixach, adscrits a la Secció de Ciències Biològiques.

El secretari general, Romà Escalas, informa sobre els acords previs presos amb la Junta de Govern i el Consell Permanent amb vista a la celebració de l'Any Lluïa 2016 (entre el novembre de 2015 i el novembre de 2016). L'IEC vol organitzar un seguit d'actes i celebracions al voltant d'aquesta commemoració i demana la col·laboració dels membres i les seccions per a fer-ho possible. També fa saber l'interès de reforçar l'arxiu de documents informàtics. Per acabar, presenta el cicle estival de concerts *Música al claustre*, que enguany es titula «Tres centenaris, tres moments musicals. 1714, 1814, 1914, tres fites en la música de Catalunya».

El president anuncia que el secretari científic, Ricard Guerrero, serà rellevat en el càrrec per David Serrat, actual president de la Secció de Ciències i Tecnologia. Guerrero passarà a ocupar el càrrec de president del Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea.

En el torn obert de paraules, Abel Mariné pregunta què passaria si es tanqués MAC en comptes de Salvador Seguí i com es distribuïria el personal, tenint en compte que l'espai és molt més reduït.

El president respon que si es llogués MAC, excepte en el cas del LEGEF, una part del personal podria passar al local de Salvador Seguí i l'altra s'hauria de traslladar a la Casa de Convalescència.

Ple del dia 21 de juliol de 2014 (extraordinari)

— Nova votació sobre el tancament d'un local de l'IEC, ateses les circumstàncies sobrevingudes

Hi assisteixen quaranta-tres membres i nou presidents de les societats filials.

Abans de procedir a l'escrutini de vots, el president dóna les explicacions i els aclariments necessaris sobre la votació:

1. En una reunió anterior de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer, que és propietària d'una part del local del carrer de Maria Aurèlia Capmany (MAC), es va aprovar per majoria l'opció d'acceptar un lloguer.

2. Com en la votació anterior, en què es decidí quin local es tancaria, s'ha dut a terme una previsió del trasllat d'una part del personal de MAC a la Casa de Convalescència i d'una altra al local de la plaça de Salvador Seguí. Assegura que hi ha recursos suficients per a encabir tots els treballadors i materials d'aquest local en els altres espais disponibles de l'IEC.

3. Alguns membres han preguntat per què es torna a votar si ja es va decidir que es preferia prescindir del local de Salvador Seguí. Recorda que en aquell moment no hi havia cap llogater interessat en el local ni es veia cap possibilitat de poder-lo llogar. Ara ha aparegut un possible llogater i, per això, cal formular la pregunta de si el Ple es vol replantejar la seva decisió, ateses les circumstàncies sobrevingudes.

Han votat 76 membres numeraris, 45 membres emèrits i 15 presidents de les societats filials. Els membres amb dret a vot són 181, corresponents a la suma del nombre total de numeraris (121), dels emèrits que voten (45) i dels presidents de les societats filials (15). El nombre de vots requerits és el 50% + 1 dels membres amb dret a vot, per tant, 91 vots. El resultat de la votació del tancament d'un local de l'IEC és el següent: 107 vots a favor de prescindir del local del carrer de Maria Aurèlia Capmany i de llogar-lo, 16 vots a favor del tancament del local de la plaça de Salvador Seguí, 8 vots en blanc i 6 vots nuls. Per tant, el Ple acorda prescindir del local del carrer de Maria Aurèlia Capmany (núm. 14-16) i llogar-lo d'acord amb les condicions especificades.

El president diu que en un Ple del curs vinent es presentarà un informe de com es durà a terme el trasllat de persones i materials, per al qual es tindran en compte totes les observacions i suggeriments que s'han fet.

Declaracions i adhesions institucionals

Durant el curs 2013-2014, l'Institut d'Estudis Catalans ha fet públiques les declaracions institucionals següents:

Declaració de l'Institut d'Estudis Catalans sobre el dret a decidir

L' Institut d'Estudis Catalans reitera la seva posició inequívoca en el sentit que Catalunya, en tant que nació de ple dret, pot —ja sigui dins o fora del marc jurídic estatal— decidir lliurement el seu futur.

Barcelona, 18 de novembre de 2013

Nota sobre el tancament de Ràdio Televisió Valenciana (RTVV)

Davant del tancament sobtat de les emissores de RTVV, l'Institut d'Estudis Catalans vol expressar el seu suport al dret de la societat valenciana de disposar de mitjans de comunicació radiotelevisius públics en llengua pròpia i a l'exigència de recuperar-los de manera immediata.

Barcelona, 16 de desembre de 2013

Els membres

Nous membres

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Membres numeraris

Ernest Belenguer i Cebrià

Ernest Belenguer i Cebrià és un dels historiadors moderns més prestigiosos de l'àmbit dels Països Catalans, amb una trajectòria universitària que l'ha portat a exercir el magisteri docent i la recerca al País Valencià, al Principat de Catalunya i a les Illes Balears. Nascut a València l'any 1946, es llicencià en filosofia i lletres a la Universitat de València el 1968 amb premi extraordinari de llicenciatura. Les seves primeres passes com a historiador foren dirigides per un dels deixebles més destacats de Jaume Vicens Vives, el doctor Joan Reglà i Campistol, que durant la dècada dels anys seixanta formà a la Universitat de València una autèntica escola d'historiadors ja especialitzats en història moderna.

Entre 1968 i 1972, Ernest Belenguer exercí com a professor de classes pràctiques i com a encarregat de curs a la Universitat de València, i, en aquesta darrera data, acompanyà el seu mestre, Joan Reglà, en el trasllat que féu de la seva càtedra a la Universitat Autònoma de Barcelona.

El juny del 1973, sota la direcció de Joan Reglà, Ernest Belenguer llegí la seva tesi doctoral a la Universitat de València, una tesi que, centrada en el període del regnat de Ferran el Catòlic, obtingué els màxims honors acadèmics i fou publicada tres anys més tard a Edicions 62 amb el títol *València en la crisi del segle XV*, llibre que el 1978 mereixé

el Premi Jaume I d'Investigació Històrica de l'Institut d'Estudis Catalans. Era un estudi que, basat en una recerca documental impressionant, donava una visió innovadora sobre l'obertura de València als temps de la modernitat, subratllant-hi que l'expansió valenciana del Quatre-cents va ser bastida amb uns pilars no sempre sòlids, ja que, en bona part, aquest creixement va ser sustentat pel que ara anomenariem una bombolla financera, que acabaria esclatant a l'inici de la centúria següent i constituïria el context econòmic del moviment de les Germanies. L'interès i la vigència de les aportacions d'aquest estudi han fet que recentment (2012) la Universitat de València hagi traduït al castellà el text de 1976, el qual, convenientment actualitzat, s'ha publicat amb el títol *Fernando el Católico y la ciudad de Valencia*.

Després de la lectura de la seva tesi doctoral, Ernest Belenguer hagué de superar l'impacte que suposà la prematura mort de Joan Reglà el desembre de 1973. El substituï el tasques docents a la Universitat Autònoma de Barcelona, en la qual ja obtindria l'any 1978 una plaça de professor adjunt numerari. Dos anys més tard, Ernest Belenguer guanyà un concurs d'agregat per a una plaça a Palma de Mallorca i el 1981 esdevingué catedràtic de la llavors recentment creada Universitat de les Illes Balears, on va ocupar els càrrecs de director del Departament d'Història Moderna i Contemporània i vicerector d'Ordenació Acadèmica. L'octubre de l'any 1986 guanyà el concurs d'una càtedra d'Història Moderna a la Universitat de Barcelona, universitat a la qual encara pertany i on també ha exercit càrrecs de responsabilitat institucional, com el de director del Departament d'Història Moderna entre els anys 1990 i 1996.

Al llarg d'aquesta dilatada trajectòria universitària a València, el Principat i les Illes, el doctor Ernest Belenguer ha desenvolupat una ingent tasca docent i investigadora, de la qual volem destacar quatre aspectes:

1. La publicació de monografies científiques que s'han convertit en autèntiques obres de referència per a la historiografia dels Països Catalans, entre les quals (i només n'hem fet una selecció), a més de la citada *València en la crisi del segle XV* (1976), cal esmentar: *Jaume I a través de la història* (1984), amb reedició ampliada el 2010; *Ferran el Catòlic* (1999), amb traduccions al castellà i a l'italià; *Un reino escondido: Mallorca, de Carlos V a Felipe II* (2000); *El imperio de Carlos V. Las coronas y sus territorios* (2002); *Jaume I. El seu regnat* (2007), amb edició castellana del 2008; els dos volums de la *Col·lecció documental del regnat de Ferran II i la ciutat de València (1479-1516)* (2012), o *El com i el perquè del Compromís de Casp (1412). Història i debat* (2012).

2. Una important producció científica també reflectida en la publicació d'articles en revistes especialitzades i d'impacte com ho són *Saitabi*, *Cuadernos de Historia del Instituto Jerónimo Zurita*, *Estudis. Revista d'Història Moderna de la Universitat de Valèn-*

cia, Hispania, Studia Historica, Manuscrits. Revista d'Història Moderna, Chronica Nova, Pedralbes, Afers. Fulls de Recerca i Pensament, Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, etc. Intensa activitat també reflectida en la participació i organització de diversos congressos i exposicions d'àmbit català, estatal i internacional. Una producció científica que, en el seu conjunt, ha estat reconeguda per cinc sexennis de recerca acreditats.

3. Altrament, cal destacar la seva tasca de coordinació i direcció d'obres col·lectives de gran abast que han renovellat la visió històrica dels Països Catalans en les darreres quatre dècades. Ernest Belenguier ha estat coordinador dels cinc volums de la *Història del País Valencià* (Edicions 62, 1989), director dels tres volums de la *Història de les Illes Balears* (Edicions 62, 2004), director de la *Història d'Andorra* (Edicions 62, 2005) i director dels dos volums de la *Història de la Corona d'Aragó* (Edicions 62, 2007). Són obres en què desenes d'investigadors dels Països Catalans han col·laborat per fer possible síntesis actualitzades i rigoroses de la història d'aquests àmbits. Una tasca de coordinació científica a la qual cal afegir la de ser el director durant més d'una dècada de la «Biblioteca d'Història dels Països Catalans» de l'editorial Curial, col·lecció en què es van publicar títols cabdals de la recerca històrica feta a casa nostra.

4. El darrer aspecte que volem destacar del doctor Ernest Belenguier és la seva capacitat formadora. Al llarg de la seva docència a la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de les Illes Balears i la Universitat de Barcelona, ha dirigit més de vint tesis doctorals i de llicenciatura, entre les quals hi ha les de diversos professors que actualment exerceixen el magisteri en aquestes universitats. És a dir, el professor Ernest Belenguier ha establert unes anelles de continuïtat entre el qui fou un dels més destacats deixebles de Jaume Vicens Vives, Joan Reglà, i les més joves generacions de la historiografia catalana.

Per acabar, no voldria que aquesta sintètica presentació dels mèrits del doctor Ernest Belenguier es clogués sense esmentar que, entre els molts seminaris i conferències impartits per ell, trobem la lliçó inaugural de la Secció Històrico-Arqueològica de l'octubre de l'any 1979, la qual, amb el títol «Catalunya en l'edat moderna: de la recuperació al creixement», fou pronunciada en una sessió presidida pel doctor Ramon Aramon i Serra, llavors secretari general de l'Institut d'Estudis Catalans.

Text llegit pel senyor Antoni Simon i Tarrés en el Ple del dia 20 de gener de 2014

Ramon Pinyol i Torrents

Ramon Pinyol i Torrents, nascut a Olesa

de Montserrat el 1953, va estudiar filologia hispànica a la Universitat Autònoma quan els alumnes començaven la carrera havent fet en el millor del casos algun curs de llengua catalana fora d'hores i pràcticament mai res de literatura. Tanmateix, presentava ja els primers anys d'estudiant molt bones aptituds per, una vegada llicenciat, el 1977, iniciar la carrera docent i investigadora que el portaria, el 1979, a ser professor de batxillerat de llengua i literatura catalanes, i catedràtic també de batxillerat una vegada doctorat, el 1992. Més endavant va ser professor associat del Departament de Filologia Catalana de la Universitat Autònoma de Barcelona, el curs 1992-1993. El curs següent va passar a ser professor de la Facultat de Traducció, Educació i Ciències Humanes de la Universitat de Vic, i d'ençà de l'any 2007 és també director de la Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la mateixa Universitat de Vic.

En el moment crucial de la introducció de la llengua i de la literatura al cor mateix de l'ensenyament secundari, hi va contribuir, a part de com a docent, amb la participació directa en l'elaboració de bons manuals, partint pràcticament de zero.

La seva docència i la seva activitat investigadora universitàries s'han centrat en la literatura i la cultura vuitcentistes en general i en l'obra de Jacint Verdaguer en particular: en l'estudi i l'edició de l'obra i en la de la repercussió internacional coetània i posterior. Amb molts punts de confluència amb aquests temes, ben reflectits en la quarantena de ponències i comunicacions presentades en congressos i simposis i en les publicacions successives, ha fet nombrosos estudis d'història de la traducció i de la recepció de diversos autors del segle XIX i XX a Catalunya.

És de remarcar la seva participació personal i constant, des de la Universitat de Vic i en col·laboració regular amb els departaments de Filologia Catalana de les altres universitats dels Països Catalans i amb la Societat Catalana de Llengua i Literatura de l'Institut d'Estudis Catalans, en la creació i en les activitats subsegüents de plataformes adequades per al desenvolupament dels estudis del segle romàntic de què la universitat

catalana estava mancada: singularment en les de l'*Anuari Verdaguer* (revista dedicada als estudis vuitcentistes, creada el 1986), al consell de redacció de la qual està vinculat des del primer moment, i en les de la Societat Verdaguer, creada el 1990 per a la promoció i estímulo dels estudis vuitcentistes i dels de la repercussió de la literatura i la cultura catalanes al llarg del segle XIX i fins als nostres dies. Ramon Pinyol ha participat, molt sovint amb contribució científica, en l'organització dels vuit col·loquis Verdaguer (entre 1986 i 2011, i participa en el que hi ha convocat per al novembre d'enguany, sobre «1714. Del conflicte a la història i el mite, la literatura i l'art»); ha participat també en l'organització de les nou Jornades d'Intercanvi Cultural (a diferents indrets dels Països Catalans i a Grècia, 2006-2013) i en la de les dues Jornades sobre l'edició de textos anteriors a les normes de l'Institut (Barcelona, 2007 i Vic, 2011). Ha dirigit tres excel·lents tesis doctorals sobre matèria verdagueriana, una de llegida el 2012, «*Flors del Calvari*» de Jacint Verdaguer: estudi i edició, en curs de publicació a la col·lecció de l'edició crítica de les obres de Verdaguer, i les altres dues el 2013, *La recepció de Verdaguer a França: traductors i traduccions* i *La traducció i la recepció de «Canigó» des de la seva publicació fins a la Guerra Civil (1886-1936)*, i és codirector d'una altra sobre *Maria de Cañellas (1874-1952). Biografia intel·lectual d'una escriptora i activista social*.

Va participar, mentre va estar en vigor, en la Xarxa Temàtica de «La Renaixença», sota la direcció primer del doctor Joaquim Molas (1996-1998 i 2000-2001) i després del doctor Pere Farrés (2002-2003). Ha coordinat el grup de recerca Edició de Textos Literaris Contemporanis i actualment coordina el de Textos Literaris Contemporanis: Estudi, Edició i Traducció. Ha dirigit els projectes «Jacint Verdaguer: edició crítica, fonts, context i recepció» i «Verdaguer: edició crítica i recepció hispànica i internacional», i ara dirigeix els de «Textos literaris contemporanis: estudi, edició i traducció» i «L'obra i la figura de Jacint Verdaguer: elaboració d'edicions crítiques i filològiques i estudi de llur recepció nacional i internacional coetània i posterior».

En totes les institucions i plataformes esmentades o al·ludides ha desenvolupat i desenvolupa una sòlida tasca investigadora i orientadora de la investigació, de la qual, entre altres resultats remarcables, cal esmentar els següents: 1) els articles publicats, amb regularitat, sobre l'obra de Jacint Verdaguer i la seva repercussió, i sobre altres temes contemporanis (com, per exemple, traduccions d'obres literàries angleses al català entre 1868 i 1910), a l'*Anuari Verdaguer* i en diverses revistes indexades (*Rassegna Iberistica*, *Catalan Writing*, *Quaderns. Revista de Traducció*, *Catalan Historical Review* i *Bulletin Hispanique*, entre d'altres); 2) els estudis monogràfics verdaguerians com el que, resultat de la tesi doctoral llegida el 1992, precedeix l'edició crítica de *Pàtria* (2002) de Jacint Verdaguer; la «Introduction» a *Selected Poems of Jacint Verdaguer* traduïts per Ronald

Puppo (Chicago, 2007); el capítol sobre Jacint Verdaguer del *Panorama crític de la literatura catalana* (2009), dirigit pel doctor Enric Cassany, i l'estudi «Sobre la difusió americana del poeta Jacint Verdaguer», inclòs al volum III d'*Escribir y persistir. Estudios sobre la literatura en catalán de la Edad Media a la Renacimiento* (Buenos Aires, 2013, edició digital), coordinat per Vicent-Josep Escartí; 3) els altres estudis monogràfics vuitcentistes i del segle XX, entre els quals cal esmentar el capítol sobre «Les traduccions de literatura polonesa a Catalunya fins a 1939» de l'*Almanach Katalonski* (Cracòvia, 2007), editat per T. Eminovicz-Jaskowska i A. Sawicka; els capítols «Literatura, ideologia i política. A través de la història dels Jocs Florals» i «Els dos Jocs Florals de Barcelona de 1888», inclosos, respectivament, a *Barcelona i els Jocs Florals, 1859. Modernització i romanticisme* (2011) i a *Joc literari i estratègies de representació: 150 anys dels Jocs Florals de Barcelona* (2012), tots dos llibres a cura de Josep M. Domingo; les col·laboracions al *Diccionari de la literatura catalana* (2008), dirigit per Àlex Broch, i al *Diccionari de la traducció catalana* (2011), dirigit per Montserrat Bacardí i Pilar Godayol, i «Notes sobre l'activitat editorial d'Antoni López Llausàs abans de la guerra civil» (amb Manuel Llanas), a *La literatura catalana contemporània: intertextos, influències i relacions*, editat per Montserrat Bacardí, Francesc Foguet i Enric Gallén, i 4) la contribució a la fixació dels criteris d'edició de textos prefabrians i llur aplicació a l'edició de diverses obres, singularment a les de Jacint Verdaguer: les publicades en vida de l'autor (*Pàtria, Montserrat. Llegendari, cançons, odes*), per a la col·lecció de les obres completes promoguda per la Societat Verdaguer i per al volum quart i darrer de *Totes les obres* (2006) de Jacint Verdaguer, coordinat pels doctors Joaquim Molas i Isidor Cònsul: la *Poesia dispersa (1864-1902)*, les obres només publicades pòstumament (*Perles del Llibre d'Amic e Amat*, entre d'altres) o les inèdites (*Jesús Amor, Cor de Jesús*).

La motivació i la capacitat d'iniciativa, de gestió i de direcció de la recerca i de treball en equip del doctor Ramon Pinyol en els estudis d'història de la literatura catalana contemporània queden ben reflectides en tots els mèrits aquí resumits, per la qual cosa considero, tot parlant en nom de la Secció Històrico-Arqueològica, que seria oportuna i enriquidora per a l'Institut la seva incorporació com a membre numerari.

Text llegit pel senyor Manuel Jorba i Jorba en el Ple del dia 20 de gener de 2014

Albert Rossich i Estragó

A lbert Rossich i Estragó, nascut a Girona

el 1952, va estudiar filologia catalana a la Universitat de Barcelona, on vaig tenir el goig de tenir-lo d'alumne i vaig poder constatar que es tractava d'una persona emprenedora i intel·ligent, qualitats que ha anat demostrant al llarg de la seva vida. Es va doctorar amb una tesi sobre el rector de Vallfogona i des del 1975 fa classes a la Universitat de Girona, d'on és catedràtic des de fa temps i on, durant molts anys, ha dirigit l'Institut de Llengua i Literatura Catalanes.

Les seves línies bàsiques de recerca són la literatura catalana de l'edat moderna i del començament del segle XIX, en les quals ha fet aportacions molt importants, sobretot esforçant-se a donar més importància a la literatura catalana del Renaixement i del Barroc, que la historiografia tradicional deixava una mica de banda amb el nom despectiu de *Decadència*, i per situar en un context més adient el concepte de *Renaixença* del segle XIX. En aquest sentit, hem de destacar, a banda de la seva eficaç labor de formar un grup de deixebles que treballen en la mateixa línia, la seva intervenció en obres col·lectives com el *Diccionari de literatura catalana* dirigit per Enric Bou, la direcció del tercer volum del *Panorama crític de la literatura catalana* de l'Editorial Vicens Vives i la redacció d'importants obres de síntesi com l'antologia *Poesia catalana del barroc* o els manuals *Literatura i cultura catalanes (segles XVI-XVIII)* i *Literatura catalana moderna (siglos XVI-XVIII)*.

A banda d'una colla de llibres amb edicions i estudis sobre diversos aspectes de la literatura catalana barroca, Albert Rossich ha publicat més d'un centenar d'articles sobre les seves especialitats, que, a més de la literatura dels segles XVI-XIX, són l'edició de textos, la bibliografia, la història de la llengua i el plurilingüisme literari.

A més a més, hem de remarcar que Albert Rossich és director del grup consolidat de la Generalitat Llengua i Literatura de l'Edat Moderna (des del 1996) i coordina, amb el seu col·laborador Pep Valsalobre, la base de dades *Nise. Literatura catalana de l'edat moderna*. Ha obtingut, entre altres premis, el Milà i Fontanals de l'Institut d'Estudis Catalans (1980) i el d'investigació literària de la Generalitat de Catalunya (1982).

L'any 2000 va obtenir una distinció per a la recerca de la Generalitat de Catalunya en la modalitat d'investigadors reconeguts.

Per tot plegat, considerem que Albert Rossich és la persona més adequada per a ocupar la plaça d'història de la literatura catalana moderna convocada per la Secció Històrico-Arqueològica i pensem que la seva incorporació a l'Institut d'Estudis Catalans resultarà molt profitosa, tant per la seva vàlua personal com per la xarxa de col·laboradors que ha anat formant i que d'alguna manera podrem aprofitar en futurs projectes.

Text del senyor Josep Massot i Muntaner llegit pel senyor Manuel Jorba i Jorba en el Ple del dia 20 de gener de 2014

SECCIÓ DE CIÈNCIES BIOLÒGIQUES

Membres numeraris

Xavier Bonfill i Cosp

Xavier Bonfill i Cosp va néixer el 1957 a Planoles. Obtingué la llicenciatura en medicina i cirurgia a la Universitat Autònoma de Barcelona l'any 1980 i es doctorà en aquesta mateixa Universitat el 1993. Durant el període 1985-1987 obtingué una beca Fullbright com a *research fellow* al Memorial Sloan-Kettering Cancer Center de Nova York, i el 1987 assolí el Màster en Salut Pública per la Universitat de Colúmbia de Nova York. El 2003 s'especialitzà en oncologia mèdica, medicina preventiva i salut pública.

Ha estat director del Servei d'Epidemiologia i Informació Clíniques al Consorci Hospitalari del Parc Taulí (1987-1999) i president de la Societat de Salut Pública de Catalunya i de Balears (1997-2000).

Té l'acreditació com a professor titular per l'ANECA (2009). Actualment, des del 2011, coordina el tercer cicle del Departament de Pediatria, d'Obstetrícia i Ginecologia, i de Medicina Preventiva de la UAB, on també és professor titular de medicina preventiva i salut pública en les assignatures d'epidemiologia (tercer curs), medicina preventiva i salut pública (sisè) i salut laboral (optativa de quart). És coordinador del màster interdepartamental de recerca clínica aplicada en ciències de la salut de la Facultat de Medicina de la mateixa universitat, des del 2010, i professor del Màster en Salut Pública (UAB-UPF), des del 2007.

És director del Centre Cochrane Iberoamericà, des del 1997; director del Servei d'Epidemiologia Clínica i Salut Pública de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau, des del 1999, i cap del Grup de Recerca en Epidemiologia Clínica i Serveis Sanitaris a la mateixa institució.

Des del 2001, és president de l'Associació Col·laboració Cochrane Iberoamericana, amb convenis amb més de vint institucions sanitàries i acadèmiques d'Espanya i Llatinoamèrica. El 2002 fou editor de la base de dades electrònica Biblioteca Cochrane Plus, la qual rep més de quatre milions de consultes anuals i té subscripció nacional per Espanya del Ministeri de Sanitat). I també dirigeix la revista *Annals de Medicina*, de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i de Balears.

Per la seva trajectòria i personalitat tan destacades, que he resumit breument per a no allargar aquesta presentació, i per tots els mèrits reconeguts de Xavier Bonfill, em plau presentar la seva candidatura com a membre numerari adscrit a la Secció de Ciències Biològiques de l'Institut d'Estudis Catalans.

Text llegit pel senyor Jacint Corbella i Corbella en el Ple del dia 19 de maig de 2014

Jordi Casanova i Roca

Jordi Casanova i Roca va néixer a Barce-

lona el 21 de juny de 1959. Actualment és professor d'Investigació del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) a l'Institut de Biologia Molecular de Barcelona i investigador de l'Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona.

El 1981 es llicencià en ciències biològiques a la Universitat de Barcelona i el 1986 es doctorà en ciències per la Universitat Autònoma de Madrid, sota la direcció del doctor Ginés Morata.

Pel que fa a l'activitat científica, fou becari predoctoral al Centre de Biologia Molecular Severo Ochoa (UNAM-CSIC) de Madrid (1982-1987); becari postdoctoral EMBO al laboratori del doctor G. Struhl, de la Universitat de Colúmbia, a Nova York (1987-1989); científic associat de l'Institut Mèdic Howard Hughes (1989-1990); col·laborador científic del CSIC al Centre de Biologia Molecular Severo Ochoa (1990-1991); féu estades de curta duració als laboratoris del doctor R. White (Cambridge, Regne Unit), de la doctora M. D. Martín-Bermudo (Cambridge, Regne Unit), de la doctora R. Lehmann (Nova York) i del doctor M. Averoff (Heraklion). Cal assenyalar un aspecte de la seva trajectòria que ha estat instrumental en el desenvolupament de la recerca a Catalunya. El 1982 es desplaçà al Centre de Biologia Molecular Severo Ochoa, perquè en aquell moment l'Escola de Madrid era l'única comunitat científica a Espanya on es feia recerca en el camp de la biologia del desenvolupament amb reconeixement internacional. La seva decisió d'instal·lar-se després a Barcelona ha permès la formació d'un pol de recerca en aquest camp que no solament s'ha guanyat un nom propi en l'àmbit internacional, sinó que està essent particularment fructífer en la relació amb altres branques de la recerca biomèdica.

La seva recerca ha estat centrada a establir com l'activitat dels gens regula el desenvolupament de l'organisme a partir de l'òocit fecundat. El sistema model emprat és la *Drosophila melanogaster*, que ha esdevingut un dels sistemes model més poderosos en recerca biomèdica. Aquesta línia de recerca ja va ser l'objecte de la seva tesi doctoral, centrada en la funció dels gens del complex Bithorax en l'assignació de característiques

pròpies per a cada un dels segments de l'organisme. Poc després es constata la conservació funcional d'aquests gens en tota l'escala evolutiva animal, incloent-hi els humans.

En l'etapa postdoctoral i inicial com a investigador independent va centrar la seva anàlisi en com un senyal rebut per un receptor amb activitat tirosina quinasa pot conferir un «destí» específic a un grup de cèl·lules embrionàries. Aquesta recerca va portar a establir conclusions de rellevància general tant pel que fa als mecanismes d'activació restringida del receptor com per la capacitat d'un receptor per a generar més d'una resposta en termes d'activitat gènica.

Després, la seva recerca se centrà en la capacitat dels senyals extracel·lulars i de l'activitat gènica per a modificar la forma i conducta de les cèl·lules. A les cèl·lules es manifesta l'acció dels gens, i la resposta en termes de forma i conducta exigeix la modificació dels elements del citoesquelet i de la seva membrana. Entendre com poden ser modificats aquests elements pels senyals extracel·lulars i per l'activitat gènica ha estat i és l'objecte de la seva recerca actual. També començà a estudiar com els canvis cel·lulars individuals poden generar un nivell superior d'organització supracel·lular per a donar lloc a la formació dels òrgans i de tot l'organisme.

Fruit d'aquestes recerques ha estat la publicació de seixanta-tres articles en les revistes de més alt reconeixement en el camp, com són *Nature*, *Science*, *Cell*, *PNAS*, *Current Biology*, *Molecular Biology of Development*, *Development*, *EMBO Journal*, *Genes and Development*, *Molecular Cell*, *Journal of Cell Science* o *Developmental Cell*, per exemple.

Entre els seus mèrits, destaquen el nomenament el 2001 com a membre de l'European Molecular Biology Organization (EMBO), l'atorgament del Premi Josep M. Sala-Trepat per a joves investigadors en el camp de la regulació de l'expressió gènica i la tasca de revisor extern en les revistes *Science*, *Nature*, *Nature Cell Biology*, *EMBO Journal*, *Development*, *Developmental Biology* i *Mechanisms of Development*.

Ha dut a terme tasques de divulgació científica: és autor del llibre *Petita història dels humans* (La Campana, 2009), ha participat en les activitats de formació de mestres organitzades per l'Associació Rosa Sensat, ha escrit diversos articles en diaris d'informació general i ha impartit nombroses conferències divulgatives.

Pel que fa a la formació d'investigadors, ha dirigit sis tesis doctorals. Un cop obtingut el títol de doctor, aquests sis antics doctorands van fer o estan fent estades postdoctorals en les universitats o instituts de recerca de més alt reconeixement, com el Laboratori de Biologia Molecular del Medical Research Council, el Centre de Biologia Molecular, la Universitat de Cambridge o la Universitat de Colúmbia a Nova York. Dels investigadors postdoctorals del laboratori, cinc van obtenir contractes Ramon y Cajal, dos són investigadors del Centre Nacional de la Recerca Científica (en francès *CNRS*), dos són científics

títulars del CSIC i un altre és professor de recerca de la Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats (ICREA).

Text llegit pel senyor Xavier Bellés i Ros en el Ple del dia 19 de maig de 2014

M. Teresa Estrach i Panella

Maria Teresa Estrach i Panella va néixer a Girona el 1950. Es va llicenciar en medicina, amb premi extraordinari de titulació, a la Universitat de Barcelona (UB) (1973), s'especialitzà en dermatologia (1976) i obtingué el doctorat amb la qualificació d'excel·lent *cum laude* (1978).

Sempre ha tingut una activitat assistencial vinculada com a especialista de dermatologia a l'Hospital Clínic de Barcelona, primer com a metge adjunt (1979) i des del 1996 en les diferents categories que contempla la carrera professional de l'Hospital: especialista sènior, consultora i consultora sènior. Des de l'any 2008, ocupa el càrrec de cap del Servei de Dermatologia.

Pel que fa a la seva activitat docent, ha estat professora associada (1976-1984), professora titular (1984-2003) i catedràtica de dermatologia (des del 2003) de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona (UB). Durant aquests anys ha impartit docència de pregrau i de doctorat, tant a la UB com en altres universitats (Universitat Autònoma de Barcelona, Universitat de Còrdova, Universitat de València, Universitat del País Basc); ha coordinat cursos de postgrau i màsters, i ha dirigit més de deu treballs per a l'obtenció del Diploma d'Estudis Avançats (DEA) i sis tesis doctorals.

Maria Teresa Estrach és membre del Grup d'Innovació Docent de la Facultat i ha participat en l'organització o com a ponent en les Jornades de Docència de la Facultat de Medicina —realitzades anualment des de l'any 1995— i en diversos congressos i reunions

de societats d'educació mèdica: Sociedad Española de Educación Médica (SEDEM) i An International Association for Medical Education (AMEE). Com a degana de la Facultat de Medicina, va organitzar i va presidir l'Annual Conference of the Association of Medical Schools in Europe de l'any 2008.

Ha estat membre de l'Association of Medical Schools in Europe (AMSE) entre els anys 2002 i 2008. Des de l'any 2002 pertany a l'AMEE i és fundadora i coordinadora del Grupo de Profesores y Docentes de la Academia Española de Dermatología y Venereología. Ha publicat diversos treballs relacionats directament amb la docència en revistes d'àmbit nacional i internacional.

La seva principal línia d'investigació s'ha centrat en les neoplàsies limfoides cutànies. Ha publicat més de cent articles en revistes amb factor d'impacte (amb 706 citacions, una mitjana de citació per any de 24,34, un índex *h* de 13 i un factor d'impacte total de 190.135), i 41 articles en revistes sense factor d'impacte. A més, és autora de catorze capítols de llibres, catorze monografies i un llibre de divulgació dermatològica.

Des de l'any 1991 ha desenvolupat com a investigadora principal cinc projectes competitius nacionals i quatre projectes autonòmics, i ha participat com a investigadora col·laboradora en sis projectes competitius nacionals. A més, ha estat investigadora responsable de sis projectes de recerca de Premis Final de Residència.

És investigadora de l'Institut d'Investigacions Biomèdiques August Pi i Sunyer dins l'àrea d'Oncologia i Hematologia, i, des de l'any 1998, investigadora principal i coordinadora de la Xarxa Temàtica de Limfomes de Catalunya, que agrupa sis institucions sanitàries.

Ha participat en més de dos-cents congressos nacionals i internacionals, en els quals ha estat convidada a impartir ponències en diverses ocasions. Pertany a l'European Society of Dermatology Research, al grup Cutaneous Lymphoma de l'European Organisation for Research and Treatment of Cancer i al Comitè de la International Society Cutaneous Lymphoma.

És avaluadora de projectes d'investigació del Programa de Promoció de la Investigació Biomèdica i en Ciències de la Salut del Ministeri de Sanitat i Consum - Instituto de Salud Carlos III; de l'Agència Nacional Evaluadora de Proyectos, i de l'Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca.

D'altra banda, ha participat com a experta en el programa d'acreditació de professors titulars i de catedràtics de l'Agència Nacional de Evaluación de la Calidad y Acreditación (2008-2009, 2011-#), i ha sigut vocal de la Comissió d'Acreditació per a l'accés al cos de catedràtics d'universitat - Ciències de la Salut (2009-2011). Des del passat mes de juny és presidenta de la Comissió de Ciències Mèdiques i de la Salut d'Avaluació del Professorat, de l'Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya.

Ha realitzat activitats de gestió en diferents càrrecs de la Facultat de Medicina de la UB: secretària del Departament de Medicina (1998-1994), vicedegana (1995-2001), degana (2001-2008) i és membre del Claustre de la Universitat des de fa anys.

Des de l'any 2007 és una de les dues representants a la Secció de Dermatologia de l'European Union of Medical Specialists, elegida per l'Academia Española de Dermatología y Veneorología. També ha participat en diferents activitats relacionades amb l'igualtat de gènere; aquest any ha sigut ponent convidada a les jornades sobre la situació professional de la dona metge a Catalunya organitzades pel Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB) dins l'any 2013, dedicat a la doctora Dolors Aleu i Riera.

Entre altres reconeixements ha estat guardonada amb el Premi a l'Excel·lència Professional, atorgat pel COMB (2009), i ha estat nomenada membre honorària de la North American Clinical Dermatologic Society (2013).

Text llegit pel senyor Jacint Corbella i Corbella en el Ple del dia 19 de maig de 2014

Joan Ramon Laporte i Roselló

Joan Ramon Laporte i Roselló va néixer a Barcelona el 1948. Es llicencià en medicina el 1970 (UB) i es doctorà el 1974, per la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), amb premi extraordinari. Actualment és catedràtic de farmacologia de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona (UB), amb docència a la unitat de la Vall d'Hebron, on és cap del Servei de Farmacologia Clínica de l'Hospital Universitari (especialista en farmacologia clínica, Ministeri de Sanitat, 1983).

La seva dedicació a la docència és continuada des del 1970, any en què entrà com a professor ajudant de classes pràctiques de farmacologia a la UAB, on posteriorment va

ser professor adjunt (1977), professor agregat (1978-1986) i catedràtic des del 1986. Pel que fa a les tasques de gestió, ha estat secretari (1976-1978) i vicedegà (1978-1984) de la Facultat de Medicina de la UAB.

És una personalitat molt destacada en el camp de la farmacologia clínica, ja que ha estat capdavanter en la creació de serveis d'aquesta orientació en els grans hospitals. En aquest sentit, la tasca com a creador de grups de treball i d'una estructura de farmacovigilància i de prevenció de riscos per medicaments ha estat molt important i ha tingut una projecció internacional, principalment en tasques de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) i de manera més concreta en col·laboració amb alguns països llatinoamericans, on el servei de l'Hospital de la Vall d'Hebron de Barcelona, que actualment dirigeix, s'ha pres sovint com a model. Ha estat assessor de nombroses institucions. Fou fundador de la Red de Farmacoepidemiología de la República de Cuba, el 1997, amb la qual ha tingut una col·laboració continuada. Igualment, ha estat fundador i copresident de l'European Pharmacovigilance Research Group, relacionat amb la Comissió Europea (1994-1997). També ha estat membre del grup d'experts de l'OMS sobre Avaluació de Medicaments (1985-2009).

Des del punt de vista de la recerca el seu servei també és capdavanter. És autor de més de tres-cents articles en revistes, dels quals més de dos-cents recollits a l'SCI, amb més de 1.500 citacions i amb una mitjana de 7,95 citacions/article.

La temàtica dels seus treballs versa principalment sobre el risc i la necessitat de control dels medicaments, tant pel que fa a la introducció de noves substàncies, amb assajos suficients sobre el seu perill, com pel que fa al control en l'ús i la prescripció correcta fins a la seguretat dels envasos i el control de l'Administració. La tasca que ha fet des de la recollida de dades —a partir del *Butlletí groc*, que ja és un clàssic de la nostra farmacologia— fins a la sensibilització pública sobre la no innocuïtat de fer una medicació incontrolada ha donat un prestigi important al seu servei. La manera de presentar les opinions, sempre dins un marc de qualitat i rigor de la informació, li ha permès superar les crítiques i atacs per part dels sectors que en podien resultar afectats. Des d'aquest punt de vista ha expressat sovint les seves opinions de manera lliure i dirigida als mitjans de comunicació i al gran públic. Això l'ha convertit en una persona polèmica. Però la seriositat dels seus plantejaments, la claredat amb què els exposa i la solidesa de les dades que aporta han fet que sigui reconegut com una de les màximes autoritats en aquest camp. La seva posició respecte a la indústria farmacèutica, algunes vegades crítica, ha fet d'ell una personalitat respectada i, alhora, temuda.

Igualment, ha estat crític amb la posició de les autoritats sanitàries, que amb motiu d'episodis de risc han adoptat postures que *a posteriori* s'ha vist que no eren les de més

eficàcia. La posició del doctor Joan Ramon Laporte, prèvia al desenllaç dels brots de risc epidèmic, ha estat valorada de manera justa, tot i la polèmica que ha pogut significar. En aquest sentit, l'episodi més important ha estat ran de l'epidèmia de grip de l'estiu del 2009, on va estimar que la despesa en vacunes no estava justificada, tant pel grau de risc com per la urgència en la preparació.

En relació amb l'Institut d'Estudis Catalans, cal esmentar que va guanyar el premi de recerca en fisiologia general i bioquímica de la Societat Catalana de Biologia l'any 1976, més recentment va ser proposat com a candidat a membre numerari i va ser convidat a presentar una conferència a la Secció sobre el tema del risc dels medicaments.

Text llegit pel senyor Jacint Corbella i Corbella en el Ple del dia 19 de maig de 2014

Josep Peñuelas i Reixach

Josep Peñuelas i Reixach va néixer a Vic el 30 de gener de 1958. Fou el primer Premi Nacional de la Recerca de Catalunya i és investigador científic sènior del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) al Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), on dirigeix la unitat d'Ecologia Global CREAF-CEAB-CSIC-UAB. És un científic de projecció mundial, altament citat en els camps «ecology/environment», «plant and animal sciences» i «all science fields», segons els indicadors científics essencials de l'ISI, amb 21.000 citacions (ISI web of knowledge, Scopus, Google-scholar). El seu índex *h* és 72 segons Google Scholar, i 60 segons l'ISI. El seu índex *i10* és 300. Té dos articles amb més de 800 citacions, cinc amb més de 400, set amb més de 300, vint amb més de 200 i quaranta amb més de 100. Els seus treballs tracten especialment sobre biodiversitat i ecofisiologia vegetals, bioquímica i interaccions biosfera-atmosfera. S'interessa per l'ecologia global, l'ecologia de les plantes, el canvi global,

el canvi climàtic, la contaminació atmosfèrica, els cicles de nutrients, la teledetecció i el funcionament, l'estructura de les plantes terrestres i els ecosistemes.

Entre els seus resultats més importants hi ha el descobriment dels mecanismes ecofisiològics lligats a l'ús del carboni, l'oxigen i els nutrients que ajuden a explicar la diversitat i distribució de les plantes aquàtiques i terrestres; el desenvolupament de noves tècniques de teledetecció per a l'estudi del funcionament de plantes i ecosistemes (el PRI, del qual fou codesenvolupador, és un instrument establert en teledetecció); el descobriment d'evidències actuals dels efectes del canvi global, el canvi climàtic i la contaminació de l'aire, inclosos canvis en la relació N:P, en la biodiversitat, estructura i funcionament dels ecosistemes terrestres, o l'estudi dels mecanismes, les funcions i efectes de les emissions de compostos orgànics volàtils per plantes i ecosistemes. També ha fet un notable esforç per a popularitzar aquests temes i la ciència en general en revistes i diaris, i per a fer arribar als responsables polítics i gestors el coneixement científic sobre aquests temes.

La seva producció és una de les més grans dels investigadors catalans en qualsevol àmbit: sis llibres sobre ecologia, evolució i ciència; quatre-cents quaranta articles en revistes SCI (deu a *Nature*, *Science* i *PNAS*, quinze a *Trends in Ecology and Evolution* i *Trends in Plant Science*, etc.); noranta articles en revistes no indexades; cent vint capítols de llibre, monografies i volums col·lectius internacionals o *proceedings*; noranta-nou capítols de llibre, monografies, volums col·lectius i/o *proceedings* d'àmbit estatal, i dos-cents setanta articles sobre biologia, ecologia i ciència en diaris i revistes. Ha dirigit vint-i-set tesis doctorals, vint-i-set tesis de màster i vint-i-quatre de postgrau.

El 2005 va ser escollit com un dels quaranta-cinc científics de l'Estat destacats en «La generación de la Ley de la Ciencia. 45 perfiles de científicos de hoy» pel MCYT. Ha estat investigador i professor convidat en més de cinquanta universitats i centres de tots els continents, entre els quals destaquen les universitats de Barcelona, Stanford, Colorado, Kuopio, Hawaii at Moana, British Colúmbia, National Center for Atmospheric Research (Boulder, Colorado), Maryland, Católica de Chile, Northern Arizona, Tsukuba, Los Angeles, Malaysia Sabah, Avignon, Phoenix, Australian National University (Canberra), Lancaster, Autònoma de Méjico, Berkeley, China Academy of Sciences, Macquarie University, Cambridge, etcètera.

Ha estat revisor per a més de seixanta revistes diferents, les de més impacte són: *Nature*, *Science*, *PNAS*, *Trends in Ecology and Evolution* i *Trends in Plant Science*. Ha estat avaluador i membre de comissions d'avaluació per a tota mena d'agències internacionals i estatals, entre les quals cal esmentar l'ERC; assessor científic de diversos centres internacionals de recerca, fundacions, governs locals, governs estatals, diverses associacions i diverses activitats culturals relacionades amb la ciència i la seva difusió, i membre de l'Steering

Committee de consorcis europeus de recerca (CLIMMANI, VOCBAS, COST-TERRABITES). També ha estat investigador principal o associat de vint-i-quatre projectes de recerca internacionals o estatals: CLIMOOR, VULCAN, ALARM, ISONET, VOCBAS, NITROEUROPE, MICROCARB, CONSOLIDER-MONTES, GLOVOCS. El seu grup ha rebut de l'ordre de cinc milions d'euros en els darrers deu anys.

Ha estat guardonat, entre d'altres, amb el Premi Òmnium Cultural de Figueres (1975-1976), el Premi de la Fundación Conde de Barcelona (1990), el Premi Medi Ambient, IEC - Caixa de Sabadell (2008) i el primer Premi Nacional de Recerca de Catalunya (2010). També participà en els treballs de l'IPCC, que va guanyar el Premi Nobel de la Pau l'any 2007.

Juntament amb aquesta immensa tasca científica, cal destacar que el doctor Peñuelas és una persona que estima el seu país i està profundament involucrada en la lluita a favor de la cultura catalana. Ho ha demostrat a bastament cooperant amb les nostres administracions (la Generalitat i alguns ajuntaments) i en les tasques de les filials de l'IEC. Entre moltes altres coses, ha estat president de la Institució Catalana d'Història Natural; entre el 1994 i el 1996, va ser coordinador general del programa d'investigació en medi ambient de Catalunya; ha col·laborat reiteradament amb els organismes gestors de la recerca catalana; va ser assessor científic de la candidatura de Barcelona com a capital cultural europea el 2001 i senador del Fòrum Universal de les Cultures 2004 (Fòrum Barcelona 2004); ha estat vocal del jurat del Premi Ramon Margalef d'Ecologia; és soci fundador de la Societat d'Història Natural dels Ports i de la Institució Alt Empordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura; durant el període 2002-2004 va ser assessor de l'Ajuntament de Figueres per a l'Agenda 21 i per al projecte del parc bosc municipal, i, des del 1998, és patró vitalici de la Fundació Museu del Joguet de Catalunya, on ha fet d'assessor sobre el joguet científic.

La personalitat científica del doctor Peñuelas és tan destacada (i reconeguda, no solament pels seus col·legues sinó per la Generalitat, sobretot en ser-li atorgat el primer Premi Nacional de la Recerca) que no cal més que l'enumeració superficial dels mèrits que he fet. La seva voluntat de servei al país és igualment inqüestionable. Volem afegir que ha estat capaç de crear un equip que es troba en l'elit de l'ecofisiologia de les plantes i de l'estudi dels efectes ecològics del canvi global, que ho ha fet amb molta intel·ligència i molt de treball i que és una persona de tracte molt agradable, que sap combinar una extraordinària eficiència amb un tracte empàtic.

Text llegit pel senyor Jaume Terradas i Serra en el Ple del dia 19 de maig de 2014

Membres corresponents

Gonzalo Giribet

Gonzalo Giribet va néixer a Burgos el 1970, des d'on es va traslladar a Vilanova i la Geltrú el 1974, on va créixer i estudiar fins a anar a la universitat. El 1993 es llicencià en biologia per la Universitat de Barcelona en dues especialitats, zoologia i biologia fonamental, i el 1997 va obtenir el grau de doctor pel Departament de Biologia Animal de la mateixa universitat. L'agost del 1997 s'incorporà a l'American Museum of Natural History de Nova York, on va gaudir de dues beques postdoctorals, una del museu i l'altra de la NASA. El gener del 2000 es va incorporar a la Universitat de Harvard com a professor ajudant al Departament de Biologia Evolutiva i Orgànica, i al Museu de Zoologia Comparada, com a conservador ajudant. El 2004 va assolir els rangs de professor associat i conservador associat, i el 2007 va obtenir el màxim rang acadèmic americà: professor i conservador. El 2013 va aconseguir el títol honorífic de professor Alexander Agassiz de Zoologia al Museu de Zoologia Comparada.

Gonzalo Giribet és professor visitant de la Universitat Normal Capital de la Xina, membre de la California Academy of Sciences (des del 2012) i investigador associat de l'American Museum of Natural History i del Field Museum de Chicago. És, a més, president de la International Society for Invertebrate Morphology, president de la Willi Hennig Society i vicepresident de la Societat Espanyola de Malacologia.

Entre les tasques editorials, cal destacar la seva funció com a editor associat de les revistes internacionals *Molecular Phylogenetics and Evolution*, *Invertebrate Systematics* i *Marine Ecology*, i de les publicacions del Museum of Comparative Zoology. És també membre dels consells editorials de múltiples revistes internacionals, incloent-hi *Invertebrate Biology*, *Journal of Zoological Systematics and Evolutionary Research*, *Organisms Diversity & Evolution*, *Zoomorphology* i *Zoologica Scripta*, entre d'altres. A més, ha estat editor associat en alguns articles per als *Proceedings of the National Academy of Sciences of the USA*.

Quant a premis i distincions, el 2013 va ser nomenat *Illg Distinguished Lecturer* per la Universitat de Washington (Friday Harbor Laboratories) i *Distinguished Visiting Professor* per la Universitat d'Adelaide (Austràlia) el 2011, a més d'haver impartit nombroses conferències inaugurals en congressos internacionals de sistemàtica, zoologia i ecologia. Ha rebut nombrosos projectes de la US National Science Foundation, incloent-hi el prestigiós programa *Assembling the Tree of Life* (tres projectes).

Com a coautor o editor ha publicat quatre llibres: *Harvestmen: The Biology of Opiliones* (Harvard University Press, 2007); *Dynamic Homology and Phylogenetic Systematics: A Unified Approach Using POY* (American Museum of Natural History, 2006); *Techniques in Molecular Systematics and Evolution* (Birkhäuser Verlag, 2002), i *Molecular Systematics and Evolution: Theory and Practice* (Birkhäuser Verlag, 2002). També ha publicat quaranta capítols de llibre i dos-cents articles en revistes SCI, acumulant més de vuit mil citacions, tretze articles citats més de cent cops, i una anàlisi recent de filogènia animal publicada a *Nature* el 2008 amb més de nou-centes citacions. El seu índex *h* és 47 a Google Scholar, i 37, a *Web of Knowledge*.

La seva recerca se centra a entendre l'origen i la diversificació de la vida animal, utilitzant els invertebrats com a model. La recerca comprèn des de la diversificació al Cambrià fins a processos més recents d'especiació i genètica de poblacions i delimitació d'espècies. Entre les seves especialitats hi ha la reconstrucció de l'arbre de la vida o la transcriptòmica d'organismes no model; entre els seus organismes preferits es troben els aràcnids, miriàpodes, onicòfors, mol·lusc i nemertins. La recerca de camp l'ha portat a col·lectar exemplars a tots els continents, i tant en ecosistemes terrestres com marins, somers o abissals. El seu grup de recerca està format per vint investigadors i personal de suport de col·leccions, incloent-hi zòlegs, ecòlegs i bioinformàtics.

Es dona la paradoxa que, en aquesta ocasió, el presentat té més mèrits objectius que el presentador. Crec fermament que és una bona idea que el professor Giribet formi part de l'IEC, i és per això que els demano el seu suport per a aquesta candidatura a membre corresponent de la Secció de Ciències Biològiques.

Text llegit pel senyor Xavier Bellés i Ros en el Ple del dia 16 de desembre de 2013

Membres numeraris

Nicolau Dols i Salas

Tinc el gust de presentar a aquest Ple, en nom de la nostra Secció, la proposta del doctor Nicolau Dols i Salas com a candidat a nou membre numerari de la Secció Filològica, per a una plaça que la Secció va definir com a vinculada a les Balears i amb perfil d'especialització de gramàtica: fonètica i fonologia.

El professor Nicolau Dols va néixer el 1967 a Mallorca. Es va llicenciar en Filosofia i Lletres a la Universitat de les Illes Balears (UIB) el 1990 i obtingué el premi extraordinari de llicenciatura el 1992. En aquest període (1990-1992) va fer una estada a la Universitat de Sheffield, en què aprofundí en els estudis de fonologia i obtingué el Master of Philosophy (Universitat de Sheffield, 1993).

Com a professor de la UIB, va exercir de secretari de la Facultat de Filosofia i Lletres (1995-1999) i va aconseguir el doctorat en filologia catalana (UIB, 2000), amb menció de doctorat europeu, amb la tesi *Teoria fonològica i sil·labificació: el cas del català de Mallorca*, dirigida pel Dr. Max W. Wheeler, el qual ara també és membre corresponent de la nostra Secció. La tesi va merèixer el premi extraordinari de doctorat. Més endavant, va ser degà de la facultat (2004-2007) i l'any 2007 va accedir a la plaça de professor titular d'universitat de filologia catalana a la UIB (Departament de Filologia Catalana i Lingüística General), que ocupa actualment. Després del deganat, del 2007 al 2010, va ser vicerector de Projecció Cultural de la UIB. El seu interès per altres llengües i cultures va fer que obtingués el Màster en Estudis de l'Àsia Oriental (Universitat Oberta de Catalunya, 2008) i que s'hagi especialitzat en els estudis d'esperanto.

Actualment, des del 2012, torna a ser degà de la facultat i, des d'aquest càrrec, ha intervingut activament i positivament en els darrers conflictes sobre el model lingüístic de l'ensenyament a les Balears. Els seus interessos científics es mouen entorn de les gramàtiques predictives i els llenguatges formals aplicats a l'anàlisi de llengües naturals i artificials i del desenvolupament del llenguatge; la pragmàtica i l'anàlisi del discurs, i la fonologia i la traducció.

Ha dirigit projectes de recerca sobre desenvolupament de la fonologia infantil (COFUC), teoria de la traducció (Ministeri d'Educació i Ciència) i història de la lingüística catalana (Ministeri de Ciència i Tecnologia). Actualment és membre de l'equip del projecte Diccionari de Pronúncia del Català (AGAUR) i assessor del projecte d'innovació docent Els sons del català (UB). La seva obra més coneguda és *Catalan: a comprehensive grammar*, en coautoría amb Max W. Wheeler i Alan Yates, publicada el 1999 a Londres i Nova York. És autor d'un capítol de la *Gramàtica del català contemporani* («Processos en grups consonàntics»), coautor del *Tesaurus Europeu de l'Educació* i responsable de l'edició crítica de *La pronúncia llatina entre catalans*, d'Antoni M. Alcover. El seu darrer llibre és *Antoni M. Alcover i la Seu de Mallorca* (2013). Ha publicat una quantitat considerable d'articles en revistes especialitzades i de divulgació científica, tant de l'àmbit català (*Caplletra, Escola Catalana, Catalan Review, Randa, Estudis Baleàrics, Lluc, Pissarra, Estudis Catalanes* —de l'Argentina—, *Llengua & Literatura, Web educatiu de les Illes Balears, Revista del Centre d'Estudis Teològics de Mallorca, Retrats de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, Còdol*) com hispàniques (*Hispanorama, Revista Española de Lingüística, Historia y fuente oral, Lletres Asturianas*) i internacionals (*Linguística Antverpiensia* —Anvers, Bèlgica—, *Language, Communication, Information; The Encyclopedia of Language & Linguistics* —Pergamon, Regne Unit—, *Language Problems & Language Planning*).

També ha contribuït en la redacció de capítols de diversos llibres: *Noves aproximacions a la fonologia i la morfologia del català* (Lloret i Pons, IIFV, 2011), *Curs de perfeccionament de llenguatge oral per a professionals dels mitjans de comunicació, Llengua i literatura catalana i la seva didàctica, Quadern per a la didàctica de la llengua Estel d'Or, Estudis en homenatge a Arthur Terry, Estudis en honor de Joan Veny i Material lingüístic en català per a exploracions logoaudio mètriques*.

És així mateix autor d'estudis, traduccions i edicions de caràcter literari. Va obtenir el Premi de la Crítica Serra d'Or 2002 per la traducció al català del *Llibre del desassossec*, de Fernando Pessoa.

D'altra banda, ha fet nombroses conferències i contribucions a congressos. Darre-rament ha col·laborat en els treballs de la Secció Filològica en el seu àmbit d'especialitat

(gramàtica, fonètica i fonologia). Tant pels seus mèrits acadèmics com per les responsabilitats que exerceix a la Universitat de les Illes Balears, que —com saben els membres de l'IEC— té la funció estatutària d'institució consultiva del Govern de les Balears en matèria de llengua, la Secció Filològica el considera un candidat especialment adequat, i més en els moments actuals, en què és imprescindible comptar amb representants acadèmics que defensin públicament una gestió sociopolítica adequada de la llengua catalana a les Balears, en estreta relació amb l'Institut d'Estudis Catalans, com ha fet el professor Nicolau Dols en aquests darrers anys.

Us demanem, per tant, el vostre vot favorable per a aquest candidat. Els interessats poden consultar a la Secretaria General el seu currículum complet i les publicacions que ha fet arribar a l'Institut.

Text llegit pel senyor Isidor Marí i Mayans en el Ple del dia 17 de març de 2014

Membres corresponents

José Enrique Gargallo Gil

Un dels perfils de la Secció Filològica que quedava pendent d'assignació era el de lingüística o filologia romànica. Creiem que la persona que reuneix les condicions idònies per a cobrir aquesta plaça és José Enrique Gargallo Gil. Nascut a Puebla de Arenoso (Alt Millars) el 1960, es forma a la Universitat de Barcelona i va esdevenir-ne professor de lingüística romànica, disciplina que professa amb eficàcia i entusiasme des de fa més de trenta anys.

Gargallo és especialista en dialectologia en els àmbits fronterers de la península Ibèrica, coneix a fons els parlars «xurros», ha estudiat la frontera catalanoaragonesa, ha

fet incursions valuoses en els parlars gallegoportuguesos de la província de Càceres i és un bon coneixedor de l'aranès.

La seva tesi doctoral, llegida a la Universitat de Barcelona el 1987, sobre els parlars del Racó d'Ademús (cruïlla de castellà vulgar, aragonès i valencià), és un model de monografia sobre una àrea de dialectes en contacte, que va ser publicada amb el títol «Habla y cultura popular en el Rincón de Ademuz» (2004), en l'annex 96 de la *Revista de Filología Española*.

La major part dels seus estudis giren entorn de la lingüística romànica, amb publicacions importants com *Guía de Lingüística Románica* (1989), *Les llengües romàniques. Tot un món lingüístic fet de romanços* (1994, segona edició 1996) o *Manual de Lingüística románica* (2007), i la col·laboració en monografies romàniques de l'*Atlas Linguistique Roman* (Grenoble), com la que s'ocupa de la variació lèxica del concepte *rusc* en tots els dominis de la Romania; en relació a aquest aspecte, ha estat un assidu participant en els col·loquis d'aquest projecte internacional de recerca i gaudeix de gran predicament entre els col·legues romanistes.

Un altre centre d'estudis de Gargallo és la paremiologia romànica: és l'investigador principal de tres projectes ministerials (2005, 2008, 2011), és autor en col·laboració de *Calendario romance de refranes* i coordinador d'obres col·lectives com *Paremiología romance. Los refranes meteorológicos* (2010) i *I proverbii meteorologici. Ai confini dell'Europa romanica* (2011).

Entre els seus col·legues és coneguda la seva categoria científica i docent i per això ha estat professor convidat a les universitats d'Illinois (1996), de Sant Petersburg (1997), de San José de Costa Rica (1998) i de Grenoble (2004).

La seva capacitat organitzativa es fa ostensible en la coordinació de tres seminaris sobre paremiologia romànica (Universitat de Barcelona, 2009, 2010, 2011), així com de dues trobades iberoromàniques de poesia (2012, 2013), d'una trobada aranesa (2012) i d'una jornada sobre el judeoespanyol (2013).

La seva innata facultat expositiva i didàctica, unida a la solidesa de la seva formació lingüística, a més de fer-li guanyar l'admiració dels alumnes, l'han acostat a una projecció mediàtica: des del setembre del 2011 té una secció setmanal sobre etimologia al programa *Para todos La 2* de RTVE, on canvia l'aridesa del tema en un oasi de claredat i delectança.

Des del 1999, any de la represa d'*Estudis Romànics*, a proposta del doctor Badia, és membre del comitè de redacció de la nostra revista, de la qual ha estat sempre col·laborador puntual, fidel, amatent i eficaç, tant per a la revisió d'articles i la proposta de col·laboracions com per a la redacció de cròniques i l'aportació d'articles.

D'altra banda, Gargallo ha manifestat en més d'una ocasió la seva lleialtat a l'Institut, així com l'adhesió respectuosa a la seva normativa.

A la saviesa, a la capacitat expositiva, al coneixement de la seva llengua nativa, el castellà, i de l'adoptiva, el català, que domina com un natiu, Gargallo suma el domini de les llengües romàniques més importants (italià, francès, portuguès, gallec i romanès), així com de les llengües instrumentals (anglès i alemany). El seu poliglòtisme es completa amb unes condicions humanes modèliques, que subratllaran, en cas que la seva candidatura sigui acceptada, el clima d'harmonia i bona convivència de la secció i de l'Institut.

Per tots aquests perfils que hem dibuixat, creiem que Gargallo és la persona idònia per a ocupar una plaça de lingüística romànica com a membre corresponent (a falta d'una plaça de membre numerari), amb una futura ampliació de responsabilitats en l'edició d'*Estudis Romànics*, que contribuirà a mantenir el gran prestigi que aquesta revista s'ha guanyat en el món de la romanística.

Text llegit pel senyor Joan Veny i Clar en el Ple del dia 17 de març de 2014

Georg Kremnitz

En primer lloc, lamento que m'hagi hagut de fer càrrec d'aquesta presentació en absència forçada del nostre col·lega Francesc Vallverdú, atès el seu actual estat de salut. Tot el que diré, doncs, ho faig sota la meua responsabilitat. Si llegiu la *Gran Enciclopèdia Catalana* (GEC), hi trobareu aquest article:

«Georg Kremnitz és un lingüista alemany. Nascut a Ellwangen, Württemberg, el 1945, estudià romanística a les universitats de Göttingen, Montpeller i Tübingen i posteriorment ha estat professor a les universitats de Münster i de Viena. Ha dedicat una llarga

sèrie de treballs a temes de sociolingüística i història de la llengua occitana: *Versuche zur Kodifizierung des Okzitanischen* [‘Assaig de codificació de l’occità’] (1974), *Das Okzitanische* [‘L’occità’] (1981) i *Entfremdung, Selbstbefreiung und Norm* [‘Alienació, autoalliberament i norma’] (1982), entre d’altres. Les seves recerques s’han orientat també cap al català i el crioll de la Martinica: *Sprachen im Konflikt, Theorie und Praxis der katalanischen Soziolinguistik* (1979) [‘Llengües en conflicte, teoria i pràctica de la sociolingüística catalana’].

Fins aquí la GEC. No despatxaré la presentació amb un article d’enciclopèdia, però espero no fer-me gaire carregós. Tanmateix, cal destacar alguns fets rellevants per al que aquí ens ocupa.

Per a mi, Georg Kremnitz és un cas que honora la típica formació romanística del món germànic i, alhora, honora una atípica dedicació germanística al món romànic. M’explicaré: Kremnitz és un estudiós format en filologia romànica, d’aquella que ja és una mica difícil de trobar. Aquí, un país romànic, és una filologia en estat molt avançat d’extinció, fins al punt que la Generalitat l’ha declarada extingida —no ho dic jo: se n’ha fet ressò la premsa, com també se n’ha fet en el cas dels ases catalans.

Esmentaré les línies de recerca del professor Kremnitz:

— Sociologia de la comunicació, especialment de les llengües romàniques (francès, castellà, occità, català, i també, en menor mesura, de llengües criolles de base romànica, concretament el martiniquès).

— Lingüística romànica, en particular sociolingüística i sociologia de les llengües minoritàries.

— Història de les llengües romàniques.

— Llengües en contacte i en conflicte.

— Política lingüística.

— Multilingüisme social i multilingüisme literari.

— Llengua i literatura occitanes.

— Sociolingüística catalana.

Formació i activitat professional

1965-1970. Estudis de llengües romàniques, història, política i filosofia/pedagogia a les universitats de Göttingen, Berlín (FU), Montpeller i Tübingen.

1970. Primer examen d’Estat en francès i història, i, alhora, en ensenyament de l’occità modern, a la Universitat de Tübingen.

1971-1973. Lector de llengua i civilització alemanyes a la Universitat de Bordeus III.

1973. Examen final amb una tesi sobre codificació de l'occità en les matèries de filologia gal-loromànica i iberoromànica i història de l'Europa occidental (*magna cum laude*).

1973-1974. Segon examen d'Estat.

1980. Obté l'habilitació i el nomenament com a professor universitari en romanística. Des del 1986 és professor a la Universitat de Viena, al Departament de Filologia Romànica, i, d'ençà de 1996, també a l'Institut de Traducció i Interpretació. Ha estat professor en diverses universitats alemanyes (Hannover i Mannheim, entre d'altres) i professor visitant en diverses universitats estrangeres: París, Buenos Aires, Bahía Blanca, Niça.

Càrrecs en societats científiques

Membre del Comitè Executiu i president de l'Associació Internacional d'Estudis Occitans, president de l'Associació alemanya i austríaca de filologia de les llengües modernes, vice-president primer i president de l'Associació dels romanistes alemanys, i membre del Consell d'Administració de l'Institut de Filologia de la Universitat de Viena.

Comitès de revistes científiques

Editor de la sèrie «Romanistische Viena» (editorial Braumüller, Viena), suplement de *Quo vadis, Romania?*. Membre del Consell Assessor de *Quo vadis, Romania?* (Viena), *Europa Ethnica* (Viena), sèrie *Ethnos* (Viena), de *De Lingulis* (Tübingen) [Estudis europeus en les llengües menys difoses], *Cahiers de Praxématique* (Montpeller), *Revue des Langues Romanes* (Montpeller), *Grenzgänge* (Leipzig), *Noves de Sociolingüística* (Barcelona), *Cuadernos del Sur* (Bahía Blanca) i *Escrituras* (Pau).

Reconeixements

Ha rebut múltiples reconeixements de mèrits (Espanya, França, presidències d'honor i homenatges). En concret: Encomienda del Mérito Civil (Espanya, 1997); Chevalier de l'Ordre des Arts et des Lettres (França, 2003); Ehrenpräsident des Deutschen Katalanistenverbandes / President d'Honor de l'Associació Germano-Catalana, 2003; Sòci d'ou Felibrige, 2004; Membre d'Honor de l'Association Internationale d'Etudes Occitanes, 2005. Homenatges: Festschrift 1995; Festschrift und Kolloquium, 2005; Festschrift 2010.

Publicacions

La relació de les publicacions científiques del professor Kremnitz s'estén en una llarga llista de vuit pàgines. Us n'estalviaré el detall i en destacaré les següents:

Versuche zur Kodifizierung des Okzitanischen seit dem 19. Jahrhundert und ihre Annahme durch die Sprecher, Tübingen: Narr (TBL, 48), 1974, VI+482 p. [‘Tractat sobre la codificació de l’occità des del segle XIX i la seva adopció pels parlants’]

Die ethnischen Minderheiten Frankreichs. Bilanz und Möglichkeiten für den Französischunterricht. Tübingen: Narr (TBL, 55), 1975, II+91p., 21977, VI+97 p. [‘Les minorïes ètniques a França. Balanç i les possibilitats d’ensenyament’]

(Hg.), *Sprachen im Konflikt. Theorie und Praxis der katalanischen Soziolinguisten. Eine Textauswahl*. Tübingen: Narr (TBL, 117), 1979, 233 p. [‘Llengües en conflicte. Teoria i praxi dels sociolingüistes catalans. Selecció de textos’]

«Llengua i societat». Dins: *Llibre blanc sobre la unitat de la llengua catalana*. Barcelona: Barcino, 1989, p. 171-205.

Das Okzitanische: Sprachgeschichte und Soziologie. Tübingen: Niemeyer (Romanist. Arbeitshefte, 23), 1981, VI+98 p. [‘L’occità: història de la llengua i sociologia’]

Français et créole: ce qu’en pensent les enseignants. Le conflit linguistique à la Martinique. Hamburg: Buske (Kreol. Bibliothek, 5), 1983, 343 p.

Multilingüisme social. Barcelona: Edicions 62, 1993.

Mehrsprachigkeit in der Literatur. Wie Autoren ihre Sprachen wählen. Aus der Sicht der Soziologie der Kommunikation. Viena: Praesens, 2004, 278 p. [‘Multilingüisme en la literatura. Com trien les seves llengües els autors. Des de la perspectiva de la sociologia de la comunicació’]

A més, ha publicat un bon nombre d’articles de temàtica diversa en revistes especialitzades. Encara que no siguin les aportacions més originals, destaco els articles/capítols següents, apareguts en obres enciclopèdiques professionals de referència, que ofereixen l’estat de la qüestió, i que li han estat encarregats atenent l’expertesa demostrada i el reconeixement en l’àmbit internacional:

«Diglossie/Polyglossie», dins: Ammon, Ulrich/Dittmar, Norbert/Mattheier, Klaus J. (Hg.), *Sociolinguistics/Soziolinguistik*, Berlín / Nova York: De Gruyter, 1987, 1. Halbband, p. 208-218.

«Okzitanisch: Soziolinguistik», dins: Holtus, Günter/Metzeltin, Michael/Schmitt, Christian (Hg.), *Lexikon der Romanistischen Linguistik*, Tübingen: Niemeyer, vol. v, 2, 1991, p. 33-35.

«Okzitanisch: Externe Sprachgeschichte», *ibid.*, p. 69-80.

«Diglossie», dins: Goebel, Hans/Nelde, Peter H/Starý, Zdenek/Wölck, Wolfgang (Hg.), *Kontaktlinguistik*, Berlín / Nova York: De Gruyter, 1996, 1. Halbband, 1996, p. 245-257.

«Okzitanisch (Occitan)», dins: Ammon, Ulrich/Haarmann, Harald (Hg.), *Wieser Enzyklopädie Sprachen des europäischen Westens*, Klagenfurt/Celovec: Wieser, 2008, vol. II, p. 307-320.

La publicació de *Sprachen im Konflikt. Theorie und Praxis der katalanischen Soziolinguisten* (1979), col·lecció d'articles de diversos sociolingüistes catalans de la primera fornada, va representar un pas en la internacionalització de la sociolingüística catalana, després de la seva presentació al Congrés Internacional de Sociologia a Toronto, enguany fa 40 anys, efemèride que celebra la SOCS amb un cicle d'activitats.

Cal remarcar també la seva participació en el II Congrés Internacional de la Llengua Catalana, concretada en la seva contribució, relacionada més amunt, al *Llibre blanc sobre la unitat de la llengua catalana* (Barcelona: Barcino, 1989, p. 171-205).

També l'occità, molt especialment, ha estat l'objecte de l'interès del professor Kremnitz i, en general, la sociolingüística de les llengües minoritàries i de les situacions de conflicte lingüístic.

La seva aproximació als problemes de les llengües com a realitats inserides en el món social és feta des d'una perspectiva molt europea, més que no pas nord-americana o anglosaxona, i crec que en aquest sentit es manté fidel als seus orígens filològics romànics. N'és una mostra evident el fet que les seves publicacions han vist la llum majoritàriament en editorials alemanyes i austríaques —també catalanes—, i en revistes europees, sigui del món germànic sigui del món romànic, i han estat escrites en alemany, francès, occità i català.

Personalment, no tinc cap prejudici envers la sociolingüística anglosaxona, vull dir en ella mateixa, per bé que ni és homogènia ni totes les tendències o autors em mereixen el mateix judici, però sí que crec que una perspectiva europea envers els problemes sociolingüístics és sempre una perspectiva singular i una perspectiva que mai no pot evitar de tractar situacions de bilingüisme o multilingüisme i de contacte i conflicte de llengües en el context del món dels estats nació. Al capdavall, situacions de substitució lingüística o de manteniment en precari d'una llengua. En aquest sentit, la recerca no solament contribueix al coneixement de la realitat sociolingüística en qüestió, sinó que contribueix sovint a la presa de consciència de la subordinació lingüística, al retorn de l'autoestima dels parlants, indueix a l'activisme i a la intervenció coresponsable d'estudiosos i parlants —talment com va contribuir-hi la sociolingüística catalana, quan era també i potser sobretot un moviment de resistència cultural, nascut al marge de la universitat i malgrat la universitat. I en el cas del nostre autor, tot sigui dit, sense minvar el caràcter científic i crític de la sociolingüística, mal que sigui una disciplina «pobra», com ho són en general les ciències humanes i socials a parer dels responsables de la política universitària i de les agències d'avaluació —i, eventualment, de col·legues que practiquen la recerca que cotitza en borsa.

No me'n feu gaire cabal. Això sí, atesos els mèrits del candidat que us acabo d'exposar, atès el servei que ha procurat a una disciplina llavors naixent al nostre país, atesa

la seva pertinència per a la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans i en nom d'aquesta, us demano el vostre vot a favor del professor Georg Kremnitz.

Text llegit pel senyor Joan A. Argenter i Giralt en el Ple del dia 19 de maig de 2014

SECCIÓ DE FILOSOFIA I CIÈNCIES SOCIALS

Membres numeraris

Joan Nogué i Font

É s per a mi un motiu de satisfacció gran fer la presentació del professor Joan Nogué com a candidat a membre de l'Institut d'Estudis Catalans en nom de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, i ho és perquè crec que el seu ingrés comportarà un enriquiment per a l'IEC.

Joan Nogué és catedràtic de geografia humana de la Universitat de Girona (UdG) i director de l'Observatori del Paisatge de Catalunya des de l'any de la seva creació, el 2005. Actualment compagina la tasca docent i investigadora amb la direcció d'aquest ens, únic a l'Estat i amb un gran prestigi en l'àmbit internacional.

Joan Nogué va néixer als Hostalets d'en Bas el maig del 1958. Ara té, per tant, cinquanta-quatre anys. Es va llicenciar en geografia a la Universitat Autònoma de Barcelona el 1980, després d'una intensa carrera acadèmica, en la qual també es va interessar per l'arqueologia (participà en excavacions arqueològiques, etc.) i en la història. Progressivament, però, es va anar decantant cap a la geografia i, més concretament, cap a la geo-

grafia humana. Per aquesta trajectòria, vista en perspectiva, sembla clar que aquell interès per l'arqueologia, que anava també de bracet amb la seva gran afició per l'excursionisme (que va practicar al Centre Excursionista d'Olot), va renéixer anys més tard amb la seva intensa dedicació a l'estudi del paisatge i la seva evolució, entès ara com el producte resultant de la interacció entre els elements naturals i humans en la superfície terrestre.

Joan Nogué es va doctorar a la Universitat Autònoma de Barcelona el 1984 (amb premi extraordinari de doctorat) i, posteriorment, va ampliar estudis a la Universitat de Wisconsin, a Madison (Estats Units), sota el mestratge del professor Yi-Fu Tuan. Ha estat professor visitant en diverses universitats estrangeres, en especial a la Universitat de Western Ontario (Canadà), de la qual va ser nomenat *adjunct professor*. El professor Nogué ha estat guardonat darrerament amb prestigiosos premis i reconeixements: Premi Rei Jaume I d'Urbanisme, Paisatge i Sostenibilitat en l'edició de 2009; Premi d'assaig Joan Fuster el 2010 per l'obra *Paisatge, territori i societat civil*; Premi de la Real Fundación de Toledo per la seva tasca com a director de l'Observatori del Paisatge de Catalunya l'any 2011, entre d'altres.

La seva recerca s'endinsa en dos grans camps temàtics, sovint complementaris: el pensament geogràfic i territorial en el sentit més ampli i l'anàlisi del paisatge des de l'òptica dels estudis culturals. Ha publicat molts llibres sobre ambdues temàtiques, entre d'altres: *La percepció del bosc* (1986); *Nacionalisme i territori* (1991; traduïda al castellà el 1998, i al xinès, el 2009); *La práctica de la geografía en España, 1940-1990* (1992), en col·laboració amb Maria Dolors Garcia Ramon i Abel Albet; *España en Marruecos (1912-1956). Discursos geográficos e intervención territorial* (1999), junt amb José Luis Villanova; *Geopolítica, identidad y globalización* (2001; traduïda al portuguès, a Brasil, el 2004), escrita en col·laboració amb Joan Vicente; *Las 'otras' geografías* (2006), coordinada en col·laboració amb Joan Romero; *La construcción social del paisaje* (ed., 2007); *El paisaje en la cultura contemporánea* (ed., 2008), i *Una mirada catalana a l'Àfrica. Viatgers i viatgeres dels segles XIX i XX*, aquest darrer en col·laboració amb Maria Dolors Garcia Ramon i Perla Zusman (aquesta recerca va ser finançada per la Secció de Filosofia i Ciències Socials).

És codirector de la col·lecció de llibres «Paisaje y Teoría», de l'editorial Biblioteca Nueva, del grup Siglo XXI. En l'esmentada col·lecció ha estat el revisor i responsable de la traducció d'obres clau en els estudis culturals sobre paisatge (de John B. Jackson i d'Eric Dardel, per exemple). Aquesta és una mostra més del seu interès pel món de l'edició acadèmica i científica, que ja va acreditar a bastament en la seva llarga etapa com a codirector de la revista *Documents d'Anàlisi Geogràfica* (del 1985 al 2004), publicada conjuntament per la UAB i la UdG.

Són coneguts també els articles del professor Nogué en revistes internacionals de geografia de gran prestigi, com *Political Geography*, *Journal of Historical Geography*, *Environment and Planning D: Society and Space*, *Cahiers de Géographie du Québec* o *Nederlandse Geografische Studies*, a més d'un munt de capítols de temàtica rellevant en obres publicades a l'estranger, d'entre les quals potser ressaltaria les següents, per la projecció i influència que han aconseguit amb el temps: *Dwelling, Seeing and Designing: Toward a Phenomenological Ecology* (Nijhoff, 1992), dirigida per David Seamon; *Geography and National Identity* (Blackwell, 1993), dirigida per David Hooson; *Minority Nationalism and the Changing International Order* (Oxford University Press, 2001), dirigida per Michael Keating i John McGarry, o, més recentment, *The New Ruralism. An Epistemology of Transformed Space* (2012), coordinada per Joan Ramon Resina i William Viestenz.

Joan Nogué és col·laborador habitual del suplement «Cultura's» de *La Vanguardia*. Una selecció de les seves contribucions en aquest suplement es va publicar a Àmbit Editorial, de Barcelona, amb el títol *Entre paisajes* (2009), llibre ampliat i traduït el 2010 a l'italià a l'editorial Franco Angeli de Milà, amb el títol *Altri Paesaggi*.

El professor Nogué ha compaginat sempre la seva intensa dedicació a la recerca amb la docència i, quan ha calgut, amb la gestió. En aquest sentit, va ser degà de la Facultat de Lletres de la UdG des del 1996 fins al 2004 i membre del Consell Social de la mateixa universitat durant aquests vuit anys. Ara bé, a més de la recerca, allò que l'atrau especialment és impulsar noves iniciatives que donin a conèixer Catalunya al món. És aquí on cal fer un esment especial al seu lideratge en la creació i posterior direcció d'un ens consorciat, participat per universitats i institucions ben diverses, que ha esdevingut un referent en l'àmbit europeu i ha merescut el reconeixement d'institucions com el Consell d'Europa.

Em refereixo a l'Observatori del Paisatge de Catalunya, un centre d'estudis, de recerca, d'informació, de documentació i de sensibilització ciutadana que, amb molts pocs recursos, però amb gran enginy, ha posat Catalunya al centre del debat contemporani internacional sobre la temàtica del paisatge. Només cal endinsar-se en el seu web per adonar-se de la magnitud d'aquesta empresa, en la qual no s'ha oblidat la publicació en paper dels resultats de les investigacions dutes a terme o dels encontres internacionals realitzats a través de dues col·leccions de llibres que han tingut un gran ressò: la col·lecció «Plecs de Paisatge», amb les dues sèries «Eines» i «Reflexions», i la col·lecció «Documents».

També voldria remarcar que en Joan Nogué com a director de l'Observatori ha realitzat una tasca ingent amb la coordinació dels catàlegs de paisatge de Catalunya. Efectivament, aquests catàlegs són les eines que permeten conèixer com és el nostre pai-

satge, quins valors té i com evoluciona en funció de les dinàmiques econòmiques, socials i ambientals. Cal esmentar que aquests catàlegs són la base per a l'aplicació d'una nova política de paisatge a Catalunya. Dels set àmbits territorials que s'han estudiat, ja s'han editat en forma de llibre els catàlegs corresponents a les Terres de Lleida i al Camp de Tarragona.

Així doncs, la seva dilatada i intensa trajectòria acadèmica i el seu ferm compromís amb la cultura catalana em porta a proposar la seva candidatura com a membre de l'Institut d'Estudis Catalans.

Text llegit per la senyora Maria Dolors Garcia Ramon en el Ple del dia 18 de març de 2013

Membres corresponents

Christer Laurén

Christer Laurén va néixer a Vaasa (Hèlsinki, Finlàndia) l'any 1959. Actualment és catedràtic emèrit al Departament de Llengües Escandinaves de la Universitat de Vaasa. Ha estat durant molts anys director d'aquest departament, degà de la Facultat d'Humanitats i vicerector de la universitat.

Dos són els mèrits importants que han justificat el seu nomenament com a membre corresponent de l'Institut d'Estudis Catalans: la seva col·laboració continuada i la del seu departament amb el nostre país (Universitat de Barcelona i Departament d'Educació) en àrees de recerca, promoció i intervenció en els programes d'immersió, i el seu prestigi internacional en el camp dels llenguatges especialitzats.

Christer Laurén col·labora des de fa temps en la promoció i difusió internacional dels programes d'immersió com un instrument eficaç per a l'aprenentatge natural d'una

L2, ja sigui estrangera o pròpia d'un país com el nostre. Viu a Vaasa, una comunitat bilingüe amb una proporció equilibrada de parlants amb el suec com a L1 (ell n'és un) i amb el finès com a L1.

Va visitar Catalunya a mitjan anys vuitanta, quan aquí ja s'havien establert els programes d'immersió amb una base sòlida i com a instrument eficaç per a l'adquisició del català per als castellanoparlants. A Europa, ningú no parlava d'aquest tipus de programes. En aquell moment només hi havia referències sobre experiències molt limitades, iniciades al Canadà, que ell també coneixia. Va visitar les nostres escoles i comprovà com els infants castellanoparlants aprenien el català i es comunicaven d'una manera natural amb els mestres. Una situació per a nosaltres normal, però extraordinària per a ell.

A partir de totes aquestes vivències, comença a concebre la idea de promocionar a la seva comunitat programes d'immersió al suec. Serien i són programes dirigits als fills de famílies parlants de finès, idea que troba una bona acollida inicial a la seva comunitat i que avui dia segueixen milers d'escolars.

Un filòleg com ell s'implica en un projecte social i educatiu innovador que requereix la formació del professorat i la valoració del programa. Amb aquesta idea inicia una col·laboració amb l'Administració educativa catalana i amb grups de recerca de la nostra universitat. Mestres catalans i finesos comparteixen visites i recursos pedagògics. Christer Laurén organitza el primer seminari internacional sobre els programes d'immersió. Hi assisteixen mestres, grups de recerca i persones de l'Administració educativa de Catalunya. Aquest seminari proporciona l'ocasió de crear l'Institut Europeu de Programes d'Immersió, dedicat a la difusió, promoció i recerca d'aquests programes amb trobades celebrades a diversos territoris (Finlàndia, el País de Gal·les, Catalunya). Al III Congrés Internacional, celebrat a Barcelona l'any 1987, hi assistiren persones de vint-i-quatre països, i hi van presentar propostes sobre aquest model pedagògic que revolucionaria els principis d'ensenyament de les segones llengües, tant nacionals (Catalunya, Finlàndia, Estònia, Israel, el Tirol del Sud) com estrangeres (l'anglès a Alemanya i Holanda). De fet, especialistes finesos i catalans, coordinats per Christer Laurén, hem participat en l'assessorament de programes d'immersió a l'estonià, dirigits a la comunitat russa d'aquell país, i als programes d'immersió a l'alemany dirigits a la comunitat de parla italiana de l'Alto Adige.

El professor Christer Laurén argumenta que hem de defensar l'existència de totes les llengües i cultures si volem mantenir la nostra llengua i cultura. Hem d'usar les nostres llengües nacionals a Europa alhora que hem d'aprendre'n d'altres. I en connexió amb la immersió, defensa que el punt de partida del multilingüisme és l'adquisició de la llengua dels veïns (en el seu context, el suec).

Ha realitzat un ventall ampli de recerques i publicacions en immersió lingüística, multilingüisme, didàctica i pedagogia de la segona i tercera llengua, i ha col·laborat en l'edició de diverses publicacions que recullen polítiques, recerques i bones pràctiques docents.

És de justícia assenyalar el paper tan important que ha tingut el doctor Christer Laurén en la difusió internacional d'aquests programes i, òbviament, dels programes catalans.

La seva segona gran àrea de recerca i publicacions és la dels llenguatges especialitzats. És una autoritat mundial en estudis sobre l'ús del llenguatge en la ciència, els mètodes del treball terminològic, la icònica i el llenguatge especialitzat i els conflictes entre les llengües nacionals i l'anglès com a llengües de les arts i les ciències. Els seus estudis sobre el llenguatge científic són valuosos especialment per a les llengües minoritàries. Considera que si no existeixen termes per a un determinat camp de coneixement és necessari elaborar-los. No disposar d'un llenguatge científic pot tenir conseqüències econòmiques serioses, com el cas de Noruega als inicis de la indústria del petroli.

Christer Laurén és un investigador en filologia medieval, poeta i editor literari. És membre d'importants societats de recerca (Royal Skitteen Research Society de Suècia, Royal Norwegian Research Society) i fundador de l'International Institute for Terminology Research de Viena.

Ha rebut nombrosos guardons del Ministeri d'Educació de Finlàndia i de la Unió Europea per la seva investigació i activitats en immersió i pels seus treballs en terminologia i llenguatge amb propòsits específics (Gran Premi Eugen Wüster de Viena).

Publicacions de l'Institut Europeu de Programes d'Immersion realitzades amb la col·laboració d'investigadors catalans i finesos, entre d'altres:

LAURÉN, Ch. (ed.) (1994). *Evaluating European Immersion Programs. From Catalonia to Finland*. Vaasa: Universitat de Vaasa.

BUSS, M.; LAURÉN, Ch. (ed.) (1995). *Language Immersion: Teaching and Second Language Acquisition. From Canada to Europe*. Vaasa: Universitat de Vaasa.

ARTIGAL, J. M.; LAURÉN, Ch. (ed.) (1996). *L'immersione linguistica per una futura Europa. I modelli catalano e finlandese*. Milà: Alfa Beta.

ARNAU, J.; ARTIGAL, J. M. (ed.) (1998). *Immersion Programmes: A European Perspective*. Barcelona: Universitat de Barcelona.

ANGELLI, F. (ed.) (1999). *L'immersione linguistica: Una nuova prospettiva*. Milà: Franco Angelli.

BJÖRKLUND, S. (2001). *Language as a Tool: Immersion Research and Practice*. Vaasa: Universitat de Vaasa.

BJÖRKLUND, S.; KOSKELA, M.; NORMAN, M. (ed.) (2002). *Språk som formar vär(1)den*. Vaasa: Vaasan Yliopiston Julkaisuja.

Text llegit pel senyor Joaquim Arnau Querol en el Ple del dia 17 de febrer de 2014

Antoni Nughes

Compareixo avui al Ple de l'Institut amb la meua qualitat de president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, atès que en la seva sessió plenària d'avui ha ratificat presentar la candidatura com a membre corresponent del doctor Antoni Nughes. Ho fem des del clar convenciment de l'adequació de la candidatura als objectius i normatives de la nostra Secció i de l'Institut d'Estudis Catalans. Tot i que el candidat ja va ser presentat, permeteu-me fer-vos un breu recordatori dels seus mèrits. Em cenyiré a esmentar sols alguns punts d'aquella presentació.

Aquesta proposta s'inscriu dins la política de fer present l'Institut d'Estudis Catalans a tot l'àmbit territorial de la seva competència i, en aquest cas, en l'àmbit de les ciències socials i el pensament. En aquesta línia, en els darrers anys, s'han incorporat com a corresponents de la nostra secció membres de la Catalunya del Nord i d'Andorra. La proposta d'Antoni Nughes té per objectiu incorporar a la nostra secció una de les persones que més han contribuït a la preservació de la cultura i el patrimoni catalans a l'Alguer, especialment en aquests darrers quaranta anys, que s'han correspost amb una forta italia-nització del territori de l'Alguer.

Nughes és un dels principals abanderats de l'afirmació de la catalanitat d'aquella ciutat de Sardenya i del seu territori. Aquest fet ha estat reconegut amb el premi Canigó, que l'any 2011 atorgà la Universitat Catalana d'Estiu a Jordi Pujol i a Antoni Nughes.

Des d'inicis dels anys vuitanta, Nughes, al costat d'un grupat d'algueresos, em-

prengué una decidida tasca d'activisme cultural amb iniciatives com a l'Escola Pasqual Scanu (1982), creada per Josep Sanna, de la qual ha estat professor i director. L'escola ofereix cursos per a adults i joves de manera gratuïta sobre història de l'Alguer i de literatura i llengua. La institució compta amb un centenar d'alumnes aquest mateix curs.

Com a sacerdot ha lluitat per mantenir l'alguerès a la litúrgia, un important signe visible per a dotar de prestigi popular la llengua catalana i la seva cultura. Qüestió no sempre fàcil enfront de bisbes italians i italianistes, que han anat ocupant la seu de l'Alguer-Bosa. Sobre aquesta qüestió, vegeu el treball d'Antoni Nughes, *Llengua i Església a l'Alguer*, publicat per la Secció Filològica.¹ És autor de l'ordinari de la missa en alguerès conjuntament amb l'abadia de Montserrat, monestir amb què manté freqüents col·laboracions culturals i religioses.

És responsable dels béns culturals eclesiàstics i director de l'Arxiu Diocesà, des d'on ha contribuït a preservar i mantenir el llegat cultural alguerès amb especial referència a aquell que mostra la continuïtat de la catalanitat del territori. Des d'aquest encàrrec ha dedicat els seus esforços a divulgar la història i la cultura de l'Alguer, sense oblidar contribucions erudites com la dedicada a l'Església i societat alguereses al segle XVI, publicada per l'Institut d'Estudis Catalans.²

Ha publicat un grapat de monografies i nombrosíssims articles amb aportacions de cultura algueresa que abasten aspectes com la història, la geografia, l'urbanisme, l'antropologia, l'arxivística, l'art i la literatura, entre d'altres. És director de la revista *L'Alguer*, adreçada a una ciutat d'uns quaranta mil habitants on uns quinze mil parlen, a hores d'ara, en català.

Un bon indicador de la notable tasca portada a terme per Nugues és, entre altres, el fet de ser el representant alguerès que forma part de l'observatori instituit pel Parlament autònom de Sardenya per a preservar la diversitat cultural i lingüística pròpia de l'illa, on, com és sabut, a més de l'italià es parla el sard, el cors, el lígur i el català.

És per raó de l'interès dels seus treballs en el camp de la promoció cultural i de l'educació a l'Alguer que la Secció de Filosofia i Ciències Socials us demana el vot positiu a favor d'Antoni Nugues, amb la seguretat que serà una important col·laboració en els treballs de la nostra Secció, especialment en allò que es refereix a aquell territori de cultura i tradició catalanes.

Text llegit pel senyor Josep González-Agàpito i Granell en el Ple del dia 17 de febrer de 2014

1. Cf. *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a l'Alguer: 2 i 3 de juny de 2000*, Barcelona, IEC, 2001, p. 27-32.

2. Antoni NUGHES, *El Sínode del bisbe Baccallar: l'Alguer. Església i societat al segle XVI*, Barcelona, IEC, 1991.

Membres emèrits

Són membres emèrits les persones que, havent estat membres numeraris, per raó d'edat són exonerables de les obligacions institucionals, d'acord amb el Reglament de règim interior. Els membres emèrits són els numeraris que han complert setanta anys d'edat, que durant el curs 2013-2014 han estat els següents:

SECCIÓ HISTÒRICO-ARQUEOLÒGICA

Dolors Bramon i Planas

És doctora en filosofia i lletres, en la secció de filologia semítica, i en història medieval per la Universitat de Barcelona, de la qual és professora emèrita en la secció d'estudis àrabs i islàmics del Departament de Filologia Semítica. També és professora d'islam a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Barcelona (ISCREB). Fou membre corresponent de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC des del 1996 fins que passà a numerària el 2012. Treballa en els camps de les minories religioses a la Corona d'Aragó i del passat islàmic de les terres catalanoparlants des del punt de vista històric i filològic. Ha publicat nombrosos articles i alguns llibres, com *Contra moros i jueus. Formació i estratègia d'unes discriminacions al País Valencià*, guardonat amb el Premi Joan Fuster d'Assaig (1981), i *Moros, jueus i cristians en terra catalana. Memòria del nostre passat* (2013). És autora també de la major part d'articles relacionats amb el món semític de la *Gran enciclopèdia catalana*. Forma part del Consell Científic del *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics*, entre altres publicacions. És membre del Consell Assessor de l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed), de la Union Européenne des Arabisants et Islamisants i del Centre d'Études et de Recherches Ottomanes, Morisques et de Documentation.

Ricard Guerrero i Moreno

Doctor en ciències per la Universitat de Barcelona, on és catedràtic de microbiologia. És professor visitant de la Universitat de Massachusetts, a Amherst (EUA). Ha col·laborat en la redacció de la *Gran enciclopèdia catalana*, el *Diccionari enciclopèdic de medicina*, la *Història natural dels Països Catalans* i *Biosfera*. Presideix la Fundació Alsina i Bofill. Dirigeix la revista *International Microbiology*; de la Societat Espanyola de Microbiologia. Ha presidit el X Congrés Internacional sobre l'Origen de la Vida, el XV Congrés de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana i el X Simposi Internacional de Procariotes Fotòtrofs. La seva recerca se centra en l'estudi de l'estructura i el funcionament d'ecosistemes primigenis, la producció de plàstics biodegradables per microorganismes, l'avaluació de riscos de l'alliberament a l'ambient de bacteris manipulats genèticament, el cicle microbià del sofre i l'estudi dels bacteris magnetotàctics. Ha rebut la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya (2000). Ha estat secretari científic de l'IEC del 2005 al 2014, any en què passa a ocupar el càrrec de director acadèmic del Barcelona Knowledge, Hub de l'Academia Europaea.

Àngel Llàcer i Escorihuela

És doctor en medicina per la Universitat de València i cardiòleg clínic. Fou catedràtic d'escola universitària, dedicat a la docència de fisiopatologia mèdica, en els estudis de primer cicle i de grau d'infermeria, i de cardiologia, en el segon i tercer cicles de la Facultat de Medicina. Ha estat director de l'Escola Universitària d'Infermeria de la Universitat de València i cap del servei de Cardiologia de l'Hospital Clínic Universitari de València. Ha investigat sobre valoració funcional hemodinàmica, electrofisiologia experimental i clínica, cardiopatia isquèmica clínica i factors de risc cardiovasculars. És autor de més de dos-cents articles en revistes científiques especialitzades. És membre fundador de la Societat Valenciana de Ciències de la Salut Joan Baptista Peset i de la Societat Valenciana de Cardiologia, de la qual fou president. Ha estat membre dels comitès organitzadors de cinc Congressos de Metges i Biòlegs de Llengua Catalana. És representant de la Universitat de València en el Patronat de la Fundació Alsina i Bofill, per designació directa del rector, des de la seva creació.

Jaume Terradas i Serra

É s doctor en ciències biològiques per la

Universitat de Barcelona i catedràtic emèrit d'ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Estudia l'ecologia d'ecosistemes terrestres i la formació ambiental. Ha estat impulsor del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals i director d'aquest centre fins al 1998. Fou promotor dels estudis de ciències ambientals a la UAB. Ha dirigit una vintena de tesis doctorals i ha realitzat més de cent trenta articles, llibres com *Ecología de la vegetación. De la ecofisiología de las plantas a la dinámica de comunidades y paisajes* (2001), i capítols de llibre. També és autor d'alguns llibres de poesia i novel·la infantil i juvenil. Ha estat president de l'Asociación Española de Ecología Terrestre, vice-president de la Institució Catalana d'Història Natural, membre del Consell de Protecció de la Natura de la Generalitat de Catalunya, de la Comissió Científica d'ADENA-WWF, dels Parcs del Delta de l'Ebre i de Collserola i representant de l'Estat al Programa COST Forest and Forest Products. Ha estat guardonat amb el Premi Miquel Martí i Pol pel recull poètic *Temps robot*; amb l'Englantina d'Or dels Jocs Florals de Barcelona (1998) per *Les veus del silenci i una vela que fuig*, i amb el Premi Serra d'Or per *Biografia del món* (2006). D'altra banda, ha rebut la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya (1992), el Premi Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya (1998), el Premi Medi Ambient de l'IEC (2002) i el Premi Atles UGT/Generalitat (2010).

Joaquim Agulló i Battle

É s enginyer industrial i doctor en enginyeria industrial per l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial de Barcelona (ETSEIB), de la Universitat Politècnica de Catalunya, de la qual és catedràtic emèrit. Ha centrat la seva activitat de recerca en la mecànica de robots i vehicles, la dinàmica percussiva i la vibroacústica, en el marc de la qual ha impulsat la recerca d'acústica musical relativa als instruments catalans de la cobla —tenora, tible i flabiol— i ha dirigit el programa de recerca de l'IEC que ha creat la barítona, nou instrument de la família de la tenora. És soci de la Societat Catalana de Tecnologia, filial de l'IEC, i membre de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona, de la qual fou secretari general entre els anys 2002 i 2010. Ha rebut la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya (1997).

Manuel Castellet i Solanas

É s catedràtic de geometria i topologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, on ha estat degà de la Facultat de Ciències i vicedirector. Format a l'escola de Beno Eckmann de la Universitat Politècnica Federal de Zuric, ha creat a Catalunya un equip de recerca en topologia algebraica. Impulsor i director honorari del Centre de Recerca Matemàtica, hi ha dut a terme una política de recerca que ha fomentat els contactes dels investigadors catalans amb els d'altres països. Impulsor de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer, n'és actualment el director. Ha estat president de la Secció de Matemàtiques de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques i conseller de la Societat Matemàtica Europea. Ha estat president del comitè organitzador de diversos congressos internacionals i assessor de diferents agències de recerca nacionals i estrangeres. Ha rebut la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic (1991) i la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (2006).

Jaume Porta i Casanellas

És doctor enginyer agrònom per l'Escola

Tècnica Superior d'Enginyers Agrònoms de la Universitat Politècnica de Madrid i catedràtic emèrit d'edafologia i química agrícola de l'ETS d'Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida (UdL), de la qual ha estat director i membre fundador del Departament de Sòls. Ha estat el primer rector de la UdL (1993-2003). Ha dut a terme activitats de recerca en centres estatals i estrangers becat pel Govern francès, la Fundació Juan March i la Generalitat de Catalunya. Ha estat professor visitant a la UNAM (1993-2008). Ha dirigit el Departament de Medis de la Producció Agrària del Ministeri d'Agricultura a la Corunya, Saragossa i Madrid. Ha publicat nombrosos treballs de recerca i llibres, entre els quals destaca *Introducció al coneixement del sòl. Sòls dels Països Catalans* (1987, en col·laboració); és director i coautor de l'obra *Edafologia para la agricultura y el medio ambiente* (1994) i autor d'*Introducció a l'edafologia. Ús i protecció de sòls* (2009). Ha coordinat el projecte que ha donat lloc a l'espai web de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) sobre protecció de sòls. Ha dirigit el treball lexicogràfic recollit en el *Lèxic de la ciència del sòl* (Universitat Politècnica de Catalunya, 1989) i el *Diccionari multilingüe de la ciència del sòl* (IEC, SECS, TERMCAT), del qual és coautor. És president de la Societat Espanyola de la Ciència del Sòl (SECS) des del 2009; soci de la Institució Catalana d'Història Natural i la Institució Catalana d'Estudis Agraris, filials de l'IEC, i també forma part de diverses societats científiques internacionals. Ha rebut la Medalla de l'Agricultura del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya; la Medalla de l'Estudi General de Lleida (2004), i el Premi al Llibre Agrícola de Lleida en dues ocasions.

Carles Miralles i Solà

Poeta. És catedràtic de filologia grega a la Universitat de Barcelona, de la qual també ha estat vicerector acadèmic (1981-1986). Estudiós del mite i la poesia dels grecs antics (poesia homèrica, Hesíode, poesia iàmbrica i elegia, tragèdia, poesia hel·lenística), s'ha ocupat també de narrativa d'època romana i de poesia llatina. Ha traduït sobretot textos filosòfics, poesia hel·lenística, novel·la grega i poesia neogrega. Ha estudiat poetes del segle xv i alguns de moderns, com Verdaguer, Riba, Salvat-Papasseit, Foix i Espriu. Treballa sobre temes diversos de literatura comparada i tradició clàssica. Dirigeix la revista *Ítaca* de la Societat Catalana d'Estudis Clàssics i és president del Consell Supervisor del TERMCAT. Va obtenir el Premi Salvat-Papasseit de poesia de l'any 1967. Els seus llibres *Lectura de les 'Elegies de Bierville' de Carles Riba*, *La mà de l'arquer* i *Sobre Foix* han rebut, respectivament, els premis Josep Carner de l'IEC (1980), Nacional de Poesia (1992) i Serra d'Or d'assaig (1994).

Vicent Pascual Granell

Féu la carrera de magisteri i l'any 1970

s'inicià en la docència. La resta de la seva formació l'ha adquirida de manera autodidàctica. Ha tingut una trajectòria clau en el procés d'introducció de la llengua catalana en l'escola valenciana i la seva modernització en les darreres tres dècades. Del 1973 al 1977 treballà com a professor de català al col·legi Francesc Ribalta d'Algemesí, on va començar a fer classes de valencià. Ha destacat en l'elaboració de material didàctic, especialment de llibres de text, que ha obtingut una gran difusió. Cal destacar, en aquest apartat, els primers *Penyagolosa I i II* (escrits conjuntament amb Vicent Pitarch i Josep Palomero), dedicats a l'ensenyament del valencià als adults. També és autor del *Diccionari Tabarca: valencià-castellà / castellà-valencià* (1990, revisat i ampliat el 2011) i del *Diccionari Tabarca escolar valencià-castellà / castellà-valencià* (2015). Pel que fa a l'educació bilingüe i plurilingüe, és coautor, amb Vicent Sala, del llibre *Un model educatiu per a un sistema escolar amb tres llengües* (1991). Posteriorment ha publicat *El tractament de les llengües en un model d'educació plurilingüe i intercultural* (2006), diversos articles en revistes especialitzades i documents programàtics com ara *Un model d'educació plurilingüe i intercultural per al sistema educatiu valencià* (Escola Valenciana, 2011). Va ser assessor pedagògic al Servei de Formació de Professorat CEFIRE d'Alzira durant molts anys i de l'Editorial Gregal en els inicis. Finalment treballà com a assessor de programes plurilingües a la Generalitat Valenciana. També ha escrit novel·les juvenils com *El guardià de l'anell* (1984), *L'últim guerrer* (1986), *L'enigma del medalló* (1996) i *Els dorments* (2014). Treballa en tres línies: la lexicografia, l'educació plurilingüe i intercultural, i la narrativa.

Joaquim Rafel i Fontanals

És doctor en filosofia i lletres (secció de filologia romànica) i catedràtic de filologia catalana de la Universitat de Barcelona (UB). La seva activitat docent s'ha centrat en la fonètica, la fonologia, la lexicologia i la lexicografia. És membre de l'equip de l'*Atlas lingüístic del domini català*, de l'*Atlas lingüístico de los marineros peninsulares* i de l'*Atlas linguarum Europae* (Consell Superior d'Investigacions Científiques i UB). Ha investigat en el terreny de la fonologia, la lexicografia i la constitució de corpus textuais. Ha estat responsable de diversos projectes: l'elaboració d'una base de dades lèxica per a ser utilitzada en el programari d'assistència a la correcció lingüística; la prospecció automatitzada de textos catalans, i l'elaboració d'un diccionari de sinònims informatitzat, concretament de la part catalana dels projectes PAROLE i SIMPLE. També dirigeix el Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana (Ministeri d'Educació i Ciència, CIRIT i IEC), primera fase del *Diccionari del català contemporani* (DCC), i el *Diccionari descriptiu de la llengua catalana*, segona fase del DCC.

Anna Cabré i Pla

És doctora en geografia per la Universitat Autònoma de Barcelona, on és catedràtica de l'àrea de geografia humana i directora del Centre d'Estudis Demogràfics. Ha fet estades de recerca a centres de prestigi de França, els Estats Units, el Canadà i Mèxic. Ha dirigit una cinquantena de tesis doctorals i memòries de recerca. És autora de nombrosos llibres, capítols de llibres i articles de revistes de prestigi, com ara *Deu anys de natalitat a Catalunya* (2002) i *La constitució familiar en España* (2007). Ha emprès diversos projectes de recerca, entre els quals, *Juventud, género e inmigración ante la inserción en el mercado laboral en España. ¿Substitución o complementariedad? ¿Efecto edad o efecto cohorte?* i *El impacto de la población extranjera en la formación de la pareja en España*. Ha estat membre, entre d'altres, de l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya, la International Geographical Union, la Population Association of America i l'Associació Catalana d'Entitats per la Recerca. Ha rebut diversos premis i distincions d'institucions acadèmiques i socials. El 1994 va ser guardonada amb la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic, i el 2005, amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya.

Josep M. Casasús i Guri

És doctorà en ciències de la informació per la Universitat Autònoma de Barcelona, amb premi extraordinari per la tesi sobre el periodisme de Josep Pla —la primera que es llegí sobre aquest autor—, i va ampliar els estudis en centres universitaris de París i Estrasburg. És catedràtic de periodisme a la Universitat Pompeu Fabra (UPF) i consultor de l'Observatori de la Comunicació Científica. Ha estat sotsdirector i secretari general de la redacció de *La Vanguardia*; redactor en cap dels diaris *TeleXpres* i *Catalunya Express*; director de les revistes *Dossier Mundo* i *Línites*, i defensor del lector de *La Vanguardia*. Fundà els estudis de periodisme de la UPF i fou membre fundador, secretari general i president de la Sociedad Española de Periodística. Amb l'obra *Ideología y análisis de medios de comunicación* (1972), va introduir a Espanya els mètodes estructuralistes d'anàlisi dels mitjans de comunicació. Ha rebut nombroses distincions: com a articulista, els premis Gaziol (1986), Avui (1979), Joan Mañé i Flaquer (1988) i Antoni de Senillosa (1994), i en el camp de l'assaig, els premis Xarxa (1980), Josep Vallverdú (1987) i Carles Rahola (1986). Li han estat atorgades la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (2011) i la Distinció Jaume Vicens Vives a la qualitat docent universitària (2013).

Maria Dolors Garcia Ramon

És màster en geografia per la Universitat de Berkeley i catedràtica emèrita d'anàlisi geogràfica regional de la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha estat professora i investigadora visitant a universitats d'Amèrica, la Gran Bretanya i Israel. Forma part del Consell Assessor de la revista *Documents d'Anàlisi Geogràfica* i és membre del consell de redacció de diverses revistes estrangeres i espanyoles del camp de les ciències socials. Ha estat secretària de la Comissió Gender and Geography de la Unió Geogràfica Internacional i presidenta de la Societat Catalana de Geografia. Ha publicat treballs sobre agricultura, desenvolupament rural i història contextual de la disciplina geogràfica. És investigadora de l'Institut Interuniversitari de Dones i Gènere. Ha rebut la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya (2003) i el Jan Monk Award, guardó atorgat per l'Association of American Geographers (2008).

Féu carrera universitària a la Universitat

de Califòrnia i es doctorà en economia a la Universitat de Minnesota, als Estats Units. Va ser investigador visitant a Bonn els anys 1977 i 1978. Després d'un any sabàtic a la Universitat Autònoma de Barcelona (1981-1982), s'incorporà al Departament d'Economia de la Universitat Harvard com a catedràtic. Fou membre de la Comissió Gestora de la Universitat Pompeu Fabra (UPF) (1990), on actualment és catedràtic d'economia (en situació d'excedència). És doctor *honoris causa* de la Universitat d'Alacant, de la Universitat de Tolosa, de l'Escola d'Estudis Superiors de Comerç de París, de la Universitat Nacional del Sud (Argentina) i de la Universitat de Chicago (2015). Ha estat conseller del Departament d'Universitats, Recerca i Societat de la Informació de la Generalitat de Catalunya (2000-2003), on ocupa el càrrec de conseller d'Economia i Coneixement des del 2010. Ha estat president de l'European Economic Association (2006) i de la Barcelona Graduate School of Economics (2006-2010). Entre les distincions que ha rebut, destaquen el Premio Rey Juan Carlos I d'economia (1989), la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya (1990), el Premi de la Fundació Catalana per la Recerca (1994), la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya (2006) i el Premi Nacional de Recerca (2006).

Encarna Roca i Trias

É s doctora en dret per la Universitat de

Barcelona i catedràtica de dret civil de la mateixa universitat fins al 2005, on fou vicerec-
tora i secretària general (1986-1993) i directora de la Càtedra de Dret Civil Català Duran
i Bas fins a l'any 1992. És magistrada de la Sala Primera del Tribunal Suprem. Ha fet
recerca en dret civil català, inicià les Jornades de Dret Català a Tossa l'any 1980 i és
autora d'*Institucions del dret civil de Catalunya*, llibre de referència elaborat en col-
laboració amb Lluís Puig i Ferriol. Ha investigat també l'aplicació dels drets fonamentals
en l'àmbit del dret privat. És especialista en dret de família i de danys. És membre de
l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de Catalunya, de la Comissió Jurídica Assessor-
ra de la Generalitat, de l'Observatori del Dret Privat de Catalunya i de la Reial Acadèmia
de Jurisprudència i Legislació. Ha participat en diverses comissions de la Conselleria de
Justícia per a la preparació de lleis de dret civil català. Ha dirigit la *Revista Jurídica de
Catalunya* des del 1998. Entre les distincions que ha rebut, destaquen el Premi Antoni M.
Borrell i Soler de l'IEC (1973), el Premi Duran i Bas del Col·legi d'Advocats de Barcelona,
el Premi Miquel Casals Colldecarrera de la Fundació Congrés de Cultura Catalana, la
Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic (2002) i la Creu de Sant Jordi de
la Generalitat de Catalunya (2003). El 2012 va ser investida doctora *honoris causa* per la
Universitat de Girona.

Necrologies

Membres emèrits

Manuel Ardit i Lucas

(2.12.1941 - 8.12.2013)

El dia 8 de desembre de 2013 ens va deixar per sempre un company molt estimat, Manuel Ardit, historiador valencià de referència i membre numerari de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans des del 1992. Nascut a València el 1941, es doctorà a la universitat valenciana el 1974 amb una tesi dirigida per Joan Reglà. Ardit va ser primer professor d'institut d'ensenyament mitjà. El 1987 esdevingué professor titular d'història moderna de la Universitat de València.

Ardit fou director d'una editorial de la importància del Servei de Publicacions de la Universitat de València i director des del 1987 d'una revista fonamental i emblemàtica com *Afers*. La direcció de la revista la tingué a partir del número 5, després de la mort del fundador, Sebastià García Martínez. A la revista *Afers*, Manuel Ardit ha comptat sempre amb un secretari de redacció extraordinari: Vicent Olmos, home clau de l'editorial que porta el mateix nom que la revista.

Actualment Ardit formava part també del Consell Directiu de *Catalan Historical Review*. En el segon número d'aquesta revista va publicar un balanç dels estudis sobre l'expulsió dels moriscos de 1609 i les seves conseqüències. Sempre va ser un membre amatent de l'Institut d'Estudis Catalans, de manera que encara va enviar el seu vot, ja molt malalt, a la darrera elecció de candidats a nous membres per a la Secció Històrico-Arqueològica, el passat 21 de novembre.

No existia cap síntesi sobre la fi de l'Antic Règim a les terres valencianes fins que Ardit publicà, l'any 1977, el seu llibre *Revolución liberal y revuelta campesina; un ensayo sobre la desintegración del régimen feudal en el País Valenciano, 1793-1840*. Amb notable valentia havia optat per uns límits cronològics ben amples: de la revolta popular antifrancesa de 1793, preludi de la de 1808, a la fi de la primera guerra carlista el 1840, passant pels aldarulls de 1794 i de 1801. Va demostrar que la revolta contra el domini napoleònic a València tingué caràcter antisenyorial i potencialment revolucionari i que l'ocupant intentà restaurar les càrregues senyorials, que s'havien deixat de pagar el 1808. En aquesta obra, Ardit també tractà d'un tema tan complex com les bases socials de la revolta antiliberal de 1822, preludi del que seria la insurrecció carlista el 1833.

Un dels mèrits d'Ardit ha estat la seva disposició i capacitat per a revisar les seves tesis a la llum de la seva pròpia recerca posterior i de la dels seus col·legues, que han seguit en bona part els camins que ell va obrir. Això s'observa en el seu gran llibre *Els homes i la terra del País Valencià, segles XVI - XVIII* (1993). Ardit superà la tesi que la duresa del règim senyorial valencià, enfortit per l'expulsió dels moriscos i la repoblació, explicaria l'endarreriment regional i fins i tot el fracàs de la primera industrialització al País Valencià. Però també confirmà l'excepcionalitat de l'agricultura de regadiu valenciana, sense mitificar-la, indicant que exemples similars en l'àrea mediterrània potser només es troben en l'agricultura murciana i en la de la vall del Po.

La seva magna monografia, publicada el 2004, sobre l'evolució social del marquesat de Llombai (Ribera Alta, província de València) des del segle XIII al XIX, és un exemple de la utilitat de la microhistòria, capaç de respondre, dins la llarga durada, les grans qüestions de la història general. El lector no perd el fil que porta a les conclusions a través de la complexa evolució dels censos senyorials, de la nupcialitat i la fecunditat, de la natalitat i la mortalitat i dels conflictes socials. La recerca comprèn des de la constitució del *feude* amb la conquesta fins a la dissolució del règim senyorial. Ardit ens mostra la potència del poder senyorial com a sistema d'extracció en l'època mudèjar amb una agricultura minifundista de subsistència. Indica els canvis operats després de l'expulsió dels moriscos vers una agricultura comercialitzada —vinya i morera—, sobre la base de l'emfiteusi i d'explotacions de dimensions més aptes. No es pot parlar de refeudalització malgrat la Segona Germania de 1693, el caire antisenyorial de la Guerra de Successió a la regió i la recuperació de la renda senyorial en el segle XVIII, abans del seu declivi en el darrer quart d'aquesta centúria fins a les revoltes anteriors a la guerra contra el domini napoleònic.

Altres temes de la història valenciana dels quals s'ha ocupat Ardit són l'erasmisme, els brots protestants, la Inquisició i l'expulsió dels moriscos, tal com ja ha estat indicat en aquest darrer cas. El 2001 Ardit ens va donar un llibre on treu tot el profit imaginable del

cens d'Aranda de 1768 per al coneixement del País Valencià en un període de transformació com el del segle XVIII.

Però Manuel Ardit, que ens havia anunciat que tornava a la temàtica de la crisi final de l'Antic Règim a les albors del liberalisme polític, es movia amb la mateixa perícia en les grans síntesis que en els treballs d'arxiu. Resulta un exemple d'historiador amb la mateixa capacitat per a la investigació que per a la divulgació, amb una eficiència comparable per a la monografia local i per a la síntesi que abasta tot un país —el seu—, un estat —Espanya— o fins i tot Europa occidental sencera. En donen testimoni la seva contribució a la *Història dels Països Catalans* (1980), on redactà tot el que feia referència al País Valencià del segle XVIII al XX i on vaig poder comprovar personalment fins a quin punt era gratificant treballar amb ell.

Altres exemples posteriors d'obres de gran síntesi han estat el seu llibre *Agricultura y crecimiento económico en la Europa occidental moderna* (1992) o el titulat *El Siglo de las Luces* (2007), una excel·lent història social de la cultura, on tracta tant de la de les elits com la de les classes populars, tant la de la Il·lustració com la de la superstició a l'Espanya del segle XVIII. Darrerament, és remarcable la seva contribució a la història de la població de la ciutat de València i la seva Horta en la història d'aquesta ciutat, publicada el 2009.

Manuel Ardit ha estat traductor d'obres clàssiques, com algunes de James Casey, de Robert Darnton o la biografia de l'historiador Marc Bloch, escrita per Carole Fink. Pel que fa a l'homenatge als mestres de la generació anterior, cal recordar que l'any 2002 va recopilar diversos treballs d'Emili Giralt amb el títol *Empresaris, propietaris i vinyaters: 50 anys de recerca històrica*.

Fidel a la llengua que agermana Catalunya i el País Valencià, historiador al servei d'un concepte obert de Països Catalans, influït en els seus primers treballs per Joan Fuster, Manuel Ardit ha estat una figura respectada per tots, un investigador que ha estat actiu i ha publicat fins a la darrera hora, poc abans que una cruel malaltia ens hagi privat de la seva ajuda i de la seva amistat.

Text llegit pel senyor Albert Balcells i González en el Ple del dia 16 de desembre de 2013

Joan-Ferran Cabestany i Fort

(19.8.1930 - 26.9.2013)

Joan F. Cabestany i Fort (Barcelona 1930-

2013) va ser historiador medievalista, professor universitari (1964-1985), arxiver de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona (1961-1974 i 1990-1995), director del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona (1987-1990), president de l'Arxiu Bibliogràfic de Santes Creus (1995-2001), director del Centre d'Art Romànic Català (des del 1985) i membre de l'Institut d'Estudis Catalans. La seva producció erudita s'ha centrat sobretot en la història medieval de la ciutat de Barcelona, en la història monàstica i en la història de l'art romànic català.

Format prop de Jaume Vicens i Vives, va col·laborar en l'obra col·lectiva *Biografies catalanes*, amb un estudi sobre la vida i l'acció política d'Alfons el Cast (1960) i amb l'*Índice Histórico Español*, creat per l'historiador gironí. Va publicar també estudis sobre la demografia i l'urbanisme català a la baixa edat mitjana emprant com a font documental els fogatges del segle XIV. Els seus treballs sobre la geografia de les propietats de Poblet al segle XIV (1966), sobre la propietat territorial de Santes Creus al mateix segle (1970) i sobre la topografia econòmica i social de Barcelona varen tenir, en publicar-se, un caràcter pioner i varen servir de model per a estudis posteriors més minuciosos sobre aquestes matèries.

Sobre la història de Barcelona, els seus estudis fan referència a la nòmina dels ciutadans honrats (1962); a la nòmina de la matrícula dels mercaders entre 1479 i 1696 (1964); al privilegi fundacional dels obrers el 1301 (1964); a les cartes reials adreçades a Barcelona entre 1269 i 1479 (1966); als mestres sabaters i la confraria de Sant Marc al segle XIV (1967); a la construcció del port de Barcelona al segle XV (1972), en col·laboració amb J. Sobrequés i Callicó; als pobres de Santa Maria del Pi entre 1401 i 1428 (1973), en col·laboració amb Salvador Claramunt; a la creació del càrrec de mostassà (1974) o, entre d'altres, a la baronia d'Elx i Crevillent al País Valencià (1981), en col·laboració amb J. Sobrequés i Callicó.

Un apartat molt notable de la producció científica de Cabestany fa referència a temes relacionats amb la vida política i econòmica de Catalunya a la Mediterrània. És dins d'aquesta temàtica que cal esmentar el que pot ser considerat el seu primer treball erudit, el que es refereix a la situació econòmica dels catalans de Càller el 1328 (1959); a l'arxiu del Consolat de Mar (1964); a la compra de blat, per part de Barcelona, a Sicília (1965); a l'obra de síntesi sobre l'expansió catalana a la Mediterrània (1967); al consolat català d'Ultramar a Beirut i Damasc de 1340 a 1405 (1974); a Jacques Coeur, rival del comerç català (1974), entre altres treballs menors però que sempre aporten alguna novetat documental inèdita.

Una bona part de la tasca de Cabestany com a historiador va tenir com a tema d'estudi la vida monàstica catalana, sobretot, però no de manera exclusiva, els cenobis de Santes Creus i de Poblet. Pertanyen a aquest capítol de la seva obra els treballs: un privilegi a favor de Santes Creus (1962); Santes Creus i la batalla de Ponça (1965); l'abat Hug II de Santes Creus (1969); Bernat Escuder, convers de Poblet el 1185 (1970); el prior de Sant Jeroni de la Murtra al segle XV (1973), o sobre l'economia del monestir de Valldonzella al segle XIV (1974).

Vull fer un esment especial, bé que ja m'hi he referit de manera genèrica, a un treball en què, basant-se en els fogatges, Cabestany va clarificar alguns aspectes de l'urbanisme barceloní medieval. Em refereixo a «Els fogatges, font per a l'estudi de la topografia econòmica i social de la Barcelona del segle XIV», publicat a les *Actes del VIII Congrés d'Història de la Corona d'Aragó*, II-1 València, 1969, p. 133-140.

Cabestany va dedicar els darrers anys de la seva vida als estudis sobre l'art romànic. Va fer-ho tant com a historiador amb una obra personal com amb estudis fets en col·laboració, i, també, com a motor i impulsor de treballs aliens. Això va representar, en certa manera, un tombant notable en la seva trajectòria.

Cabestany, amb qui vaig compartir molts anys a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, treballant al mateix despatx de la Sala Toda, tenia una dèria positivista, el document d'arxiu com a font bàsica dels seus estudis. Havia assolit un coneixement excel·lent de la paleografia medieval i això el portava sovint a haver de donar suport a investigadors que venien a treballar a Ca l'Ardiaca, on ell passà els millors anys de la seva vida professional.

Pel damunt d'altres consideracions de tipus erudit, he d'agrair a l'amic Cabestany el tracte deferent i amable amb què em va acollir quan, a la darrerria dels anys seixanta, vaig entrar a treballar a l'arxiu del qual ell era, com a medievalista, el referent més important. Ens vàrem retrobar també quan, sota l'impuls de Ramon Aramon i Serra, vàrem impulsar (1969-1973 [1996]) els *Estudis d'Història Medieval* dedicats a Ferran Soldevi-

la en ocasió del seu setanta-cinquè aniversari, que va publicar la Societat Catalana d'Estudis Històrics, filial de l'Institut d'Estudis Catalans. En aquells anys, Cabestany i qui escriu aquests mots vàrem treballar plegats per tirar endavant els *Estudis* i vàrem fer-ho conjuntament amb Carme Batlle, Maria Mercè Costa, M. Teresa Ferrer, Josep M. Font i Rius, Anscari M. Mundó i Manuel Riu. L'homenatge d'avui ha de portar una doble signatura, que d'alguna manera és una mateixa: la de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, amb la qual col·laborà en uns anys difícils, i la de la Secció Històrico-Arqueològica de l'Institut d'Estudis Catalans, que avui acull aquesta semblança d'homenatge.

Text llegit pel senyor Jaume Sobrequés i Callicó en el Ple del dia 7 d'octubre de 2013

Josep Carreras i Barnés

(9.3.1943 - 18.4.2014)

El 14 de febrer de 2014, la Facultat de Medicina celebrà l'acte d'homenatge a Josep Carreras i Barnés, catedràtic emèrit d'aquesta facultat i un dels principals impulsors de la bioquímica a Catalunya durant els últims quaranta anys, que va morir el 20 d'abril passat.

Nascut a Palamós el 1943, en el si d'una família de mestres, va aprendre els valors de la responsabilitat, l'esforç, la disciplina i l'ordre, que acabarien cristal·litzant en una persona realment brillant i treballadora. Ell ho recordava sovint quan deia que havia de fer les coses bé i que, si no podia, era millor deixar-les per a altres persones. Va estudiar batxillerat a Palamós i a Girona. El 1959 es traslladà a Barcelona per estudiar medicina i es va llicenciar el 1965 amb premi extraordinari. Dels estudis, li va interessar especialment

la fisiologia i va ingressar com a alumne intern a la Càtedra de Fisiologia dirigida per Santiago Vidal Sivilla, que fou el director de la seva tesi doctoral *Influencias de los iones salinos sobre el fraccionamiento cromatográfico de la bilirrubina* (1969). En aquesta etapa de formació va entendre que si volia comprendre els mecanismes fisiològics havia de buscar-los en els aspectes moleculars. Així, es va decantar per la bioquímica i va fer una estada postdoctoral al Departament de Fisiologia i Biologia Molecular del Centre Mèdic de la Universitat de Kansas, sota la direcció de Santiago Grisolia, on va investigar el mecanisme catalític de les fosfoglicerat mutases.

El 1971 es reincorporà a la Facultat de Medicina de Barcelona i residí durant cinc anys al Col·legi Major Universitari Sant Pau, on exercí una important tasca formativa entre joves estudiants. Era bon mestre, gran comunicador i amant dels debats; li agradava provocar i sempre impactava els joves estudiants que no estaven avesats a la proximitat i l'acolliment dels mestres. Es va dedicar intensament a la vida universitària i va organitzar un bon laboratori —tenint en compte les limitacions de l'època—, on dugué a terme investigacions rellevants sobre els aminoàcids essencials en els centres actius de les diferents fosfoglicerat mutases. Els resultats assolits en l'estudi d'aquests enzims han esdevingut importants en la comprensió dels mecanismes moleculars que regulen el metabolisme dels glícids en diferents situacions fisiològiques i patològiques. Pel seu treball científic en l'estudi de l'enzimologia i regulació del metabolisme, va rebre, el 1991, la Medalla Narcís Monturiol al mèrit científic i tecnològic de la Generalitat de Catalunya.

La docència va ocupar una part molt important del seu treball, sobretot els darrers anys. Innovador, expert, defensor de la integració de continguts, va organitzar programes de bioquímica basats en objectius operatius d'aprenentatge i va aconseguir integrar les assignatures bàsiques dels estudis de medicina, encara que l'alta dedicació a la docència que el programa requeria als professors i el fet que la recerca fos predominant en la promoció acadèmica va fer que la majoria renunciessin a continuar el projecte. Des dels primers anys de la seva reincorporació, va organitzar seminaris de cinètica i regulació enzimàtica i de patologia molecular, que es convertirien en assignatures optatives. Va participar activament en l'elaboració dels nous plans d'estudi i en el disseny de les competències professionals dels graduats en medicina, i va impulsar els estudis del màster i grau de medicina molecular. Va ser un dels creadors del grup d'ensenyament de bioquímica de la Sociedad Española de Bioquímica y Biología Molecular i també en fou coordinador (1983-1986 i 1997-2000). Va ser president de les societats catalana i espanyola d'Educació Mèdica. Pels seus mèrits va ser guardonat amb distincions, com l'Award for Teaching in Health Medical Promotion Foundation (1992), l'Excellence in Medical Education (1996), la Distinció Jaume Vicens Vives a la qualitat docent universitària (Genera-

litat de Catalunya, 2007), l'Excel·lència Professional (Col·legi de Metges de Barcelona, 2004) i el Premi Antonio Gallego d'Educació Mèdica (2013).

Josep Carreras va dedicar una part notable de la seva activitat a tasques de direcció i gestió. El seu caràcter fort i poc conformista el duia a no transigir en allò que creia injust. Per això va deixar diferents càrrecs abans que se li exhaurís el mandat. Va ser vicedegà i degà de la Facultat de Medicina (1982-1984), impulsà la docència en català, instaurà *numerus clausus*, en un moment on entraven més de dos mil estudiants a primer curs. Introduí les lliçons sobre Ramón y Cajal i August Pi i Sunyer i inicià les obres de la facultat (1984).

La seva maduresa científica i intel·lectual el va dur a participar activament en diferents societats científiques. La seva relació amb l'IEC ha estat llarga i fructífera. Fou president de la Societat Catalana de Biologia (1985-1989) i el 1990 va ingressar com a membre numerari de la secció de Ciències Biològiques, de la qual fou president durant el període 1992-1994 i, posteriorment, vicepresident de l'IEC en dues ocasions (1995-1998 i 2001-2002). Va col·laborar en la primera i la segona edició del *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut, revisant els termes de la seva especialitat i, també, en la redacció de la renovació dels Estatuts. Era també, des de l'any 2006, membre numerari de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, de la qual fou secretari general (2011-2013) i director de la revista (2008-2013).

Text llegit pel senyor Ramon Bartrons i Bach en el Ple del dia 19 de maig de 2014

Modest Prats i Domingo

(5.9.1936 - 29.3.2014)

Ara fa uns anys, concretament el 21 d'abril de 2009, els amics d'en Modest vam fer-li una festa. El dia abans, la ciutat de Girona li havia fet un homenatge «en reconeixement a la seva aportació cultural expressada en la seva constant dedicació a la investigació, l'ensenyament i la divulgació de la llengua i la cultura catalanes». Tots sabíem que ja estava molt malalt i havíem publicat un bon recull dels seus treballs i volíem regalar-li el llibre. Ell li havia triat el títol: *Engrunes i retalls*, una mica per amagar que hi havia recollida una gran feina. A nosaltres ja ens va anar bé perquè sabíem que en Modest sempre havia fugit de les grans parafernàlies. Ara, sis anys després, quan ja sabem que la mort que fa temps que intuïem ha arribat, no sé fer res més que repassar la vida que hem compartit. Per això avui i aquí no puc fer altra cosa que parlar, d'una manera ben personal, del nostre Modest, d'en Modest i de tots nosaltres.

Primer de tot, cal dir que en Modest era molt més que un filòleg. I ell voldria que ho reconeguéssim. Era capellà, fill d'en Baldiri Prats, ferrer de Castelló d'Empúries, i de l'Enriqueta Domingo, la senyora Enriqueta, que havia nascut a Aransa, a la Cerdanya, i feia de telefonista a Castelló. En Modest no va conèixer el seu pare perquè, al començament de la Guerra Civil, un escamot de milicians el va afusellar al cementiri de Montcada. En Modest només tenia tres mesos. A mi m'havia parlat molt poc de tot això. Però el dia 20 d'abril d'aquell 2009, en el discurs que va fer a l'Ajuntament de Girona, en Modest va parlar de la soledat que havien sentit ell i la seva mare i em va fer recordar, amb una certa angoixa, l'última lliçó que havia fet a la Sala de Graus de la Facultat de Lletres: l'havia dedicada a parlar de Job i de com n'és de difícil d'entendre que Déu permeti el mal. Aquell dia, a més de ser-li amic, a més de sentir-me'n deixeble, vaig estimar en Modest. Per això l'endemà, a la festa que li fèiem, vaig llegir aquest text:

«En Modest va arribar a Girona fa més de seixanta anys. Crec recordar que va ser el 1946. Ahir ens ho explicava amb una punta d'emoció desconeguda quan parlava del

nen que va arribar a Girona amb el matalàs a coll de la mare. El Seminari, primer de tot, i la Universitat, després, han perfilat un bon grapat de les il·lusions d'en Modest. Però avui tot canvia molt de pressa i no sabem massa cap on aniran les coses. Per això en Modest, inquiet, ahir es preguntava: *I nosaltres, ara, on som?* I tornava a insistir-hi: *On som?* Com si es preguntés si aquell viatge a Girona havia valgut la pena.

»Mira, Modest, els amics de la Universitat hem volgut publicar el llibre que avui presentem, les *Engrunes i retalls*, per explicar-te com ho veiem nosaltres. I també com ho sentim.

»Si la senyora Enriqueta no hagués carregat a coll el matalàs, si no l'hagués pujat al cinquè pis del seminari i si no s'hagués posat a fer-te el llit i a arreglar-te l'armari, tu no te n'hauries anat a fer quatre xuts al pati. Però potser tampoc no hauries estat capellà, ni rector de Vista Alegre, ni de Medinyà-Vilafraser o del Mercadal. I per a molta gent les coses no haurien anat tan bé. I alguns de nosaltres hauríem trencat l'únic lligam amb la vida religiosa que encara hem estat capaços (per tu) de mantenir.

»Si la senyora Enriqueta no hagués carregat a coll aquell matalàs, potser l'any 1965 no hauries escrit aquelles reflexions sobre "l'ús de les llengües vives en la litúrgia" i no hauries entrat al Col·legi Universitari. I potser no ens hauríem conegut. I potser no hauries fet que tanta gent batallés per tenir una universitat a Girona, ni hauries escrit una (de moment inacabada) història de la llengua catalana. Ni hauries fet escola.

»Potser, Modest, si les coses no haguessin anat com han anat, nosaltres no hauríem pogut llegir aquelles teves meditacions ignasianes tan empipadores i tan lúcides. *Per què no la deixem morir en pau* (la nostra cultura)?... *Al llarg de la història moltes llengües s'han mort i no ha passat res. Per què hem de considerar una catàstrofe la desaparició de la nostra? Per què ens resistim a acceptar la possibilitat de mantenir els valors de la cultura catalana en una altra llengua? Si no ens fem, implacables, aquests interrogants, no anirem gaire enllà.* I és clar, ara, segurament estariem més contents però no hauríem fet res ni probablement podríem fer-hi res.

»Modest, si la teva mare no hagués carregat aquell matalàs a coll, per a molts de nosaltres tot hauria estat diferent. I tots ens hauríem perdut un gran filòleg. Bé, un gran filòleg i l'obra d'un gran filòleg. No et puc pas dir, perquè no ho sé, "on som ara", ni encara menys "on serem demà". A mi també m'angoixa. Però estigues ben segur que sense el teu viatge tots els que som aquí estariem una mica més malament. Per això us hem volgut donar les gràcies a tots dos: a la teva mare i a tu, amic del cor, *aquell nen que* per a sort de tanta gent *va arribar a Girona des de Castelló d'Empúries amb el matalàs a coll de la mare.* Per a nosaltres, Modest, per a tots els que som aquí, el teu viatge ha valgut la pena. I tots te'n donem les gràcies».

En Modest, ja ho veieu, a més de capellà també era filòleg, un filòleg de cap a peus, d'aquells que fan de la filologia un mitjà d'acostament a la cultura. Deixeu-me explicar-vos com va començar la meua relació amb en Modest, perquè em penso que mostra força bé la mena de filòleg que era. Recordo molt bé, i ho he explicat alguna vegada, com va anar. Era la tardor de l'any setanta-u. Tots dos havíem començat a treballar al Col·legi Universitari de Girona i, cada dia, abans de començar la classe rellegíem les notes a la sala de professors. Aleshores encara no teníem despatxos. En Santiago Sobrequés ens va presentar. Ell feia classes de gramàtica catalana i d'història de la llengua catalana, i jo, de gramàtica espanyola i de lingüística general. Poc després em vaig incorporar al jurat dels premis Bertrana, on vaig trobar en Modest, que ja hi era de feia temps. Degué ser aleshores quan vaig començar a aprendre coses. Primer de tot, a estimar, encara més, un país: Itàlia. Recordo que un any vam anar a Pisa a una escola estiuenca de lingüística computacional. En aquell temps les *Summer Schools* estaven de moda. Era el setembre del setanta-quatre. Jo esperava aconseguir que en Modest es passés a la lingüística teòrica. Però, és clar, va ser ell qui em va fer anar a Siena a menjar, prop de la Piazza del Campo, unes *tagliatelle palla e fieno* amb crema de llet i tòfones. Vaig començar a fer campana a les sessions de George Lakoff, aquest savi que ara s'ha fet tan famós amb això de les metàfores i de l'elefant, a les de la Barbara Hall Partee, a les de Charles Fillmore o a les de Maurice Gross. I no me'n penedeixo. Perquè en Modest, en una llibreria petita que hi havia entre la Piazza dei Cavalieri —la del Vassari— i la Pizzeria Da Lia, em va fer comprar i llegir el *Discorso intorno a la nostra lingua*, de Maquiavel, i el *De vulgari eloquentia*, de Dante. Què volia dir Maquiavel quan escridassava Dante dient-li que «gli uomini che scrivono in quella lingua, come amorevoli di essa debbono far quello ch'ai fatto tu [escriure en florentí], ma no dir quello ch'ai detto tu... [que has escrit en llengua italiana]». Per què era important si Dante havia dit una cosa o l'altra? I Dante, per què comparava la llengua italiana a una pantera i afirmava que l'olorava pertot arreu però que no l'havia poguda trobar en cap dels boscos i prats d'Itàlia?

De mica en mica la pantera que buscava Dante se'm va endur. [...] En Modest guanyava la batalla. La història de la llengua va començar a fer-nos anar junts. I sempre amb dues idees. La primera, la necessitat de reflexionar teòricament sobre la pròpia disciplina. La segona, que cap llengua no pot ser estudiada històricament sense tenir en compte la història de les altres llengües. Cap al setanta-sis jo vaig començar a ensenyar història de la llengua catalana a la Universitat Autònoma. I ni en Modest ni jo no sabíem què fer llegir als estudiants. Encara guardo uns petits apunts del primer tema d'en Modest: «Història del treball realitzat fins ara». Tres pàgines escasses de bibliografia. La història de la llengua tot just començava. [...] En Modest i jo vam decidir escriure un manual per

als estudiants. I els estius de finals dels setanta els passava a la rectoria de Medinyà «fent llibre». La mare d'en Modest, l'Enriqueta, ens cuidava i nosaltres «fèiem llibre». *Fer llibre* es va anar convertint en un vici que no volíem acabar. Per això vam passar de voler escriure un manual a voler escriure uns quants volums. I la història, és clar, encara no l'hem acabada. És una feina que pensàvem deixar als qui vénen darrere. Per això *fer llibre*, pensant en nosaltres, s'ha convertit en una manera de dir una mica foteta.

Fer el llibre... Però, per què cal fer-lo? Necessitem creure que una llengua és una cosa que ens ve donada. Com si l'haguéssim heretat. Per tant, que l'hem de transmetre. I així és com ho sentim. Però si la llengua fos això, i res més, la seva història podria ser, només, una crònica. Però en realitat una llengua no és una cosa que ve de lluny i prou. Una llengua es va construint cada dia. I la reflexió sobre la història té un paper clau en aquesta construcció. De la mateixa manera que tota la reflexió «de lletres» té un paper clau en la construcció de la identitat col·lectiva [...]. Per això *fer la història de la llengua catalana* és tan important. I, per fer-la bé, en Modest ens conduïa a Itàlia i a França, i a Espanya i a Portugal.

Aquesta mena de coses són les que sento quan penso en en Modest. Per això no puc deixar de llegir i llegir, una vegada i una altra, aquella «Oració de les mans», que va escriure el dia abans de ser ordenat i que, després, va amagar entre els papers que, potser, no volia que llegíssim. Com que l'«Oració de les mans» explica moltes coses d'en Modest, deixeu-me-la tornar a llegir, ara en veu alta:

ORACIÓ DE LES MANS

Tenim la pell dura, Senyor. Hem heretat el contacte del mall i l'enclusa.
 Fem flaïre dels cascos dels cavalls que varen cremar els tres ferrers de les alegries.
 Són roges d'estar al costat de la fornal, esperant la roentor de la rella.
 Hem aguantat la pipa, hem agafat el martell, hem apretat, crispades,
 un grapat de terra de Montcada quan el cos caigué al fossar,
 esbardellat el crani per les bales.
 Hem amanyagat les anques dels poltres i les eugues.
 Hem pecat moltes, moltes vegades!
 Hem menat la carreta al prat de les Salanques.
 Hem munyit les cabres, hem tocat totes les pedres de cal Cama Gros d'Aransa.
 Hem deixat la suor en l'aparell del telèfon.
 Ens hem punxat amb l'agulla, quan tots dormien, i els vestits no eren acabats encara.
 Hem tocat la paella, la cassola, els alls, les cebes, la mà de morter.
 Hem... Hem fet tantes altres coses que Vós sabeu, Senyor.

Per què, doncs, ens voleu ungir?
Per què, Senyor, ens trieu per beneir i consagrar?
Per què, si són aspres, quadrades, brutes de tantes coses?
Per què voleu que ens vinguin a besar, si tothom s'adonarà que són
mans d'un ferrer, d'una telefonista, d'un pagès?
Per què sóc aquí, Senyor?
Per què no en teniu prou del pessebre de Betlem, del ribot de Natzaret, del martiri del
Calvari?
Per què voleu sentir cada matí les olors dels prats d'Aransa, asprors del mall,
la terra sagnant d'un 3 de desembre a Montcada?
Per què, Senyor, per què?

Quan en Modest només tenia setze anys, els Reis li havien dut un gran regal: les *Obres completes* de Jacint Verdaguer. Era la tercera edició, la de 1949. A la primera pàgina hi ha una dedicatòria que, llegida bé, ens ho fa entendre gairebé tot. Diu així:

En memòria del teu comportament del dia 30 de juny i del 20 de setembre, els Reis t'han deixat aquest obsequi.

T'estima la marona,

Vda. Prats

Castelló, diada dels Reis. 1952

Ara recordo en Modest d'aquesta manera. I d'aquesta manera *tots nosaltres, els seus amics*, en plorem l'absència.

Text llegit pel senyor Josep M. Nadal i Farreras en el Ple del dia 19 de maig de 2014

Francesc Vallverdú i Canes

(1.12.1935 - 12.6.2014)

La nit del 12 de juny ens va deixar als setanta-vuit anys el nostre company Francesc Vallverdú i Canes, a causa d'una malaltia inesperadament ràpida i fatal. Tant la Secció Filològica, en la qual va ingressar l'any 2002, com tot l'Institut d'Estudis Catalans lamentem profundament la seva mort.

Per més que s'havia llicenciat en dret per la Universitat de Barcelona, va exercir poc temps d'advocat. La seva vida professional es va desplegar sobretot a Edicions 62, entre el 1965 i el 2003, durant prop de quatre dècades, amb el càrrec de cap de redacció. Ell mateix es va referir a aquesta editorial com la seva «universitat» i el seu laboratori de treball.

Gràcies al suport de Josep M. Castellet i amb l'observació directa de les dificultats dels autors per a consolidar els diferents estils de redacció, va poder elaborar i publicar el seu primer gran estudi: *L'escriptor català i el problema de la llengua* (1968).

Ben aviat es va convertir en un autor de referència en la naixent sociolingüística catalana, amb obres com *Dues llengües: dues funcions?*, de 1970, i *El fet lingüístic com a fet social*, publicat el 1973, després d'obtenir l'any anterior el Premi Joan Fuster d'assaig.

Ja des d'aleshores va contribuir també al coneixement de la situació social de la llengua catalana en l'àmbit hispànic, amb dues obres com *Sociología y lengua en la literatura catalana*, de 1971, i *Ensayos sobre bilingüismo*, de 1972; una tasca que més endavant prosseguiria amb *El conflicto lingüístico en Cataluña: historia y presente*, publicada el 1981.

L'any 1973 va ser un dels membres fundadors del Grup Català de Sociolingüística (GCS), constituït a Prada i presentat internacionalment en el Congrés de Sociologia de Toronto de 1974 —tot i que Vallverdú no pogué ser present en cap d'aquests actes, perquè li havia estat retirat el passaport a causa de la seva militància política.

El GCS, després Associació de Sociolingüistes de Llengua Catalana, es va incorpo-

rar l'any 2008 a l'Institut com a societat filial, amb el nom actual de Societat Catalana de Sociolingüística. Francesc Vallverdú va ser durant uns anys —entre el 1991 i el 1999, després d'Antoni M. Badia i Margarit— president del Grup Català de Sociolingüística i director —entre el 1977 i el 2000— del Consell de Redacció de *Treballs de Sociolingüística Catalana*, que avui continua essent la revista de la Societat.

Vallverdú, com dèiem, s'havia implicat en l'acció política des de la seva incorporació al PSUC el 1959, i la seva intervenció en l'orientació de la política lingüística durant els darrers anys de la dictadura de Franco i al llarg de la Transició democràtica va ser crucial.

Aquesta perspectiva més política de la seva activitat en part es reflecteix als documents de l'Àrea de Llengua del Congrés de Cultura Catalana —que es va desenvolupar entre el 1976 i el 1977—, en la qual el GCS s'implicà de ple, sota la coordinació del Dr. Badia, però Vallverdú també va participar més tard intensament en les negociacions i els treballs preparatoris de la Llei de normalització lingüística de 1983.

Mentrestant, dos dels seus llibres, apareguts el mateix any 1980 —*Aproximació crítica a la sociolingüística catalana* i *La normalització lingüística a Catalunya*—, van tenir una gran incidència pública en aquella etapa inicial de la Generalitat restablerta.

Al cap de poc, arran del seu nomenament com a responsable dels serveis lingüístics de la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió, càrrec que ocupà del 1985 al 2006, la seva contribució a la consolidació del model de llengua dels mitjans de comunicació audiovisuals va ser singularment important. Es recull en part als seus llibres *Elocució i ortologia catalanes*, de 1986, i *El català estàndard i els mitjans audiovisuals: escrits elaborats des de la Comissió de Normalització Lingüística de TVC*, publicat l'any 2000.

En el Segon Congrés Internacional de la Llengua Catalana, el 1986, havia coordinat precisament l'Àrea de Mitjans de Comunicació, que dugué a terme les sessions a Perpinyà, i aquell mateix any ja li fou concedida la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya en reconeixement de la seva trajectòria.

Poc després va ser també assessor lingüístic del *Gran Larousse català*, entre el 1987 i el 1993, conjuntament amb Joan Solà i Joan Martí.

Del 1991 al 1999 fou membre del Consell Social de la Llengua Catalana de la Generalitat de Catalunya. Paral·lelament, sempre es va mantenir present en els grans debats sobre el futur de la llengua, des d'una posició alhora crítica i ponderada, com evidencien els seus llibres *L'ús del català. Un futur controvertit*, de 1990, i *Velles i noves qüestions de sociolingüística*, de 1998.

Una altra de les grans obres col·lectives que va dirigir amb encert cap al final de la seva activitat a Edicions 62 va ser l'*Enciclopèdia de la llengua catalana*, que culminaria el 2002.

Aquell any, al cap de poc de ser elegit membre de la Secció Filològica, accedí a la Vicepresidència de la Secció, que va ocupar del 2002 al 2006, i més endavant (del 2007 al 2013) va ser nomenat delegat del president de l'IEC per a les societats filials.

A part d'aquests càrrecs, la seva actitud de disponibilitat envers la nostra institució va ser constant. Així, arran del centenari de l'Institut (2007), va coordinar dues activitats col·lectives d'especial importància: la *Commemoració del Centenari del Primer Congrés Internacional de la Llengua Catalana (1906)* i el *Simposi Internacional sobre el català al segle XX. Balanç de la situació i perspectives de futur*. Les actes d'aquests dos esdeveniments, de les quals va ser el curador, apareixerien publicades l'any 2009.

Encara l'any 2013 publicaria a l'IEC un nou recull d'articles: *Apunts i contrapunts sociolingüístics. En el centenari de les 'Normes ortogràfiques'*.

La seva implicació activa en nombroses entitats i publicacions és impossible de referir amb detall. Destaquem, però, que des del 2004 ha estat president de la Fundació Congrés de Cultura Catalana i que va ser membre de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes, de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana i del PEN Català. Això ens porta a esmentar, ni que sigui breument, la seva obra creativa, eminentment poètica, i la seva activitat de traductor, sobretot des de l'italià.

L'any 1960 ja va guanyar el Premi Salvat-Papasseit pel seu primer llibre de poesia, *Com llances* (1961). Publicarà després *Qui ulls ha* (1962) i *Cada paraula un vidre*, recull guardonat amb el premi Carles Riba el 1965. Més endavant apareixen *Somni, insomni* (1971), *Retorn a Bìlbilis* (1974) —premi Ausiàs March de Gandia del 1973—, *Regiment de la cosa pública* (1983), *Leviatan* (1984), *Festival amb espills de Ramon Roig* (1989) i *Encalçar el vent* (1995). L'any 2009 publica l'obra poètica completa amb el títol de *Temps sense treva*.

Va traduir obres d'Alberto Moravia, Cesare Pavese, Italo Calvino, Leonardo Sciascia, Pietro Aretino i Giovanni Boccaccio. L'any 1988 guanyà precisament el Premi Ente Nazionale Giovanni Boccaccio de Florència per la traducció d'*El Decameró*, publicada el 1984.

Ens ha commogut i entristit la seva pèrdua, però sempre ens quedaran la seva obra i el seu exemple personal, tant en el tracte afable amb tots els companys com en la dimensió cívica, indefectiblement al servei de la llengua i del país.

Text llegit pel senyor Isidor Marí i Mayans en el Ple del dia 16 de juny de 2014

Nòmina de membres

Membres numeraris

Montserrat Agudé i Porres
Salvador Alegret i Sanromà
Joan A. Argenter i Giralt
Enric Argullol i Murgadas
Joaquim Arnau Querol
Damià Barceló i Cullerès
Xavier Barral i Altet
Ramon Bartrons i Bach
Pilar Bayer i Isant
Ernest Belenguer i Cebrià
Xavier Bellés i Ros
Vicenç Beltran i Pepió
Jaume Bertranpetit i Busquets
Xavier Bonfill i Cosp
M. Teresa Cabré i Castellví
Jaume Cabré i Fabrè
Miquel Canals i Artigas
Salvador Cardús i Ros
Joaquim Casal i Fàbrega
Alicia Casals i Gelpí
Jaume Casals i Pons
Jordi Casanova i Roca
Jordi Casassas i Ymbert
Antoni Joan Colom Cañellas
Jordi Corominas i Dulcet
Maria Corominas i Piulats
Josepa Cucó i Giner
Maria Josep Cuenca Ordinyana
Núria de Dalmasas i Balañà
Nicolau Dols i Salas
Josep M. Domènech i Mateu
Joan Egea i Fernández

Romà Escalas i Llimona
M. Teresa Estrach i Panella
Marta Estrada i Miyares
Antoni Ferrando i Francès
Lluís Ferrer i Caubet
Ramon Folch i Guillèn
Francesc Fontbona i de Vallescar
Jordi Galí i Garreta
Jesús Andrés García Sevilla
Lluís Garcia i Sevilla
Joaquim Garriga i Riera
Carles A. Gasòliba i Böhm
Josep Gifreu i Pinsach
Ramon Gomis de Barbarà
Pilar González Duarte
Josep González-Agàpito i Granell
Joaquim Gosálbez i Noguera
Carme Gràcia Beneyto
Albert Gras Martí
Joan Grimalt i Obrador
Enric Guinot i Rodríguez
Joan Josep Guinovart i Cirera
Josep Guitart i Duran
Lluís Jofre i Roca
Joan Jofre i Torroella
David Jou i Mirabent
Joan Ramon Laporte i Roselló
Josep Enric Llebot Rabagliati
Jordi Leonart i Aliberas
Isidor Marí i Mayans
Joan Martí i Castell
Josep Martines Peres

Tomàs Martínez Romero
 Joan Mas i Vives
 Marc Mayer i Olivé
 Àngel Messeguer i Peypoch
 Concepció Mir i Curcó
 Joan Miralles i Monserrat
 Tomàs de Montagut Estragués
 Brauli Montoya Abat
 Josep Moran i Ocerinjauregui
 Josep M. Nadal i Farreras
 Gabriel Navarro i Ortega
 Oriol Nel·lo i Colom
 Joan Nogué i Font
 Antoni Olivé i Ramon
 Jaume Pagès Fita
 Josep M. Panareda Clopés
 Josep Peñuelas i Reixach
 Juli Peretó i Magraner
 Manuel Pérez Saldanya
 Joan Peytaví Deixona
 Josep Piera Rubio
 Ramon Pinyol i Torrents
 Lluís B. Polanco i Roig
 Miquel Àngel Pradilla Cardona
 Jaume de Puig i Oliver
 Pere Puigdomènec i Rosell
 Joaquim M. Puyal i Ortiga

Membres emèrits

Joaquim Agulló i Batlle
 Josep Amat i Girbau
 Gabriel Amengual Coll
 Manuel Ardit i Lucas († 8.12.2013)
 Francesc Asensi i Botet
 Antoni M. Badia i Margarit

Carles-Enric Riba i Campos
 Antoni Riera i Melis
 Gemma Rigau i Oliver
 Pere Roca i Fabregat
 Joandomènec Ros i Aragonès
 Xavier Roselló i Molinari
 Albert Rossich i Estragó
 Ferran Sagarra i Trias
 Jordi Salas-Salvadó
 Josep Maria Salrach i Marés
 Joan Sanmartí Grego
 Pere Santanach i Prat
 Mila Segarra i Neira
 Màrius Serra i Roig
 David Serrat i Congost
 Antoni Simon i Tarrés
 Ramon Sistac i Vicén
 Carles Solà i Ferrando
 Joan de Solà-Morales i Rubió
 Carlota Solé i Puig
 Narcís Soler i Masferrer
 Rolf Tarrach Siegel
 Josep-Maria Terricabras i Nogueras
 Mariàngela Vilallonga Vives
 Miquel Vilardell i Tarrés
 Joan Viñas i Salas
 Carles Viver i Pi Sunyer
 Xavier Vives i Torrents

Albert Balcells i González
 Carles Bas i Peired
 Joan Becat i Rajaut
 Eduard Bonet i Guinó
 Dolors Bramon i Planas
 Josep M. Bricall i Masip

Joan-Ferran Cabestany i Fort († 26.9.2013)
 Anna Cabré i Pla
 Jordi Carbonell i de Ballester
 Josep Carreras i Barnés († 18.4.2014)
 Josep M. Casasús i Guri
 Manuel Castellet i Solanas
 Josep Castells i Guardiola
 Germà Colón Domènech
 Jacint Corbella i Corbella
 Jordi Cots i Moner
 Eulàlia Duran i Grau
 Mercè Durfort i Coll
 Gregori Estrada i Gamissans
 Joan Estruch i Gibert
 Gaspar Feliu i Montfort
 Gabriel Ferraté i Pascual
 M. Teresa Ferrer i Mallol
 Josep M. Font i Rius
 Màrius Foz i Sala
 Octavi Fullat i Genís
 Albert G. Hauf i Valls
 Maria Dolors Garcia Ramon
 Salvador Giner de San Julián
 Joan Girbau i Badó
 Francesc González i Sastre
 Ricard Guerrero i Moreno
 Albert Jané i Riera
 Manuel Jorba i Jorba
 Ramon Lapiedra i Civera
 Àngel Llàcer i Escorihuela
 Xavier Llimona i Pagès
 Pere Lluís Font
 Joaquim Mallafrè i Gavalda
 Abel Maríné i Font
 Andreu Mas-Colell
 Josep Massot i Muntaner
 Joan-Francesc Mira i Casterà
 Carles Miralles i Solà
 Isidre Molas i Batllori
 Joaquim Molas i Batllori
 Aina Moll i Marquès
 Miquel de Moragas i Spà
 Joaquim Muns i Albuixech
 Josep M. Muntaner i Pasqual
 Ramon Parés i Farràs
 Vicent Pascual Granell
 Àngels Pascual de Sans
 Josep Perarnau i Espelt
 Vicent Pitarch i Almela
 Antoni Pladevall i Font
 Jaume Porta i Casanellas
 Modest Prats i Domingo († 29.3.2014)
 Joaquim Rafel i Fontanals
 Josep-Enric Rebés i Solé
 Salvador Reguant i Serra
 Santiago Riera i Tuèbols
 Encarna Roca i Trias
 Joan Rodés i Teixidor
 Vicenç M. Rosselló i Verger
 Xavier Rubert de Ventós
 Francesc Serra i Mestres
 Eva Serra i Puig
 Antoni Serra i Ramoneda
 Joan Antoni Solans i Huguet
 Jaume Terradas i Serra
 Ricard Torrents i Bertrana
 Josep Vallverdú i Aixalà
 Francesc Vallverdú Canes († 12.6.2014)
 Josep Vaquer i Timoner
 Joan Veny i Clar
 Pere Verdaguer i Juanola
 Josep Vigo i Bonada
 Joan Vilà-Valentí
 Jordi Vives i Puiggròs

Membres corresponents

Cosme Aguiló Adrover	Joan Massagué i Solé
Josep Amengual i Batle	Federico Mayor Zaragoza
Robert Archer	Ambler H. Moss
Francesc Badia Gomis	Carlos Ulises Moulines Castellví
Francesc Ballone	Olimpio Musso
Isidre Bartumeu Martínez	Bob de Nijs
Thomas Noël Bisson	Antoni Nughes
Denise Boyer	Alexandre Olivar i Daydí
Efrem Compte i Roux	José Antonio Pascual Rodríguez
Michel Contini	Àngel Pellicer i Garrido
Jordi Joaquim Costa i Costa	F. Xavier Pi-Sunyer
Dominique de Courcelles	Norberto Piccinini
Juan de Dalmau Mommertz	Olivier Poisson
Michel Delseny	Damià Pons i Pons
Georges Fabre	Paul Preston
Kálmán Faluba	Josep Quer i Villanueva
Paul Freedman	Artur Quintana i Font
José Enrique Gargallo Gil	Jorge-Óscar Rabassa
Joan Genescà i Llongueras	Lídia Rabassa Areny
Evarist Giné i Masdeu	Philip D. Rasico
Gonzalo Giribet	Enric Ribes i Marí
Manuel González González	Claude Roux
Maria Grossmann	Xavier Sáez-Llorens
Montserrat Guibernau i Berdun	José Sarukhán Kermez
Christian Guilleré	Beatrice Schmid
Joseph Gulsoy	Borís Pàvlovitx Sobolev
Gonzalo Halffter Salas	Giuseppe Tavani
Jocelyn N. Hillgarth	Antoni Torre
Nikolas Jaspert	Eliseu Trenc i Ballester
Simon Keay	Andrés Urrutia Badiola
Georg Kremnitz	Miquela Valls
Christer Laurén	Jill Rosemary Webster
Gabriel Llompert i Moragues	Max Woodfield Wheeler
Antoni Lloret i Orriols	Curt Wittlin
Joan F. López Casasnovas	Alan Yates
Henry de Lumley-Woodyear	Marie Claire Zimmermann
Adélio Alcino Sampaio Castro Machado	Michel Zimmermann

III. Les seccions

L'Institut d'Estudis Catalans és format per les cinc seccions següents: Secció Històrico-Arqueològica (SHA), Secció de Ciències Biològiques (SECCB), Secció de Ciències i Tecnologia (SECCT), Secció Filològica (SF) i Secció de Filosofia i Ciències Socials (SFCS), integrades per membres numeraris, emèrits, supernumeraris i corresponents.

Els membres numeraris i els emèrits constitueixen el Ple de l'Institut, del qual també formen part els presidents de les societats filials.

Els membres numeraris són els que, elegits pel Ple, tenen tots els drets i les obligacions que estableixen els Estatuts. Els membres emèrits són els que, havent estat membres numeraris, per raó d'edat són exonerats de les obligacions corporatives.

Els membres corresponents col·laboren en les tasques científiques de l'Institut i no participen en els òrgans de govern.

<i>Any/membres</i>	<i>SHA</i>	<i>SECCB</i>	<i>SECCT</i>	<i>SF</i>	<i>SFCS</i>	<i>Total</i>
2009						
Numeraris	27	22	27	27	25	128
Emèrits	11	9	8	10	16	54
Corresponents	25	8	7	23	4	67
						249
2014						
Numeraris	23	26	25	25	20	119
Emèrits	14	15	13	13	26	81
Corresponents	19	11	8	28	8	74
						274

Secció Històrico-Arqueològica

Crònica

La Secció Històrico-Arqueològica (SHA) té actualment vint-i-tres membres numeraris, catorze d'emèrits i dinou membres corresponents. Durant aquest curs ha hagut de lamentar la pèrdua dels senyors Manuel Ardit i Joan-Ferran Cabestany.

Des del mes de juliol de 2013, Josep Massot va haver d'assumir la presidència en funcions de la Secció, a causa d'una greu malaltia de la presidenta, M. Teresa Ferrer. El 24 de juny va ser renovat l'equip del Consell de Govern, format per Josep Massot, com a president, i pels senyors Albert Balcells, com a vicepresident; Joaquim Garriga, com a tresorer, i Antoni Simon, com a secretari.

Durant el curs 2013-2014, la Secció s'ha reunit en vuit sessions de treball ordinàries, una sessió extraordinària de votació de candidats a membre numerari i una altra sessió extraordinària d'elecció del Consell de Govern.

Igualment durant aquest període ha promogut tot un seguit d'activitats, entre les quals destaquen la I Jornada del Corpus Textual de la Catalunya del Nord durant l'Edat Moderna, celebrada en col·laboració amb la Universitat de Girona el 13 de desembre de 2013; el congrés internacional *Catalunya i els Països Catalans abans i després de l'Onze de Setembre de 1714*, coordinat pel senyor Antoni

Simon, celebrat els dies 25, 26 i 27 de febrer de 2014, i el simposi *La Mancomunitat de Catalunya, 1914. Centenari del primer pas vers l'autogovern*, celebrat els dies 22, 23 i 24 d'octubre i coordinat pel senyor Albert Balcells.

La Secció forma part també del conjunt d'institucions que ha organitzat un cicle d'actes amb motiu del cent cinquantè aniversari del naixement de Miquel dels Sants Oliver, periodista i historiador mallorquí que formà part dels fundadors del nostre Institut. La commemoració s'inicià a principis d'octubre del 2013 a l'IEC, on es féu la sessió inaugural, i s'estengué tant a Barcelona com a Mallorca.

En aquest moment, la Secció promou vint-i-un programes de recerca, classificats en diverses categories segons les seves característiques. El programa «Ager Tarraconensis», codirigit per Josep Guitart i Marta Prevosti, correspon a la Secció i és finançat per Autopistes ACESA. N'ha estat enllestida la recerca de camp i n'han aparegut fins ara quatre volums. En el marc de la Unió Acadèmica Internacional hi ha en curs sis programes, tots de llarga tradició: el projecte «Tabula Imperii Romani - Forma Orbis Romani», dirigit per Josep Guitart; l'epigrafia del *conventus Tarraconensis* nord, dirigida per Marc Mayer; el «Corpus des Trouba-

dours»; el «Corpus Antiquitatum Americanorum»; el «Corpus International des Timbres Amphoriques», i el «Corpus Vitrearum Medii Aevi». Atès que les realitzacions de cada un d'aquests programes es detallen en el capítol corresponent d'aquesta memòria (capítol vi, «Activitat de recerca»), destaquem només que el «Corpus des Troubadours», dirigit ara per Vicenç Beltran i Tomàs Martínez, ha posat en marxa un web molt útil i ha anat preparant l'edició de les obres de diversos trobadors.

Pel que fa als programes institucionals, han continuat les seves activitats el «Repertori de manuscrits catalans (1474-1714)», que ara disposa d'una base de dades hostatjada al web de l'Institut, i el «Corpus Textual de la Catalunya del Nord. Catàleg d'impresos rossellonesos», també consultable en part al web de l'Institut. Tots dos projectes són dirigits per Eulàlia Duran. Continuen també els projectes «Corpus Documental de les Relacions Internacionals de Catalunya i la Corona d'Aragó», a càrrec de M. Teresa Ferrer; «Recerca arqueològica a la ciutat romana de *Iesso* (Guissona)», amb Josep Guitart al capdavant, i «Catalunya Carolíngia», del qual s'avança en la preparació del volum corresponent al comtat de Barcelona i que té en fase avançada la transcripció i edició dels documents corresponents als comtats de Cerdanya i Urgell. Aquest projecte és codirigit per Josep Maria Salrach i Gaspar Feliu.

Quant als programes triennals de l'Institut, cal esmentar el *De re frumentaria*, corpus de documentació municipal sobre el mercat urbà de cereals a Catalunya, a càrrec d'Antoni Riera; l'edició dels *Llibres de matrícula de les insaculacions de la Diputació del General i de la Ciutat de Barcelona (1498-1713)*, dirigida per Eva Serra; el de «Percepció del patrimoni artístic», encapçalat per Romà Escalas, i el «Diccionari d'Historiadors de l'art català», sota la direcció de Francesc Fontbona i Bonaventura Bassegoda.

Finalment, els programes de recerca de la Secció durant aquest curs han estat la preparació de l'edició crítica de les obres de Manuel Milà i Fontanals, dirigida per Manuel Jorba; l'edició de la *Crònica de Pere el Cerimoniós*, apareguda fa pocs mesos i amb la qual es clou el cicle de *Les quatre grans Cròniques*, editades inicialment per Ferran Soldevila i ara revisades conscienciosament per Jordi Bruguera, M. Teresa Ferrer i Josep Massot; l'edició en curs d'un volum de Josep Puig i Cadafalch que havia restat inèdit, feta en col·laboració amb diverses institucions; el programa sobre la justícia a la Catalunya medieval, dirigit per Tomàs Montagut i Josep M. Salrach, que preveuen que el 2015 ja es podran dur a la impremta els dos primers volums de la col·lecció, i l'*Antologia de memòries i dietaris personals catalans sobre la Guerra de Successió*, una recopilació de textos de 1714 dirigit per Antoni Simon.

Membres

Manuel Ardit i Lucas	18.12.1992; emèrit des del 2.12.2011 († 8.12.2013) Història moderna
Albert Balcells i González	21.11.1986; emèrit des del 29.5.2010 Història contemporània, social i política de Catalunya
Xavier Barral i Altet	18.12.1992 Història de l'art antic i medieval
Ernest Belenguer i Cebrià	17.3.2014 Història moderna
Vicenç Beltran i Pepió	13.12.2010 Filologia romànica
Dolors Bramon i Planas*	27.2.2012; emèrita des del 31.12.2013 Filologia semítica
Joan-Ferran Cabestany i Fort	14.6.1999; emèrit des del 19.8.2000 († 26.9.2013) Història i arqueologia
Jordi Casassas i Ymbert	27.2.2012 Història contemporània
Núria de Dalmasas i Balañà	17.6.1996 Història de l'art medieval
Eulàlia Duran i Grau	7.5.1990; emèrita des del 2.4.2004 Història i literatura catalana a l'època moderna

* Fou membre corresponent d'aquesta Secció des del 17.6.1996 fins al 27.2.2012.

Romà Escalas i Llimona	17.6.2002 Musicologia
Gregori Estrada i Gamissans	18.12.1992; emèrit des del 18.12.1993 Història de la música
Gaspar Feliu i Montfort	26.2.2007; emèrit des del 18.4.2012 Història medieval (alta edat mitjana)
M. Teresa Ferrer i Mallol	18.12.1992; emèrita des del 25.8.2010 Història medieval (baixa edat mitjana)
Josep M. Font i Rius	26.6.1970; emèrit des del 5.6.1989 Història del dret
Francesc Fontbona i de Vallescar	18.12.1992 Història de l'art modern
Joaquim Garriga i Riera	17.6.2002 Història de l'art dels segles XVI-XVIII
Carme Gràcia Beneyto	17.12.2001 Història de l'art
Enric Guinot i Rodríguez	17.12.2001 Història rural medieval
Josep Guitart i Duran	7.5.1990 Arqueologia
Albert G. Hauf i Valls	1.2.1991; emèrit des del 8.1.2008 Història de la literatura, edició de textos medievals i espiritualitat medieval
Manuel Jorba i Jorba	7.4.2003; emèrit des del 9.5.2012 Història de la literatura del segle XIX

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Tomàs Martínez Romero	7.4.2003 Història de la literatura de l'edat mitjana
Joan Mas i Vives	25.2.2008 Història de la literatura (segles XVI-XIX)
Josep Massot i Muntaner	14.6.1999; emèrit des del 3.11.2011 Història de la literatura i història contemporània
Marc Mayer i Olivé	17.6.1996 Epigrafia, tradició clàssica i història antiga de Catalunya
Concepció Mir i Curcó	18.12.1992 Història sociopolítica contemporània
Joaquim Molas i Batllori	17.2.1978; emèrit des del 5.9.2000 Història de la literatura i crítica literària
Tomàs de Montagut Estragués	17.12.2001 Història del dret
Ramon Pinyol i Torrents	17.3.2014 Història de la literatura catalana contemporània
Antoni Pladevall i Font	7.5.1990; emèrit des de l'11.2.2004 Història eclesiàstica i història de l'art
Antoni Riera i Melis	17.6.1996 Història social de l'edat mitjana
Santiago Riera i Tuèbols	17.6.2002; emèrit des del 18.5.2005 Història de la ciència i de la tècnica

Albert Rossich i Estragó	17.3.2014	Literatura catalana de l'edat moderna i del segle XIX
Josep Maria Salrach i Marés	26.2.2007	Història medieval (alta edat mitjana)
Joan Sanmartí Grego	26.2.2007	Protohistòria (àrea d'arqueologia)
Eva Serra i Puig	17.6.2002; emèrita des del 27.7.2012	Història moderna
Antoni Simon i Tarrés	26.2.2007	Història de la historiografia (àrea moderna i contemporània)
Narcís Soler i Masferrer	17.6.1996	Paleolític i prehistòria

Membres corresponents*

Josep Amengual i Batle	13.2.1987	Història (Palma)
Thomas Noël Bisson	13.2.1987	Història medieval (Estats Units)
Efrem Compte i Roux	25.2.2008	Història medieval, paleografia i litúrgia (Estats Units)

* Entre parèntesis consta el país de procedència o residència habitual, i la ciutat, en el cas dels membres procedents de l'Estat espanyol o de l'àmbit d'influència de la llengua i cultura catalanes.

	DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA
Dominique de Courcelles	25.2.2008 Història de la literatura (França)
Georges Fabre	16.12.1996 Història romana (França)
Paul Freedman	16.12.1996 Història medieval (Estats Units)
Christian Guilleré	31.3.2008 Història medieval (França)
Jocelyn N. Hillgarth	16.12.1996 Història hispànica i dels Països Catalans (Regne Unit)
Nikolas Jaspert	31.3.2008 Història medieval peninsular (Alemanya)
Simon Keay	16.6.2008 Arqueologia catalana (Regne Unit)
Gabriel Llompart i Moragues	13.2.1987 Religiositat popular (Palma)
Henry de Lumley-Woodyear	16.12.1996 Paleontologia humana (França)

Olimpio Musso	16.12.1996 Filologia grega i llatina (Itàlia)
Alexandre Olivar i Daydí	6.7.1973 Litúrgia (Monistrol de Montserrat)
Olivier Poisson	31.3.2008 Història de l'art (Perpinyà)
Paul Preston	25.2.2008 Història contemporània d'Espanya (Regne Unit)
Eliseu Trenc	16.6.2008 Història de l'art català dels segles XIX i XX (França)
Jill Rosemary Webster	16.12.1996 Història (Canadà)
Michel Zimmermann	16.12.1996 Història cultural (França)

DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA

Secció de Ciències Biològiques

Crònica

La Secció de Ciències Biològiques (SECCB) compta amb un total de cinquanta-dos membres: vint-i-sis de numeraris, quinze d'emèrits i onze de corresponents. Les àrees temàtiques que cobreixen llurs especialitats són molt diverses, tant del que podríem dir-ne biologia general (biologia cel·lular, biologia molecular, bioquímica, genètica, antropologia, etc.), com de biologia d'organismes i sistemes (ecologia, entomologia, botànica, micologia, zoologia, etc.), com de ciències de la salut, més diversificades (microbiologia, cardiologia, ciències de la conducta, embriologia humana, endocrinologia, farmacologia, geriatria, hepatologia, immunologia, neurociències, nutrició i bromatologia, pediatria, psiquiatria, toxicologia, veterinària, etc.).

Aquest curs han estat nomenats cinc nous membres numeraris: Xavier Bonfill, Jordi Casanova, M. Teresa Estrach, Joan Ramon Laporte i Josep Peñuelas. Han passat a ésser membres emèrits els senyors Ricard Guerrero, Jaume Terrades i Àngel Llàcer. S'ha hagut de lamentar el traspàs del senyor Josep Carreras, membre emèrit que ens va deixar el dia 20 d'abril de 2014.

L'Equip de Govern està format per Francesc González i Sastre com a president, Abel Mariné com a vicepresident,

Joaquim Gosálbez com a tresorer, i, com a secretaris, Jordi Lleonart fins al 25.11.2013 i Xavier Llimona a partir del 25.11.2013.

La SECCB s'ha reunit en sessions ordinàries de treball cada mes. Seguint la tradició consolidada, s'han celebrat tres reunions conjuntes amb la Secció de Ciències i Tecnologia. S'han presentat, entre d'altres, les comunicacions científiques següents: «El virus de la SIDA: nou mecanisme per envair el sistema immunitari», a càrrec de Javier Martínez-Picado (13 de gener de 2014); «Efectes sobre la salut d'un concentrat de nutrients encapsulat de forma natural i consumit per l'home de forma ancestral», discurs de recepció de Jordi Salas Salvadó (10 de febrer de 2014); «Les diatomees i l'avaluació de l'estat ecològic dels rius», a càrrec de Jaume Cambra, del Departament de Biologia Vegetal de la Universitat de Barcelona (7 d'abril de 2014); la presentació de resultats del programa «Per una ètica pública a Catalunya. Implicacions ètiques i socials de la ciència i la tecnologia», inicialment anomenat «Ciència, tecnologia i ètica», a càrrec de Josep Amat (12 de maig de 2014), i «L'agroecologia: la reconciliació entre la natura i l'agricultura», a càrrec de Xavier Sans, del Departament de Biologia Vegetal de

la Universitat de Barcelona (30 de juny de 2014).

Diversos membres de la Secció han rebut mèrits i distincions. Xavier Bellés va ser nomenat membre del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible el dia 17 de setembre de 2013.

Mercè Durfort va ser homenatjada per la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona, amb motiu de la seva jubilació, el 4 d'octubre de 2013. També va ser guardonada amb el Premio EDC NATURA al Estudio de la Naturaleza de la Fundación Omacha, el 12 d'abril de 2014. I, d'altra banda, ha estat la primera dona que ha rebut la distinció de sòcia d'honor de la Societat Catalana de Biologia.

Ramon Gomis de Barbarà va ser nomenat membre del jurat dels Premis Banc Sabadell 2014 i membre del comitè científic organitzador del congrés *Disputatio 2014: The Mediterranean, Bridge of Cultures*, de l'Academia Europaea, programat per al 27 de novembre de 2014, a Barcelona.

Joan Viñas fou escollit membre extern del Consell General de la Universitat d'Aveiro, a Porto (juliol de 2014), i membre del Comitè d'Honor del vintè aniversari de la Xarxa Vives d'Universitats (2013-2014).

Les representacions dels membres en les comissions són les següents:

— Comissió de Publicacions: Francesc González-Sastre, Jordi Lleonart, Abel Mariné i Pere Puigdomènech.

— Comissió d'Avaluació d'Activitats de les Societats Filials: Mercè Durfort, Jordi Lleonart i Josep Vigo.

— Comissió d'Avaluació de Projectes de Recerca de la Secció: Montserrat Aguadé, Joaquim Gosálbez i Pere Puigdomènech.

D'altra banda, Jaume Terradas és el representant de la Secció a la Comissió d'Investigació, i, juntament amb Ramon Gomis, Xavier Llimona, Abel Mariné i Pere Puigdomènech representa la Secció a la revista *Contributions to Science*.

Els membres de la SECCB que tenen representacions a les societats filials són els següents: Mercè Durfort, com a delegada a la Institució Catalana d'Estudis Agraris; Joaquim Gosálbez, com a delegat a la Institució Catalana d'Història Natural; Ricard Guerrero, com a delegat a la Societat Catalana de Biologia, i Abel Mariné, com a president de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació.

Entre els actes organitzats per la Secció destaca, en primer terme, la sessió commemorativa del 1714, organitzada conjuntament amb la Secció de Ciències i Tecnologia: «Conseqüències del 1714 sobre el desenvolupament de la ciència i de la tecnologia. Memòries històriques de la recuperació: el renaixement científic i tecnològic», que tingué lloc a l'IEC el dia 10 de març de 2014. Hi participaren Francesc González i Sastre, que en féu la presentació; Antoni Roca, de la Univer-

sitat Politècnica de Catalunya; Ferran Sabaté, de la Universitat de Barcelona; Jacint Corbella, de l'IEC i de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, i Josep M. Camarasa, de la Fundació Carl Faust i expresident de la SCHCT de l'IEC.

Altres activitats en què la Secció participà són l'homenatge a Josep Carreras Barnés a la Facultat de Medicina de la UB (14.2.2014); la jornada d'homenatge a Lynn Margulis (6.3.2014); la ponència «Sydney Brenner's Gift to Science. Laudatio of Professor Sydney Brenner as Doctor Honoris Causa», a càrrec de Jaume Bertranpetit, a la UPF (15.4.2014); la taula rodona *Pius Font i Quer. Un nou paradigma de la botànica catalana*, a la UB, amb la participació

de membres de la Secció (6.5.2014); la conferència «Le sel en l'alimentation humaine», a càrrec d'Abel Mariné, en el marc del 3ème Séminaire Technique La Sodium, organitzat pel Group Pilardièrre (27.6.2014), i la ponència «Què hem après sobre la diabetis els últims 25 anys?», en el 25è aniversari de la Fundació Carrasco i Formiguera, a càrrec de Ramon Gomis (28.6.2014).

En la XLVI Universitat Catalana d'Estiu a Prada de Conflent, el membre Abel Mariné va ser coordinador del curs «Nutrició, ciència i cuina», organitzat per l'ACCA (23.8.2014), i Francesc Asensi pronuncià les conferències «La Inquisició com a factor opressor de la llengua catalana» i «Lluís Alcanyís, paradigma de víctima de la Inquisició».

Membres

Montserrat Agudé i Porres	18.3.2013 Genètica
Francesc Asensi i Botet	15.6.1998; emèrit des del 24.11.2009 Pediatria
Ramon Bartrons i Bach	13.12.2010 Bioquímica
Carles Bas i Peired	14.4.1978; emèrit des del 3.3.1992 Ecologia dels recursos marins

Xavier Bellés i Ros	23.10.1992 Entomologia
Jaume Bertranpetit i Busquets	6.6.1994 Antropologia biològica
Josep Carreras i Barnés	17.9.1990; emèrit des del 9.3.2013 († 18.4.2014) Bioquímica i biologia molecular
Xavier Bonfill i Cosp	16.6.2014 Medicina
Jordi Casanova i Roca	16.6.2014 Biologia
Jacint Corbella i Corbella	20.12.1999; emèrit des del 25.1.2007 Toxicologia
Josep M. Domènech i Mateu	11.1.1985 Embriologia humana
Mercè Durfort i Coll	3.11.1989; emèrita des del 4.4.2013 Biologia cel·lular
M. Teresa Estrach i Panella	16.6.2014 Dermatologia
Marta Estrada i Miyares	7.4.2003 Ecologia marina
Lluís Ferrer i Caubet	13.12.2010 Patologia animal
Ramon Folch i Guillèn	17.3.1978 Ecologia vegetal i gestió ambiental

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Màrius Foz i Sala	11.1.1985; emèrit des de l'1.3.1999 Endocrinologia
Lluís Garcia i Sevilla	15.6.1998 Psiquiatria
Jesús Andrés García Sevilla	6.6.1994 Farmacologia
Ramon Gomis de Barbarà	25.2.2013 Endocrinologia
Francesc González Sastre	6.6.1994; emèrit des del 15.1.2009 Bioquímica clínica i patologia molecular
Joaquim Gosálbez i Noguera	23.10.1992 Zoologia
Ricard Guerrero i Moreno	6.6.1994; emèrit des del 29.9.2013 Microbiologia
Joan Josep Guinovart i Cirera	13.12.2010 Bioquímica
Joan Jofre i Torroella	25.2.2008 Microbiologia
Joan Ramon Laporte i Roselló	16.6.2014 Farmacologia
Àngel Llàcer i Escorihuela	13.6.2005; emèrit des del 22.6.2014 Cardiologia
Jordi Lleonart i Aliberas	6.6.1994 Biologia pesquera

Xavier Llimona i Pagès	23.10.1992; emèrit des de l'1.2.2013 Micologia i líquenologia
Abel Mariné i Font	7.4.2003; emèrit des del 26.5.2013 Nutrició i bromatologia
Ramon Parés i Farràs	23.10.1992; emèrit des de l'1.12.1997 Microbiologia
Josep Peñuelas i Reixach	16.6.2014 Ecologia
Juli Peretó i Magraner	20.12.1999 Bioquímica i biologia molecular
Pere Puigdomènech i Rosell	7.4.2003 Biologia molecular
Joan Rodés i Teixidor	11.1.1985; emèrit des de l'11.3.2008 Hepatologia
Joandomènec Ros i Aragonès	17.9.1990 Ecologia
Jordi Salas-Salvadó	25.2.2013 Nutrició i bromatologia
Jaume Terradas i Serra	14.6.2004; emèrit des del 19.12.2013 Ecologia
Josep Vigo i Bonada	17.3.1978; emèrit des del 24.5.2007 Geobotànica
Miquel Vilardell i Tarrés	12.6.2006 Reumatologia i geriatria

Joan Viñas i Salas	13.12.2010 Cirurgia
Jordi Vives i Puiggròs	25.2.2008; emèrit des del 23.4.2011 Immunologia

Membres corresponents

Michel Delseny	26.2.2007 Biologia molecular de plantes (Perpinyà)
Gonzalo Giribet	17.3.2014 Biologia animal (Estats Units)
Gonzalo Halffter Salas	6.6.1994 Entomologia i ecologia (Mèxic)
Joan Massagué i Solé	6.6.1994 Biomedicina (Estats Units)
Federico Mayor Zaragoza	9.6.1997 Biomedicina (Madrid)
Àngel Pellicer i Garrido	22.5.1995 Patologia (Estats Units)
F. Xavier Pi-Sunyer	26.2.2007 Endocrinologia i nutrició (Estats Units)

DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA

Claude Roux

26.2.2007
Liquenologia
(França)

Xavier Sáez-Llorens

7.6.2010
Malalties infeccioses infantils
(Panamà)

José Sarukhán Kermez

21.12.2009
Botànica agrícola
(Mèxic)

Antoni Torre

26.2.2007
Naturalisme i zoologia
(L'Alguer)

DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA

Secció de Ciències i Tecnologia

Crònica

Actualment la Secció de Ciències i Tecnologia (SECCT) té vint-i-cinc membres numeraris, tretze membres emèrits i vuit membres corresponents. Les àrees d'especialitat de la branca de ciències són les de matemàtiques, física, química i geologia. La branca de tecnologia abasta les àrees d'arquitectura, enginyeria industrial i de l'energia, enginyeria química i dels materials, enginyeria informàtica i de les comunicacions, enginyeria agrònoma, forestal i alimentària, i enginyeria del territori del transport.

Durant el curs 2013-2014, tres membres han passat a la condició d'emèrits: Joaquim Agulló, Manuel Castellet i Jaume Porta.

Al llarg del curs, la SECCT ha celebrat deu reunions ordinàries (tres han estat reunions conjuntes amb la Secció de Ciències Biològiques). En aquestes sessions plenàries s'han dut a terme les activitats de tràmit, de crònica, d'execució i de revisió d'acords; de seguiment dels treballs dels programes de recerca que depenen de la Secció; de discussió i seguiment del pressupost; de gestió administrativa, etc. A més, s'hi han continuat organitzant exposicions, comunicacions científiques i debats per a potenciar el contingut acadèmic. La sessió del mes de gener tingué lloc el

dia 24 a Alacant, a l'Aula Institucional de la Seu Universitària de la Universitat d'Alacant.

Entre les activitats dutes a terme destaquen la presentació del portal CiT (Terminologia de Ciències i Tecnologia), a càrrec del seu director, Salvador Alegret (21 de gener de 2014); la conferència «Dones químiques excepcionals», per Pilar González, a Alacant (24 de gener de 2014); la ponència «La recerca a Catalunya: aportacions al debat sobiranista», a càrrec de Miquel Canals (10 de març de 2014); la sessió commemorativa del 1714 «Conseqüències del 1714 sobre el desenvolupament de la ciència i de la tecnologia. Memòries històriques de la recuperació: el renaixement científic i tecnològic», organitzada conjuntament amb la Secció de Ciències Biològiques (10 de març de 2014); la commemoració de la mort de Rafael Paxot i Jubert, organitzada per l'IEC (20 de març de 2014); la conferència de Joaquim Agulló titulada «La tenora i la barítona de l'IEC» (10 d'abril de 2014); la celebració dels trenta anys del Centre de Recerca Matemàtica (27 de maig de 2014), i la participació en la Universitat Catalana d'Estiu de Prada, en què es presentaren les conclusions dels projectes «Ciència, tecnologia i ètica», per

part de Josep Amat, i «La recerca a Catalunya: aportacions al debat sobiranista», per Miquel Canals (19 i 20 d'agost).

També cal posar en relleu l'organització de tres exposicions: la primera s'instal·là a Alacant i tractà sobre Marie

Curie (24 de gener); la segona fou dedicada al matemàtic Ferran Sunyer i Balaguer i comissariada per Manuel Castellet, i la darrera, que es pogué visitar al pati de l'IEC, tractà sobre el reactor de Ramon Casanova.

Membres

Joaquim Agulló i Batlle	23.10.1992; emèrit des del 13.11.2013 Enginyeria mecànica
Salvador Alegret i Sanromà	17.9.1990 Química analítica
Josep Amat i Girbau	17.9.1990; emèrit des del 29.7.2010 Informàtica industrial
Damià Barceló i Cullerés	15.6.1998 Química analítica
Pilar Bayer i Isant	18.6.2001 Teoria de nombres
Eduard Bonet i Guinó	7.7.1978; emèrit des del 7.11.2006 Probabilitats, estadística, lògica i epistemologia
Miquel Canals i Artigas	27.6.2011 Geociències marines
Joaquim Casal i Fàbrega	3.11.1989 Enginyeria química

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Alicia Casals i Gelpí	26.2.2007 Arquitectura i tecnologia de computadors
Manuel Castellet i Solanas	17.3.1978; emèrit des del 19.12.2013 Àlgebra i topologia
Josep Castells i Guardiola	14.4.1978; emèrit des de 27.5.1995 Química orgànica
Jordi Corominas i Dulcet	19.6.2000 Enginyeria geològica
Gabriel Ferraté i Pascual	7.7.1978; emèrit des del 3.3.2002 Enginyeria automàtica
Joan Girbau i Badó	17.9.1990; emèrit des del 14.3.2012 Geometria diferencial
Pilar González Duarte	14.6.2004 Química inorgànica
Albert Gras Martí	28.2.2006 Física
Joan Grimalt i Obrador	17.12.2012 Química ambiental
Lluís Jofre i Roca	17.6.1996 Enginyeria de telecomunicació
David Jou i Mirabent	3.11.1989 Termodinàmica
Ramon Lapiedra i Civera	27.6.1986; emèrit des del 10.7.2010 Física relativista

Josep Enric Llebot Rabagliati	18.6.2001 Termodinàmica i física ambiental
Àngel Messeguer i Peypoch	27.6.2011 Química
Gabriel Navarro i Ortega	28.2.2005 Teoria dels grups
Antoni Olivé i Ramon	27.6.2011 Enginyeria industrial
Jaume Pagès Fita	23.10.1992 Enginyeria de sistemes
Jaume Porta i Casanellas	24.2.1997; emèrit des del 24.8.2014 Edafologia i química agrícola
Salvador Reguant i Serra	10.1.1986; emèrit des del 24.12.1998 Geologia històrica i paleontologia
Pere Roca i Fabregat	14.6.2004 Enginyeria de la construcció
Xavier Roselló i Molinari	28.2.2005 Enginyeria industrial
Ferran Sagarra i Trias	17.12.2012 Arquitectura
Pere Santanach i Prat	17.9.1990 Geologia estructural i tectònica
Francesc Serra i Mestres	17.9.1990; emèrit des del 19.12.2010 Microelectrònica

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

David Serrat i Congost	17.6.1996 Geologia i geomorfologia
Carles Solà i Ferrando	23.10.1992 Enginyeria química
Joan de Solà-Morales i Rubió	17.12.2012 Matemàtiques
Joan Antoni Solans i Huguet	28.2.2005; emèrit des del 15.10.2011 Arquitectura
Rolf Tarrach Siegel	14.6.2004 Física
Josep Vaquer i Timoner	7.7.1978; emèrit des de l'1.7.1998 Geometria diferencial

Membres corresponents

Juan de Dalmau Mommertz	17.12.2012 Enginyeria aeroespacial (Països Baixos)
Joan Genescà i Llongueras	28.2.2006 Química (Mèxic)
Evarist Giné i Masdéu	16.12.1996 Matemàtiques (Estats Units)
Antoni Lloret i Orriols	2.3.1992 Física nuclear (França-Barcelona)

Adélio Alcino Sampaio Castro Machado	23.11.1992 Química ambiental (Portugal)
Norberto Piccinini	6.6.1994 Química (Itàlia)
Jorge-Óscar Rabassa	20.12.1999 Geologia (Argentina)
Borís Pàvlovitx Sobolev	17.5.1992 Química (Rússia)

Secció Filològica

Crònica

La Secció Filològica compta amb vint-i-cinc membres numeraris, tretze membres emèrits i vint-i-vuit membres corresponents. Ha estat nomenat nou membre numerari Nicolau Dols i Salas, i nous membres corresponents, José Enrique Gargallo Gil i Georg Kremnitz. Han passat a la condició d'emèrits Joaquim Rafel i Fontanals, Carles Miralles i Solà i Vicent Pascual Granell. La Secció ha hagut de lamentar el traspàs dels membres Modest Prats i Domingo i Francesc Vallverdú Canes.

Fins al 4 de juliol de 2014 va estar al capdavant de la Secció el Consell de Govern format pel senyor Isidor Marí i Mayans, president; la senyora Gemma Rigau i Oliver, vicepresidenta; el senyor Vicent Pitarch i Almela, tresorer, i el senyor Ramon Sistac i Vicén, secretari. El mateix dia 4 va prendre possessió el nou Consell de Govern (període 2014-2018), elegit el 6 de juny i presidit per la senyora M. Teresa Cabré i Castellví, amb la senyora Mariàngela Vilallonga i Vives com a vicepresidenta, el senyor Màrius Serra i Roig com a tresorer i el senyor Ramon Sistac i Vicén com a secretari.

En l'àmbit extern, el Consell de Govern ha continuat amb els contactes establerts anteriorment amb institucions polítiques. Els treballs de la Secció han

comportat relacions amb diversos organismes de la Generalitat de Catalunya (especialment el Departament de Cultura i, en concret, la Direcció General de Política Lingüística), amb ajuntaments de tots els territoris, amb algunes institucions de les Balears, amb les Diputacions de Barcelona, de Lleida i d'Osca, i amb el Consell General dels Pirineus Orientals.

Han continuat també les relacions de la Secció Filològica amb les universitats de tot el territori —especialment amb els departaments de Filologia Catalana, tant bilateralment, com a través de la Coordinadora d'Estudis Universitaris de Filologia Catalana—, la Càtedra Pompeu Fabra de la UPF, l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana, la Xarxa Vives d'Universitats i la Universitat Catalana d'Estiu. En el cas de la Universitat de les Illes Balears, que té la funció estatutària d'institució consultiva del Govern en matèria de llengua, cal destacar que la Secció té representació en la Comissió Tècnica d'Assessorament Lingüístic del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General, a part de ser present també en el comitè científic de la Càtedra Alcover-Moll-Villangómez de la mateixa Universitat. Pel que fa a les relacions amb les altres acadèmies de la llengua de l'Estat espanyol, en l'àmbit científic han

continuat els contactes amb Euskaltzaindia, l'Academia de la Llingua Asturiana, la Real Academia Española i la Real Academia Galega. Cal esmentar especialment la vinculació institucional existent amb la Fundació Mercè Rodoreda, la Fundació Carles Salvador i el TERMCAT. La Secció Filològica té representació tant en el Consell de Direcció d'aquest Centre de Terminologia com en el seu Consell Supervisor, presidit per un membre de la Secció i del qual formen part altres membres de diferents seccions de l'IEC.

Celebracions, homenatges, distincions i nomenaments

El senyor Josep Vallverdú, arran dels seus noranta anys, ha estat homenatjat durant l'any 2013 amb diverses activitats. El 18 de setembre va llegir el discurs inaugural del curs acadèmic 2013-2014 de la Universitat de Lleida. El 15 de novembre fou homenatjat durant l'acte de lliurament dels Premis Literaris de Lleida 2013, coincidint amb els trenta anys del premi d'assaig, que duu el seu nom. El 12 de desembre fou homenatjat per la Delegació de l'IEC a Lleida i el Departament de Filologia Catalana i Comunicació de la Universitat de Lleida (UdL) amb un dinar col·loqui a la Facultat de Lletres de la UdL.

El senyor Ramon Sistac va fer el pregó de les Festes de Sant Medard de Benavarri l'1 de juny, i el senyor Joan Martí i Castell, el de les Festes de Santa Tecla de Tarragona el 21 de setembre.

El senyor Germà Colón fou homenatjat en la inauguració del curs del Centre de Formació d'Adults de Castelló de la Plana que duu el seu nom, el 27 de setembre, amb motiu del 25è aniversari del centre.

El senyor Màrius Serra féu el discurs inaugural del curs acadèmic 2013-2014 de la Facultat de Traducció i Interpretació de la Universitat Pompeu Fabra el 15 d'octubre.

El senyor Vicent Pascual fou distingit amb un dels Premis d'Educació 2013, que concedeix el Consell Nacional d'Educació del PSPV-PSOE, per la trajectòria personal i professional dedicada a l'educació, a València el 25 d'octubre.

El senyor Max W. Wheeler rebé el 23è Premi Internacional Ramon Llull, concedit per la Fundació Congrés de Cultura Catalana i la Fundació Ramon Llull, a Andorra el 14 de novembre.

El senyor Joseph Gulsoy fou nomenat fill adoptiu d'Énguera (la Canal de Navarrés), el 16 de novembre, en el marc de les II Jornades de Parlars Valencians de Base Castellano-Aragonesa, organitzades per la Universitat de València i la vila d'Énguera.

El senyor Jordi Carbonell fou distingit amb un dels premis Dignitat 2013, que atorga la Comissió de la Dignitat durant la celebració de la Nit de la Memòria, el 28 de gener de 2014 a Barcelona, per la seva tasca científica en l'àmbit de la filologia i la història de la

llengua catalana i per la constant i exemplar actitud cívica de la defensa de la llengua, la cultura i els drets nacionals. D'altra banda, també fou homenatjat al teatre La Seca-Espai Brossa, el 2 d'abril de 2014, amb motiu de l'estrena de l'obra *Lucrècia*, de Joan Ramis, en una sessió en què es parlà de la seva aportació a l'estudi del teatre neoclàssic i s'interpretaren fragments de l'obra. Amb motiu del seu norantè aniversari, esdevingut el 23 d'abril de 2014, el 6 de juny rebé un reconeixement de l'IEC, en un acte en què li fou lliurat el llibre *L'obra de Joan Roís de Corella*, recull de treballs seus sobre l'autor valencià, preparat pel senyor Antoni Ferrando i editat a la Universitat de Califòrnia (Santa Barbara), gràcies al mecenatge investigador de l'Institut Superior d'Investigació IVITRA (Universitat d'Alacant).

El senyor Germà Colón fou distingit amb la Medalla d'Honor de la Xarxa Vives d'Universitats, el 2 de juliol al Palau dels Reis de Mallorca (Perpinyà), en la cloenda del curs 2013-2014 a les universitats de la Xarxa. Així mateix, fou homenatjat per la seva trajectòria en l'àmbit de la filologia romànica i la lexicografia en el marc de la XLVI Universitat Catalana d'Estiu, el 21 d'agost a Prada.

El senyor Jaume Cabré fou distingit amb la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya el mes d'abril de 2014.

El senyor Giuseppe Tavani fou homenatjat, amb motiu del seu norantè

aniversari, el 8 de maig de 2014 a la Universitat La Sapienza de Roma.

El senyor Joaquim Rafel fou homenatjat a la Universitat de Barcelona, amb motiu de la seva jubilació, el 15 de maig de 2014.

El senyor Joan Martí i Castell fou nomenat acadèmic d'honor d'Euskaltzaindia el juny de 2014, i prengué possessió del càrrec en una sessió pública el 19 de desembre a la seu d'aquesta institució.

Els senyors Joan Martí i Castell i Josep M. Nadal reberen el reconeixement de la Xarxa Vives d'Universitats com a rectors fundadors de la Xarxa, el 2 de juliol al Palau dels Reis de Mallorca de Perpinyà, en la cloenda del curs 2013-2014 a les universitats de la Xarxa.

Pel que fa a antics membres, el 10 de gener de 2014 es va presentar el llibre *Ramon Amigó Anglès, pedagog del territori (1925-2011)*, del senyor Xavier Ferré, al Centre de Lectura de Reus, en un acte organitzat per aquesta entitat i Òmnium Cultural del Baix Camp, amb la col·laboració de la Secció Filològica i la URV. Es va recordar la figura del membre corresponent Ramon Amigó amb la presentació a Reus, el 7 de maig, del volum de les *Jornades de la Secció Filològica de l'IEC a Reus. Homenatge a Ramon Amigó i Anglès (20 i 21 d'abril de 2013)*, i també es va dedicar un homenatge el 29 de maig a Josep Roca-Pons, en el centenari del seu naixement.

Reunions

El Ple de la Secció Filològica s'ha reunit els dies 20 de setembre, 25 d'octubre, 15 de novembre i 13 de desembre de 2013, i 17 de gener, 14 de febrer, 14 de març, 11 d'abril, 9 de maig, 6 de juny i 4 de juliol de 2014.

Seguint el costum de la Secció de fer algunes de les reunions ordinàries del Ple a diversos indrets de l'àmbit lingüístic, la sessió del 25 d'octubre de 2013 es féu a Santa Coloma de Farners (Selva), en el marc de la celebració de les Jornades de la Secció Filològica. Com és habitual, en les reunions plenàries s'hi han tractat temes propis de l'àmbit filològic i de la normativa lingüística, així com de funcionament intern. Les qüestions més destacades han estat els treballs d'elaboració de la *Gramàtica de la llengua catalana* de l'IEC, el model de llengua del futur diccionari i les commemoracions dutes a terme al llarg del 2013. Tal com s'ha fet des del 2002, en algunes de les sessions ordinàries s'ha dedicat la primera part de l'ordre del dia (de 10.30 a 12 h) a la presentació monogràfica d'un projecte de l'IEC o de l'activitat d'un organisme extern que pot interessar als membres de la Secció Filològica. Les exposicions fetes durant aquest curs han estat les següents: exposició sobre el model d'educació plurilingüe a l'escola valenciana, a càrrec del senyor Vicent Pascual Granell (20 de setembre); exposició «Entre la normativa i la *common decency*: la codificació de

l'oralitat», a càrrec del senyor Nicolau Dols, professor del Departament de Filologia Catalana i Lingüística General de la UIB (15 de novembre); exposició «Llengua catalana i identitat social a la Franja d'Aragó», a càrrec del senyor Javier Giralt, professor de filologia catalana de la Universitat de Saragossa (13 de desembre); exposició «La progressió de la llengua catalana als mèdia i al ciberespai. Balanç i reptes de futur», a càrrec del senyor Josep Gifreu (14 de febrer); presentació de les activitats de la Societat Catalana de Sociolingüística i de la celebració dels seus quaranta anys, a càrrec dels senyors Joan Pujolar i Joaquim Torres (14 de març); presentació del projecte pilot de constitució del corpus de la llengua de signes catalana: resultats i perspectives, a càrrec dels senyors Josep Quer i Santiago Frigola i de la senyora Gemma Barberà (11 d'abril), i presentació de la proposta de remodelació de la pàgina de llengua del web de l'IEC (comunicats i continguts de treballs de normativa, de projectes i de recursos), a càrrec dels senyors Màrius Serra i Santiago Muxach (9 de maig).

Pel que fa a les comissions delegades de la Secció, la Comissió de Lexicografia s'ha reunit setze vegades; la Comissió de Gramàtica, una; la Comissió de Català Estàndard (constituïda per les subcomissions de sintaxi i de lèxic), vuit, i la Comissió de Transcripció i Transliteració de Noms Propis, cinc. Quant als

grups de treball *ad hoc*, el que treballa en la preparació d'un opuscle d'Ortografia, n'ha fet vuit, i el que s'encarrega de l'actualització del fascicle de fonètica de la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana*, n'ha fet quatre.

Activitats

Centenari de les Normes ortogràfiques de l'IEC

— Campanya «Paraules viatgeres», organitzada pel Servei Local de Català del Ripollès (de setembre a desembre de 2013).

— Acte institucional de la Diada Nacional de Catalunya (commemoració de les efemèrides de 2013), organitzat pel Parlament i la Generalitat de Catalunya (parc de la Ciutadella de Barcelona, 11 de setembre de 2013).

— II Simposi sobre l'Ensenyament de la Llengua i la Literatura Catalanes a la Secundària i a la Universitat: «Quin futur volem? Perspectives i propostes», organitzat amb la Universitat Autònoma de Barcelona, amb la col·laboració de la Xarxa Vives d'Universitats i el Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya (IEC, 11 d'octubre de 2013).

— Acte d'inauguració del curs 2013-2014 del Màster Oficial Interuniversitari d'Estudis Avançats en Llengua i Literatura Catalanes, de la UAB i la UB (Universitat Autònoma de Barcelona, 16 d'octubre de 2013).

— Exposició «Ensenyar valencià en temps difícils. Carles Salvador i Enric Matalí», de la Delegació de l'IEC a Castelló, l'Escola Valenciana i les Fundacions Huguet i Soler i Godes (IEC, del 19 de setembre al 9 d'octubre).

— Jornades de la Secció Filològica a Santa Coloma de Farners, organitzades amb el Centre d'Estudis Selvatans (en representació de la Coordinadora de Centres d'Estudis Locals) i l'Ajuntament de Santa Coloma de Farners, amb la col·laboració de la Càtedra Joan Vinyoli (Universitat de Girona) i del Consell Comarcal de la Selva (25 i 26 d'octubre).

— «Enfilall de mots. Homenatge a Joana Raspall en el centenari del seu naixement», organitzat amb el Comissionat de l'Any Joana Raspall, la Societat Catalana de Llengua i Literatura, l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat i el PEN Català (IEC, 29 d'octubre de 2013).

— XXVI Curs de sociolingüística de la Nucua: «100 anys de normes ortogràfiques. Sociolingüística i ensenyament», organitzat per la Universitat d'Alacant (la Nucua, 8, 9, 29 i 30 de novembre de 2013).

— IV Col·loqui Internacional «La lingüística de Pompeu Fabra», organitzat per la Universitat Rovira i Virgili (Tarragona, del 18 al 20 de novembre de 2013).

— Acte de cloenda del centenari de les *Normes ortogràfiques*, organitzat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, amb la col·laboració

de l'IEC (Barcelona, 26 de novembre de 2013).

— Acte «Pompeu Fabra. Un testament a Andorra», amb motiu dels seixanta-sis anys del testament de Fabra a Andorra, dels setanta-cinc anys de la primera referència escrita de la llengua oficial catalana a les actes del Consell General i dels cent anys de la publicació de les *Normes ortogràfiques*, organitzat per la Societat Andorrana de Ciències (Andorra la Vella, 27 de novembre de 2013).

— Conferència «Les Normes de Castelló en el centenari de les Normes de l'IEC. Homenatge a Lluís Revest», organitzada per Castelló per la Llengua (Castelló de la Plana, 11 de desembre de 2013).

— Conferència d'Isidor Marí «Les normes ortogràfiques, indispensables avui com fa cent anys», a l'Escola Municipal de Mallorca de Manacor, organitzada per l'Ajuntament d'aquesta vila (17 de desembre de 2013).

— Conferència de Jordi Mir «El centenari de les Normes ortogràfiques i Pompeu Fabra», organitzada pel Casino Menestral (Figueres, 20 de desembre de 2013).

— Exposició «Pompeu Fabra, el científic de la llengua: 100 anys de les Normes ortogràfiques», organitzada per la Plataforma per la Llengua de Canet de Mar, amb la col·laboració de la Coordinadora d'Associacions per la Llengua Cata-

lana (Canet de Mar, del 13 de gener a l'1 de febrer de 2014).

Concursos

— Concurs «Paraules viatgeres», organitzat pel Servei Local de Català del Ripollès (de setembre a desembre de 2013).

Mitjans audiovisuals

— Programa *Català a l'atac* (segona temporada), microespais lingüístics dedicats a les *Normes ortogràfiques* (Televisió de Catalunya, a partir del 4 de novembre de 2013).

Any Marià Villangómez 2013

El 10 de desembre de 2013, l'IEC va acollir l'acte de cloenda del centenari de Marià Villangómez a Barcelona, organitzat amb el Consell Insular d'Eivissa, el Consell Insular de Formentera, l'Ajuntament d'Eivissa, l'Institut d'Estudis Eivissencs, la Institució de les Lletres Catalanes i l'Institut Ramon Llull. En el marc de la celebració, el 2013 es va fer la reimpressió de l'opuscle *Marià Villangómez: sessió en memòria (8 de maig de 2003)*.

Exposicions

— Exposició itinerant «Cent anys del naixement de Marià Villangómez Llobet (1913-2002)», del Consell Insular d'Eivissa (IEC, del 3 al 20 de desembre de 2013).

— Exposició itinerant «Villangómez, fotògraf: l'Eivissa del seu temps en

imatges i poemes», de l'Arxiu Històric d'Eivissa i de l'Arxiu d'Imatge i So Municipal (IEC, del 3 al 20 de desembre de 2013).

— Exposició «Marià Villangómez: declarat amb el vent», de la Secció Filològica de l'IEC (IEC, del 3 al 20 de desembre de 2013).

Altres activitats

A continuació, s'esmenten les activitats públiques en què ha participat la Secció Filològica que no han estat inscrites dins les commemoracions suara esmentades:

La Secció Filològica va col·laborar en el congrés *Corpus des Troubadours*, organitzat per la Secció Històrico-Arqueològica i celebrat el 24 i el 25 d'octubre de 2013. Per part de la Secció, hi van intervenir el seu president i el senyor Germà Colón.

El 14 de febrer de 2014 es va presentar a la seu de l'IEC el volum *Poesia completa* de Rafael Caria (llibre i CD), en un acte encapçalat pel president de l'IEC, amb les intervencions del president de la Secció Filològica, d'August Bover (curador de l'obra) i d'Àlex Susanna (director de l'Institut Ramon Llull), i amb un recital de poemes i cançons a cura de Franca Masu, de la soprano Eulàlia Ara i de la pianista Tània Parra.

Diversos membres de la Secció Filològica han participat com a coordinadors i com a ponents en el cicle de debats *Qüestions d'Estat. Reflexions per al país*

del futur, organitzat per l'IEC i Òmnium Cultural. El senyor Isidor Marí va coordinar el seminari sobre llengua (2 d'octubre de 2013), i el senyor Carles Miralles, el de cultura (30 d'octubre de 2013).

La Secció Filològica també ha intervingut en la presentació de *l'Informe sobre la situació de la llengua catalana 2012*, elaborat per la Xarxa CRUSCAT, que es va fer el 13 de novembre de 2013 al Born Centre Cultural de Barcelona.

S'ha col·laborat en els actes de la 45a Renovació de la Flama de la Llengua, iniciativa del Centre Excursionista de Castelló, protagonitzada per les cinc entitats excursionistes de Reus. Les activitats principals han estat la pujada al Tossal del Rei el 16 de febrer de 2014, amb la participació del senyor Vicent Pitarch (que hi dugué la representació del president de l'IEC); la celebració de la taula rodona «Present i futur de la nostra llengua: com podem avivar la flama», en què intervingueren els senyors Isidor Marí, Joaquim Mallafrè i Miquel Àngel Pradilla, al Centre de Lectura de Reus, el 18 de febrer, i l'acte final de la Renovació a Montserrat el 23 de febrer.

Així mateix, la Secció ha contribuït a la celebració del tricentenari de 1714 participant en la taula rodona final del IX Congrés de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana: «Després de les Noves Plantes: canvis i continuïtats a les terres de parla catalana», que es féu a Cervera els dies 21 i 22

de febrer. En aquesta taula rodona —dedicada als àmbits de llengua, ensenyament i producció científica i literària—, hi van intervenir Josep M. Nadal (moderador i contextualització general) i Joan Miralles (continuitat de l'ús de la llengua a Mallorca), juntament amb els senyors Vicent Escartí i Joan Lluís Marfany.

El 4 d'abril es va fer a l'Alguer una jornada de l'IEC. Al matí, hi va haver una sessió a porta tancada de la Secció de Filosofia i de Ciències Socials. A la tarda, es va celebrar una sessió pública —convocada pel president de l'IEC— de presentació dels membres corresponents algueresos i de la proposta de l'estàndard oral (lèxic) de la llengua catalana referida a l'alguerès, a càrrec de Joan Veny i Francesc Ballone.

La Secció va participar en l'organització del IV Simposi Internacional sobre l'Ensenyament del Català, organitzat amb la Universitat de Vic, la Generalitat de Catalunya, l'Ajuntament de Vic, el Consorci per a la Normalització Lingüística, l'Institut Ramon Llull i la Xarxa Vives d'Universitats (Vic, 4 i 5 d'abril de 2014).

El 15 de maig se celebrà a la seu de l'Institut el V Seminari de la Llengua Catalana de Signes, organitzat per la FESOCA, amb el suport de la Secció Filològica.

El 7 de maig es va presentar al Centre de Lectura de Reus el volum de les actes de les Jornades de la Secció Filolò-

gica de l'IEC a Reus: «Homenatge a Ramon Amigó i Anglès», celebrades els dies 20 i 21 d'abril de 2014. Hi van participar el president de la Secció i el senyor Joaquim Mallafrè.

El mateix dia 7 de maig, Josep Moran va participar en l'homenatge a l'historiador Francesc Marcé, a l'Hospitalet de Llobregat; fou un acte organitzat per l'Ateneu de Cultura Popular, el Casino del Centre i la Coordinadora Sardanista de l'Hospitalet, amb la col·laboració de la Secció Filològica.

El 23 de maig, a la seu de l'IEC, es va fer la jornada *La convivència lingüística a la Catalunya del futur. Amb motiu dels 15 anys d'estudis de llengua i cultura catalanes de la UOC*. La inauguració fou a càrrec del rector de la UOC i del president de l'IEC, i la cloenda, del president de la Secció Filològica. També hi participaren Joan Pujolar i Georg Kremnitz.

El 29 de maig es va celebrar a l'IEC un homenatge dedicat a Josep Roca-Pons en el centenari del seu naixement, organitzat amb la Societat Catalana de Llengua i Literatura. Hi van intervenir el president de l'IEC, el president de la Secció, els senyors August Bover, Salvador Giner, Philip D. Rasico, Santiago Esteve i Gerard Llorens DeCesaris, i les senyores Maria-Rosa Lloret i Janet DeCesaris. S'hi va poder veure una mostra de documents del Fons Josep Roca-Pons dipositat a l'Arxiu de l'IEC i una projecció d'imatges

de Josep Roca-Pons i de missatges d'amics i deixebles.

El 3 de juny es va fer a Palma l'acte *Per una llengua plenament normal: la funció complementària de l'estàndard i les altres varietats lingüístiques*, organitzat per la Delegació de l'IEC a Palma i la Secció Filològica, amb la col·laboració de la Universitat de les Illes Balears. Hi van intervenir la vicerectora de Cultura, Projecte Social i Seus Universitàries de la UIB, el president de la Secció Filològica i els senyors Joan Veny, Joan Miralles, Joan F. López Casanovas, Enric Ribes i Nicolau Dols, tots ells membres balears de la Secció. La senyora Aina Moll, membre emèrita de la Secció Filològica, era entre el públic i va rebre una ovació dels assistents.

Del 18 de juny al 26 de juliol es va mostrar a la seu de l'IEC l'exposició «Els orígens de la llengua catalana: *Jo fideles vos seré*», promoguda per l'Oficina d'Onomàstica de l'IEC, la Universitat de Lleida i els ajuntaments d'Areny de Noguera i Tremp. Aquesta exposició s'havia inaugurat a Areny de Noguera el 28 de setembre de 2013, coincidint amb l'acte *La Terreta: els orígens del català*, que organitzaren les mateixes institucions, i posteriorment a Tremp el 24 de gener de 2014.

El 26 de juliol, a Sant Serni de Cabó, l'Associació d'Amics de la Vall de Caboet va organitzar l'acte *La importància lingüística i històrica del manuscrit*

dels Greuges de Guitard Isarn, senyor de Caboet, en què van intervenir els senyors Josep Moran i Joan Anton Rabella, director i cap, respectivament, de l'Oficina d'Onomàstica.

En el marc de la XLVI Universitat Catalana d'Estiu, els senyors Vicent Pascual i Francesc Ballone van intervenir en la X Jornada de l'IEC a l'UCE de Prada (dies 18 i 19 d'agost de 2014), titulada «L'ensenyament de les llengües en països romànics. Plurilingüisme personal. Multilingüisme social», organitzada per la Delegació de l'IEC a Perpinyà i la Societat Catalana de Pedagogia.

Diversos membres i tècnics de la Secció Filològica han participat en activitats relacionades amb la llengua i la cultura catalanes arreu del món: el Simposi Internacional sobre Drets Lingüístics i Cohesió Social en Societats Plurilingües, organitzat pel Síndic de Greuges de Catalunya i l'Associació Internacional de Comissaris de Llengua (19 i 20 de març); el IV Simposi Internacional «Noves tendències en el I+D+I en literatura, llengua, ensenyament i TIC sobre la Corona d'Aragó (edat mitjana i edat moderna). De la innovació al cànon», a la Seu Universitària de la Nucia (UA), organitzat per l'IVITRA (del 9 a l'11 d'abril), i el curs «Gestionar la diversidad lingüística de Aragón», organitzat pel Departament de Psicologia i Sociologia de la Universitat de Saragossa (del 9 a l'11 de juliol).

Com s'ha fet en els darrers anys,

la Secció Filològica ha acollit la visita de grups universitaris i d'investigadors que han sol·licitat conèixer les seves activitats i funcions, especialment en recerca i normativa lingüística. El 17 de novembre, un grup del grau de llengua i literatura catalanes de la UOC; el 22 de novembre, un grup de l'assignatura «Llengua catalana: cultura i societat» del grau d'humanitats de la UAB, i el 28 de maig els ponents del col·loqui *Mirades de la ciència sobre el temps*, celebrat a la Universitat de Barcelona els dies 26 i 27 de maig de 2014.

La Secció Filològica també ha participat en activitats de la Fundació Mercè Rodoreda. El president de la Secció forma part del Patronat de la Fundació, i els senyors Joaquim Mallafrè i Carles Miralles, del Consell de Direcció. També hi ha una vinculació amb la Fundació Carles Salvador, de Benassal, principalment amb els senyors Vicent Pitarch i Ramon Sistac, que són membres del seu Patronat.

La discussió i l'aprovació per part de la Secció Filològica d'una nova organització de treball ha comportat vincular els projectes en curs i d'altres de nous a comissions i grups de treball. En síntesi, són els següents:

Comissió de Lexicografia

- *Diccionari manual de la llengua catalana*: previsió de finalització.
- Actualització del DIEC.
- Nou diccionari normatiu (NDN): disseny i pla de treball.

Comissió d'Onomàstica

- Nomenclàtor internacional: pla de treball i calendari.
- *Nomenclàtor geogràfic básico de España*.
- Nomenclàtor toponímic de les Illes Balears (NOTIB): Corpus de toponímia no urbana actual de les Illes Balears.
- Servei de normalització i certificació de noms i cognoms de persona i d'elaboració d'informes sobre topònims.

Comissió de Gramàtica

- *Gramàtica de la llengua catalana*: finalització i edició.
- *Gramàtica normativa essencial de la llengua catalana*: disseny i pla de treball.
- Opuscle d'ortografia: finalització i edició.

Comissió d'Estàndard Oral (a extingir quan s'acabin els treballs en curs)

- *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. Lèxic*: presentació a la SF i edició.
- *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. Sintaxi*: presentació a la SF i edició.

Comissió de Transcripció i Transliteració (grups de treball)

- Revisió de la proposta del rus al català.
- Elaboració de la proposta del xinès al català.

— Elaboració de la proposta del grec modern al català.

Comissió de Sociolingüística i Estàndard

— *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana. Fonètica* (nova versió): pla de treball i calendari.

— Informe sobre l'estat actual de criteris per a l'estàndard oral i propostes de futur.

— Informe sobre els conceptes i els termes que s'utilitzen en els treballs de la SF: pla de treball.

— Informe sobre els comentaris rebuts amb relació als documents d'Estàndard fonètic i morfològic que afecten els fonaments.

— Informe sobre els tipus de consultes lligades a la normativa, rebudes fins ara per l'Oficina d'Assessorament Lingüístic.

— Servei d'Assessorament Lingüístic: compleció de l'Optimot.

Comissió de Publicacions

— Elaboració de criteris de selecció i prioritització de les publicacions de la Secció Filològica d'acord amb les disponibilitats de pressupost.

Comissió d'Infraestructura i Corpus Lingüístics

— Redacció del *Projecte d'actualització del CTILC - Fase II (1989-2013)*.

— Disseny i implementació de la seva execució.

— Pla d'incorporació a la infraestructura de la Secció Filològica de dades útils per als treballs normatius, procedents de projectes de la Secció Filològica o finançats per la Secció Filològica.

Membres

Joan A. Argenter i Giralt

3.11.1989

Lingüística i sociolingüística

Antoni M. Badia i Margarit

15.11.1968; emèrit des del 30.5.1990

Lingüística històrica i gramàtica

M. Teresa Cabré i Castellví

3.11.1989

Lexicologia i lexicografia

Jaume Cabré i Fabré

19.6.2000

Escriptor

Jordi Carbonell i de Ballester	19.5.1972; emèrit des del 23.4.1994 Història social de la llengua, història de la literatura i gramàtica
Germà Colón Domènech*	7.6.1993; emèrit des del 30.11.1998 Filologia romànica, lexicografia i edició de textos
Maria Josep Cuenca Ordinyana	13.6.2005 Gramàtica
Nicolau Dols i Salas	19.5.2014 Fonètica i fonologia
Antoni Ferrando i Francès	22.3.1985 Història de la llengua
Josep Gifreu i Pinsach	22.11.1993 Sociolingüística i polítiques de comunicació
Albert Jané i Riera	19.6.2000; emèrit des del 19.6.2001 Gramàtica
Joaquim Mallafrè i Gavalrà	21.5.1991; emèrit des del 2.6.2011 Traductor i escriptor
Isidor Marí i Mayans	3.11.1989 Sociolingüística
Joan Martí i Castell	23.10.1992 Lingüística diacrònica, història de la llengua, sociolingüística i lexicografia

DATA DE NOMENAMENT I ESPECIALITAT

* Fou membre correponent d'aquesta Secció des del 25.2.1966 fins al 7.6.1993.

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Josep Martines Peres	13.6.2005 Lexicografia
Joan Miralles i Monserrat	14.6.1985 Història de la llengua, onomàstica i literatura popular
Carles Miralles i Solà	21.5.1991; emèrit des del 25.5.2014 Filologia clàssica
Aina Moll i Marquès	22.11.1993; emèrit des del 14.8.2000 Lingüística
Brauli Montoya Abat	17.6.2002 Sociolingüística
Josep Moran i Ocerinjauregui	22.5.1995 Onomàstica i lingüística històrica
Josep M. Nadal i Farreras	23.2.2009 Història de la llengua
Vicent Pascual Granell	25.2.2013; emèrit des del 25.2.2014 Educació plurilingüe i intercultural
Manuel Pérez Saldanya	9.6.1997 Gramàtica
Joan Peytavi Deixona	28.2.2005 Onomàstica
Josep Piera Rubio	28.2.2005 Escriptor
Vicent Pitarch i Almela	14.6.1985; emèrit des del 5.11.2012 Sociolingüística

Lluís B. Polanco i Roig	27.11.1989 Sociolingüística i lingüística
Miquel Àngel Pradilla Cardona	13.6.2005 Sociolingüística (variació i planificació)
Modest Prats i Domingo	13.6.2005; emèrit des del 5.9.2006 († 29.3.2014) Història de la llengua
Joaquim M. Puyal	21.12.2009 Teoria de la comunicació
Joaquim Rafel i Fontanals	24.10.1984; emèrit des del 13.10.2013 Fonètica i lexicografia
Gemma Rigau i Oliver	17.6.2002 Sintaxi i semàntica
Mila Segarra i Neira	28.2.2005 Gramàtica i història de la normativa
Màrius Serra i Roig	25.2.2013 Escriptor i traductor
Ramon Sistac i Vicén	14.12.1998 Dialectologia
Francesc Vallverdú Canes	17.6.2002; emèrit des de l'1.12.2005 († 12.6.2014) Sociolingüística
Josep Vallverdú i Aixalà	21.5.1991; emèrit des del 9.7.1993 Escriptor
Joan Veny i Clar	17.11.1978; emèrit des del 22.8.2002 Dialectologia i història de la llengua

Pere Verdaguer i Juanola	7.6.1993; emèrit des del 9.4.1999 Lingüística i literatura
--------------------------	---

Mariàngela Vilallonga Vives	28.2.2005 Filologia clàssica
-----------------------------	---------------------------------

Membres corresponents

Cosme Aguiló Adrover	12.6.2006 Toponímia, dialectologia i etimologia (Santanyí)
Robert Archer	19.6.2000 Hispanista medievalista (Regne Unit)
Francesc Ballone	18.3.2013 Fonètica (L'Alguer)
Denise Boyer	27.6.2011 Literatura (França)
Michel Contini	28.2.2006 Dialectologia (França)
Jordi Joaquim Costa i Costa	28.2.2006 Dialectologia (França)
Kálmán Faluba	23.11.1992 Lingüística (Hongria)

DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA

José Enrique Gargallo Gil	19.5.2014 Lingüística romànica (Barcelona)
Manuel González González	21.12.2009 Lingüística (Santiago de Compostel·la)
Maria Grossmann	18.3.2013 Lingüística (Itàlia)
Joseph Gulsoy	6.6.1994 Gramàtica històrica (Canadà)
Georg Kremnitz	16.6.2014 Lingüística (Àustria)
Joan F. López Casasnovas	28.2.2006 Cultura catalana a Menorca (Ciutadella)
Bob de Nijs	19.6.2000 Poeta i novel·lista (Bèlgica)
José Antonio Pascual Rodríguez	9.6.1997 Lexicografia (Madrid)
Damià Pons i Pons	25.2.2008 Cultura catalana a Mallorca (Campanet)

DATA DE NOMEJAMENT I PROCEDÈNCIA

	DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA
Josep Quer i Villanueva	28.2.2006 Llengua de signes catalana (Veneçuela-Barcelona)
Artur Quintana i Font	28.2.2006 Llengua i literatura catalanes (La Franja - Barcelona)
Lídia Rabassa Areny	28.2.2006 Dialectologia (Tolosa de Llenguadoc)
Philip D. Rasico	9.6.1997 Llengua i literatura (Estats Units)
Enric Ribes i Marí	12.6.2006 Toponímia (Eivissa)
Beatrice Schmid	9.6.1997 Lingüística (Suïssa)
Giuseppe Tavani	23.11.1992 Literatura catalana medieval (Itàlia)
Andrés Urrutia Badiola	21.12.2009 Lèxic jurídic (Bilbao)
Max Woodfield Wheeler	9.6.1997 Fonologia i morfologia (Regne Unit)

Curt Wittlin

9.6.1997
Filologia romànica
(Suïssa)

Alan Yates

28.2.2006
Llengua i literatura
(Regne Unit)

Marie Claire Zimmermann

9.6.1997
Poesia d'Ausiàs March
(França)

Secció de Filosofia i Ciències Socials

Crònica

Durant el curs han estat nomenats nous membres corresponents de la Secció de Filosofia i Ciències Socials (SFCS) Joan Nogué, com a numerari, i Christer Laurén i Antoni Nughes, com a corresponents. Han passat a ésser emèrits Anna Cabré, Maria Dolors Garcia Ramon, Encarna Roca, Andreu Mas-Colell i Josep M. Casasús. Així, la composició de la SFCS és actualment de vint membres numeraris, vint-i-sis d'emèrits i vuit de corresponents, que s'adscriuen en les diverses àrees d'especialitat: filosofia, dret, economia, geografia i demografia, pedagogia, psicologia, comunicació, antropologia, sociologia i ciència política.

La Secció hagut de lamentar el traspàs del senyor Josep M. Boixareu i Cortina, secretari redactor de la SFCS, al qual se li dedicà un acte de comiat a l'IEC el 12 de novembre de 2013.

Les reunions ordinàries de la Secció han estat dedicades a la presentació de resultats d'investigacions científiques i al debat en seminari acadèmic de diversos aspectes i facetes del programa institucional de recerca «Identitat i cohesió social» (vegeu-ne informació més detallada al capítol VI, «Activitat de recerca»), presentats per un membre de la Secció o un especialista convidat: en la sessió del mes de maig, per exemple, es va presentar

la comunicació científica d'Antoni Milian, catedràtic de dret administratiu de la Universitat Autònoma de Barcelona, titulada «El règim jurídic de les llengües en una Catalunya sobirana», i en la de juny, Pau Bossacoma presentà la ponència «Qui serien els ciutadans d'un hipotètic Estat català? Una proposta democràtica, nacionalista i liberal sobre la ciutadania».

El 4 d'abril de 2014 es va celebrar l'acte titulat *L'Alguer i l'Institut d'Estudis Catalans* a la seu de la Fondazione Meta de l'Alguer, que va ser presidit per Joandomènec Ros, president de l'IEC. Hi van intervenir Francesc Ballone i Joan Veny, membres de la Secció Filològica; Antoni Nughes, membre corresponent de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, i Antoni Torre, membre corresponent de la Secció de Ciències Biològiques. L'objectiu de la jornada fou compartir informació i conèixer de prop la realitat i els reptes de la societat de l'Alguer, i amb aquest mateix objectiu, el Ple de la SFCS es va reunir al matí amb personalitats de la cultura, l'economia i la política algereses. La trobada es va fer al Parc Regional de Port del Comte i va incloure les ponències de Francesc Ballone i Antoni Nughes: «L'Alguer: societat, cultura i llengua» i «L'Alguer: territori, economia i societat».

La SFCS ha organitzat i ha participat en diverses activitats, entre les quals destaca el parlament del president de la Secció, Josep González-Agàpito, en l'acte de lliurament dels Premis d'Educació en el Lleure, al Palau Robert de Barcelona (18.3.2014); la participació d'Oriol Nel·lo en la presentació del llibre *Los ríos de la zona árida peruana*, publicat per l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (19.3.2014); la conferència al Museu de Badalona de Carles Viver i Pi Sunyer sobre els treballs del Consell Assessor per a la Transició Nacional (26.3.2014); la participació de Salvador Cardús com a ponent al XVII Diàleg sobre Educació, a Madrid (27.3.2014); l'acte de lliurament del Premi Especial de l'Acadèmia Catalana de Gastronomia a la Secció de Filosofia i Ciències Socials (5.5.2014); la visita de la SFCS al Centre d'Estudis Demogràfics

(CED), en què Anna Cabré, directora del centre, va fer una visita guiada a les instal·lacions (13.5.2014); el simposi *La universitat a Catalunya, ahir i avui*, organitzat pel Centre d'Història Contemporània de Catalunya i la Societat Catalana d'Estudis Històrics, en què intervingueren Enric Argullol, amb la ponència «La universitat durant la transició i la democràcia», i Josep González-Agàpito, amb «La universitat de Barcelona (segles XIX i XX)» (21.5.2014); la participació del president de la Secció en l'acte de celebració del centenari de l'Escola d'Estiu, al Palau de la Generalitat, presidit per Artur Mas, president de la Generalitat (28.6.2014), i l'assistència a la jornada *Francesc Candel i la seva obra. De la postguerra a la transició*, amb motiu del cinquantè aniversari de la publicació d'*Els altres catalans* (2.7.2014).

Membres

Gabriel Amengual Coll	28.2.2006; emèrit des del 25.1.2013
	Filosofia
Enric Argullol i Murgadas	1.2.1991
	Dret administratiu
Joaquim Arnau Querol	16.6.2008
	Psicopedagogia del llenguatge
Joan Becat i Rajaut	15.11.1991; emèrit des del 29.6.2011
	Geografia

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Josep M. Bricall i Masip	28.2.2006; emèrit des del 28.2.2007 Economia
Anna Cabré i Pla	29.3.2010; emèrit des del 18.10.2013 Demografia
Salvador Cardús i Ros	16.6.2008 Sociologia
Jaume Casals i Pons	27.6.2011 Filosofia
Josep M. Casasús i Guri	7.5.1990; emèrit des del 31.7.2014 Teoria del periodisme
Antoni Joan Colom Cañellas	14.6.2004 Teoria i història de l'educació
Maria Corominas i Piulats	16.6.2008 Estructura i polítiques de comunicació
Jordi Cots i Moner	13.2.1987; emèrit des del 17.2.2003 Dret de família
Josepa Cucó i Giner	27.6.2011 Antropologia
Joan Egea i Fernández	27.2.2012 Dret civil
Joan Estruch i Gibert	20.12.1995; emèrit des del 24.7.2013 Sociologia de la religió
Octavi Fullat i Genís	20.12.1995; emèrit des del 12.1.1998 Filosofia de l'educació

Jordi Galí i Garreta	23.2.2009 Teoria macroeconòmica i economia monetària
Maria Dolors Garcia Ramon	28.2.2006; emèrita des del 7.11.2013 Geografia i gènere
Carles A. Gasòliba i Böhm	12.1.1979 Economia
Salvador Giner de San Julián	22.5.1995; emèrit des del 10.2.2004 Sociologia
Josep González-Agàpito i Granell	15.11.1991 Teoria i història de l'educació
Pere Lluís Font	7.5.1990; emèrit des de l'1.5.2004 Història de la filosofia
Andreu Mas-Colell	13.6.2005; emèrit des del 29.6.2014 Economia
Joan-Francesc Mira i Casterà	14.6.1999; emèrit des del 3.12.2009 Antropologia cultural
Isidre Molas i Batllori	22.11.1993; emèrit des del 12.10.2010 Dret constitucional
Miquel de Moragas i Spà	7.5.1990; emèrit des del 9.6.2013 Teoria de la comunicació
Joaquim Muns i Albuixech	13.2.1987; emèrit des del 25.6.2005 Economia internacional
Josep M. Muntaner i Pasqual	12.1.1979; emèrit des del 27.4.2009 Economia

	DATA DE NOMEJAMENT I ESPECIALITAT
Oriol Nel·lo i Colom	23.2.2009 Geografia
Joan Nogué i Font	17.3.2014 Geografia humana
Josep M. Panareda Clopés	28.2.2006 Biogeografia
Àngels Pascual de Sans	28.2.2006; emèrita des del 3.12.2008 Estudis de població
Josep Perarnau i Espelt	7.5.1990; emèrit des del 8.7.1998 Filosofia
Jaume de Puig i Oliver	16.6.2008 Filosofia i textos medievals
Josep-Enric Rebés i Solé	16.6.2008; emèrit des del 10.3.2010 Dret
Carles-Enric Riba i Campos	27.6.2011 Psicologia
Encarna Roca i Trias	22.5.1995; emèrita des del 26.4.2014 Dret civil
Vicenç M. Rosselló i Verger	1.2.1991; emèrit des del 12.9.2001 Geografia
Xavier Rubert de Ventós	13.6.2005; emèrit des de l'1.9.2009 Estètica
Antoni Serra i Ramoneda	13.2.1987; emèrit des del 20.7.2003 Economia de l'empresa

Carlota Solé i Puig	7.5.1990 Sociologia de les migracions i de les organitzacions (empresarials), estructura i canvi social (modernització)
Josep-Maria Terricabras i Nogueras	22.5.1995 Filosofia
Ricard Torrents i Bertrana	14.6.1999; emèrit des del 10.1.2007 Educació universitària i filosofia de l'educació
Joan Vilà-Valentí	29.1.1990; emèrit des del 29.3.1995 Geografia regional i didàctica de la geografia
Carles Viver i Pi Sunyer	27.2.2012 Dret
Xavier Vives i Torrents	27.6.2011 Economia

Membres corresponents

Francesc Badia Gomis	18.3.2013 Dret (Andorra)
Isidre Bartumeu Martínez	18.3.2013 Dret (Andorra)
Montserrat Guibernau i Berdun	27.6.2011 Sociologia (Regne Unit)

	DATA DE NOMENAMENT I PROCEDÈNCIA
Christer Laurén	17.3.2014 Filologia medieval (Finlàndia)
Ambler H. Moss	16.6.2008 Política internacional (Estats Units)
Carlos-Ulises Moulines Castellví	16.6.2008 Filosofia (França)
Antoni Nughes	17.3.2014 Cultura algueresa (L'Alguer)
Miquela Valls	23.2.2009 Humanitats (Perpinyà)

IV. Memòria econòmica

La informació que presentem es divideix en tres apartats:

- informació dels estats comptables a 31 de desembre de 2013;
- informació sobre la liquidació del pressupost del 2013;
- informació sobre el pressupost del 2014.

1. Informació dels estats comptables i del balanç de situació el 31 de desembre de 2013

Els comptes anuals de l'exercici 2013 han estat confeccionats a partir dels registres comptables de l'Institut, seguint els principis de comptabilitat generalment acceptats, per tal de presentar la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera i dels resultats de l'Institut.

El balanç adjunt presenta les xifres del darrer exercici tancat per tal de facilitar-ne la comparació. Les bases d'elaboració, els principis comptables i les normes de valoració han estat aplicats de manera homogènia.

Balanç de situació el 31 de desembre de 2013 (expressat en €)

<i>Actiu</i>	<i>Exercici 2013</i>	<i>Exercici 2012</i>
A) ACTIU NO CORRENT	9.004.956,05	9.357.070,71
I. Immobilitzat intangible	119.255,63	244.299,12
1. Aplicacions informàtiques	119.255,63	244.299,12
II. Immobilitzat material	8.777.518,24	9.112.771,59
1. Terrenys	93.466,40	93.466,40
2. Construccions	2.839.521,05	2.901.328,78
3. Instal·lacions tècniques	5.441.727,06	5.662.766,91
4. Maquinària	1.912,90	4.376,28
5. Mobiliari	281.633,76	316.934,95
6. Equips per a processament de la informació	107.367,94	111.091,19
7. Altre immobilitzat	11.889,13	22.807,08
III. Inversions financeres a llarg termini	108.182,18	0,00
1. Altres actius financers	108.182,18	0,00
B) ACTIU CORRENT	5.368.872,90	5.928.263,97
I. Actius no corrents mantinguts per a la venda	650.911,08	642.778,33
II. Existències	250.806,29	371.028,41
1. Primeres matèries	1.612,80	2.977,86
2. Béns destinats a les activitats	249.193,49	368.050,55
III. Usuaris, patrocinadors i deutors de les activitats i altres comptes a cobrar	3.301.436,57	3.545.365,47
1. Usuaris i deutors per vendes i prestació de serveis	105.062,26	166.965,97
2. Patrocinadors i altres deutors de les activitats	235.336,46	83.615,08
3. Altres crèdits amb les administracions públiques	2.961.037,85	3.294.784,42
IV. Inversions financeres a curt termini	300.800,00	417.854,65
1. Valors representatius de vendes	0,00	0,00
2. Altres actius financers	300.800,00	417.854,65
V. Periodificacions a curt termini	12.971,21	8.131,47
VI. Efectiu i altres actius líquids equivalents	851.947,75	943.105,64
1. Tresoreria	943.105,64	943.105,64
TOTAL ACTIU	14.373.828,95	15.285.334,68

Balanç de situació el 31 de desembre de 2013 (expressat en €)

<i>Patrimoni net i passiu</i>	<i>Exercici 2013</i>	<i>Exercici 2012</i>
A) PATRIMONI NET	10.498.027,71	11.339.771,55
A-1) Fons propis	1.966.538,41	1.966.538,41
I. Fons dotacionals o fons socials	1.966.538,41	1.966.538,41
1. Fons dotacionals o fons socials	1.966.538,41	1.966.538,41
II. Excedent de l'exercici	0,00	0,00
A-2) Subvencions, donacions i llegats rebuts	8.531.489,30	9.373.233,14
I. Subvencions oficials de capital	7.042.383,11	7.669.782,62
II. Donacions i llegats de capital	1.190.805,11	1.363.053,27
III. Altres subvencions, donacions i llegats	298.301,08	340.397,25
B) PASSIU NO CORRENT	1.420.121,64	1.614.385,70
I. Provisions a llarg termini	0,00	0,00
1. Provisions per responsabilitats	0,00	0,00
2. Altres provisions	0,00	0,00
II. Deutes a llarg termini	1.420.121,64	1.614.385,70
1. Deutes amb entitats de crèdit	1.363.763,09	1.614.385,70
2. Altres passius financers	56.358,55	0,00
C) PASSIU CORRENT	2.455.679,60	2.331.177,43
I. Deutes a curt termini	859.430,20	248.080,08
1. Deutes amb entitats de crèdit	859.430,20	247.187,63
2. Altres passius financers	0,00	892,45
II. Deutes amb entitats del grup i associades a curt termini	254.046,80	245.450,57
III. Creditors per activitats i altres comptes a pagar	1.317.990,60	1.773.498,78
1. Proveïdors	249.141,12	271.676,10
2. Creditors diversos	643.319,83	1.016.317,24
3. Personal (remuneracions pendents de pagament)	103.918,37	149.800,72
4. Passius per impost corrent i altres deutes amb les administracions públiques	321.611,28	335.704,72
IV. Periodificacions a curt termini	24.212,00	64.148,00
TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	14.373.828,95	15.285.334,68

2. Informació sobre la liquidació del pressupost de l'exercici 2013

E l pressupost de l'exercici 2013 fou aprovat pel Ple de l'Institut celebrat el dia 7 d'octubre de 2013.

La liquidació del pressupost va ser aprovada pel Ple de l'Institut el 17 de març de 2014. Aquesta liquidació incorpora l'execució dels ingressos i les despeses previstes en el pressupost de l'IEC així com els ingressos i les despeses provinents de l'activitat de les vint-i-vuit societats filials de l'Institut d'Estudis Catalans.

El superàvit de 1.392.163,64 euros amb què es liquida el pressupost és conseqüència dels romanents positius que han generat els projectes de recerca finalistes de caràcter plurianual que ja han incorporat tots els seus ingressos i que la seva activitat ha de continuar més enllà del desembre del 2013.

Resum per capítols de la liquidació del pressupost d'ingressos de l'any 2013 (incloent-hi les societats filials) i resultat de l'exercici 2013

	Pressupost 2013	% s/total	Liquidació 2013	% s/total	Estat d'execució 2013	% s/pressupost
Capítol 3. Ingressos propis	1.088.361,51	12,07 %	1.079.210,94	12,08 %	-9.150,57	99,16 %
Capítol 4. Transferències corrents	4.602.188,69	51,03 %	4.577.688,42	51,26 %	-24.500,27	99,47 %
Capítol 5. Ingressos patrimonials	55.401,08	0,61 %	41.671,02	0,47 %	-13.730,06	75,22 %
Capítol 6. Inversions reals	0,00	0,00 %	0,00	0,00 %	0,00	—
Capítol 7. Transferències de capital	1.221.494,92	13,54 %	1.181.840,39	13,23 %	-39.654,53	96,75 %
Capítol 8. Variació d'actius financers	2.050.772,86	22,74 %	2.050.772,86	22,96 %	0,00	100,00 %
Capítol 9. Variació de passius financers	0,00	0,00 %	0,00	0,00 %	0,00	0,00 %
TOTAL DEL PRESSUPOST D'INGRESSOS	9.018.219,06	100,00 %	8.931.183,63	100,00 %	-87.035,43	99,03 %

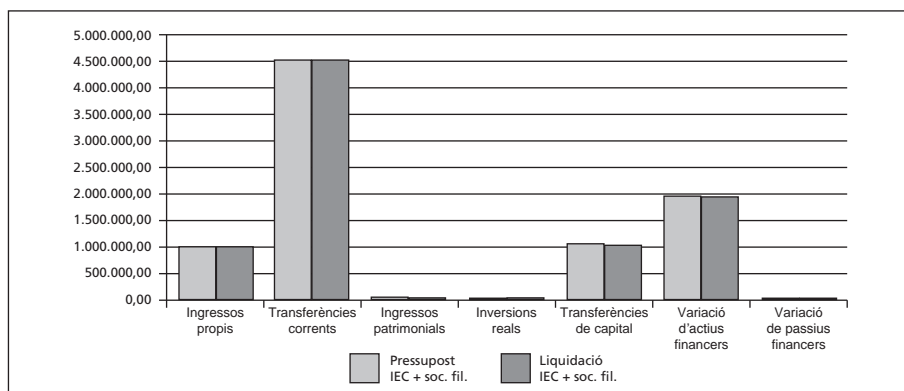
Resum per capítols de la liquidació del pressupost de despeses de l'any 2013 (incloent-hi les societats filials) i resultat de l'exercici 2013

	Pressupost 2013	% s/total	Liquidació 2013	% s/total	Estat d'execució 2013	% s/pressupost
Capítol 1. Remuneracions de personal	3.939.564,20	43,68 %	3.967.139,36	52,62 %	27.575,16	100,70 %
Capítol 2. Despeses de béns corrents i serveis	2.750.206,74	30,50 %	2.242.506,38	29,75 %	-507.700,36	81,54 %
Capítol 3. Despeses financeres	56.823,83	0,63 %	51.486,01	0,68 %	-5.337,82	90,61 %
Capítol 4. Transferències corrents	393.669,27	4,37 %	300.537,06	3,99 %	-93.132,21	76,34 %
Capítol 6. Inversions reals	1.630.365,08	18,08 %	729.853,14	9,68 %	-900.511,94	44,77 %
Capítol 9. Variació de passius financers	247.589,94	2,75 %	247.498,04	3,28 %	-91,90	99,96 %
TOTAL DEL PRESSUPOST DE DESPESES	9.018.219,06	100,00 %	7.539.019,99	100,00 %	-1.479.199,07	83,60 %

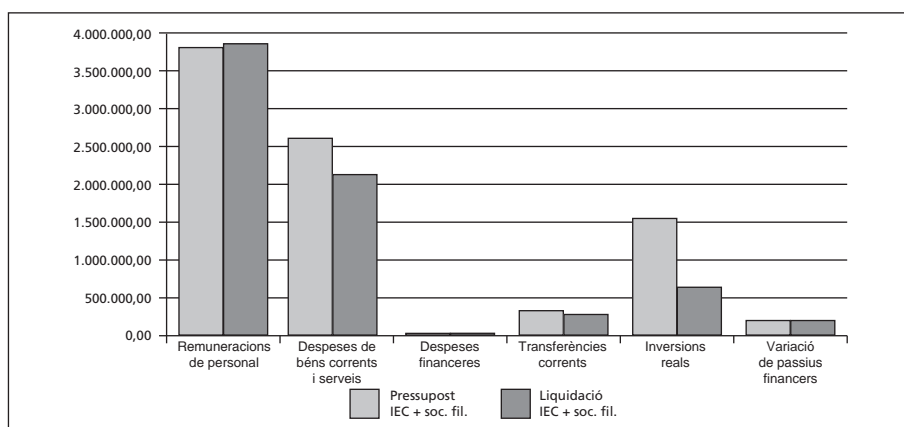
Romanent de l'exercici 2013 (incloent-hi les societats filials)

Total ingressos 2013	8.931.183,63
Total despeses 2013	7.539.019,99
ROMANENT TEÒRIC 2013	1.392.163,64

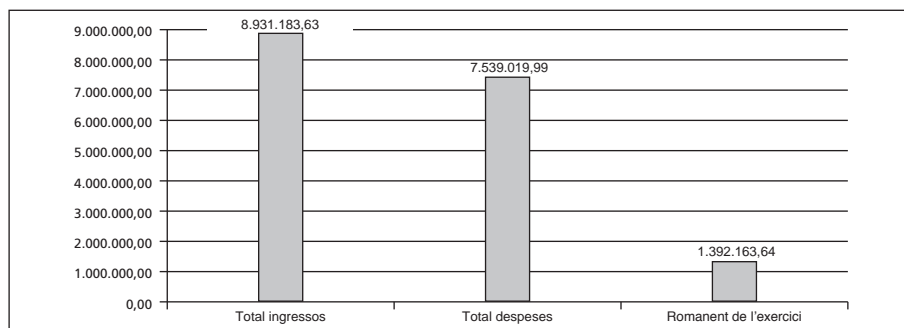
*Resum per capítols de la liquidació del pressupost d'ingressos de l'exercici 2013
(incloent-hi les societats filials)*

*Resum per capítols de la liquidació del pressupost de despeses de l'exercici 2013
(incloent-hi les societats filials)*

Romanent de l'exercici (incloent-hi les societats filials)

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost d'ingressos de l'exercici 2013
(incloent-hi les societats filials)*

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Liquidació pressupost 2013</i>
a) Operacions corrents		
30	Vendes i prestació de serveis	715.593,31
39	Altres ingressos	363.617,63
TOTAL CAPÍTOL 3. INGRESSOS PROPIS		1.079.210,94
40	De l'Administració de l'Estat	341.340,00
44	D'empreses públiques i d'altres ens públics	4.000,00
45	De la Generalitat de Catalunya	3.912.217,87
46	D'ens territorials	189.000,00
47	D'empreses privades	4.650,00
48	De famílies i institucions sense finalitat de lucre	124.925,00
49	D'organismes internacionals	1.555,55
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		4.577.688,42
52	Altres ingressos financers	7.664,37
54	Arrendaments	34.006,65
TOTAL CAPÍTOL 5. INGRESSOS PATRIMONIALS		41.671,02
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		5.698.570,38
b) Operacions de capital		
60	Alienació de terrenys i béns naturals	0,00
61	Alienació d'edificis i altres construccions	0,00
TOTAL CAPÍTOL 6. INVERSIONS REALS		0,00

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost d'ingressos de l'exercici 2013
(incloent-hi les societats filials) (continuació)*

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Liquidació pressupost 2013</i>
70	De l'Administració de l'Estat	0,00
75	De la Generalitat de Catalunya	1.182.007,36
76	D'ens territorials	0,00
77	D'empres privades	0,00
78	De famílies i institucions sense finalitat de lucre	0,00
79	Altres transferències de capital	-166,97
TOTAL CAPÍTOL 7. TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		1.181.840,39
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL		1.181.840,39
c) Operacions financeres		
87	Romanent d'exercicis anteriors	2.050.772,86
TOTAL CAPÍTOL 8. VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS		2.050.772,86
91	Préstecs en euros	0,00
TOTAL CAPÍTOL 9. VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS		0,00
TOTAL OPERACIONS FINANCERES		2.050.772,86
Resum		
Total operacions corrents		5.698.570,38
Total operacions de capital		1.181.840,39
Total operacions financeres		2.050.772,86
TOTAL GENERAL		8.931.183,63

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost de despeses de l'exercici 2013
(incloent-hi les societats filials)*

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Liquidació pressupost 2013</i>
a) Operacions corrents		
10	Sous i salaris	3.051.314,17
11	Assegurances i prestacions socials	833.379,24
12	Altres despeses socials	82.445,95
TOTAL CAPÍTOL 1. REMUNERACIONS DE PERSONAL		3.967.139,36
20	Compres i aprovisionaments	319.464,11
21	Serveis exteriors	1.918.827,88
22	Tributs	4.214,39
28	Activitats i altres	0,00
TOTAL CAPÍTOL 2. DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		2.242.506,38
30	Deute a llarg termini	19.320,12
31	Deute a curt termini i altres	32.165,89
TOTAL CAPÍTOL 3. DESPESES FINANCERES		51.486,01
48	A famílies i institucions sense finalitat de lucre	300.537,06
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		300.537,06
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		6.561.668,81

*Resum general per capítols, articles i serveis de la liquidació
del pressupost de despeses de l'exercici 2013
(incloent-hi les societats filials) (continuació)*

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Liquidació pressupost 2013</i>
b) Operacions de capital		
64	Inversions en mobiliari i estris	11.332,62
65	Inversions en equips de processament de dades	4.812,41
66	Actuacions i inversions destinades a l'ús general	695.481,09
67	Inversions en altre immobilitzat material	8.919,94
68	Inversions en immobilitzat immaterial	9.307,08
TOTAL CAPÍTOL 6. INVERSIONS REALS		729.853,14
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL		729.853,14
c) Operacions financeres		
90	Amortització de deute a llarg termini	247.498,04
TOTAL CAPÍTOL 9. VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS		247.498,04
TOTAL OPERACIONS FINANCERES		247.498,04
Resum		
Total operacions corrents		6.561.668,81
Total operacions de capital		729.853,14
Total operacions financeres		247.498,04
TOTAL GENERAL		7.539.019,99

3. Informe sobre el pressupost per a l'any 2014

El pressupost per al 2014 s'ha elaborat d'acord amb les línies generals aprovades pel Consell Permanent el dia 31 d'octubre de 2013 i posteriorment explicades i conegudes pel Ple de l'Institut del 18 de novembre de 2013.

Aquestes línies generals estableixen la necessitat d'adequar les aportacions de les administracions a les previsions contemplades en els respectius pressupostos per al 2014 i, pel que fa a la resta d'ingressos, fixen unes previsions similars a les del 2013, a la vegada que apunten possibles iniciatives per a obtenir nous ingressos a partir de la valorització de les fortaleses de la Institució. Pel que fa a la incorporació de recursos propis, només es preveu la incorporació de 150.000 euros, procedents del romanent genèric que es preveu generar amb el pressupost del 2013.

Pel que fa a les despeses, les línies generals agrupen les mesures que cal prendre en quatre àmbits:

— Mesures per a aplicar en l'àmbit de personal: facilitar les baixes incentivades per a aquells treballadors que vulguin acollir-s'hi; suprimir una paga i mitja extra; suprimir el tiquet restaurant, i ajustar la despesa d'aquest capítol en uns 250.000 euros addicionals.

— Mesures que afecten les dietes i les compensacions per càrrec: reduir els imports de les compensacions per assistència a reunions; reduir els imports previstos per als complements per càrrec; eliminar les dietes per participar en determinades comissions i ponències, i restringir el nombre d'alliberaments de docència que van a càrrec del pressupost general.

— Mesures de caràcter general: concentrar tota l'activitat de l'Institut en dues de les tres seus que actualment ocupem; reduir els pressupostos de funcionament de tots els àmbits de la institució en un 10%; actuar sobre la política de publicacions per tal de reduir tiratges en paper, impulsar les publicacions digitals, reduir els estocs i les trameses.

— Mesures que afecten les activitats: mantenir els fons destinats a recerca, a publicacions i a activitats de les societats filials i reduir un 10% la partida de lliure disposició de les seccions.

Atesa la situació de restriccions generalitzades, els grans ajustos d'aquest pressupost es fan per la banda de les despeses, i concretament de les despeses de personal i de les compensacions per càrrec i assistència a reunions.

El pressupost per al 2014 es caracteritza per les retallades efectuades en les partides de retribucions del personal i en les previstes per a la compensació a l'activitat que desenvolupen els membres. Si en exercicis anteriors, des del 2010, les retallades s'havien

aplicat —més enllà de la congelació salarial vigent des del 2011— a reduir activitat i publicacions, el 2014 són les partides de personal i les compensacions per càrrec les que suporten els màxims ajustos per a fer possible un pressupost realista per a l'IEC durant aquest exercici.

L'ajust en el capítol 1 de despeses de personal ha estat possible gràcies a la negociació duta a terme amb els responsables dels treballadors, que ha estat referendada per l'Assemblea de Treballadors i que ha comportat un ajustament d'aquest capítol de 620.000 euros, la qual cosa representa una reducció del 15,70 % del total pressupostat per al 2013. Cal reconèixer l'esforç fet pel conjunt de la plantilla per tal de poder elaborar un pressupost equilibrat per al 2014.

L'acord amb els treballadors preveu quatre mesures: suprimir el tiquet restaurant; disminuir els sous més alts entre un 10 i un 15 %; suprimir per al 2014 una paga i mitja de les dues extraordinàries previstes i afavorir les baixes voluntàries.

A més, en el marc de la negociació efectuada s'ha pactat aplicar, a partir del mes de febrer del 2014, l'estructura horària de la Generalitat en els àmbits de l'IEC que sigui possible i efectuar una prova pilot de teletreball, que es definirà durant el primer semestre del 2014 i s'executarà a partir del setembre del 2014.

La materialització de les línies generals en el pressupost del 2014 ha comportat la presentació d'un pressupost de l'IEC de 6.139.686,41 euros, amb una disminució del 14,21 % sobre el del 2013, i, pel que fa als ingressos, un 61,30 % són transferències corrents, un 16,44 % són transferències de capital, un 15,84 % són variació d'actius financers, un 5,71 % són ingressos propis i un 0,71 % són ingressos patrimonials. Pel que fa a les despeses, la composició és la següent: un 54,84 % són despeses de personal, un 25,30 % són despeses de béns corrents i serveis, un 10,67 % són inversions reals, un 5,10 % són transferències corrents, un 3,44 % són variacions de passius financers i un 0,65 % són despeses financeres.

El pressupost de les vint-i-vuit societats filials és de 786.770,90 euros, amb una disminució respecte del de l'any 2013 del 2,40 % i on el 89,65 % de les despeses són despeses corrents.

El pressupost consolidat de l'IEC i de les vint-i-vuit societats filials és de 6.619.509,31 euros, amb una disminució respecte del de l'any 2013 del 13,54 %, on els ingressos propis representen el 10,25 %; la variació dels actius financers, el 14,80 %; les transferències de capital, el 15,36 %; els ingressos patrimonials, el 0,70 %, i les transferències corrents, el 58,89 % del total. Pel que fa les despeses, les de personal representen el 51,25 % del total; els passius financers, el 3,21 %; les inversions reals, el 9,97 %; les transferències corrents, el 4,92 %; les despeses financeres, el 0,68 %, i les despeses en béns corrents i serveis, el 29,97 %.

Resum del pressupost de l'any 2014 consolidat per capítols

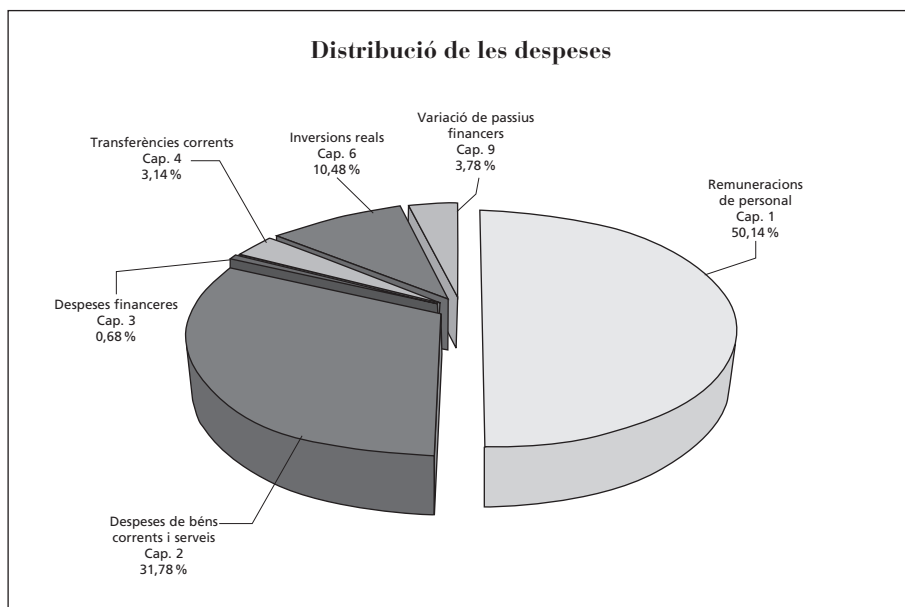
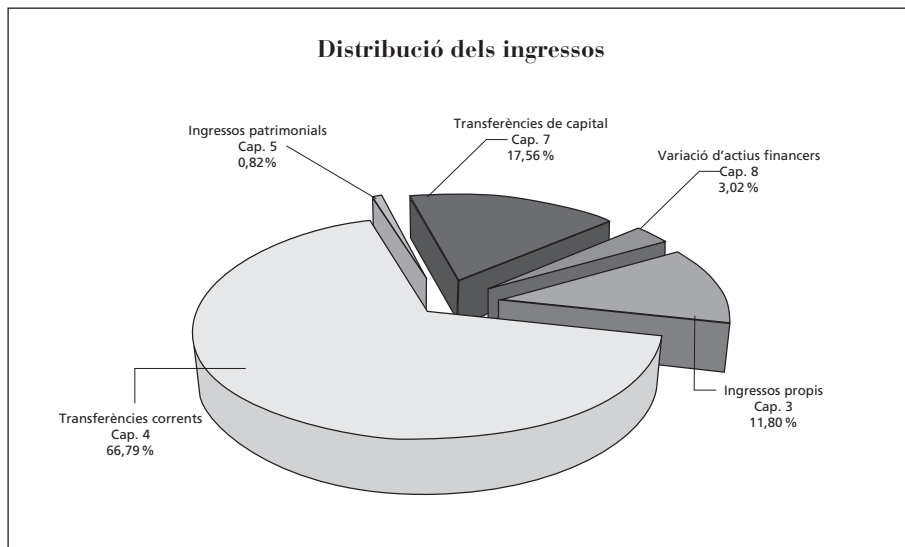
Resum del pressupost d'ingressos consolidat

Capítol 3	Ingressos propis	781.375,20
Capítol 4	Transferències corrents	4.421.287,87
Capítol 5	Ingressos patrimonials	54.385,50
Capítol 7	Transferències de capital	1.162.460,74
Capítol 8	Variació d'actius financers	200.000,00
TOTAL PRESSUPOST D'INGRESSOS		6.619.509,31

Resum del pressupost de despeses consolidat

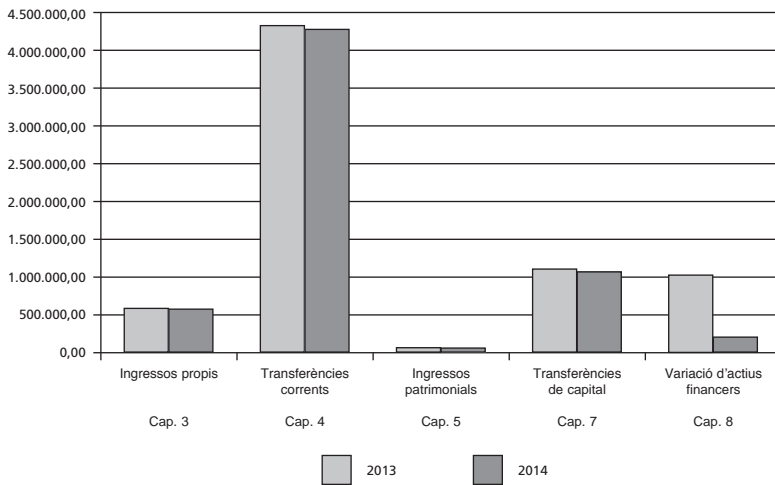
Capítol 1	Remuneracions de personal	3.318.838,62
Capítol 2	Despeses de béns corrents i serveis	2.103.793,34
Capítol 3	Despeses financeres	44.824,96
Capítol 4	Transferències corrents	207.706,00
Capítol 6	Inversions reals	693.805,00
Capítol 9	Variació de passius financers	250.541,39
TOTAL PRESSUPOST DE DESPESES		6.619.509,31

Gràfics de distribució percentual del pressupost de l'any 2014 consolidat

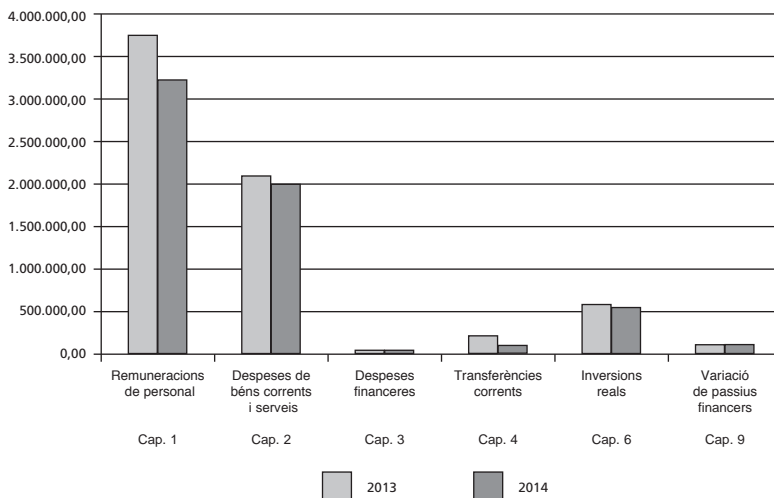

Gràfics comparatius del pressupost de l'any 2014 consolidat respecte al de 2013

Comparació del pressupost d'ingressos

Comparació del pressupost de despeses

Pressupost d'ingressos per naturalesa consolidat

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost d'ingressos consolidat de l'any 2014

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Pressupost 2014</i>
a) Operacions corrents		
30	Vendes i prestació de serveis	677.918,20
39	Altres ingressos	103.457,00
TOTAL CAPÍTOL 3. INGRESSOS PROPIS		781.375,20
40	De l'Administració de l'Estat	282.070,00
44	D'empreses públiques i d'altres ens públics	2.100,00
45	De la Generalitat de Catalunya	3.885.217,87
46	D'ens territorials	195.000,00
47	D'empreses privades	12.900,00
48	De famílies i institucions sense finalitat de lucre	44.000,00
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		4.421.287,87
52	Altres ingressos financers	9.385,50
54	Arrendaments	45.000,00
TOTAL CAPÍTOL 5. INGRESSOS PATRIMONIALS		54.385,50
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		5.257.048,57

*Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost
d'ingressos consolidat de l'any 2014 (continuació)*

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Pressupost 2014</i>
b) Operacions de capital		
75	De la Generalitat de Catalunya	1.162.460,74
76	D'ens territorials	0,00
TOTAL CAPÍTOL 7. TRANSFERÈNCIES DE CAPITAL		1.162.460,74
TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL		1.162.460,74
c) Operacions financeres		
87	Romanent d'exercicis anteriors	200.000,00
TOTAL CAPÍTOL 8. VARIACIÓ D'ACTIUS FINANCERS		200.000,00
TOTAL OPERACIONS FINANCERES		200.000,00
Resum		
Total operacions corrents		5.257.048,57
Total operacions de capital		1.162.460,74
Total operacions financeres		200.000,00
TOTAL GENERAL		6.619.509,31

Pressupost de despeses per naturalesa consolidat

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost de despeses consolidat de l'any 2014

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Pressupost 2014</i>
a) Operacions corrents		
10	Sous i salaris	2.551.073,92
11	Assegurances i prestacions socials	767.764,70
12	Altres despeses socials	0,00
TOTAL CAPÍTOL 1. REMUNERACIONS DE PERSONAL		3.318.838,62
<hr/>		
20	Compres i aprovisionaments	391.925,00
21	Serveis exteriors	1.506.972,34
22	Tributs	3.795,00
28	Activitats i altres	251.101,00
TOTAL CAPÍTOL 2. DESPESES DE BÉNS CORRENTS I SERVEIS		2.153.793,34
<hr/>		
30	Deute a llarg termini	15.706,69
31	Deute a curt termini i altres	29.118,27
TOTAL CAPÍTOL 3. DESPESES FINANCERES		44.824,96
<hr/>		
48	A famílies i institucions sense finalitat de lucre	207.706,00
TOTAL CAPÍTOL 4. TRANSFERÈNCIES CORRENTS		207.706,00
TOTAL OPERACIONS CORRENTS		5.725.162,92

Resum general per capítols, articles i serveis del pressupost de despeses consolidat de l'any 2014 (continuació)

<i>Article</i>	<i>Denominació</i>	<i>Pressupost 2014</i>
	b) Operacions de capital	
64	Inversions en mobiliari i estris	0,00
65	Inversions en equip de processament de dades	0,00
66	Actuacions i inversions destinades a l'ús general	668.805,00
67	Inversions en altre immobilitzat material	15.000,00
68	Inversions en immobilitzat immaterial	10.000,00
	TOTAL CAPÍTOL 6. INVERSIONS REALS	693.805,00
	TOTAL OPERACIONS DE CAPITAL	693.805,00
	c) Operacions financeres	
90	Amortització de deute a llarg termini	250.541,39
	TOTAL CAPÍTOL 9. VARIACIÓ DE PASSIUS FINANCERS	250.541,39
	TOTAL OPERACIONS FINANCERES	250.541,39
	Resum	
	Total operacions corrents	5.725.162,92
	Estalvi de gestió	-50.000,00
	Total operacions de capital	693.805,00
	Total operacions financeres	250.541,39
	TOTAL GENERAL	6.619.509,31

V. Activitat institucional

Inauguració del curs

El dia 28 d'octubre de 2013 tingué lloc, a la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans, la sessió inaugural del curs 2013-2014.

El discurs reglamentari fou a càrrec de Jordi Casassas, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, amb el títol «1914. Centenari de la Mancomunitat de Catalunya i la significació del bicentenari de 1714 en la seva perspectiva històrica». El secretari general de l'IEC, Romà Escalas, presentà la *Memòria del*

curs 2012-2013, i es lliuraren les medalles als membres de l'Institut que han passat a la condició d'emèrit i les insígnies als nous membres. L'acte inclogué també un discurs del president de l'Institut, Joan-domènec Ros, i tingué com a convidat especial Jaume Ciurana, tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona. La sessió clogué amb el concert de Joan Massotkleiner i Toti Soler, que interpretaren *El món perdut de Salvador Espriu*.

Discurs del president de l'Institut d'Estudis Catalans

Amb tota la solemnitat, inaugurem avui el curs acadèmic 2013-2014, el que fa cent set de la història de l'Institut d'Estudis Catalans. Tradicionalment, aquest acte inclou unes paraules del president, la síntesi de la memòria que fa el secretari general, el discurs d'un dels darrers membres que s'han incorporat a l'Institut, el parlament de la personalitat convidada a l'acte, el lliurament de medalles als membres que han assolit la categoria d'emèrit i una actuació —musical o d'una altra mena— que ens recorda que l'acadèmia de les ciències i les humanitats que és l'Institut se sent molt propera, també, a la cultura artística.

Enguany, el nou curs s'apartarà de la tradició de les darreres edicions, almenys per dues raons. La primera és motiu d'esperança: en complir-se el tres-centè aniversari de la caiguda de Barcelona del 1714, que l'Institut commemorarà amb actes diversos, el país sembla ser més a prop de recuperar la llibertat que perdé llavors i d'assolir la plena sobirania en una Europa en la qual ens volem emmirallar i de la qual mai no hem estat absents. A l'Institut ja hem impulsat una sèrie d'activitats que volen ajudar, des de la perspectiva acadèmica, a perfilar aquest futur en llibertat.

La segona raó no és tan engrescadora, però. Després d'una sèrie d'anys

d'haver pogut suplir de manera relativament satisfactòria les successives retalles que l'IEC ha patit en els pressupostos que rep de les administracions públiques —principalment, de la Generalitat— mitjançant restriccions en les activitats científiques i d'estudi de la casa, amb injecció de recursos propis i amb afectacions mínimes al personal de la casa, la situació per al curs present demana una reestructuració notable d'activitats i una afectació més que notable per al personal.

De moment, però, deixo aquesta situació desfavorable, a la qual m'hauré de referir, de nou, al final d'aquest parlament, i retornaré al procés polític que he esmentat i que l'Institut vol coadjuvar a dur a bon terme. L'Institut tornà enguany a obrir les seves portes en ocasió de la Diada Nacional de l'Onze de Setembre. Després de fer l'ofrena tradicional al monument de Rafael Casanova i d'assistir a l'acte institucional de la Ciutadella, on el president de la Secció Filològica tingué un paper destacat, l'Equip de Govern escoltà en aquesta Casa de Convalescència el discurs patriòtic que dictà Carles Miralles, membre il·lustre d'aquesta corporació.

L'Institut d'Estudis Catalans és, des de la seva fundació, una estructura d'estat *avant la lettre*. Va ser creat per Enric Prat de la Riba per a «produir ciència i facilitar la investigació que dugui a saber directament tot el que tenim de propi; constituir-nos com un centre d'investigació metòdica que supleixi les defi-

ciències produïdes més per falta de mitjans i d'organització que no pas de persones competents, i assessorar el Govern, com a nucli científic, en tot el que pugui convenir a les urgents demandes d'aquesta terra». L'Institut sempre ha estat fidel als seus principis i conviccions nacionals, ha mostrat un capteniment actiu al servei del país i de la llengua i s'ha manifestat institucionalment quan ha entès que se'n conculcaven els drets. Així, ha emès diverses declaracions (com ara amb motiu de la Sentència del Tribunal Constitucional sobre l'Estatut d'Autonomia de Catalunya el 2010, i sobre els drets del poble català el 2011); ha signat, el 2013, el Pacte Nacional pel Dret a Decidir, l'anomenat *Document Rigol*, i ha participat activament en algunes de les manifestacions públiques (com ara la concentració manifestació de l'Onze de Setembre del 2012, sota el lema «Catalunya, un nou estat d'Europa», i la Via Catalana cap a la Independència de la Diada Nacional d'enguany).

També, i plenament en concordança amb les finalitats acadèmiques de l'Institut, aquest ha iniciat, sol o en col·laboració amb altres entitats, cicles de conferències i debats sobre diverses qüestions relatives al procés sobiranista. Vull destacar-ne un, el cicle de debats *Qüestions d'estat. Reflexions per al país del futur*, que fem conjuntament amb Òmnium Cultural i que actualment està en marxa.

L'Institut ha hagut de recordar a diferents administracions, al llarg del curs passat, algunes obvietats que la simple racionalitat farien innecessàries, però que hi ha qui s'entesta a ignorar. Així, ha mostrat la seva disconformitat raonada cap a la Proposició de Llei orgànica per al millorament de la qualitat educativa (LOMCE) el 2012, i ha fet declaracions pròpies o s'ha adherit a les d'altres entitats sobre la denominació del català a la Franja, sobre el Decret d'ensenyament de llengües a les Illes o sobre l'ús abusiu i injustificat d'insults cap als catalans en determinats mitjans de difusió.

Però ni la conjuntura econòmica desfavorable, ni els nous anhels de llibertat política que ens arriben de la societat catalana, ni aquesta tasca feixuga d'anar recordant veritats ignorades han destorbat les activitats fonamentals de l'Institut, que són la recerca i l'estudi, les trobades científiques, les publicacions i els projectes acadèmics d'abast nacional i internacional. Al llarg del curs 2012-2013, aquestes activitats han seguit, i el senyor secretari general en farà posteriorment la relació abreujada, que vostès trobaran avui mateix en la *Súntesi memòria* i, amb tota la complexitat i extensió, en la *Memòria del curs 2012-2013*, tan bon punt serà enllestida.

Tanmateix, en voldria destacar unes quantes, d'aquestes activitats. Entre les commemoracions, el centenari de la publicació de les *Normes ortogràfiques* —del 1913—, que ha estat rememorada

en diversos actes, tant aquí mateix com per tot el territori. La Societat Catalana de Biologia, una de les nostres filials més actives, va cloure també d'una manera brillant l'any del seu centenari.

Entre altres homenatges, cal recordar el cinquantenari de *Nosaltres els valencians*, de Joan Fuster; el centenari del naixement de Miquel Dolç; el cinquantenari de la mort de Josep Sebastià Pons, i el sisè centenari de la mort de Bernat Metge. Aquestes efemèrides tingueren, a més de les exposicions, conferències i taules rodones usuals —a càrrec d'experts en els personatges i en llur obra—, espectacles relacionats, com *Senyor Gripau*, *Senyora Mort* i *El somni*, i com avui mateix tindrem l'oportunitat de comprovar amb *El món perdut de Salvador Espriu*, en ocasió de l'Any Espriu. Aquests espectacles i exposicions són també circumstàncies oportunes per a obrir les portes de l'IEC a un públic que potser és aliè a les activitats acadèmiques de l'Institut.

En aquest curs que s'acaba de cloure, hem repetit l'experiència, iniciada l'any anterior, del cicle de concerts *Música al claustre*, a més de les actuacions que eventualment han acompanyat actes diversos. Hem recuperat, així, la tradició musical de les antigues acadèmies europees i del país. Voldria esmentar especialment el darrer d'aquests concerts, celebrat el mes passat, perquè fou la presentació en societat d'un nou instrument musical, la barítona, companya baix de la tenora,

que —com la nova tenora presentada fa uns quants anys— és el resultat d'un programa de recerca de l'Institut, menat per un equip dirigit pel vicepresident Agulló, per a millorar els instruments de la cobla.

També les exposicions, ja siguin les pròpies o les que l'Institut acull d'entitats diverses, així com les visites guiades i les jornades de portes obertes, com la de Sant Jordi o de la Diada Nacional, permeten que el públic general conegui la casa i alguna de les activitats que s'hi fan. Però és clar que el gruix de les activitats científiques de l'Institut va dirigit als especialistes en gairebé tots els camps de les ciències i les humanitats. Conferències, debats, taules rodones, congressos, simposis, reunions de treball, publicacions, són el quefer diari d'aquesta casa, de les seves seccions i de les societats filials, que el curs passat sumaren més de tres mil activitats. És fàcil calcular la mitjana d'actes que hi ha hagut cada dia del curs en les diverses seus de l'Institut, que el converteixen en un dels centres científics i culturals més actius del país. El web de l'Institut anuncia els actes, i de molts d'aquests es penegen els textos o els vídeos, de manera que, juntament amb l'accés obert a les publicacions de l'Institut, el web és una magnífica eina de difusió, accessible des de tot el món.

Una d'aquestes activitats és festa grossa per a l'Institut i per a la ciència. Em refereixo als Premis Sant Jordi, que

aquest any han arribat a la vuitanta-dosena edició. Premiar científics, consagrats i joves, per llur tasca de recerca és una de les activitats més estimades per la casa, i —malgrat les restriccions a què abans feia referència— continuarem lliurant els premis i les borses d'estudi, perquè entenem que és una tasca fonamental per a la ciència i per a la llengua catalana. Els animo a participar en la vuitanta-tresena edició, el termini de presentació de candidatures de la qual acaba d'aquí a un mes i escaig.

Els membres, les seccions i les filials de l'Institut d'Estudis Catalans duen a terme programes de recerca, sols o en col·laboració amb altres institucions. Aquests programes abracen gairebé tots els camps de les ciències i les humanitats, però especialment els corresponents a la catalanística. Per poder-los classificar, els hem dividit en programes internacionals (bàsicament, els que, sota l'auspici de la Unió Acadèmica Internacional, dirigeix l'Institut o els programes en què participa), institucionals (els que corresponen a projectes de recerca de llarg abast, i que fa temps que es desenvolupen a la casa) i del pla triennial (els que es proposen de bell nou perquè siguin desenvolupats al llarg dels tres anys de cada convocatòria). Hom hi destina els recursos possibles, en fa el seguiment i, eventualment, en publica els resultats.

La Secretaria Científica ha fet aquests darrers anys una molt bona tasca

pel que fa a l'ordenació i la gestió de la recerca dels membres de l'Institut, a la transformació de les revistes científiques de la casa en vehicles moderns i valorats de la recerca i a la posada en funcionament del Portal Meridià i la transformació corresponent en una eina útil, tant per als «recercaires» com per als gestors de la recerca. Per fer-ho, ha tingut l'ajut inestimable de la Comissió d'Investigació. Caldrà continuar en aquesta direcció i afegir a les seves tasques la de captació de recursos per a la recerca, que s'albira fonamental.

Les publicacions de l'Institut, tant les estrictament científiques com les dirigides a un públic més general, tant les publicades en català com les que empren altres llengües, són la carta de presentació de l'IEC al món científic i acadèmic. Autors, curadors i coordinadors, i molt especialment el Servei Editorial, tenen cura tant dels continguts com del resultat formal, que durant els darrers anys ha fet grans progressos. Voldria recordar especialment el Portal de Publicacions i l'Hermeroteca científica del web, d'una banda, i, de l'altra, l'entrada d'algunes de les revistes de l'Institut —i en bona posició— en els sistemes d'avaluació de revistes científiques de ciències socials i humanitats, com el Carhus+; esperem que altres revistes les seguiran ben aviat.

Com pertoca als temps que corren, i també a la situació econòmica general, les publicacions de l'Institut han començat

a abandonar el paper i han passat a l'era digital. Malgrat que això és vist amb recel per una bona part dels membres de la casa, els avantatges de la publicació digital superen de molt els inconvenients; no solament en l'aspecte econòmic, sinó en molts d'altres que l'Institut no pot passar per alt. En tenim una bona mostra en les consultes que es fan al *Diccionari de la llengua catalana*, que des de fa temps és accessible en línia i per mitjà de dispositius mòbils; aquestes consultes superen els tres milions mensuals. El nombre de consultes i de descàrregues d'articles de l'Hermeroteca és també substancial.

L'Institut d'Estudis Catalans és la primera editorial científica en català dels Països Catalans, que és com dir la primera editorial científica en català del món. Molts llibres i revistes estan dirigits principalment als especialistes en cada camp, la qual cosa vol dir que assoleixen una difusió limitada. Hi ha excepcions, però —i que l'Institut publiqui èxits de vendes no és impossible—, com ho demostren el *Diccionari de la llengua catalana*, la *Història de la Generalitat* i *Els elements*, per exemple, com esperem que passarà aviat amb la nova *Gramàtica*.

Bona part d'aquestes publicacions corresponen a les revistes de les societats filials de l'Institut. Les societats filials són un dels aspectes distintius de l'Institut d'Estudis Catalans respecte d'altres acadèmies: són societats expertes, científiques o culturals, que tenen vida pròpia i que

enriqueixen, amb llurs activitats i publicacions, la vida de l'Institut. I que el caracteritzin i el fan diferent d'altres acadèmies.

L'Institut col·labora d'una manera massa esporàdica amb altres acadèmies del nostre entorn immediat. Sense arribar a una fusió, com algun cop s'ha proposat, entenc que serà beneficiós per a totes les institucions trobar encara més àmbits en què la dita col·laboració doni fruits importants per a la ciència i la cultura. El Consell Interacadèmic de Catalunya és l'ens adient per a explorar aquests àmbits.

L'Institut ha entès de fa temps que la seva presència és fonamental a tot el territori: no tan sols té membres de tots els Països Catalans, i seccions i filials sovint fan activitats lluny de la seu barcelonina, sinó que disposa de seus i delegacions a Lleida, Perpinyà, Castelló, València, Alacant i Palma, i esperem, al llarg d'aquest mandat, poder establir-ne a Andorra i a l'Alguer. La situació actual obligarà a pensar bé els recursos que s'hi poden esmerçar i, en especial, els objectius i les funcions que han de tenir en una època d'ús generalitzat de les TIC.

Voldria reprendre ara el fil que he deixat de banda en començar aquest discurs, i fer-ho amb dues consideracions de caire diferent, però totes dues necessàries. La primera és aquesta: he parlat de la disminució dels ingressos que ens arriben des de les administracions; estem intentant que aquestes, des de la Genera-

litat al Govern espanyol, reconsiderin llurs aportacions, però no és fàcil. Continuarem insistint-hi, és clar. El que no he dit, però, és que els ingressos propis (per cursos, per la venda de publicacions, per activitats diverses com la correcció i l'edició de les PAU i les PACF) han anat augmentant aquests darrers anys, si bé és veritat que en unes quantitats que de cap manera no compensen les reduccions dels esmentats ingressos. Caldrà que tots ens esforcem a fer créixer aquesta partida del pressupost de totes les maneres que siguin possibles i que s'adiguin amb les tasques i els objectius acadèmics de la casa.

La segona consideració vol recordar quelcom que hauria de ser evident, però que no sempre ho és. Les activitats de funcionament normal de les seccions, les filials, les fundacions i les delegacions; els actes que cada dia es desenvolupen en aquesta i altres sales de la casa i en les altres seus i delegacions de l'Institut; els projectes de recerca, l'elaboració de corpus, diccionaris, revistes, monografies, llibres, col·leccions; les relacions de l'Institut amb altres corporacions sàvies del país, de l'Estat i de l'estranger; la vida tota de l'Institut d'Estudis Catalans no es podria desenvolupar com ho fa i ho ha de continuar fent, sense la participació activa i continuada de les persones que constitueixen la força laboral de la casa. El personal de l'Institut d'Estudis Catalans està altament qualificat, en l'àmbit de la llengua i en d'altres, i això el fa especial-

ment valuós. Si em permeten una comparació que potser no és del tot exacta, els membres de l'Institut poden ser el cervell d'aquesta acadèmia, però el personal és ben bé la resta del cos: l'un sense l'altre no funcionarien.

Dic això perquè ens caldrà afrontar la situació econòmica actual amb més retallades en els pressupostos de la casa, amb un replegament cap a la Casa de Convalescència d'una part de les activitats que ara mateix es duen a terme en les altres seus de l'IEC a Barcelona, amb incomoditats per a tothom i em temo que amb retallades en el capítol 1 del nostre pressupost, tant pel que fa als emoluments del personal fix de la casa com pel que fa al seu nombre, mentre que fins ara només l'eventual s'havia vist afectat. Per tot el que he dit abans de la vàlua dels treballadors de l'Institut, vostès entendran que les prendrem, si cal, amb la més gran de les recances. Però aquest mal tràngol no hauria d'incidir sobre el pinyol de les activitats de l'Institut, que són la recerca, l'estudi, la difusió del coneixement i l'assessorament a les administracions, i això en tot el territori dels Països Catalans. El resum, doncs, és clar, i ja el vaig enunciar en el meu discurs de candidat: caldrà reinventar-nos per a superar la crisi, però sense perdre de vista els objectius de l'Institut.

És tradició que l'Institut d'Estudis Catalans s'honorï en les inauguracions del curs amb la presència d'una personalitat

de la cultura, la ciència o la política. Enguany ens acompanya l'Il·lustríssim Senyor Jaume Ciurana, tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona. Cal recordar que la seu principal de l'Institut, la Casa de Convalescència, en la qual ara ens trobem, és propietat de l'Ajuntament de Barcelona, que la cedí a l'IEC, que en té l'usdefruit a perpetuïtat però no la propietat. Cal, doncs, agrair una vegada més a l'Ajuntament aquesta cessió. Tant la Casa de Convalescència com les altres dues seus de l'IEC a Barcelona estan situades al Raval (al carrer de Maria Aurèlia Capmany i a la plaça de Salvador Seguí), i compartim de fa temps amb altres institucions cultes (universitats, acadèmies, Biblioteca de Catalunya, centres culturals diversos) l'esforç per a transformar aquest barri bigarrat, pintoresc i tradicional, però també degradat, pobre i una mica anàrquic, en un barri digne, culte, que mostri a propis i a estranys la riquesa del seu patrimoni històric, cultural i social. Sé que l'Ajuntament, sensible com és davant dels problemes del barri, encapçala aquest esforç de recuperació urbana i social, i en això ens tindrà al seu costat.

Voldria també fer esment que treballar en un edifici noble com aquest és un gran privilegi, però també una servitud quan es tracta de fer-hi petites millores o, simplement, reparacions necessàries; per això voldria demanar al tinent d'alcalde el seu ajut en aquests afers. Hi ha, encara, un altre aspecte que voldria

manifestar, aprofitant la seva presència avui aquí. Ja fa uns quants anys que la Casa de Convalescència se'ns ha fet petita, i hem hagut de cercar espais propers com els esmentats per tal que les tasques de recerca, editorials i altres de l'Institut es poguessin desenvolupar millor. Però, malgrat la proximitat, aquestes seves secundàries són externes a l'Institut. Fa anys, quan la transformació de la plaça de la Gardunya i el seu entorn era tot just un projecte, hi havia una previsió d'expansió de l'Institut en alguns espais amb els quals estem connectats mitjançant portes que no s'obren mai. Han passat molts anys, i ara sembla que les obres a la Gardunya, si més no en part, s'estan acabant; però no sabem res d'aquella possible redistribució d'espais. Aquí també demanaria desempolsar els plans (i els plànols) originals i veure de quina manera l'Institut, les seves activitats, el barri i la ciutat tota es poden beneficiar d'aquesta remodelació.

Finalment, el senyor tinent d'alcalde és responsable, entre altres, de l'Àrea de Cultura de l'Ajuntament. L'IEC té un compromís amb la cultura, especialment amb el que en els seus Estatus s'anomena *alta cultura*. Però no solament amb aquesta: una part dels seus actes, com els que he esmentat, són oberts a la ciutadania que vulgui venir a la seu de l'Institut i estan dirigits a un públic general, i el mateix es pot dir d'algunes de les publicacions que fa, encara que una bona

part són erudites. L'Institut celebra alguns dies assenyalats per al país amb jornades de portes obertes, al magnífic claustre de la Casa de Convalescència es fan concerts i exposicions diverses, i el mateix edifici i el jardí Mercè Rodoreda són objecte de visites guiades.

Vull dir amb tot això que l'Institut d'Estudis Catalans, tot i que és una institució sàvia dedicada a la recerca i l'estudi especialitzats, està també al servei de la societat. La Generalitat de Catalunya i el Parlament ens demanen assessorament, i ens agradaria també poder contribuir amb els nostres coneixements científics a allò que l'Ajuntament necessita per a poder dur a terme més bé les seves múltiples activitats. Voldria posar com a exemple d'allò que la nostra acadèmia pot proporcionar només una de les múltiples aportacions de les seccions i les filials de l'Institut als barcelonins: el llibre *Barcelona: la Ciutat Vella i el Poblenou. Assaig de geologia urbana*, obra utilíssima per a arquitectes, urbanistes, historiadors, enginyers i en general.

No voldria cloure aquest discurs sense un sentit record pels membres de l'Institut que ens han deixat aquest curs. Són, sense distinció de numeraris, emèrits i corresponents: Bartomeu Barceló i Pons, Oriol Casassas i Simó, Jordi Castellanos Vila, Enric Lluch i Martín, Manuel Mوندó i Marcet, Manuel Ribas Piera, Jaume Truyols i Santonja i Jürgen Untermann. També, voldria esmentar el decés recen-

tíssim de Rosa Colomer i Artigas, directora del TERMCAT, el consorci que l'Institut constitueix juntament amb la Generalitat de Catalunya i el Consorci per a la Normalització Lingüística. Hem de lamentar, així mateix, entre el personal de la casa, la mort de la senyora Marina Rifà Morell, cap del Servei de Gestió Econòmica. Voldria, d'altra banda, desitjar

una ràpida recuperació de les intervencions quirúrgiques respectives al president Salvador Giner i de San Julián i a la presidenta de la Secció Històrico-Arqueològica, M. Teresa Ferrer i Mallol, així com al secretari redactor Pep Boixareu Cortina, i esperem que els podrem tenir aviat de nou entre nosaltres per a participar en les nobles tasques de l'Institut.

Lliçó inaugural

1914. Centenari de la Mancomunitat de Catalunya i la significació del bicentenari de 1714 en la seva perspectiva històrica,

per Jordi Casassas i Ymbert

1. Reflexió introductòria

Tot sembla indicar que durant aquest curs que ara s'inicia el nostre país s'enfrontarà a reptes que, al marge del seu resultat més o menys immediat, afectaran la nostra vida individual i col·lectiva potser d'una forma essencial. D'una manera o altra podem dir que en l'imaginari col·lectiu d'àmplies capes de la població catalana hi ha la sensació que cal donar solució a problemes de present/futur que tenen la seva història, que s'arrosseguen de fa temps; i els problemes de la llibertat nacional, sigui quin sigui el model defensat, no es fa estrany veure'ls lligats al record vindicatiu de 1714. Tot i trobar-nos en el si d'una societat complexa, oberta, cosmopolita i girada cap al futur, la convivència amb la història esdevé recurrent i familiar.

Per activa o per reactiva, la vida pública i l'agenda política catalanes estan determinades des de fa més de cent anys pel catalanisme polític; això, malgrat la presència aberrant de dues dictadures especialment hostils amb Catalunya i que han violentat la vida civil durant més de quaranta anys (quasi la meitat del segle de les violències mundials!). Tot i que les inquietuds actuals les situem en l'horitzó relativament llunyà d'una transició malgirbada, i en el més proper de la reformulació del catalanisme que s'inicià amb les reflexions que es multiplicaren amb el canvi de mil·lenni (coincidint amb l'inici de la darrera gran onada immigratòria), el pes de la història de la llarga durada es resisteix a abandonar-nos; perquè hi ha actituds, ressorts psicològics i formes de comportament que s'han gestat durant un temps molt llarg i que segueixen afectant els protagonistes d'ara; i perquè és normal girar-se vers el passat quan es reivindica una llibertat perduda: en països més civilitzats es parla de *devolution*, i el concepte és definitivament significatiu.

Sense voler determinar el lliure albir en la gestió del nostre present, sense voler imposar cap mena de determinisme històric (Marx ja es referí a les repeticions en història com una farsa), i conscient que en història a vegades esclaten fets imprevisibles i imprevisibles per a la gran majoria i destinats a tenir una gran repercussió, sí que voldria recordar la situació d'ara fa cent anys, quan la història i el present s'obrien al davant de les aspiracions del catalanisme en una conjuntura mundial tensa i tan determinant com fou la de

la Gran Guerra. Ens referim a la perspectiva de 1914. I així com amb l'actual ja hem indicat que la posem en relació llunyana amb la transició i amb els replantejaments del catalanisme de principi del present mil·lenni (una seqüència de trenta-sis anys, o de quaranta-tres si ens remuntem als plantejaments de l'Assemblea de Catalunya), el 1914, amb la Mancomunitat de Catalunya semblava que es feia un primer pas tímid en relació amb els plantejaments explicitats a les Bases de Manresa de 1892 (això és, vint-i-dos anys abans) i que s'obria el plantejament modern de l'autonomia política que no s'assoliria fins a 1932, fent un total de quaranta anys de plantejaments, reivindicacions, esperances i frustracions.

Aleshores com ara, els principals elements en joc els podem reduir a quatre: els plantejaments teòrics del catalanisme; les estratègies polítiques en confrontació a l'interior de Catalunya; l'acció reivindicativa catalana i el seu xoc amb la política espanyola, i la conjuntura internacional generadora d'un sostre d'època que dóna arguments generals i fa que determinades accions i demandes tinguin un sentit i un consens que fins aleshores li eren negats.

Al capdavant, tant des de la perspectiva d'aquest apropament quàdruple, com de la dels protagonistes de 1914, tot ens obliga a analitzar aquest moment històric decisiu amb una certa perspectiva temporal.

2. Els plantejaments del catalanisme

Després de diversos assaigs fallits en la dècada anterior, l'element cabdal que el nou-cents aportarà al catalanisme serà l'acció política, la participació electoral i l'organització de partit per a la intervenció institucional que s'estrena definitivament el 1901. El xoc a l'interior del catalanisme-moviment va ser notable, fins al punt que alguns no ho acabaren de pair mai. Bona part de la intel·lectualitat europea d'aquells anys estava discutint la conveniència de donar continuïtat o no al parlamentarisme democràtic dins un món liberal que s'identificava amb el passat i amb una burgesia decadent i egoista. Al sud mediterrani, la corrupció política i la desnaturalització del sufragi provocaven un rebuig generalitzat i el retraïment electoral. La temptativa política d'un Almirall havia caigut en l'oblit (malgrat les insinuacions d'un Narcís Roca i Farreras, qui sempre fracassà en la seva projecció pública) i la major part dels referents del catalanisme cultural advocaven per una pacient acció catalanitzadora al marge de la política. Tots ells eren gent formada al segle XIX, que ara s'havien d'acomodar al món progressivament radicalitzat del que hem denominat la *crisi global imperialista*.

El catalanisme innova ben poc en aquest inici del segle XX i assumeix sense cap problema el fonament doctrinal posat a punt en el darrer quart del segle anterior. S'assu-

meix el fet natural de la Catalunya nació superior a l'artificiositat d'una estructura estatal (allò que Prat de la Riba havia denominat «La nació com a subjecte de dret natural» en el seu discurs presidencial de 1890 al Centre Escolar Catalanista) i s'assumeix igualment l'existència d'uns trets essencials en la definició de la seva personalitat diferencial, la llengua al davant de tot, i al seu costat una cultura plurisecular i pròpia i el recorregut històric; en els anys finals del segle es comença a valorar molt el fet de tenir plena consciència d'aquesta vivència nacional que s'expressa, així mateix, en l'existència secular d'un sistema jurídic i institucional propi (i independent fins a 1714), en la realitat d'una dinàmica econòmica diferenciada de la de la resta de l'Estat i en la constatació de l'existència d'uns trets caracterials propis; alguns, seguint la moda de l'època, reflexionaran sobre l'existència d'una diferència racial, tot i que ben aviat s'abandonarà el concepte de *raça antropològica* i es posarà l'accent en el de la *raça històrica*.

Tot i que la generació jove el volgués «oblidar» (es va voler fer una operació similar amb Almirall), seguia vigent la teorització demòcrata i republicana del vell Narcís Roca i Farreras (el primer a parlar de «nacionalisme català»), amb les seves col·laboracions a *La Renaixensa*, *L'Arch de Sant Martí* i *L'Avens*. Inclòs en la tradició política federal, Roca parla de «catalanisme progressiu» i busca en la història la justificació o el fonament de la definició del poble català com a exemple de poble que lluita per la seva llibertat i el «millorament social», partint de les inicials «torbacions» de buscaires i remences a l'edat mitjana o dels Gorretes al segle XVII. A *L'Arch de Sant Martí* (19 de maig de 1887) havia definit de manera indirecta els elements de la nacionalitat en funció de la persecució sofrida per part de l'Estat central: la llengua; el dret civil; l'abolició del dret polític; les llibertats individuals, constitucionals i territorials pròpies; la reducció de Catalunya a una simple expressió geogràfica; els costums i les institucions propis, així com l'enveja i el desdeny persistent rebuts des del centre. També haurà definit (el 1890 a *L'Avens*) el fet que el regionalisme o autonomisme de Catalunya ha de saber mirar envers el «temps a venir» i superar la fase de la reflexió interioritzada per a fer-se polític.

Un d'aquests joves que pretenen «superar» Roca i convertir-se en la síntesi de tot el vuit-cents catalanista és, sens dubte, Enric Prat de la Riba. En els seus escrits i intervencions inicials fixarà la idea que les nacions són associacions naturals amb fronteres que s'han definit des de l'antiguitat al marge de la diversitat dels fets polítics. La nacionalitat representa per a Prat una unitat de cultura i civilització i que «quan a una nacionalitat se li desperta la consciència que ho és, treballa de seguida per a produir un estat, expressió de la seva voluntat política, instrument de realització de la seva política pròpia» (Prat, «El fet de la nacionalitat catalana», conferència feta a l'Ateneu Barcelonès el 12 de febrer de 1897 i que el 1906 constituirà la segona part de *La nacionalitat catalana*).

Prat, que tenia una vocació natural d'intel·lectual i acadèmic, demostrarà tenir un coneixement força complet del pensament social i polític de l'Europa de la seva època, especialment del francès i l'alemany («a tot arreu la llengua era instrument de la resurrecció del poble»): parla de les lleis de l'evolució orgànica, del pes de les interpretacions materialistes, de com cal matisar el determinisme geogràfic, de la importància de la llengua («la manifestació més perfecta de l'esperit nacional»), de l'art («una de les més hermoses [sic] fes de vida que pot donar un poble»), del dret, de la raça històrica, de la importància de «la unitat de vida econòmica»; i, finalment, culmina la seva dissecció del fet nacional donant una gran rellevància al moment en què, com vèiem, a un poble se li desvetlla la plena consciència nacional, situació que el porta a aspirar a tenir una política pròpia, fent bona l'afirmació que «a cada nació un estat; aquesta és la fórmula sintètica del nacionalisme polític, aquest és el fet jurídic que ha de correspondre al fet social de la nacionalitat».

La valoració d'aquest estadi determinat per la presa de consciència nacional va arrelar profundament dins la gran onada vitalista finisecular. Resulta reveladora la definició feta pel joveníssim republicà militant de la Unió Federal Nacionalista Republicana (UFNR) Andreu Nin el 1912: «Nosaltres som “nacionalistes” perquè la “nació” és per a nosaltres la unitat orgànica “autonomista” de la federació. Ara bé: què és el que determina la “nació”? Són els caràcters etnogràfics, la situació geogràfica, els antecedents històrics? No, sinó la voluntat dels qui la componen, el sentiment de la pròpia personalitat, tan arrelat com dèiem abans en l'ànima de Catalunya» («Els partits polítics espanyols i les solucions autonomistes», *El Poble Català*, 2 d'octubre de 1912).

La propsió política s'imposa en el tombant de segle i tot se situa per relació a la crisi colonial espanyola. El mateix Prat, quan redacta el manifest de la Unió Catalanista *Als catalans* (12 de juny de 1898), hi afirma que «l'instint de conservació porta a l'esperit de tots un mateix crit: “Salvem Catalunya”, car no han passat los catalans un segle d'heroics esforços per a crear una civilització avançada en aquest cantó d'Espanya a fi de que ens la llencin en un moment de borratxera en ares d'un fantasma sense realitat com és aquest honor nacional que necessita la sang de les batalles per a satisfer-se». La coincidència amb el sentit dels grans poemes «nacionals» de Maragall és indubtable.

Enmig d'aquest desbordament polític, la millor reflexió de fons provindrà del mateix Joan Maragall, actuant sense cap mena de dubte com el primer intel·lectual modern (a la francesa) del país. Es tracta de l'article «El sentiment catalanista», que publica a *La Lectura* el gener de 1902. El seu plantejament parteix de l'anàlisi de la situació oberta per la crisi colonial i les acusacions d'egoisme que s'adrecen contra Catalunya quan «renega de la pàtria espanyola» en el moment que la veu caiguda i dessagnada i crea un «partit

local» quan diu pretendre regenerar Espanya (es tractava d'un argument «polític» d'Antonio Maura). Maragall respondrà dient que Catalunya és, en el fons, una qüestió de sentiment i que «els sentiments són més forts que la lògica». A més, rebutja que es pugui parlar d'egoisme català. Recorda com les Bases de Manresa foren l'oposat al programa d'uns industrials egoistes, i «la constitució ideal d'un poble que pensa més en la seva ànima que en el seu cos; gairebé diríem d'un poble somiador que aspira a integrar-se en la seva història [...] menyspreant de calcular les conseqüències pràctiques que la seva poètica integració pogués comportar-li». Maragall opina que l'ànima del catalanisme no és l'egoisme, ni l'afició literària, ni l'afany de regeneració política, ni la raó sociològica, ni la diversitat ètnica, ni el dret històric, tot i que tots són elements que hi influeixen, sinó el fet que hagin deixat tots un pòsit sentimental en el fons de l'ànima catalana. Maragall conclou que de la pàtria espanyola, només en queden els interessos creats i la inèrcia, i que el sentiment catalanista és el principi de vida més gran que resta avui a Espanya; que l'esperit castellà ha conclòs la seva missió a Espanya i que la nova civilització és industrial, el modern esperit és analític, els progressos materials indueixen al cosmopolitisme, que la nova qüestió social requereix ductilitat i sentit pràctic: el sentiment catalanista, conclou, és l'instint d'aquest canvi (actual i modern).

El 1902, els fets es precipiten i acaben d'accentuar aquesta politització del catalanisme que hem vist com s'estava reclamant d'un temps enrere. La majoria d'edat d'Alfons XIII estrena un regnat intervencionista que aviat posarà el Govern en mans del regeneracionisme conservador d'Antonio Maura; el ministre liberal Segismundo Moret promociona el retorn a Barcelona del republicà Alejandro Lerroux, qui, amb remarcable habilitat, promourà el gran triomf lerrouxista de 1903-1904; la gran vaga obrera de 1902 retorna a primer pla la «qüestió social» i decanta el catalanisme cap al conservadorisme social, fent-lo, en paraules d'Amadeu Hurtado, «un partit de classes mitjanes, fortament inspirat per un veritable esperit de classe», tot i promoure paradoxalment la renovació radical del país (Hurtado, *Quaranta anys d'advocat: Història del meu temps: 1894-1936*, Barcelona, 2011, p. 70). Aquest gir, amb el predomini dins la jove Lliga Regionalista del grup dels empresaris més reaccionaris, aguditzarà les tensions a l'interior del catalanisme polític que seran l'avantsala de l'escissió de 1904. La mateixa lluita política i l'existència d'una premsa que s'havia de pronunciar quotidianament respecte de l'actualitat política i social feien inviable seguir mantenint aquell estadi anterior en el qual dins el catalanisme i les seves associacions es volia aplegar gent representativa de totes les orientacions respecte als «problemes de la vida» (com diria el 1907 Jaume Carner). Finalment, la mort, el 1902, de grans referents del catalanisme vuitcentista com ara el doctor Bartomeu Robert i el gran poeta nacional mossèn Cinto Verdaguier, després de la mort, l'any ante-

rior, de Francesc Pi i Margall, Víctor Balaguer i Joan Mañé i Flaquer, ajudava a simbolitzar aquesta sensació de trobar-se en un gran final d'etapa (el 1904 morirà Valentí Almirall).

3. El catalanisme i el xoc de les estratègies polítiques catalanes

L'escissió clarificadora entre les dretes i les esquerres del catalanisme, que tant determinaria la marxa d'aquest moviment polític en el futur, no exhauria ni de bon tros el panorama del catalanisme general entès, a la manera de Maragall i tants d'altres, com la suma d'un sentiment i d'una acció. El sector dels reticents amb la politització excessiva seguia ben viu i estès pel país sota el paraigua de la Unió Catalanista. Però, en aquesta plataforma, hi convivien sensibilitats molt diverses.

Existia, en primer lloc, el grup de la gent gran que havia arribat a la màxima representació amb la col·laboració institucional que havia animat la dita «candidatura dels quatre presidents» i que es mostrarà molt crític amb el gir polític dels joves. Un dels més significats és Lluís Domènech i Montaner (sense oblidar el popular Àngel Guimerà), que els desqualifica dient-los «ex-casi-regionalistes», gent moguda per l'ambició, la vanitat o la inconsciència, capaços de comprometre tot el moviment (segons l'article que se li atribueix: «Fivellers de guardarropia», *Juventut*, 14 d'abril de 1904). El novembre de 1904, en el discurs presidencial a l'Ateneu Barcelonès, els titllarà d'«esnobes de les idees» i els recordarà que tenen molta feina a casa: «mentres [*sic*] una voluntat, amb poder que nosaltres no tenim, no canviï les lleis de la repulsió de les masses, val molt més treballar amb forces per a nosaltres dirigibles i d'efecte útil interior». La posició profundament crítica de Domènech no s'aturarà aquí. Altre cop en el discurs presidencial a l'Ateneu, ara el 1911, de títol «Conservació de la personalitat de Catalunya», hi avisa, entre d'altres, contra «els que entre nosaltres se prometien solucions autonòmiques graciosament concedides pels governs [...] han de parar compte en produir en l'ànima catalana decepcions, cansament i la irritació malsana del que espera en va i del desengany de les esperances fallides, de les promeses no complertes ni complidores». En aquesta ocasió, quan creu que la crisi de la Solidaritat Catalana i els fets de la Setmana Tràgica li donen la raó, ataca tant els extremistes revolucionaris com els col·laboracionistes amb el Govern, l'esquerra i la dreta del catalanisme polític, i els retreu com han desatès la «massa mitjana, nucli de la nostra força nacional», i les seves aspiracions, com han «descompost el bloc català». I quasi acaba proposant la seva alternativa: «S'ha de dirigir l'actuació a exaltar l'esperit català, avui en depressió, a augmentar el poder material de Catalunya en treball i riquesa; i, finalment, a reorganitzar les forces polítiques catalanistes per a concórrer a una acció lleial i combinada, ja que no és possible unificar-les».

Dins la Unió Catalanista, hi conviuen les delegacions, els centres catalans i les associacions catalanistes locals, cadascuna d'aquestes amb el seu matís particular; també, l'Associació Popular Regionalista, el Foment Regionalista, les Agrupacions Catalunya Autònoma i l'Agrupació Escolar Catalanista Ramon Llull, a més, entre d'altres, de la gent que s'agrupa al voltant de la premsa catalanista local. Al costat seu, nodrit per gent jove, es perfila aviat el sector del catalanisme radical amb associacions com ara Lo Somatent [sic], Los Muntanyencs, Lo Renaixement, Los Pregoners, Els Feiners i els primers passos de l'Associació Catalanista La Falç; el 1903 es coordinaran més o menys en un Aplec Catalanista que dirigeix Josep Serrat. També es crea la Comissió Benèfica La Reixa (continuada de l'Associació Catalunya i Avant), amb gent d'acció que centrarà la seva actuació en la commemoració de l'Onze de Setembre i en l'enfrontament a trompades amb els lerrouxistes, i el setmanari satíric *La Tralla*, que dirigirà Josep Maria Folch i Torres, aleshores jove de vint-i-tres anys, que acabarà encausat posteriorment per la Llei de jurisdiccions i forçat a exiliar-se temporalment.

La commemoració reivindicativa de l'Onze de Setembre centrarà en bona part la vida del catalanisme radical fins a 1914, amb manifestacions també fora de Barcelona i amb moments en què rebrà un cert suport social (com, per exemple, en la inicial de 1901 i en la manifestació del dia 15 de repulsa pels empresonaments governatius del dia 11). Hi haurà algun intent de convertir el Corpus de Sang en diada nacional, que no prosperarà, i el 1905 s'arribarà a una celebració conjunta, entre d'altres, de la Lliga Regionalista, la Unió Catalanista i el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria (CADCI). L'any següent, amb l'ambient caldejat pels fets del *Cu-cut!*, l'aprovació de la Llei de jurisdiccions i l'eufòria que envoltà la Festa de l'Homenatge, la commemoració semblà consolidar-se com una lluita en defensa de l'autogovern i de revolta contra l'autoritarisme castellà, amb una participació majoritària del catalanisme radical i la seva confluència amb l'esquerra catalanista d'*El Poble Català*. Aquest tret s'accentuarà després de la Setmana Tràgica. Existiran, però, veus rellevants dins el catalanisme que expressaran les seves reserves envers aquest tipus de celebració. L'11 de setembre de 1910, Prat de la Riba escriurà a *La Veu de Catalunya* l'article «1714. Els hèroes martres [sic]»: hi confirma que el seu partit ha acceptat amb reserves les commemoracions fetes fins aleshores i proposarà situar la celebració en el record de l'esplendor medieval i no en una derrota; també suggerirà el record de l'esforç de represa i superació que feren els catalans des del mateix segle XVIII.

El 1912, Josep Rafael Carreras i Bullbena publicarà l'opuscle *Villarroel, Casanova, Dalmau: Defensors heroics de Barcelona en el setge de 1713-1714* (n'hi ha reedició de 1995). Hi destaca el caràcter interclassista de la resistència barcelonina i concreta que per

a Catalunya la Guerra de Successió havia estat una guerra defensiva, i, doncs, molt en la línia de l'argumentació internacional dels anys previs a la Gran Guerra, una guerra legítima. Cal dir que havien existit opinions radicalment contràries a la commemoració nacional. Potser la més sonada havia estat la de Gabriel Alomar en dos articles a *El Poble Català*, del 13 i el 14 de setembre de 1906, quan expressà amb contundència: «M'atreviré a dir-ho? Sí. En aquelles diades, ja èpiques, de la Guerra de Successió, és molt possible que jo m'hagués sentit botifler». Contrari radical de les «transfiguracions històriques» (el que la historiografia progressista posterior ha desqualificat amb la denominació *invenció de la tradició*), per a ell la casa de Bourbon representava el futurisme de l'època. El règim foral, concretarà, havia acabat la seva missió i el poble català no tenia la «vera autoritat» i, així, no podia ser la justificació de res; al mateix temps, recordava que, per a la conservació de la fisonomia d'un poble, era important l'assimilació forana, introduint nous ideals per enriquir l'evolució interna; la irrupció francesa sotraguejava el país: «No ja la desfloració de l'ensopida i somorta Catalunya, sinó d'aquella Espanya inquisitorial i funesta». Malgrat aquest tipus de conviccions doctrinals, la commemoració de 1714 semblava consolidar-se definitivament. El 1913, amb la primera participació de l'Ajuntament de Barcelona i la incorporació d'un primer acte al Fossar de les Moreres. El 1914, l'any del bicentenari, en plena eufòria per la consecució de la Mancomunitat, però amb certs recels per l'esclat de la guerra europea, els actes foren presidits pel president del nou organisme català i la contribució municipal va consistir en el trasllat de l'estàtua de Casanova al lloc actual, en el punt on havia caigut ferit. La participació ciutadana creixia, com també les càrregues policials i les detencions sota acusació de proferir crits separatistes. Però, ni així, encara no s'havia assolit la unanimitat. El mateix 1914, Rovira i Virgili demanava amb urgència la fundació d'una «veritable festa nacional catalana» i apuntava la conveniència de fer-la coincidir amb el Cap d'Any.

Dins la Unió Catalanista, hi havia encara el grup presidit per Domènec Martí i Julià, que es féu amb la direcció a partir de 1904, després d'haver estat un dels més fermes opositors als possibilistes de Prat de la Riba. No obstant la seva inspiració federal d'escola almiralliana i una formació típicament vuitcentista, Martí i Julià impulsarà una evolució ben moderna en el si de la Unió Catalanista des de l'inici de la seva presidència, quan promourà l'assemblea de Barcelona dedicada a la relació del nacionalisme amb la «qüestió social» (estava convençut que el nacionalisme era la ideologia de l'alliberament individual i col·lectiu). L'escàndol fou majúscul i aviat es consumà el trencament amb el grup dels «històrics» i l'apropament de Martí i Julià i el seu grup de l'Associació Nacionalista Catalana als escindits esquerrans de la Lliga. Aquesta col·laboració política debilitaria la Unió i el projecte de Martí de convertir-la en un organisme polític que fomentés la nacio-

nalització de Catalunya al marge de les corrupteles de la política electoral. Des de 1910 va concretar el seu projecte de convertir la Unió Catalanista en una plataforma del nacionalisme radical, republicana i adherida «a les aspiracions proclamades per les doctrines socialistes per a la resolució del problema econòmic». La seva Unió se li feia progressivament massa rígida i arribarà a demanar-ne la desaparició (paradoxa que el portarà a la dimissió el 1913). Però en aquest itinerari despertarà les simpaties de gent com ara Rovira i Virgili, Francesc Macià, Francesc Layret i Manuel Serra i Moret (a partir del seu retorn de l'Argentina, el 1912); i, a través de les planes de *Renaixement* i *La Nació*, despertarà l'interès de gent de la Federació Catalana del Partit Socialista Obrer Espanyol (Montferrer i Noé, Pla i Armengol, Josep Comaposada o el mateix Serra i Moret). Aquesta acció de Martí i Julià, juntament amb l'acció doctrinal d'Alomar, fou essencial en la progressiva síntesi entre catalanisme i socialisme que culminaria en el debat entre Antoni Fabra Ribas (a qui en *La Justícia Social*, el 1914, el republicà Andreu Nin titllava d'«esperit rígid, dogmàtic, rectilini») i Rafael Campalans, que, com sabem, impulsaria la creació de la Unió Socialista de Catalunya el 1923. I, de manera més immediata, precipitaria la concreció política del catalanisme radical sota la batuta de Francesc Macià.

El xoc de les estratègies s'havia focalitzat, però, en la defensa o l'atac de la línia política defensada pel catalanisme hegemònic de la Lliga Regionalista. En el camp dels detractors, hi trobem des de l'oposició radical i doctrinal d'un Gabriel Alomar fins als plantejaments més polítics del corrent que ens porta d'*El Poble Català* (1904) al Centre Nacionalista Republicà (1906) i a la UFNR (1910), ja amb posterioritat a la Setmana Tràgica, que va arribar per un període breu a recollir el 40 % dels vots a Barcelona.

Parlar d'Alomar aquí significa al·ludir a la seva coneguda proposta futurista («El futurisme», conferència a l'Ateneu Barcelonès el 18 de juny de 1904), especialment a la segona part, quan l'aplica «a la vital eflorescència de les nostres aspiracions comunals» i, de manera especial, perquè, segons ell, «el catalanisme nasqué perquè va ésser actual. El catalanisme triomfarà a condició que sia futurista», tot deixant enrere la primera fase poètica, «nodrida exclusivament de l'antigor» i ruralista. Ningú no pot pretendre, afirma, una Catalunya de «vitrina de museu arqueològic» i al marge del moviment universal actual i futur que ell considera essencialment progressista i emancipador dels individus i dels col·lectius. Gairebé com a conclusió, afirmarà: «La Pàtria com idea, com a fi, per si sola, és un ideal d'ahir, una consagració de lo passat, una petrificació de lo actual en nom de la tradició i el patrimoni. Nosaltres, qui no sentim la vibració de no sé quines fibres al pas de les banderes onejants, ni revestim de coloraines el balcó davant les processons qui copenren la multitud, hem de crear una nova encarnació de la Pàtria; i més que la veneració supersticiosa tributada als pares que dormen en les tombes insonores, eternalment

buides, hem d'adorar, en personificació inspiratiu i reconfortant, la munió incògnita dels fills que vindran a reprendre i eternitzar la nostra obra, enllà de les centúries, girats a un llevant cada dia més lluminós i esplèndid».

La posició crítica alomariana s'accentuà amb el pas del temps i va crear un cert rebombori un article que publicà el 1907 amb el títol «L'escola filosòfica del catalanisme», on analitzava l'arrencada d'aquest moviment polític. A la dreta li deia que «el mal de Taine» era el «gran sofriment de l'escola catalana»; i a l'esquerra li retreia que només ho era en sentit llibresc i ateneista, tot adoptant el model democràtic moderat anglès, massa «compromesa a ser realista, positiva, inspirada en la naturalesa de les coses, liberal d'escola i de doctrina més que d'agressió». Aquesta intervenció coincidia amb un moment crític i definitori de l'evolució del catalanisme, quan la seva representació parlamentària estava discutint el projecte de llei de reforma de l'Administració local impulsat per Maura. Potser va ser l'acumulació de crítiques d'Alomar el que faria escriure a Martí i Julià un article dedicat a ell (1909), on, tot i demostrar-li un gran respecte personal, hi aboca una crítica molt dura. Li criticava que volent «redreçar» el nacionalisme català, el conegués tan malament, ofuscat pel partidisme polític i patint de «l'obsessió del progressisme» generalitzador i abstracte, «demolidor de tot lo que no capeix ben clarament i de tot lo que ell decreta que és endarrerit», i judicant els fets històrics «atenent-se a judicis previs». Per a aquest autor, Alomar és més progressista que catalanista, incapaç de reconèixer que el catalanisme conservador no és reaccionari sinó conservador a l'europea (els reaccionaris es troben fora del catalanisme, diu), un catalanisme transformador i promotor d'un alt grau de cultura col·lectiva; i tampoc entén, segueix, que no hi ha progressistes sinó «gent avançadíssima [sic] i renovadora» (*Per Catalunya*, 1913).

La delimitació més consistent entre la dreta i l'esquerra del catalanisme polític la trobem en el discurs que va fer Jaume Carner en la sessió inaugural de l'activitat del Centre Nacionalista Republicà, el 26 de gener de 1907. La prepotència de la Lliga quan volgué monopolitzar el debat parlamentari del projecte maurista i la confrontació de criteris de fons sobre temes concrets hauran obligat el grup d'*El Poble Català* a crear aquest organisme obertament polític. Carner serà molt mesurat i es dedicarà a presentar el seu programa més que a carregar contra l'adversari, ja que els anima, diu, la voluntat de reconstrucció del catalanisme, perquè ja no és possible que en una associació càpiguen «tots els pensaments i orientacions respecte d'una pila de problemes de la vida»; i a contrarestar les «maledicències» que titllen els republicans i demòcrates de gent partidària del «motí», desarrelada sense consciència i enemiga de Catalunya (no són partidaris, afirmarà, de passar «de la demagògia blanca a la demagògia roja»). Es declararà còmode dins de Solidaritat Catalana, però ferm en la defensa del seu ideari en temes tan essencials

com el de la política religiosa, el problema social (tant l'obrer com el de la vida en les grans ciutats) i el del sufragi; la col·laboració amb els conservadors també es trencarà en el transcurs de la discussió del pressupost extraordinari de cultura de l'Ajuntament de Barcelona (1908). Carner afirmarà que disposen d'una tàctica, de signe evolutiu i de suport als plantejaments reformistes que demana Catalunya «en favor de la Pàtria i la llibertat», i orientada a la col·laboració amb tots els elements nacionalistes, liberals, demòcrates i republicans.

Després de la crisi de Solidaritat Catalana, amb una Lliga en oberta col·laboració estratègica amb el maurisme, i, sobretot, després de la connivència revengista del regionalisme amb la dura repressió dels fets de la Setmana Tràgica, que encapçalà el mateix Prat de la Riba (qui s'irritava quan llegia a la premsa madrilenya que havien consistit en una manifestació més del separatisme català), la confrontació pacífica dels Ildefons Sunyol i Jaume Carner es va anar fent impossible de mantenir i la reconstrucció política, ara amb el nom de la plataforma UFNR (1910), i la mateixa orientació d'*El Poble Català* van ser dirigides per gent progressivament bel·ligerant en contra dels catalanistes conservadors. L'inspirador d'aquesta política va ser Pere Coromines, «jove avançat» de les darreries del segle XIX, vitalista i anarquitzant (un dels mites del *procés de Montjuïc*), que s'havia «convertit» al catalanisme progressista ja entrat el segle XX, però que aviat va sobresortir com l'intel·lectual inspirador del catalanisme esquerrà pel seu prestigi intel·lectual i el ressò dels seus articles a *El Poble Català* (i, en ocasions, també a *La Veu de Catalunya*).

En una conferència feta al Teatre Novetats el març de 1910, Coromines s'esforçà per diferenciar la nova formació qualificant-la d'obertament nacionalista, amb cap punt de contacte amb la tebior de les formulacions regionalistes; titllà la resta d'Espanya de «solidària contra la nostra aspiració nacionalista» i la política regionalista destinada a convèncer-los com «una ficció i un engany»: es consolida així la idea que el nacionalisme es correspon amb les esquerres i la tebior possibilista amb el regionalisme conservador. Per contra, Coromines proposava presentar-se davant la «selecció espanyola» dels intel·lectuals i les multituds ciutadanes com a vers demòcrates i republicans, l'única manera de fer triomfar alhora la causa de la llibertat i de Catalunya; la referència a aquesta conferència és d'un col·laborador de Coromines, el jove periodista Antoni Rovira i Virgili, en un article a *La Campana de Gràcia* del 12 de març de 1910. La il·lusió de la col·laboració hispànica de signe esquerrà la posaria en son lloc *El País* el febrer de 1911, dient que quan l'esquerra catalana parlava de nacionalisme, havia d'aclarir si es referia només al federalisme d'arrel pimargalliana, ja que aquesta «palabreja» concitava odis, antipaties i recels; si la UFNR volia entrar a la Conjunció Republicanosocialista, el que havia de fer era explicar-ho «franca, honrada, noblemente». La integració en la Conjunció es produí, però

això no comportà cap canvi en la consideració de les esquerres espanyoles envers el plet català. Pel que fa al pes a l'interior de Catalunya, la UFNR ni assolí mai una verdadera unitat interior ni connectà amb unes masses populars i obreres que seguiren sota la suggestió lerrouxista i, de mica en mica, cenetista.

La conjuntura post-Setmana Tràgica havia marcat molt, fins al punt de fer dir a Rovira i Virgili que el problema català durant un temps va passar a «un segundo término», vivint «un período de depresión y desánimo» (Rovira, *El nacionalismo catalán*, 1917). En la primera meitat de 1910, Coromines havia emprès personalment una campanya furibunda anti-Lliga i especialment anti-Prat de la Riba, amb la qual, de fet, substituïa la presentació i defensa del seu propi programa; sovint al·ludia a la Lliga parlant de la «demagògia conservadora». La campanya va ser tan forta que motivà que el Maragall de «La ciutat del perdó» reaccionés i promogués (desembre de 1910) un acte d'homenatge a Prat com un «fet de dignitat i de justícia», ja que «la vostra acció en la nostra renaixença és prou forta i prou pura per motivar per si sola un homenatge» al líder regionalista. L'obsessió anti-Lliga de Coromines i la dificultat que tingué la UFNR per contrarestar la recuperació electoral del regionalisme i per mobilitzar electoralment els sectors populars tradicionalment abstencionistes acabarien empenyent-lo a concretar un pacte electoral amb el populisme republicà anticatalanista del Partit Republicà Radical de Lerroux (personatge a qui menyspreava personalment) el 1914, després de rebutjar la coalició antilerrouxista oferta per la Lliga el març de 1913. Encara a final de la dictadura de Primo de Rivera, Coromines es mantenia molt radical en la desqualificació de tota la trajectòria intel·lectual vuitcentista que segons ell havia desembocat en l'opció pratiana de la Lliga Regionalista (Coromines, «Una revisió de valors del dinovè segle», discurs en la sessió inaugural del curs 1929-1930 a l'Ateneu Barcelonès, celebrada el 28 d'octubre de 1929).

En la dècada anterior a l'esclat de la Gran Guerra, el catalanisme polític va estar quasi hegemonitzat per la Lliga Regionalista, i aquest partit, dirigit de manera indiscutida per Enric Prat de la Riba. El procés de conversió de la Lliga en un partit modern es va produir entre 1904 (creació de la Comissió d'Acció Política) i 1907 (posada en marxa de la secció de la Joventut Nacionalista, òrgan de captació de quadres); es tractava de reaccionar davant el desconcert produït al partit-plataforma per l'escissió de l'esquerra del mateix 1904, i les regnes les agafà Prat tot just retornat del sanatori de Durtol (Alvèrnia). De manera constant i creixent, Prat va ser l'objectiu principal de les crítiques provinents tant del lerrouxisme com de l'esquerra del catalanisme. El seu protagonisme fou qualificat de funest; se li criticà la supeditació del catalanisme als interessos de la burgesia, anihilant-ne el caràcter interclassista i democràtic; també, la seva tebior i creixent subordinació al poder central, el fons clerical i tradicionalista, la manca d'escrúpols, o, entre d'altres,

el maquiavel·lisme per captar la intel·lectualitat i apartar-la de la seva tasca independent i crítica.

Malgrat tot, Prat de la Riba no defallí en la seva tasca directiva, que exercí amb fortalesa però amb prou mà esquerra, assegurant ben aviat la unitat d'acció, criteri i estratègia; fent servir amb autoritat *La Veu de Catalunya*; definint un espai propi sovint per oposició al lerrouisme i la mateixa esquerra catalanista, i convencent cada cop més gent que la Lliga era equivalent al veritable catalanisme no supeditat a cap ideologia política ni disciplina extracatalana. En aquesta identificació, hi va exercir un paper molt important la coincidència de l'inici del moviment solidari amb la publicació de *La nacionalitat catalana* (maig de 1906), on el líder regionalista deixava fixada la doctrina nacional i especificava el fonament teòric de l'estratègia a seguir. El regionalisme polític pratian va aprofitar amb gran habilitat la inèrcia del regeneracionisme del darrer quart del segle XIX i el va voler modernitzar, nacionalitzar i ordenar sota una estratègia única; a més, saberen presentar-lo com l'única opció possible per a la modernització d'Espanya. Per altra banda, a partir de 1906 i sota la batuta de Francesc Cambó, la Lliga va assolir convertir la seva escassa representació parlamentària en una força relativament important, gràcies a la seva col·laboració governamental, primer amb el conservador Maura, i, a partir del febrer de 1910, intentant reproduir-la amb el Govern del liberal José Canalejas.

Per poder portar a terme tot aquest programa, Prat es va rodejar de gent molt fidel i competent: Duran i Ventosa a l'Ajuntament de Barcelona, Puig i Cadafalch en la política cultural i Cambó ben aviat a les Corts. Va saber concretar un eslògan força explícit que diferenciava les esferes d'actuació parlant del «Catalunya endins» i del «Catalunya enfora»: una política d'ideals que inclou conjuntament Catalunya i Madrid, com afirmava Maragall, qui, poc abans de morir, llançarà la consigna «Endintre!». La relació entre un element i l'altre, Prat l'havia explicada a la darrera part de *La nacionalitat catalana* sota l'epígraf «Imperialisme»: l'assoliment d'un grau de moral col·lectiva, de complexitat institucional, d'acció cultural i de modernització imprescindible per situar Catalunya a l'altura dels països moderns de l'entorn, en condicions de produir una benèfica expansió exterior. Aquesta consigna neoregeneracionista seria rebuda amb entusiasme per amplis sectors de la intel·lectualitat i de les professions liberals de Catalunya, especialment per aquells que s'havien interessat per les propostes intervencionistes llançades per Eugeni d'Ors i que ben aviat s'identificarien amb el mot italianitzant *Noucentisme*.

El 1906-1907, amb l'esclat de Solidaritat Catalana (la Lliga va ser prou hàbil per acabar atribuint-se'n la paternitat i per treure'n el màxim rendiment polític), el regionalisme conservador disposava d'un partit complex, d'un líder consolidat, d'uns quadres qualificats, de la doctrina de referència, de la «filosofia» noucentista, d'una presència al

Congrés perfectament identificable i d'una estratègia ben definida (ben aviat es definí el concepte *escola de la Lliga*). El 1907, tot aquest bloc tan compacte acabà de quallar amb el nomenament de Prat de la Riba com a president de la Diputació de Barcelona. A partir d'aquest moment, Prat deixà de ser el líder d'un partit per convertir-se en un governant que va saber aprofitar i potenciar l'existent, captar professionals sense tenir en compte la seva filiació i posar les primeres pedres d'un «estatsisme català» (denominació d'època que el mateix Prat va anar explicant en successives memòries anuals, que a partir de 1909 passaren a denominar-se *Memòries presidencials*). Es parlava de «culturisme nacional», de «cultura material», de «cultura espiritual» (aquí sobresortia l'Institut d'Estudis Catalans, qualificat d'«obra essencial per a la nostra cultura, sobretot en aquest període constituent»), de «cultura integral» i de «culturisme personal».

Per la seva banda, Cambó es farà seva aquesta nova situació: l'11 d'abril de 1908, a l'Agrupació Catalanista de Terrassa, definirà aquesta nova etapa empresa per la Lliga com la del «catalanisme constructiu» i animarà la gent de la Joventut Nacionalista a col·laborar-hi com la seva burocràcia moderna. Aquests disposaran a partir de 1907 d'un portaveu, la revista *La Catalunya*, escrita en castellà per facilitar la labor regeneracionista del «Catalunya enfora».

4. L'obra reivindicativa del catalanisme i el seu xoc amb la política espanyola

Durant molt temps ressonaren a Catalunya els exabruptes de Gaspar Núñez de Arce (1886), qui, tot parlant de la llengua catalana, havia acabat atacant el «regionalismo catalanista» acusant-lo de propiciar la «desmembración de la Patria». Es podia pensar que es tractava d'un problema entre intel·lectuals, en vista de la posterior resposta d'Almirall (1887); però, en el fons, s'intuïa una reacció més profunda davant el progressiu qüestionament català de la unitat uniforme d'Espanya. Així, com no podia ser d'altra manera, la reacció castellana es va anar intensificant i radicalitzant a mesura que les formulacions catalanistes es varen fer més i més polítiques, i quan a la politització general li va correspondre un paper cada cop més decisiu i intervencionista de la premsa, amb una nova capacitat per crear opinió pública.

Cal tenir present que a partir de 1901 no sortiria elegit per Barcelona cap més diputat dinàstic (i a partir de 1905, cap regidor més a Barcelona): era lògic, doncs, parlar de la diferència catalana. En aquest clima es va produir el debat parlamentari sobre l'assalt militar al *Cu-cut!*, que desembocaria en la ràpida aprovació de la Llei de jurisdiccions (coneguda com la «lleï del terrorisme»). El problema català es convertia en una qüestió de primer ordre per a la política espanyola; molt més quan la repulsa provinent de Catalunya va atènyer dels carlins als republicans (excepte els lerrouxistes) i la posterior Soli-

daritat va aconseguir quaranta-una de les quaranta-nou actes en joc. A les Corts, les acusacions de separatisme sovintejaven, i el seu president, Eduardo Dato, en l'obertura de la legislatura de 1907-1908, havia dit que interpretava la majoria quan avisava del perill que representava el «regionalismo exagerado» de Solidaritat.

La crisi del grup parlamentari solidari va consolidar l'apropament de Cambó a Maura (estiu de 1908), denunciat per la premsa republicana barcelonina, i deixà al regionalisme les mans lliures per apostar pel projecte maurista, que recollia l'existència de les mancomunitats provincials. S'iniciava aquí aquella acció governamental de Cambó que, temps a venir, Agustí Calvet denominaria la política de la «conveniència pràctica». La crisi catalana també propicià algunes picabaralles entre la dreta i l'esquerra catalanistes a les Corts, que, sumades a les de la premsa barcelonina, eren aprofitades per la cambra com un signe de debilitat. A *La Campana de Gràcia* (23 de novembre de 1912), Rovira i Virgili escriuria que la política madrilenya era «fortament hostil» a fer cap concessió a les aspiracions de Catalunya, i, com que estaven segurs de no haver de tenir-li cap por, creien poder-la «bufetejar impunement». A les Corts, Cambó es convertí en un parlamentari sòlid, i en la personificació del «separatisme català» i en l'enemic a batre, especialment per als liberals Moret, Romanones, Canalejas, Gasset, Burell o Alcalá Zamora, i en general per a la premsa de la capital. Per la seva part, Cambó s'esmerçava a explicar que el catalanisme era un fet viu i natural que no podia crear alarma perquè no era separatista, era «constructiu», i quan no se'l violentava permetia exclamacions com el «Visca Espanya!» de Joan Maragall.

La profunda crisi que va seguir els fets de la Setmana Tràgica tant a Catalunya com en la política espanyola serà aprofitada per la política central per consolidar la idea de la necessitat de controlar més de prop el «separatisme català» i les seves expressions social i política. A més, aquesta crisi comportarà l'ensorrada transitòria de la Lliga Regionalista i la pèrdua de l'acta per a Cambó. La recuperació del regionalisme conservador no es començarà a notar fins a les eleccions provincials de març de 1911 (i a les municipals de novembre, quan la Lliga s'igualava a onze regidors amb els radicals i deixa la UFNR amb sis regidors a l'Ajuntament de Barcelona), i Prat i Cambó la centraran en la demanda de la Mancomunitat catalana, fent-se seu un projecte ideal presentat per l'esquerra catalanista de la Diputació de Barcelona: el projecte serà aprovat a les Corts el 17 d'octubre de 1912, en un ambient molt caldejat que feia témer el pitjor de cara a la posterior i reglamentària aprovació per part del Senat; molt més quan el valedor circumstancial de la demanda catalana, el president José Canalejas, morí assassinat tot just el 12 de novembre. Durant tot aquest procés, els atacs de la premsa madrilenya varen ser creixents, sovint amb la contribució de signatures destacades. Fou el cas, per exemple, del literat Ramón

Pérez de Ayala amb les seves cròniques barcelonines publicades a *España Nueva* de Madrid: l'agost de 1911, hi explicava com la llengua catalana semblava el soroll de «la incontinen- cia del intestino bajo los efectos de un laxante». Rovira i Virgili, el 1915, publicaria una petita nòmina dels autors d'aquest tipus d'atzagaiades: a part dels vells Núñez de Arce, Clarín o Baroja, mencionava Grandmontagne, el citat Pérez de Ayala, el popular periodis- ta d'*El Imparcial* Mariano de Cavia, Félix Lorenzo, López Barbadillo, Benigno Varela o el republicà i deixeble d'Hermenegildo Giner de los Ríos i Salmerón, Antonio Zozaya. Aquest darrer, a *El Liberal*, havia afirmat que el català estava en via de desaparició, arraconat a les masies, i que les noves generacions urbanes ja ni el parlaven.

A Canalejas el va substituir el també liberal Romanones, amb un Govern parla- mentàriament molt dèbil, amb fortes tensions dins el seu propi Partit Liberal, però ajudat per un flagrant intervencionisme de la Corona. Davant d'això, Maura va publicar una carta a l'opinió on renunciava a la direcció del Partit Conservador i declarava oberta la crisi política i institucional de la Restauració ja apuntada després de la Setmana Tràgica i la mort del sistema del torn de partits. Deu anys després, un polític de primera fila arri- bava a la mateixa conclusió que Joaquín Costa a *Oligarquía y caciquismo como la forma actual de gobierno en España: urgencia y modo de cambiarla* (1901-1902), on decretava que «el programa liberal de las parcialidades turnantes ha fracasado totalmente». La crisi va semblar per un moment que revitalitzava alguns sectors intel·lectuals (amb gent com ara Ortega y Gasset o Ramiro de Maeztu), amb implicació de la gent provinent de la Institución Libre de Enseñanza i l'Instituto de Reformas Sociales, servint-se de la plata- forma política de la Conjunció Republicanosocialista i de l'esperança electoral de l'efímer Partit Reformista que liderava Gumersindo de Azcárate. Fins i tot semblarà que la matei- xa Corona es volia posar al davant de l'esforç de modernització del país i de solució dels grans problemes de l'Estat: el religiós, el colonial del Marroc, el militar, el de l'Adminis- tració local, el polític i institucional i el català.

Cambó havia llançat una darrera oferta de col·laboració modernitzadora del cata- lanisme en una conferència feta a Saragossa el 20 de desembre de 1911 que titulà «El regionalismo, factor de la restauración de España». Però la seva oferta només havia servit per radicalitzar el rebuig polític oficial i mediàtic en contra del catalanisme polític. Amb aquest nou desengany, la reacció de la Lliga davant la crisi de 1913 serà força més crítica. Prat publicarà a *La Veu de Catalunya* tres articles titulats «La crisi constitucional» (20, 21 i 22 de maig de 1913). Hi denunciarà la manca de mecanismes de relació entre el Govern i el poble, en vista de la ficció parlamentària; també avisarà que l'excessiu prota- gonisme de la Corona podia acabar portant el país a les portes d'una dictadura. L'única solució pensava que consistia en una reforma parlamentària a fons, adequant el legislatiu

a la ciutadania i reconeixent la realitat «altament regionalitzada» d'Espanya. Cambó intervingrà a les Corts per a explicar la seva versió de la crisi el 2 de juny, en uns termes similars als de Prat. Recordarà que la Constitució espanyola s'assemblava més a la italiana o a l'hongaresa que no pas a l'anglesa o a la belga, que sí que recollien el torn de partits; també recordarà que, en teoria, el sistema parlamentari preveu mantenir o retirar la confiança a un Govern en funció de la tasca que desenvolupa i no de la pressió d'una determinada «camarilla»; apuntarà com a solució de la crisi la constitució d'un Govern vertaderament nacional que es pogués enfrontar als problemes del món modern (esperit d'econòmiques, etc.) sense la por constant que tot el sistema fes fallida.

La intervenció de Cambó es va produir el dia abans de la votació al Senat del primer article del projecte de mancomunitats, que s'aprovarà per 111 vots contra 97, enmig de fortes tensions en el si del Partit Liberal al govern. La dimissió de Romanones donarà pas, el 27 de juny, a un Govern conservador presidit per Eduardo Dato. Aquest darrer es veurà quasi forçat per imperatiu legal a atorgar la Mancomunitat de Catalunya per Reial decret del 18 de desembre de 1913, no sense desencadenar una altra allau de tensions dins els partits centrals majoritaris, que parlaven d'exces de concessions al separatisme. Ja el 1911, quan Cambó negociava amb els líders a les Corts aquest projecte, Canalejas li havia mostrat el seu acord sempre que l'organisme català es mantingués en els aspectes tècnics, però que mai no acceptaria transferències com la de l'ensenyament primari, ja que preveia que en fer-se en llengua catalana convertiria l'escola en un focus d'adoctrinament per difondre per Catalunya l'odi a Espanya. Tan significatiu o més resultaria el comportament del rei, qui, el 1913 mateix, proposava a Cambó privadament que la Mancomunitat prescindís de la província de Tarragona (a canvi, se li donaria la d'Oscà), per tal d'evitar la institucionalització de la unitat catalana.

5. El rerefons de la conjuntura nacional i internacional el 1914

Amb el que hem analitzat fins aquí, i pel que fa al moviment polític i cultural del catalanisme, podem sintetitzar quins eren els elements determinants (tots interactuant entre si, a vegades en clara confrontació) a l'altura d'aquest trencall històric que havia de representar l'any 1914. De manera sintètica, els principals elements als quals fem referència són els següents.

En primer lloc, constatem que seguia parlant-se amb intensitat dels fets de la Setmana Tràgica i les seves conseqüències tant socials com polítiques. Al marge de l'impacte que aquest episodi tindria en el si de la societat catalana (amb repercussions que encara s'arrossegaven a l'inici de la Guerra Civil), quedà en la cultura política com el moment que havia sancionat la crisi de l'Estat espanyol vuitcentista, reblant el clau del

desastre colonial de 1898. Francesc Cambó, en la sessió parlamentària del 16 i 17 d'agost de 1914, on es discutia el missatge de la Corona i la seva contestació, precisaria que ell volia parlar de les delegacions a la Mancomunitat; no obstant això, la deriva del debat cap a la crisi política del moment («un punto de intersección de nuestra vida política», dirà) li fa parlar de l'origen de la crisi, el 1909-1910, quan s'evidencia una obsessió repressiva en contra de Barcelona, quan s'evidencia la manca de partits d'ideals (lamenta que no ho pugui ser el socialisme, només amb un diputat), i només amb el catalanisme de dretes i esquerres com a política real i que planteja el fonamental problema territorial espanyol.

Un segon aspecte és la radicalització extrema de les relacions del catalanisme amb la política i la premsa madrilenyes, fins al punt de dificultar progressivament el diàleg. De cara a la trajectòria interior del catalanisme, aquesta agror s'ha convertit en un argument polític de primera magnitud, però també en una font de retrets, per la utilització de llenguatges distints que alguns polítics fan segons parlin a Madrid o a Catalunya. En la cultura política espanyola, l'anticatalanisme s'acaba consolidant com un actiu polític de primer ordre. Precisament, la dinàmica de la guerra i la radicalització social que va comportar portarien la Lliga Regionalista a la col·laboració governamental directa amb la política espanyola, fet que minvaria la seva influència a l'interior de Catalunya.

Un tercer aspecte el constitueix el fonament de la definitiva delimitació entre partits dins el catalanisme. No es pot menystenir aquest factor pel simple fet que l'esquerra no assoleixi en aquests anys concretar el seu partit de masses. En l'etapa que desemboca el 1914, l'esquerra podrà posar a punt un argumentari i un llenguatge que lliguen el nacionalisme de formulació radical amb la democràcia i amb posicions socialment avançades, elements imprescindibles, juntament amb les transformacions socials precipitades per la Gran Guerra, per difondre el fonament cultural sobre el qual descansarà l'Esquerra Republicana de Catalunya el 1931. En aquests anys també es consoliden els primers passos de la imbricació catalana entre el nacionalisme i el socialisme. El 1913, Martí i Julià havia precisat la necessitat de «realitzar la nacionalització dels estaments obrers fonent aquestes dues accions socials redemptores que són el nacionalisme i el socialisme, amb el fi d'assolir plenitud en el resultat». Esmentem també el sentit de la seva conferència als locals del CADCI el 15 de juny de 1915.

Un quart element, fonamental, consisteix en la capacitat del catalanisme polititzat de seguir connectant amb el ric món institucional català, d'impulsar-ne de nou i d'estendre's territorialment. En aquest ventall, on la Unió Catalanista seguirà essent la màxima referència durant aquests anys, és on es posa en funcionament l'argumentari del nacionalisme radical, sovint en clara oposició a l'acció dels polítics. Aquest catalanisme extrem trobarà un terreny adobat en la irrupció d'un sector de classe mitjana (especialment, el

que es denominarà *petita burgesia*) lligat al creixement econòmic i urbà precipitat pels efectes de la guerra i que, sense tradició associativa ni sindical, trobarà en aquesta expressió nacional radical una expressió de la seva radicalitat «antisistema». La seva primera realització pràctica serà la Federació Democràtica Nacionalista de Francesc Macià (1919).

En cinquè lloc, i pel que fa a l'espai ocupat per la Lliga Regionalista en la dècada prèvia a la Gran Guerra, veiem com se'n produeix la definitiva conversió en un partit polític modern, posa a punt els quadres, consolida l'espai electoral i acaba de fonamentar l'hegemonia electoral a Catalunya. Bona part d'aquesta preeminència serà possible gràcies al progressiu consens respecte a les aptituds governants i la qualitat de l'obra desenvolupada per Prat de la Riba a la Diputació de Barcelona. En relació amb aquest punt i en la perspectiva de 1914, esdevindrà essencial el fet que la Lliga es faci seva la reivindicació de la Mancomunitat a partir de 1911. Aquesta acció representarà aviat l'element central de l'estratègia del catalanisme de signe autonomista i resultarà molt difícil mantenir-se'n al marge. En aquest sentit, resultarà un error greu el rebuig de la UFNR a l'oferta de pacte electoral antilerrouxista que li adreçarà la Lliga el 1913, agreujat el 1914 pel pacte de Sant Gervasi. L'abril de 1913, la Lliga havia realitzat unes Jornades Regionalistes, en les quals s'havia fixat la seva unitat de criteri polític en relació amb la Mancomunitat.

En la seva fase de màxima definició doctrinal, en el darrer quart del segle XIX, el catalanisme sabem que demostrà un interès molt viu per conèixer i difondre per Catalunya els nacionalismes d'arreu del món. A mesura que ens acostem a 1914, altre cop el nacionalisme connecta amb l'interès renovat que les causes nacionals despertaven arreu d'Europa. Com a mínim des de l'estiu de 1913, existien contactes amb la Union des Nationalités, amb seu a Lausana, i el seu portaveu, *Annales des Nationalités*, que dirigia M. J. Gabrys. Les finalitats d'aquest organisme eren recollir documents etnogràfics, històrics, literaris, artístics, econòmics i psicològics que permetessin il·lustrar «l'ànima», el passat i les potencialitats de futur de cada nacionalitat, i donar-ne coneixement a través de la premsa, conferències i mítings. Eren membres del Patronat de la Union Puig i Cadafalch, Cambó, Carme Karr, Gumersindo de Azcárate i Miguel de Unamuno. Els *Annales* publicarien un número especial titulat *Étude sur la nation catalane* (1916), confegit per especialistes de l'esfera pràctica i que reflecteix la seva visió de la història del catalanisme i la valoració d'institucions, treballs, cultura, vida econòmica i tàctica política del catalanisme, amb un inventari detallat però entenedor dels fets que porten de la Solidaritat a la Mancomunitat.

Existia, doncs, un interès pel camp de la reivindicació de les nacions sense estat (a Catalunya es va llegir amb interès l'estudi del prestigiós historiador francès Charles Seignobos, *Les aspirations autonomistes en Europe*, de 1913); l'exponent més clar d'aquest interès seria Antoni Rovira i Virgili, qui el 1914 publicarà el seu conegut llibre *Història*

dels moviments nacionalistes (les primeres sèries havien aparegut a partir de 1912). Molt més enllà d'aquests casos reivindicatius, el nacionalisme consolidava la seva importància creixent a través de l'acció dels estats i de la seva tasca sistemàtica de nacionalització de les masses, progressivament decisiva des dels darrers anys del segle XIX. Altre cop sobresurt Rovira i Virgili, qui el mateix 1914 publicarà el llibre *La nacionalització de Catalunya*. En aquest darrer llibre, menys conegut, Rovira s'exclama de la brutal castellanització de Catalunya: «Per la conservació i l'expansió [sic] de la nostra nacionalitat treballa un conjunt de circumstàncies felices: ètniques, geogràfiques, lingüístiques, econòmiques. Més això no pot excusar ni estalviar la feina dels catalans». I respecte d'aquesta feina, precisa: «fundar partits, obrir centres, publicar diaris i periòdics, lluitar en les eleccions, enviar diputats a les Corts i als organismes provincials i regidors als municipis serà una feina costosíssima i de rendiment magre mentre no es promogui una general i gradual reaparició del sentiment nacional català, avui encara en gran part enfonsat en les capes inexplorades del nostre subsòl espiritual. Els catalans d'avui ens movem sobre una terra nacionalment empobreïda [sic]».

Els dèficits d'aquesta nacionalització els tenia molt clars Prat de la Riba quan el mateix 1914 va posar la primera pedra dins la Mancomunitat d'un Institut d'Educació General, una espècie de conselleria de cultura popular similar als ministeris de cultura que posarien en marxa el feixisme italià o el bolxevisme a Rússia; tot amb tot, aquest Institut no es començà a posar en marxa fins a 1919. També el sector intel·lectual es va posar en funcionament per adaptar-se al període que s'obria i als canvis socials que s'albiraven, amb una clara voluntat transversal i suprapartidista, per contribuir a aquesta necessitat nacionalitzadora. A final de 1914, posarà en funcionament la Junta d'Afirmació Catalana, amb la voluntat expressa d'aprofitar el renaixement dels moviments nacionalistes europeus i la força renovada dels plets de reivindicació nacional: volia promocionar una renovació tàctica de tots els partits del catalanisme i donar fluïdesa a la seva acció reivindicativa.

Diguem per acabar que, tot i l'existència de senyals previs, l'esclat de la guerra va sorprendre la societat catalana i espanyola en general. Ja hem vist com ajudà a posar al dia el catalanisme social, cultural i polític i com, en el pla institucional, el va col·locar ja en la línia de la reivindicació autonòmica plena. Aquí, però, tornava a imposar-se aquella perspectiva històrica que valoràvem en començar aquestes ratlles. Per a la consecució autonòmica, s'hauria de passar encara per la frustració de 1919 i una primera dictadura, per poder arribar a la realitat mutilada de l'Estatut de 1932. I encara en aquesta conjuntura republicana, la política-premsa madrilenya posava en dubte l'autenticitat o la «vàlua moral del referèndum català del dia 2 d'agost» (Rovira i Virgili). El mateix Rovira escrivia a *La Publicitat* (12 de juliol de 1932) l'article «Castella i Catalunya. Els dos esperits», en

el qual afirmava: «en el fons de llur discòrdia històrica hi ha la realitat irreductible d'una oposició espiritual. Psicològicament, castellans i catalans no ens assemblem, no ens avenim, no ens entenem. Parlem dos diferents llenguatges, no ja filològicament, ans encara ideològicament. Hi ha, entre uns i altres, veïnatge geogràfic i convivència històrica. No hi ha compenetració política ni solidaritat anímica. I sempre que ens trobem davant un comú problema a resoldre, xoquen, amb més o menys soroll, dues concepcions de la vida i dues visions del món». El ribot polític centralista feia aflorar altre cop l'escepticisme i el desànim.

Parlament de Jaume Ciurana, tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona

Il·lustríssims membres de l'Institut d'Estudis Catalans, Autoritats, Senyores i senyors,

Voldria, en nom també de l'alcalde de Xavier Trias, agrair-los la invitació que el president electe, el senyor Joandomènec Ros, ens féu el passat 25 de juny per a ésser avui aquí en aquest acte públic, l'obertura del primer curs de la seva presidència. El relleu en les institucions és un símptoma de normalitat del qual sovint n'obviem la transcendència. M'agradaria començar, doncs, agraint al doctor Salvador Giner, que avui no ens pot acompanyar, la seva tasca com a president els darrers vuit anys d'aquesta corporació plural i acadèmica. Li vull agrair la seva implicació i el seu nivell de compromís durant tot aquest temps, especialment aquests últims anys que han estat més complicats i convulsos des d'un punt de vista econòmic, social i polític. Gràcies per haver aconseguit projectar aquesta il·lustre institució al conjunt de la societat catalana. El doctor Giner ha estat atent i amatent als grans temes de país i reconeguda és la seva vocació d'explicar als homònims acadèmics d'arreu del món el que som i el que ens caracteritza. En aquest doble rept, d'arribar a donar cobertura a tot l'àmbit dels Països

Catalans i, alhora, de projectar-nos més enllà d'aquests límits, podem afirmar amb convicció i amb seguretat de no equivocar-nos que la seva gestió ha estat molt més que fidel als objectius fundacionals de Prat de la Riba. I per tot això, en nom de la ciutat, li'n volem donar les gràcies. I permetin-me també que felicití el nou president de l'Institut d'Estudis Catalans, el senyor Joandomènec Ros. És evident que part dels mèrits reconeguts en la labor del doctor Giner li són perfectament atribuïbles, en tant que vicepresident d'aquesta corporació durant els últims anys i també secretari general que en fou anteriorment. Convindran amb mi que estem al davant d'un relleu prou natural d'alternança, el sociòleg cedeix el timó al biòleg, les ciències socials a les ciències naturals; sempre, però, amb el mateix esperit d'incentivar la recerca, sempre amb el mateix esperit de difondre i divulgar el coneixement, sempre amb una mateixa voluntat de ser fidels al país, en una harmònica combinació de tradició i innovació, ja que això és l'Institut d'Estudis Catalans: una harmònica combinació de tradició i innovació. Des d'aquí, doncs, desitjo tota la sort i encerts al doctor Ros perquè les seves il·lusions i iniciatives, que són també les nostres, arribin a bon port. He captat el missatge referit al manteniment de l'edifici; he

captat el missatge referit a la redistribució d'espais futurs, suposo, al voltant dels que ocupa actualment l'Escola Massana, i també agraeixo molt sincerament l'ofertament de l'assessorament científic per a totes les decisions que l'Ajuntament, sens dubte, ha de prendre amb el suport de l'acreditació, l'aval de l'Institut d'Estudis Catalans. Aquest 2013 i des de la Secció Filològica s'estan celebrant els cent anys de les *Normes ortogràfiques*. La commemoració d'aquest centenari fa justícia a un fet cabdal per a la consolidació i pervivència de la nostra llengua. El català sobreviurà en la mesura que tingui coses interessants a dir en tots els àmbits i terrenys, i, per descomptat, en el terreny del coneixement.

El coneixement no ens ha de preparar per a la vida, el coneixement ha de formar part, ha de ser part, de la vida. L'aprenentatge, la descoberta, la curiositat, la creativitat són qualitats que ens haurien d'acompanyar sempre i en totes les edats de la vida. Allò que diuen de l'arbre de la paciència d'amargues arrels però de dolços fruits és en bona mesura aplicable al coneixement, ja que genera una gran satisfacció de forma progressiva amb el consegüent creixement intel·lectual i humà que ens reporta. Per no parlar, amb un gran angular superior, dels saludables efectes que causa en qualsevol societat oberta al progrés. Sense cap ànim de dissertació epistemològica —valga'm Déu de fer-ho en aquesta seu!—, molts

són els filòsofs que han parlat i s'han referit a la teoria del coneixement. Per a Plató, el coneixement és l'aliment de l'ànima. Aristòtil sosté que els grans coneixements engendren els grans dubtes. Jacques Lacan deia que la primera virtut del coneixement és la capacitat d'enfrontar-se a allò que no és evident. I Edgar Morin diu que el coneixement, la recerca, és una aventura incerta que comporta en si mateixa i de manera permanent el risc de la il·lusió i de l'error. De totes aquestes reflexions, les institucions i les administracions públiques no en podem ser mai alienes. Facilitar les estructures, els recursos i els mitjans per a la promoció i la divulgació científica forma part de les nostres competències més bàsiques, fins i tot en les pitjors conjuntures. El físic Lluís Torner, que probablement molts de vostès coneixeran, en el seu pregó de les Festes de la Mercè de l'any 2012 ho explicava millor que jo i ho il·lustrava amb alguns exemples que per a mi resulten molt evocadors. Deia que els Estats Units van fundar l'any 1863 l'Acadèmia Nacional de Ciències, en plena Guerra Civil americana i quan el model de societat del seu país estava en xoc. Alemanya, l'any 1946, en la més dura postguerra, va fundar l'Institut Max Planck, una de les joies més preuades que té la humanitat en matèria de recerca científica. Doncs, bé, és en els moments més foscos de la nostra història en què les nacions que es volen grans han de fundar i donar suport a les

seves acadèmies científiques. Tornem a Catalunya: després de la il·lusió fundacional i la ingent tasca feta pels pioners i el parèntesi republicà, les administracions comencen l'any 1977 el veritable esforç per a concedir a la cultura un paper molt més important que el que havia mantingut durant la dictadura. La dictadura és enemiga de la cultura. La cultura esdevé així un revulsiu per a si mateixa, però també es comença a percebre com un motor de canvi econòmic i social. Per a Barcelona la cultura és un eix vertebrador, un projecte a compartir per tothom. Per a nosaltres, *cultura* vol dir creativitat, cohesió, capitalitat i comunitat. Permetin-me que els ho repeteixi, són quatre ces que han sortit així, no és cap regla mnemotècnica: creativitat, cohesió, capitalitat i comunitat. Probablement si falta una de les ces és que no podem escriure la cultura amb majúscula. I, per tant, la nostra obsessió ha de ser que qualsevol política cultural tingui sempre present l'apartat de la creativitat; de com aquesta cultura s'estén al conjunt de la població, és a dir, la cohesió; la capitalitat en aquest cas de Barcelona com a capital, entre moltes altres coses, també de la cultura catalana, i un sentiment profund d'arrelament a la comunitat. Les polítiques culturals que no són el reflex de la realitat social acaben sent polítiques culturals franquiciades que en un moment determinat poden canviar de lloc. Per tant, insisteixo en aquestes quatre paraules com a eixos fonamentals

sobre els quals cal basar no solament la cultura, sinó també la política cultural.

Ho ha dit abans el senyor president de l'IEC, la Casa de Convalescència es troba en un barri important, central i nuclear de Barcelona com és el barri del Raval. I què tenim al Raval? Tots vostès hi vénen sovint, s'hi passegen, i veuran que nosaltres tenim un Raval, de nou del matí a cinc de la tarda, intens i vertebrat, però el projecte Raval cultural que nosaltres volem posar en relleu vol incidir molt especialment també en el Raval de cinc a nou: el Raval com a societat, el Raval com a entorn, no el Raval només com a negoci. Doncs bé, al Raval de cinc a nou hi existeix una comunitat creativa molt potent, a tocar dels grans equipaments culturals i en un territori central de la ciutat. I en això hem de ser capaços de buscar les sinergies per a aprofitar-ho i per a créixer. El Raval acull una gran diversitat cultural, una riquesa formidable que en fa la seva singularitat. Si volen una altra imatge, el Raval és la petita suma de les tesselles que conformen un magnífic mosaic, on cada tessella té el seu propi sentit, però cadascuna s'incrementa amb les tesselles que té a tocar —aquest és un exemple per a la Secció Històrico-Arqueològica. Podem agafar el mateix exemple per a la Secció de Ciències i Tecnologia: en llenguatge digital cadascun dels més de tres-cents projectes culturals que trobem al Raval són un píxel que fa més nítida la imatge d'un barri que bull de

creativitat i d'innovació. El Raval és el recull d'una llarga història cultural, grans noms de la cultura de la nostra ciutat, que el temps acabarà de situar al seu lloc, van néixer aquí. Des de Joan Amades, per exemple, fins a Antoni Clavé, Vázquez Montalbán, Jaume Fuster o el mateix Terenci Moix. És una història de llarg recorregut que ara volem promoure. Sovint, quan se'ns demana quina política cultural volem fer des de l'Ajuntament, jo poso una imatge: nosaltres preferim un alzinar a un bosc d'eucaliptus. Un bosc d'eucaliptus creix molt de pressa, amb grans arbres, però elimina el sotabosc. En canvi, a l'alzinar —potser de tant en tant, molt de tant en tant, et trobes una alzina centenària— et trobes constantment molts rebrots, moltes alzines petites i mitjanes. Doncs els grans equipaments culturals, els que hi ha al Raval, no poden configurar un bosc d'eucaliptus. No pot ser que hi hagi el Liceu, el MACBA, el CCCB, la Filmoteca i la Biblioteca de Catalunya, si el seu entorn no té un sotabosc cultural que li doni sentit i que l'alimenti. El nostre model per a Barcelona i també per al Raval és el de l'alzinar enfront del de l'eucaliptus. I aquest magnífic sotabosc cultural que hi ha aquí, al Raval, configura una xarxa infinita de projectes culturals que formen un teixit cultural d'un barri que necessita elements de cohesió i de comunitat. El Raval és probablement el barri que fa una major contribució al PIB cultural i científic del país, i en això

l'Institut d'Estudis Catalans hi té bona part del mèrit. La concentració dels grans equipaments culturals que deia suara converteix aquest gran recorregut en el que podríem anomenar la milla d'or en la cultura barcelonina (el Liceu, el MACBA, el CCCB, l'IEC, la Biblioteca de Catalunya, la Filmoteca i d'altres).

D'altra banda, em voldria referir breument al tema que també ocuparà la conferència que farà el senyor Jordi Cassas. Com bé saben, enguany estem commemorant el tricentenari de 1714. De fet, l'Hospital de la Santa Creu va ser l'hospital del setge de Barcelona i, per tant, un espai important. Gràcies al llibre de registres de l'Hospital hem pogut saber moltes coses del setge. Hem sabut, per exemple, que lluitant a Barcelona hi havia gent de tot arreu i sabem com es deien, d'on eren, com anaven vestits... Hi hem trobat anglesos, irlandesos, portuguesos, flamencs, italians, hongaresos, i fins i tot un letó. Fa unes setmanes, un servidor va tenir el privilegi de comunicar al ministre de Defensa de Letònia en una visita que va fer a Barcelona que havíem trobat un soldat letó defensant Barcelona en el setge de 1714. Per a ell va ser una gran alegria descobrir-ho també. Paral·lelament a la commemoració, en aquest cas des del punt de vista històric, s'està aplicant una recerca intensa sobre aquest període. Ara fa dos anys, des del Govern de la ciutat ens vam proposar recordar amb tota la dignitat possible uns esdeve-

niments històrics que han marcat la Catalunya dels últims tres-cents anys i que la van convertir en un país vençut i escapat. Ho saben tots vostès, el 1714 va representar la lluita del poble de Catalunya per defensar un sistema propi davant les arbitriarietats d'un monarca forà i absolut. I tenim clar que Catalunya ha d'evidenciar aquest 2014 que és una nació que no té por d'exercir la llibertat en totes les seves expressions. I que no tenim por, ans esperança en el nostre futur col·lectiu. És per això que el programa que l'Ajuntament ha organitzat amb motiu de la celebració del tricentenari del 1714 és un programa inclusiu, obert a tothom. És una oportunitat no només per a conèixer, des d'una anàlisi històrica rigorosa, el que van comportar per als barcelonins i tots els catalans de l'època aquells fets, tant en l'àmbit institucional com en el quotidià, sinó també per a entendre la dimensió dels esdeveniments respecte a la Catalunya d'avui i de demà. Tot això ho volem fer i ho fem amb la mateixa ambició de la normalitat democràtica amb què ho fan totes les nacions europees que commemoren els fets cabdals de la seva història nacional. Barcelona, en aquest cas, se sent orgullosa de commemorar aquest fet com a capital del país.

Ho deia abans el president, a ningú no se li escapa que Catalunya es troba davant d'un dels moments cabdals de la seva història nacional. La lluita democràtica del nostre país per la llibertat

viu moments d'especial transcendència. En l'exercici de responsabilitat que tots hem de fer per a exercir un dret pel qual tantes generacions de catalans han lluitat i han somiat abans de nosaltres, hem de ser capaços de bastir els elements principals del nostre futur, allò que en diem «estructures d'Estat», i en aquest sentit, tal com s'ha dit, l'Institut és una veritable estructura d'Estat. És un viu exemple de catalanitat per ser present en els grans debats de la contemporaneïtat. L'ambició dels catalans és ser presents en tots els debats intel·lectuals, filosòfics, ideològics i de tot ordre de la contemporaneïtat. No podem perdre en cap cas el tren de la contemporaneïtat. Les grans nacions dels nostres temps, com hem dit abans, fins i tot en els moments més foscos de la seva història, van saber reconèixer la força de la cultura i el coneixement. I avui tots nosaltres sabem que aquestes són les nostres armes. Catalunya serà un país de cultura i de coneixement, o senzillament no serà. Hem de ser ben conscients del valor que significa la força de la nostra societat cultural, formada pel dinamisme i la creativitat d'entitats acadèmiques i institucions com l'Institut que treballen arreu. I hem de ser conscients també de la densa i potent xarxa d'equipaments culturals i de recerca, i no cal dir-ho, la força que representa Barcelona, per a la projecció de tot el país. Hem de ser capaços de fer treballar tots aquests elements plegats perquè la cultura sigui un

veritable motor de construcció nacional, un motor de la nova societat que volem construir. Perquè això és el que estem fent, estem proclamant que volem construir una nova societat.

Avui no és qüestió de suportar guerres ni de necessitar gestes heroiques, però sí que ens cal altra vegada tenacitat, confiança, dignitat i orgull. Avui ens cal

l'heroisme quotidià de voler viure cada dia en un país lliure. Tenim el compromís i la responsabilitat, però sobretot el que tenim —i això és una arma imbatible— és la immensa il·lusió de forjar entre tots un nou contracte nacional i social per a Catalunya. I com fa mil anys, i com fa tres-cents, Barcelona en vol ser protagonista.

Convenis de col·laboració

Durant el curs 2013-2014, l'Institut d'Estudis Catalans ha establert els convenis de col·laboració següents (per ordre cronològic de signatura):

- El 2 de setembre de 2013, amb Òmnium Cultural, un conveni de col·laboració per a l'organització i celebració del cicle *Qüestions d'estat. Reflexions per al país del futur*.
- El 4 de setembre de 2013, amb la Universitat Autònoma de Barcelona, un conveni de coedició de l'obra *Carrers i serveis viaris a les ciutats romanes del conventus Tarraconensis (s. II aC - II dC)*.
- El 9 de setembre de 2013, amb Publicacions de la Universitat de València, un conveni específic per a la coedició de l'obra *El càlcul de la vida*.
- El 20 de setembre de 2013, amb la Universitat de Barcelona, un acord de pròrroga del conveni de col·laboració subscrit entre la Universitat de Barcelona i l'Institut d'Estudis Catalans, per al projecte Ciència, tecnologia i ètica, datat l'1 de setembre de 2011.
- El 17 d'octubre de 2013, amb Lleonard Muntaner Editor, SL, un conveni per a la coedició de l'obra *Hojas del Sábado (IV). Comentarios de política y patriotismo*.
- El 8 de novembre de 2013, amb la Universitat Pompeu Fabra, un acord de col·laboració per al projecte «ExtractCIT. Extracció terminològica de ciència i tecnologia».
- El 8 de novembre de 2013, amb la Universitat Pompeu Fabra, un conveni específic de col·laboració per al suport a les activitats de l'Observatori de Neologia per a l'any 2013.
- El 8 de novembre de 2013, amb la Universitat Pompeu Fabra, un acord de col·laboració per al projecte «La dimensió geolèxica de la llengua catalana a través de la neologia. Anàlisi de la influència de l'anglès».
- El 13 de novembre de 2013, amb la Diputació de Barcelona, un conveni de col·laboració per a la subvenció de les activitats dels anys 2013-2014.
- El 22 de novembre de 2013, amb la Universitat Autònoma de Barcelona, un conveni de col·laboració per a la confecció d'una *Guia d'estil de termes d'origen xinès en català*.
- El 25 de novembre de 2013, amb l'Acadèmia Catalana de Gastronomia, un conveni marc de col·laboració.

- El 27 de novembre de 2013, amb la Institució Milà i Fontanals (CSIC), una addenda número 2 al conveni signat el 20 de juny de 2007 per a l'elaboració i edició del *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae*.
- L'1 de desembre de 2013, amb la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya, una segona addenda al conveni de coedició de la revista *Noubiaix* de data 28 de gener de 2011.
- El 9 de desembre de 2013, amb la Diputació de Barcelona, un conveni de col·laboració mitjançant la Societat Catalana de Geografia per a la reedició, publicació, presentació, promoció i difusió del llibre *Costums sobre termenals, camins i aigües*.
- L'11 de desembre de 2013, amb Soziolinguistika Klusterra mitjançant la Xarxa CRUSCAT, un conveni marc de col·laboració.
- El 17 de desembre de 2013, amb el Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya, un conveni de col·laboració per a l'elaboració del llibre *La Franja de Ponent: aspectes històrics i jurídics*.
- El 20 de desembre de 2013, amb Grup Promotor d'Ensenyament i Difusió en Català, SL, un conveni de col·laboració mitjançant la Societat Catalana de Pedagogia per a l'edició del *Termòmetre lingüístic*.
- El 30 de desembre de 2013, amb l'Institut Ramon Llull, un conveni de col·laboració per a la traducció a l'anglès i l'edició dels articles corresponents als números 7 i 8 de la *Revista d'Història de la Filosofia Catalana (Volum IV)*.
- El 13 de gener de 2014, amb el Centre de Recerca Matemàtica, una pròrroga del conveni de col·laboració per al programa de visitants Lluís Santaló.
- El 7 de febrer de 2014, amb el Centre de Recerca Matemàtica, un conveni per a la coedició de l'obra *Ments abstractes*.
- El 20 de febrer de 2014, amb la Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears, un conveni general de col·laboració.
- El 21 de febrer de 2014, amb el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, un conveni de col·laboració per a l'exposició «Mancomunitat de Catalunya, 1914-2014. L'inici del demà».
- El 25 de febrer de 2014, amb CELIAC - Centro Editorial de Literatura Indígena, un conveni específic de col·laboració mitjançant la Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural per al projecte «Revitalización de las lenguas indígenas de Oaxaca».

- El 28 de febrer de 2014, amb la Societat Catalana d'Estadística, un conveni de vinculació.
- L'1 de març de 2014, amb la Fundació La Caixa, un conveni de col·laboració mitjançant l'Associació Catalana de Sociologia per a l'organització del cicle *Debats per a entendre la societat d'avui*.
- El 14 de març de 2014, amb l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya, un conveni de col·laboració en matèria de sismologia per a l'any 2014.
- L'1 d'abril de 2014, amb l'Institut Botànic de Barcelona, un conveni de col·laboració mitjançant la Institució Catalana d'Estudis Agraris per a la digitalització i reproducció en línia de quaranta-una fotografies en blanc i negre del fons fotogràfic Pinya de Rosa.
- El 3 d'abril de 2014, amb la Facultat d'Humanitats de la Universitat Internacional de Catalunya, un conveni de cooperació educativa per a la realització de pràctiques externes.
- El 10 d'abril de 2014, amb el museu MÚSIC de Ceret, un conveni marc de col·laboració.
- El 5 de maig de 2014, amb l'Institut del Teatre, un conveni marc de col·laboració.
- El 14 de maig de 2014, amb Elsa Peretti Foundation, un acord de subvenció per a la realització del projecte «Edició del primer volum de l'obra *Ramon Llull. Vida i obres* de Pere Villalba, amb motiu del VII centenari de la seva mort».
- El 19 de maig de 2014, amb el Centre Internacional de Música Antiga Fundació Privada, un conveni de col·laboració.
- El 20 de maig de 2014, amb la Fundació Carles Salvador, un conveni de col·laboració per a l'any 2014.
- El 26 de maig de 2014, amb la Fundació Catalunya - La Pedrera, un conveni de col·laboració per a la realització de l'edició 2014 de les proves Cangur de matemàtiques.
- El 3 de juny de 2014, amb la Càtedra Màrius Torres de la Universitat de Lleida, l'addenda número 3 al conveni de cooperació per a la realització del projecte Corpus Literari Digital.
- El 16 de juny de 2014, amb l'Academia Europaea i la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, un acord per al traspass de la gestió de l'Academia Europaea Barcelona Knowledge Hub.
- El 25 de juny de 2014, amb l'Obra Social de la Fundació Bancària Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, La

Caixa, un conveni de col·laboració mitjançant la Societat Catalana d'Economia per a l'atorgament del Premi Catalunya d'Economia i del Premi Societat Catalana d'Economia.

- El 2 de juliol de 2014, amb el Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, un conveni de col·laboració per a la defensa i la intervenció en el patrimoni arquitectònic mitjançant la Institució Catalana d'Estudis Agraris.

Representació en institucions

Institucions d'àmbit català

Biblioteca de Catalunya *Consell Rector*
Vicepresident segon
President de l'IEC (representant nat)

Casa-Museu Prat de la Riba *Vocal*
Albert Balcells i González

**Centre de Recerca Ecològica
i Aplicacions Forestals (CREAF)** *Patronat*
President de l'IEC

**Consell Assessor
de les Comunitats Catalanes de l'Exterior
del Departament de Governació
i Relacions Institucionals
de la Generalitat de Catalunya** Josep Guitart i Duran

Consell Interuniversitari de Catalunya *Conferència General*
President de l'IEC (representant nat)

**Consell Nacional d'Arxius
de la Generalitat de Catalunya** *Vocal*
Eva Serra i Puig

**Consell Social de la Llengua Catalana
de la Generalitat de Catalunya** *Vicepresidència*
President de l'IEC (representant nat)

**Consorci Centre de Recerca Matemàtica
(CRM)** President de l'IEC (membre nat)

**Consorci del Centre de Terminologia
(TERMCAT)** President de l'IEC (representant nat)
President de la SF (representant nat)

Consorci Institut Ramon Llull	<i>Consell de Direcció</i> President de l'IEC
Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR)	<i>Tresoreria</i> Àngel Messeguer i Peypoch
Junta de Museus de Catalunya	<i>Ple</i> <i>Vocal</i> Josep Guitart i Duran
Parc Natural de l'Alt Pirineu	Josep Ninot i Sugrañes
<i>Institucions d'àmbit estatal</i>	
Biblioteca Nacional (Madrid)	<i>Reial Patronat</i> President de l'IEC (representant nat)
Comité Español de Ciencias Históricas	Antoni Riera i Melis
Museo Arqueológico Nacional de Madrid	<i>Reial Patronat</i> Marc Mayer i Olivé
<i>Institucions d'àmbit internacional</i>	
Centre d'Estudis Catalans de la Universitat de París IV (París-Sorbona)	President de l'IEC (representant nat)
Institut Franco-Català Transfronterer	President de l'IEC (representant nat)
Unió Acadèmica Internacional	<i>Delegats</i> Josep Guitart i Duran (titular) Antoni Riera i Melis (adjunt)

Patronats

Fundació Carles Salvador

Ramon Sistac i Vicén
Vicent Pitarch i Almela
Salvador Alegret i Sanromà

Fundació Ferran Sunyer i Balaguer

President de l'IEC
Secretari general de l'IEC
President de la Secció de Ciències i
Tecnologia
President de la Societat Catalana
de Matemàtiques
(representants nats)

Fundació Mercè Rodoreda

Membres nats
Membres del Consell Permanent
Membres electius
Joaquim Mallafrè i Gavaldà
Carles Miralles i Solà
Joaquim Molas i Batllori

Fundació Pau Casals

President de l'IEC (membre nat)

**Fundació Pere Coromines
d'Estudis Filosòfics, Històrics,
Literaris i d'Investigació Lingüística**

President de l'IEC (membre nat)

Fundació puntCAT

Presidència
Vicepresident primer

Fundació Tot Raval

Ramon Corbella i Bosch

Fundació Universitat Catalana d'Estiu

President de l'IEC (representant nat)

Institut Ramon Muntaner

Jaume de Puig i Oliver

Monestir de Poblet	President de l'IEC (representant nat)
Monestir de Sant Cugat del Vallès	Antoni Pladevall i Font
Monestir de Santes Creus	Josep Guitart i Duran
Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici	Carles Cortés i Moragrega Joandomènec Ros i Aragonès (suplent)
Vil·la Romana dels Ametllers de Tossa	Narcís Soler i Masferrer

Intervencions institucionals

Visitants il·lustres

Durant el curs 2013-2014, l'Institut d'Estudis Catalans ha rebut els visitants il·lustres següents:

- Joan Ramon Veny, director de la Càtedra Màrius Torres de la Universitat de Lleida. 14 d'octubre de 2013.
- Oriol Izquierdo, president del Patronat de la Fundació Folch i Torres. 15 d'octubre de 2013.
- Josep Enric Llebot, secretari general de Medi Ambient i Sostenibilitat del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. 25 d'octubre de 2013 i 20 de març de 2014.
- Javier Retana, director del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals. 25 d'octubre de 2013.
- Lluís Calvo, coordinador institucional del Consell Superior d'Investigacions Científiques a Catalunya. 25 d'octubre de 2013.
- Jaume Ciurana, tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona. 28 d'octubre de 2013.
- Salvador Esteve, president de la Diputació de Barcelona. 13 de novembre de 2013.
- Xesús Alonso Montero, president de la Real Academia Galega. 14 de novembre de 2013.
- Jean-Pierre Étienne, director de la Casa de Velázquez. 28 de novembre de 2013.
- Laura Borràs, directora de la Institució de les Lletres Catalanes. 10 de desembre de 2013.
- Josefa Costa, consellera d'Educació i Cultura del Consell Insular d'Eivissa. 10 de desembre de 2013.
- Enric Ribes, vicepresident de l'Institut d'Estudis Eivissencs. 10 de desembre de 2013.
- Àlex Susanna, director de l'Institut Ramon Llull. 10 de desembre de 2013.
- Antoni Castellà, secretari general d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya. 16 de gener de 2014.
- Irene Rigau, consellera d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya. 16 de gener de 2014.
- Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya. 16 de gener de 2014.
- Nadia El-Awady, periodista i metgessa egípcia. 5 de març de 2014.
- Ferran Mascarell, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya. 14 d'abril de 2014.
- Øivind Andersen, president de la Unió Acadèmica Internacional. 22 d'abril de 2014.
- Joaquim Bruna, director del Centre de Recerca Matemàtica. 27 de maig de 2014.
- Ed Noort, vicepresident d'All European Academies (ALLEA). 17 de juliol de 2014.

Assistència a actes, visites i missions institucionals

2013

- Benvinguda, a càrrec del president de l'IEC, al Primer Congrés Internacional Vernià: «Ciència, literatura i imaginació: Jules Verne i l'aventura del coneixement», que tingué lloc a l'IEC. 4 de setembre.
- Acte d'inauguració del Born Centre Cultural. 9 de setembre.
- Reunió del Patronat de la Fundació Barcelona Cultura, al Palau de la Virreina (Barcelona). 10 de setembre.
- Ofrena floral al peu del monument de Rafael Casanova, en representació de l'Institut d'Estudis Catalans; acte institucional de commemoració de la Diada de l'Onze de Setembre, organitzat per Presidència de la Generalitat de Catalunya, al Parc de la Ciutadella de Barcelona, i participació en la Via Catalana al tram 736, a la plaça de Sant Jaume de Barcelona. 11 de setembre.
- Inauguració del curs acadèmic 2013-2014 de la Universitat de València. 12 de setembre.
- Benvinguda del president de l'IEC en l'acte de lliurament dels premis de la sisena edició del concurs «Un mar de paraules», organitzat per l'Institut Europeu de la Mediterrània i la Fundació Anna Lindh. 16 de setembre.
- Presentació de l'*Atlas dels ecosistemes dels Països Catalans*, publicat per Enciclopèdia Catalana. 17 de setembre.
- Inauguració del curs acadèmic 2013-2014 de la Universitat de les Illes Balears. 19 de setembre.
- Assistència de l'Equip de Govern a la presentació de la nova tenora barítona de l'IEC, per Joaquim Agulló, vicepresident i director del projecte, en un concert amb instruments de còbra redissenyats, sota la coordinació de Jordi Campos. 19 de setembre.
- Inauguració de l'exposició «Ensenyar valencià», organitzada per la Presidència de l'IEC, a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Isidor Marí, president de la Secció Filològica. 20 de setembre.
- Entrevista del president de l'IEC amb Ferran Mascarell, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya. 20 de setembre.
- Assistència al pregó de les Festes de la Mercè de Barcelona. 20 de setembre.
- Entrevista del president de l'IEC amb Rosa Pujol, diputada de Cultura a la Diputació de Lleida, a la seu de l'Institut d'Estudis Ilerdencs. 25 de setembre.
- Entrevista del president de l'IEC amb Jaume Roure, delegat d'Afers Catalans a l'Ajuntament de Perpinyà, a l'IEC. 25 de setembre.

- Entrevista del president de l'Institut amb Joan Amorós, president de la Fundació Occitano-Catalana, a l'IEC. 25 de setembre.
- Presidència de Joandomènec Ros, president de l'IEC, juntament amb Isidor Marí, president de la Secció Filològica, de l'acte de presentació del Màster Universitari en Estudis Catalans de la UOC: «Més enllà de la normalització: La cultura en una Catalunya sobirana», a l'IEC. 26 de setembre.
- Assistència del vicepresident Jaume de Puig a la inauguració de l'exposició «La lengua y la palabra. Trescientos años de la Real Academia Española», dins la commemoració del tercer centenari de la RAE, a la Biblioteca Nacional de Madrid. 26 de setembre.
- Entrevista del periodista Lluís Reales, de Barcelona Televisió, al president de l'IEC. 26 de setembre.
- Assistència d'Isidor Marí, en representació del president de l'IEC, a l'acte d'inauguració del curs 2013-2014 del Centre de Formació d'Adults Germà Colón, i a l'homenatge a Germà Colón amb motiu del 25è aniversari del Centre, a Castelló de la Plana. 27 de setembre.
- Entrevista del president de l'IEC amb Albert Vallbé, vicepresident de la Diputació de Tarragona, a Tarragona. 27 de setembre.
- Cloenda del II Iberian Congress of Biological Systematics, organitzat per la Societat Catalana de Biologia (IEC) i ZooSysEvo. 27 de setembre.
- Lliurament dels Premis Blogs, atorgats per l'Associació STIC.cat, al Teatre Auditori de Granollers. 28 de setembre.
- Celebració del Dia Internacional de la Traducció a l'IEC. 30 de setembre.
- Presidència, juntament amb Muriel Casals, presidenta d'Òmnium Cultural, dels seminaris del cicle *Questions d'estat. Reflexions per al país del futur*, organitzat per la Presidència de l'Institut i Òmnium Cultural. 2, 16, 30 d'octubre i 13, 27 i 28 de novembre.
- Concert inaugural de la temporada 2013-2014 de la Fundació Orfeó Català - Palau de la Música Catalana. 2 d'octubre.
- Funeral de Joan-Ferran Cabestany, membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, a la parròquia de Sant Vicenç de Sarrià. 2 d'octubre.
- Esmorzar informatiu amb Santi Vila, conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, organitzat per Fòrum Europa - Tribuna Catalunya, que tingué lloc a l'Hotel Palace de Barcelona. 3 d'octubre.
- Lliurament dels Premis LIBER 2013, promoguts per la Federació de Gremios de Editors de España, al Recinte Firal de la Casa de Campo (Madrid). 3 d'octubre.
- Acte d'homenatge de la Universitat de Barcelona a Mercè Durfort, membre de la Secció de Ciències Biològiques. 4 d'octubre.

- Assistència de Ramon Sistac, delegat del president a Lleida, en representació de l'IEC, al funeral de l'esposa de Josep M. Llop, president de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (IEC), al Tanatori de Lleida. 4 d'octubre.
- Entrevista del president de l'IEC amb Bartomeu Marí, director del Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). 7 d'octubre.
- Acte de lliurament dels Premis Nacionals de Cultura de la Generalitat de Catalunya, al Saló del Tinell (Barcelona). 8 d'octubre.
- Assistència del vicepresident Jaume de Puig a l'acte d'obertura del cicle de conferències *El dret català tres-cents anys després de la Guerra de Successió*, organitzat per la Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC) i l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, a l'IEC. 8 d'octubre.
- Presidència de l'acte de presentació del *Llibre d'estil de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals*, que es féu a l'IEC. 9 d'octubre.
- Presidència de l'acte *Espriu Digital. El patrimoni literari de Salvador Espriu al Corpus Literari Digital*, organitzat per la Càtedra Màrius Torres de la Universitat de Lleida, la Institució de les Lletres Catalanes i l'IEC. 14 d'octubre.
- Presidència de la jornada col·loqui *Intel·lectuals i política. Una cultura d'Estat*, en homenatge a Joaquim Folch i Torres en el cinquantenari de la seva mort, que es féu a l'IEC. Organització: Fundació Folch i Torres i l'IEC. 15 d'octubre.
- Funeral de Max Cahner, al Tanatori de les Corts. 16 d'octubre.
- Entrevista del president de l'IEC amb Andreu Mas-Colell, conseller d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya, acompanyat del gerent, a la seu del Departament d'Economia i Coneixement (Barcelona). 17 d'octubre.
- Presidència del vicepresident Jaume de Puig de l'acte d'obertura del II Col·loqui Internacional Miquel Martí i Pol, organitzat per la Universitat de Vic, que tingué lloc a l'IEC. 17 d'octubre.
- Reunió del Consell Rector de la Biblioteca de Catalunya. 18 d'octubre.
- Jornada de celebració de l'Any Internacional de l'Estadística, al Parlament de Catalunya. 18 d'octubre.
- Debat «Evolució i cultura. La naturalesa humana en transformació», organitzat pel Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB) i l'International Center for Scientific Debate, al CCCB. 19 d'octubre.
- Jornada en commemoració del quarantè aniversari de la mort de Pau Casals, organitzada per la Fundació Pau Casals, a la Vil·la Museu Pau Casals (el Vendrell). 22 d'octubre.
- Cloenda de la jornada *Josep Janés i Olivé i l'edició del seu temps (1913-1959)*, a l'IEC. 23 d'octubre.

- Presidència, juntament amb Josep Massot i Isidor Marí, de la inauguració del congrés *Vuit-cents anys després de Muret: els trobadors i les relacions catalanooccitanes*, celebrat a l'IEC. 24 d'octubre.
- Conferència de premsa de presentació de la barítona, nou instrument de la cobla fruit d'un programa de recerca de l'IEC sota la direcció de Joaquim Agulló, a l'IEC. 24 d'octubre.
- Funeral de Rosa Colomer, que fou directora del TERMCAT del 2002 al 2012, al Tanatori de la Ronda de Dalt. 24 d'octubre.
- Obertura a càrrec del president de l'IEC de l'acte institucional de celebració dels vint-i-cinc anys del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF), a l'IEC. 25 d'octubre.
- Participació en la cloenda de la campanya «Anem al Riu», organitzada pel Centre d'Educació Ambiental Alt Ter, el GEDENA i el Grup de Defensa del Ter, al CAT Can Guetes (Ripoll). 27 d'octubre.
- Sessió inaugural del curs 2013-2014 de l'IEC. 28 d'octubre.
- Acte d'homenatge a Joana Raspall en el centenari del seu naixement: *Enfilall de mots*, organitzat per la Institució de les Lletres Catalanes de la Generalitat de Catalunya, el PEN Català, l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, la Comissió Any Joana Raspall i l'IEC, que es féu a l'IEC. 29 d'octubre.
- Conferència del president de l'IEC: «Patrimoni cultural. Patrimoni natural. Una riquesa gairebé desconeguda», organitzada per Amics de la UNESCO de Barcelona i la Universitat Catalana d'Estiu, a la Seu d'Amics de la UNESCO (Barcelona). 4 de novembre.
- Obertura de l'acte de presentació del llibre *Puig i Cadafalch, president de Catalunya, i la seva època*, d'Albert Balcells, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, a l'IEC. 5 de novembre.
- Visita de l'Equip de Govern i el Consell Permanent a l'abadia de Montserrat, convidats pel pare abat amb motiu de la renovació de la Presidència de l'IEC. 6 de novembre.
- Conferència del president de l'IEC en la sessió inaugural del curs 2013-2014 de la Fundació Bosch i Cardellach, amb el títol «El litoral i el mar a Catalunya: llums i ombres», que tingué lloc a la seu de la fundació (Sabadell). 7 de novembre.
- Intervenció del president de l'IEC en la inauguració de l'exposició «Els set tresors del Patrimoni Cultural de la Catalunya exterior» i el lliurament dels Premis FIEC 2013, organitzat per la Federació Internacional d'Entitats Catalanes, a l'IEC. 8 de novembre.
- Acte de comiat a Pep Boixareu, secretari redactor de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut, que es féu a l'IEC. 12 de novembre.
- Presentació de *l'Informe sobre la situació de la llengua catalana* de la Xarxa CRUSCAT,

- redactat per l'IEC, amb col·laboració d'Òmnium Cultural i Plataforma per la Llengua, al Born Centre Cultural (Barcelona). 13 de novembre.
- Presidència, juntament amb Ramón Villares, president del Consello da Cultura Galega, i Xesús Alonso, president de la Real Academia Galega, de l'acte de commemoració: «Catalunya i Rosalía de Castro. 150 anys de *Cantares gallegos*», organitzat pel Consello de Cultura Galega, a l'IEC. 14 de novembre.
 - Acte de commemoració de les activitats del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya desenvolupades del 1996 al 2013, al Palau de la Generalitat. 19 de novembre.
 - Lliurament dels Premis CCNIEC 2013, organitzat pel Centre Català de la Nutrició de l'IEC, que se celebrà a l'IEC. 21 de novembre.
 - Acte d'homenatge a Manuel Ribas i Piera, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, que tingué lloc a l'IEC. 21 de novembre.
 - Benvinguda del president de l'IEC a la I Jornada de Bioinformàtica i Biologia Computacional, organitzada per l'IEC, Bioinformàtics Barcelona i la Societat Catalana de Biologia (IEC), a l'auditori RBA (Barcelona). 22 de novembre.
 - Entrevista del president de l'IEC, acompanyat de Mariàngela Vilallonga i Armand Puig, degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, amb Irene Rigau, consellera d'Ensenyament de la Generalitat, per presentar-li les adhesions al manifest *Unes humanitats amb futur*, al Departament d'Ensenyament (Barcelona). 25 de novembre.
 - Cloenda del centenari de les *Normes ortogràfiques*, organitzat per la Generalitat de Catalunya i l'IEC, al Palau Marc (Barcelona). 25 de novembre.
 - Col·loqui internacional *Reforma i dissidències religioses a la península Ibèrica al segle XVI*, organitzat per la Casa de Velázquez, a l'IEC. 28 de novembre.
 - Acte inaugural del Barcelona Knowledge Hub, l'Oficina de la Mediterrània i el Sud d'Europa de l'Academia Europaea, a l'Ajuntament de Barcelona. 28 de novembre.
 - Assistència de David Serrat, en representació del president de l'IEC, a la conferència general del Consell Interuniversitari de Catalunya, que tingué lloc al Departament d'Economia i Coneixement. 2 de desembre.
 - Entrevista del president de l'IEC amb José López, director de l'Escola Universitària d'Enginyeria Tècnica Industrial de Barcelona, a l'IEC. 4 de desembre.
 - Presentació del llibre *Medieval European Coinage*. Volum 6. *The Iberian Peninsula*, de Miquel Crusafont i Anna Maria Balaguer, de la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (IEC), i de Philip Grierson, que es féu a l'IEC. 4 de desembre.
 - Conferència de premsa de presentació del simposi *Espanya contra Catalunya: una mirada històrica (1714-2014)*, organitzat pel Centre d'Història Contemporània de Catalunya i la Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC), a l'IEC. 9 de desembre.

- Visita guiada adreçada als membres de l'IEC al MACBA, convidats pel seu director, Bartomeu Marí. 9 de desembre.
- Cloenda de l'any Bernat Metge i la presentació de l'itinerari literari autoguiat «Siats de natura d'anguila: Bernat Metge i Barcelona», a l'IEC. 9 de desembre.
- Cloenda del centenari del naixement de Marià Villangómez Llobet, a l'IEC. 10 de desembre.
- Inauguració de les II Jornades: «La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana», organitzades per la Xarxa CRUSCAT de l'IEC. 11 de desembre.
- Presa de possessió del nou rector de la Universitat de Girona (UdG), Sergi Bonet, que tingué lloc a la UdG. 11 de desembre.
- Simposi *Espanya contra Catalunya: una mirada històrica (1714-2014)*, que tingué lloc a l'IEC. 12 de desembre.
- Inauguració de l'exposició «Premi Internacional Catalunya. 25 anys», organitzat per la Conselleria de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, al Palau Robert. 12 de desembre.
- Col·laboració del president de l'IEC en la recepció de trucades de donants amb motiu de la celebració de la Marató de TV3 dedicada a les malalties neurodegeneratives, a Fira de Barcelona. 15 de desembre.
- Concert de Nadal 2013, organitzat per la Fundació de la Junta Constructora del Temple Expiatori de la Sagrada Família, a la basílica de la Sagrada Família. 15 de desembre.
- Inauguració del III Fòrum del Patrimoni Literari «Mecenatge i literatura», a l'IEC. 19 de desembre.
- Entrevista del president de l'IEC, acompanyat de Josep Germain, secretari tècnic de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC), amb el conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, Santi Vila, a la seu de la Conselleria. 20 de desembre.

2014

- Entrevista del president de l'IEC, acompanyat de Joan Pino i Josep Germain, president i secretari tècnic, respectivament, de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC), amb el cap de l'Oficina del president de la Generalitat de Catalunya, Joan Vidal de Ciurana, al Palau de la Generalitat. 8 de gener.
- Sessió de benvinguda al Comitè Executiu de l'Acadèmia Europaea, a l'IEC. 9 de gener.
- Acte inaugural de la commemoració del tricentenari dels fets de 1714, organitzat per Presidència de la Generalitat de Catalunya, a la Seu Vella de Lleida. 11 de gener.
- Funeral de l'editor Josep M. Castellet, al Tanatori de Sant Gervasi (Barcelona). 11 de gener.

- Entrevista del president de l'IEC, acompanyat de Salvador Alegret i Joan Maluquer, rector i gerent, respectivament, de la Universitat Catalana d'Estiu, amb el conseller de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, Francesc Homs, al Palau de la Generalitat. 13 de gener.
- Copresidència de l'acte d'inauguració de l'exposició «La superació d'un matemàtic. Ferran Sunyer i Balaguer (1912-1967)», al Palau Robert (Barcelona), 14 de gener.
- Conferència de premsa de presentació del document *Unes humanitats amb futur*, promogut per l'Institut d'Estudis Catalans i la Facultat de Teologia de Catalunya, a l'IEC. 14 de gener.
- Presentació del llibre *Ouranós-Gaia. L'espai a Grècia III: anomenar l'espai*, a l'IEC. 15 de gener.
- Presentació del document *Unes humanitats amb futur*, promogut per l'Institut d'Estudis Catalans i la Facultat de Teologia de Catalunya, a l'IEC. 16 de gener.
- Entrevista de Mònica Terribas al president de l'IEC en el programa *El matí de Catalunya Ràdio* sobre el manifest *Unes humanitats amb futur*, a la seu de Catalunya Ràdio (Barcelona). 16 de gener.
- Entrevista a Mariàngela Vilallonga i Perico Pastor, signants del manifest sobre les humanitats, emesa al *Telenotícies migdia* de TV3. 16 de gener.
- Acte d'inauguració de l'escultura SOLC, de Frederic Amat, en homenatge a Salvador Espriu, organitzat per l'Ajuntament de Barcelona, als Jardinetes de Gràcia (Barcelona). 20 de gener.
- Cloenda de l'acte de presentació del portal CiT (Terminologia de Ciències i Tecnologia), a l'IEC. 21 de gener.
- Sessió inaugural del curs acadèmic 2014 de l'Acadèmia de Ciències Veterinàries de Catalunya, a la seu de l'acadèmia (Barcelona). 21 de gener.
- Conferència «La robòtica actual i reptes de cara al futur», de Josep Amat, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, a la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. 23 de gener.
- Acte d'inauguració de l'any de commemoració del vintè aniversari de la Xarxa Vives d'Universitats, a la Universitat d'Alacant. 24 de gener.
- Inauguració de l'exposició «Els orígens de la llengua catalana: *Jo fideles vos seré*», promoguda per l'Ajuntament de Tremp i d'Areny de Noguera, les diputacions d'Osca i de Lleida i l'IEC, a l'Ajuntament de Tremp. 25 de gener.
- Trobada de Tibles i Tenores a l'IEC. 25 de gener.
- Entrevista del president de l'IEC amb el director del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible, Arnau Queralt. 27 de gener.

- Acte de lliurament dels Premis Nacionals de Recerca 2013, organitzat per Presidència de la Generalitat de Catalunya, al Teatre Nacional de Catalunya (Barcelona). 27 de gener.
- Visita guiada per Manuel Castellet de l'exposició «La superació d'un matemàtic. Ferran Sunyer i Balaguer (1912-1967)», al Palau Robert (Barcelona). 29 de gener.
- Tercera edició del Dissabte Transfronterer de les Matemàtiques a l'Alt Empordà, organitzat per la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer de l'IEC i la Fundació Príncep de Girona, al Centre de Formació Integrat Ferran Sunyer i Balaguer de Figueres. 1 de febrer.
- Sessió informativa sobre l'estratègia del Govern de la Generalitat per a promoure l'aprofitament energètic de la biomassa forestal i agrícola, al Palau de la Generalitat. 5 de febrer.
- Sessió en record de la biòloga Lynn Margulis: «Allò que tal vegada s'esdevingué», a l'Ateneu Barcelonès. 5 de febrer.
- Entrevista del president de l'IEC amb la presidenta d'Òmnium Cultural, Muriel Casals, i amb el president de la Plataforma per la Llengua, Òscar Escuder. 6 de febrer.
- Assistència de Josep Guitart, delegat de l'IEC i vicepresident de la Unió Acadèmica Internacional (UAI), a la Reunió del *Bureau* de la UAI, que tingué lloc a l'Institut de France (París). 5-7 de febrer.
- Presentació del llibre *Costums sobre termenals, camins i aigües*, reeditat per la Societat Catalana de Geografia (IEC) en el marc de les activitats en commemoració del centenari de la Mancomunitat. 13 de febrer.
- Entrevista del president de l'IEC amb el president de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, al Palau de la Generalitat. 13 de febrer.
- Reunió del Jurat del Premi Crítica «Serra d'Or» de Recerca 2014, a la seu de Publicacions de l'Abadia de Montserrat (Barcelona). 13 de febrer.
- Presentació de l'obra *Poesia completa*, de Rafael Caria, a l'IEC. 14 de febrer.
- Entrevista del president de l'IEC amb el rector de la Universitat Oberta de Catalunya, Josep A. Planell, a l'IEC. 17 de febrer.
- Reunió del Pacte Nacional pel Dret a Decidir, convocada pel president de la Generalitat de Catalunya, al Parlament de Catalunya. 19 de febrer.
- Entrevista del president de l'IEC amb el director del TERMCAT, Jordi Bover, a l'IEC. 20 de febrer.
- Entrevista del president de l'IEC amb el delegat d'Afers Catalans de l'Ajuntament de Perpinyà, Jaume Roure, a l'IEC. 20 de febrer.
- Inauguració de la jornada *Els mitjans de comunicació al servei de la democràcia: present i futur*, organitzada per la Societat Catalana de Comunicació (IEC), a l'IEC. 20 de febrer.

- Presentació del llibre *Barcino II. Marques i terrisseries d'àmfores al Baix Llobregat*, editat per l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica i l'IEC, al Museu de Sant Boi de Llobregat. 20 de febrer.
- Conferència del president de l'IEC: «El paper de l'Institut d'Estudis Catalans en la Catalunya independent», al Centre Comarcal Lleidetà (Barcelona). 20 de febrer.
- Entrevista del president de l'IEC amb el responsable de Relacions Institucionals i Polítiques de l'Assemblea Nacional Catalana, Pere Pugès, a l'IEC. 21 de febrer.
- Assistència de Vicent Pitarch a la 45a Renovació de la Flama de la Llengua catalana, a Montserrat. 23 de febrer.
- Entrevista del president de l'IEC amb el president del Grup Bonpreu, Joan Font, a la seu del Grup Bonpreu a les Masies de Voltregà (Barcelona). 24 de febrer.
- Acte d'inauguració del congrés internacional *Catalunya (i els Països Catalans) abans i després de l'Onze de Setembre de 1714*, organitzat per l'IEC. 24 de febrer.
- Entrevista de la periodista Mònica Ibáñez, del diari *Ara*, al president de l'IEC. 25 de febrer.
- Acte acadèmic d'ofertament del volum *E l'amic digué a l'amat*, miscel·lània d'homenatge a Josep Perarnau, a la Facultat de Teologia de Catalunya (Barcelona). 26 de febrer.
- Entrevista del president de l'IEC amb el president de la Universitat de Perpinyà Via Domitia, Fabrice Lorente, a la Universitat de Perpinyà Via Domitia. 27 de febrer.
- Entrevista del president de l'IEC amb el president del Consell Assessor de la Universitat Oberta de Catalunya, Josep Vilarasau, a l'IEC. 28 de febrer.
- Reunió preparatòria de la commemoració del 50è aniversari de la mort de Pius Font i Quer, a l'IEC. 28 de febrer.
- Acte d'inauguració de la XI Jornada de Protecció Vegetal: «Mengem sa?», organitzada per la Institució Catalana d'Estudis Agraris i l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (IEC). 28 de febrer.
- Acte d'investidura com a doctor *honoris causa* de la Universitat de Lleida de Salvador Giner. 4 de març.
- Recepció, pel vicepresident Jaume de Puig, de la periodista i metgessa Nadia El-Awady, conferenciant dins dels actes programats per l'IEC i l'Academia Europaea per a celebrar el Dia Internacional de les Dones 2014, a l'IEC. 5 de març.
- Jornada d'homenatge a Lynn Margulis amb motiu de la celebració a l'IEC del Dia Internacional de les Dones: *La Terra és el nostre cos. Lynn Margulis i Gaia*. 6 de març.
- Acte institucional de commemoració del Dia Internacional de les Dones, al Parlament de Catalunya. 7 de març.
- Reunió del Jurat dels Premis Pompeu Fabra, premis que atorga la Direcció General de

Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, al restaurant Ca l'Estevet (Barcelona). 14 de març.

- Entrevista del president de l'IEC, acompanyat de Flocel Sabaté i Antoni Simon, amb el conseller de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, Francesc Homs, al Palau de la Generalitat. 19 de març.
- Entrevista del president de l'IEC amb el president de la Fundació World Nature, Antoni Carulla, a l'IEC. 19 de març.
- Jornada de commemoració del cinquantè aniversari de la mort de Rafael Patxot i Jubert, a l'IEC. 20 de març.
- Trobada dinar de cloenda dels promotors del manifest *Unes humanitats amb futur*, a la seu de la Facultat de Teologia de Catalunya. 26 de març.
- Acte de commemoració del 40è aniversari del Grup Català de Sociolingüística, a l'IEC. 27 de març.
- Acte *L'abat Escarré en el 50è aniversari de les seves declaracions a Le Monde*, organitzat per la Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC) i el Centre d'Història Contemporània de Catalunya, a l'IEC. 27 de març.
- Entrevista del president de l'IEC amb el president del Consell Assessor de la Universitat Oberta de Catalunya, Josep Vilarasau. 28 de març.
- Acte de cloenda del centenari de l'Institut del Teatre, al Teatre Lliure. 31 de març.
- Conferència de premsa de presentació de la remodelació de la plaça del Diamant, a la seu del Districte de Gràcia. 31 de març.
- Funeral de Modest Prats, membre de la Secció Filològica, a l'església de Santa Susanna del Mercadal (Girona). 31 de març.
- Assistència d'Antoni Riera, en representació del president de l'IEC, a l'Assemblea general del Comité Español de Ciencias Históricas, a la seu de la Real Academia de la Historia (Madrid). 1 d'abril.
- Acte de lliurament de premis del Dictat en Català, organitzat per la Federació per a la Defensa de la Llengua i Cultura Catalanes i l'IEC, entre altres entitats, a la Sala de les Llibertats de Perpinyà. 2 d'abril.
- Taula rodona *Tapís de la Creació*, organitzada per la Diputació de Girona, el Col·legi Oficial de Disseny Gràfic de Catalunya i el Capítol de la Catedral de Girona, a l'Auditori Viader de Girona. 3 d'abril.
- Viatge del president a l'Alguer, on s'entrevistà amb Attilio Mastino, rector de la Universitat de Sàsser, i Michele Scano, comissari extraordinari de la Ciutat de l'Alguer, i presidí l'acte «L'Alguer i l'Institut d'Estudis Catalans», en què intervingueren els membres corresponents algueresos de l'IEC. 3 i 4 d'abril.

- Acte central del centenari de la Mancomunitat de Catalunya, organitzat per la Presidència de la Generalitat de Catalunya, al Palau de la Generalitat. 6 d'abril.
- Acte de presentació de la publicació *Ager Tarraconensis 5. Paisatge, poblament, cultura material i història*, organitzat per l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, a la seu de la Diputació de Tarragona. 7 d'abril.
- Commemoració del centenari de la Reial Acadèmia de Doctors (1914-2014) i inauguració de la seva nova seu social, a la seu de Foment del Treball (Barcelona). 7 d'abril.
- Entrevista d'Oriol Pi de Cabanyes, de la *Revista de Catalunya*, al president de l'IEC. 7 d'abril.
- Acte d'inauguració de l'espai expositiu Top Ciència, al Cosmocaixa (Barcelona). 8 d'abril.
- Acte de lliurament dels V Premis Pompeu Fabra, atorgats per la Direcció General de Política Lingüística, al Palau de la Generalitat. 8 d'abril.
- Jornada *El paper de l'agricultura al segle XXI*, organitzada per la Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC) i la Fundació del Món Rural. 10 d'abril.
- Entrevista del president de l'IEC amb el rector de la Universitat Oberta de Catalunya, Josep A. Planell, a la UOC. 10 d'abril.
- Conferència del vicepresident Joaquim Agulló «La tenora i la barítona de l'IEC», dins els actes de la celebració de *Barcelona, capital de la Sardana 2014*, a l'IEC. 10 d'abril.
- Inauguració de l'exposició «Investigació científica. Mancomunitat de Catalunya, 1914-2014. L'inici del demà», organitzada per la Diputació de Barcelona i l'IEC, a l'IEC. 11 d'abril.
- Entrevista del president de l'IEC amb la directora del Centre d'Études Catalanes de la Universitat de París-Sorbona, Mònica Güell, a l'IEC. 14 d'abril.
- Conferència de premsa de presentació del projecte de la Generalitat de Catalunya i l'IEC «Vitralls catalans», que tingué lloc a l'IEC. 14 d'abril.
- Presentació del llibre *La Mancomunitat de Catalunya, 1914-1925. El primer pas vers l'autogovern des de la desfeta de 1714*, d'Albert Balcells, a la seu de la Diputació de Barcelona. 15 d'abril.
- Funeral de l'escriptor Albert Manent, al Tanatori de la Ronda de Dalt. 16 d'abril.
- Acte de lliurament dels Premis Sant Jordi 2014 de l'IEC, presidit per Øivind Andersen, president de la UAI, i trobada del Sr. Andersen amb els membres del Consell Permanent, a l'IEC. 22 d'abril.
- Assistència de Ricard Guerrero, en representació del president de l'IEC, a l'acte de presentació de Bioinformàtics Barcelona (BIB), al CaixaForum (Barcelona). 22 d'abril.
- Funeral de Josep Carreras, membre de la Secció de Ciències Biològiques, al Tanatori Sancho de Àvila. 22 d'abril.

- Participació en la jornada de portes obertes a l'IEC amb motiu de la Diada de Sant Jordi. 23 d'abril.
- Terceres Jornades sobre Gestió de la Informació Científica (GJIC 2014), organitzades per l'Observatori de la Recerca de l'IEC, a l'IEC. 24 d'abril.
- Entrevista del president de l'IEC amb el director de la Fundació La Marató de TV3, Lluís Bernabé, a l'IEC. 24 d'abril.
- Reunió del Consell Assessor del IV Congrés Universitari Català, que tingué lloc a l'IEC. 24 d'abril.
- Acte institucional d'homenatge a Pius Font i Quer, organitzat per l'Ajuntament de Manresa, al Saló de Plens de l'Ajuntament de Manresa. 25 d'abril.
- Jornada de presentació del cinquè informe de l'Intergovernmental Panel of Climate Change (IPCC), a La Pedrera. 29 d'abril.
- Conferència inaugural dels actes d'homenatge a l'ecòleg Ramon Margalef, en el desè aniversari de la seva mort: «Ecologia i evolució o evolució i ecologia?», per Joandomènec Ros, a la Universitat de Barcelona. 29 d'abril.
- Acte de lliurament del Premi Catalunya Nord, atorgat per l'IEC, al Palau de Congressos de Perpinyà. 30 d'abril.
- Reunió del Consell Assessor de la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona, a la Facultat de Filosofia. 30 d'abril.
- Reunió de la Comissió Executiva de la Fundació Universitat Catalana d'Estiu, a l'IEC. 7 de maig.
- Entrevista de Joan-Ramon Gordo, de la revista *Canemàs*, al president de l'IEC. 7 de maig.
- Inauguració de l'exposició «250 anys interaccionant amb la societat» i presentació del llibre *L'edifici de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. Un testimoni viu de 250 anys d'història urbana*, a la seu de la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona. 8 de maig.
- Acte d'obertura de la jornada preparatòria del IV Congrés Universitari Català, a l'IEC. 9 de maig.
- Lliurament per part del president de l'IEC i la presidenta d'Òmnium Cultural, Muriel Casals, de les conclusions *Qüestions d'estat. Reflexions per al país del futur* al vicepresident del Parlament, Lluís Corominas, a la seu del Parlament. 9 de maig.
- Lliurament de premis de la XIX Prova Cangur de Matemàtiques, al Campus de la Ciutadella de la UPF. 15 de maig.
- Reunió del Comitè Editorial de RACO (Revistes Catalanes amb Accés Obert), a la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la UB. 15 de maig.
- Reunió preparatòria del IV Congrés Universitari Català, a l'IEC. 20 de maig.

- Assistència de Manuel Castellet, en representació del president de l'IEC, a la cerimònia de lliurament del Premi Abel 2014, atorgat a Yakov G. Sinai, que es féu a la University Aula (Oslo). 20 de maig.
- Intervenció del president de l'IEC en l'acte de presentació del projecte de la Fundació World Nature «Refugis WN de fauna i flora. Convida la natura a casa teva!», als jardins de la Tamarita (Barcelona). 21 de maig.
- Acte d'inauguració del simposi *La universitat a Catalunya, ahir i avui*, organitzat per la Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC), a l'IEC. 21 de maig.
- Reunió de la Comissió Gestora del Centre UNESCO de Catalunya, a la seu del centre (Barcelona). 21 de maig.
- Reunió del Patronat de la Fundació Universitat Catalana d'Estiu, a l'IEC. 22 de maig.
- Esmorzar informatiu amb Josep Maria Terricabras i Ernest Maragall, organitzat per Fòrum Europa - Tribuna Catalunya, a l'Hotel Palace de Barcelona. 22 de maig.
- Assemblea General, convocada pel Consell d'Administració de La Caixa, a la seva seu social a Barcelona. 22 de maig.
- Funeral de Natàlia Solé, filla de Carlota Solé, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, al Tanatori de Les Corts (Barcelona). 22 de maig.
- Visita institucional a l'Institut del Teatre de Barcelona, acompanyats de Joan Viñas i Ignasi Casadesús, vicepresident i secretari executiu, respectivament, de la Xarxa Vives d'Universitats. 23 de maig.
- Acte d'obertura de la jornada *La convivència lingüística a la Catalunya del futur*, organitzada pels Estudis d'Arts i Humanitats de la Universitat Oberta de Catalunya, que tingué lloc a l'IEC. 23 de maig.
- Entrevista del president de l'IEC amb el secretari d'Universitats i Recerca de la Generalitat de Catalunya, Antoni Castellà, al despatx del director general d'Universitats. 23 de maig.
- Acte d'obertura de la commemoració del trentè aniversari de la Fundació del Centre de Recerca Matemàtica (CRM) i de l'exposició «Créixer en matemàtiques, fer país», a l'IEC. 27 de maig.
- Salutació al conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya, Germà Gordó, amb qui presidí la clausura del cicle *El dret català tres-cents anys després de la Guerra de Successió*, a l'IEC. 28 de maig.
- Recepció dels ponents al col·loqui *Mirades de la ciència sobre el temps*, organitzat per la Universitat de Barcelona, a l'IEC. 28 de maig.
- Acte d'homenatge a Josep Roca-Pons en el centenari del seu naixement, organitzat per la Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC). 29 de maig.

- Salutació al conseller de Salut de la Generalitat de Catalunya, Boi Ruiz, amb motiu de la celebració del XXVI Congrés de la Societat Catalana de Cardiologia a l'IEC. 30 de maig.
- Acte de lliurament dels Premis Nacionals de Cultura de la Generalitat de Catalunya, al Teatre Josep Maria de Sagarra (Santa Coloma de Gramenet). 2 de juny.
- Trobada dinar dels signants del document *Unes humanitats amb futur*, promogut per l'Institut d'Estudis Catalans i la Facultat de Teologia de Catalunya, amb el conseller d'Economia i Coneixement de la Generalitat de Catalunya, Andreu Mas-Colell, a l'IEC. 2 de juny.
- Conferència de premsa de presentació de la *Guia pràctica per conèixer la natura de Catalunya*, publicada per la Diputació de Barcelona, DEPANA i la Institució Catalana d'Història Natural (IEC), a l'IEC. 2 de juny.
- Acte de lliurament del Premi Internacional Catalunya a Desmond Tutu, al Palau de la Generalitat. 3 de juny.
- Benvinguda als assistents a l'acte de commemoració del Dia Mundial del Medi Ambient i assistència al lliurament dels Premis Medi Ambient i dels Premis de les Escoles Verdes 2014, organitzat pel Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, a l'IEC. 5 de juny.
- Reunió del Consell d'Administració de l'Institut Franco-Català Transfronterer, a la Casa dels Països Catalans (Perpinyà). 5 de juny.
- Acte de reconeixement a Jordi Carbonell amb motiu dels seus noranta anys, a l'IEC. 6 de juny.
- Entrevista del president de l'IEC, acompanyat de Joan Pino i Josep Germain, president i secretari tècnic, respectivament, de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC), amb el president delegat d'Espais Naturals i Medi Ambient de la Diputació de Barcelona, Joan Puigdollers, a la seu de la Diputació de Barcelona. 10 de juny.
- Conferència General del Consell Interuniversitari de Catalunya, a la seu del Departament d'Economia i Coneixement (Barcelona). 10 de juny.
- Reunió del Consell del Centre d'Études Catalanes de la Universitat de París-Sorbona, a la seu del centre (París). 12 de juny.
- Reunió del Patronat de la Fundació Universitat Catalana d'Estiu, a l'IEC. 13 de juny.
- Acte institucional de commemoració del trentè aniversari del Centre de Recerca Matemàtica, al Palau de la Generalitat. 13 de juny.
- Funeral de Francesc Vallverdú, membre de la Secció Filològica, al Tanatori de les Corts (Barcelona). 14 de juny.
- Presentació de la revista *Quaderns de la Mediterrània 20-21: Escenaris mediterrà-*

- neos / Mediterranean Scenarios*, publicada per l'Institut d'Europeu de la Mediterrània (IEMed), a la seu de l'IEMed a Barcelona. 17 de juny.
- Reunió del Comitè d'Avaluació de la Xarxa de Custòdia del Territori, administradora del Fons Andrena, a l'IEC. 17 de juny.
 - Assistència del secretari general de l'IEC, Romà Escalas, a la reunió del Patronat de la Fundació Pau Casals, a la seu de la fundació a Barcelona. 18 de juny.
 - Acte *Margalef i la biodiversitat* en commemoració del desè aniversari de la mort de Ramon Margalef, a l'IEC. 18 de juny.
 - Assistència de Romà Escalas, secretari general de l'IEC, al concert commemoratiu del trentè aniversari de la creació de la Beca Pau Casals, atorgada per la Fundació Pau Casals, al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona. 18 de juny.
 - Assistència del vicepresident Jaume de Puig i Manuel Castellet, delegat del president de l'IEC per als actes dedicats a Rafael Patxot, a la descoberta d'una placa en honor de Rafael Patxot a Sant Feliu de Guíxols i a la taula rodona posterior. 20 de juny.
 - Entrevista de Joandomènec Ros, president de l'IEC, acompanyat de Joan Pino, president de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC), amb el president de la Generalitat de Catalunya, Artur Mas, al Parlament de Catalunya. 25 de juny.
 - Dinar de Joandomènec Ros, president de l'IEC, acompanyat de Jordi Sargatal i Jaume Terradas, amb el conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, Santi Vila, a Barcelona. 25 de juny.
 - Entrevista del president de l'IEC amb el president del Consell Assessor de la UOC, Josep Vilarasau, i amb el president de la Cambra de Comerç de Barcelona, Miquel Valls, a l'IEC. 25 de juny.
 - Conferència de premsa de presentació de l'edició 2014 de la Universitat Catalana d'Estiu, a l'IEC. 25 de juny.
 - Debat «Neurociència i política», organitzat per l'IEC, el Centre de Regulació Genòmica i l'Institut de Cultura de Barcelona, que es féu a l'IEC. 26 de juny.
 - Intervenció del president en l'acte de cloenda del XV Simposium Fundació La Marató de TV3 dedicada a les malalties mentals greus, a l'IEC. 26 de juny.
 - Assistència a l'acte de cloenda del curs acadèmic 2013-2014 de la Xarxa Vives d'Universitats i al lliurament de la Medalla d'Honor de la institució a Germà Colon, membre de la Secció Filològica, al Palau dels Reis de Mallorca (Perpinyà). 2 de juliol.
 - Reunió del Real Patronato de la Biblioteca Nacional de España (BNE), a la seu de la BNE (Madrid). 4 de juliol.
 - Presentació del llibre del president de l'IEC *Més de quaranta senyals. Noves reflexions sobre medi ambient*, publicat per Pagès Editors, a l'IEC. 10 de juliol.

- Entrevista amb el president del Consell Assessor de la UOC, Josep Vilarasau, al despatx del Sr. Vilarasau a Barcelona. 16 de juliol.
- Reunió del Consell Social de l'Ateneu Barcelonès, a l'Ateneu Barcelonès. 16 de juliol.
- Acte d'inauguració del XXVI Congrés Anual de l'Academia Europaea: «Young Europe: realities, dilemmas and opportunities for the new generation», a l'IEC. 16 de juliol.
- Entrevista del president de l'IEC amb el conseller de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, Santi Vila, a la seu del Departament. 17 de juliol.
- Entrevista amb el vicepresident d'All European Academies (ALLEA), Ed Noort, a l'IEC. 17 de juliol.
- Reunió del Pacte Nacional pel Dret a Decidir, al Palau del Parlament de Catalunya. 18 de juliol.
- Reunió constitutiva del nou Patronat de la Fundació Universitat Oberta de Catalunya, a l'IEC. 22 de juliol.
- Entrevista del president de l'IEC amb el director general de la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació, Enric Claverol, a l'IEC. 23 de juliol.
- Presentació del llibre *Ager Tarraconensis 4. Els Antigons, una vil·la senyorial del Camp de Tarragona*, al Museu de Reus Salvador Vilaseca. 28 de juliol.
- Entrevista amb el secretari d'Universitats i Recerca de Catalunya, Antoni Castellà, acompanyat d'Ignasi Casadesús, secretari executiu de la Xarxa Vives d'Universitats, a la seu de la Secretaria d'Universitats i Recerca. 30 de juliol.
- Conferència de premsa a l'IEC de presentació de la desena edició de l'Orquestra de Joves Intèrprets dels Països Catalans, que se celebrarà entre el 16 i el 23 d'agost a la Universitat Catalana d'Estiu de Prada de Conflent. 30 de juliol.
- Participació en la XLVI Universitat Catalana d'Estiu, a Prada de Conflent. 16-21 d'agost.

Premis i distincions

2013

El senyor Xavier Bellés i Ros, membre de la Secció de Ciències Biològiques, fou nomenat membre del Consell Assessor per al Desenvolupament Sostenible. 17 de setembre.

El senyor Germà Colón Domènech, membre de la Secció Filològica, fou homenatjat durant la inauguració del curs del Centre Públic de Formació de Persones Adultes Germà Colón, de Castelló de la Plana. 27 de setembre.

La senyora Mercè Durfort i Coll, membre de la Secció de Ciències Biològiques, va ser homenatjada per la Facultat de Biologia de la Universitat de Barcelona, amb motiu de la seva jubilació. 4 d'octubre.

El senyor Max Wheeler, membre corresponent de la Secció Filològica, va rebre el Premi Internacional Ramon Llull. 14 de novembre.

El senyor Paul Preston, membre corresponent de la Secció Històrico-Arqueològica, va ser reconegut amb el XXXVII Premi d'Honor Lluís Carulla 2013, atorgat per la Fundació Lluís Carulla. 21 de novembre.

El Patronat de la Fundació Universitat Catalana d'Estiu (FUCE) va nomenar el senyor Salvador Alegret i Sanromà, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, com a nou president de la Universitat Catalana d'Estiu, i el senyor

Joandomènec Ros i Aragonès, president de l'IEC, va ser nomenat president de la FUCE, en substitució de Salvador Giner. 2 de desembre.

2014

El senyor Salvador Giner de San Julián, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, va ser investit doctor *honoris causa* per la Universitat de Lleida. 4 de març.

El senyor Jordi Casassas i Ymbert, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, va ser elegit nou president de l'Ateneu Barcelonès. 24 de març.

El senyor Jaume Cabré i Fabré, membre de la Secció Filològica, i el senyor Joan Josep Guinovart i Cirera, membre de la Secció de Ciències Biològiques, van rebre la Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya. 22 d'abril.

L'Acadèmia Catalana de Gastronomia, en els Premis Nacionals Anuals de Gastronomia, va lliurar el Premi Especial a la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC en reconeixement a la tasca d'estudi i promoció de la gastronomia com a activitat econòmica i patrimoni cultural del país. Maig del 2014.

El senyor Jordi Carbonell i de Ballester, membre de la Secció Filològica, va ser homenatjat en el seu norantè aniversari, a l'IEC, en un acte en què es va presentar el llibre *L'obra de Joan Roís de*

Corella, que recull tots els seus estudis sobre l'escriptor valencià. 6 de juny.

El senyor Germà Colón Domènech, membre de la Secció Filològica, va rebre la Medalla d'Honor de la Xarxa Vives, en el marc de l'acte de cloenda del curs acadèmic 2013-2014 de la Xarxa Vives, en què es commemorà el vintè aniversari de la institució. En l'acte, també es va retre homenatge als rectors fundadors de la Xarxa, entre els quals hi havia els membres de l'Institut Joan

Martí i Castell, Josep M. Nadal i Jaume Porta. 2 de juliol.

La Universitat Catalana d'Estiu (UCE) va retre homenatge a Germà Colón per la tasca desenvolupada en l'estudi de la llengua catalana, i també a Pompeu Fabra en el norantè aniversari de la seva destitució de la càtedra de llengua catalana a l'Escola del Treball, els vuitanta anys del seu empresonament al vaixell *Uruguay* i els setanta-cinc de l'exili. 21 d'agost.

Seus i delegacions

Seu de Perpinyà

Any de creació: 1999

Delegat: Joan Becat i Rajaut

Adreça: Casa dels Països Catalans

Universitat de Perpinyà

Camí de la Passió Vella

F-66860 Perpinyà Cedex

A/e: *perpinya@iec.cat*

La Seu de Perpinyà s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

Foment de la recerca

— Els dies 18 i 19 d'agost de 2014, tingueren lloc a Prada de Conflent les X Jornades de l'Institut d'Estudis Catalans a la Universitat Catalana d'Estiu: «L'ensenyament de llengües romàniques. Plurilingüisme personal. Multilingüisme social», organitzades junt amb la Societat Catalana de Pedagogia.

Premi Catalunya del Nord 2014

— El premi, inclòs dins el LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC, recompensa estudis, treballs o documents per a l'ensenyament del català a qualsevol nivell i per al coneixement de la Catalunya del Nord o de qüestions que l'afecten. El jurat fou format pel delegat del president de l'IEC a Perpinyà, Joan Becat; la directora de l'Institut Català de Recerca en

Ciències Socials (ICRECS) de la Universitat de Perpinyà, Martina Camiade, i els presidents de les seccions Filològica, Històrico-Arqueològica i de Filosofia i Ciències Socials de l'Institut, o els membres a qui deleguin: Joan Martí i Castell, Manuel Jorba i Josep González-Agàpito, respectivament. El premi fou atorgat a l'obra *La vida política als Pirineus Orientals d'entreguerres (1919-1940)*, de Marc Delclòs. El lliurament tingué lloc al Palau de Congressos de Perpinyà el dia 30 d'abril de 2014.

Publicacions

— Publicació del número 8 de *RECERC* (2014), revista en línia de l'ICRECS de la Universitat de Perpinyà. És una coedició d'aquest laboratori i de la seu de Perpinyà, sobre el tema «Ensenyament, immersió, plurilingüisme» amb, entre d'altres, articles de Brauli Montoya, Martí Teixidó, Sílvia Llach i Dolores de Ribot, Esteve Clua, Rossend Areny, Elsa Santos, Francesc Franquesa i Patricci Baccou.

Exposicions

— «El Carxe, territori de frontera», mostra itinerant promoguda per la Delegació a Alacant de l'IEC. S'instal·là a la Casa dels Països Catalans, del 14 de gener al 28 de febrer de 2014.

Conferències

— «La situació lingüística del Carxe, terra de frontera», a càrrec de Brauli Montoya, membre de l'IEC i delegat del president de l'IEC a Alacant, amb motiu de la inauguració de l'exposició itinerant, el 14 de gener de 2014.

Altres activitats

— Participació i suport al Dictat en Català 2014, amb oferta de premis i presència a l'acte de lliurament de premis a la Sala de les Llibertats, a Perpinyà, el 2 d'abril de 2014.

— Participació en la XXV Nit de Sant Jordi, organitzada per Òmnium Catalunya Nord, que tingué lloc al Palau de Congressos de Perpinyà, el 30 d'abril de 2014.

— Coordinació i actualització del Portal de la Casa dels Països Catalans (portal comú a cinc entitats que hi tenen residència i als Estudis Catalans de la Universitat de Perpinyà) i del portal web de la delegació.

Seu de Castelló

Any de creació: 2001

Delegat: Vicent Pitarch i Almela

Adreça: Centre Municipal de Cultura

Carrer d'Antoni Maura, 4

12001 Castelló de la Plana

A/e: *castello@iec.cat*

La seu de Castelló s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— Conjuntament amb la Direcció del Centre de Formació de Persones Adultes Germà Colón (CFPA), participà en l'organització de l'homenatge a Germà Colón, que tingué lloc al CFPA Germà Colón el 26 de setembre 2013.

— Establí un acord de col·laboració amb el Centre Excursionista de Castelló, pel que fa al seu camp d'actuació cultural (conferències, renovació de la Flama de la Llengua Catalana, etc.) i, concretament, en relació amb la publicació del butlletí *L'Estel*, en el qual l'IEC mantindrà un espai fix de publicitat, amb el lema «La natura, la llengua i la cultura del país són al centre de la recerca i de la vindicació de l'Institut d'Estudis Catalans».

— Dins el projecte de donar a conèixer arreu del país l'exposició «Ensenyar valencià en temps difícils. Carles Salvador i Enric Matalé», la seu en gestionà el trasllat al claustre de l'IEC, a Barcelona, on fou inaugurada pel president el 19 de setembre de 2013. L'exposició hi va romandre fins al 9 d'octubre de 2013.

Es donà suport a la Vaga Indefinida de Docents de les Illes (26 de setembre de 2013), un moviment social en el qual fou prioritària la vindicació per la llengua catalana com a vehiculadora de l'ensenyament, així com la defensa de la cultura catalana arreu de la catalanitat.

— El delegat, Vicent Pitarch, va participar en els actes de commemoració de l'aniversari de la Colònia Escolar Valencianista. La Colònia Escolar Valencianista va representar una fita en el procés de renovació pedagògica al País Valencià durant la República, es va aixoplugar sota la protecció de la Societat Castellonenca de Cultura i va rebre el suport econòmic de Gaetà Huguet. L'acte se celebrà el dia 1 d'octubre de 2013.

— Es col·laborà en les XVII Jornades Culturals de la Plana de l'Arc, tingudes a Benlloc els dies 25, 26 i 27 d'octubre de 2013. Vicent Pitarch hi impartí la conferència «L'escola valenciana, fonament de la democràcia» (26 d'octubre).

— Vicent Pitarch també pronuncià la conferència «Benifassà: història, geografia i llengua», en representació de la seu de l'IEC, dins l'estatge per a estudiants universitaris, tingut a la Pobla de Benifassà el dia 31 d'octubre de 2013.

— La seu col·laborà amb el Centre Excursionista de Castelló en l'organització de l'Aplec de Centres Excursionistes dels Països Catalans a Andorra, que tingué lloc de l'1 al 3 de novembre de 2013.

— També col·laborà en l'edició de la Nit d'Escola Valenciana, organitzada pels Col·lectius per la Llengua i Cultura de Castelló (23 de novembre de 2013); en les activitats de la commemoració dels 81 anys de les *Normes de*

Castelló, organitzades per Castelló per la Llengua (novembre del 2013); en l'edició dels CD del programa radiofònic *Seidía* (2013); en la publicació del llibre de Vicent Pitarch *Les Normes de Castelló als cent anys de les Normes de l'Institut d'Estudis Catalans* (novembre del 2013); en la realització d'un cicle d'espectacles teatrals pedagògics i en valencià per als col·legis i instituts, organitzat per HOP! Gestió teatral; en la publicació de la revista científica *NEMUS*, editada per l'Ateneu de Natura (gener del 2014); en la producció de l'espectacle *Carles Salvador, la força d'un idioma*, del grup de teatre L'Enfilat (24 de gener de 2014); en els actes previstos per a la 45a Renovació de la Flama de la Llengua Catalana, juntament amb el Centre Excursionista de Castelló (del 17 al 19 de febrer de 2014), i també en els celebrats a Tossal del Rei i a Montserrat, en què intervingué Vicent Pitarch, en representació de l'IEC (16 i 23 de febrer de 2014); en l'edició dels CD de les emissions radiofòniques de *Tombatossals*, organitzades per l'Associació Cultural Planaweb (febrer del 2014); en la publicació del llibre *L'Onso i el carnestoltes de la Mata (Els Ports)*, de Kassim Carceller (febrer del 2014); en la representació de l'obra de teatre *Sant Aniset*, homenatge al poeta castellonenc Vicent Pau Serra i Fortuño, representada pel grup de teatre L'Enfilat (8 de maig de 2014); en la 27a Festa per la Llengua a Benicarló, organitzada per l'Escola Va-

lenciana (6 d'abril de 2014); amb l'entitat Maestrat Viu en l'organització i realització dels primers premis a la promoció de la llengua, la cultura i la ciència a persones i entitats de la comarca del Maestrat (17 de maig de 2014); en l'edició dels Dissabtes Literaris, organitzats per l'Associació Borrianenca de Cultura (maig del 2014); amb els Col·lectius per la Llengua i la Cultura de Castelló en la Festa per la Llengua a Benlloc (8 de juny de 2014); en la realització del Feslloc, festival de música per a promocionar la música en valencià (10, 11 i 12 de juliol de 2014); en l'acte del lliurament del VI Concurs Literari i Fotogràfic Carles Salvador (18 d'agost de 2014), i en l'homenatge que la Universitat Catalana d'Estiu va retre al professor Germà Colón, i al mateix temps al modest homenatge al professor Enric Barreda, en el quart mes del seu traspàs, amb la participació en tots dos actes de Vicent Pitarch (21 d'agost de 2014).

— La seu de l'IEC a Castelló de la Plana mostrà el seu ferm rebuig al tancament de Catalunya Ràdio al País Valencià (gener del 2014). La seu gestionà el comunicat següent, que traslladà al rectorat de la Universitat Jaume I (UJI): «El Consell de Govern de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans manifesta la seva plena solidaritat amb el comunicat del Consell de Govern de la Universitat Jaume I, de 29 de gener propassat, davant el tancament de les emis-

sions de Catalunya Ràdio al País Valencià. Així mateix, aquest Consell de la Secció Filològica expressa la seva admiració per la política de normalització lingüística que duu a terme el Consell de Direcció de la Universitat Jaume I, una política que, arran del comunicat esmentat, es concreta en les mesures engegades per promoure l'accés via Internet a TV3 i Catalunya Ràdio, el senyal de les quals serà inclòs dins el circuit tancat de televisió de la Universitat».

— Dins els actes en commemoració de les *Normes ortogràfiques* de 1913, que tingueren lloc a la Universitat d'Alacant el 7 de març de 2014, Vicent Pitarch pronuncià la conferència «L'ortografia catalana al País Valencià».

— El 20 de març de 2014 es presentà el llibre de Vicent Pitarch titulat *Les Normes de Castelló als cent anys de les Normes de l'Institut d'Estudis Catalans*, en un acte coorganitzat amb l'Associació Cultural Socarrats, a Vila-real.

— Vicent Pitarch també impartí la conferència «El valencià en perill», a la sala d'actes de l'Institut Joan Coromines de Benicarló, el dia 1 d'abril de 2014.

— Vicent Pitarch participà en el lliurament dels XV Premis Vicent Ventura, atorgats a la pedagoga Tudi Torró i al músic Lluís Miquel (2 d'abril de 2014).

— Per acabar, la seu va organitzar junt amb Castelló per la Llengua els Vermuts Literaris 2014, en què participaren els autors següents: Joan Garí

presentà el seu llibre *Viatge pel meu país* (15 de març); Toni Rico presentà el seu llibre *No tots els mals vénen d'Almansa* (5 d'abril); Lluís Meseguer parlà de les cultures contemporànies a Castelló de la Plana (10 de maig), i Joan Pla oferí una mirada panoràmica a la seva obra a través de dos dels temes centrals: la vida i la mort (7 de juny).

En definitiva, la seu de Castelló ha consolidat les interrelacions amb les entitats següents: Universitat Jaume I, Fundació Carles Salvador, Fundació Huguet, Escola Valenciana (concretament a les Festes per la Llengua i al FESLLOC), Jornades Culturals a la Plana de l'Arc, Castelló per la Llengua, Ateneu de Natura, Centre Excursionista de Castelló, Associació Borrianenca de Cultura, Associació Cultural Socarrats, Associació Cultural Josep Climent, L'Enfilat, etc., a més de mantenir la col·laboració amb grups de l'activisme cultural, com ara La Rabera Eclèctica.

Seu de Lleida

Any de creació: 2005
 Delegat: Ramon Sistac i Vicén
 Adreça: Edifici Polivalent
 Universitat de Lleida
 Av. Jaume II, 71
 25001 Lleida
 A/e: lleida@iec.cat

La seu de Lleida s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— Dinar col·loqui amb l'escriptor Josep Vallverdú, escriptor i membre de l'IEC, organitzat en col·laboració amb el Departament de Filologia Catalana i Comunicació de la Universitat de Lleida (UdL, 12 de desembre de 2013).

— Jornada *La Terreta: els orígens del català*, en què intervingueren Ramon Sistac, membre de la Secció Filològica de l'IEC i delegat de l'Institut a Lleida; Joan A. Rabella, cap de l'Oficina d'Onomàstica de l'IEC, i Maite Moret, de la Universitat de Saragossa. Fou coorganitzada amb l'Ajuntament d'Areny de Noguera i l'Ajuntament de Tremp (Centre d'Interpretació de la Ribagorça d'Areny de Noguera, 28 de setembre).

Seu d'Alacant

Any de creació: 2005
 Delegat: Brauli Montoya Abat
 Adreça: Seu Ciutat d'Alacant
 Universitat d'Alacant
 Av. Ramón y Cajal, 4
 03001 Alacant
 A/e: alacant@iec.cat

La seu d'Alacant s'ocupa de la gestió de la Biblioteca Enric Valor - IEC, que conté el fons bibliogràfic de l'IEC i un fons bibliogràfic i documental d'Enric Valor.

(La biblioteca s'obre al públic els dilluns i els divendres de 10 a 12 h, i els dimecres, de 16 a 20 h.) D'altra banda, s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— Sessions de conversa de la Biblioteca Enric Valor. Les sessions de conversa són un fòrum obert per al debat i la participació pública sobre temàtica diversa. S'hi duen a terme lectures i debats sobre diversos textos procedents del fons bibliogràfic de l'Institut d'Estudis Catalans i del fons bibliogràfic i documental d'Enric Valor, ubicat a la Biblioteca Enric Valor - IEC de la seu Ciutat d'Alacant. Estan dirigides a les persones interessades a practicar la conversa i la reflexió en valencià. Es van realitzar des de l'1 de setembre de 2013 fins a l'1 de juliol de 2014.

— Col·laboració en l'elaboració del cartell de la plaça de Vicent Andrés Estellés, en col·laboració amb l'Ajuntament d'Alcoi, la Universitat d'Alacant, la Universitat Politècnica de València i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. La plaça s'inaugurà a Alcoi el 6 d'octubre de 2013.

— Presentació del llibre *Els Països de Tallamar*, de Joan Carles Martí Casanova, a càrrec de Josep Escolano, professor de la Universitat d'Alacant. Tingué lloc a la Universitat d'Alacant el 23 d'octubre de 2013. L'activitat va ser organitzada per la seu d'Alacant de l'IEC.

— Exposició «La superació d'un matemàtic. Ferran Sunyer i Balaguer

(1912-1967)» i presentació del documental *Ferran Sunyer i Balaguer. Història d'un exili interior*. La inauguració de la mostra tingué lloc a la Universitat d'Alacant, del 27 de novembre al 23 de desembre de 2013, i restà a disposició del públic a la zona de pas de l'Aulari II. (En col·laboració amb la Universitat d'Alacant, la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer, BNC Produccions, TV3 i Obra Social La Caixa.)

— Exposició «El Carxe, territori de frontera», instal·lada a la Delegació de Perpinyà de l'Institut d'Estudis Catalans, al llarg del mes de gener del 2014.

— La seu de l'IEC a Alacant acollí la sessió plenària de la Secció de Ciències i Tecnologia del 24 de gener, i en el marc d'aquesta reunió va organitzar les activitats següents: la conferència «Dones químiques excepcionals», a càrrec de Pilar González Duarte, membre de l'IEC, i una ruta històrica per la ciutat d'Alacant a càrrec de l'escriptor Joaquim G. Caturla.

— Exposició «Ensenyar valencià en temps difícils. Carles Salvador i Enric Matalí», coorganitzada amb la Universitat d'Alacant. L'exposició va estar a disposició del públic a la zona de pas de la Facultat d'Educació de la Universitat d'Alacant al llarg del mes de febrer. Va ser inaugurada per Carles Cortés, vicerector de Cultura de la Universitat d'Alacant, i per Brauli Montoya, delegat de l'IEC a Alacant, l'11 de febrer de 2014.

— Presentació d'*El dialecte d'Alacant. Contribució al coneixement del valencià*, de Pere Barnils i Guiols, coeditat per l'Institut d'Estudis Catalans i l'Institut Alacantí de Cultura Juan Gil-Albert, que tingué lloc a la Universitat d'Alacant, el 25 de febrer de 2014.

— Acte commemoratiu de les *Normes ortogràfiques* de 1913. La celebració comptà amb la conferència «L'ortografia catalana al País Valencià: unitat en la diversitat», de Vicent Pitarch, membre de l'IEC, com a presentació del número monogràfic de la *Revista del Vinalopó* sobre el centenari de les *Normes ortogràfiques* (1913-2013). Tingué lloc a l'Aula Magna de la Facultat de Filosofia i Lletres de la Universitat d'Alacant, el 7 de març de 2014.

— Conferència «Començar de zero. Reflexions sobre la creació literària», a càrrec de Jaume Cabré, escriptor i membre de l'IEC, coorganitzada amb l'Associació El Temps. Tingué lloc a Elx, el 14 de març de 2014.

— Conferència «El plaer de narrar», pronunciada per Jaume Cabré, escriptor i membre de l'IEC. L'activitat fou coorganitzada amb el Departament de Filologia Catalana de la Universitat d'Alacant, on tingué lloc el 12 de març de 2014.

— XIX Jornada de Sociolingüística d'Alcoi: «Tenim una llengua invisible?». L'objectiu fou analitzar i debatre sobre l'ús del valencià en els àmbits en què encara no ha accedit amb normalitat

o és clarament insuficient, com poden ser la justícia, els registres de la propietat, les notaries o els cossos de seguretat de l'Estat, i entre les quals es pot incloure l'absència de mitjans de comunicació autonòmics. La jornada va ser coorganitzada amb la Universitat d'Alacant, la Universitat Politècnica de València (Campus d'Alcoi), l'Ajuntament d'Alcoi i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua. Va tenir lloc a Alcoi, el 29 de març de 2014.

— Cicle de cinema en valencià, organitzat junt amb la Universitat d'Alacant, La Cívica - Escola Valenciana i el Museu d'Art Contemporani d'Alacant. Tingué lloc a Alacant de març a maig del 2014.

— Espectacle *En persona guanye*, d'Eugeni Alemany, coorganitzat amb La Cívica - Escola Valenciana i la Plataforma d'Iniciatives Ciutadanes, que va tenir lloc a Alacant el 4 d'abril de 2014.

— Exposició «El Carxe, territori de frontera» i projecció de la pel·lícula *Orson West*, de Fran Ruvira. La mostra s'instal·là a la Delegació de Lleida de l'Institut d'Estudis Catalans el mes d'abril del 2014.

— El Pati de la Ciència, projecte de divulgació científica que té per objectiu acostar la ciència als joves per mitjà de l'aspecte lúdic. S'hi realitzaren espectacles científics de física, química i matemàtiques. L'activitat fou coorganitzada amb la Universitat d'Alacant, on tingué lloc els dies 1, 8 i 15 de juliol de 2014.

Delegació de València

Any de creació: 2005

Delegat: Juli Peretó i Magraner

Adreça: No té seu pròpia, les activitats organitzades es duen a terme principalment a l'Espai Ciència de l'Octubre Centre de Cultura Contemporània (Carrer de Sant Ferran, 12, 46001 València)

A/e: *valencia@iec.cat*

La Delegació de València s'ha encarregat d'organitzar les activitats que es detallen a continuació.

L'Octubre Centre de Cultura Contemporània (OCCC) acollí el cicle de conferències sobre els premis Nobel del 2013, coorganitzat amb Acció Cultural del País Valencià, la Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, la Llibreria 3i4 i la Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia:

— 17 de desembre. Conferència sobre el Premi Nobel de Literatura 2013 atorgat a Alice Munro: «Mestra del relat curt contemporani», a càrrec de Dolors Udina, membre del Grup d'Estudi de la Traducció Catalana Contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona i traductora de Munro.

— 15 de gener. Conferència sobre el Premi Nobel de Física 2013, a càrrec d'Antonio Pich, de l'Institut de Física Corpuscular (CSIC-UV).

— 20 de gener. Conferència sobre el Premi Nobel de Fisiologia o Medicina

2013, a càrrec de Fernando Aniento, ERI/ISIC Biotecnologia i Biomedicina de la Universitat de València.

— 29 de gener. Conferència sobre el Premi Nobel de Química 2013, a càrrec de Maite Roca, del Departament de Química Física de la Universitat de València.

— 3 de febrer. Conferència sobre el Premi Nobel d'Economia 2013, a càrrec de Francisco J. Climent, del Departament d'Economia Financera i Actuarial de la Universitat de València.

Dins el cicle *Dia de Darwin 2014*, la Delegació de l'IEC a València, Acció Cultural del País Valencià, Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, Llibreria 3i4, Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia i l'OCCC programaren les activitats següents:

— El 13 de febrer, Kepa Ruiz-Mirazo, de la Universitat del País Basc, pronuncià la conferència «Reflexions sobre la naturalesa i l'origen de l'evolució biològica», a la Universitat de València.

— El 4 de febrer, José Pío Beltrán, delegat institucional del Consell Superior d'Investigacions Científiques, presentà el llibre *El somni de Lucreci*, de Martí Domínguez, a l'OCCC.

— El 12 de febrer, Adolf Tobeña conversà a propòsit del seu llibre *Devots i descreguts: biologia de la religiositat*, en un acte moderat per Reis Juan, periodista, a l'OCCC.

Delegació de Palma

Any de creació: 2009

Delegat: Damià Pons i Pons

Adreça: No té seu pròpia, les activitats organitzades es duen a terme en diversos indrets.

A/e: *palma@iec.cat*

La Delegació de Palma s'ha encarregat d'organitzar o ha intervingut en les activitats següents:

— 9 de desembre. Conferència: «Tres clàssics de la literatura universal: *L'Odissea*, els Evangelis i *La divina comèdia*», a càrrec de Joan Francesc Mira, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC. Organitzada juntament amb l'Obra Cultural Balear, a Manacor.

Can Alcover Espai de Cultura, de Palma, acollí diverses activitats juntament amb Cultura i País. Grup d'Anàlisi i d'Opinió, amb la col·laboració de l'Obra Cultural Balear:

— 10 de desembre. Presentació del llibre *El tramvia groc*, de Joan Francesc Mira, membre de l'IEC, a càrrec de Joan Mas i Vives i Miquel Àngel Llauger.

— 29 d'abril. Conferència «Jacint Verdaguer: constructor de l'imaginari nacional català», pronunciada per Ricard Torrents, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC, professor emèrit de la Universitat de Vic i president de la Societat Verdaguer.

— 13 de maig. Conferència «La projecció internacional de la llengua, la literatura i la cultura catalanes», a càrrec de Vicenç Villatoro, escriptor.

VI. Activitat de recerca

Programes de recerca

Secció Històrico-Arqueològica

Base de dades de monuments commemoratius de Catalunya

Director: Albert Balcells i González

Es porten ressenyats més de mil cinc-cents monuments commemoratius a tot Catalunya amb les corresponents fotografies, descripcions i comentaris. S'ha acabat la província de Girona, manquen poques poblacions de la província de Barcelona i s'ha avançat força pel que fa a les comarques lleidatanes i tarragonines.

S'ha publicat en el catàleg de l'exposició «300 Onzes de Setembre. 1714-2014», que es va dur a terme al Museu d'Història de Catalunya, l'article d'Albert Balcells «Llocs de memòria i geografia del record de l'Onze de Setembre del 1714 i dels seus homes», en el qual s'esmenta també la base de dades de monuments de l'IEC. Finalment, s'està ultimant la posada en línia al web de l'IEC de la base de dades.

Catalunya Carolíngia

Directors: Gaspar Feliu i Montfort

Josep M. Salrach i Marés

Gairebé s'ha completat la preparació del volum corresponent al comtat de Barce-

lona. Tot i l'acurat treball de recerca de documents fet durant molts anys, han anat apareixent alguns documents nous, el darrer, ben recentment, a la Biblioteca del Congrés de Washington. És sempre una bona notícia, tot i que obliga a revisar de nou la numeració i els índexs onomàstics i toponomàstics. S'ha afegit a l'equip investigador Abel Rubió Serrat, llicenciat en història i arxiver, per a ajudar en la confecció dels índexs del comtat de Barcelona a Joan Soler Jiménez, que actualment ocupa el càrrec de president de l'Associació d'Arxivers - Gestors de Documents de Catalunya.

D'altra banda, han continuat les tasques de transcripció i elaboració dels registres i tradicions bibliogràfiques dels documents corresponents al volum dels comtats d'Urgell, Cerdanya i Berga. No s'ha avançat més en aquest volum a causa de les restriccions pressupostàries i la conveniència de centrar el treball en l'acabament del volum de Barcelona.

Corpus des Troubadours

Directors: Tomàs Martínez Romero

Vicenç Beltran i Pepió

S'han realitzat les activitats següents:

— *Construcció del web*. La correcció de proves de catorze edicions en article o llibre, i la incorporació al web de vuit edicions en llibre i deu edicions en article. En aquest moment, la quantitat de poemes que es poden consultar és de més de mil, escrits per uns dos-cents trobadors diferents i procedents d'un total de seixanta edicions, entre els quals cal esmentar, Carl Appel (*Provenzalische Inedita, Bernart von Ventadorn, Der Troubadour Cadenet, Das Leben und die Lieder des Trobadors Peire Rogier*), Raimon Arveiller i Gérard Gouiran (*L'oeuvre poétique de Falquet de Romans, troubadour*), Jean Audiau (*La Pastourelle dans la poésie occitane du moyen Âge, Les poésies des quatre troubadours d'Ussel*), Marco Boni (*Sordello. Le Poesie*), Günther Bosdorff (*Bernard von Rouvenac*), Maria Grazia Capusso (*L'exposition di Guiraut Riquier sulla canzone di Guiraut de Calanson*), Giorgio Chiarini (*Jaufre Rudel. L'amore di lontano*), Jean-Marie-Lucien Dejeanne (*Poésies complètes du troubadour Marcabru*), Alberto del Monte (*Peire d'Alvernia, Liriche*), Francesca Gambino (*Canzoni anonime di trovatori e «trobairitz»*), Gérard Gouiran (*L'amour et la guerre. L'oeuvre de Bertran de Born*), Alfred Jeanroy i Jean-Jacques Salverda (*Poésies de Uc de Saint-Circ*), Emil Levy (*Guilhem Figueira, ein provenzalischer Troubadour*), Paul Meyer (*Les derniers troubadours de la Provence*), Francisco J. Oroz (*La lírica religiosa en la literatura*

provenzal antigua), Peter T. Ricketts (*Les poésies de Guilhem de Montanhagol*), Alfons Serra-Baldó (*Els trobadors*), Paolo Squillacioti (*Le poesie di Folchetto di Marsiglia*), Sergio Vatteroni (*Le poesie del trovatore Johan Esteve*). Els poemes disponibles van acompanyats de dues mil cinc-cents imatges, enllaçades amb les edicions que han fet servir els manuscrits corresponents.

— Celebració del congrés *800 anys després de Muret: els trobadors i les relacions catalanooccitanes*, els dies 24 i 25 d'octubre de 2013, a la seu de l'IEC. Amb motiu de la celebració del congrés, es redactaren les cròniques següents: «800 anys després de Muret: els trobadors i les relacions catalanooccitanes», de Laura Schröder, per a *Estudis Romànics*, i «800 anys després de Muret: els trobadors i les relacions catalanooccitanes», d'Irene Capdevila, per a *Llengua & Literatura*.

Corpus Documental de les Relacions Internacionals de Catalunya i de la Corona d'Aragó

Directora: M. Teresa Ferrer i Mallol

Diverses circumstàncies han aturat momentàniament el projecte i no s'ha pogut realitzar el treball programat pel que fa al segon volum, dedicat al regnat de Jaume I.

Com a conseqüència dels estudis introductoris del primer tom del primer

volum, Pere Benito fou convidat a participar en una taula rodona per a donar a conèixer els resultats de la recerca duta a terme. La taula rodona, titulada «La batalla de Murèth: de raïces, realitat e conseqüències», formava part del programa del XI Congrés de l'Associacion Internacionala d'Estudis Occitans: «Occitània en Catalonha: de tempses novèls, de novèlas perspectives», organitzat per aquesta associació i el Grup de Recerca Consolidat en Estudis Medievals «Espai, Poder i Cultura». Tingué lloc a la Universitat de Lleida el dia 21 de juny de 2014.

Corpus Inscriptionum Latinarum

Director: Marc Mayer i Oliver

S'ha continuat la redacció de les comarques de Barcelona, Girona i la ciutat de *Barcino*. D'aquestes zones, destaquen, pel seu considerable volum epigràfic, els nuclis d'*Emporiae*, *Iluro* i *Baetulo*. S'integren amb l'examen crític adient les novetats de l'*instrumentum inscriptum* corresponents a aquestes zones.

Com a treball de camp, s'ha fet una breu estada a l'illa de Menorca per tal de veure les inscripcions rupestres fins ara no controlades i acabar així la redacció del manuscrit corresponent a la zona. També s'ha realitzat una estada a l'illa de Mallorca per a examinar els materials de Sa Carrotja de Santanyí, els del Museu de Mallorca corresponents a les exca-

vacions de *Pollentia*, i una estada de duració mitjana a Eivissa i a Formentera per a realitzar l'autopsia del material epigràfic conservat. S'ha participat també en les jornades de patrimoni que enguany han tingut lloc a Formentera per a implicar més col·laboradors i tenir accés a material inèdit o poc assequible. En el camp de l'epigrafia preromana, es preveu fer una estada als jaciments de Lattes i Pech Maho per a dur a terme la compleció del lèxic ibèric de la Gal·lia Narbonesa.

La revista *Sylloge épigraphica Barcionensis* ha publicat el dotzè volum, corresponent al 2014.

Corpus International des Timbres Amphoriques (CITA)

Directors: Josep Guitart i Duran

Cèsar Carreras i Monfort

Ha estat publicat un volum dedicat a la recopilació i estudi de les marques d'àmfora aparegudes en una part del territori de la ciutat romana de *Barcino* (Barcelona), concretament a la zona de l'actual comarca del Baix Llobregat, titulat *Barcino II. Marques i terrisseries d'àmfores al Baix Llobregat*. El llibre presenta el catàleg de les més de sis-centes marques recollides i també l'estudi arqueològic d'algunes de les terrisseries que produïen aquestes àmfores que han estat excavades en els darrers anys. Editat per l'IEC en col·laboració amb l'Institut Català d'Ar-

queologia Clàssica (ICAC), va ser presentat públicament al Museu de Sant Boi de Llobregat el dia 20 de febrer de 2014, amb la presència del vicepresident Jaume de Puig, en representació del president de l'IEC; de l'alcalde de Sant Boi, Jaume Bosch, i del director de l'ICAC, Joan Gómez Pallarès.

D'altra banda, la publicació *Ager Tarraconensis 4. Els Antigons, una vil·la senyorial del Camp de Tarragona* inclou l'article «Les marques d'àmfora», de Cèsar Carreras i Piero Berni (p.185-194).

Corpus Textual de la Catalunya del Nord: Catàleg d'impresos rossellonesos

Directores: Eulàlia Duran i Grau
Eulàlia Miralles i Jori

S'ha continuat treballant en el gruix de la descripció tipobibliogràfica d'impresos rossellonesos, especialment del segle XIX, i en l'actualització periòdica de la llista (a partir de catàlegs manuscrits, impresos i digitals, i de catàlegs de llibreters de vell). S'han obert quaranta-dues noves descripcions, que corresponen sobretot als fons de la Biblioteca de Catalunya i a fons virtuals. Així, hi ha casos en què les biblioteques, com la Lambert Mata de Ripoll, faciliten els documents digitalitzats, de manera que el desplaçament no s'hagi de realitzar —actualment estem pendents de rebre peticions d'accés a uns

impresos que ja han estat digitalitzats; una altra font important amb vista a la descripció ha estat Google Books, des de la qual hem pogut accedir a alguns impresos rossellonesos digitalitzats, fet que ens ha permès agilitzar la feina de catalogació.

La resta d'impresos dels segles XVIII-XIX s'han anat localitzant en altres biblioteques. Alguns ja estaven localitzats i descrits perquè en els anys anteriors s'havien pogut realitzar desplaçaments, tant en els casos de biblioteques estrangeres (British Library, Universitària de Tolosa, Municipal de Montpeller), com espanyoles (Biblioteca Nacional de Espanya a Madrid, Real Academia de la Historia) o catalanes (Biblioteca de l'Abadia de Montserrat, Biblioteca Pública Episcopal de Barcelona, entre d'altres). Però encara en resten per descriure (o bé falten descripcions per completar, en què només hem pogut veure un o dos exemplars), ja sigui perquè estan localitzats en biblioteques a les quals no hi ha hagut ocasió de desplaçar-s'hi (Nacional d'Alemanya a Berlín, Nacional d'Àustria a Viena, Library of Congress de Washington, entre d'altres), ja sigui perquè en els desplaçaments es van prioritzar impresos de segles anteriors a fi de completar la recerca cronològicament (Nacional de França, Nacional d'Espanya, Municipal de Perpinyà, entre d'altres).

Pel que fa als segles anteriors, s'han revisat els inventaris i les dades obtingudes durant els anys anteriors de la

recerca i s'ha pogut comprovar que n'han aparegut (o se n'han catalogat) de nous, raó per la qual s'ha decidit publicar el catàleg en línia per mitjà d'un nou espai web —seguint el model del *Repertori de manuscrits catalans*, ara a *Manuscrits catalans de l'edat moderna* (<http://mcm.iec.cat>)—, que també dirigeix Eulàlia Duran. Aquesta decisió permetrà posar a disposició de la comunitat científica la feina feta fins ara (dues-centes fitxes de catàleg) i, a la vegada, que es pugui anar actualitzant quan sigui necessari (és a dir, si apareix un imprès que no estava localitzat o si tenim notícia d'un exemplar que permeti completar una descripció).

Eulàlia Miralles ha estat convidada a participar en el curs de postgrau «El llibre antic: Història i anàlisi del patrimoni bibliogràfic», organitzat per la Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la Universitat de Barcelona, on parlà del projecte de l'IEC en l'assignatura «Anàlisi material i formal del llibre antic». D'altra banda, va ser convidada a participar en el III Seminari de Literatura i Cultura en la Corona d'Aragó: «Noves tendències en estudis culturals a l'edat mitjana, Renaixement i edat moderna referits a la Corona d'Aragó», que tingué lloc a la Universitat d'Alacant, del 12 al 20 de novembre de 2013, amb la ponència «Tradicció, renovació i modernitat en les premses rosselloneses de Guillem Agel (segles XVIII-XIX)».

El 13 de desembre s'ha celebrat a l'IEC la I Jornada del Corpus Textual de la

Catalunya del Nord: «Impremta i literatura a la Catalunya del Nord durant l'edat moderna (segles XVI-XVIII)», que ha estat organitzada per Mercè Comas (Biblioteca de Catalunya), Eulàlia Miralles (Universitat de València) i Marc Sagues (Universitat de Girona), tots ells col·laboradors del projecte. El comitè científic estava format per la directora del projecte, Eulàlia Duran, i membres de diverses universitats de l'àrea lingüística catalana com Àlex Coroleu (Universitat Autònoma de Barcelona), Josep V. Escartí (Universitat de València), Joan Peytaví (IEC) i Pep Valsalobre (Universitat de Girona).

Diccionari d'Historiadors de l'Art Català

Directors: Francesc Fontbona
i de Vallescar
Bonaventura Bassegoda
i Hugas

El programa, iniciat fa tres anys amb l'objectiu de publicar al web de l'IEC el *Diccionari d'historiadors de l'art català*, és ja una realitat consultable a <http://dhac.iec.cat>. Actualment hi ha un corpus de 277 biografies ja penjades, més 21 en procés de correcció i 115 ja fetes però pendents de poder ser revisades. En total es disposa, doncs, de 413 biografies. La majoria de noms ineludibles figuren ja al *Diccionari*, i els que encara hi falten han estat reclamats reiteradament als autors i

van arribant gradualment. La intenció dels directors és fer una presentació pública del projecte cap a la primavera del 2015, i demanar un nou programa per a concloure els articles que encara no han arribat, però també, i especialment, per a incloure al *Diccionari* tots els noms de valencians i balears —els rossellonesos ja hi són— susceptibles de considerar-se participants de la cultura catalana.

Edició crítica de les obres completes de Manuel Milà i Fontanals

Director: Manuel Jorba i Jorba

Es tracta del recull (prèvia identificació i atribució, en algun cas, d'obres impreses o manuscrites); organització; establiment del text; transcripció en programa informàtic; redacció d'estudis específics i anotació de cadascuna de les parts, i edició en paper i, posteriorment, edició electrònica de l'obra completa de Manuel Milà i Fontanals (1818-1884). Actualment s'està treballant en el primer volum.

Els cereals als mercats dels Països Catalans a l'edat mitjana: la gestió dels intercanvis d'un aliment estratègic

Director: Antoni Riera i Melis

L'equip de recercadors ha continuat treballant en diversos arxius i biblioteques

d'arreu dels territoris de llengua catalana, a la recerca d'informació inèdita i publicada relativa al comerç de cereals. Ha escorcollat detingudament les sèries de l'Arxiu de la Corona d'Aragó, l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona, l'Arxiu Històric de Protocols de Barcelona, l'Arxiu Capitular de Barcelona, l'Arxiu Provincial de Girona, l'Arxiu Municipal de Girona, l'Arxiu Diocesà de Girona, l'Arxiu Municipal de Lleida, l'Arxiu Capitular de Lleida, l'Arxiu Arxidiocesà de Tarragona, l'Arxiu Municipal i Comarcal de Puigcerdà, l'Arxiu Episcopal de Vic, l'Arxiu Històric de Mallorca, l'Arxiu Diocesà de Mallorca i l'Arxiu del Monestir de Sant Pere de les Puel·les.

Tots els membres de l'equip han difós i contrastat el seu treball d'anàlisi documental en diversos congressos, col·loquis, seminaris i *workshops*, tant nacionals (Barcelona, Lleida, Girona, València, Madrid, Balaguer i Saragossa) com internacionals (Brussel·les, Stirling, Brescia, Leeds, Viterbo i Abu Dhabi), a fi d'integrar-se en les xarxes temàtiques especialitzades en la recerca sobre les crisis alimentàries existents a Europa (École Normal Supérieur de París, Universitat de París I, Universitat de la Tuscia i Universitat Lliure de Brussel·les).

Antoni Riera Melis i Pere Benito han coordinat dos col·loquis internacionals, a Lleida, les actes dels quals han estat publicades, així com quatre seminaris internacionals, a Barcelona.

Dos membres de l'equip, Pol Serahima i Joan Montoro, han redactat, en el marc del projecte de recerca, les seves respectives tesis doctorals sobre la política frumentària del Consell de Barcelona a la primera meitat del segle xv i el preu dels cereals a Catalunya entre 1280 i 1340, respectivament.

L'equip ha difós el resultat de la recerca en nombroses publicacions especialitzades: vuit llibres, cinquanta-tres capítols de llibres i nou articles en revistes especialitzades.

La justícia a la Catalunya medieval

Directors: Josep M. Salrach i Marés

Tomàs de Montagut Estragués

L'objectiu d'aquest programa és la preparació d'un diplomatarí de la justícia catalana medieval. Actualment, a complerta la fase de recopilació documental, s'està avançant en la preparació dels documents ja seleccionats per a l'edició (més de dos mil documents dels segles ix-xiii) i s'ha iniciat l'estudi introductorí del conjunt.

Llibres de matrícula de les insaculacions (llibres de l'ànima) de la ciutat de Barcelona (1498-1713)

Directora: Eva Serra i Puig

L'equip del projecte ha participat en diversos actes relacionats amb el tricente-

nari de 1714: el VII Congrés d'Història Moderna de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona, del 17 al 20 de desembre de 2013, titulat «Catalunya entre la Guerra i la Pau, 1713-1813»; el congrés internacional *Catalunya i els Països Catalans abans i després de l'Onze de Setembre de 1714*, organitzat per la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, que tingué lloc a l'IEC el dia 17 de febrer de 2014, i *Els tractats d'Utrecht. Clarors i foscos de la pau. La resistència dels catalans*, celebrat al Museu d'Història de Catalunya, del 9 al 12 d'abril de 2014. També s'ha participat en l'exposició del tricentenari del Maresme, comissariada per Rosa Almozara, directora de l'Arxiu Comarcal de Mataró, i amb l'assessorament històric d'Eva Serra.

Eva Serra participà en el curs de la Universitat Catalana d'Estiu 2014, dins el bloc «Plenitud i transformacions en el món modern», amb la lliçó «El paper de les institucions i la classe dirigent» (Prada del Conflent, 18 d'agost 2014). Així mateix, a la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, ho féu amb la conferència «El sistema constitucional català i el dret de les persones el 1702/1706». Ha col·laborat en la revista electrònica *A Carn!*, amb l'article «Els militars contra Catalunya, allotjaments contra cobertura legal» (maig de 2014, núm. 25, p. 24-38), i en el marc del tricentenari de 1714, el dia 22 de maig de 2014 va participar en el cicle del Museu d'Història de Catalunya amb

la conferència «El moment republicà, juliol de 1713 - setembre de 1714».

El projecte està en un estadi molt avançat. El procés de transcripció de noms és un treball laboriós que requereix una revisió acurada. Aquesta tasca està molt avançada tot i que falta encara fer-ne la revisió i compulsar de nou la documentació original a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona. La transcripció de la matrícula dels insaculats a les bosses de la ciutat de Barcelona ha comportat més feina que no pas la de la Generalitat, la qual presentà menys dificultats i en aquests moments ja està preparada per a ser publicada en dos volums. La societat catalana en general i la de la ciutat de Barcelona en particular, tot i ser estamental, tenia un grau elevat de representativitat. Era força transversal, d'aquí la quantitat de persones que podien optar a participar en alguna de les instàncies de govern, i allà on s'ha trobat una quantitat ingent de noms ha estat especialment en les bosses del Consell de Cent.

Percepció del patrimoni artístic

Director: Romà Escalas i Llimona

El projecte s'enfoca cap a l'estudi de la construcció, l'anàlisi i la valoració del patrimoni artístic per part de les noves generacions, mitjançant els nous elements perceptius i d'observació que ofereixen les tecnologies actuals. L'ús de dispositius

mòbils com a auxiliars en l'observació i la recepció dels missatges és un aspecte prioritari. Des de la comunicació amb aquests instruments, es pretenen esbrinar els canvis d'actitud en la captació i la percepció del patrimoni artístic de les noves generacions, futures receptores i gestores d'aquesta riquesa cultural.

Al llarg del curs 2013-2014, s'ha tingut cura a adaptar els protocols i la logística de les visites a les diferents tipologies de grups i espais de treball de camp. S'han dut a terme nous processos fonamentals en la finalització del projecte, que són les valoracions dels materials recollits i la preparació de les conclusions i les actuacions finals de difusió i publicació. S'ha finalitzat el calendari de visites i d'activitats de camp amb els visitants i els investigadors als diferents centres patrimonials, museus i espais arquitectònics programats; s'ha recollit el material de camp en forma de fitxers de text, d'imatge i de vídeo, i s'ha adaptat l'equip col·laborador segons les noves necessitats de les valoracions i les relacions amb els centres.

Les valoracions dels materials recollits s'han fet en col·laboració amb els centres participants (escoles, instituts, grups i museus) i s'han presentat en una taula Excel dissenyada especialment per a la recollida dels resultats col·lectius. A partir d'aquestes valoracions s'han elaborat catorze presentacions amb PowerPoint individuals per a cada experiència d'acord amb les imatges més ben puntuades.

Per acabar, s'ha preparat les actuacions finals següents: la redacció i la presentació de les conclusions perquè puguin ser visualitzades pels centres col·laboradors; l'anàlisi i el recull de conclusions externes que s'incorporaran a les de l'equip, i, finalment, la publicació a la Xarxa dels materials i les conclusions.

Recerca arqueològica de la ciutat romana de *Iesso* (Guissona)

Director: Josep Guitart i Duran

Aquest programa de recerca es desenvolupa en el marc de col·laboració del Patronat d'Arqueologia de Guissona, del qual l'IEC és membre fundador des de la seva creació el 1995 i conjuntament amb l'Ajuntament de Guissona és un dels seus principals impulsors institucionals. El programa es proposa un doble objectiu: en primer lloc, portar a terme l'excavació i estudi arqueològic del jaciment de la ciutat romana de *Iesso*, i, paral·lelament, també col·laborar en la tasca de transferència d'aquesta recerca per a donar-ne a conèixer els resultats, tant en els àmbits acadèmics i docents com al públic en general.

El Parc Arqueològic de Guissona i el seu Museu-Centre d'Interpretació, inaugurats el 2011, constitueixen avui un potent equipament cultural obert al públic, que és el millor exponent dels resultats assolits per la nostra recerca i contri-

bueix molt eficaçment a l'assoliment dels esmentats objectius.

Entre el 7 i el 18 de juliol de 2014 s'ha realitzat una nova campanya d'excavacions al Parc Arqueològic de Guissona, amb la qual s'han continuat els treballs ja iniciats en dos dels sectors de la ciutat romana: a la zona Termes i a la zona Muralla. La campanya d'excavacions ha servit novament de camp de pràctiques per a l'edició d'enguany del «Curs d'arqueologia de Guissona. Ciutat romana de *Iesso*», que ja ha assolit la seva vuitena edició i en els darrers anys s'ha convertit en un curs consolidat i amb un notable èxit de convocatòria. Entre les activitats complementàries realitzades destaquen les conferències «Entre ibers i romans. Una panoràmica de l'arqueologia de la conquesta i implantació romana al sud valencià», a càrrec d'Ignasi Grau, professor de la Universitat d'Alacant; «El jaciment de Puig-Castellar», a càrrec de Joaquim Pera i Ester Rodrigo, i «La fundació de la ciutat romana d'*Illuro* o la culminació de la romanització al país dels laietans», a càrrec de Joaquim Garcia, arqueòleg municipal de Mataró. Amb els participants del curs s'han realitzat dues visites, la primera a l'espai transmissor del Túmul-Dolmen megalític de Seró, a Artesa de Segre, i la segona a l'exposició «El sexe a l'època romana», mostra itinerant organitzada per Arqueoxarxa i dirigida pel Museu de Badalona, visitable al Casal Jove l'Escorxadó de

Guissona del 5 de juliol al 31 d'agost, gràcies a la gestió de l'Ajuntament de Guissona i del Patronat d'Arqueologia de Guissona.

Des del Patronat d'Arqueologia de Guissona enguany s'ha continuat també l'activitat arqueològica iniciada el curs passat al jaciment de Puig Castellar, al municipi de Biosca (la Segarra), situat a menys de 6 km de Guissona. Aquest jaciment ja era conegut, però fins ara no havia disposat d'un programa d'excavació i recerca científica.

Tradicionalment interpretat com un assentament ibèric, una primera aproximació inicial per part de l'equip del projecte ja va permetre rellegir-lo com un establiment romà, de tipus militar, construït com a eina del procés d'organització i control del territori per part de l'administració romana al llarg del segle II aC, en la fase prèvia a la fundació de ciutats. Aquesta nova interpretació, clau per a entendre la dinàmica que va portar a la fundació de *Iesso*, s'ha anat consolidant aquests darrers anys. Aquest curs els treballs d'excavació s'han desenvolupat al llarg de tres setmanes del mes de juliol, dues de les quals han coincidit amb el curs d'arqueologia. Després de les dues campanyes d'excavació realitzades sembla que es confirma la hipòtesi de partida que aquest establiment fou en realitat la *pre-Iesso*, és a dir, un assentament romà, encastellat i fortificat, establert a la segona meitat del segle II aC, i que fou abandonat

quan, al voltant de l'any 100 aC, els mateixos romans, mitjançant l'exèrcit, van fundar a poca distància, a la plana de Guissona, la ciutat de *Iesso*.

Des del Patronat d'Arqueologia de Guissona, s'ha dut a terme una tasca important atenent la demanda de l'Ajuntament de Guissona i de la Direcció General de Patrimoni Cultural de la Generalitat, que ha estat la col·laboració en l'elaboració del nou Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM) de Guissona, fet que implica una expansió futura del poble mitjançant la urbanització de nova planta de totes les terres de cultiu situades al nord del Parc Arqueològic i contigües, per tant, al jaciment de *Iesso*. Així, el mes de setembre de 2013 es va dur a terme la prospecció arqueològica de tres hectàrees de terreny situades en aquesta zona. Les previsions del POUM contemplaran una ampliació substancial del Parc Arqueològic actual. I, d'altra banda, també destaca l'activitat de difusió de la *Iesso* romana i de dinamització cultural realitzada pel mateix Patronat. A part d'oferir una àmplia oferta de propostes didàctiques i tallers per a grups escolars de totes les edats, els tècnics del Patronat han participat en quatre fires de reconstrucció històrica d'època romana, a fi de donar a conèixer i apropar el jaciment al gran públic: la Magna Celebratio (Badalona, 26 i 27 abril), Tarraco Viva (Tarragona, del 23 al 25 maig), Barcino Colonia Romana (Barcelona, 31 de maig

i 1 de juny) i Ludi Rubricati (Sant Boi de Llobregat, 20 i 21 juny).

Repertori de manuscrits catalans 1474-1714

Directora: Eulàlia Duran i Grau

Durant el curs 2013-2014, l'equip del programa està integrat per quatre col·laboradors: Maria Toldrà (coordinació), Mercè Gras (Arxiu dels Carmelites Descalços de Catalunya i Balears), Joan Mahiques (doctor en filologia catalana i filologia hispànica) i Enric Querol (doctor en filologia hispànica). El suport tècnic és a càrrec del Servei de Recursos Digitals de l'IEC. S'han introduït 149 registres nous a la base de dades, que corresponen a manuscrits de les ciutats següents:

- Barcelona: Arxiu Històric de la Ciutat (MCEM 1892-1895, 2218-2224, 2230-2234, 2243-2247, 2415-2423); Arxiu Històric de Protocols (MCEM 2265); Biblioteca de Catalunya (MCEM 2216, 2254-2264, 2266-2268, 2401-2409); Biblioteca de la Universitat (MCEM 2189); Reial Acadèmia de Bones Lletres (MCEM 2235-2239, 2242, 2248-2252, 2410-2414); biblioteca privada (MCEM 2210).

- Brussel·les: Bibliothèque Royale de Belgique (MCEM 2309).

- Madrid: Biblioteca de la Fundación Lázaro Galdiano (MCEM 2190, 2300-2305, 2308); Biblioteca Nacional

de España (MCEM 2208, 2214, 2269); Biblioteca Real (MCEM 2215, 2400); Monasterio de las Descalzas Reales (MCEM 2306, 2307); Real Academia de la Historia (MCEM 1671, 2191-2199, 2213, 2217).

- Montpeller: Médiathèque Centrale Émile Zola (MCEM 2334-2340).

- Morella: Arxiu Històric Eclesiàstic (MCEM 2272, 2273).

- Munic: Bayerische Staatsbibliothek (MCEM 2310-2317).

- Tarragona: Biblioteca Pública (MCEM 2253).

- Terrassa: Arxiu Històric Comarcal (MCEM 2225-2229).

- Tortosa: Arxiu Capitular (MCEM 2279-2291); Arxiu Comarcal del Baix Ebre (MCEM 2270, 2271, 2275-2277); Arxiu Històric Diocesà (MCEM 2278, 2292, 2293); biblioteca privada (MCEM 2209).

- València: Biblioteca Històrica de la Universitat (MCEM 2211, 2212).

- Xerta: Arxiu Parroquial (MCEM 2274).

S'hi han de sumar 35 registres més en curs d'elaboració —encara no consultables des de la interfície pública de la base de dades—, sobre manuscrits de Barcelona, Milà, New Haven, Nova York, Oxford, Rouen i València.

Pel que fa a la secció «Materials» de la base de dades, que acull eines suplementàries d'estudi de la producció bibliogràfica catalana de l'edat moderna, s'ha

ampliat el *Diccionari biogràfic d'autors carmelites descalços de la província de Sant Josep* amb la incorporació de nous registres d'autors i obres anònimes i col·lectives produïdes per escriptors catalans, valencians i balears pertanyents a l'orde dels carmelites descalços (segles XVI-XIX). El MCEM té 2.339 registres corresponents a descripcions de manuscrits, més els 266 registres corresponents al *Diccionari biogràfic d'escriptors carmelites descalços*.

Tabula Imperii Romani - Forma Orbis Romani (TIR-FOR)

Director: Josep Guitart i Duran

L'activitat d'aquest programa durant el curs 2013-2014 s'ha aplicat en dues direccions complementàries, després de les decisions preses per la Unió Acadèmica Internacional (UAI) i per l'IEC respecte al desenvolupament del projecte internacional en què s'insereix aquest programa.

D'una banda, en el marc de la Forma Orbis Romani - Forma Conventus Tarraconensis, s'ha prosseguit l'explotació científica de la intensa tasca arqueològica de camp duta a terme en les anualitats anteriors en el territori de l'*ager Tarracoenensis* (a la dreta del riu Francolí). Els resultats es publiquen en una sèrie de sis volums. Han sortit publicats els volums 4 i 5, dins la col·lecció «Documenta», en coedició amb l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica. El volum 5, que recull

vint-i-vuit comunicacions presentades en el simposi internacional *L'ager Tarracoenensis. Paisatge, poblament, cultura material i història* (Tarragona, 27 i 28 d'octubre de 2010), va ser presentat al Palau de la Diputació de Tarragona el 7 d'abril de 2014 per Joaquim Nadal, director de l'Institut Català de Recerca en Patrimoni Cultural. El volum 4, titulat *Els Antigons, una vil·la senyorial del Camp de Tarragona*, va ser presentat al Museu de Reus Salvador Vilaseca el dia 28 de juliol de 2014, amb la participació, entre altres autoritats, de l'alcalde de Reus i del president de l'IEC. També ha sortit a la llum, en coedició amb la Universitat Autònoma de Barcelona, el llibre *L'arquitectura domèstica d'època tardorepublicana i altimperial a les ciutats romanes de Catalunya*, d'Ada Cortés. Aquesta publicació ha inaugurat la «Serie Studia Archaeologica» de la *Forma conventus Tarraconensis*.

De l'altra, a partir de la proposta de la Comissió Internacional per a TIR-FOR, ratificada a l'Assemblea General de la UAI reunida a Magúncia (del 12 al 17 de maig de 2013), l'equip del projecte ha assumit en nom de l'IEC la coordinació internacional de TIR-FOR. En aquesta tasca s'ha fet una reunió tècnica de treball, celebrada a Roma el mes d'abril de 2014, amb l'assistència de representants i tècnics de la Unione Academica Italiana i de l'Acadèmia de Romania.

Secció de Ciències Biològiques

Corpus Ictionímic del Català.

Diccionaris de Peixos i de Mamífers Marins

Director: Jordi Lleonart i Aliberas

S'ha culminat el projecte de recerca, desenvolupat durant el període 2009-2013. Per a l'elaboració dels diccionaris s'ha comptat amb la col·laboració del TERMCAT, que n'ha coordinat l'execució, ha donat assessorament metodològic i terminològic a l'autor i ha cedit les eines per al treball terminològic per a fer possible l'elaboració i la publicació de les obres en línia.

El 2014 ha sortit publicat en línia *Noms de mamífers marins*, el primer dels diccionaris resultants del projecte. Conté més de 350 noms catalans de mamífers marins en correspondència amb uns 150 noms científics, presentats en fitxes terminològiques referides a tàxons zoològics, en què es mostren les fonts de documentació. Cada fitxa inclou les denominacions en català juntament amb els equivalents en castellà, anglès i francès, el nom científic amb la referència d'autoria i el codi 3-alpha de la FAO, documentats bàsicament a l'ASFIS, la llista d'espècies d'interès per a les estadístiques pesqueres de la FAO. Aquesta obra serà complementada amb un segon diccionari, titulat *Noms de peixos*, que sortirà publicat el 2015.

Els sistemes naturals del delta del Llobregat

Director: Joan Pino i Vilalta

Ponent: Joaquim Gosálbez i Noguera

El principal objectiu del programa ha estat recopilar i elaborar la informació disponible sobre els sistemes naturals del delta del Llobregat a fi de presentar-ne els resultats en una publicació. Les principals activitats han estat la realització de prospeccions dels grups menys coneguts, bàsicament pertanyents als invertebrats terrestres: heteròpters (mol·luscs, lepidòpters, coleòpters) i algun d'aquàtic (odonats); la recopilació d'informació dispersa per a bona part dels grups estudiats, especialment exhaustiva per a les plantes vasculares, les algues, els ocells i els peixos, i la redacció dels capítols previstos. Entre finals de 2014 i principis de 2015 s'espera disposar de la totalitat de les versions preliminars d'aquests capítols. El programa ha donat els primers resultats, com és el cas de l'*Atles de les plantes vasculares del delta del Llobregat*, que està acabat i a punt per a la publicació (només falta trobar finançament), la realització del qual ha estat imprescindible per a l'obtenció de la informació relativa al capítol dedicat a la flora vascular dels sistemes naturals del delta del Llobregat.

Flora i cartografia de les plantes, els fongs i la vegetació

Aquest programa de recerca consta actualment de tres subprogrames: «Flora i cartografia de briòfits», «Biodiversitat dels fongs i líquens dels Països Catalans» i «Flora i cartografia de les plantes vasculars».

Flora i cartografia de briòfits

Directores: Montserrat Brugués
i Domènech
Rosa M. Cros i Matas

El treball ha consistit a dur a terme una sèrie de millores a l'aplicació *Cartografia de Briòfits. Península Ibèrica i Illes Balears* (<http://briofits.iec.cat>) i en l'entrada de dades. Se n'ha perfeccionat l'estructura i el contingut per a optimitzar-ne el posicionament i la difusió a Internet, i també per a permetre l'entrada de dades, a més de per coordenades UTM, per coordenades geogràfiques expressades en longitud i latitud. S'han preparat les dades corresponents a cinquanta briòfits. Per a la preparació d'aquestes dades ha calgut recopilar i revisar tot el material d'herbari corresponent a citacions de la península Ibèrica i de les illes Balears. Actualment, per a cada punt que apareix al mapa només se'n visualitzen les coordenades geogràfiques, encara que a la base de dades hi ha molta més informació (municipi, localitat, recol·lector, any de recollida, l'herbari, citació bibliogràfica i

observacions) a la qual es podrà accedir en un futur. Finalment s'ha elaborat una fitxa per a cada espècie on consten les sinònimes, l'ecologia, la distribució, el grau d'amenaça i, si escau, les observacions, així com unes il·lustracions significatives per al reconeixement de l'espècie.

Biodiversitat dels fongs i líquens dels Països Catalans

Directors: Xavier Llimona i Pagès
Claude Roux

El present projecte ha publicat durant el curs 2013-2014 resultats de micologia i de liquenologia. Quatre treballs sobre líquens i dos sobre fongs han estat publicats en revistes indexades de gran difusió, però bona part dels resultats que replantegen la sistemàtica del gènere *Entoloma* i, en part, de *Cortinarius* formen part de llibres de la sèrie *Fungi non Delineati*, no valorats pels índexs d'impacte, però molt citats com a obres de referència. Amb els treballs esmentats, i sense comptar els que estan molt avançats, s'han complert els objectius del projecte. Al costat del flux habitual de dades noves sobre biodiversitat dels líquens i els fongs, amb aportacions tan importants com les de les Pitiüses i de la serra d'Albarrasí, cal destacar les aportacions a la taxonomia del gènere *Entoloma* i *Cortinarius*, basades en caràcters clàssics i moleculars. En canvi, el propòsit d'obrir una línia de metagenòmica per a

aclarir la comunitat fúngica del *Cistion* ha quedat, de moment, aturada per motius en l'organització de l'equip i també de dotació econòmica. Malgrat això, la situació present col·loca l'equip català, reforçat pels científics internacionals que ens han fet confiança, en una bona situació per a continuar la tasca de fonamentar i ordenar la sistemàtica dels grups de tàxons en què el projecte s'ha especialitzat.

Flora i cartografia de les plantes vasculares

Director: Josep Vigo i Bonada
(fins al 6.2.2014)

Xavier Font i Castell
(a partir del 6.2.2014)

Ponent: Jaume Terradas i Serra
(a partir del 6.2.2014)

El curs 2013-2014, s'ha treballat en el manteniment i depuració de dades corològiques del Banc de Dades (BDORCA), i en l'edició en format PDF del volum 17 de l'*Atlas corològic de la flora vascular dels Països Catalans*, que ben aviat serà consultable en línia al web del projecte.

Actualment, el BDORCA conté més de 1.550.000 observacions florístiques. Mitjançant el web de l'IEC es pot connectar amb el web específic de l'ORCA (www.orca.cat), que permet accedir a tota la informació, fer molts tipus de consultes i obtenir dades suplementàries. Com a novetat, els membres consultors autorit-

zats (als quals es proporciona un codi d'accés) han començat a introduir-hi les seves dades florístiques inèdites (validades després per l'equip director). Aquest curs el web ha registrat més de 100.000 consultes.

Millora de la presència de la llengua catalana dins de recopilacions internacionals de noms de plantes. *Vocabulari multilingüe de noms de plantes*

Director: Eduard Parés i Espanol

Ponent: Mercè Durfort i Coll

La millora de la presència del català dins de recopilacions internacionals de noms de plantes i la formació d'un vocabulari multilingüe dels noms de les plantes s'ha completat amb el treball de base d'un total de 475 tàxons dels gèneres: *Castanea*, *Quercus*, *Salix*, *Abies*, *Picea*. El resum quantitatiu de la tasca dels 475 tàxons tractats al projecte implica l'aportació de les quantitats aproximades següents: 1.400 noms científics, sinònims i autors; 725 noms catalans; 6.300 noms en altres llengües, i 250 noms per eliminar o moure a altres tàxons. Tots els noms implicats (original i contribució) sumen més de 12.000. La incorporació més rellevant a la base MMPND ha estat la del gènere *Castanea*, duta a terme a principi d'octubre del 2013. El gènere *Quercus* està en procés d'introducció.

Amb el fi de contribuir a la divulgació dels noms de plantes en català, s'han començat a afegir dades de noms de plantes d'algun gènere ja treballat anteriorment a la Viquipèdia. Les entrades no estan totalment acabades, encara falten alguns enllaços, fonts, etc. En aquest sentit, atès que es tracten noms d'espècies de plantes en l'àmbit mundial, ha estat necessari incorporar a la Viquipèdia uns articles (alguns nous del tot) de contextualització. Són articles destinats a explicar les obres bàsiques internacionals, de fonts d'informació modernes necessàries, com ara els que tracten dels noms científics vàlids actualment i dels sinònims adients.

Recuperació i difusió del patrimoni científic català. Localització, digitalització i anàlisi de les revistes de ciència, tecnologia i medicina publicades entre 1898 i 1938

Directors: Àlvar Martínez Vidal

Alfons Zarzoso

Ponent: Francesc Asensi i Botet

Actualment es disposa de la digitalització íntegra de vuit volums de la revista *Ciència. Revista de Ciència i Tecnologia* (1926-1933); de dotze volums de la revista *Ars Medica. Revista de Medicina, Cirurgia y Especialidades* (1925-1936), i de tres volums de la revista *Trabajos del Instituto de Fisiología de Barcelona* (1920-1930). Per a l'edició de les imatges

captades de la revista *Ciència*, s'han assignat als fitxers resultants descriptors onomàstics, temàtics i cronològics. Ha calgut indexar 4.636 pàgines i 521 articles. La revista ja és consultable en línia al Portal de Publicacions de l'IEC.

S'ha elaborat per a la revista *Contributions to Science* (2013, vol. 9, núm. 2) l'article «Ciència magazine, first period (1926-1933): A project for the recovery and dissemination of the Catalan scientific heritage», els autors del qual són Àngela García Lladó, Òscar Montero Pich, Alfons Zarzoso i Àlvar Martínez-Vidal.

Un atlas genètic i lingüístic dels cognoms catalans

Director: Jaume Bertranpetit i Busquets

S'han redactat dos articles científics que presenten els resultats del projecte (explicats detalladament a <http://cognoms.upf.edu>) per a ésser publicats en revistes d'impacte científic internacional: «Recent radiation of R-M269 and high Y-STR haplotype resemblance confirmed», per a *Annals of Human Genetics*, i «Y chromosome diversity in Catalan surname samples: Insights into surname origin and frequency», per a *European Journal of Human Genetics*. Ambdós articles han estat elaborats per Neus Solé-Morata, Jaume Bertranpetit, David Comas i Francesc Calafell.

D'altra banda, s'han difós els resultats en diverses conferències.

La Secció també ha treballat en els programes de recerca següents:

Anàlisi dels aspectes socials del fons d'arxiu de l'Acadèmia de Medicina de Barcelona en el període 1770-1850

Director: Jacint Corbella i Corbella

Cercant un major impacte de les nostres activitats de cultura científica

Director: Juli Peretó i Magraner

Estudi citogenètic, filogenètic i filogeogràfic de *Pellaea calomelanos* (Sw.) Link (*Polypodiaceae*)

Director: Josep Vigo i Bonada

Aquest programa es duu a terme en col·laboració amb Joan Vallès, de l'Institut d'Educació Contínua (IDEC) de la Universitat Pompeu Fabra.

«Estudi de l'activitat diamino oxidasa de bacteris probiòtics i aplicabilitat d'aquests bacteris per a reduir la intolerància a la histamina» i «Metabolòmica de la histamina i aplicació a la identificació d'individus intolerants per dèficit de DAO»

Director: Abel Maríné i Font

Són dos programes inclosos en el projecte «Amines, poliamines i altres components bioactius dels aliments», iniciat el curs 2011-2012, en col·laboració amb la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona.

Secció de Ciències i Tecnologia

Cent anys de matemàtiques a l'Institut d'Estudis Catalans (1911-2011)

Directors: Manuel Castellet i Solanas
Antoni Roca i Rosell

El desembre de 2013 es va concloure la primera fase de la base de dades de la Societat Catalana de Matemàtiques, amb un volum de 343 persones, 513 publicacions, 49 concursos organitzats, i 40 congressos i trobades. El treball dut a terme ha consistit a revisar la informació de la base de dades de la Secció de Ciències, d'acord amb la informació trobada als resums del catàleg digital de les actes de la Secció entre 1911-1997 (a partir d'un treball fet pel Servei d'Arxius de Ciència, lliurat el 28 de febrer de 2014). A més, s'ha identificat el material de les actes de la Secció de Ciències de l'IEC (complement 1997-2011), un total de 186 actes en paper que tenen informació d'interès.

Ciència, tecnologia i ètica

Directors: Josep Amat i Girbau
Alicia Casals i Gelpí

S'ha assolit l'objectiu principal del programa de recerca, que era l'elaboració d'un document que pogués ser editat en format digital i també en paper (amb una extensió aproximada de 130 pàgines). Porta per títol *Per una ètica pública a*

Catalunya. Implicacions ètiques i socials de la ciència i la tecnologia, i després de la seva publicació i difusió s'espera que esdevingui una de les referències bàsiques pel que fa a l'ètica relacionada amb els diversos àmbits socials on la ciència i la tecnologia tenen implicacions rellevants.

De com el dret civil català pot facilitar la transferència de tecnologia

Director: Frederic Luque i Carrillo
Ponent: Alicia Casals i Gelpí

Assolits els objectius referents a la cerca bibliogràfica i a la cerca de l'estat actual de protecció d'inversors a l'empara del dret civil català (curs 2012-2013), per al curs 2013-2014 restava la finalització de la part d'objectius depenent de tercers, com podria ser alguna signatura d'acords, per a iniciar una comprovació experimental. Aquest ha estat el motiu pel qual es va redefinir l'abast del projecte de recerca, però no ha estat possible finalitzar l'estudi de camp necessari per a la validació de la hipòtesi.

Diccionari de Ciència i Tecnologia (DiCiT)

Director: Salvador Alegret i Sanromà

El programa ha assolit l'objectiu de publicar en línia i d'incorporar obres termi-

nològiques al portal CiT. Actualment, hi ha quaranta-cinc edicions en línia, que es poden consultar individualment per mitjà de la BiblioCit, o bé simultàniament a través del CercaCiT (el cercador transversal). No obstant això, durant el 2015 se'n publicaran més.

Presentacions del portal

El 21 gener de 2014 es va presentar a l'IEC el portal CiT (<http://cit.iec.cat>). El juny de 2014, al número 9 de la revista *Terminàlia*, es publicà l'article «CiT, portal de terminologia de ciències i tecnologia». El 3 de juliol de 2014 es va presentar el portal CiT en el IV Seminari de Correcció de Textos: «Eines en línia de l'IEC per a la traducció i la correcció de textos», que tingué lloc a l'IEC.

Publicacions en línia

El curs 2013-2014, el programa ha publicat les obres següents: *Glossari de corrosió*, de Josep Maria Costa i Pere Lluís Cabot (IEC, 2000), el desembre de 2013; la terminologia continguda en l'obra *Fonaments d'economia*, de Paul Krugman, Robin Wells i Kathryn Graddy (Reverté, 2013), traducció catalana de la segona edició de la publicació en anglès *Essentials of Economics* (Worth Publishers, 2011), l'abril de 2014, i la terminologia continguda en l'obra *Els bastiments menors catalans de construcció artesanal del segle XX*, d'Alexandre Ribó Golovart (IEC, 2012), el maig de 2014.

Publicacions en línia de la UIB

El 2012 es va signar un conveni de col·laboració entre l'IEC i la Universitat de les Illes Balears per a fer les edicions en línia d'una sèrie de col·leccions terminològiques i lèxics bàsics del Gabinet de Terminologia de la UIB.

S'han fet les edicions en línia següents: *Ecologia II* (setembre de 2013); *Genètica* (octubre de 2013); *Sistemes d'informació geogràfica* (novembre de 2013); *Estructura i funció del cos humà* (desembre de 2013); *Infermeria comunitària (1a part)* (gener de 2014); *Infermeria comunitària (2a part)* (febrer de 2014); *Músculs* (març de 2014); *Ossos i articulacions* (abril de 2014); *Promoció de la salut* (maig de 2014); *Fonaments de l'educació musical: vocal, auditiva i rítmica* (juny de 2014), i *Introducció als estudis literaris. Literatura comparada. Teoria de la literatura. Oralitat i escriptura en la teoria de la literatura i la literatura comparada* (juliol de 2014).

Diccionari multilingüe de la ciència del sòl

S'ha engegat el projecte del *Diccionari multilingüe de la ciència del sòl* (DMCS), de la Sociedad Española de la Ciencia del Suelo, el director de la qual és Jaume Porta, membre de l'IEC. Es tracta d'un diccionari multilingüe en castellà, català, gallec i portuguès amb equivalències en anglès i francès en tots els casos. Durant el 2014 s'han publicat els termes

pertanyents a l'àrea d'especialitat «Propietats fisicoquímiques i químiques i el comportament del sòl».

Vocabulari de l'Escola del Treball de Barcelona

Es dona suport als autors per a elaborar un vocabulari que aplega els termes més importants de les assignatures que s'imparteixen a l'escola.

Vocabulari de microbiologia, a cura de David Minyana

És una obra que, si bé intenta recollir els termes generals de l'àrea d'especialitat, no perd de vista els més específics i actuals, ja que pretén ser una eina útil tant en l'àmbit docent (universitari) com en l'àmbit lingüístic (sobretot en el món de la traducció i la correcció), ateses les mancances de les fonts catalanes actuals en aquest àmbit.

ExtractCiT (Extracció terminològica de ciència i tecnologia)

Director: Salvador Alegret i Sanromà

El projecte es duu a terme en col·laboració amb el grup IULATERM de la Universitat Pompeu Fabra, que ha desenvolupat eines automàtiques de tractament de la informació, general i especialitzada, com un sistema d'extracció automàtica de terminologia de textos en suport digital; una plataforma completa

per al treball terminològic a partir de corpus, que integra un sistema gestor de corpus textuals i de dades terminològiques i un editor de bases de dades en web; un sistema de seguiment de la terminologia, entre d'altres. Les tasques realitzades fins ara són la constitució de corpus i l'extracció de terminologia de nou revistes editades per l'IEC en llengua catalana i que són digitalitzades a l'Hermeroteca Científica Catalana.

El buidatge terminològic realitzat de les revistes de l'IEC no pressuposa l'elaboració de fitxes terminològiques completes, sinó una llista dels possibles candidats a terme acompanyats dels contextos d'ús i de la referència precisa (obra i localització dins l'obra). S'han fet els buidatges terminològics de les revistes següents: *Revista de la Societat Catalana de Química, Educació Química: EduQ, Revista de Física, Omnis Cellula, Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques, Treballs de la Societat Catalana de Biologia, Mètode, Revista Catalana de Micologia, Terminàlia, Treballs de la Societat Catalana de Geografia, Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica, Anuari de la Societat Catalana de Filosofia, Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural, Comunicació. Revista de recerca i d'anàlisi, Gazeta, Ítaca: Quaderns Catalans de Cultura Clàssica, Llengua & Literatura, Quaderns Agraris, Revista Catalana de Sociologia i Treballs de Sociolingüística Catalana.*

S'han revisat els termes extrets de la *Revista de la Societat Catalana de Química i Educació Química: EduQ*, i la Secció de Ciències i Tecnologia els ha

validat. També s'ha començat a descriure la interfície web ExtractCiT, que s'incorporarà al portal CiT.

Secció Filològica

Programes normatius

Són aquells que tenen per objectiu l'establiment de la normativa explícita o de propostes normatives que responen a encàrrecs oficials. Són competència exclusiva de l'IEC, que delega en la Secció Filològica.

Diccionari manual de la llengua catalana. Segona edició

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

La segona edició del *Diccionari manual* (DM2) parteix de la primera edició d'aquest mateix diccionari (DM1), publicada l'any 2001, i de la segona edició del *Diccionari de la llengua catalana de l'Institut* (DIEC2), publicat el març de 2007. La distribució de la informació en articles respon a criteris formals i les accepcions s'ordenen d'acord amb el criteri d'ús. Les subentrades constitueixen una secció a part dins dels articles i s'ordenen alfabèticament. També s'incorporen comentaris amb informacions de caràcter dialectal, funcional, sintàctic i morfològic als articles a fi d'orientar més bé l'usuari.

Gramàtica de la Llengua Catalana:

Sintaxi

Directors: Gemma Rigau i Oliver
(presidenta de la Comissió de Gramàtica)

Manuel Pérez Saldanya

(director de l'Oficina de Gramàtica)

El procés d'elaboració de la *Gramàtica de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans ha arribat a una fase avançada, que permet preveure'n les etapes finals i descriure les característiques generals que tindrà l'obra. Per als redactats de cada apartat o capítol, el ponent ha pogut disposar d'informes sol·licitats a alguns experts i amb documentació proporcionada per l'Oficina de Gramàtica. La importància del suport de l'Oficina de Gramàtica és cabdal, ja que en aquesta etapa del projecte ha preparat més de vuitanta informes, sobretot, lògicament, sobre punts de sintaxi. La col·laboració entre el ponent, els redactors i l'equip tècnic de l'Oficina ha estat constant i decisiva en el procés de treball. El text elaborat pels redactors ha estat analitzat i debatut a la Comissió de Gramàtica, a fi d'ajustar al consens més ampli tant les orientacions normatives com els criteris expositius. El text resultant és presentat com a proposta al Ple de la Secció Filològica que pot introduir-hi esmenes abans de donar-lo per aprovat. Finalment, la Gramàtica sencera serà presentada al Ple de l'Institut d'Estudis Catalans perquè hi doni una sanció global i en faci la proclamació com a nou text oficial.

Cal esmentar també les diferents vies de participació que s'han utilitzat al llarg del procés a fi de tenir en compte els punts de vista de persones externes a la Secció Filològica. Per mitjà del Fòrum d'Estandardització (Forest) es van recollir entre 2002 i 2007 aportacions de diferents professionals de la llengua, i es van dur a terme diferents consultes sobre alguns punts de la sintaxi. Finalment, també hi ha observacions que altres persones fan arribar directament a la Secció Filològica i consultes sobre temes gramaticals que es formulen per mitjà del sistema integrat Optimot, que constitueixen aportacions interessants per a la identificació d'aspectes que han de ser considerats en l'elaboració de la nova gramàtica.

Nou Diccionari Normatiu de la Llengua Catalana

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

L'objectiu és la redacció d'un diccionari normatiu de nova planta, elaborat amb els criteris i els mètodes propis de la lexicografia moderna i sense les limitacions de la tradició lexicogràfica catalana. Després de l'aprovació del *Criteri sobre el tractament de la variació funcional en el nou diccionari normatiu* (18 de maig de 2012), en les reunions tingudes al llarg del curs 2013-2014, la Comissió de Lexicografia desenvolupà aquest criteri i en va fer diverses proves d'aplicació.

Codificació de la llengua de signes catalana

Director: Josep Quer i Villanueva

Ponent: Joan Martí i Castell

La llengua de signes catalana (LSC) és la llengua pròpia de la comunitat de signants de Catalunya. Des del 2004, l'IEC ha donat suport a tot un seguit d'iniciatives de recerca i difusió d'aquesta realitat lingüística i cultural i ha intervingut activament en el seu procés de reconeixement legislatiu, tant en l'àmbit català com en l'estatal. La Secció Filològica ha incorporat la LSC com un objecte més de la seva activitat científica i col·labora regularment amb la Federació de Persones Sordes de Catalunya i amb les universitats en activitats de recerca i promoció de la LSC. Els objectius principals del programa són documentar l'estat actual de la LSC, mitjançant una mostra àmplia i representativa de diferents tipus de discurs signat, i publicar en línia part del corpus com a material accessible.

S'ha continuat treballant, en col·laboració amb la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, la Federació de Persones Sordes de Catalunya, el Laboratori de Llengua de Signes Catalana (LSC Lab) de la Universitat Pompeu Fabra i amb el suport de l'Obra Social La Caixa, en l'actualització i el manteniment del *Portal de la llengua de signes catalana*, a l'abast del públic des del novembre de 2012, amb

la intenció que es converteixi en el lloc web de referència que reculli tots els recursos lingüístics disponibles en l'estudi de la LSC i els posi a l'abast dels usuaris, dels investigadors i de la societat en general.

El 15 de maig de 2014 tingué lloc a la seu de l'IEC el V Seminari de la Llengua de Signes Catalana, que va tenir com a finalitat donar a conèixer els estudis i treballs que es duen a terme en relació a la LSC, proporcionar aportacions per a normalitzar i reconèixer l'estatus que li correspon. Fou inaugurat pel president de la Secció Filològica de l'IEC, Isidor Marí, i el president de FESOCA, Antonio Martínez, acompanyats de l'anterior vicepresident de Política Lingüística de FESOCA, Santiago Frigola, i de l'actual vocal de Política Lingüística de FESOCA, Menchu González. S'hi van presentar les ponències següents: «Adaptació a la LSC del material educatiu: "La Prehistòria"», de Mireia Bartolí i Alexandra Navarrete (Universitat Pompeu Fabra); «Projecte pilot del *Corpus de la llengua de signes catalana*», de Josep Quer, Gemma Barberà, Santiago Frigola, Delfina Aliaga i Noelia Hernández (LSC Lab); «HBB4ALL. La televisió accessible», de Marta Bosch, Olga Soler, Pilar Orero i Núria Redon (Universitat Autònoma de Barcelona), i «Material didàctic de continguts gramaticals de nivell A1», de Nayeli Pascual, Josep M. Millà i Noelia Hernández (Associació de Persones Sordes

de Terrassa, APESOTE). Entre les conclusions que es descabdellaren de les ponències, cal destacar que el *Corpus de la llengua de signes catalana* s'ha dut a terme per tal de poder disposar d'un material lingüístic variat a nivell generacional, geogràfic, etc., del qual es pugui analitzar i estudiar la LSC, ja que no es disposava d'aquest tipus de material fins ara. És un projecte de llarg recorregut, que comporta moltes hores de treball i dedicació, especialment pel que fa a les anotacions, i que s'espera ampliar quant a població, geografia i registres.

Proposta per a un Estàndard Oral de la Llengua Catalana

Directors: Vicent Pitarch i Almela

(fascicle de sintaxi)

Joan Veny i Clar

(fascicle de lèxic)

Miquel Àngel Pradilla i

Cardona (fascicle de

fonètica)

La Secció Filològica inicià el 1990 la publicació de la *Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana* amb el fascicle sobre fonètica. El 1992 n'aparegué el segon fascicle, dedicat a morfologia. Actualment se'n duu a terme la completió, amb l'elaboració del fascicle de sintaxi, i l'actualització.

Programes de recerca

Són aquells l'objectiu dels quals és constituir o dotar la comunitat científica d'una infraestructura de recerca o d'una obra de caràcter fonamental.

Atles Lingüístic del Domini Català

Directors: Joan Veny i Clar

Lídia Pons i Grieria

Atles Lingüístic del Domini Català

(ALDC)

Estan pràcticament acabats els treballs previs a la publicació del volum VII, que comprèn els capítols «114. Insectes. Ocells. Animals salvatges» i «15. Oficis». Aquest volum comprèn, a més d'una breu presentació, 160 mapes, 34 llistes de materials no cartografiats, 125 il·lustracions i diversos índexs numèrics de conceptes i d'il·lustracions.

Petit Atles Lingüístic del Domini

Català (PALDC)

A començaments de l'any 2014 va aparèixer el volum 4. Al mateix temps s'han iniciat els treballs de selecció, cartografia i redacció de comentaris lingüístics corresponents als materials del volum 5.

Etnotextos

S'ha continuat el treball de transcripció, en versió fonètica i en grafia convencional, dels textos de català nord-occidental i l'elaboració del glossari de termes dialec-

tals. A propòsit del glossari, s'ha creat una base de dades per a facilitar la gestió informàtica dels termes dialectals.

Posada en xarxa dels materials del projecte

A finals de juliol de 2014 es van donar per acabats els treballs de donar accessibilitat per xarxa al portal que conté els materials publicats del projecte Atles Lingüístic del Domini Català, i que dóna accés als materials següents: 1) la informació sobre l'equip i la metodologia; 2) la totalitat de mapes, llistes i índexs dels volums I-VI de l'ALDC; 3) les connexions dels mapes i de les llistes amb els mapes i comentaris dels volums 1-3 del PALDC; 4) les connexions dels mapes dels volums de l'ALDC amb les fotografies corresponents.

Constitució d'un corpus textual per a una gramàtica del català modern (GCM)

Director: Josep Martines Peres

El projecte té per objectius generals: a) constituir un corpus textual de la llengua catalana dins el període comprès des del segle XVII fins al 1833 —data presa com a referència de l'inici de la Renaixença i del procés de codificació del català contemporani—, i b) desenvolupar i aplicar eines informàtiques que permeten la lematització d'aquest corpus i en faciliten l'aprofitament per a l'elaboració de

la *Gramàtica del català modern (1601-1833)* (GCM).

Aquest programa s'ha dissenyat per a una durada de tres anys. Aquest darrer any s'ha dedicat íntegrament a la revisió del procés de lematització dels materials i a ponderar-ne el grau de representativitat (cronològica, funcional i territorial).

Diccionari del Català Contemporani - Diccionari Descriptiu de la Llengua Catalana

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

Finalitat del programa

La finalitat del programa és elaborar un diccionari descriptiu del català sobre la base dels recursos constituïts en la primera fase del projecte (Corpus Textual Informatitzat de la Llengua Catalana, CTILC). El *Diccionari descriptiu de la llengua catalana* (DDLGC) és l'obra lexicogràfica que té per objectiu la descripció precisa de les unitats lèxiques de la llengua, des del punt de vista del contingut i de la utilització real, sense restriccions basades en criteris prescriptius.

Estat actual del programa i realitzacions dutes a terme durant el curs 2013-2014

Progressió en els treballs de redacció

Durant el curs 2013-2014 s'han redactat 7.743 articles del diccionari descriptiu, la

qual cosa representa que, des de l'inici del projecte fins a finals d'agost de 2014, s'ha assolit la xifra acumulada de 103.702 articles redactats. Aquesta xifra suposa, aproximadament, el 94 % dels articles previstos per a la conclusió del diccionari.

Adaptació de la part redactada i validació estructural del diccionari

Durant l'any 2014 s'han mantingut diferents línies d'actuació que tenen com a objectiu l'adaptació dels articles redactats a dues modificacions introduïdes en el procés de redacció del diccionari: d'una banda, el canvi de font de referència normativa arran de la publicació del DIEC2 (que afecta el marcatge específic com a no normatius de certs elements del DDLC), i, de l'altra, els criteris de redacció establerts en el manual de redacció a partir del 2009. En paral·lel amb el desenvolupament d'aquestes tasques, a més, s'han portat a terme determinades operacions de validació estructural del diccionari; aquestes operacions suposen la revisió d'alguns aspectes que, malgrat que no han estat objecte de cap reformulació en el manual, requereixen una certa supervisió que n'harmonitzi el tractament.

Durant l'any 2014 s'han completat dues tasques que afecten la revisió de l'aplicació dels criteris referents a l'element *definició* (*desambiguació de mots que no són caps de sèrie sinonímica* i la revisió de les *accepcions normatives que remeten a accepcions no normatives*);

també s'han reformulat les accepcions amb definicions separades per punt i coma. Alhora, s'ha treballat en accions relatives a l'adaptació dels patrons que no segueixen els criteris formulats en el manual de redacció del 2009, concretament en la *compactació de patrons sintàctics* i en la *revisió de patrons de freqüència baixa*.

També s'han portat a terme tasques relacionades amb el tractament de les actualitzacions que suposa el canvi de referència normativa del DIEC1 al DIEC2. En concret, s'ha treballat en la revisió de la marca de normativitat dels mots il·lustratius de prefixos i sufixos del DIEC2 i, complementàriament, també s'ha actuat en la línia de regularitzar algunes qüestions motivades indirectament per l'anàlisi de les informacions d'aquest diccionari.

Anàlisi dels lemes del corpus no seleccionats inicialment

Ha prosseguit l'execució d'aquesta línia de treball, amb l'objectiu de determinar els lemes inicialment desestimats que haurien d'haver estat incorporats al DDLC en aplicació dels criteris de redacció (derivats predictibles, conversions sintàctiques, variants, entrades homògrafes). Com a resultat d'aquesta activitat, s'han incorporat al diccionari, en l'element estructural que els corresponia en cada cas, un total de 5.531 lemes.

Exemplificació de variants

En aplicació d'aquesta línia de treball iniciada el curs anterior, s'han incorporat 13.119 exemples de variants formals (sobre un total de 19.807 variants), 280 exemples de variants flexionals (sobre un total de 6.163 variants) i 367 exemples de variants apreciatives (sobre un total de 8.912 variants).

Digitalització de l'arxiu físic d'articles redactats

Les tasques de digitalització de carpetes físiques de redacció d'articles principals del DDLC, iniciades el curs anterior, han prosseguit segons el protocol establert. A finals del curs 2013-2014, el total de carpetes digitalitzades és de 10.500; totes aquestes carpetes ja són accessibles a través de l'aplicació d'ús intern de consulta i de manteniment del DDLC.

Digitalització de l'epistolari de Josep Sebastià Pons

Director: August Bover i Font

Ponent: Josep Moran i Ocerinjauregui

En total, fins ara, s'han reunit 174 registres, cartes escrites en català, francès i espanyol, amb documents escrits o rebuts per 29 persones identificades, entre les quals hi ha, a més dels pares i les germanes del poeta, personalitats com ara Caterina Albert (Víctor Català), Ramon Aramon i Serra, Edmon Brazés, Josep M. de Casa-

coverta, Pau Casals, Pompeu Fabra, Tomàs Garcés, Ventura Gassol, Aristides Maillol, Albert Manent, Marià Manent, Joan Maragall, Francesc Matheu, Frederic Mistral, Enric Morera, Raymond Queneau, Max Rouquette, Joaquim Ruyra, Jordi Rubió o Joan Triadú, per exemple. S'han fotocopiats els documents localitzats; després s'han digitalitzats i també s'han transcrit. També s'ha intentat identificar —tot i que no sempre s'ha aconseguit— el destinatari de les cartes escrites per Pons, ja que generalment les encapçalava amb uns anònims «Benvolgut amic» o «Cher ami». També s'ha intentat endevinar —tot i que, com és lògic, tampoc no s'ha aconseguit sempre— la data de les moltes cartes que no en duen o la duen incompleta —no és estrany trobar que només escrivís «dijous», per exemple, sense dia ni mes ni any. També, quan ha estat possible, s'han posat notes a peu de pàgina per a facilitar la comprensió del contingut.

Els clàssics i la llengua literària: norma i cànon

Directora: Montserrat Jufresa i Muñoz

Ponent: Mariàngela Vilallonga i Vives

L'objectiu del projecte és confeccionar un repertori de les traduccions dels autors clàssics al català durant el període que abasta l'estudi a fi de poder calibrar amb més precisió l'àmbit de la seva possible influència.

S'ha fet la recerca per a les traduccions de la Bíblia, els Evangelis, les Epístoles i les Actes dels Apòstols, que ha estat duta a terme amb mitjans electrònics per l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA) de la Universitat Pompeu Fabra, la qual cosa ha permès individuar un corpus de traduccions important, que necessitarà una tria, classificació i estudi més detingut. S'han trobat catorze traduccions d'obres d'Horaci al segle xx, una sola traducció de Lísies, vint traduccions d'obres d'Aristòfanes del segle xx i divuit traduccions d'obres d'Aristòtil —entre les quals cal esmentar el manuscrit 86 de la Biblioteca de Catalunya, amb data probable del segle xviii, que conté una traducció del *De anima*. De totes les obres, en coneixem el nom del traductor, l'any i lloc d'edició i el nom de la biblioteca on es troben.

Un altre aspecte de la tasca realitzada ha estat l'organització de la jornada *Els clàssics i la llengua literària: s. xvii-xviii*, que tingué lloc a la seu de l'IEC el dia 29 de novembre de 2013 i en la qual es donaren a conèixer els primers resultats de la recerca. Hi participaren Eulàlia Miralles (Universitat de València), que presentà una ponència sobre la reutilització de versos d'Ausoni en poemaris del segle xvii, «Sobre Ausoni en època moderna»; Àlex Coroleu (ICREA- UAB), que informà «Sobre la difusió de textos clàssics a la Catalunya del Set-cents», i Jaume Almirall (UB), que dibuixà un mapa ampli i ben documentat amb «Les versions catalanes de la *Vita*

Aesopi». Com a convidats externs al projecte, Antoni Biosca (Universitat d'Alacant) impartí la ponència «De l'escut d'Enees a l'escut de Jaume I: poesia llatina de tema jaumí». Per la seva part, Maria Paredes (Institut Pau Vila de Sabadell i Institut Menorquí d'Estudis) presentà la conferència «Tragèdies (neo)clàssiques de tema romà: una aproximació».

S'ha col·laborat en el col·loqui organitzat per Àlex Coroleu, titulat *Clàssics i moderns en la cultura literària del Renaixement (1470-1620)*, que tingué lloc a la seu de l'Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona el 28 de maig de 2014.

El projecte ha generat una sèrie de publicacions, mostra de la tasca d'interpretació de les aportacions dels clàssics per a la nostra cultura en l'arc temporal fixat. En aquest sentit hem treballat especialment sobre la influència del pensament platònic en l'obra de Joan Crexells (Montserrat Jufresa), així com sobre la labor traductora d'Èsquil de Carles Riba (Carles Garriga), la presència de Virgili en la literatura catalana (Josep Lluís Vidal) o la reelaboració del mite de Fedra feta pels escriptors catalans del segle XX (Montserrat Jufresa).

Estudi previ a l'edició de les obres completes de Lluís Nicolau d'Olwer

Director: Carles Miralles i Solà

S'ha publicat *La lliçó de la dictadura*, amb pròleg de Carles Miralles, dins la

col·lecció «Biblioteca del Catalanisme» de La Magrana.

Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae

Directors: Joan A. Argenter i Giralt
Pere Quetglas i Nicolau

El projecte del *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae* (GMLC), que té per objectiu últim posar a l'abast dels investigadors i del públic interessat els instruments necessaris per a la bona interpretació dels textos produïts entre els segles IX i XII en els territoris corresponents al domini lingüístic del català, s'articula al voltant de dues línies de treball complementàries i indissociables: d'una banda, la consistent en la preparació i redacció dels articles que conformen el glossari; de l'altra, la digitalització dels textos que serveixen com a punt de partida per a la redacció del *Glossarium* i la publicació digital d'aquests textos. Aquestes dues línies de treball han estat descrites en els informes dels anys precedents i, durant el curs 2013-2014, s'ha continuat treballant en el seu desenvolupament:

1. Redacció: Preparació i composició d'articles de la lletra *E*. La redacció i la presentació d'aquests articles responen als criteris uniformadors i racionalitzadors que es van aplicar en la reedició del volum I (lletres *A-D*).

2. Desenvolupament del *Corpus Documentale Latinum Cataloniae* (CO-

DOLCAT). S'ha donat prioritat, durant aquest curs, al perfeccionament de les prestacions de l'aplicació informàtica que serveix de base per a l'enriquiment i publicació del CODOLCAT. Els resultats aconseguits han estat els següents:

- S'han millorat les eines emprades per al tractament i l'edició dels textos digitalitzats que seran publicats en la tercera versió del CODOLCAT, la qual veurà la llum a final de desembre de 2014.

- S'han marcat, indexat i introduït en l'aplicació textos corresponents a un cartulari ja parcialment presentat en la versió de 2012 i ampliat en la de 2013 (el de Sant Cugat del Vallès) i a tres cartularis més (*Llibres de privilegis* de Tàrrrega, *Llibre blanc* de Santes Creus i Arxiu Antic de Santa Anna de Barcelona). Així doncs, la tercera versió del CODOLCAT (prevista per a final de desembre de 2014; v. 3, MMXIV; ISSN: 2255-0615), d'accés lliure i gratuït i amb registre d'usuaris, permetrà la consulta d'aproximadament 4.100 documents, corresponents a catorze cartularis, tots ells complets (en els marges cronològics marcats al GMLC, és a dir, els segles IX-XII).

- S'han millorat les eines vinculades a l'aplicació informàtica del CODOLCAT per a facilitar les cerques en la base de dades interna o corpus digitalitzat dels textos utilitzat per a la redacció dels articles del *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae*. Aquesta eina més àgil permet als redactors corroborar les decisions

preses a l'hora d'escollir els exemples que il·lustren els articles del GMLC: els exemples més antics (de citació obligada segons les normes del diccionari), els més significatius i els més pertinents.

- Ha prosseguit la preparació de l'edició digital del GMLC i de la seva publicació en línia. Després que l'equip del GMLC assumís i portés a terme les tasques de marcatge del contingut, d'etiquetatge lingüístic i de codificació en XML (concretament mitjançant el sistema *Text Encoding Initiative*, TEI) dels articles de la lletra A del GMLC, durant l'any 2014 s'han anat dissenyant i realitzant els enllaços pertinents entre les bases de dades contingudes en la versió digital del GMLC i en el CODOLCAT.

Paral·lelament, els membres de l'equip han prosseguit amb la labor de participació en fòrums nacionals i internacionals per a donar a conèixer els avenços en les línies de treball descrites. A continuació es recullen, ordenades cronològicament, les activitats realitzades durant el curs 2013-2014:

— L'11 d'octubre de 2013 va tenir lloc la inauguració del curs 2013-2014 del Seminari d'Estudis Medievals - Taula de Debat, organitzat pel Departament de Ciències Històriques - Estudis Medievals, de la Institució Milà i Fontanals. En aquesta primera sessió, organitzada per la subllínia «Llatí i llengua romànica en el Mediterrani Medieval: *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae*», amb la col·

laboració de la Universitat de Barcelona (projecte «Informatización del *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae* (7) FFI2012-38077-C02-00» i Grup de Recerca Consolidat *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae*, 2009SGR705), es va convidar les professores Maria Antònia Fornés Pallicer i Mercè Puig Rodríguez-Escalona, que van impartir la conferència «L'interès extralingüístic del *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae*».

— Susanna Allés Torrent i Bruno Bon (Institut de Recherche et Histoire des Textes - Comité Du Cange, CNRS, París) van presentar la comunicació conjunta «Glossaries and Dictionaries of Medieval Latin: progress of integration into Virtual Center for Medieval Studies (VCMS)», dins la reunió del programa COST (European Cooperation in Science and Technology) *3rd Management Committee meeting. COST Action IS 1005: Medioevo Europeo - Medieval Studies and Technological Resources*, que va tenir lloc a la Universitat de Budapest (Hongria), del 17 al 19 d'octubre de 2013.

— Del 21 al 25 d'octubre, Susanna Allés Torrent va realitzar una estada de treball a l'Acadèmia Polonesa de les Ciències, Institut de la Llengua Polonesa, a Cracòvia (Polònia), per a la posada en comú entre representants de tres equips de lexicografia llatina medieval de les seves experiències en l'edició en línia dels seus respectius glossaris: *Lexicon Mediae et Infimae Latinitatis Polonorum* (Cracò-

via), *Novum Glossarium Mediae Latinitatis* (Comité Du Cange, París) i *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae* (Barcelona).

— Del 20 al 23 de novembre de 2013, membres de l'equip del GMLC van assistir al VI Congrés Internacional de Llatí Medieval Hispànic, que, en aquesta edició, es va celebrar a la Nucia (Alacant), organitzat pel Grup de Recerca del *Corpus Documentale Latinum Valencie* (CODOLVA) de la Universitat d'Alacant. Marta Punsola Munárriz i Pere J. Quetglas Nicolau hi van participar, dins la sessió dedicada a la lexicografia llatina medieval, amb la ponència conjunta «Presentación de la edición digital del *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae* (GMLC)», i Maria Antònia Fornés Pallicer i Mercè Puig Rodríguez-Escalona, amb la comunicació «Derecho, historia y arte en el *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae*».

— Els investigadors titulars en estudis medievals de la Institució Milà i Fontanals del CSIC, Manuel Sánchez Martínez, Ana Gómez Rabal, Pere Verdés Pijuan i Roser Salicrú i Lluch, van impartir les conferències conjuntes «L'edat mitjana des de la història i la filologia: el *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae* (GMLC), el *Repertorio de Medievalismo Hispánico* (RMH) i el *Glossari Crític de Fiscalitat Medieval* (GCFM)», dins el cicle *Seminari «Recerca Avui»: Noves perspectives en Ciències Humanes i Socials*, or-

ganitzat per la mateixa Institució Milà i Fontanals. La sessió es va celebrar el 14 de gener de 2014.

— Susanna Allés Torrent va acabar, al març de 2014, una estada de quatre mesos iniciada al novembre del 2013, a la Universitat de Brown, a Providence (Estats Units), prevista per a desenvolupar el projecte «Transforming and Publishing TEI Data: New Prospects for the GMLC», sota la tutoria de la investigadora Elli Mynoiias. Susanna Allés va gaudir, per a realitzar aquesta estada, d'una beca del CASB Fellowship Program (beca d'intercanvi dins el programa de beques *Consortium for Advanced Studies, Barcelona Group*, de les universitats amb seu a Barcelona).

— Ana Gómez Rabal va assistir al XVI Congrés Anual de la SISMEL (Società Internazionale per lo Studio del Medioevo Latino), que aquest any es va desenvolupar sota el títol de «L'immagine di Carlo. Storiografia e letteratura». Així mateix, va participar en l'Assemblea de Socis de la SISMEL. Els actes van tenir lloc a la seu de la SISMEL, a Florència (Itàlia), els dies 11 i 12 d'abril de 2014.

— Ana Gómez Rabal va ser convidada a assistir al I Encuentro de Estudios Filológicos del CSIC «Análisis de textos: nuevos soportes, nuevas metodologías, nuevas perspectivas», celebrat a Granada, a l'Escola d'Estudis Àrabs (CSIC), del 29 al 31 de maig de 2014. Hi va presentar la comunicació titulada

«Lexicografia entre bastidores: el *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae*, retos y perspectivas».

— Susanna Allés Torrent va rebre una beca de l'École Française de Rome per a assistir a l'«Atelier de formation doctorale - Histoire et informatique: taxinométrie des sources médiévales», organitzat per l'École, el Centro di Studi Comparati «I Deug-Su» de la Universitat de Siena i el Laboratoire de Médiévisique Occidentale de Paris (UMR 8589 CNRS - Universitat de París I). El curs es va celebrar a Roma, a la seu de l'École Française, del 2 al 6 de juny de 2014.

— Susanna Allés Torrent va participar en la 7th International Conference on Historical Lexicography and Lexicology (ICHLL 2014), celebrada a la Universitat de Las Palmas de Gran Canaria, del 9 a l'11 de juliol de 2014; hi va presentar la comunicació «El *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae* y su edición digital: metodología, funcionalidades y perspectivas».

Llengua i territori a Ponent i l'alt Pirineu (III). El patrimoni etnicolingüístic al Pirineu i Prepirineu occidentals i al nord de la Franja

Director: Ramon Sistac i Vicén

Els objectius han estat assolits des del punt de vista de la recerca teòrica, encara

que cal finalitzar tant la fase d'extracció de resultats com la d'estudi teòric i de difusió i transferència. Les investigacions s'han centrat en l'àrea pallaresa.

L'estudi teòric ha generat tres tesis doctorals en procés d'elaboració. Pel que fa a la transferència de resultats, ultra les publicacions ja realitzades, s'està també en ple procés d'elaboració editorial d'un llibre i diversos articles. Aquestes dues fases es poden perllongar durant un període d'aproximat de dos anys. D'altra banda, l'equip investigador ha estat constantment reclamat des del territori i des de diversos àmbits professionals per a tasques d'assessorament en el tractament del dialecte en la seva presència dins la llengua estàndard, sobretot en el camp de la ficció teatral i televisiva.

NEOXOC: la dimensió geolectal de la llengua catalana a través de la neologia. Anàlisi de la influència de l'anglès

Directora: M. Teresa Cabré i Castellví

Aquest projecte (2012-2014) té per objectiu donar continuïtat a la base de dades de neologismes de les diverses varietats dialectals del català, seguir-ne l'estat per a detectar canvis de fenòmens o de tendències i elaborar una proposta de diccionari de neologismes catalans en la seva dimensió diatòpica. I, paral·lelament, pretén aprofundir en un punt de treball

nou sobre la base del material recollit: estudiar la influència de l'anglès sobre el català a través dels neologismes.

Es tracta d'un projecte cooperatiu amb investigadors de les universitats d'Alacant, d'Andorra, de les Illes Balears, de Girona, de Lleida, de Bretagne-Sud (França), de Perpinyà, Pompeu Fabra i Rovira i Virgili, sota la coordinació de l'Observatori de Neologia de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada de la UPF.

Les tasques realitzades durant el curs 2013-2014 han estat les següents:

— Elaborar una selecció de la nomenclatura del diccionari.

— Proposar un primer prototipus del diccionari en suport en línia.

— Analitzar i valorar contrastivament les dades (segon estudi automàtic i estadístic), així com ampliar l'anàlisi contrastiva a tècniques estadístiques amb la utilització d'un corpus més extens.

— Analitzar el grau d'interferència de l'anglès en els neologismes formals (derivació, composició, sintagmació i truncació) del català.

— Contrastar els resultats globals de la influència de l'anglès amb els resultats d'altres estudis sobre la influència del castellà sobre el català.

— Preparar l'edició dels resultats dels estudis realitzats en una monografia (*La neologia lèxica catalana*).

— Organitzar una activitat per a difondre els resultats del projecte (V Se-

minari de Neologia: «Neologia i registres», que se celebrarà el 15 de desembre de 2014 a la Universitat Pompeu Fabra de Barcelona).

Els resultats del projecte es presentaran al III Congrés Internacional de Neologia de les Llengües Romàniques, que se celebrarà els dies 22, 23 i 24 d'octubre de 2015 a la Universitat de Salamanca.

**Obra completa de Santiago Rusiñol.
Recopilació, edició, estudi
i publicació**

Directora: Vinyet Panyella i Balcells

Ponent: Jaume Cabré i Fabré

El 31 de desembre de 2013 es va fer el traspàs de la base de dades bibliogràfiques del projecte de Refworks al programari lliure de gestió bibliogràfica Mendeley. S'ha treballat en la digitalització de les trenta-tres obres pendents; en la incorporació de l'aparat crític dels textos amb la major compleció possible, i en la introducció de canvis al web per a donar més cabuda al material existent, ampliant els enllaços i les aplicacions. També es preveu incorporar l'obra plàstica de Rusiñol al projecte.

Obres completes de Pompeu Fabra

Directors: Jordi Mir i Parache

L'objectiu de les *Obres completes* de Pompeu Fabra (1868-1948) és posar a l'abast

del públic, convenientment editada i ordenada, l'obra del lingüista fins ara dispersa i en bona part introbable. Amb la publicació del novè volum, titulat *Textos i materials. Cronologia general. Recepció de l'obra i la figura*, ha finalitzat l'edició de les *Obres completes* de Pompeu Fabra, coincidint amb la celebració del centenari de les *Normes ortogràfiques*.

Observatori de Neologia

Directora: M. Teresa Cabré i Castellví

L'Observatori de Neologia és un projecte de recerca de l'Institut Universitari de Lingüística Aplicada (IULA) de la Universitat Pompeu Fabra que es realitza amb la col·laboració l'IEC. L'objectiu és analitzar el fenomen de l'aparició de paraules noves en l'ús a través de textos escrits i orals de llengua general en català i en castellà. En aquests volums, un per cada any, apareixen ordenats alfabèticament els neologismes corresponents al buidatge de: a) textos escrits de premsa d'àmplia difusió; b) textos escrits «espontanis», procedents de publicacions diverses adreçades a un públic general, que es caracteritzen per no haver passat necessàriament pel filtre de la correcció, i c) textos orals procedents de mitjans de comunicació de massa. La fitxa de cada neologisme conté les informacions següents: entrada, categoria gramatical, font (diari), data, secció (codificada) i

context. Atès que per a identificar els neologismes es té en compte el criteri lexicogràfic, el corpus d'exclusió han estat les obres *Diccionari de la llengua catalana* (DIEC) de l'IEC, *Diccionari de la llengua catalana* (DLC) d'Enciclopèdia Catalana, *Gran Enciclopèdia Catalana* i *Gran diccionari de la llengua catalana* (GDLC). El 2014 la base de dades ha incrementat en unes dues mil fitxes de neologismes.

Coincidint amb el 25è aniversari de l'Observatori de Neologia, s'han organitzat també activitats de divulgació científica: l'acte de celebració dels vint-i-cinc anys de treball neològic, en què es presentà la Neolosfera (22 de gener de 2014); un blog d'emissió diària en què cada dia es presenta un neologisme (<http://neolosfera.wordpress.com>), i el concurs Neologènia (març i abril de 2014).

Publicació de l'obra gramatical d'Antoni Febrer i Cardona

Director: Jordi Carbonell i de Ballester

El projecte de publicació de l'*Obra completa d'Antoni Febrer i Cardona* (1761-1841) és una iniciativa que permetrà disposar d'edicions filològiques d'un dels autors més significatius de la Il·lustració en l'àmbit català, el qual, no sols elaborà un model teòric de la nostra llengua, sinó que en demostrà la validesa en tots els

registres i temes a través d'una obra extensa, vertebrada a partir dels eixos de la gramàtica, la traducció i la poesia. La publicació de l'obra gramatical i la preceptiva poètica correspon a l'IEC, per mitjà d'un conveni amb l'Institut Menorquí d'Estudis (vol. I-VI), i la restant (vol. VII-XVIII) a Publicacions de l'Abadia de Montserrat i la Universitat de les Illes Balears.

Les obres en curs de preparació (editades per l'IEC) són *Obres gramaticals II* (edició de Francesc Feliu, prevista per al 2016) i *Obra gramatical francesa* (2 volums).

Refranyer Aguiló

Director: Germà Colón Domènech

El *Refranyer Aguiló* és la col·lecció de parèmies (més de 40.000 fitxes) que Marià Aguiló i Fuster va recollir al llarg de la seva vida, en diversos indrets de tot el domini lingüístic català o de les informacions que rebia de diferents personalitats destacades.

En el curs 2013-2014 s'han realitzat modificacions rellevants per a millorar la base de dades del *Refranyer*. També s'ha acabat d'introduir el contingut de les fitxes de la lletra *B*, se n'ha fet la primera revisió i s'ha començat a introduir el contingut de les fitxes de la lletra *C*.

**Vocabulari de la Llengua Catalana
Medieval de Lluís Faraudo
de Saint-Germain**

Director: Germà Colón Domènech

En el curs 2013-2014, s'han revisat i corregit, aleatòriament, les entrades a partir de la informació introduïda a la base de dades. S'han fet les esmenes per-

tinents: creació i supressió d'entrades, comprovació de la remissió de mots, correcció i adequació de les definicions, etcètera. També s'han comparat les edicions dels textos i, en els casos que ha estat possible, a partir de la informació dels textos i de la consulta d'altres obres lexicogràfiques, s'han creat definicions per als mots que no en tenien.

Secció de Filosofia i Ciències Socials

Aportacions dels economistes catalans en l'àmbit de la recerca

Directors: Eduard Arruga i Valeri
Antoni Montserrat i Solé
Ponent: Jordi Galí i Garreta

S'ha continuat avançant en la llista i el fitxatge d'economistes actuals no socis i d'economistes del passat. La recerca es vol completar amb un diccionari d'economistes catalans que, amb format de biografies succintes, esdevindrà una publicació independent. Per a aquest fi s'ha creat un grup de treball integrat per Eduard Arruga, Francesc Artal, Francesc Roca, Pere Puig, Jordi Pascual i Antoni Montserrat, el qual informa i actua de responsable.

En relació amb la base de dades ja lliurada, s'està avançant en la càrrega definitiva de la informació sobre l'activitat dels socis. De moment s'està treballant en una versió beta i simplificada que enllaça cadascun dels socis de la Societat amb la informació significativa ja recollida. Aquesta versió serà sotmesa a l'aprovació individual de cada soci. Finalment el projecte hauria d'incloure la Biblioteca dels Economistes. (Molts dels socis de la SCE han publicat llibres.) La fitxa de cada soci anirà acompanyada de la referència a la Biblioteca de Catalunya o del CCUC, de manera que sigui fàcil localitzar-la. De les obres que encara estan al mercat se'n

facilitaran també les dades i se n'esmentarà la inclusió a Google Books. Es tracta d'un projecte obert, i, en aquest sentit, s'han començat a publicar articles científics dels socis i també articles d'opinió, els quals formen part de l'espai web renovat de la SCE.

Catàleg dels manuscrits de la Biblioteca Diocesana del Seminari de Girona, 3 v. Ms. 1

Director: Jaume de Puig i Oliver

Ha continuat la descripció dels manuscrits amb vista a la publicació del primer volum. El director del projecte ha publicat l'article «Notes sobre la repressió filipista a la diòcesi de Girona», a *Annals de l'Institut d'Estudis Gironins (AIEG)*, vol. LIV, 2014 (p. 199-244).

Catàleg històric general de la premsa en català, II. La renovació del periodisme, 1899-1923

Director: Jaume Guillamet i Lloveras
Ponent: Josep M. Casasús i Guri

S'ha continuat la investigació sobre periòdics amb un total de 158 fitxes, amb els articles descriptius corresponents. Dels 158 periòdics investigats, 63 són de les comarques de Girona, 83 de les comar-

ques de Barcelona i 12 de fora el domini lingüístic.

Comprensió i producció de textos amb recursos digitals

Director: Joaquim Arnau i Querol

Després de la primera valoració del programa d'intervenció efectuada el curs passat (2012-2013), s'han continuat transcrivint les sessions enregistrades. S'han elaborat categories per a explicar les estratègies que el professor empra en les diferents fases del procés d'intervenció, en la comprensió dels textos i en la creació dels textos multimodals. S'han elaborat categories per a explicar la interacció entre els alumnes quan creen el text multimodal: rols que assumeixen (editor, revisor, seleccionador de la informació, avaluador), processos de construcció progressiva del text (unitats d'informació que seleccionen, selecció de les imatges i del text, processos de digitalització, construcció i reconstrucció progressiva de la relació imatges-text). S'han elaborat categories d'anàlisi dels textos multimodals prenent en consideració: si inclouen els conceptes o unitats bàsiques d'informació presents en els tres textos que han treballat, quina és l'estructura o esquema general d'aquests textos (biogràfic, problema-solució, etc.) i quines són les representacions visuals (ordenació de l'espai en la pàgina, formes que apareixen

en l'espai i relacions entre el text i la imatge).

S'han analitzat els textos multimodals elaborats pels alumnes. Aquests resultats i les observacions realitzades permeten fer una valoració del procés i del programa d'intervenció: dels aspectes efectius, dels aspectes que cal millorar i de les qüestions a considerar en la formació dels professors, la qual cosa ha permès preparar una primera publicació del treball realitzat. Falten, però, els resultats de l'anàlisi de les interaccions del professor amb els alumnes i dels alumnes entre si en la creació dels textos multimodals.

Corpus Philosophorum Medii Aevi.

Arnaldi de Villanova

Director: Josep Perarnau i Espelt

La finalitat és l'edició i el comentari de les vuit obres espirituals traduïdes al grec dins del projecte *Arnaldi de Villanova Opera Spiritualia*, i l'edició de les obres teològiques completes d'Arnau de Vilanova (1235-1311) en el marc del programa de la Unió Acadèmica Internacional.

Evolució dels paisatges mediterranis de ribera

Director: Josep Maria Panareda Clopés

S'han fet divuit sessions de treball de camp d'un dia per a realitzar prospeccions

en les conques de la Tordera, el Congost, el Foix i el Llobregat, i també consultes a arxius. S'han elaborat i redactat els resultats de les sessions de camp, els quals s'han presentat en congressos i reunions i també s'han publicat en revistes i monografies. Els resultats han servit al mateix temps per a tasques de divulgació, ja que algunes de les publicacions que han derivat del projecte són d'aquest tipus. També s'han impartit diverses conferències i s'ha fet el guiatge en sortides de camp.

El diàleg com a font de dret.

Modelització dels fonaments de la filosofia política i jurídica catalana (s. XII-XXI)

Directors: Pompeu Casanovas Romeu
Josep Monserrat i Molas

Ponent: Pere Lluís Font

S'ha treballat en el disseny d'un sistema distribuït amb l'objectiu d'emmagatzemar textos que tracten sobre història intel·lectual, dret relacional, pactisme i filosofia política catalana de diferents autors. Aquest sistema permetrà recuperar aquests textos i aplicar diverses anàlisis, per exemple, amb tècniques de Natural Language Processing (processament del llenguatge natural). La implementació d'aquest sistema distribuït s'ha fet seguint el paradigma Service Oriented Architecture (SOA), a fi d'aconseguir una estructura totalment escalable, on es poden

incorporar diferents mòduls d'anàlisi que treballaran conjuntament amb la plataforma que conté la base de dades on s'emmagatzemaran els textos esmentats. Els diferents mòduls tindran un funcionament independent i mitjançant una sèrie de Web Services rebran una petició estructurada en XML (eXtensible Markup Language, <http://www.w3.org/XML>) i generaran una resposta també estructurada en XML. El sistema distribuït consta de dues parts diferenciades: 1) la interfície i la gestió per als usuaris i la base de dades on s'emmagatzemaran els diferents textos i articles, que serviran com a entrada als mòduls d'anàlisi, i 2) els diferents mòduls d'anàlisi dels textos emmagatzemats. Al llarg del 2013-2014 s'ha començat a fer proves d'implementació i a incorporar textos relacionats amb els temes clau de filosofia política i jurídica.

D'altra banda, s'organitzà la jornada científica *El diàleg com a font de dret: tecnologies en la recerca sobre el pactisme*, el 31 de gener de 2014, a la Casa Joan Fuster de l'Ajuntament de Sueca, que inclogué les ponències «El pactisme polític: textos, web semàntica, NLP i definició com a objecte històric», de Pompeu Casanovas; «Problemes en l'edició i el tractament de textos dels segles XVII i XVIII», de Josep Monserrat, i «Solucions en l'edició i anàlisi estadística i conceptual de textos», d'Albert Meroño, Meritxell Fernández-Barrera, Joan-Josep Vallbé, Núria Casellas, Jorge González-Conejero i Andrea Ciambra

(IDT), amb un debat final titulat «Cap a un projecte europeu?».

Identitat i cohesió social

Director: Josep González-Agàpito i Granell

És un programa de recerca en què participen especialistes de les diferents temàtiques que engloba la Secció de Filosofia i Ciències Socials. L'objectiu principal és analitzar i diagnosticar els principals processos dels canvis actuals de la societat amb la finalitat d'assolir una cohesió social malgrat les múltiples tensions i crisis presents i que s'esdevindran. La feina s'ha canalitzat encarregant a especialistes l'elaboració d'unes síntesis entorn a qüestions i a problemàtiques concretes, que han estat exposades i debatudes en els plens mensuals de la Secció. Una part important de les ponències exposades i debatudes el 2014 han estat relacionades amb aspectes jurídics, i han estat coordinades per Carles Viver:

— «La problemàtica de la cultura i la llengua catalanes al sistema educatiu de les Illes Balears», per Berta Sureda (7 d'octubre de 2013).

— «Anàlisi i prospectiva del procés de transició nacional», per Josep Maria Terricabras (18 de novembre de 2013).

— «Anàlisi i prospectiva del procés de transició nacional. II», per Jordi Pujol (18 de desembre de 2013).

— «El dret a decidir. Una proposta de construcció jurídica», a càrrec de Mercè Barceló i Serramalera, catedrànica de Dret Constitucional de la Universitat Autònoma de Barcelona (20 de gener de 2014).

— «Escenaris jurídics per a les relacions de la Unió Europea amb els nous estats sorgits d'un procés de secessió d'un estat membre», a càrrec d'Alfons González-Bondia (17 de febrer de 2014).

— «Nou model de gestió tributària per a Catalunya», a càrrec de Joan Iglesias, director del programa per a la definició d'un nou model d'Administració tributària de Catalunya (17 de març de 2014).

— «El règim jurídic de les llengües en una Catalunya sobirana», a càrrec d'Antoni Milian, catedràtic de dret administratiu de la Universitat Autònoma de Barcelona (19 de maig de 2014).

— «Qui serien els ciutadans d'un hipotètic Estat català? Una proposta democràtica, nacionalista i liberal sobre la ciutadania», a càrrec de Pau Bossacoma (16 de juny de 2014).

La cartografia dels Països Catalans des del Renaixement a l'edat moderna

Director: Vicenç M. Rosselló i Verger

El director del projecte i el principal col·laborador, Dr. Werner-F. Bär, han enlles-

tit la redacció del llibre *Joan B. Binimelis, Vicenç Mut i els mapes murals de Mallorca (segles XVII-XVIII)* i tot l'aparat gràfic, taules toponímiques i cartometria dels quatre mapes murals anònims pintats a l'oli de Mallorca (segles XVI-XVIII), el mapa imprès de Vicenç Mut (1683) i llurs possibles entroncaments. S'han aclarit alguns dels autors, un de demostrat, Miquel Bestard per al quadre de Can Vilallonga; un altre de molt probable, Marc Cotto per a l'exemplar de l'Ajuntament de Palma. Les dates d'execució també han estat fixades en aquests dos casos. S'ha investigat la connexió dels llenços esmentats amb els mapes seccionals manuscrits de Joan Baptista Binimelis, conservats a la Biblioteca Nacional de Madrid i fins ara inèdits. Tots aquests documents han fornint una rica toponímia que permet deduccions de filiació, d'acord amb les grafies, abreviatures i errades transmeses. Totes les imatges han estat analitzades, cartogràficament i semiològicament, redreçades i georeferenciades per a confrontar-les amb la mapística actual. Relleu, vegetació, xarxa hídrica, assentaments humans i xarxa viària han estat minuciosament repassats, sense oblidar els primordials aspectes estratègics, sobretot, les torres o talaies litorals.

S'ha avançat considerablement en el tema de les viles planificades medievals del País Valencià. En aquest moment el director del projecte n'ha redactat els capítols corresponents a una vintena amb

els plànols, mapes i croquis evolutius adients.

D'altra banda, Vicenç M. Rosselló ha participat en el col·loqui *La representació cartogràfica de la ciutat a la península Ibèrica (segles XVII-MIX)*, organitzat pel Grup de Recerca d'Història de la Cartografia i l'Arxiu de la Corona d'Aragó els dies 2, 3 i 4 d'octubre de 2013. Hi presentà la comunicació «La persistència del traçat d'Antoni Guerau (1644) en la cartografia de la Ciutat de Mallorca».

La Secció ha dut a terme els programes de recerca de curta durada següents:

Ciutat i territori en l'obra de Gabriel Alomar i Villalonga

Director: Oriol Nel·lo i Colom

Dones professionals, desenvolupament local i cohesió social: una anàlisi comparativa a la Conca de Barberà i a l'Alt Urgell

Directora: Maria Dolors Garcia Ramon

Educació, política i societat a la Catalunya de la Transició: El Col·lectiu d'Escoles per l'Escola Pública Catalana (CEPEPC)

Director: Josep González-Agàpito
i Granell

**El periodisme científic
als Països Catalans i les noves
tecnologies de la informació
(interpretació i publicació
de resultats)**

Director: Josep M. Casasús i Guri

**Estratègies innovadores
de les dones professionals
per al desenvolupament local i social
a la Catalunya rural: un model
per imitar?**

Directora: Maria Dolors Garcia Ramon

**Història del pensament pedagògic
occidental. 1. La contemporaneïtat**

Director: Josep González-Agàpito
i Granell

**Identitat i dinàmiques
d'interculturalitat de joves
en famílies binacionals a Catalunya:
un aspecte clau per a la cohesió
social**

Directora: Àngels Pascual de Sans

**Institucions i entitats promotores,
realitzadores o divulgadores
de la recerca en ciència econòmica
i disciplines afins a les terres
de llengua i cultura catalanes**

Director: Eduard Arruga i Valeri

Ponent: Jordi Galí i Garreta

**L'emigració de joves catalans
a l'espai intraeuropeu**

Directora: Carlota Soló i Puig

**La fase inicial i les fases evolutives
de vuit comarques catalanes**

Director: Joan Vilà-Valentí

**La presència de la pseudociència
als mitjans de comunicació
dels Països Catalans**

Director: Josep M. Casasús i Guri

**Les relacions entre Barcelona
i el Baix Llobregat**

Director: Joan Vilà-Valentí

**Participació de les famílies i cohesió
social a l'escola. Nous models
de participació en temps de crisi?**

Directora: Carlota Soló i Puig

Centres de recerca

Centres propis

Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè (LEGEF)

Centre Català de la Nutrició (CCNIEC)

Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural

Laboratori de Fonètica

Centres consorciats

Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT)

Centre de Recerca Matemàtica (CRM)

Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)

Centres propis

Laboratori d'Estudis Geofísics

Eduard Fontserè (LEGEF)

Directora: Emma Suriñach Cornet

Coordinadora: M. del Mar Tapia Jiménez

El Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè (LEGEF) va ésser constituït l'any 1982 i està format per investigadors de diferents institucions amb la finalitat comuna de treballar i divulgar estudis en el camp de les ciències de la Terra. Aquest laboratori centra la seva activitat en l'estudi de la sismicitat i l'estructura interna (litosfera) de Catalunya a partir de les dades de les estacions que gestiona o bé fent servir la informació proporcionada per altres institucions que treballen en el mateix camp.

L'estructura del LEGEF consta d'un director, un col·laborador científic

(que forma part del personal de l'IEC i realitza funcions de secretari i coordinador) i diversos col·laboradors de diferents institucions dins la mateixa àrea de treball. Segons un conveni establert amb la Universitat de Barcelona (UB) el novembre de 1994, els professors, investigadors i becaris de la mateixa universitat adscrits al LEGEF desenvolupen les activitats de recerca al LEGEF i a la UB. Com a laboratori de l'Institut d'Estudis Catalans, el LEGEF té assignat un membre de l'IEC com a ponent.

El LEGEF disposa d'estacions pròpies que tenen la funció de laboratori, instal·lades al túnel del Cadí (CADI) i al monestir de Poblet (POBL), a més de gestionar, per mitjà d'un conveni, l'estació de la CN Vandellòs II (VAN2). D'altra banda, i gràcies a un conveni marc de

cooperació amb la Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona (RACAB), gestiona també de manera conjunta amb aquesta institució les estacions digitals que envien senyal a l'Observatori Fabra (FBR i FONT).

Centre Català de la Nutrició (CCNIEC)

Director: Jordi Salas-Salvadó

L'objectiu fonamental del Centre Català de la Nutrició (CCNIEC) és contribuir a l'avenç de la recerca bàsica i aplicada en nutrició i millorar la qualitat de la informació i de la formació nutricional de la societat.

Funcions

Entre les principals funcions del CCNIEC destaquen les següents:

- Coordinar els esforços individuals i col·lectius dels grups d'investigació per a poder resoldre els problemes nutricionals dels ciutadans.
- Fomentar i difondre missatges d'educació nutricional correcta a la població.
- Assessorar les administracions públiques, els mitjans de comunicació, la indústria alimentària i la població en general en temes relacionats amb la nutrició.
- Contribuir a la lluita en contra dels trastorns alimentaris i en contra de l'obesitat.

La seu del Laboratori d'Estudis Geofísics Eduard Fontserè està situada a l'edifici del carrer de M. Aurèlia Capmany de l'Institut d'Estudis Catalans. Trobareu una informació més detallada sobre l'activitat a <http://sisimic2.iec.cat/drupal>.

— Actuar com a element dinamitzador i coordinador de projectes d'investigació bàsica, clínica i epidemiològica relacionats amb la nutrició.

— Desenvolupar iniciatives en el camp de la docència en aspectes relacionats amb la nutrició, en col·laboració amb les universitats.

— Assessorar a les administracions públiques en diferents problemes relatius a la competència i l'exercici professional en l'àmbit de la nutrició clínica.

Organització

Els grups que formen el CCNIEC són els següents:

- Grup de Recerca Nitrogen-Obesitat (Departament de Nutrició i Bromatologia, Universitat de Barcelona).
- Grup de Recerca Nutrició, Alimentació, Creixement i Salut Mental (NUTCRSM) (Facultat de Medicina de Reus, Universitat Rovira i Virgili).
- Grup de Recerca en Nutrició Comunitària (CRENC) (Parc Científic de la Universitat de Barcelona).
- Grup de Recerca en Nutrigenòmica (Universitat Rovira i Virgili).

— Grup Laboratori de Biologia Molecular, Nutrició i Biotecnologia - Nutrigenòmica (Universitat de les Illes Balears).

— Grup d'Estudi de l'Estat Nutricional - Biodisponibilitat d'Elements Minerals (BIONUTEST) (Universitat de València).

— Grup de Recerca Observatori de l'Alimentació (ODELA) (Parc Científic de la Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca Unitat de Trastorns de la conducta alimentària infantojuvenil (Hospital Clínic de Barcelona).

— Grup de Recerca en Nutrició i Fisiologia (Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca Unitat de Nutrició, Medi Ambient i Càncer (UNAC) (Institut Català d'Oncologia - IDIBELL).

— Grup de Recerca Unitat Funcional d'Obesitat (Hospital Clínic de Barcelona).

— Grup de Recerca Fundació Dieta Mediterrània (Fundació Dieta Mediterrània, Barcelona).

— Grup de Recerca Risc Cardiovascular i Nutrició (Institut Municipal d'Investigació Mèdica, Barcelona).

— Grup de Recerca Antioxidants Naturals: Polifenols (Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca en Lípids (IDIBAPS) (Hospital Clínic de Barcelona).

— Grup de Recerca en Nutrigenètica i Genòmica Cardiovascular i de

l'Obesitat (Facultat de Medicina de la Universitat de València).

— Grup de Recerca en Medicina Interna (Hospital Clínic de Barcelona).

— Grup de Recerca Nutrició, Lípids, Genòmica Nutricional i Risc Cardiovascular (Universitat Rovira i Virgili / Hospital Universitari Sant Joan de Reus).

— Grup de Recerca Aspectes Nutricionals i Bromatològics dels Lípids (Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca en Nutrició Comunitària i Estrès Oxidatiu (Universitat de les Illes Balears).

— Grup de Recerca Amines i Poliaminies Bioactives dels Aliments (Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca Antioxidants - Tecnologia de Productes Vegetals (Universitat de Lleida).

— Grup de Recerca Qualitat Nutricional i Tecnològica dels Aliments (Universitat de Barcelona).

— Grup de Recerca Nutrició i Salut Mental (Universitat Rovira i Virgili).

— Grup de Recerca Aromes i Factors de Qualitat de Begudes i Aliments.

— Grup de Recerca Biomarcadors i Metabolòmica Nutricional dels Aliments.

Premis

L'acte de lliurament dels tres premis atorgats tingué lloc a la Sala Prat de la Riba

de l'IEC, el dia 21 de novembre de 2013, amb una introducció a càrrec de Jordi Salas, director del CCNIEC. El Jurat va ser format pels membres de la Junta Permanent del CCNIEC Jordi Salas-Salvadó, Maria Isabel Covas, Lluís Serra, Josep A. Tur i Montserrat Barbany; el director general de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya, i el director general d'Alimentació, Qualitat i Indústries Alimentàries de la Generalitat de Catalunya. Presidiren l'acte Joandomènec Ros, president de l'IEC; Carmen Cabezas, subdirectora de Promoció de la Salut de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, i Mireia Medina, subdirectora general d'Alimentació, Qualitat i Indústries Agroalimentàries de la Generalitat de Catalunya.

*IV Premi CCNIEC Ramon Turró
en reconeixement d'una trajectòria
d'excel·lència en el camp de la nutrició
(2013)*

El CCNIEC, conscient de la importància que té un correcte estat nutricional de la població, va decidir concedir el premi en reconeixement a la trajectòria vital d'excel·lència en el camp de l'alimentació i la nutrició a Catalunya i els Països Catalans a la professora Rosaura Farré Rovira per la seva dilatada i fructífera trajectòria docent i investigadora en l'àmbit de la nutrició.

*IV Premi CCNIEC a la millor iniciativa
de la indústria alimentària (2013)*

El CCNIEC, conscient de la importància que té la indústria alimentària i la relació amb la nutrició a Catalunya i els Països Catalans, concedeix una distinció a la millor iniciativa en el camp de la innovació en els seus productes, la millora de l'alimentació de la població o l'educació alimentària.

El premi fou atorgat a l'Institut Danone per la promoció de la qualitat de vida dels ciutadans mitjançant la millora dels hàbits alimentaris saludables. La seva actuació es concreta en tres línies principals: el foment de la investigació, el desenvolupament de la formació i la divulgació científica en alimentació, nutrició i salut.

*II Premi CCNIEC Marc Viader
a la innovació en productes
alimentaris (2013)*

S'atorgà al Grup Balfegó pel gran impuls en el finançament, la participació i la realització —conjuntament amb diferents organismes públics— de projectes de recerca per a la sostenibilitat de la tonyina vermella.

Trobareu una informació més detallada sobre l'activitat del CCNIEC a l'adreça <http://www.ccniec.cat>.

Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural

Director: Joan A. Argenter i Giralt

Creació de la Càtedra

El 25 de febrer de 2002, la UNESCO i l'IEC signaren el conveni de creació de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació. L'organisme internacional i la institució hoste n'han mantingut la vigència d'acord amb el procediment establert per a la renovació periòdica del conveni. Durant aquest període, la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació promogué i cooperà en projectes i activitats orientats a l'etnoeducació, l'objectiu de la qual és l'elaboració de programes escolars basats en la llengua, la cultura i els valors propis d'aquells qui en són destinataris: les comunitats que són desposseïdes d'aquests valors precisament allí on més caldria respectar-los, el sistema escolar.

La Càtedra UNESCO ha contribuït, doncs, en projectes que afecten aspectes que el sistema oficial no preveu, sigui perquè la llei n'és aliena sigui perquè resta inaplicada. Amb data 25 de febrer de 2012, la UNESCO i la institució hoste acorden la conversió de la Càtedra UNESCO de Llengües i Educació en la Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural.

Al llarg d'aquests anys, la Càtedra UNESCO ha desenvolupat activitats de diversa mena: organització de cursos de formació, cicles de conferències, congressos

i seminaris internacionals, projectes de recerca i projectes de cooperació, participació en congressos i altres fòrums internacionals, estudis de camp, participació i seguiment de processos de revitalització lingüística, elaboració de publicacions pròpies i contribució en altres obres col·lectives.

Objectius

L'objectiu principal de la Càtedra és l'estudi i la promoció de la diversitat lingüística i cultural, i de les pràctiques adients per al seu manteniment i desenvolupament. En són objectius específics els processos de codificació, estandardització i revitalització lingüístiques; així com la recuperació i el manteniment de pràctiques culturals a través de l'etnoeducació i el manteniment de la llengua patrimonial mitjançant l'aprenentatge i l'ús en el context d'aquestes pràctiques. També la transferència de coneixement envers altres institucions i comunitats immersides en el procés de recuperació d'una llengua.

Amb aquest objectiu, la Càtedra realitza activitats de formació i de difusió, contribueix a projectes de recerca i de cooperació i difon els resultats de la recerca i la intervenció a través de les seves i altres publicacions. En tot moment es guia per la intervenció corresponsable amb els actors locals.

Personal col·laborador

La Càtedra consta de cinquanta-dos col·laboradors externs —professors, confe-

rencians, investigadors, autors— en activitats concretes: vint-i-vuit d'institucions nacionals, vint-i-quatre d'institucions estrangeres.

Entitats col·laboradores

— Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans

— Associated Schools Project Network - Linguapax Schools

— Académie des Langues Kanak, Nouméa (Nova Caledònia)

— Foundation for Endangered Languages (FEL) (Bath, Regne Unit)

— INCLUIR. Instituto para la Inclusión Social y el Desarrollo Humano Asociación Civil (Buenos Aires, Argentina)

— CELIAC (Centro Editorial de Literatura Indígena), Editorial Center for Indigenous Literature, Civic Association (Oaxaca, Mèxic)

— Universitat de les Illes Balears

— Institut für Linguistik, Leipzig
Universität - DOBES Project - VolkswagenStiftung

Activitats de formació

Cooperació amb l'Associated Schools Project Network - Linguapax Schools (Xarxa d'Escoles Associades a la UNESCO - Escoles Linguapax). S'han dut a terme seminaris de formació i d'orientació pedagògica en els valors de la cultura de la pau. L'objectiu ha estat la formació de mestres de primària i secundària en escoles públiques i privades.

Projectes de recerca

L'Arxiu d'Història Oral Joan Miralles (AHOJM)

Dirigit per Joan Miralles, membre de l'IEC i professor de la Universitat de les Illes Balears. L'Arxiu d'Història Oral Joan Miralles «Gent des Pla» és el nom d'un projecte d'història oral que obtingué un ajut de recerca en els premis Ciutat de Palma de 1980. Es tracta d'un conjunt d'entrevistes d'història de vida enregistrades entre 1969 i 1994 que pretenen reconstruir la vida quotidiana dels pobles de la comarca interior des Pla de Mallorca a través de fonts orals. En els primers anys, la gravació es va fer amb un rodet Grundig TK14 L, i després, amb diferents dispositius de casset i vídeo. El material ha estat recentment digitalitzat i la qualitat de so ha estat millorada. Té un corpus de 321 entrevistes, que ocupen aproximadament unes set-centes hores d'enregistrament. Els materials s'han classificat en sis grups temàtics d'acord amb la categoria d'interlocutors o el tema de les gravacions.

El projecte Càtedra UNESCO se centra actualment en un d'aquests grups: els camperols, la gent des Pla (de les terres baixes). L'objectiu és reconstruir la vida quotidiana de la gent en la regió de les terres baixes de Mallorca, que estan lluny de la costa, a través de les fonts orals, complementant-ho amb fonts escrites i imatges. El període abasta des de la Restauració fins a la Guerra Civil Es-

panyola. Els temes són molt variats: història de la vida, el coneixement de la natura, la cultura popular, la cultura popular oral, les pràctiques i les tradicions, les creences i la història local. Les dades en els arxius dels informants seran completades i les entrevistes transcrites seguint els criteris adoptats per la Comissió Tècnica d'Assessorament Lingüístic i la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans. Es construirà una base de dades per a facilitar la recerca a través del material. El material gràfic (per exemple, fotografies antigues i documents escrits, ja siguin manuscrits o no publicats, com a complement de les fonts orals, a més de les últimes imatges de persones o llocs en relació amb l'entrevista) s'inclourà en una publicació convencional amb un CD.

Revitalization of the Baure Language and Culture

Projecte en col·laboració amb l'Institut de Lingüística de la Universitat de Leipzig i dirigit per Swintha Danielsen. El baure pertany a les llengües arawak, una família de llengües indígenes d'Amèrica del Sud i el Carib. Està en greu perill d'extinció i és parlada per una tribu que viu al llarg del riu Baures, un afluent del Guaroque, al nord-est de Bolívia. L'objectiu del projecte ha estat enfortir la llengua per a contribuir que s'utilitzi més en l'entorn escolar i la vida quotidiana. S'ha publicat el llibre *Shi vikoyepin a chinepi / Vamos*

a contar cuentos en baure, que es lliurà com a material didàctic a les escoles i als membres de la comunitat.

Revitalization of the Indigenous Languages of Oaxaca

En cooperació amb el CELIAC (Centro Editorial de Literatura Indígena), una associació sense ànim de lucre i dirigida per Jesús Salinas. El mixteca és una llengua indígena que es va estendre als estats d'Oaxaca, Pòbala, Guerrero i Tlaxcala, amb gairebé mig milió d'habitants. A causa de les condicions de pobresa extrema, els mixtecs s'han vist obligats a emigrar a les grans àrees urbanes de Mèxic i a algunes zones agrícoles de la Baixa Califòrnia i els Estats Units. El llenguatge s'ha dividit en diverses variants a causa de la fragmentació del territori. L'objectiu del projecte és la revitalització de les llengües indígenes d'Oaxaca mitjançant l'educació dels autors indígenes i la publicació del seu treball. La producció, el disseny i la publicació de llibres escrits per indígenes mexicans en les seves llengües maternes són les tasques actuals. Les publicacions seran edicions bilingües amb traduccions a l'espanyol per a ésser distribuïdes a les escoles i entre la comunitat mixteca a Jicayán. S'està preparant l'edició de l'obra *Ku'va chachi ñivi ñuu chikua'a iyo yatin nduta ñu'u ñuu nduva / Jicayan people's diet on the Oaxaca coast*, de Josefa Leonarda González Ventura.

*Saberes escolars desde la lengua
y la cultura wichi*

S'ha continuat el projecte amb la col·laboració amb INCLUIR (Instituto para la Inclusión Social y el Desarrollo Humano) i dirigit per Virginia Unamuno. El curs 2013-2014 s'ha preparat i s'ha publicat un llibre de contes, de trenta-quatre pàgines, bellament il·lustrat, destinat a nens en edat preescolar i alumnes del primer cicle d'educació primària:

NAVARRETE, Audelina Celis; MERINO, M. Àngels; KEIL, Zulma. *N'ku Ifiveln'uhu*. Buenos Aires: WLH Wichi Lhomet, 2014. [ISBN: 978-987-27941-2-5]

Conferències

— «Intergenerational permeability and cleavages: from parents as agents of language shift to grandparents as a source of knowledge. Catalan: a heritage language in Alghero, Sardinia», per Joan A. Argenter, a la Seventeenth Conference of the

Foundation for Endangered Languages: «Endangered languages beyond boundaries: Community connections, collaborative approaches and cross-disciplinary research», que tingué lloc a la Carleton University (Ottawa, Canadà), el 4 d'octubre de 2013.

— «Comunitats locals d'enclavament: dinàmica de les llengües, cultura, processos sociolingüístics», per Joan A. Argenter. Institut d'Estudis Catalans, 12 de desembre de 2013.

— «Presentació de les activitats de la Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural 2012-2014», al Ple de la Secció Filològica de l'IEC, el 19 de maig de 2014.

— «Llenguatge, cognició, cultura», per Joan A. Argenter, en l'acte de cloenda dels cursos 2013-2014 del Servei Lingüístic de la Universitat de les Illes Balears a Can Alcover - Espai de Cultura (Palma), el 23 de maig de 2014.

Laboratori de Fonètica

Director: Daniel Recasens i Vives

El Laboratori de Fonètica de l'Institut d'Estudis Catalans desenvolupa projectes de recerca de fonètica experimental des del 1990 ençà sota la direcció del lingüista Daniel Recasens, i la participació de personal contractat i becaris procedents del camp de l'estadística.

S'ocupa de l'estudi de les característiques articulatòries i acústiques dels dialectes catalans i de les tendències de canvi fonètic i fonològic en català antic i en català actual. També investiga els mecanismes de producció i coarticulació de vocals i consonants del català. Per a dur a terme la recerca disposa d'un equipament per a l'enregistrament i l'anàlisi articulatòria i acústica de sons de parla

(magnetòmetre, electropalatògraf, electroglotògraf, equip Kay Elemetrics) i també està equipat per a preparar tests de percepció i de temps de reacció per a l'avaluació de l'efectivitat de paràmetres acústics en la identificació de fonemes i sons.

Coordina un grup de recerca consolidat de la Generalitat de Catalunya, participa en altres projectes de recerca i organitza el XV Congrés Internacional de Ciències Fonètiques. Els resultats es publiquen en llibres i en revistes de prestigi

en el camp de la fonètica experimental, de la lingüística i de la filologia: *Diachronica*, *Estudis Romànics*, *Journal of the Acoustical Society of America*, *Journal of Phonetics*, *Journal of Speech and Hearing Research*, *Language and Speech*, *Phoneticica*, *Speech Communication*.

Trobareu una relació de les publicacions més rellevants i la informació detallada sobre el projecte a l'apartat «Recerca - Centres i laboratoris» del web de l'IEC.

*Centres consorciats***Centre de Terminologia Catalana
(TERMCAT)**

Director: Jordi Bover i Salvadó

L'Institut d'Estudis Catalans participa en el Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT) amb la presència al Consell de Direcció i al Consell Supervisor.

Consell de Direcció

Vicepresident: President de l'IEC

Vocal: Isidor Marí i Mayans
(fins al 4.7.2014)
M. Teresa Cabré i Castellví
(des del 5.7.2014)

Consell Supervisor

President: Joan Veny i Clar

Vocals: Carolina Santamaria i Jordà
Pere Lluís i Font

Creat el 1985 per l'Institut d'Estudis Catalans i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, el Centre de Terminologia Catalana (TERMCAT) és actualment un consorci entre aquestes dues entitats i el Consorci per a la Normalització Lingüística, que es regeix pel Decret 217/1997, del 30 de juliol.

El TERMCAT té per finalitat l'elaboració, la promoció i la difusió de recursos terminològics, la normalització dels neologismes catalans i la prestació de serveis d'assessorament per a facilitar l'ús de la llengua en els àmbits científics, tècnics i socioeconòmics.

Per a una informació detallada sobre l'activitat del TERMCAT, consulteu l'adreça <http://www.termcat.cat>.

**Centre de Recerca Matemàtica
(CRM)**

Director: Joaquim Bruna i Florit

L'Institut d'Estudis Catalans participa en el Centre de Recerca Matemàtica (CRM) amb la presència al Consell de Direcció.

Consell de Direcció

Vicepresident: President de l'IEC

Vocals: Joaquim Agulló i Batlle
Joan Girbau i Badó

L'Institut d'Estudis Catalans creà l'any 1984 el Centre de Recerca Matemàtica (CRM) amb l'objectiu principal de posar a la disposició dels matemàtics catalans un centre d'investigació que estimulés la millora de la recerca matemàtica a Catalunya, tant en l'aspecte qualitatiu com en el quantitatiu. El 2002, el CRM va esdevenir un consorci amb personalitat jurídica pròpia, integrat per l'Institut d'Estudis Catalans i la Generalitat de Catalunya, la qual hi participa per mitjà

del Departament d'Economia i Coneixement.

Per a assolir aquest objectiu, el CRM convida destacats científics d'arreu a fer estades de recerca, facilita el contacte amb aquests i amb institucions científiques als nostres joves investigadors, duu a

terme programes de recerca, organitza congressos, seminaris i altres reunions científiques i difon els resultats de la recerca.

Per a una informació detallada sobre l'activitat del CRM, consulteu l'adreça <http://www.crm.cat>.

Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF)

L'Institut d'Estudis Catalans participa en el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) amb la presència al Consell de Direcció i al Patronat.

Consell de Direcció

Director: Javier Retana Alumbrosos

Vocal: Xavier Bellés i Ros

Patronat

President de l'IEC: Joandomènec Ros
i Aragonès

El Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF) és un centre de recerca bàsica i aplicada en ecologia terrestre, especialment forestal.

La figura institucional del CREAF és la de consorci, creat pel Decret 300/1987, del 4 d'agost, i és constituït per la Generalitat de Catalunya, la Universitat Autònoma de Barcelona, la Universitat de Barcelona i l'Institut d'Estudis Catalans.

Els seus objectius són:

— realitzar recerca bàsica i aplicada sobre els sistemes ecològics terrestres,

— desenvolupar eines conceptuals i metodològiques per a millorar la gestió del medi,

— difondre aquests coneixements mitjançant activitats de formació, assessorament i difusió.

El Patronat és el màxim òrgan de govern del CREAF. Un consell de direcció, nomenat pel Patronat, el regeix. El CREAF és un institut universitari adscrit a la Universitat Autònoma de Barcelona i un centre associat a l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA).

Òrgans de govern:

— Patronat: format pel president (secretari de Medi Ambient i Sostenibilitat) i els vocals (rector de la Universitat Autònoma de Barcelona, rector de la Universitat de Barcelona, president de l'Institut d'Estudis Catalans, president del CSIC, representant del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, de l'Institut de Re-

cerca i Tecnologia Agroalimentàries, del Departament de Territori i Sostenibilitat, del Departament d'Universitats i Recerca, de la Direcció General de Prevenció, Extinció d'Incendis i Salvaments, de la Institució CERCA), els membres honoraris Jaume Terradas i Ferran Rodà i el secretari (director del CREAF).

— Consell de Direcció: format pel president (director del CREAF) i els vocals

(CSIC; Departament d'Economia i Coneixement; Departament d'Interior; Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural, i Universitat de Barcelona).

Per a una informació detallada sobre l'activitat, consulteu l'adreça <http://www.creaf.cat>.

Oficines

Oficina d'Assessorament Lingüístic

Oficina de Gramàtica

Oficina d'Onomàstica

Oficines Lexicogràfiques

Oficina d'Assessorament Històric

Oficina d'Assessorament Lingüístic

(Oficina d'Estandardització)

Director: Isidor Marí Mayans

L'Oficina d'Assessorament Lingüístic (OAL) s'ocupa d'atendre les consultes lingüístiques que s'adrecen a l'IEC, tenint en compte la normativa fixada per a la llengua catalana, i també s'ocupa d'estu-

diar les consultes no fixades des del punt de vista normatiu amb les altres oficines de la Secció Filològica.

D'altra banda, l'OAL també duu a terme estudis de qüestions lingüístiques per a elaborar criteris, així com analitza dades lingüístiques per tal d'extreure'n resultats i possibles actuacions.

Oficina de Gramàtica

Director: Manuel Pérez Saldanya

L'Oficina de Gramàtica duu a terme, juntament amb la Comissió de Gramàtica, les tasques relatives a l'elaboració de la *Gramàtica de la llengua catalana*. (Vegeu-ne la relació al capítol VI, «Activitat de recerca», dins l'apartat de programes

de recerca normatius de la Secció Filològica.)

Addicionalment, també s'ocupa en certs moments d'atendre consultes gramaticals procedents de l'Oficina d'Assessorament Lingüístic i de particulars, en aquest darrer cas relatives a aspectes dels esborranys de les parts de la *Gramàtica* consultables al web de l'Institut.

Oficina d'Onomàstica

Director: Josep Moran i Ocerinjauregui

L'activitat principal de l'Oficina d'Onomàstica (OdO) és l'atenció i la resposta a

les consultes onomàstiques, tant de toponímia com d'antroponímia, adreçades a l'Institut d'Estudis Catalans. Les consultes provenen dels centres de Normalització Lingüística del Consorci per a la Norma-

lització Lingüística, de diversos departaments de la Generalitat de Catalunya (Territori i Sostenibilitat, Justícia, Medi Ambient, Cultura, Governació, etc.), dels serveis de llengua catalana dels ajuntaments i universitats (com la de les Illes Balears i la de València), de diverses entitats públiques i privades (com associacions, editorials, i també molt sovint dels mitjans de comunicació —premsa i ràdio—) i de particulars.

Oficines Lexicogràfiques

Director: Joaquim Rafel i Fontanals

Les tasques que duen a terme les Oficines Lexicogràfiques (OL) tenen per objectiu principal el desenvolupament dels projectes lexicogràfics aprovats per la Secció Filològica (SF). Per això, l'activitat de les OL s'estructura a l'entorn de tres eixos: l'actualització de la segona edició del *Diccionari de la llengua catalana* de l'Institut d'Estudis Catalans (DIEC2);

Així mateix, l'OdO s'ocupa de l'expedició de certificats —i, en uns casos específics, de notes informatives— per a la normalització de la grafia dels noms i, sobretot, dels cognoms catalans.

Per a adreçar-hi una consulta onomàstica o una sol·licitud de normalització de noms i cognoms, cal emplenar els formularis corresponents que trobareu a <http://www.iec.cat/llengua/serveis.asp>.

l'elaboració d'un nou diccionari normatiu, i la redacció de la segona edició del *Diccionari manual* de l'Institut d'Estudis Catalans (DM2). (Vegeu el capítol VI, «Activitat de recerca», per a una informació més detallada sobre els programes normatius.)

Les OL també s'ocupen d'atendre consultes sobre normativa lèxica del català i de fornir de materials lexicogràfics les institucions que en sol·liciten.

Oficina d'Assessorament Històric

Director: Albert Balcells i González

L'Oficina d'Assessorament Històric (OAH), creada el 2006 i dirigida per Albert Balcells, ha respost algunes consultes de caràcter històric i artístic plantejades a l'IEC, tant les de particulars com sobretot les referents a informes i dictàmens pre-

ceptius de la Secció demanats per la Generalitat sobre els símbols dels ens locals i els béns culturals d'interès nacional.

Enguany s'han emès trenta-vuit informes preceptius sobre expedients de declaració com a bé cultural d'interès nacional (BCIN), a més de dictaminar set escuts heràldics i set banderes de diversos

municipis de Catalunya. Tots aquests informes han estat acceptats per la Secció.

L'OAH també col·labora amb el projecte de la Secció dedicat a elaborar una base de dades dels monuments commemoratius a tot Catalunya, amb les corresponents fotografies, descripcions i comentaris.

L'Oficina s'ocupa, per encàrrec de la Secció, de la publicació de la revista *Catalan Historical Review*, en anglès i en

català, que difon balanços sobre els grans temes referents a tots els aspectes històrics, literaris i culturals dels Països Catalans. N'ha aparegut recentment el setè volum, corresponent al 2014. Cal destacar que aquesta revista, iniciada el 2008, pel nombre de consultes electròniques s'ha situat entre les cinc primeres de les vint de l'Institut indexades a RACO (revistes catalanes amb accés obert), i ha vist revalidada la classificació en primera categoria de revistes del CARHUS Plus.

Secretaria Científica

Secretari científic: Ricard Guerrero
i Moreno

És funció de la Secretaria Científica l'assistència al Consell Permanent i a l'Equip de Govern en tot el que fa referència a la gestió científica de les activitats de recerca de l'Institut. També dóna suport a la realització i la difusió d'activitats de recerca de les seccions, de les delegacions i de les societats filials i potencia, fomenta i coordina activitats de recerca i desenvolupament en tot l'àmbit de les terres de llengua i cultura catalanes. Durant el curs 2013-2014, la Secretaria Científica ha intervingut en la preparació, realització i difusió de les activitats següents:

Reunions de la Comissió d'Investigació

La Comissió d'Investigació de l'IEC té l'objectiu de facilitar la tasca de decisió de govern de l'Institut mitjançant l'estudi i la valoració de les propostes de programes de recerca fetes per les seccions. El secretari científic actua com a secretari d'aquesta comissió, que és presidida pel president de l'IEC i es compon de cinc membres, un per secció, presentats a proposta de cada una d'elles, i és nomenada pel Ple.

D'acord amb l'article 60 del Reglament de règim interior de l'IEC, el Ple aprova per assentiment la constitució de la nova Comissió d'Investigació, els mem-

bres de la qual són nomenats per un període de quatre anys i són renovables consecutivament una sola vegada. La composició actual és la següent:

— Santiago Riera i Tuèbols, per la Secció Històrico-Arqueològica.

— Marta Estrada i Miyares, per la Secció de Ciències Biològiques.

— Joan Girbau i Badó, per la Secció de Ciències i Tecnologia.

— Carles Miralles i Solà, per la Secció Filològica.

— Josep M. Panareda Clopés, per la Secció de Filosofia i Ciències Socials.

Durant aquest període, la Comissió es va reunir el dia 29 de gener de 2014 i el 25 de juny de 2014. En aquestes reunions s'ha fet el seguiment dels programes de recerca del període 2012-2014, s'ha demanat l'informe anual i s'ha procedit a fer l'anàlisi i l'avaluació dels programes de recerca i el seguiment de les publicacions previstes. D'altra banda, també s'ha fet el seguiment de la tercera edició dels *Reports de la recerca a Catalunya (2003-2009)*; s'ha preparat la proposta de la convocatòria anual d'ajuts a les activitats de les societats filials per a l'any 2014, així com la seva resolució. Finalment, s'ha preparat una nova convocatòria interna de programes de recerca per al període 2015-2017.

Reunions de la Comissió de Societats Filials

La Comissió de filials està formada pel president de l'IEC, els presidents de les societats filials i els delegats. La Secretaria Científica dóna suport administratiu a la Comissió de Societats Filials de l'IEC, que durant el curs 2013-2014 s'ha reunit el dia 26 de febrer de 2014. En aquesta reunió, el secretari científic informà de la resolució de la convocatòria d'ajuts a activitats de les societats filials per a l'any 2014, i es va informar de les accions de suport a les societats filials durant el 2014: carnet de socis, gestió d'activitats i informació sobre publicacions i sobre les revistes de les societats filials.

Jornades i conferències

Commemoració del Dia Internacional de les Dones a l'IEC (2014)

— Conferència «La primavera àrab o un llarg i desolat hivern àrab?», a càrrec de Nadia El-Awadi. 5 de març de 2014.

— Jornada *La Terra és el nostre cos. Lynn Margulis i Gaia* (6 de març). Coordinada per Carmen Chica, editora del llibre *Once Upon a Time*, inclogué les sessions següents: «La Terra com a sistema integrat», amb la projecció del vídeo *Goddess of the Earth*, a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC; «Gaia al Museu Blau: Planeta Vida», amb el vídeo entrevista a James Lovelock, a càrrec

d'Anna Omedes, del Museu de Ciències Naturals de Barcelona; «Lynn i la comunicació científica», amb el vídeo *La vida hace la Tierra*, a càrrec de Mercè Piquer, presidenta de l'ACCC; «El miracle còsmic. Lynn i l'origen de la vida», a càrrec de Juli Peretó, membre de l'IEC i professor de la Universitat de València; «Ecologia microbiana i ecologia macrobiana. La petja de Lynn», a càrrec d'Isabel Esteve, de la UAB; «Lynn i l'ermità de Samalús», a càrrec de Marta Estrada, membre de l'IEC i de l'Institut de Ciències del Mar (CSIC); «Regnes, dominis i la unitat de la Vida. Tot canviant paradigmes», amb els vídeos *5 Kingdoms* (Expo Saragossa) i *View from the attic* (UMASS), a càrrec de Ricard Guerrero, secretari científic de l'IEC, i «Immersa en l'aigua, amarada de Schubert», amb els vídeos *In the search of truth* i *L'impuls de fer* (IEC), a càrrec de Carme Puche i Nicole Skinner.

Setmana de la Ciència

La 18a Setmana de la Ciència 2013 (SC13) es va dur a terme del 15 al 24 de novembre. Els temes centrals d'aquesta edició van ser l'Any Internacional de l'Estadística, l'Any Internacional de la Cooperació en l'Esguera de l'Aigua i la commemoració del norantè aniversari de la visita d'Albert Einstein a Catalunya. L'IEC va acollir, com cada any, l'exposició de cartells de la Setmana de la Ciència.

VII. Assessorament, promoció i difusió de la recerca

Assessorament

Observatori de la Recerca

Direcció: Secretaria Científica

L'any 2003, la Secretaria Científica va posar en funcionament l'Observatori de la Recerca de l'Institut d'Estudis Catalans (OR-IEC). L'OR-IEC és un servei d'informació especialitzada per a l'anàlisi, planificació, coordinació i difusió de les activitats de recerca, desenvolupament i innovació (R+D+I) dins el sistema de ciència i tecnologia dels territoris de llengua i cultura catalanes. Des de la perspectiva rigorosa, central i independent de l'IEC, es tracta d'una iniciativa col·laboradora, amb la voluntat d'integrar i compartir informació amb els altres agents, facilitant-los un coneixement exhaustiu sobre el seu entorn científic i tecnològic.

Portal web Meridià i xarxes socials

Meridià (Mesurament de la Recerca, el Desenvolupament i la Innovació) és el portal web de l'OR-IEC (*meridia.iec.cat*). L'abast cronològic comença l'any 2000 (en determinats informes, arriba al 1996). Respecte a l'abast geogràfic, recull actuacions d'R+D+I desenvolupades a Catalunya, el País Valencià, les Illes Balears i Andorra i s'estableixen comparacions a escala estatal i internacional. Per a orga-

nitzar i comparar les dades, l'OR-IEC disposa d'una trentena de classificacions científiques, tecnològiques, socioeconòmiques i geogràfiques. Aquestes classificacions poden evolucionar (versions) i establir relacions entre elles (equivalències).

Les dades de Meridià són sòlides i fiables, ja que s'obtenen a partir de convenis per a la transferència d'informació (Generalitat de Catalunya, universitats, altres organismes de recerca) i del processament sistemàtic de resolucions dels butlletins oficials, registres administratius, memòries, etcètera.

El coneixement recopilat engloba el cicle complet de la investigació científica i tecnològica: context socioeconòmic, entitats de recerca, recursos (humans, econòmics i materials) i resultats (articles, patents i tesis).

Els continguts del portal s'organitzen en informes dinàmics sobre dades estructurades, publicacions (memòries, informes, etc.), enllaços web i cerca textual. Cada modalitat de consulta i informe presenta una detallada explicació metodològica, amb el contingut, abast, fonts d'informació, data d'actualització, etc. La plataforma es pot consultar en català, castellà i anglès. En el curs 2013-2014,

s'han actualitzat quinze informes estadístics i noranta documents.

En aquest període s'ha continuat treballant en l'accés àgil, directe i més fàcilment comprensible de les dades essencials que poden interessar al nombre més elevat possible d'usuaris no especialitzats. En aquest sentit, Meridià disposa d'una nova interfície gràfica que permet consultar alguns informes estadístics en forma de taules, gràfics i mapes. Aquestes representacions aporten una perspectiva visual i geogràfica a l'actual accés per períodes temporals, dimensions i indicadors.

Des de principis de l'any 2010, l'OR-IEC també disposa d'un blog a Internet (<http://blogs.iec.cat/observatori>), els objectius del qual són comentar la informació disponible al portal web, difondre les novetats més destacades de les diferents àrees (convocatòries, congressos, informes, etc.) i establir un canal de comunicació amb la comunitat científica. La subscripció del blog permet conèixer la informació actualitzada de forma ràpida i eficient i, des del mes de setembre de 2011, l'OR-IEC envia als usuaris interessats un butlletí electrònic mensual amb les entrades publicades (al curs 2013-2014 s'han publicat 266 notícies i comentaris especialitzats).

De manera conjunta, el portal Meridià i el blog de l'OR-IEC han rebut 43.500 visites, amb 245.000 pàgines vistes, al llarg del curs 2013-2014.

Finalment, el canal de l'OR-IEC a la xarxa social Twitter [[@IEC_ObsRecerca](#)] ha arribat als 1.450 seguidors.

Reports de la recerca a Catalunya: 3a edició (2003-2009)

Actualment, l'OR-IEC treballa en la preparació de la tercera edició dels informes, que estudiarà l'evolució de la ciència catalana en el període 2003-2009. Així, el Consell Permanent de l'IEC, en la reunió tinguda el dia 15 de setembre de 2011, va considerar convenient iniciar la tercera edició dels *Reports*, l'abast de la qual són les activitats d'R+D+I del setenni 2003-2009 desenvolupades a Catalunya, amb comparacions estatals i internacionals. Els treballs de redacció d'aquesta edició es van iniciar a final del 2011 i els informes es van començar a presentar, de manera esglaonada, a final del 2012. En el curs 2013-2014, s'han presentat tres informes dels trenta previstos (el curs 2012-2013 se'n van presentar vint-i-dos), corresponents a filosofia, física i medicina.

Terceres Jornades sobre Gestió de la Informació Científica (JGIC-2014)

Els dies 24 i 25 d'abril de 2014 es van celebrar les JGIC-2014, amb més de dues-centes persones inscrites. El principal objectiu de les jornades era debatre alguns dels aspectes més rellevants d'aquest àmbit, com també presentar i posar en contacte diverses iniciatives dedicades a

l'accés i al processament de la informació científica i a les eines tecnològiques. Es tracta de generar una visió integral i cooperativa de l'àmbit, més enllà de les àrees més consolidades, i que lògicament són objecte d'un tractament freqüent. Les jornades s'adreçaren als responsables, gestors i documentalistes dels sistemes d'informació de les universitats i dels centres de recerca, i també als investigadors especialitzats. El programa de les JGIC-2014 es va estructurar en conferències i taules rodones, i van reunir responsables i experts de diverses institucions: la Generalitat de Catalunya, l'Institut d'Estudis Catalans, les universitats, els centres públics d'investigació, els parcs científics i tecnològics, els consorcis de biblioteques, les empreses i les fundacions.

La sessió del dia 24 inclogué la conferència inaugural, titulada «Bibliometria: una història d'amor-odi», a càrrec de Jordi Camí (Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona i Fundació Pasqual Maragall); una primera taula rodona titulada *Dades de recerca*, amb Jordi Ardanuy (UB), Marina Losada (UPF) i Jordi Serano (UPC), moderada per Fernanda Peset (UPV); les conferències «Altmetrics: noves formes de mesurar l'impacte de la informació científica», d'Ángel Borrego (UB), i «Perfiles personales: las nuevas medidas de los investigadores», d'Isidro Aguillo (CSIC), i una segona taula rodona, *Interoperabilitat de sistemes: el rol dels estàndards globals d'identificació*, mode-

rada per Anna Zúñiga (UOC) i amb els ponents Pablo De Castro (GrandIR), Consol Garcia i Ana M. Sastre (UPC).

La sessió del dia 25 inclogué la conferència «Cap als 10 anys de Carhus: nous reptes, noves versions», de Lluís Rovira (Institució CERCA), i la tercera taula rodona *El bibliotecari integrat/incrustat: afegint valor a l'organització*, moderada per Dídac Martínez (UPC), amb els ponents Marta Jordán (UAB), Anna Magre (UPF) i Anna Rovira (UPC). La conferència de cloenda fou «La col·laboració als grans experiments científics», a càrrec d'Agustí Canals (UOC).

Grup de Treball (GT) Coneixement i Recerca

En funcionament des del mes de maig de 2013, és una iniciativa impulsada per l'IEC i el Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya (COBDC) des d'una perspectiva cooperativa i oberta a la participació de tots els bibliotecaris documentalistes especialitzats en el camp de l'R+D+I. Els objectius fonamentals del GT Coneixement i Recerca són els següents:

— Donar visibilitat a la tasca dels bibliotecaris-documentalistes en el camp de l'R+D+I, tant des del punt de vista de la investigació documental com des del suport a les activitats científiques mitjançant biblioteques i centres de documentació. Es pretén generar i difondre un document per a valoritzar els bibliotecaris-documentalistes dins dels equips de recerca.

— Compartir tècniques, procediments i casos pràctics relacionats amb la gestió de la informació i documentació científica des d'una perspectiva global del cicle d'R+D+I.

En darrer terme, la feina del GT Coneixement i Recerca ha de servir per a la millora professional dels bibliotecaris documentalistes, a partir de l'atenció de les seves capacitats i de la generació de materials i línies de formació que els capacitin per a les activitats relacionades amb l'R+D+I.

Durant el curs 2013-2014, el GT Coneixement i Recerca organitzà una trobada el dimecres 4 de juny de 2014 a l'IEC. El programa va incloure la xerrada

«L'aposta per l'accés obert a Europa: novetats del programa Horizon 2020», per Ignasi Labastida (Oficina de Difusió del Coneixement de la Universitat de Barcelona). La trobada també va disposar d'un espai de col·laboració entre els assistents, amb intervencions breus per a compartir projectes, coneixements especialitzats i recursos informatius.

Convenis

El mes de novembre de 2013 es va signar, amb l'Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona (IRB Barcelona), un acord de col·laboració per a l'anàlisi del sistema de gestió de les dades de recerca d'aquest centre de recerca d'excel·lència.

Xarxa CRUSCAT (Coneixements, representacions i usos del català)

Director: Miquel Àngel Pradilla Cardona

La Xarxa CRUSCAT és una xarxa científica creada l'any 2003, dependent de la Presidència de l'Institut d'Estudis Catalans, que aplega diversos investigadors que treballen sobre la situació i l'evolució del català. Les tasques principals que duu a terme són les següents:

- Aplegar la informació existent i analitzar-la críticament.
- Arribar a criteris que facilitin l'avaluació consensual de la situació sociolingüística i les perspectives immediates i a mitjà termini.

— Destriar els factors crucials de l'evolució de la comunitat lingüística catalana.

— Generar sinergies entre els especialistes en estudis de l'ús.

La Xarxa CRUSCAT es vertebrava a partir d'equips de treball. L'estructura dels equips consta d'un director, els membres, els becaris i els investigadors associats.

Els dies 11 i 12 de desembre de 2013 tingueren lloc a l'IEC les II Jornades de la Xarxa CRUSCAT, titulades «La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana». Per a una informació més detallada sobre l'activitat de la Xarxa CRUSCAT, consulteu l'adreça <http://blogs.iec.cat/cruscat>.

Organismes administratius en els quals l'IEC té assessors

Institucions d'àmbit català

Agència Catalana de Protecció de Dades	<i>Consell Assessor</i> Josep Amat i Girbau
Comissió de Toponímia de Catalunya del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya	<i>Vicepresident</i> Josep Moran i Ocerinjauregui <i>Vocal</i> Joan Anton Rabella i Ribas
Comissió de Toponímia del Govern d'Andorra	Ramon Sistac i Vicén
Comissió mixta del seguiment del conveni marc entre l'Institut d'Estudis Catalans i la Federació de Persones Sordes de Catalunya (FESOCA)	Joan Martí i Castell
Consell Assessor de l'Àrea Protegida de les Illes Medes del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	Miquel Zabala i Limousin
Consell de Caça de Catalunya del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	Joan Real i Ori
Consell de Pesca Continental del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	Adolf de Sostoa Fernández
Consell de Protecció de la Natura del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	Jordi Camprodon Josep Germain i Otzet Lluís Paluzié i Mir Josep Vigo i Bonada

Consell Escolar de Catalunya del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya	Mariàngela Vilallonga Vives
Institució de les Lletres Catalanes	<i>Consell Assessor</i> Carles Miralles i Solà
Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries (IRTA)	<i>Consell Assessor</i> Damià Barceló i Cullerés
Agència de Residus del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell Assessor</i> David Serrat i Congost
Parc Natural de la Serra de Montsant del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	<i>Consell de Cooperació</i> Jacint Corbella i Corbella
Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	<i>Junta de Protecció</i> Josep M. Mallarach i Carrera David Serrat i Congost Lluís Paluzié i Mir
Parc Natural del Cadí-Moixeró del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	<i>Junta Rectora</i> Joaquim Gosálbez i Noguera
Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat de Catalunya	<i>Junta de Protecció</i> Xavier Llimona i Pagès Lluís Vilar Sais Antoni Palau Jordi Sargatal i Vicens

Promoció

Premis i borses d'estudi de l'IEC - Premis Sant Jordi 2014

Premi Prat de la Riba

Ponència: Joandomènec Ros i Aragonès (president de l'IEC), Romà Escalas i Llimona (secretari general de l'IEC) i Francesc González i Sastre, Pere Puigdomènech i Rosell i Josep Vigo i Bonada (membres de la Secció de Ciències Biològiques).

Atorgat a Sergi Herrando, Lluís Brotons, Joan Estrada, Santi Guallar i Marc Anton per l'obra *Atlas dels ocells de Catalunya a l'hivern 2006-2009*.

Premi IEC d'Arqueologia i Història Antiga Josep Puig i Cadafalch

Ponència: Josep Guitart i Duran, Joan Sanmartí Grego i Narcís Soler i Masferrer (membres de la Secció Històrico-Arqueològica).

Atorgat a Jordi Gibert Rebull pel treball *La fi del món antic i l'inici de l'edat mitjana a la Catalunya central segons l'arqueologia. Poblament, producció econòmica i organització del territori entre els segles V-IX*.

Premi IEC d'Història Medieval Pròsper de Bofarull

Ponència: Gaspar Feliu i Montfort, Antoni Riera i Melis i Tomàs de Montagut Estragués (membres de la Secció Històrico-Arqueològica).

Atorgat a Albert Estrada Rius pel treball *La Casa de la Moneda de Barcelona. Les seques reials i els col·legis d'obriers i de moneders a la Corona d'Aragó*.

Premi IEC de Botànica Pius Font i Quer

Ponència: Josep Vigo i Bonada, Jaume Terradas i Serra i Marta Estrada i Miyares (membres de la Secció de Ciències Biològiques).

Atorgat a Noemi Salvador Soler pel treball *El gènere Bonnemaisonia (Bonnemaisoniales, Rhodophyta) a la península Ibèrica i les illes Balears: taxonomia, cicles vitals, corologia i aplicacions*.

Premi IEC de Ciències Físiques Eduard Fontserè

Ponència: Francesc Serra i Mestres, David Jou i Mirabent i Josep Amat i Girbau (membres de la Secció de Ciències i Tecnologia).

Atorgat a Valentí Massana Gràcia pel treball *Optimització del procés de construcció d'un ondulator d'imants permanents per a una font de llum de sincrotró*.

Premi IEC de Teoria i Crítica d'Arquitectura Lluís Domènech i Montaner

Ponència: Joan Antoni Solans i Huguet i Pere Roca i Fabregat (membres de la Secció de Ciències i Tecnologia) i Josep M. Llop i Torné (president de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori).

Atorgat a Ramon Graus Rovira pel treball *Modernització tècnica i arquitectura a Catalunya, 1903-1929*.

Premi IEC de Lexicografia i Onomàstica Joan Coromines

Ponència: Josep Moran i Ocerinjauregui, Joan Veny i Clar i Mariàngela Vilallonga Vives (membres de la Secció Filològica).

Atorgat a Alba Coll Pérez pel treball *La norma lingüística en els diccionaris: contrast del discurs lexicogràfic de llengua catalana i de llengua castellana*.

Premi IEC de Sociologia Manuel Sales i Ferré

Ponència: Carlota Solé i Puig, Àngels Pascual de Sans i Anna Cabré i Pla (membres de la Secció de Filosofia i Ciències Socials).

Atorgat a Carles Guirado González pel treball *Tornant a la muntanya. Migració, ruralitat i canvi social al Pirineu català. El cas del Pallars Sobirà*.

Premi Ferran Sunyer i Balaguer

Ponència: Alejandro Adem, Núria Fagella, Hyman Bass, Eero Saksman i Yuri Tschinken.

Atorgat a Veronique Fischer i Michael Ruzhansky pel treball *Quantization on Nilpotent Lie Groups*.

Premi Matemàtiques i Societat (Fundació Ferran Sunyer i Balaguer)

Ponència: Joandomènec Ros i Aragonès, David Serrat i Congost, Romà Escalas i Llimona, Joan de Solà-Morales i Rubió, Joaquim Bruna i Floris, Josep Amat i Pagès, Marta Casanellas i Rius, Manuel Castellet i Solanas, Joan Girbau i Badó, Pere Pascual i Gainza i Núria Vila i Oliva.

Atorgat a l'Associació per promoure i crear un Museu de Matemàtiques a Catalunya, per la creació de l'espai expositiu permanent «Experiències matemàtiques» al Palau Mercader de Cornellà i per les altres activitats de divulgació de les matemàtiques realitzades el darrer any.

Premi Fundació Mercè Rodoreda

Ponència: Joaquim Molas i Batllori, Carles Miralles i Solà i Joaquim Mallafrè i Gavaldà (membres de la Comissió Tècnica del Patronat de la Fundació Mercè Rodoreda).

Accèssit atorgat a Anne Charlon pel treball *Feliçment, era novel·lista: Maria Aurèlia Capmany*.

Accèssit atorgat a Maria Lacueva i Lorenz pel treball *Les narradores valencianes de postguerra: recepció crítica i propostes d'anàlisi*.

Premi Catalunya de Sociologia

Ponència: Mònica Badia, Anna Parés, Marina Subirats, Marta Soler, Salvador Giner, Faustino Miguélez, Josep Maria Rotger i Albert Sòria.

Atorgat a Jordi Porta i Ribalta per la seva tasca com a organitzador i impulsor de la sociologia i les ciències socials a Catalunya, així com pel seu lideratge en la Fundació Jaume Bofill, que ha permès una projecció nacional i internacional de la sociologia catalana.

Premi Modest Reixach de la Societat Catalana de Sociolingüística

Ponència: Josep M. Nadal i Farreras, Miquel Àngel Pradilla i Cardona, Francesc Vallverdú i Canes, Joaquim Torres i Pla i Emili Boix i Fuster.

Atorgat a Joan Solé, Anna Torrijos i Montserrat Martínez pel llibre *Enquesta d'usos lingüístics de la població 2008: anàlisi*. Volum II. *Els factors clau de les llengües a Catalunya: edat, ocupació, classe social, lloc de naixement, territori i aprenentatge de català*.

Concurs de Joves Sociòlegs

Ponència: Salvador Carrasco, Joan Jiménez i Immaculada Pastor.

Atorgat a Marc Barbeta Viñas pel treball *Investigant el consum ecològic: anàlisi sociomotivacional del consum i dels vincles en el cas de la metamarca ecològica*.

Accèssit atorgat a Maria Gifre i Garcia i Olatz Ribera i Almandoz pel treball *La crisi del mercat de treball a Espanya. Un estudi dels perfils de població aturada i propostes de mesures adaptades als col·lectius*.

Premi de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Ponència: Abel Marín, Pere Castells i Rosaura Farré.

Atorgat a Marta Manzaneres Mileo pel treball *El calendari pastisser català: contínuïtats i canvis*.

Premi de la Institució Catalana d'Estudis Agraris

Ponència: Joan Anglès, Josep M. Alcañiz i Josefina Plaixats.

Atorgat a Pau Parés Montanyà pel treball *Estudi de la producció i de la qualitat farratgera de les pastures de la finca dels Cingles de l'Arenc (Tavertet). 2011.*

Premi de la Societat Catalana d'Estudis Històrics

Ponència: Mercè Morales, Josep Maria Figueres i Santiago Izquierdo.

Accèssit atorgat a Cristian Palomo Reina pel treball *Identitat i vocabulari nacional català a la Catalunya moderna.*

Accèssit atorgat a Marc Ponts Barrachina pel treball *La família, la casa, l'obrador i la terra en la crisi i en la Guerra dels Segadors (1592-1652).*

Premi de la Societat Catalana de Biologia

Ponència: Dolors Vaqué, Àurea Navarro i Joan Duran.

Atorgat a Elionora Peña Lozano pel treball *Vulnerabilitat per psicosi mesurada en població sana catalana: el gen p250GAP.*

Accèssit atorgat a Elena Vicario Orri pel treball *El rol de CREB en l'excitabilitat dels astròcits.*

Premi de la Societat Catalana de Química

Ponència: Josep Bonjoch, Santiago Álvarez i Jordi Llorca.

Atorgat a Verònica Postils Ribó pel treball *Electrurs. Els composts del demà.*

Premi de la Societat Catalana de Tecnologia

Ponència: Xavier Cufí, Agustí Egea i M. Núria Salán.

Atorgat a Clara Corbella Vidal pel treball *Emissió de gasos d'efecte d'hivernacle en aiguamolls construïts: adaptació del mètode de la cambra estàtica i mesura en funció del règim hidràulic i de la presència de plantes.*

Premi de la Societat Catalana de Terminologia

Ponència: Judit Freixa, Rosa M. Mateu i Elisabet Solé.

Atorgat a Deva Gresa Barbero pel treball *Estudi d'implantació terminològica. La gastronomia del Pròxim Orient i el nord d'Àfrica als restaurants de Gràcia i l'Eixample de Barcelona.*

Premi dels Amics de l'Art Romànic

Ponència: Francesca Español, Joaquim Graupera i Rosa Maria Martin.

Atorgat a Xènia Granero Villa pel treball *La dansa de Salomé en la pintura catalana del segle XIX. Estudi iconogràfic i apunts estilístics*.

Premi Évariste Galois de la Societat Catalana de Matemàtiques

Ponència: Josep Vives, Joaquim Ortega i Frederic Utzet.

Atorgat a Ferran Antoni Mazaira Font pel treball *Anàlisi multivariant de sèries temporals*.

Premi Lluís Casassas i Simó de la Societat Catalana de Geografia

Ponència: Carme Montaner, Anna Ortiz i Pau Avellaneda.

Atorgat a Hicham Achebak pel treball *Immigració i ciutat. Agrupació i segregació espacial de la població de nacionalitat marroquina a Tarragona, 2004-2012*.

Menció honorífica atorgada a Meritxell Gisbert i Traveria pel treball *Cartografia i gestió de l'aigua: els plànols del canal de la Infanta de Tomàs Soler i Ferrer i Joan Soler i Mestres (1838-1852)*.

Premi Jaume Camp de Sociolingüística

Ponència: Xavier Moral (representant d'Òmnium del Vallès Oriental), Joan Pujolar (president de la Societat Catalana de Sociolingüística) i Joan A. Argenter (membre de la Secció Filològica).

Atorgat a Vanessa Bretxa i Riera pel treball *El salt a secundària. Els canvis en les tries lingüístiques i culturals dels preadolescents mataronins en la transició educativa*.

Premi Torrens-Ibern

Ponència: Rosa Mateu (Fundació Torrens-Ibern), Àngel Messeguer i Peypoch (membre de la Secció de Ciències i Tecnologia) i Jaume Martí i Llobet (president de la Societat Catalana de Terminologia).

Atorgat a Josep Maria Ribó Balust pel treball *Apropament a les estructures de dades des del programari lliure*.

Ajuts Fundació Mercè Rodoreda

Ponència: Joaquim Mallafrè i Gavaldà, Joaquim Molas i Batllori i Carles Miralles i Solà (membres de la Comissió Tècnica del Patronat de la Fundació Mercè Rodoreda).

Atorgat a Trinidad Escudero Alcamí pel projecte *La recepció crítica i la divulgació de 'La plaça del Diamant' de Mercè Rodoreda*.

Borsa d'estudi Abelard Fàbrega

Ponència: Francesc Asensi i Botet, Joan Viñas i Salas i Ramon Gomis de Barbarà (membres de la Secció de Ciències Biològiques).

Atorgada a Marta de Castro i Català pel projecte *Estudi de marcadors biològics de risc prenatal en una cohort de nens catalans amb exposició intrauterina a drogues o alcohol*.

Borsa d'estudi Ramon d'Alòs-Moner

Ponència: Mariàngela Vilallonga i Vives (membre de la Secció Filològica), Francesc Fontbona i de Vallescar i Antoni Riera i Melis (membres de la Secció Històrico-Arqueològica).

Atorgada a Joan Mahiques Climent pel projecte *La 'Peregrinació del Venturós Pelegrí' i les 'Cobles de la mort': edicions i gravats*.

Borsa d'estudi Eusko-Ikaskuntza - Institut d'Estudis Catalans

Ponència: Joan Martí i Castell, Josep Moran i Ocerinjauregui i Màrius Serra i Roig (membres de la Secció Filològica).

Atorgada a Laura Viayna Graells pel projecte *Adequació al català d'un material d'aprenentatge de basc: segona part*.

Borses d'estudi Generalitat de Catalunya

Ponència: Joaquim Garriga i Riera (en representació de la Secció Històrico-Arqueològica), Manuel Llanas i Sala (en representació de la Secció Filològica), Iolanda Pelegrí (en representació del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya), Lídia Pons i Griera (en representació de l'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes) i Miquel Strubell i Trueta (en representació de la Fundació Congrés de Cultura Catalana).

Atorgada a Hanna Magdalena Budig (Alemanya) pel projecte *Producció i reproducció de conflictes lingüístics a la comunitat de parla catalana. El cas del País Valencià*.

Atorgada a Salvatore Marino (Itàlia) pel projecte *Edició crítica i publicació del 'Memorial dels infants' a l'Hospital de la Santa Creu de Barcelona*.

Atorgada a Maria Adelina Ianos (Romania) pel projecte *Actituds lingüístiques a Catalunya. Una anàlisi de la influència d'algunes variables psicosocials*.

Atorgada a Sebastian Roebert (Alemanya) pel projecte *Fonts documentals i bibliogràfiques per a l'estudi del govern i de les xarxes socials d'Elionor de Sicília (1349-1375)*.

Borses d'estudi Països Catalans

Ponència: Ricard Guerrero i Moreno (secretari científic de l'IEC), Ramon Sistac i Vicén i Josep Gifreu i Pinsach (membres de la Secció Filològica), Salvador Giner i de San Julián (membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials) i Eva Serra i Puig (membre de la Secció Històrico-Arqueològica).

1) En relació amb l'àmbit de les Illes Balears

Atorgada a Gabriel Mayol Arbona pel projecte *Les mobilitzacions ciutadanes dels Països Catalans en el segle XXI*.

Atorgada a Rafael Puigserver Pou pel projecte *La premsa comarcal i local a Catalunya i les Illes Balears actualment. Un estudi comparatiu*.

2) En relació amb l'àmbit del País Valencià

Atorgada a Maria Valls Gandia pel projecte *Estudi comparatiu de l'aparició del moviment veïnal a la ciutat de València i Barcelona. Antecedents, orígens i consolidació del fenomen*.

3) En relació amb l'àmbit de la Franja de Ponent, Andorra i l'Alguer

Atorgada a Clara María Sansó Galiay pel projecte *Una anàlisi comparativa de les actituds lingüístiques a la Franja de Ponent i Catalunya*.

Borses Ferran Sunyer i Balaguer

Ponència: Joaquim Bruna i Floris, Marta Casanellas i Rius, Manuel Castellet i Solanas, Joan Girbau i Badó, Pere Pascual i Gainza i Joan de Solà-Morales i Rubió.

Atorgada a Francesc Font Martínez pel projecte *Beyond the classical Stefan problem*.

Atorgada a Elisa Lorenzo García pel projecte *Arithmetic of non-hyperelliptic genus 3 curves*.

Atorgada a Marina Murillo Arcila pel projecte *Comportament caòtic en compactes invariants per a operadors lineals*.

Atorgada a Carlos de Vera Piquero pel projecte *Rational points on Atkin-Lehner quotients of Shimura curves*.

Premis i borses que no s'han adjudicat o han restat deserts

Premi de Medi Ambient de l'Institut d'Estudis Catalans

Premi IEC de Fisiopatologia Quirúrgica Joaquim i Antoni Trias i Pujol

Premi IEC de Gramàtica Històrica i Història de la Llengua Marià Aguiló

Premi IEC de Dret Manuel Duran i Bas

Premi Fundació Mercè Rodoreda

Premi de la Societat Catalana d'Estudis Històrics

Premi de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Premi Eduard Valentí de la Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Premi Jordi Porta i Jué de la Societat Catalana de Física

Premi Joan Palau Vera de Geografia (Societat Catalana de Geografia)

Tres Ajuts Fundació Mercè Rodoreda

Una borsa d'estudi Països Catalans, en relació amb l'àmbit de la Catalunya del Nord

Relació d'activitats científiques organitzades, promogudes o acollides per l'IEC

Durant el curs 2013-2014, l'Institut d'Estudis Catalans ha organitzat, promogut o acollit 410 activitats científiques, com ara sessions acadèmiques, debats, taules rodones, jornades, trobades, seminaris, col·loquis, cursos, conferències, presentacions, sortides de treball, etc., la relació de les quals es detalla a continuació.

<i>Activitats</i>	<i>2013-2014</i>
Seminaris	18
Conferències	127
Presentacions	44
Col·loquis	9
Jornades	66
Sessions científiques	4
Reunions	2
Taules rodones	11
Tertúlies	4
Debats	18
Simposis	8
Fires	1
Lliuraments de premis	9
Congressos	14
Exposicions	16
Cursos	4
Homenatges	24
Concerts	6
Altres	25
Total	410

Seminaris

— IEC, 2 d'octubre. Seminari del cicle *Qüestions d'estat. Reflexions per al país del futur*: «Llengua», a càrrec d'Isidor

Marí, president de la Secció Filològica. Organització: Presidència de l'IEC i Òmnium Cultural.

— IEC, 16 d'octubre. Seminari del cicle *Qüestions d'Estat. Reflexions per al país del futur*: «Educatió i ensenyament», a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Martí Teixidó, president de la Societat Catalana de Pedagogia (IEC). Organització: Presidència de l'IEC i Òmnium Cultural.

— IEC, 30 d'octubre. Seminari del cicle *Qüestions d'Estat. Reflexions per al país del futur*: «Cultura», a càrrec de Carles Miralles, membre de la Secció Filològica. Organització: Presidència de l'IEC i Òmnium Cultural.

— IEC, 13 de novembre. Seminari del cicle *Qüestions d'Estat. Reflexions per al país del futur*: «Ciència», a càrrec de Jaume Bertranpetit, membre de la Secció de Ciències Biològiques. Organització: Presidència de l'IEC i Òmnium Cultural.

— IEC, 15 i 16 de novembre. 1st European Autumn School on History of Science and Education: «Sources and resources for educational purposes in the era of Internet». Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC), European Society for the History of Science, Centre d'Història de la Ciència de la UAB i Càtedra UNESCO de Tècnica i Cultura de la UPC.

— IEC, 25 de novembre. Seminari: *Efecte Roca. Avaluació de l'impacte*

econòmic del restaurant El Cellar de Can Roca. Organització: Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC i Acadèmia Catalana de Gastronomia.

— IEC, 27 de novembre. Seminari del cicle *Qüestions d'Estat. Reflexions per al país del futur*: «Societat i política», a càrrec d'Oriol Homs, sociòleg. Organització: Presidència de l'IEC i Òmnium Cultural.

— IEC, 28 de novembre. Seminari del cicle *Qüestions d'Estat. Reflexions per al país del futur*: «Economia», a càrrec de Guillem López Casasnovas, economista. Organització: Presidència de l'IEC i Òmnium Cultural.

— Institut de Ciències del Mar (Barcelona), 10 de gener. Seminari: *Nous avenços en ecologia microbiana 2013*. Sessió conjunta de la Societat Catalana de Biologia i l'Institut de Ciències del Mar. Ponents: Rubén Duro, Andrea Butturini, Ana María Cabello Pérez, Guillem Salazar i Laura Gómez-Consarnau. Organització: Secció de Microbiologia de la Societat Catalana de Biologia (IEC) i Institut de Ciències del Mar (CSIC).

— IEC, 21 de gener. Seminari: *La memòria col·lectiva com una fusió dels mecanismes cognitius i processos culturals*, a càrrec d'Aaron V. Cicourel, de la Universitat de Califòrnia (Estats Units). Presentà l'acte Carlos Lozares, del Departament de Sociologia de la UAB. Organització: Associació Catalana de Sociologia (IEC) i Màster de Tècniques d'Investiga-

ció Social Aplicada de la UAB, amb la col·laboració del Departament de Sociologia i Anàlisi de les Organitzacions de la UB i del Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya.

— IEC, 29 i 30 de gener. Seminari: *L'adquisició de la competència plurilingüe. De la fonamentació científica a la pràctica escolar*. Organització: Societat Catalana de Pedagogia (IEC).

— Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya, 7 de març. *Workshop in Translational Genomics*, a la Universitat de Vic. Activitat vinculada al Màster en Anàlisi de Dades Òmiques. Organització: Secció de Genòmica i Proteòmica de la Societat Catalana de Biologia (IEC), Grup de Recerca en Bioinformàtica i Estadística Mèdica de la Universitat de Vic i Bioinformàtics Barcelona.

— IEC, 31 de març. Seminari: *Entomologia forense: cuando las evidencias se escapan*, a càrrec de Marta Saloña, catedràtica de biologia de la Universitat del País Basc. Organització: Col·legi de Biòlegs de Catalunya, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 4 d'abril. VII Seminari ESTALMAT. Professorat de Catalunya. Organització: Societat Catalana de Matemàtiques (IEC), Reial Acadèmia de Ciències Exactes, Físiques i Naturals i Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya (FEEMCAT).

— IEC, 7 i 8 de maig. Primavera Pedagògica 2014. Organització: Societat Catalana de Pedagogia (IEC), amb la col·laboració de la UB i el suport del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

— IEC, 15 de maig. V Seminari de la Llengua de Signes Catalana. Hi intervingué, entre d'altres, Josep Quer, membre corresponent de la Secció Filològica. Organització: FESOCA, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 6 de juny. Third Watson Seminar in the Material and Visual History of Science: «How to write an urban history of science: New approaches and case studies». Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC) i Centre d'Història de la Ciència.

— IEC, 3 de juliol. IV Seminari de Correcció de Textos: «Eines en línia de l'IEC per a la traducció i la correcció de textos». Organització: Servei de Correcció Lingüística i Servei Editorial (IEC).

Conferències

— IEC, 6 de setembre. Conferència: «ORCID: Persistent researcher identifiers to support discoverability and interoperability», a càrrec de Laure Haak, directora executiva d'ORCID (Open Researcher & Contributor ID). Organització: Observatori de la Recerca de l'IEC, Facultat de Biblioteconomia i Documentació de la UB, El Professional de la Informació, Institu-

ció CERCA i Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya.

— IEC, 16 de setembre. Conferència: «Josep Lluís Bausset, un maulet del País Valencià», a càrrec de Josep Miquel Bausset, biòleg i monjo de Montserrat, fill de Josep Lluís Bausset. Organització: Secció de Ciències Biològiques de l'IEC.

— IEC, 19 de setembre. Conferència: «Nature's Revenge: Responsibility, Reasonableness and Risk in Historical Perspective», a càrrec de Lorraine Daston, directora del Max Planck Institute for the History of Science, de Berlín. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC) i Centre d'Història de la Ciència de la UAB.

— Universitat de Lleida (UdL), 18 de setembre. Lliçó inaugural de la UdL: «El mosaic de la nostra tradició cultural», per Josep Vallverdú, escriptor i membre de l'IEC.

— IEC, 1 d'octubre. Conferència: «El paisatge físic i cultural de la serra de Tramuntana», a càrrec de Vicent Maria Rosselló i Verger, soci honorari de la Societat Catalana de Geografia. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— Universitat de París-Sorbona, 4 d'octubre. Conferència: «Identitats a les Balears: entre el mirall calidoscòpic i la mirada dels altres», d'Isidor Marí, president de la Secció Filològica, dins el VI Congrés Internacional de l'Associació Francesa de Catalanistes (AFC): «Les Illes Balears: literatura, llengua, història, arts».

Organització: AFC i Centre de Recherches Interdisciplinaires sur les Mondes Ibériques Contemporains.

— IEC, 8 d'octubre. Conferència: «El sentit de la resistència dels catalans (1713-1714)», de Joaquim Albareda Salvadó, de la Universitat Pompeu Fabra (UPF), dins el cicle *El dret català tres-cents anys després de la Guerra de Successió*. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC) i Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona.

— Universitat de Barcelona (UB), 9 d'octubre. Conferència magistral: «Towards a Cultural Geography of the Ancient World», a càrrec de Reviel Netz, de la Universitat de Stanford (Estats Units), en el marc del cicle *Geografies del coneixement*. Organització: SCHCT i Grup de recerca Graecia Capta - Departament de Filologia Grega (UB).

— IEC, 9 d'octubre. Conferència: «Identitat personal i la possibilitat de vida després de la mort», a càrrec de Josep Macià, de la Facultat de Filosofia de la UB, dins el seminari de filosofia *Sobre la vida i la mort*. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 14 d'octubre. Conferència inaugural del curs d'Amics de l'Art Romànic (IEC): «El Louvre-Lens. Balance del primer aniversario de un proyecto cultural al servicio de un territorio euro-regional», a càrrec de Xavier Dectot, director del Louvre-Lens.

— IEC, 14 d'octubre. Conferència: «La morfogènesi: dels gens a la forma», a càrrec de Jordi Casanova, de l'Institut de Biologia Molecular de Barcelona (CSIC) i de l'Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona. Organització: Secció de Ciències Biològiques (IEC).

— IEC, 15 d'octubre. Conferència inaugural del curs 2013-2014 de la Societat Catalana de Pedagogia: «La institució escolar: porta oberta al plurilingüisme», a càrrec de Josep-Lluís González Medina, director de la British School of Barcelona.

— IEC, 21 d'octubre. Conferència: «La vidriera en el gòtic civil català. Donem-li llum a un art perdut», a càrrec de Carme Domínguez Rodes, historiadora de l'art, dins el cicle *El gòtic a l'abast*. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 21 d'octubre. Conferència inaugural del curs de la Societat Catalana d'Economia: «La reemergència econòmica d'Àsia-Pacífic: com afecta les empreses, els professionals i els ciutadans en general», a càrrec de Jaume Giné i Daví, professor de la Facultat de Dret d'ESADE i secretari general de Casa Àsia.

— IEC, 23 d'octubre. Conferència: «El sentit de la vida», a càrrec de José Martínez, de la Facultat de Filosofia de la UB, dins el seminari *Sobre la vida i la mort*. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 23 d'octubre. Conferència: «L'observança constitucional en el dret públic català», a càrrec d'Eva Serra, de la UB i membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, dins del cicle *El dret català tres-cents anys després de la Guerra de Successió*. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC).

— IEC, 24 d'octubre. Conferència: «Paul Vidal de La Blache et la géographie régionale française», a càrrec de Vincent Berdoulay, professor de geografia de la Universitat de Pau i de l'Ador. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 24 d'octubre. Conferència: «Comprendre la diabetis», a càrrec de Joan Guinovart, de l'Institut de Recerca Biomèdica de Barcelona, catedràtic de la UB i membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC. Organització: IEC.

— IEC, 24 d'octubre. Conferència: «Happy birthday Bohr atom!?! From the imaginary model of Bohr's theory to the imagery of material atòmic models on display», a càrrec d'Arne Shirmmacher, de la Universitat Humboldt de Berlín. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC) i Centre d'Història de la Ciència de la UAB.

— IEC, 25 d'octubre. Conferència «Una reflexió sobre la nostra recerca universitària», per Joan Manuel del Pozo, exconseller d'Educació i Universitats de

la Generalitat de Catalunya, dins l'acte de celebració de la tesi doctoral 15.000 al repositori: *Tesis Doctorals en Xarxa (TDX)*. Organització: Associació Catalana d'Universitats Públiques i Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya.

— IEC, 29 d'octubre. Conferència inaugural del curs de la Societat Catalana d'Estudis Històrics: «Muret, 1213: tòpics i llocs comuns d'una batalla decisiva, vuit segles després», a càrrec de Martín Alvira Cabrer, professor titular del Departament d'Història Medieval de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat Complutense de Madrid.

— Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, 30 d'octubre. Conferència: «La fine del Nuovo Mondo e l'inizio del nostro: il ritorno della geografia», a càrrec de Franco Farinelli, professor de geografia de la Universitat de Bolonya i president de l'Associació de Geògrafs Italians. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 30 d'octubre. Conferència: «El dret català sota el règim de Nova Planta», a càrrec de Sebastià Solé i Cot, de la UAB, dins el cicle *El dret català tres-cents anys després de la Guerra de Successió*. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC).

— IEC, 30 d'octubre. Conferència: «L'aigua que mengem: negoci per a uns, fam per a d'altres i un impacte ambiental creixent», a càrrec de Narcís Prat, del grup de recerca FEM (Freshwater,

Ecology and Management) del Departament d'Ecologia de la UB. Organització: Secció d'Ensenyament de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 4 de novembre. Conferència: «Apropament a l'escultura romànica de la Seu Vella de Lleida», a càrrec de Francesc Fité Llevot, de la UdL, dins el cicle *El romànic a l'abast*. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— Amics de la UNESCO de Barcelona, 4 de novembre. Conferència: «Patrimoni cultural, patrimoni natural. Una riquesa gairebé desconeguda», a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC i catedràtic d'ecologia de la UB. Organització: Amics de la UNESCO de Barcelona i Universitat Catalana d'Estiu.

— IEC, 6 de novembre. Conferència inaugural del curs de la Societat Catalana de Física: «Mapes còsmics i les lleis de la física», a càrrec d'Enrique Gaztañaga, professor investigador del CSIC de l'Institut de Ciències de l'Espai.

— Fundació Bosch i Cardellach (Sabadell), 7 de novembre. Conferència inaugural del curs de la Fundació Bosch i Cardellach: «El litoral i el mar de Catalunya: llums i ombres», a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC.

— Facultat de Filologia de la UB, 12 de novembre. Conferència: «L'origen i el desxiframent de l'escriptura a Mesopotàmia», a càrrec de Lluís Feliu, de la UB, dins el cicle de conferències *Història de les teories lingüístiques III*. Organitza-

ció: Màster Interuniversitari en Estudis Avançats i Aplicats en Llengua i Literatura Catalanes de la UAB i de la UB, i Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC).

— IEC, 14 de novembre. Conferència: «El paper d'Enric Lluç en el debat sobre l'organització i ordenació territorial de Catalunya», a càrrec de Pilar Riera, Ricard Pié i Jesús Burgueño. Organització: Societat Catalana de Geografia, Societat Catalana d'Ordenació del Territori (IEC) i Associació Catalana de Ciència Regional.

— IEC, 18 de novembre. Conferència: «Isaac Albéniz: una obsessió anomenada òpera», a càrrec de Lluís Rodríguez Salvà. Organització: Societat Catalana de Musicologia (IEC).

— IEC, 18 de novembre. Conferència: «Josep A. Vandellós: estadístic, economista i demògraf català», a càrrec de Jordi Pascual Escutia, professor jubilat d'història del pensament econòmic a la UB. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC).

— IEC, 20 de novembre. Conferència: «Vida immortal: origen evolutiu del sexe i de la mort», a càrrec de Ricard Guerrero, de la Facultat de Biologia de la UB i membre de l'IEC, dins el seminari *Sobre la vida i la mort*. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 20 de novembre. Conferència: «La terra és al cel», a càrrec de

Manel Soria, professor de termodinàmica de la UPC. Organització: Societat Catalana de Tecnologia (IEC).

— IEC, 20 de novembre. Conferència inaugural del curs 2013-2014 de la Societat Catalana de Matemàtiques: «L'IEC i les matemàtiques (1911-2011): Projecte d'estudi i base de dades», a càrrec de l'historiador de la ciència Miquel Terreu, i «En el centenari del naixement d'un matemàtic català exiliat: Ernest Corominas i Vigneaux», a càrrec de Julià Cufí, de la UAB.

— Universitat Internacional de Catalunya, 25 de novembre. Conferència: «Ramon Llull i els advocats», a càrrec de Ricardo da Costa, de la Universitat Federal d'Espírito Santo (UFES) de Brasil, dins el cicle *El dret català tres-cents anys després de la Guerra de Successió*. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC).

— IEC, 25 de novembre. Conferència: «Institut Ramon Muntaner. 10 anys al servei de la recerca i la cultura», a càrrec de Lluís Puig, president del Patronat de l'Institut Ramon Muntaner (IRMU); Josep Santesmas, president de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana i vicepresident de l'IRMU, i de M. Carme Jiménez, directora de l'IRMU. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 26 de novembre. Conferència inaugural del curs de la Societat Catalana de Biologia: «Gens i funcions de

la microbiota intestinal humana», a càrrec de Francisco Guarner, cap del Servei de l'Àpares Digestiu de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron.

— IEC, 26 de novembre. Conferència inaugural del curs de la Societat Catalana de Filosofia: «Passat, present i futur del "camp" filosòfic català», a càrrec de Josep M. Bech Duró.

— IEC, 27 de novembre. Conferència inaugural del curs de la Institució Catalana d'Història Natural: «El delta de l'Ebre en perill? Una anàlisi dels reptes i de les realitats de la gestió de l'aigua al Baix Ebre», a càrrec de Narcís Prat, del grup de recerca FEM (Freshwater Ecology and Management Group) de la UB; de Carles Ibáñez, de l'IRTA de Sant Carles de la Ràpita, i d'Antoni Munné, de l'Agència Catalana de l'Aigua.

— IEC, 3 de desembre. Conferència: «Joaquim Homs: un romàntic en un món modern», a càrrec d'Alexandre Garrobé. Organització: Societat Catalana de Musicologia (IEC).

— Obra Cultural Balear (Manacor), 9 de desembre. Conferència: «Tres clàssics de la literatura universal: *L'Odissea*, els Evangelis i *La divina comèdia*», a càrrec de Joan Francesc Mira, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC. Organització: Delegació de l'IEC a Palma i Obra Cultural Balear.

— IEC, 10 de desembre. Conferència: «Té preu l'encaix de Catalunya?», a càrrec de Guillem López Casanovas,

catedràtic d'economia de la UPF i conseller del Banc d'Espanya. Organització: Càtedra Pasqual Maragall d'Economia i de Territori de la UB.

— IEC, 11 de desembre. Conferència: «Avortament», a càrrec de Sergi Oms, de la Facultat de Filosofia de la UB, dins el seminari *Sobre la vida i la mort*. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 12 de desembre. Conferència: «Pierre Deligne, Premi Abel 2013», a càrrec de Pilar Bayer, catedràtica de la UB i membre de l'IEC. Organització: IEC.

— IEC, 12 de desembre. Conferència: «La llengua catalana en arxius aragonesos: el cas d'Albelda (Llitera) al segle XVI», a càrrec de Javier Giralt, de la Universitat de Saragossa. Organització: Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC).

— IEC, 16 de desembre. Conferència: «El Museu d'Història dels Jueus de Girona. Un indret per a la memòria, una història per descobrir», a càrrec de Sílvia Planas Marcé, directora del Museu d'Història dels Jueus i de l'Institut d'Estudis Nahmànides de Girona. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 16 de desembre. Conferència sobre el Premi Nobel d'Economia 2013: «Amb bombolles o sense bombolles? Aquesta és la qüestió», a càrrec de José García Montalvo, catedràtic d'econo-

mia de la UPF i membre de la ICREA-Acadèmia. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (OCCC) (València), 17 de desembre. Conferència sobre el Premi Nobel de Literatura 2013, atorgat a Alice Munro: «Mestra del relat curt contemporani», a càrrec de Dolors Udina, membre del Grup d'Estudi de la Traducció Catalana Contemporània de la UAB i traductora de Munro. Organització: Delegació de l'IEC a València, Acció Cultural del País Valencià, Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, Llibreria 3i4, Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia i OCCC.

— Molí d'en Beió (Manacor), 17 de desembre. Conferència: «*Les Normes ortogràfiques*, indispensables avui com fa cent anys», a càrrec d'Isidor Marí, president de la Secció Filològica de l'IEC. Organització: Ajuntament de Manacor.

— IEC, 17 de desembre. Conferència: «Xarxes fragmentades: migració internacional des de la ciutat de Mèxic», a càrrec de Cristóbal Mendoza, professor de geografia de la Universitat Autònoma Metropolitana de Mèxic. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 18 de desembre. Conferència sobre el Premi Nobel de Física 2013: «La partícula de Higgs, l'última peça d'un trencaclosques», a càrrec d'Albert Bramon, de la UAB. Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— IEC, 19 de desembre. Conferència sobre el Premi Nobel de Química 2013: «Mètodes multiescala en química computacional: donant importància al que és rellevant», a càrrec de Jordi Villà i Freixa, director de l'Escola Politècnica Superior de la UVic. Organització: Societat Catalana de Química (IEC).

— IEC, 20 de desembre. Conferència: «Joaquim Folch i Torres i els estudis d'art romànic», a càrrec de Francesca Español, presidenta d'Amics de l'Art Romànic. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC) i Fundació Folch i Torres.

— IEC, 14 de gener. Conferència: «Els orígens històrics i geogràfics de l'aigua mineral envasada a Catalunya», a càrrec d'Àlex Nobajas, professor de la Universitat de Keele. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 15 de gener. Conferència sobre el Premi Nobel de Física 2013, a càrrec d'Antonio Pich, de l'Institut de Física Corpuscular, CSIC-UV. Organització: Delegació de l'IEC a València, Acció Cultural del País Valencià, Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, Llibreria 3i4, Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia i OCCC.

— IEC, 15 de gener. Conferència: «Vides vivibles», a càrrec de Marta Jorba, de la Facultat de Filosofia de la UB, dins el seminari *Sobre la vida i la mort*. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 16 de gener. Conferència: «Ciencia y sentimiento de la naturaleza en los orígenes de la conservación», a càrrec de Santos Casado, de la Universitat Autònoma de Madrid, dins del cicle *Ciències i ideologia en els parcs naturals espanyols*. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 20 de gener. Conferència sobre el Premi Nobel de Fisiologia o Medicina 2013, a càrrec de Fernando Aniento, ERI/ISIC Biotecnologia i Biomedicina de la Universitat de València. Organització: Delegació de l'IEC a València, Acció Cultural del País Valencià, Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, Llibreria 3i4, Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia i OCCC.

— IEC, 20 de gener. Conferència: «Tenim la política ferroviària adient al territori i la població?», a càrrec de Santiago Montero i Homs, enginyer industrial, membre de la Junta de l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya i autor del llibre *Ferrocarril. El mitjà de transport del segle XXI*. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC).

— IEC, 22 de gener. Conferència: «Nobel Prize for protein secretion: the big unsolved questions», a càrrec de Vivek Malhotra, del Centre de Recerca Genòmica. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 23 de gener. Conferència: «La espacialidad del tiempo. Temporalidad y corporalidad en la danza improvisación», a càrrec de Mónica Alarcón, professora de filosofia de la Universitat Albert Ludwig de Friburg i membre del grup d'investigació artística mBody i del grup de recerca SARX de la Universitat Internacional de Catalunya. Organització: Societat Catalana de Filosofia (IEC) i grup de recerca SARX.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 29 de gener. Conferència sobre el Premi Nobel de Química 2013 a càrrec de Maite Roca, del Departament de Química Física de la Universitat de València. Organització: Delegació de l'IEC a València, Acció Cultural del País Valencià, Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, Llibreria 3i4, Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia i OCCC.

— IEC, 29 de gener. Conferència: «Canvi de paradigma en la teràpia contra el càncer: el tractament personalitzat», a càrrec Pere Gascón i Vilaplana, cap del Servei d'Oncologia Mèdica de l'Hospital Clínic de Barcelona, coordinador de Recerca de l'Institut Clínic de Malalties Hematològiques i Oncològiques (ICMHO) i professor titular de la UB. Organització: Secció d'Ensenyament de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 30 de gener. Conferència: «Migraciones y endemismos: ideas e ins-

tituciones en el Parque Nacional de Doñana», a càrrec de Lino Camprubí, de la UAB, i de Sarah R. Hamilton, de la Universitat de Michigan, dins el cicle *Ciències i ideologies en els parcs naturals espanyols*. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 3 de febrer. Conferència sobre el Premi Nobel d'Economia 2013 a càrrec de Francisco J. Climent, del Departament d'Economia Financera i Actuarial de la Universitat de València. Organització: Delegació de l'IEC a València, Acció Cultural del País Valencià, Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, Llibreria 3i4, Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia i OCCC.

— Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, 5 de febrer. Conferència: «La prova biològica en el procés civil», a càrrec de Cristina Riba Trepal, de la UAB, dins el cicle *El dret català tres-cents anys després de la Guerra de Successió*. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC) i Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona.

— IEC, 10 de febrer. Conferència: «El vestit cortesà», a càrrec de Rosa M. Martí i Ros, historiadora dels tèxtils i la indumentària, dins el cicle *Promoció artística femenina a la Corona d'Aragó baixmedieval*. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 10 de febrer. Discurs de recepció de Jordi Salas-Salvadó com a membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC: «Efectes sobre la salut d'un concentrat de nutrients encapsulat d'una manera natural i consumit per l'home des de temps ancestrals».

— IEC, 12 de febrer. Conferència: «La contribució de la Mancomunitat de Catalunya a la recuperació de les institucions d'autogovern», a càrrec de Judith Gifreu i Font, directora de la Càtedra Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals de la UAB, dins el cicle *El dret català tres-cents anys després de la Guerra de Successió*. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC).

— IEC, 12 de febrer. Conferència: «Els reptes del *big data* en bioinformàtica», a càrrec de Jordi Torres, catedràtic de la UPC Barcelona Tech. Organització: Bioinformàtics Barcelona, amb la col·laboració de l'IEC.

— Universitat de València, 13 de febrer. Conferència: «Reflexions sobre la naturalesa i l'origen de l'evolució biològica», a càrrec de Kepa Ruiz-Mirazo, de la Universitat del País Basc, dins el cicle *Dia de Darwin 2014*. Organització: Delegació de l'IEC a València.

— IEC, 13 de febrer. Conferència: «La protecció de la natura a Catalunya a la Transició i primers anys de democràcia», a càrrec de Judit Gil Farrero, de la UAB, dins el cicle *Ciències i ideologies en els parcs naturals espanyols*. Organitza-

ció: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 19 de febrer. Conferència: «Les proves de l'existència de Déu», a càrrec d'Olga Fernández Prat, del Departament de Filosofia de la UAB, dins el seminari *Sobre la vida i la mort*. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— Centre Comarcal Lleidatà (Barcelona), 20 de febrer. Conferència sopar: «El paper de l'Institut d'Estudis Catalans en la Catalunya independent», a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC. Organització: Amicsprada.

— IEC, 20 de febrer. Conferència: «Il medioevo sardo, gli ordini monastici benedettini e il romanico», a càrrec de Roberto Lai, historiador de la Sardènia medieval, dins el cicle *El romànic a l'abast*. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 24 de febrer. Conferència: «De belleza y piedad. Promociones de María de Castilla, reina de Aragón», a càrrec de María del Carmen García Herrero, de la Universitat de Saragossa, dins el cicle *Promoció artística femenina a la Corona d'Aragó baixmedieval*. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 3 de març. Conferència: «L'economia catalana abans i després de 1714, continuïtat i canvi», a càrrec de Jaume Torras i Elías, catedràtic emèrit d'història i institucions econòmiques de la UPF. Organització: Societat Catalana

d'Economia i Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC).

— IEC, 5 de març. Conferència: «La primavera àrab o un llarg i desolat hivern àrab?», a càrrec de Nadia El-Awadi, metgessa i periodista científica egípcia, amb motiu de la commemoració del Dia Internacional de les Dones a l'IEC. Organització: IEC.

— IEC, 6 de març. Conferència: «Vint anys després dels grans incendis de la Catalunya Central (1994-2014)», a càrrec de Roser Rodríguez Carreras, de la UB. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— Universitat d'Alacant, 7 de març. Conferència: «L'ortografia catalana al País Valencià: unitat en la diversitat», a càrrec de Vicent Pitarch, membre de la Secció Filològica de l'IEC, dins la commemoració del centenari de la publicació de les *Normes ortogràfiques* de l'IEC. Organització: IEC i Departament de Filologia Catalana de la Universitat d'Alacant.

— IEC, 10 de març. Conferència: «L'univers de la reina Elisenda de Montcada», a càrrec de Francesca Español, presidenta d'Amics de l'Art Romànic, dins el cicle *Promoció artística femenina a la Corona d'Aragó baixmedieval*. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— Cam Cultural (Elx), 11 de març. Conferència: «Començar de zero. Reflexions sobre la creació literària», a càrrec de Jaume Cabré, escriptor i membre de la Secció Filològica. Organització:

Delegació de l'IEC a Alacant i Associació El Tempir, amb la col·laboració de l'Obra Social de Caja Mediterráneo i la llibreria Ali i Truc.

— Universitat d'Alacant, 12 de març. Conferència: «El plaer de narrar», a càrrec de Jaume Cabré, escriptor i membre de la Secció Filològica. Organització: Delegació de l'IEC a Alacant, amb la col·laboració de la Universitat d'Alacant, el Departament de Filologia Catalana de la Facultat de Filologia i Lletres i l'Aula Literària de la Universitat d'Alacant.

— IEC, 12 de març. Conferència: «La història dels 600 anys de l'*Atlas català* de 1375», a càrrec de Montserrat Galera, sòcia d'honor de la Societat Catalana de Geografia (SCG). Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 12 de març. Conferència: «Descodificant el nostre genoma: epigenètica en la salut i en la malaltia», a càrrec de María Berdasco Menéndez, investigadora del Programa d'Epigenètica i Biologia del Càncer (PEBC) de l'Hospital Duran i Reynals. Organització: Secció d'Ensenyament de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 17 de març. Conferència: «Cohesió social a Catalunya», a càrrec d'Antonio Manresa Sánchez, catedràtic d'economia de la UB. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC) i Centre d'Estudis Econòmics i Socials.

— IEC, 17 de març. Conferència: «Joaquim Folch i Torres i els teixits me-

dievals», a càrrec de Rosa M. Martín i Ros, historiadora dels tèxtils i la indumentària, dins el cicle *El romànic a l'abast*. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 19 de març. Conferència: «Reencarnació», a càrrec d'Albert Solé, del Departament de Filosofia de la UAB, dins el seminari *Sobre la vida i la mort*. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 20 de març. Conferència «La informació geogràfica en la Guerra Civil espanyola. El cas dels cartògrafs italians», a càrrec de Carme Montaner i Luis Urteaga, de la UB. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 25 de març. Conferència: «El llatí dels grecs. Bilingüisme a les inscripcions del món hel·lènic», a càrrec d'Anna Ginesta. Organització: Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— IEC, 25 de març. Conferència «Geografías del conocimiento arqueológico: relaciones entre los arqueólogos españoles y británicos en el siglo XX», a càrrec de Margarita Díaz-Andreu, de la ICREA-UB. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 26 de març. Conferència: «La bogeria», a càrrec d'Ernest Weikert, de l'INS El Morell (GSADI), dins el seminari de filosofia *Sobre la vida i la mort*. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 27 de març. Conferència: «Calidad de vida urbana en Chile: evaluación de indicadores», a càrrec d'Ana María Cabello, professora de geografia de la Universitat Autònoma de Xile. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 31 de març. Conferència: «La imatge perpètua d'un rei ideal. El panteó reial de Santa Maria da Vitória, Portugal», a càrrec de Begoña Farre, de la Universitat Nova de Lisboa, dins el cicle *El gòtic a l'abast*. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 2 d'abril. Conferència: «La lingüística forense i el paper del peritatge lingüístic», a càrrec de Sheila Queralt i de Núria Gavaldà, professores de la UPF. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC).

— IEC, 3 d'abril. Conferència: «Xeremies i dolçaines, un món sonor d'origen medieval», a càrrec de Romà Escalas, membre de l'IEC, dins els actes de la celebració de *Barcelona, capital de la Sardana 2014*. Organització: IEC.

— IEC, 3 d'abril. Conferència: «La música a la cort de Carles d'Àustria (Barcelona, 1705-1712)», a càrrec de Josep Dolcet. Organització: Societat Catalana de Musicologia (IEC).

— IEC, 4 d'abril. Conferència: «Eugenic madness: asylums and the data of heredity», a càrrec de Theodore M. Porter, de la Universitat Estatal de Califòrnia a Los Angeles (UCLA). Organitza-

ció: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 8 d'abril. Conferència: «Tomàs Milans i Godayol (1672-1742), mestre de capella del palau de la Comtesa i de la catedral de Girona», a càrrec de Josep M. Gregori. Organització: Societat Catalana de Musicologia (IEC).

— IEC, 9 d'abril. Conferència: «Vida humana i vida animal», a càrrec de Carlota Serrahima, de la Facultat de Filosofia de la UB, dins el seminari de filosofia *Sobre la vida i la mort*. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 10 d'abril. Conferència: «La tenora i la barítona de l'IEC», a càrrec de Joaquim Agulló, membre de l'IEC, dins els actes de la celebració de *Barcelona, capital de la Sardana 2014*. Organització: IEC.

— IEC, 22 d'abril. Conferència: «La llei sagrada de Selinut», a càrrec del professor Carles Garriga. Organització: Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— Facultat de Dret de la UPF, 25 d'abril. Conferència «Justícia i legalitat de l'autodeterminació nacional i la secessió. Reflexions entorn de la independència de Catalunya», a càrrec de Pau Bossacoma i Busquets, de la UPF, dins el cicle *El dret català tres-cents anys després de la Guerra de Successió*. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC).

— IEC, 28 d'abril. Conferència: «Bombolles especulatives», a càrrec de

Jaume Ventura Fontanet, investigador del Centre de Recerca en Economia Internacional (CREI). Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC) i CREI.

— IEC, 28 d'abril. Conferència: «La portalada de Ripoll i els seus instruments musicals», a càrrec del musicòleg Antoni Madueño, dins el cicle *El romànic a l'abast*. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 29 d'abril. Conferència: «El Raval de Barcelona, laboratori d'estudis urbans», a càrrec de Carles Carreras, de Sergi Martínez i de Lluís Fragocllols, professors de geografia de la UB. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— Can Alcover Espai de Cultura (Palma), 29 d'abril. Conferència: «Jacint Verdaguer: constructor de l'imaginari nacional català», a càrrec de Ricard Torrens, membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC, professor emèrit de la Universitat de Vic i president de la Societat Verdaguer. Organització: Delegació de l'IEC a Palma i Cultura i País. Grup d'Anàlisi i d'Opinió, amb la col·laboració de l'Obra Cultural Balear.

— IEC, 6 de maig. Conferència: «Epigrafia tessel·lada a Hispània: revisió i novetats», a càrrec del professor Joan Gómez Pallarès. Organització: Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— IEC, 6 de maig. Conferència: «Mal temps espacial. Oratges de plasma i tempestes de radiació solar», a càrrec de

Blai Sanahuja, catedràtic d'astrofísica de la UB. Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, 7 de maig. Conferència «La responsabilitat penal de les persones jurídiques», a càrrec de Raquel Montaner Fernández, de la UPF, dins el cicle *El dret català tres-cents anys després de la Guerra de Successió*. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC).

— IEC, 7 de maig. Conferència: «La guerra», a càrrec d'Ambròs Domingo, de l'INS Torredembarra, dins el seminari *Sobre la vida i la mort*. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— Can Alcover Espai de Cultura (Palma), 13 de maig. Conferència: «La projecció internacional de la llengua, la literatura i la cultura catalanes», a càrrec de Vicenç Villatoro, escriptor. Organització: Delegació de l'IEC a Palma i Cultura i País. Grup d'Anàlisi i d'Opinió, amb la col·laboració de l'Obra Cultural Balear.

— Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona, 14 de maig. Conferència: «Responsabilitat civil per difamacions a Internet», a càrrec d'Antoni Rubí Puig, de la UPF, dins el cicle *El dret català tres-cents anys després de la Guerra de Successió*. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC).

— IEC, 21 de maig. Conferència: «Literatura hebrea contemporània: la

força de la tradició», a càrrec d'Ana Berjarano, de la UB. Organització: Societat Catalana d'Estudis Hebraics (IEC).

— IEC, 22 de maig. Conferència: «Els nivells de govern local a Europa», a càrrec de Xavier Bertrana Horta, professor del Departament de Dret Constitucional i Ciència Política de la UB i cap del Servei de Planificació i Avaluació de la Diputació de Barcelona. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— Centre Mil·lenari de Toluges, 23 de maig. Conferència: «La llengua catalana, una identitat en el món», a càrrec d'Isidor Marí, president de la Secció Filològica de l'IEC, i de Joan Peytaví, membre de la Secció Filològica. Organització: Centre Mil·lenari de Toluges.

— IEC, 26 de maig. Conferència: «Districtes industrials i innovació», a càrrec de Vittorio Galletto, doctor en economia i cap de l'Àrea d'Economia i Territori de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC).

— IEC, 27 de maig. Conferència: «Las inscripciones de la Cueva Negra (Fortuna, Murcia)», a càrrec de la professora Isabel Velázquez. Organització: Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— IEC, 28 de maig. Conferència: «Tres-cents anys després, en el camí cap a l'estat propi», a càrrec de Marcel Mateu Vilaseca, de la Universitat Oberta de Catalunya, dins el cicle *El dret català*

tres-cents anys després de la Guerra de Successió. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC).

— IEC, 28 de maig. Conferència: «Ètica i procreació», a càrrec de Serena Olsaretti, de la ICREA - UPF, dins el seminari *Sobre la vida i la mort*. Organització: Grup de Filosofia Analítica de la Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 5 de juny. Conferència: «Els estudis de demolingüística en la sociolingüística catalana», a càrrec de Joaquim Torras i Natxo Sorolla, amb motiu de la commemoració del 40è aniversari del Grup Català de Sociolingüística. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— IEC, 12 de juny. Conferència: «Model territorial i transformacions socials en els darrers decennis a Mallorca. Efectes en la mobilitat i oportunitats per a un canvi modal», a càrrec de Joana M. Seguí Pons, professora de geografia de la UIB. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 16 de juny. Conferència: «Joan Sardà, potser el millor economista espanyol del segle XX», a càrrec de Jacint Ros, professor jubilat d'economia aplicada de la UB. Organització: Societat Catalana d'Economia (IEC).

— IEC, 19 de juny. Conferència: «Llengua i independència. Una anàlisi crítica sobre les dades dels Baròmetres d'Opinió Pública (BOP) del CEO», a càrrec dels demolingüistes Joaquim Torres

i Albert Fabà. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— IEC, 20 de juny. Conferència: «El dret de resistència des del punt de vista cosmopolita», a càrrec d'Yves-Charles Zarka, professor de la Universitat de París-Descartes. Organització: Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— Església romànica de Sant Serni de Cabó, 26 de juliol. Conferència: «La importància lingüística i històrica del manuscrit dels Greuges de Guitard Isarn, senyor de Caboet». Ponents: Carles Gascon, tècnic de patrimoni del Consell Comarcal de l'Alt Urgell; Josep Moran, director de l'Oficina d'Onomàstica de l'IEC; Joan Anton Rabella, cap de l'Oficina d'Onomàstica de l'IEC, i Susanna Vela, cap de l'Àrea d'Arxius i Gestió de Documents del Govern d'Andorra i directora de l'Arxiu Nacional d'Andorra. Organització: Associació d'Amics de la Vall de Caboet, amb la col·laboració del Consell Comarcal de l'Alt Urgell, l'Ajuntament de Cabó, l'IDAPA, l'Institut d'Estudis Ilerdencs i la Diputació de Lleida.

Presentacions

— IEC, 17 de setembre. Presentació de l'«Atlas dels ecosistemes dels Països Catalans» (suplement de la *Història natural dels Països Catalans*), a càrrec de Joan Domènec Ros, president de l'IEC i autor del pròleg; David Bueno, director del volum; Xavier Duran, director de l'espai *El medi ambient* de TV3, i Ramon Folch,

membre de l'IEC. Organització: Enciclopèdia Catalana i IEC.

— Ateneu Barcelonès, 18 de setembre. Presentació del llibre *La Universitat de Barcelona i el Parlament de Catalunya durant la Guerra Civil de 1936*, d'Albert Balcells, membre de l'IEC, a càrrec de Jordi Casassas, catedràtic de la UB i membre de l'IEC. Organització: Ateneu Barcelonès i IEC.

— IEC, 19 de setembre. Presentació del volum número 22 de *Treballs de Sociolingüística Catalana*. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— IEC, 3 d'octubre. Presentació de la segona edició del llibre *Manual per la independència. Ara és l'hora, catalans!*, de Dolors Feliu Torrent, directora general de Serveis Consultius del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, a càrrec de Mercè Barceló Serramalera, catedràtica de dret constitucional de la UAB. Organització: Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC).

— Facultat de Filosofia de la UB, 7 d'octubre. Presentació del llibre *Alambre de púas: una ecologia de la modernidad*, de Reviel Netz, de la Universitat de Stanford (Estats Units), a càrrec de Jaume Sastre, traductor de l'obra. L'acte forma part del cicle de col·loquis *Geografies del coneixement*. Organització: SCHCT (IEC) i Grup de Recerca Graecia Capta - Departament de Filologia Grega (UB).

— IEC, 9 d'octubre. Acte de presentació de la publicació del *Llibre d'estil de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals*, sota la presidència de Brauli Duart, president de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals, i Joandomènec Ros, president de l'IEC.

— IEC, 14 d'octubre. Presentació: «Espriu Digital. El patrimoni literari de Salvador Espriu al Corpus Literari Digital». Acte presidit per Joandomènec Ros, president de l'IEC, i per Ferran Mascarell, conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, amb les intervencions de Laura Borràs, directora de la Institució de les Lletres Catalanes, i Joan Ramon Veny, director de la Càtedra Màrius Torres. Organització: IEC, Càtedra Màrius Torres de la UdL i Institució de les Lletres Catalanes.

— Seu Universitària Ciutat d'Alacant, 23 d'octubre. Presentació del llibre *Els països del tallamar, a la Universitat d'Alacant*, de Joan-Carles Martí, a càrrec de Josep M. Escolano, professor de la Universitat d'Alacant. Organització: Delegació de l'IEC a Alacant.

— IEC, 5 de novembre. Presentació del llibre *Puig i Cadafalch, president de Catalunya, i la seva època*, del membre de l'IEC Albert Balcells, a càrrec de Vicenç Villatoro, escriptor i director de la Fundació Ramon Llull. Organització: Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC.

— IEC, 21 de novembre. Presentació del llibre *Reptes en la cartografia*

del paisatge. Dinàmiques territorials i valors intangibles, a càrrec de M. Carme Montaner, cap de la Cartoteca de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, i Joan Nogué, director de l'Observatori del Paisatge de Catalunya, entitat editora del llibre. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 29 de novembre. Presentació del llibre *Conservar aprofitant: com integrar el canvi global en la gestió dels boscos espanyols*, resultat del projecte de recerca en els ecosistemes mediterranis MONTES. Organització: CREA, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 4 de desembre. Presentació del llibre *Medieval European Coinage. Volume 6. The Iberian Peninsula*, de Miquel Crusafont, Anna Maria Balaguer i Philip Grierson, a càrrec de Jaume Sobrequès, president de la Societat Catalana d'Estudis Històrics; Elina Screen, editora general de l'obra i professora de la Universitat d'Oxford; Jonathan Jarrett, curador del volum sobre la península Ibèrica i professor de la Universitat de Birmingham, i Miquel Crusafont i Anna Maria Balaguer. Organització: Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (IEC).

— IEC, 9 de desembre. Presentació de l'itinerari literari autoguiat «*Siats de natura d'anguila*»: *Bernat Metge i Barcelona*, editat per la Càtedra Maria Àngels Anglada de Patrimoni Literari, dins la commemoració dels sis-cents anys

de la mort de Bernat Metge. Organització: IEC i Càtedra M. Àngels Anglada.

— Can Alcover Espai de Cultura (Palma), 10 de desembre. Presentació del llibre *El tramvia groc*, de Joan Francesc Mira, membre de l'IEC, a càrrec de Joan Mas i Vives i Miquel Àngel Llauger. Organització: Delegació de l'IEC a Palma i l'entitat Cultura i País, amb la col·laboració de l'Obra Cultural Balear.

— IEC, 11 de desembre. Presentació de les conclusions del cicle *Qüestions d'estat. Reflexions per al país del futur*, organitzat per l'IEC i Òmnium Cultural.

— IEC, 18 de desembre. Presentació dels resultats de *La llengua al carrer. Un estudi sobre les llengües escoltades als principals eixos comercials dels districtes barcelonins*, a càrrec d'Anna Torrijos, de la Direcció General de Política Lingüística, i Albert Fabà, del Centre de Normalització Lingüística. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— Centre de Lectura de Reus, 10 de gener. Presentació del llibre *Ramon Amigó Anglès, pedagog del territori (1925-2011)*, de Xavier Ferré Trill, a càrrec dels filòlegs Joaquim Mallafrè i Josep Murgades. Organització: Centre de Lectura de Reus i Òmnium Baix Camp, amb la col·laboració de l'IEC, la URV i Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

— IEC, 15 de gener. Presentació del llibre *Ouranós-Gaia. L'espai a Grècia III: anomenar l'espai*, editat per Montserrat Jufresa, Montserrat Reig, Jesús Ca-

rruesco, Gemma Fortea, Roger Miralles i Isabel Rodà, a càrrec de Jaume Pòrtulas, de la UB, i de Joan Martí, de la URV. Organització: Institut Català d'Arqueologia Clàssica i Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— IEC, 16 de gener. Presentació del document *Unes humanitats amb futur*, sota la presidència de la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, i amb la participació del secretari general d'Universitats i Recerca de Catalunya, Antoni Castellà; el president de l'IEC, Joandomènec Ros; el degà de la Facultat de Teologia, Armand Puig, i diverses personalitats signants del document. Presentadora: Ester Romero, periodista. Organització: IEC i Facultat de Teologia de Catalunya.

— IEC, 21 de gener. Presentació del portal CiT (Terminologia de Ciències i Tecnologia), resultat del programa de recerca Diccionari de Ciència i Tecnologia (CDT), a càrrec de M. Teresa Cabré, membre de la Secció Filològica. Organització: Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC.

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 4 de febrer. Presentació del llibre *El somni de Lucreci*, de Martí Domínguez, a càrrec de José Pío Beltrán, delegat institucional del CSIC, dins dels actes del cicle *Dia de Darwin 2014*. Organització: Delegació de l'IEC a València, Acció Cultural del País Valencià, Càtedra de Divulgació de la Ciència de la Universitat de València, Llibreria 3i4,

Fundació Espanyola per a la Ciència i la Tecnologia i OCCC.

— IEC, 13 de febrer. Presentació del llibre *Costums sobre termenals, camins i aigües*, reeditat per la Societat Catalana de Geografia (SCG), a càrrec de l'historiador Jordi Casassas. Organització: SCG (IEC) i Diputació de Barcelona.

— IEC, 14 de febrer. Presentació de l'anuari *Societat Catalana 2013*, de l'Associació Catalana de Sociologia (ACS), a càrrec de Jordi Estivill, sociòleg i coordinador de l'estudi, i Andreu Missé, periodista i director de la revista *Alternatives Econòmiques*. Organització: ACS (IEC).

— IEC, 14 de febrer. Acte de presentació de l'obra *Poesia completa* de Rafael Caria, amb les intervencions de Joandomènec Ros, president de l'IEC; Isidor Marí, president de la Secció Filològica de l'IEC; August Bover, curador de l'obra, i Àlex Susanna, director de l'Institut Ramon Llull, i amb un recital de poemes i cançons a cura de Franca Masu, de la soprano Eulàlia Ara i de la pianista Tània Parra. Organització: Institut d'Estudis Catalans, Adesiara Editorial i Fatsolcat.

— Museu de Sant Boi de Llobregat, 20 de febrer. Presentació del llibre *Barcino II. Marques i terrisseries d'àmfores al Baix Llobregat*, a càrrec de José Remesal Rodríguez, catedràtic d'història antiga de la UB i sota la presidència de Jaume Bosch, alcalde de Sant Boi de Llo-

bregat. Organització: IEC i Institut Català d'Arqueologia Clàssica.

— Il·lustre Col·legi d'Advocats de les Illes Balears (ICAIB) (Palma), 24 de febrer. Presentació del *Diccionari jurídic*, a càrrec de Josep Cruanyes, president de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics; de Miquel Massot, president de l'Acadèmia de Jurisprudència i Legislació de les Illes Balears, i de Pere Grimalt, secretari general de la UIB. Organització: ICAIB.

— Universitat d'Alacant, 25 de febrer. Presentació del llibre *El dialecte d'Alacant. Contribució al coneixement del valencià*, de Pere Barnils i Giol, a càrrec de Jordi Colomina, de la Universitat d'Alacant; Ferran Robles, autor de la introducció, de la traducció i de les notes de l'obra; Joan Borja, de l'Institut Alacantí de Cultura Juan Gil-Albert, i Brauli Montoya, delegat de l'IEC a Alacant. Organització: Delegació de l'IEC a Alacant, Institut Alacantí de Cultura Juan Gil-Albert, Diputació d'Alacant i Universitat d'Alacant.

— IEC, 27 de febrer. Presentació del llibre *Por una mirada-mundo*, d'Armand Mattelart, a càrrec de Núria Almiron, del Departament de Comunicació de la UPF; Rosa Franquet, presidenta de la Societat Catalana de Comunicació, i Miquel de Moragas, catedràtic de comunicació de la UAB i president de l'Associació Espanyola d'Investigació de la Comunicació. Organització: Societat Catalana de Comunicació (IEC) i editorial Gedisa.

— IEC, 26 de febrer. Presentació del llibre *Repensar el Estado. Crisis económica, conflictos territoriales e identidades políticas en España*, amb els seus editors Josefina Gómez Mendoza, Rubén C. Lois González i Oriol Nello, professors de les universitats Autònoma de Madrid, de Santiago de Compostel·la i Autònoma de Barcelona, respectivament. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— Facultat de Teologia de Catalunya, 26 de febrer. Presentació de la *Miscel·lània d'homenatge al prof. Dr. h. c. Josep Perarnau i Espelt*, volum de la *Revista Catalana de Teologia* titulat «E l'amic digué a l'amat», sota la presidència del cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona i gran canceller de la Facultat de Teologia de Catalunya (FTC). Hi intervingueren Cristina Godoy, curadora del volum; Jaume de Puig, vicepresident de l'Institut d'Estudis Catalans i col·laborador científic de la FTC; Josep Perarnau, professor emèrit de la FTC; Armand Puig, degà i president de la FTC, i Joandomènec Ros, president de l'IEC.

— Can Ventosa (Eivissa), 6 de març. Presentació del poemari col·lectiu *Versos per la llengua*, a càrrec de Josep Sendra. El pròleg és d'Isidor Marí, president de la Secció Filològica de l'IEC. Organització: Institut d'Estudis Eivissencs.

— IEC, 19 de març. Presentació del llibre *Los ríos de la zona árida peruana*

na, obra inèdita de Gonzalo de Reparaz (1901-1984), a càrrec d'Oriol Nel-lo, professor de la UAB i membre de l'IEC, i María del Carmen de Reparaz, filla de l'autor. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC) i Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya.

— IEC, 26 de març. Presentació del llibre *Reptes per preservar els boscos madurs a Catalunya*, amb un parlament de Joandomènec Ros, president de l'IEC i del Consell de Protecció de la Natura, i les intervencions de Josep M. Mallarach, Joan Montserrat i Josep Vila, coordinadors del llibre. Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC) i Silene.

— Museu de Reus Salvador Vilaseca, 7 d'abril. Presentació del llibre *Ager Tarraconensis 5. Actes del Simposi Internacional*, a càrrec de Jaume Massó Carballido, arqueòleg de l'Institut Municipal de Museus de Reus. Organització: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, IEC i Ajuntament de Reus.

— IEC, 10 d'abril. Presentació del butlletí núm. 13 del Cercle XXI: *Raons lingüístiques a favor d'un estat propi*, a càrrec de Josep Gifreu, Isidor Marí, Agustí Pou i Francesc Xavier Vila, autors d'alguns dels articles. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— Edifici de Can Serra (Barcelona), 15 d'abril. Presentació del llibre *La Mancomunitat de Catalunya, 1914-1925. El primer pas vers l'autogovern des*

de la desfeta de 1714, d'Albert Balcells, membre de l'IEC, a càrrec de Salvador Esteve i Figueras, president de la Diputació de Barcelona. Organització: Diputació de Barcelona.

— Centre de Lectura de Reus, 7 de maig. Presentació del llibre *Jornades de la Secció Filològica de l'IEC a Reus. Homenatge a Ramon Amigó*, a càrrec d'Isidor Marí, president de la Secció Filològica de l'IEC. Organització: Centre de Lectura de Reus.

— IEC, 15 de maig. Presentació del llibre *Geographies of Tourism. European Research Perspectives*, editat per Salvador Anton Clavé i per Julie Wilson, de la URV, a càrrec de Gemma Cànovas, catedràtica d'anàlisi geogràfica regional de la UAB. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC).

— IEC, 20 de maig. Presentació del llibre *Il pollo di Newton. La scienza in cucina*, de Massimiano Bucchi, professor de ciència i tecnologia en la societat i de comunicació científica i tecnològica a la Universitat de Trento (Itàlia). Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 26 de maig. Presentació del llibre *Un Palais dans la ville: Le Palais des Rois de Majorque à Perpignan*, a càrrec d'Olivier Poisson, conservador general del Patrimoni del Ministeri de Cultura de França i president de l'Associació Cultural de Sant Miquel de Cuixà; d'Aymat Catafau, professor de la Univer-

sitat de Perpinyà, i d'Olivier Passarrius, arqueòleg i director del Pôle Archéologique Départemental del Consell General dels Pirineus Orientals. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 17 de juny. Presentació del llibre *Obra numismàtica esparsa. v. Ulterior, romà i varis. Gloses i textos biogràfics. Bibliografia*, de Leandre Villarronga, a càrrec de Xavier Sanahuja Anguera. Organització: Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (IEC).

— IEC, 25 de juny. Presentació del projecte COMconèixer, proposta d'un model d'intervenció a l'aula que afavoreix que l'alumnat de totes les edats pugui construir el coneixement d'una manera col·laborativa. Organització: Societat Catalana de Pedagogia (IEC).

— IEC, 10 de juliol. Presentació del llibre *Més de quaranta senyals. Noves reflexions sobre medi ambient*, de Joan-domènec Ros, a càrrec de l'autor; Lluís Pagès, director de Pagès Editors, i Ricard Guerrero, secretari científic de l'IEC. Organització: IEC i Pagès Editors.

— Museu de Reus Salvador Vilaseca, 28 de juliol. Presentació del llibre *Ager Tarraconensis 4. Els Antigons, una vil·la senyorial del Camp de Tarragona*, a càrrec de Jaume Massó Carballido, arqueòleg de l'Institut Municipal de Museus de Reus. Organització: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, IEC i Ajuntament de Reus.

Col·loquis

— Consell Comarcal d'Osona (Vic), 3 d'octubre. Col·loquis de Vic, que constaren de tres ponències: «L'estat i les arts», per Giuseppe Di Giacomo, de la Universitat La Sapienza de Roma; «Els avantatges de ser un estat petit», per Vicenç Mateu Zamora, síndic general del Principat d'Andorra, i «Les funcions d'un estat», per Klaus-Jürgen Nagel, de la UPF. Organització: Ajuntament de Vic, Consell Comarcal d'Osona, Societat Catalana de Filosofia (IEC), Societat de Filosofia del País Valencià, Associació Filosòfica de les Illes Balears, Institut de Dret i Tecnologia (UAB) i Universitat de Vic.

— IEC, 17 d'octubre. II Col·loqui Internacional Miquel Martí i Pol. Conferència inaugural a càrrec de Lluís Llach. Organització: Universitat de Vic, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, 22 de novembre. Col·loqui: *Cesare Lombroso and Vilella's skull: from Museum of Criminal Anthropology to courtrooms*, conduït per Emilia Musumeci, de la Universitat de Catània, dins el cicle *Geografies del coneixement*. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, 28 de novembre. Col·loqui internacional: *Reforma i dissidències religioses a la península Ibèrica al segle XVI*. Conferència inaugural: «Hispanische Inquisition. Aux origines de la légende noire. Imagerie et représentation de l'autodafé de Valladolid de 1559», a càrrec

de Pierre Civil, de la Universitat de París III. Organització: Casa de Velázquez.

— IEC, 9 de desembre. Col·loqui: *Els moviments socials i la comunicació: líderatges, discursos i mitjans* a càrrec de Muriel Casals, presidenta d'Òmnium Cultural, i de Carme Forcadell, presidenta de l'Assemblea Nacional Catalana. Moderador: Toni Aira, periodista i professor de la UPF. El col·loqui serví per a inaugurar el curs 2013-2014 de la Societat Catalana de Comunicació, filial de l'IEC.

— UdL, 12 de desembre. Dinar col·loqui amb l'escriptor Vallverdú, escriptor i membre de l'IEC. Organització: Delegació de l'IEC a Lleida i Departament de Filologia Catalana i Comunicació de la UdL.

— IEC, 11 d'abril. Col·loqui sobre la figura i obra d'Agustí Calvet, Gaziell, amb motiu del cinquantenari de la seva mort, amb les intervencions de Francesc-Marc Álvaro, escriptor, periodista i professor de la URL; Jordi Amat, filòleg i escriptor; Enric Juliana, director adjunt de *La Vanguardia*; Manuel Llanas, filòleg i professor de la UVic, i Plàcid Garcia-Planas, reporter de *La Vanguardia*. Organització: Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC) i Generalitat de Catalunya.

— IEC, 8 de maig. Col·loqui: *Etnografia de la comunicació en la sociolingüística catalana*, dins la commemoració del quarantè aniversari del Grup

Català de Sociolingüística, amb Amparo Tusón i Luci Nussbaum, de la UAB, i Helena Calsamiglia, de la UPF. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— UB, 27 de maig. Col·loqui: *Mirades de la ciència sobre el temps*, en el marc de les activitats del projecte ParemióRom. Paremiologia romance: refranes meteorològics y territorio, que aplegà ponents especialistes en diverses disciplines. Organització: UB, amb la col·laboració de l'IEC.

Jornades

— Parc Natural Cadí-Moixeró (Bellver de Cerdanya), 14 de setembre. V Jornades Odonatològiques de Catalunya, a la Cerdanya. Ponència inaugural: «Els odonats de la Cerdanya: el cas de *Sympetrum pedemontanum*», a càrrec de Mike Lockwood, president d'Oxygastra. Organització: Grup Oxygastra de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC) i Parc Natural del Cadí-Moixeró.

— IEC, 16 de setembre. Jornada sobre perspectives de l'explotació d'hidrocarburs mitjançant la tècnica de fractura hidràulica a Catalunya. Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— Ajuntament de Calceit, 21 de setembre. II Jornada sobre Llengua i Societat als Territoris de Parla Catalana. Ponents: Ramon Sistac, delegat de l'Institut a Lleida; Miquel Àngel Pradilla, di-

rector de la Xarxa CRUSCAT de l'IEC, i Natxo Sorolla, tècnic de la Xarxa CRUSCAT de l'IEC. Organització: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya en col·laboració amb l'Associació Cultural del Matarranya.

— IEC, 28 de setembre. Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques: «L'alfabetització estadística. Quin paper hi juguem els ensenyants?». Organització: Societat Catalana de Matemàtiques de l'IEC i la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya, amb la col·laboració de la Societat Balear de Matemàtiques i la Societat d'Educació Matemàtica Al-Khwarizmi del País Valencià.

— Centre d'Interpretació de la Ribagorça d'Areny de Noguera, 28 de setembre. Jornada: *La Terreta: els orígens del català*. Ponents: Ramon Sistac, membre de la Secció Filològica de l'IEC i delegat de l'Institut a Lleida; Joan A. Rabella, cap de l'Oficina d'Onomàstica de l'IEC, i Maite Moret, de la Universitat de Saragossa. Organització: Ajuntament d'Areny de Noguera, Ajuntament de Tremp i Delegació de l'IEC a Lleida.

— IEC, 1 d'octubre. XXXIII Sessió de Fotografia de Natura: «125 anys de la revista *National Geographic*». Obertura a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC, catedràtic d'ecologia i assessor científic de la revista. Ponents: Albert Masó, biòleg; Anna Lluch, cap de redacció, i Eva van den Berg, redactora de la

publicació. Organització: Societat Catalana de Fotògrafs de Natura (ICHN-IEC).

— Temple Romà de Vic, 5 d'octubre. V Jornada d'Història de l'Astronomia i de la Meteorologia, amb les conferències, entre d'altres, «Bajo el cielo de España. La astronomía durante el primer franquismo», per Matteo Realdi, de la UAB, i «El meteorit del 25 de desembre de 1704: aproximacions a la trajectòria del bòlid», per Enric Aragonès, geòleg. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC), Patronat d'Estudis Osonencs i Agrupació Astronòmica d'Osona.

— URV, 15 d'octubre. Jornada: *La via catalana 1701-2014: la construcció de la nació política*. Organització: grup de recerca Ideologies i Societat a la Catalunya Contemporània de la URV, Centre d'Història Contemporània de Catalunya i Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC).

— Institut Menorquí d'Estudis (IME), 16-18 d'octubre. XXIX Trobades Científiques de la Mediterrània: «El clima de la Mediterrània: del passat als impac-tes del canvi climàtic». Organització: Societat Catalana de Física (IEC) i Institut Menorquí d'Estudis.

— Museu d'Història de Catalunya, 16 d'octubre. Jornada: *Els catalans de fa mil anys, a través de les escriptures judicials*, amb motiu de la publicació del llibre *Justícia i poder a Catalunya abans de l'any mil*, de l'historiador i membre de

l'IEC Josep M. Salrach. Organització: Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC), Centre d'Història Contemporània de Catalunya i Museu d'Història de Catalunya.

— IEC, 17 d'octubre. Jornada: *Jardineria, solucions a la crisi*, organitzada per la Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— Ajuntament de Solsona, 19 d'octubre. Jornada: *L'ètica de la política*, amb una conferència de Josep Maria Terricabras, membre de l'IEC, titulada «L'ètica de la política al voltant de la nació», i la taula rodona «Ètica i política: ahir, avui i sempre», amb Josep Montserrat, Anna Sàez, Víctor Pérez i Ramon Segues (moderador). Organització: Societat Catalana de Filosofia (IEC), Òmnium Solsonès i Secció de Filosofia de l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

— IEC, 23 d'octubre. Jornada: *Josep Janés i Olivé i l'edició del seu temps (1913-1959)*, amb diferents conferències i una taula rodona sobre l'edició. Organització: Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC), UB i UAB.

— Casa de la Paraula de Santa Coloma de Farners, 25 i 26 d'octubre. Jornades de la Secció Filològica de l'IEC, centrades en el centenari de la publicació de les *Normes ortogràfiques* de l'IEC, el centenari de Salvador Espriu i el pròxim centenari de Joan Vinyoli. Organització: Secció Filològica de l'IEC, Centre d'Estudis Selvatans i Ajuntament de Santa Co-

loma de Farners, entre altres institucions i entitats col·laboradores.

— IEC, 31 d'octubre. V Jornada del Grup de Filosofia Personalista, organitzada al voltant de la taula rodona «La identitat humana davant el món contemporani en l'obra de Paul Ricoeur», amb la intervenció de Bonaventura Pedemonte, Sergi Mas i Albert Llorca. Organització: Societat Catalana de Filosofia (IEC).

— IEC, 4 de novembre. Jornada: *Solé Barberà i els 113 de l'Assemblea de Catalunya*. Organització: Centre d'Història Contemporània de Catalunya de la Generalitat, Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC), Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC) i Associació Catalana de Juristes Demòcrates.

— IEC, 7 de novembre. V Jornades sobre l'Ensenyament de la Física i de la Química: «La indagació a l'aula». Organització: Societat Catalana de Física (IEC), Societat Catalana de Química (IEC), Col·legi de Llicenciats de Catalunya i Fundació La Caixa.

— IEC, 12 de novembre. X Jornada CREA-SCB-ICHN: «Els ecosistemes metropolitans davant el canvi global». Organització: Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals, Societat Catalana de Biologia i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— UdG, 18 de novembre. Jornada de Química Forense. Organització: Societat Catalana de Química (IEC) i Facultat de Ciències de la UdG.

— Auditori RBA (Barcelona), 22 de novembre. I Jornada de Bioinformàtica i Biologia Computacional, en què es presentà la plataforma Bioinformàtica Barcelona (BIB). Organització: BIB, Societat Catalana de Biologia i IEC.

— IEC, 26 de novembre. XXXIV Sessió de Fotografia de Natura: «La volta al món. Descobrint la diversitat del planeta», a càrrec de Mireia Puntí. Organització: Societat Catalana de Fotògrafs de Natura (ICHN-IEC).

— Consell General d'Andorra, 27 de novembre. Jornada: *Pompeu Fabra. Un testament a Andorra, al Consell General d'Andorra*. Ponents: Vicenç Mateu, síndic general; Ramon Sistac, secretari de la Secció Filològica de l'IEC, i Jordi Mir, codirector de les *Obres completes* de Pompeu Fabra. Organització: Societat Andorrana de Ciències.

— IEC, 29 de novembre. Jornada: *Els clàssics i la llengua literària: s. XVII-XVIII*. Organització: Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— IEC, 2 de desembre. XII Jornada Virologia / BCN Virology Meeting 2013. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 10 de desembre. Jornada anual: *Metabolisme del càncer*. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 10 de desembre. Jornada de Santa Llúcia: «El 2014, cap a la millora de l'aire de Barcelona». Organització:

Societat Catalana de Biologia (IEC), amb la col·laboració de l'Associació Catalana de Comunicació Científica i la Fundació Ciència en Societat.

— IEC, 11 de desembre. II Jornades: *La recerca sociolingüística en l'àmbit de la llengua catalana (2013)*. Organització: Xarxa CRUSCAT de l'IEC.

— Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya, 12 de desembre. I Jornada entre Científics de Plantes i Empreses de Base. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 13 de desembre. Jornada del Corpus Textual de la Catalunya del Nord: «Impremta i literatura a la Catalunya del Nord durant l'edat moderna (segles XVI-XVIII)». Organització: Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC.

— IEC, 16 de desembre. V Jornada de Recerca en Comunicació dels Països Catalans. Organització: Societat Catalana de Comunicació (IEC).

— IEC, 28 de gener. Jornada: *L'organització territorial dels governs locals. Afectacions, reptes i qüestions pendents en els projectes de reforma local*. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC) i Diputació de Barcelona.

— IEC, 1 de febrer. XIII Jornades FOCIR: «Projecció internacional, governs locals i societat civil». Organització: Federació d'Organitzacions Catalanes Internacionalment Reconegudes (FOCIR).

— Centre de Formació Integrat Ferran Sunyer i Balaguer de Figueres,

1 de febrer. III Dissabte Transfronterer de les Matemàtiques a l'Alt Empordà. Organització: Fundació Príncep de Girona i Fundació Ferran Sunyer i Balaguer de l'IEC.

— IEC, 20 de febrer. Jornada: *Els mitjans de comunicació al servei de la democràcia: present i futur*. Organització: Societat Catalana de Comunicació (IEC).

— IEC, 28 de febrer. XI Jornada de Protecció Vegetal: «Mengem sa?». Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris i Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (IEC).

— IEC, 6 de març. Jornada: *La Terra és el nostre cos*. Lynn Margulis i Gaia, en la commemoració del Dia Internacional de les Dones a l'IEC. Organització: IEC.

— IEC, 10 de març. Jornada: *Conseqüències del 1714 sobre el desenvolupament de la ciència i de la tècnica*. Organització: Secció de Ciències Biològiques i Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC.

— IEC, 18 de març. IV Jornada de Cromatina i Epigenètica. Organització: Societat Catalana de Biologia i Barcelona Chromatin Club.

— IEC, 27 de març. Jornada: *L'abat Escarré en el 50è aniversari de les seves declaracions a 'Le Monde'*, amb els historiadors Borja de Riquer i Josep M. Solé i Sabaté, i l'advocat i historiador Josep Cruanyes, president de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics de l'IEC.

Organització: Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC) i Centre d'Història Contemporània de Catalunya.

— Universitat Politècnica de València (Alcoi), 29 de març. XIX Jornada de Sociolingüística: «Tenim una llengua invisible?», que inclogué una visita a l'exposició «Ensenyar valencià en temps difícils. Carles Salvador i Enric Matalí», guiada per Brauli Montoya, delegat de l'IEC a Alacant. Organització: Delegació de l'IEC a Alacant, Universitat Politècnica de València, Acadèmia Valenciana de la Llengua, Ajuntament d'Alcoi, Centre Ovidi Montllor i Coordinadora Alcoià-Comtat pel Valencià.

— IEC, 29 de març. Jornada: *La conservació del patrimoni natural de Catalunya, problemàtica, anàlisi i oportunitats*. Organització: IEC, Institució Catalana d'Història Natural, Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya, Col·legi de Biòlegs de Catalunya, Col·legi de Geòlegs de Catalunya, Federació Ecologistes de Catalunya, Ecologistes en Acció, Societat Catalana de Geografia, Centre de Sostenibilitat Territorial, Obrador del Tercer Sector Ambiental, Institut de Medi Ambient de la UdG, Departament de Ciències Ambientals de la UdG i Societat Catalana d'Educació Ambiental.

— Fondazione Meta (l'Alguer), 4 d'abril. Jornada: *L'Alguer i l'Institut d'Estudis Catalans*. Ponències: «Una proposta de treball d'estàndard oral lèxic de la Secció Filològica», a cura de Joan Veny, i

«L'aportació algueresa a la proposta d'estàndard oral lèxic», a cura de Francesc Ballone. Organització: IEC.

— IEC, 10 d'abril. Jornada: *Ciutats i dinàmica relacional al Mediterrani*. Conferència inaugural, titulada «La política europea de veïnatge i la seva influència entre les societats mediterrànies», a càrrec de Senén Florensa, director general de l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed). Organització: Universitat Internacional de Catalunya, amb el suport de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC) i l'IEMed.

— IEC, 9 d'abril. Jornada: *Noves experiències de joves geògrafs*, amb la presentació de dos casos: «L'experiència de la Via Catalana des de la geografia i a través dels SIG», a càrrec d'Ignasi Ballús, de la UdG, i «Una experiència d'emprenedoria rural al Pallars Sobirà», a càrrec de Neus Mollor, emprenedora rural i consultora. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC), Col·legi de Geògrafs i Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya.

— IEC, 10 d'abril. Jornada: *El paper de l'agricultura al segle XXI*. Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC) i Fundació del Món Rural.

— IEC, 24 d'abril. Terceres Jornades sobre Gestió de la Informació Científica. Organització: Observatori de la Recerca (IEC).

— IEC, 29 d'abril. Jornada: *Vacunes: present i futur*, en el Dia de la

Immunologia. Ponents: Carlota Dobaño, de l'Hospital Clínic de Barcelona, i Christian Brander, professor d'investigació ICREA d'IrsiCaixa. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Cine municipal d'Arnes, 9 de maig. Jornades: *El municipi al segle XVIII. El cas d'Arnes, Terra Alta*. Conferència inaugural a càrrec de Tomàs de Montagut Estragués, de la UPF. Organització: Universitat Internacional de Catalunya i Ajuntament d'Arnes, amb el suport de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics (IEC).

— IEC, 13 i 14 de maig. Jornada: *Escriure d'agricultura en les èpoques medieval i moderna*. Ponents: Thomas Capuano, de la Universitat Truman a Kirksville; Lluís Cifuentes, de la UB; Antònia Carré, del Centre de Documentació Ramon Llull; Xavier Luna-Batlle, de la UAB, i Joan Veny, membre de la Secció Filològica de l'IEC. Organització: grup de recerca Manuscrits i el Departament d'Història Moderna i Contemporània de la UAB, amb la col·laboració de l'IEC i el Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes.

— Paranimf de la UB, 13 de maig. III Jornada Anual d'Alumni UB: «Homenatge a la figura del professor investigador», entorn d'un debat entre dos professors emèrits de la UB: Salvador Giner, catedràtic emèrit de sociologia i expresident de l'IEC, i Ricard Guerrero, catedràtic emèrit de microbiologia i se-

cretari científic de l'IEC. Organització: Alumni UB.

— IEC, 13 de maig. Jornada sobre el Pla Hidrològic de la Conca de l'Ebre. Hi intervingué Lluís Berga, doctor enginyer de camins, canals i ports i expert en planificació hidrològica. Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— IEC, 16 de maig. II Jornada LITCAT d'Intergrups de Recerca: «Literatura catalana contemporània (segles XIX-XXI): crítica, transmissió textual i didàctica». Organització: Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC) i UVic.

— Jardí Botànic de la Universitat de València, 17 de maig. XIV Matinal de l'Evolució. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC), delegació del rector per a la Incorporació a la Universitat (UV), Institut Cavanilles de Biodiversitat i Biologia Evolutiva (UV), Facultat de Ciències Biològiques (UV), Jardí Botànic (UV) i VLC-Campus: Microclúster de Biologia Evolutiva i Integrativa.

— IEC, 23 de maig. Jornada: *La convivència lingüística a la Catalunya del futur*, amb motiu de la celebració del quinzè aniversari de l'inici dels estudis de llengua i literatura catalanes a la UOC. Organització: Estudis d'Arts i Humanitats de la UOC, amb la col·laboració de la Secció Filològica de l'IEC i de Vilaweb.

— Jardí Botànic de la Universitat de València, 31 de maig. III Jornada de Biologia a l'Ensenyament. Organització:

Universitat de València i Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Club Diario de Mallorca (Palma), 3 de juny. Jornada: *Per una llengua plenament normal: la funció complementària de l'estàndard i les altres varietats lingüístiques*. Ponents: Isidor Marí, president de la Secció Filològica (SF) de l'IEC; M. Antònia Fornés, vicerectora de Cultura, Projecció Social i Seus Universitàries de la UIB; Joan Veny, membre de la SF; Joan Miralles, professor de la UIB i membre de la SF; Joan F. López Casanovas, membre de l'Institut Menorquí d'Estudis i corresponent de la SF; Enric Ribes, membre de l'Institut d'Estudis Eivissencs i de la SF, i Nicolau Dols, professor de la UIB i membre de la SF. Organització: IEC i UIB.

— IEC, 4 de juny. Trobada del Grup de Treball Coneixement i Recerca. Ignasi Labastida, de l'Oficina de Difusió del Coneixement de la UB, oferí la conferència «L'aposta per l'accés obert a Europa: novetats del programa Horizon 2020». Organització: Observatori de la Recerca (OR-IEC) i Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya.

— IEC, 5 de juny. Quarta jornada: *Medi ambient i societat: pautes per a la gestió ambiental*. Organització: Departament de Química Ambiental (IDAEA-CSIC), amb el suport de Dones d'Avui. Cat, CETaqua i Societat Catalana de Química (IEC).

— IEC, 10 de juny. XXI Jornades de Biologia Molecular. Inclogueren el

lliurament del Premi Lluís Cornudella a la presentació oral més destacada d'un treball predoctoral, i es dedicà una sessió a la biologia molecular dels llevats. Organització: Secció de Biologia Molecular de la Societat Catalana de Biologia, amb la col·laboració de la Secció de Biologia i Indústria.

— IEC, 17 de juny. Segona Jornada sobre Currículum Bimodal. Organització: Societat Catalana de Pedagogia (IEC).

— IEC, 19 de juny. II Tarda de Jardins i Jardiniers. Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— IEC, 1 de juliol. XIV Jornada de Biologia Evolutiva. S'hi atorgà el VII Premi Antoni Prevosti de Biologia Evolutiva a la millor ponència presentada per un jove investigador. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 30 de juny. XXXVIII Sessió de Fotografia de Natura: «En els límits de la natura. Fotografia en indrets extrems». Projectió de fotografies i ponència a càrrec del fotògraf Enrique López-Tapia de Inés. Organització: Societat Catalana de Fotògrafs de Natura - Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 2 de juliol. Jornada: *Françesc Candel i la seva obra. De la postguerra a la Transició*, amb els ponents Michel Landron, de la Universitat de Nantes, i Bernard Vauléon, de la Universitat de l'Alta Bretanya. Organització:

Centre d'Història Contemporània de Catalunya, Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC), Fundació Lluís Carulla i Fundació Paco Candel.

— Universitat Catalana d'Estiu (Prada), 18 i 19 d'agost. X Jornada de l'Institut d'Estudis Catalans a l'UCE: «L'ensenyament de les llengües en països romànics. Plurilingüisme personal. Multilingüisme social». Organització: Societat Catalana de Pedagogia (IEC) i Delegació de l'IEC a Perpinyà.

— Universitat Catalana d'Estiu (Prada), 23 d'agost. XXIX Jornada d'Agricultura a Prada: «L'agricultura sota contracte: integració i cadenes de valor». Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

Sessions científiques

— Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB, 16 d'octubre. Sessió científica amb motiu del centenari de l'aprovació de les *Normes ortogràfiques* (1913-2013), emmarcada dins el Màster Oficial Interuniversitari d'Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes. Organització: UB, UAB, IEC i Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya.

— IEC, 25 de març. Sessions científiques del CCNIEC: «Aliments mediterranis». Moderadors: Abel Mariné Font i Montserrat Barbany Cahiz (1a sessió) i Isabel Covas i Planell (2a sessió). Ponents: Montserrat Fitó Colomer, del grup de

recerca CCNIEC «Risc cardiovascular i nutrició»; Emili Ros Rahola, del grup «Lípids»; Jordi Salas-Salvadó, del grup «Nutrició, creixement i salut mental»; Ramon Estruch Vila, del grup «Medicina interna»; Rosa Solà Alberich, del grup «Nutrició, lípids, genòmica nutricional i risc cardiovascular»; Carlos Alberto González, del grup «Unitat de nutrició, medi ambient i càncer», i M. Carmen Vidal, del grup «Amines i poliamines bioactives dels aliments».

— IEC, 1 d'abril. Sessions científiques del CCNIEC: «Aliments mediterranis». Ponents: Cristina Andrés-Lacueva, del grup de recerca CCNIEC «Biomarcadors i metabolòmica nutricional dels aliments»; Rosa Lamuela Raventós, del grup «Antioxidants naturals: polifenols»; M. José Motilva Casado, del grup «Antioxidants: tecnologia de productes vegetals»; Dolores Corella Piquer, del grup «Nutrigenètica i genòmica cardiovascular i de l'obesitat»; Josep Tur Marí, del grup «Nutrició comunitària i estrès oxidatiu», i Lluís Serra Majem, del grup «Nutrició comunitària». Conclusions a càrrec d'Abel Marín i Font. Organització: Centre Català de la Nutrició (IEC). Moderadors: Mònica Bulló Bonet i Josep A. Tur Marí (1a sessió) / Lluís Serra Majem (2a sessió).

— Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears (Palma), 6 de maig. Sessió científica: «Efectes dels contaminants orgànics persistents en la salut infantil», a càrrec de Joan Grimalt, profes-

sor d'investigació del CSIC i membre de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC. Organització: Reial Acadèmia de Medicina de les Illes Balears.

Reunions

— IEC, 15 de novembre. RECAM - Reunió Científica Anual de Microbiologia, organitzada per la Societat Catalana de Biologia.

— Universitat de Vic - Universitat Central de Catalunya (Vic), 17 de desembre. 9th Workshop on Genomics and Proteomics - Reunió anual de la Secció de Genòmica i Proteòmica de la Societat Catalana de Biologia, vinculada al Màster en Anàlisi de Dades Òmiques. Organització: Secció de Genòmica i Proteòmica de la Societat Catalana de Biologia, Grup de Recerca en Bioinformàtica i Estadística Mèdica de la Universitat de Vic i Bioinformàtics Barcelona.

Taules rodones

— IEC, 19 de setembre. Taula rodona: *El ménage à trois de la biotecnologia, l'agricultura i el medi ambient. Realitat o ficció?* Ponents: Carolina Fernández, de Futureco Bioscience; Xavier Duran, del programa de TV3 *El medi ambient*; Ana Caño, del Centre de Regulació Agrigenòmica; Montse Martí, de l'Associació de Defensa Vegetal SELMAR, i Francesc Reguant, vicepresident de la ICEA. Moderadora: Cristina Ribas, presidenta de l'Associació Catalana de Comunicació

Científica (ACCC). Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC), ACCC i Futureco Bioscience.

— IEC, 26 de setembre. Taula rodona: *Més enllà de la normalització: la cultura en una Catalunya sobirana*. Ponents: Elena Delgado, de la Universitat d'Illinois a Urbana Champaign (Estats Units); Bernat Puigrobella, editor del digital de cultura *Nívol*, i Ventura Pons, director de cinema. Moderador: Josep-Anton Fernández, director acadèmic del Màster Universitari en Estudis Catalans de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC). Organització: UOC i IEC.

— Museu del Joguet de Catalunya (Figueres), 7 de novembre. Taula rodona: *La renovació de l'escola pública. De l'Empordà a tot Catalunya (1900-1939)*. Ponents: Salomó Marquès, president de la Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana (SHEPLC), filial de l'IEC, i els mestres Rosa Maria Moret i David Pujol. Organització: Departament de Cultura de la Generalitat, Museu del Joguet de Catalunya i SHEPLC (IEC).

— IEC, 11 de novembre. Taula rodona: *Desaparició de les abelles. Causes i implicacions*. Ponents: Jordi Bosch, investigador del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF); Antoni Gómez Pajuelo, director de Consultores Apícolas, i Josep Saltor, de Kenogard SA. Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— IEC, 23 de gener. Taula rodona: *Aliments i protecció de la investigació: quin paper tenen les patents, les marques i els drets d'exclusiva?* Ponents: Xavier Vallvé, cap de l'Oficina de Valorització i Patents de la UAB; Natalia Berenguer, directora de Corporate & Public Affairs Danone SA, i Silvia Bañares, advocada i professora de la Universitat Abat Oliba CEU. Moderadora: Maria Rodríguez Palmero, directora d'Investigació Bàsica de Laboratoris Ordesa SL. Organització: Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (IEC).

— IEC, 13 de febrer. Taula rodona: *Aliments i impostos*. Ponents: Carmen Cabezas, subdirectora general de Promoció de la Salut de la Generalitat de Catalunya; Jordi Salas Salvadó, catedràtic de la URV, i Agustí Roque, de l'Associació d'Indústries d'Alimentació i Begudes de Catalunya. Moderadora: Josefina Plaixats, de la Institució Catalana d'Estudis Agraris i professora del Departament de Ciència Animal i dels Aliments de la UAB. Organització: Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (IEC).

— Centre de Lectura de Reus, 18 de febrer. Taula rodona: *Present i futur de la nostra llengua: com podem avivar la flama?* Ponents: Isidor Marí, Joaquim Mallafre i Miquel Àngel Pradilla, membres de la Secció Filològica de l'IEC. Moderadora: Anna Saperas, directora del Centre de Normalització Lingüística de l'Àrea de Reus Miquel Ventura. Organització: enti-

tats organitzadores de la 45a Renovació de la Flama de la Llengua Catalana.

— Facultat de Biologia de la UB, 6 de maig. Taula rodona: *Pius Font i Quer. Un nou paradigma de la botànica catalana*. Ponents: Mercè Durfort i Josep Vïgo, membres de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC; Joan Vallès, Josep M. Ninot i Cèsar Blanché. Organització: UB.

— IEC, 8 de maig. Taula rodona: *La terminologia instrumentalitzada. Quan els termes no són neutres ni innocents*. Ponents: Ferran Domínguez, professor associat de dret constitucional de la UAB; Margarida Sanjaume, cap dels Serveis d'Assessorament Lingüístic del Parlament de Catalunya; Carolina Santamaria, cap de les Oficines Lexicogràfiques de l'IEC, i Silvia Senz, lingüïsta, hispanista i editora. Moderador: Miquel Strubell, director de la Càtedra de Multilingüisme de la UOC. Organització: Societat Catalana de Terminologia (IEC).

— IEC, 9 de maig. Taula rodona: *El català al cinema en la transició nacional*. Ponents: Joan Manuel Tresserras, doctor en ciències de la informació i ex-conseller de Cultura i Comunicació, i Sergi López, actor i vicepresident de l'Acadèmia del Cinema Català. Organització: La Xarxa, amb la col·laboració de l'IEC, la Fundació Catalunya i la Generalitat de Catalunya.

— IEC, 17 de juny. Taula rodona: *Llocs del coneixement / Coneixement dels*

llocs. Ponents: Jordi Borja, de la UOC; Pere Condom, director del Parc Científic i Tecnològic de la UdG; Josep M. Montserrat, director del Jardí Botànic de Barcelona, i Isabel Moll, catedràtica emèrita del Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts de la UIB. Moderador: Josep M. Camarasa. Cloenda del cicle *Geografies del coneixement*. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

Tertúlies

— IEC, 4 de novembre. Tertúlia: *Les emissions de gasos d'efecte d'hivernacle al sector agroramader*, amb Salvador Samitier, cap de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya. Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— IEC, 2 de desembre. Tertúlia: *Actualitat en el control de plagues en àrees verdes*, amb Carme Lacambra, de l'Associació Espanyola de Parcs i Jardins Públics; Josep Maria Vives, president de la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA), filial de l'IEC, i Jordi Giné, cap del Servei de Sanitat Vegetal del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat. Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— IEC, 7 d'abril. Tertúlia: *Exigències del Reial decret 1311/2012 sobre com cal executar la gestió integrada de*

plagues i les dificultats que es preveuen en la seva implantació, amb Lluís Batllori, responsable de Sanitat Vegetal del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural a Girona. Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— IEC, 16 de juny. Tertúlia: *Alimentària: un referent per a la indústria de l'alimentació*, amb Antoni Valls, director general d'Alimentària Exhibitions i director d'Alimentària. Organització: Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

Debats

— IEC, 18 de setembre. Debat: «SAE aeroport de Reus: un repte estratègic al Camp de Tarragona». Ponents: Juan Manuel Zaguirre, president de ZFA Architectural Foundation; Oriol Montclús, advocat; Manel Mosquera, arquitecte; Nemo Remesar, sociòleg, i Antonio Font, arquitecte de la Càtedra d'Urbanística ETSAV-UPC. Presentador: Albert Cortina, de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT). Organització: SCOT (IEC), amb el suport de ZFA Architectural Foundation.

— IEC, 26 de setembre. Debat: «El vehicle elèctric. Pros i contres», dins el cicle *Diàlegs ambientals'13*. Ponents: Ricard Riol, president de l'Associació per a la Promoció del Transport Públic, i Ramon Pruneda, de l'Ajuntament de Barcelona. Organització: Associació Ca-

talana de Ciències Ambientals (IEC) i Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya, amb la col·laboració de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (IEC) i l'Ajuntament de Barcelona.

— IEC, 3 d'octubre. Debat: «La qualitat de l'aire i la salut», dins el cicle *Diàlegs ambientals'13*. Ponents: José M. Baldasano, catedràtic de la UPC i director del Departament de Ciències de la Terra del Barcelona Supercomputing Center, i Jordi Sunyer, director científic del Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental. Organització: Associació Catalana de Ciències Ambientals (IEC) i Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya, amb la col·laboració de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (IEC) i l'Ajuntament de Barcelona.

— IEC, 10 d'octubre. Debat: «Ciutat *slow/smart*. Qualitat de vida», dins el cicle *Diàlegs ambientals'13*. Ponents: Ole Thorson, doctor en enginyeria civil i president de l'Associació de Prevenció d'Accidents de Trànsit, i Albert Cortina, advocat i director de l'Estudi DTUM. Organització: Associació Catalana de Ciències Ambientals (IEC) i Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya, amb la col·laboració de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (IEC) i l'Ajuntament de Barcelona.

— IEC, 16 d'octubre. Debat: «Superació de l'enfrontament ciència-religió: on ens trobem?». Ponents: Antonio Barbadilla, professor titular i investigador

del Departament de Genètica i Microbiologia de l'Institut de Biotecnologia i Biomedicina de la UAB, i David Jou, catedràtic de física condensada a la UAB, poeta i membre de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC. Organització: Grup C3 i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— IEC, 17 d'octubre. Debat: «Canvi climàtic i infraestructures lineals de transport», dins el cicle *Diàlegs ambientals '13*. Ponents: Elena de la Peña, subdirectora general tècnica de l'Associació Espanyola de la Carretera, i Santos Núñez, gerent de Medi Ambient de Renfe. Organització: Associació Catalana de Ciències Ambientals (IEC) i Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya, amb la col·laboració de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (IEC) i l'Ajuntament de Barcelona.

— Centre de Cultura Contemporània de Barcelona (CCCB), 19 d'octubre. Debat: «El risc i el perill. Què podem aprendre de les societats tradicionals», dins el cicle *Evolució i cultura. La naturalesa humana en transformació*. Ponent: Jared Diamond, biòleg i Premi Pulitzer. Moderador: Joandomènec Ros, president de l'IEC. Organització: CCCB i B·Debate (International Center for Scientific Debate Barcelona).

— Cosmocaixa, 20 de febrer. Sessió de debat: «La Mediterrània: un sistema vulnerable», amb Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Raül Romeva,

doctor en relacions internacionals i eurodiputat, per debatre sobre què cal fer per a adequar la capacitat de pesca als recursos existents. Moderador: Joaquim Elcacho, periodista. Organització: Cosmocaixa.

— IEC, 3 de març. Debat: «La nova presentació de la pintura romànica a Sant Climent de Taüll, estudis previs i realització». Ponents: Eduard Riu, de la Generalitat de Catalunya; Jordi Camps, del Museu Nacional d'Art de Catalunya; Milagros Guardia, d'Ars Picta - UB, i Imma Lorès, d'Ars Picta - UdL. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 13 de març. Debat: «Neurociències i economia», dins el cicle *Neurociència i...* Ponents: Antonio Cabrales, economista de l'University College de Londres, i Rosemarie Nagel, economista i investigadora ICREA a la UPF, i Arcadi Navarro, biòleg i investigador ICREA d'aquesta mateixa universitat. L'acte fou el primer d'una sèrie de debats sobre neurociències. Organització: IEC, Centre de Regulació Genòmica i Institut de Cultura de Barcelona.

— Palau Macaya (Barcelona), 19 de març. Debat: «Riscos i moviments ambientals a Catalunya: què està passant i cap a on anem?», dins el cicle *Debats per entendre la societat avui*. Ponents: Josep Espluga Trenc, del Departament de Sociologia de la UAB, i Mariano Marzo, de la Facultat de Geologia de la UB. Organització: Associació Catalana de Sociologia (IEC) i Obra Social La Caixa.

— IEC, 26 de març. Debat: «El paisatge en el planejament urbanístic. Repte, necessitat o oportunitat?». Ponents: Pere Sala, director tècnic de l'Observatori del Paisatge de Catalunya; Josep M. Bosch i Fina Royo, del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat, i Ferran Puig, alcalde de Torrelles de Llobregat. Organització: Societat Catalana d'Ordenació del Territori (IEC) i Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya.

— IEC, 8 d'abril. Debat sobre art medieval: «Scala Dei. La cartoixa recuperada». Ponents: Carles Brull, arquitecte i director del pla rector de Scala Dei; Gerardo Boto, historiador de l'art de la UdG; Raquel Lacuesta, historiadora de l'Art de la Diputació de Barcelona, i Llum Pocostales, restauradora. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 9 d'abril. XXVI Debat de Química a l'Institut d'Estudis Catalans. Organització: Societat Catalana de Química (IEC).

— IEC, 15 de maig. Debat: «Neurociència i educació», dins el cicle *Neurociència i...* Ponents: Ismael Palacín, director de la Fundació Jaume Bofill; David Bueno, del Departament de Genètica de la UB, i Ignacio Morgado, de l'Institut de Neurociències de la UAB. Organització: IEC, Centre de Regulació Genòmica i Institut de Cultura de Barcelona.

— IEC, 20 de juny. Debat: «El Bullí: “deconstruint” el cap de Creus?». Ponents: Eduard de Ribot, advocat; Lluís

Toldrà, advocat i membre de Depana; Itziar González, arquitecta; Josep M. Mallarach, consultor ambiental, i Mikel Zabala, biòleg. Moderador: José Luis Gallego, periodista. Organització: Depana, amb la col·laboració de la Institució Catalana d'Història Natural (IEC) i la Institució Altampordanesa per a la Defensa i Estudi de la Natura.

— IEC, 26 de juny. Debat: «Neurociència i política», dins el cicle *Neurociència i...* Ponents: Luis Miguel Martínez Otero, de l'Institut de Neurociències d'Alacant, i Jesús Porta-Etessam, de la Universitat Complutense de Madrid i l'Hospital Universitari Clínic San Carlos de Madrid. Organització: IEC, Centre de Regulació Genòmica i Institut de Cultura de Barcelona.

— IEC, 3 de juliol. Debat: «Neurociència i dret», dins el cicle *Neurociència i...* Ponents: Mercè Boada, de la Fundació ACE; David Felip Saborit, del Departament de Dret de la UPF, i Fermín Morales Prats, penalista del Gabinet Jurídic Fermín Morales. Organització: IEC, Centre de Regulació Genòmica i Institut de Cultura de Barcelona.

Simposis

— IEC, 11 d'octubre. II Simposi sobre l'Ensenyament de la Llengua i la Literatura Catalanes a la Secundària i a la Universitat: «Quin futur volem? Perspectives i propostes». Organització: Departament de Filologia Catalana de la UAB i Secció Filològica de l'IEC.

— IEC, 24 i 25 d'octubre. Primer Simposi Internacional de Mens et Mensa: «Society for the Study of Food in the Middle Ages». Organització: Mens et Mensa: Society for the Study of Food in the Middle Ages, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC).

— IEC, 11 i 12 de novembre. Simposi Internacional «Les pedreres medievals a la Corona d'Aragó». Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— IEC, 12 de desembre. Simposi: *Espanya contra Catalunya: una mirada històrica (1714-2014)*. Organització: Centre d'Història Contemporània de Catalunya del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya i Societat Catalana d'Estudis Històrics (IEC).

— IEC, 28 de febrer. 4t Simposi Iniciativa Catalana de Sociolingüística. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC) i UdL (Cercle de Lingüística Aplicada).

— Universitat de Vic, 4 d'abril. IV Simposi Internacional sobre l'Ensenyament del Català. Organització: Universitat de Vic, Secció Filològica de l'IEC, Generalitat de Catalunya, Ajuntament de Vic, Consorci per a la Normalització Lingüística, Institut Ramon Llull i Xarxa Vives d'Universitats.

— IEC, 21 de maig. Simposi: *La universitat a Catalunya, ahir i avui*. Organització: Societat Catalana d'Estudis

Històrics (IEC) i Centre d'Història Contemporània de Catalunya.

— IEC, 26 de juny. XV Simpòsium Fundació La Marató de TV3. Organització: Fundació La Marató de TV3, amb la col·laboració de l'IEC.

Fires

— Recinte Madrid Arenas, del 2 al 4 d'octubre. Participació de l'IEC en la Fira Internacional del Llibre, LIBER 2013, on compartí estand amb l'Euskaltzaindia (Reial Acadèmia de la Llengua Basca) i el Consello da Cultura Galega.

Lliuraments de premis

— IEC, 21 de novembre. Acte de lliurament dels Premis CCNIEC 2013: IV Premi CCNIEC, a la millor iniciativa de la indústria alimentària; el II Premi CCNIEC Marc Viader, a la innovació en productes alimentaris, i el IV Premi CCNIEC Ramon Turró, a una trajectòria d'excel·lència en el camp de la nutrició. Organització: Centre Català de la Nutrició de l'Institut d'Estudis Catalans (CCNIEC).

— IEC, 21 de febrer. Lliurament dels premis de l'Olimpíada de Biologia de Catalunya 2014. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 7 de març. Lliurament dels premis de la fase catalana de l'Olimpíada Internacional de Física. Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— IEC, 9 d'abril. Lliurament dels Premis als Treballs de Recerca de Batxis-

l·lerat de l'Àmbit de la Química, dins el XXVI Debat de Química a l'Institut d'Estudis Catalans. Organització: Societat Catalana de Química (IEC).

— IEC, 22 d'abril. Lliurament dels Premis Sant Jordi 2014 de l'IEC, corresponents al LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi. Jordi Porta, guanyador del Premi Catalunya de Sociologia, parlà en nom dels premiats, i Øivind Andersen, president de la Unió Acadèmica Internacional, clogué l'acte. Organització: IEC.

— Palau Macaya (Barcelona), 8 de maig. Lliurament del IV Premi Catalunya de Sociologia. Atorgat a Jordi Porta, en reconeixença de la seva trajectòria acadèmica i la seva contribució a la recerca sociològica a Catalunya. Organització: Associació Catalana de Sociologia (IEC) i Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya, amb el suport de l'Obra Social La Caixa.

— Campus de la Ciutadella de la UPF, 15 de maig. Lliurament de premis de les Proves Cangur 2014. Presidit per la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau, amb les intervencions del rector de la UPF, Jaume Casals; el president de l'IEC, Joan Domènec Ros, i el secretari general de la UPF, Pelegrí Viader. Organització: Societat Catalana de Matemàtiques (IEC).

— IEC, 5 de juny. Lliurament dels Premis Medi Ambient i dels Premis de les Escoles Verdes 2014, en el Dia Mundial del Medi Ambient. Organització:

Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, amb la col·laboració de l'IEC.

— Palau dels Reis de Mallorca (Perpinyà), 2 de juliol. Lliurament de la Medalla d'Honor de la Xarxa Vives d'Universitats a Germà Colón, membre de la Secció Filològica de l'IEC. Lluís Gimeno, doctor en filologia romànica i catedràtic de la Universitat Jaume I, féu la *laudatio*. Organització: Xarxa Vives d'Universitats.

Congressos

— IEC, del 4 al 6 de setembre. Primer Congrés Internacional Vernià: «Ciència, literatura i imaginació: Jules Verne i l'aventura del coneixement». Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC), Sociedad Hispánica Jules Verne i Societat Catalana Jules Verne.

— IEC, del 25 al 27 de setembre. II Iberian Congress of Biological Systematics, amb conferències plenàries, el simposi «Catalogació de la biodiversitat al segle XXI» i activitats socials per a la discussió científica. Organització: Institut de Recerca de la Biodiversitat, Institut de Biologia Evolutiva (CSIC-UPF), Societat Catalana de Biologia (IEC) i ZooSysEvo.

— IEC, 24 d'octubre. Congrés: *Vuit-cents anys després de Muret: els trobadors i les relacions catalanooccitanes*. Organització: IEC, UAI, Agència de Gestió d'Ajuts Universitaris i de Recerca, Associació Internacional d'Estudis Occi-

tans i Institut de Recerca en Cultures Medievals.

— IEC, 19 de desembre. III Fòrum del Patrimoni Literari. Mecenatge i literatura. Organització: Càtedra de Patrimoni Literari Maria Àngels Anglada - Carles Fages de Climent, Grup de Recerca de Patrimoni Literari de la UdG, IEC i Institució de les Lletres Catalanes.

— Institut d'Investigacions Químiques i Ambientals de Barcelona, 20 i 21 de gener. 19a Conferència Fèlix Serfatosa 2014: «Synthesis of heterocyclic compounds with biological activity», a càrrec de Janine Cossy, professora de l'École Supérieure de Physique et de Chimie Industrielles de la Ville de Paris. Organització: Societat Catalana de Química (IEC) i la Real Sociedad Española de Química.

— Antiga Biblioteca de la Universitat de Cervera, 21 i 22 de febrer. IX Congrés de la CCEPC: «Després de les Noves Plantes. Canvis i continuïtat a les terres de parla catalana». Organització: Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, IEC, Institut Ramon Muntaner, Diputació de Lleida, Institut d'Estudis Ilerdencs i Paeria de Cervera.

— IEC, del 24 al 26 de febrer. Congrés internacional: *Catalunya (i els Països Catalans) abans i després de l'Onze de Setembre de 1714*. Organització: Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC.

— Facultat de Lletres de la URV, del 8 al 10 d'abril. XIII Congrés d'Estu-

dians de Filologia Catalana: «El català, llengua de futur? Els problemes lingüístics al segle xx», Conferència inaugural: «Llengua i poder», a càrrec de Joan Martí, membre de la Secció Filològica de l'IEC. Organització: Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans (SEPC) i Assemblea d'Estudiants de Filologia Catalana de la URV.

— 9 de maig. IV Congrés Universitari Català. Jornada preparatòria. En la sessió plenària d'obertura intervingueren Albert Balcells, membre de la Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC, amb la ponència «Els tres congressos universitaris catalans», i Antoni González Senmartí, secretari general de la URV, amb la conferència «La universitat pública catalana avui». Organització: Tribuna Universitària.

— IEC, 4 de juny. Fòrum Forestal de Barcelona 2014. Organització: Aula de Silvicultura Mediterrània de Barcelona i Institució Catalana d'Estudis Agraris (IEC).

— Cosmocaixa/IEC, del 16 al 18 de juliol. XXVI Congrés Anual de l'Acadèmia Europaea: «Young Europe: realities, dilemmas and opportunities for the new generation». Ponents: Saskia Sassen, Nubia Muñoz i Gordon McBean, entre d'altres. Organització: Barcelona Knowledge Hub de l'Acadèmia Europaea.

— Institut d'Estudis Gironins (Girona), 6 de juny. XXIV Conferència Anual a Girona de la Societat Catalana de

Comunicació: «El periodisme en situacions d'excepcionalitat històrica». L'acte central versà sobre «El cinema a la universitat». Organització: Societat Catalana de Comunicació (IEC).

— IEC, 4 i 5 de juliol. Fòrum Obert: «Territori i Urbanisme», dels grups de diàleg del Fòrum Territori i Urbanisme. Organització: Societat Catalana d'Ordenació del Territori (IEC).

— IEC, del 9 a l'11 de juliol. Barcelona BioMed Conference, congrés dedicat a la malaltia d'Alzheimer. Organització: Institut de Recerca Biomèdica, amb la col·laboració de l'IEC.

Exposicions

— IEC, del 4 al 6 de setembre. Exposició del Congrés Internacional Jules Verne amb dibuixos de Jean Pierre Bouvet basats en l'imaginari i les màquines descrites per Jules Verne en les seves obres. Organització: Societat Hispànica Jules Verne, Societat Catalana Jules Verne i Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— IEC, del 20 de setembre al 9 d'octubre. «Ensenyar valencià en temps difícils. Carles Salvador i Enric Matalí». Organització: Delegació de l'IEC a Castelló.

— IEC, del 8 al 15 de novembre. «Els set tresors del Patrimoni Cultural de la Catalunya exterior». Organització: Federació Internacional d'Entitats Catalanes, amb el suport de la Secretaria

d'Afers Exteriors i Unió Europea de la Generalitat, l'Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana i l'IEC.

— IEC, del 14 al 25 de novembre. «Any Internacional de l'Estadística», dins les activitats de l'Any Internacional de l'Estadística i la Setmana de la Ciència 2013. Organització: UB i Societat Catalana d'Estadística.

— IEC, del 14 al 25 de novembre. Exposició per a seleccionar el cartell representatiu de la Setmana de la Ciència 2014. Organització: Secretaria Científica i Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació.

— Universitat d'Alacant, del 27 de novembre al 20 de desembre. «La superació d'un matemàtic. Ferran Sunyer i Balaguer (1912-1967)». Organització: Universitat d'Alacant, Fundació Ferran Sunyer i Balaguer (IEC), Benecé Produccions i Delegació d'Alacant de l'IEC.

— IEC, del 3 al 20 de desembre. Tres exposicions dedicades a Marià Villangómez: «Cent anys del naixement de Marià Villangómez Llobet (1913-2002), promoguda per la Secció Filològica i el Consell Insular d'Eivissa; «Villangómez, fotògraf. L'Eivissa del seu temps en imatges i poemes», elaborada per l'Arxiu Històric i l'Arxiu d'Imatge i So de l'Ajuntament d'Eivissa, i «Marià Villangómez, declarat amb el vent», organitzada per la Secció Filològica de l'IEC.

— IEC, del 7 al 31 de gener. «La terra és cel», recull d'imatges i textos de

Manel Soria. Organització: Societat Catalana de Tecnologia (IEC).

— Palau Robert (Barcelona), del 14 de gener al 23 de febrer. «La superació d'un matemàtic. Ferran Sunyer i Balaguer (1912-1967)». Organització: Generalitat de Catalunya i Fundació Ferran Sunyer i Balaguer de l'IEC.

— Ajuntament de Tremp, del 25 de gener al 28 de febrer. «Els orígens de la llengua catalana: Jo fideles vos seré». Organització: Ajuntament de Tremp, amb la col·laboració de l'IEC.

— IEC, del 5 al 28 de febrer. Exposició fotogràfica: «Formes i textures de la natura». Organització: Societat Catalana de Fotògrafs de Natura - Institució Catalana d'Història Natural de l'IEC.

— IEC, del 3 al 28 de març. Exposició fotogràfica: «La natura és art en si mateixa». Organització: Societat Catalana de Fotògrafs de Natura - Institució Catalana d'Història Natural de l'IEC.

— IEC, de l'11 d'abril al 4 de juny. «L'inici del demà. Mancomunitat de Catalunya. 100 anys». Projecte expositiu en xarxa estructurat en sis instal·lacions: a l'IEC, s'instal·là el projecte «Impuls al coneixement científic». Organització: Diputació de Barcelona i Institut d'Estudis Catalans.

— IEC, del 13 de maig al 27 de juny. «Créixer en matemàtiques, fer país». Organització: Centre de Recerca Matemàtica de l'IEC.

— IEC, del 16 de juny al 25 de juliol. «Els orígens de la llengua catalana: Jo fideles vos seré». Organització: Presidència de l'IEC, Ajuntament de Tremp, Ajuntament d'Areny de Noguera, Diputació de Lleida i Consorci per a la Normalització Lingüística de Lleida.

— IEC, del 30 de juny al 17 de juliol. Exposició «MontPhoto 2014». Organització: Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

Cursos

— IEC, 25 i 26 de setembre. Curs: «Omics meet translational research». Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC) i Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge.

— IEC, 17 i 18 de febrer. Curs: «Cooperació interregional i transfrontera als Pirineus», en el marc del curs Geografia d'Europa de la UPF. Organització: Societat Catalana de Geografia (IEC), amb la col·laboració de la UPF.

— IEC, del 7 a l'11 de juliol. Curs: «Les edats del món, les edats dels homes». Organització: Societat Catalana d'Estudis Clàssics (IEC).

— Universitat Catalana d'Estiu (Liceu Renouvier, Prada), 23 d'agost. Curs: «Nutrició, ciència i cuina». Coordinació: Abel Mariné, membre de l'IEC i president de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació (ACCA), filial de l'IEC.

Homenatges i commemoracions

— Col·legi de Metges de Barcelona, 26 de setembre. Sessió *in memoriam*: «Oriol Casassas, metge humanista (1923-2012)». Ponents: Jaume Padrós, vicepresident del Col·legi de Metges de Barcelona (COMB); Joaquim Ramis, expresident de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i de Balears (ACM-SCB); Ferran Moraga, president de la Societat Catalana de Pediatria; Màrius Foz, expresident de l'Acadèmia; Ricard Guerrero, membre de l'IEC i president de la Fundació Alsina i Bofill, i Miquel Vilarrell, president del COMB. Organització: COMB, ACMSCB, Societat Catalana de Pediatria, Fundació Alsina i Bofill i IEC.

— Universitat de Barcelona (UB), 4 d'octubre. Acte d'homenatge a Mercè Durfort i Coll, membre de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC, amb motiu de la seva jubilació. Ponents: Dídac Ramírez, rector de la UB; Eduardo Soriano, catedràtic i director del Departament de Biologia Cel·lular de la UB; Sergi Bonet, professor de biologia cel·lular de la UdG; Joandomènec Ros, catedràtic del Departament d'Ecologia de la UB i president de l'IEC, i Joaquim Gutiérrez, degà de la Facultat de Biologia de la UB. Organització: Facultat de Biologia de la UB.

— IEC, 15 d'octubre. Homenatge a Joaquim Folch i Torres, crític d'art, historiador i museòleg, en el cinquantenari de la seva mort: *Intel·lectuals i polí-*

tica: una cultura d'Estat. Ponents: Jordi Casassas, Mercè Vidal, Jordi Serra, Norbert Bilbeny i Marta Montmany. Organització: Fundació Folch i Torres i IEC.

— UAB, 17 d'octubre. Acte d'homenatge a Enric Lluch i Martín (1928-2012), que fou membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC. Organització: Departament de Geografia de la UAB, amb el suport de la Facultat de Filosofia i Lletres.

— IEC, 25 d'octubre. Celebració del vint-i-cinquè aniversari del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF): «Vint-i-cinc anys de recerca en ecologia». Conferència convidada: «Los bosques europeos en la encrucijada. ¿Puede la ciencia marcar el camino?», a càrrec d'Inazio Martínez de Arano, director d'EFIMED, i parlaments de Joandomènec Ros, president de l'IEC; Josep Enric Llebot, secretari general de Medi Ambient i Sostenibilitat; Lluís Tort, vicerector de Projectes Estratègics i Planificació de la UAB; Javier Retana, director del CREAF, i Lluís Calvo, coordinador institucional del CSIC a Catalunya. Organització: CREAF.

— IEC, 29 d'octubre. Homenatge a Joana Raspall en el centenari del seu naixement: «Enfilall de mots», dins l'Any Joana Raspall. Ponents: Carme Arenas, presidenta del PEN Català; Cesca Mestre, directora d'El Cep i la Nansa i editora de l'obra, i Vicenç Villatoro, escriptor. Organització: Institució de les Lletres Catala-

nes de la Generalitat de Catalunya, PEN Català, Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, Comissió Any Joana Raspall i IEC.

— IEC, 14 de novembre. Acte commemoratiu: *Catalunya i Rosalía de Castro. 150 anys de cantares gallegos*. Presidit per Joandomènec Ros, president de l'IEC, i Ramón Villares, president del Consello da Cultura Galega, amb les intervencions de Lluïsa Julià, de la UOC; Marta Font i Espriu, del Centre Dona i Literatura de la UB, i Xesús Alonso Montero, president de la Real Academia Galega. Organització: IEC, Consello da Cultura Galega i Estudis Gallecs i Portuguesos de la UB.

— IEC, 21 de novembre. Homenatge a Manuel Ribas i Piera, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC († 14.3.2013). Ponents: Jaume Llobet, Lluís Cantallops i Joan Antoni Solans, arquitectes, i Tomàs Pou, advocat. Moderador: Josep Maria Llop, president de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT). Organització: SCOT (IEC), Agrupació d'Arquitectes Urbanistes de Catalunya, Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC) i Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona.

— Facultat de Filosofia i Lletres de la UAB, 26 de novembre. Acte de cloenda del centenari de les *Normes ortogràfiques*, dins el Màster Oficial Interuniver-

sitari d'Estudis Avançats de Llengua i Literatura Catalanes. Organització: UB, UAB, IEC i Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya.

— IEC, 4 de desembre. Sessió en memòria de Max Cahner (1936-2013), editor, polític i historiador de la literatura. Ponents: Juli Moll Gómez de la Tía, de l'Institut Menorquí d'Estudis; Joan Tres, de la *Revista de Catalunya*, i Francesc Vallverdú, membre de l'IEC. Organització: Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC) i Fundació Pere Corominas.

— IEC, 5 de desembre. Acte de celebració del 125è aniversari de la Impremta Badia i presentació del llibre *Impremta Badia. Cent vint-i-cinc anys embrutant paper*. Organització: Impremta Badia, amb la col·laboració de la Secretaria Científica de l'IEC.

— IEC, 10 de desembre. Cloenda del centenari del naixement de Marià Villangómez Llobet, que fou membre corresponent de la Secció Filològica de l'IEC. Organització: IEC, Consell Insular d'Eivissa, Consell Insular de Formentera, Ajuntament d'Eivissa, Institut d'Estudis Eivissencs, Institució de les Lletres Catalanes i Institut Ramon Llull.

— Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya (Barcelona), 22 de gener. Acte d'homenatge a Carme Amorós Basté, membre de la Societat Catalana de Pedagogia (SCP) (IEC), amb motiu de la

seva jubilació. Organització: SCP (IEC) i Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya.

— Ateneu Barcelonès, 5 de febrer. Sessió en memòria a la biòloga Lynn Margulis: *Allò que tal vegada s'esdevingué*. En l'acte es presentà el llibre *Once upon a time: Lynn Margulis*. Organització: Ateneu Barcelonès, amb la col·laboració de la Secció de Microbiologia de la Societat Catalana de Biologia (IEC).

— IEC, 18 de febrer. Acte de reconeixement a Margarida Muset i Adel per la seva trajectòria professional en l'educació. L'elogi fou a càrrec de Sara M. Blasi i hi intervingueren membres del Consell Escolar de Catalunya, de l'Escola Decroly, del Servei d'Ensenyament del Català, de les direccions escolars del districte de Sant Martí, de la Inspecció d'Educació i de la Societat Catalana de Pedagogia, filial de l'IEC. Organització: Societat Catalana de Pedagogia (IEC) i Col·legi Oficial de Doctors i Llicenciats en Filosofia i Lletres i en Ciències de Catalunya.

— IEC, 20 de març. Commemoració del cinquantè aniversari de la mort de Rafael Patxot i Jubert (1872-1964). Ponents: Manuel Castellet, membre de l'IEC i comissari de l'Any Patxot; Josep Massot, membre de l'IEC, i Josep Batlló, professor de la Universitat de Lisboa. Organització: IEC.

— Casino del Centre de l'Hospitalet de Llobregat, 7 de maig. Homenatge

a Francesc Marcó i Sanabra (1921-2014), historiador, dibuixant i poeta, cofundador i primer director del Museu de l'Hospitalet. Hi intervingué Josep Moran, membre de la Secció Filològica de l'IEC. Organització: Ateneu de Cultura Popular, Casino del Centre i Coordinadora Sardanista, amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Catalans.

— UB, 15 de maig. Acte d'homenatge als professors Lídia Pons Griera i Joaquim Rafel Fontanals. Ponents: Joan Martí, Joan Veny i Isidor Marí, membres i president de la Secció Filològica de l'IEC, respectivament. Organització: Departament de Filologia Catalana de la UB.

— IEC, 27 de maig. Commemoració del trentè aniversari de la fundació del Centre de Recerca Matemàtica (CRM), amb les conferències «Mathematical Modeling i Developmental Biology», d'Angela Stevens, i «Patterns in Primes and Dynamics of Nilmanifolds», de Tamar Ziegler. Organització: CRM i IEC.

— IEC, 29 de maig. Homenatge a Josep Roca-Pons —que fou membre de la Secció Filològica— en el centenari del seu naixement. Ponents: Isidor Marí, president de la Secció Filològica (SF); August Bover, expresident de la Societat Catalana de Llengua i Literatura (SCLL), i altres persones properes a l'homenatjat. Organització: SF i SCLL (IEC).

— IEC, 18 de juny. Acte commemoratiu: «Margalef i la biodiversitat», dins el desè aniversari de la seva mort.

Conferències: «Informació i biodiversitat en l'ecologia de Margalef», a càrrec de Jordi Flos, i «Informació i biodiversitat després de Margalef», a càrrec de Salvador Pueyo. Organització: Societat Catalana de Biologia i Institució Catalana d'Història Natural (IEC).

— Sant Feliu de Guíxols, 20 de juny. Acte de descoberta de la placa en honor a Rafael Patxot. L'acte fou seguit d'una taula rodona, en què participaren Josep Massot, director de les Publicacions de l'Abadia de Montserrat i membre de l'IEC; Lluís Molinas, editor de la *Revista del Baix Empordà*, i M. Àngels Suquet, directora de l'Arxiu Municipal de Sant Feliu de Guíxols. Organització: IEC, Diputació de Girona, Ajuntament i Cambra de Comerç de Sant Feliu de Guíxols.

— IEC, 27 de juny. Homenatge a Manuel Castellet, membre de la Secció de Ciències i Tecnologia, amb motiu de la seva jubilació. L'acte inclogué la conferència de Guido Mislin, de la Universitat Estatal d'Ohio i ETH Zürich, amb el títol «Bounded Cohomology and Flat Bundles», i les intervencions de Jaume Agudé, Joaquim Bruna, Carles Casacuberta i Sebastià Xambó. Organització: Centre de Recerca Matemàtica, IEC i Departament de Matemàtiques de la UAB.

— Universitat Catalana d'Estiu (Prada), 21 d'agost. Homenatge a Germà Colón, membre de la Secció Filològica de l'IEC, per la seva trajectòria en l'àmbit

de la filologia romànica i la lexicografia. Ponents: Tomàs Martínez, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, i Vicent Pitarch, delegat de l'IEC a Castelló.

Concerts

— IEC, 11 de setembre. Actuació musical amb motiu de la commemoració de l'Onze de Setembre, a càrrec de Laia Santanach (soprano), Taïs Oriol (contralt), Llorenç Lledó (tenor) i Daniel Tarrida (baix). Organització: IEC.

— IEC, 26 de setembre. Concert: *Cançons de Catalunya en temps de guerra (1705-1714)*. Presentació històrica de les cançons a càrrec de Cristian Palomo Reina, de la UAB, i interpretacions musicals a càrrec del grup Organistrum Ensemble. Organització: Secció Històrico-Arqueològica de l'IEC i Departament d'Història Moderna de la UAB.

— Seu Universitària Ciutat d'Alacant, 13 de juny. Concert de cambra *De Barcelona a Beneixama*, a càrrec de Juan Torres (fagot), Sergio Martínez (saxofon) i Pamela Pérez (piano). Organització: Delegació de l'IEC a Alacant.

— 3 de juliol. Concert: «1714 - "Nous minoès, ayrosas contradanças"», dins el cicle *Música al claustre*, a càrrec de la companyia Xuriach.

— 10 de juliol. Concert: «1814 - Entre dos focs: Ferran Sor i la Guerra del Francès», dins el cicle *Música al claustre*, a càrrec de la Societat Sor de Barcelona i Barroc Ballet.

— 17 de juliol. Concert: «1914 - La fi del Romanticisme», dins el cicle *Música al claustre*, a càrrec d'Alba Ventura (piano) i Marc Horne (flauta).

Altres

— IEC, 11 de setembre. Celebració de l'Onze de Setembre a l'Institut d'Estudis Catalans, amb el discurs patriòtic «Virtut de la paraula, virtut de la poesia», a càrrec de Carles Miralles, membre de l'Institut, i la interpretació vocal de diverses peces a càrrec de Laia Santanach (soprano), Taïs Oriol (contralt), Llorenç Lledó (tenor) i Daniel Tarrida (baix).

— IEC, 24 de setembre. Sessió de recepció de Josepa Cucó i Giner com a membre de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC.

— Jardí Mercè Rodoreda de l'IEC, 30 de setembre. Dia Internacional de la Traducció, amb una lectura de traduccions literàries i la intervenció de Màrius Serra, membre de la Secció Filològica de l'IEC. Participants: Joandomènec Ros, president de l'IEC; Guillem-Jordi Graells, president de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana (AELC), i Bel Olid, vocal de l'AELC i presidenta del Consell Europeu d'Associacions de Traductors Literaris (CEATL). Organització: IEC i AELC.

— IEC, 28 d'octubre. Sessió inaugural del curs 2013-2014 de l'Institut d'Estudis Catalans, amb la lliçó «1914. Centenari de la Mancomunitat de Cata-

lunya i la significació del bicentenari de 1714 en la seva perspectiva històrica», a càrrec de Jordi Casassas Ymbert, membre de la Secció Històrico-Arqueològica, i l'actuació musical de Joan Massotkleiner & Toti Soler.

— Ajuntament de Barcelona, 28 de novembre. Acte inaugural del Barcelona Knowledge Hub, l'Oficina de la Mediterrània i el Sud d'Europa de l'Academia Europaea. Constà d'una *disputatio* del segle XXI: «Social and State-of-the-Art Medicine», amb la participació de Thomas Pogge, president del Health Impact Fund i director del Global Justice Program, i de Mara Dierssen, cap del grup de recerca en Neurobiologia Cel·lular i de Sistemes al Centre de Regulació Genòmica i presidenta electa de la Societat Espanyola de Neurociència. Organització: Barcelona Knowledge Hub de l'Academia Europaea, amb la col·laboració de l'IEC, l'Ajuntament de Barcelona, la Generalitat de Catalunya, la Fundació La Caixa i la Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació.

— IEC, 22 de gener. Taller internacional: «Science as cultural hegemony, gramscian concepts for the history of science». Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC), Centre d'Història de la Ciència i UAB.

— IEC, 25 de gener. Visita d'un grup de músics per a conèixer la barítona i la tenora de l'IEC. Benvinguda a càrrec

de Joandomènec Ros, president de l'IEC, i intervenció a càrrec de Joaquim Agulló, director del programa de recerca per al disseny de la barítona i de la tenora, catedràtic de la UPC i vicepresident de l'Institut. L'acte inclogué un homenatge a Francesc Elias i Prunera, professor, intèrpret de tible i director de diverses cobles i de la Banda Municipal de Barcelona. Organització: IEC.

— IEC, 3 de febrer. Lectura dramatitzada: *L'antiqvari*, de Santiago Ruñol, a càrrec de Cornucòpies Teatre. Organització: Amics de l'Art Romànic (IEC).

— Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, 7 de febrer. Fase catalana de l'Olimpíada Internacional de Física. Organització: Societat Catalana de Física (IEC).

— Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona, 8 de febrer. Olimpíada de Biologia de Catalunya 2014. Organització: Societat Catalana de Biologia (IEC).

— Octubre Centre de Cultura Contemporània (València), 12 de febrer. Conversa amb Adolf Tobeña a propòsit del seu llibre *Devots i descreguts: biologia de la religiositat*, en el marc del cicle *Dia de Darwin 2014*. Moderadora: Reis Juan, periodista. Organització: Delegació de l'IEC a València.

— IEC, 27 de febrer. Cinefòrum: *Das Experiment*, d'Oliver Hirschbiegel. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC).

— Palau de les Exposicions de Perpinyà, 1 de març. Quinzena edició del Dictat en Català de Perpinyà, amb un text de l'escriptor nord-català Jordi Carbonell. Organització: Regidoria dels Afers Catalans de l'Ajuntament de Perpinyà, amb la col·laboració de l'IEC.

— Edifici del Rectorat de la UdL, 4 de març. Acte d'investidura de Salvador Giner com a doctor *honoris causa* de la UdL. Salvador Giner, sociòleg i expresident de l'IEC, fou apadrinat per Fidel Molina Luque.

— IEC, 20 de març. Celebració de la XIX Prova Cangur de Matemàtiques. Organització: Societat Catalana de Matemàtiques (IEC).

— IEC, 27 de març. Acte del 40è aniversari del Grup Català de Sociolingüística. Organització: Societat Catalana de Sociolingüística (IEC).

— IEC, 23 d'abril. Diada de Sant Jordi a l'IEC. Jornada de portes obertes i venda de llibres al pati de la Casa de Convalescència i a la Rambla.

— Barcelona, 5 de maig. Itinerari: «Sanitat al Raval: una història de més de 500 anys», a càrrec de Laura Valls, del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC). Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC), amb la col·laboració de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC i l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

— IEC, 7 de maig. Sessió audiovisual: «La natura d'Escòcia. Les Hèbri-

des en bicicleta», a càrrec de Tato Rosés, traductor especialitzat en llibres tècnics de fotografia, esports i medicina. Organització: Societat Catalana de Fotògrafs de Natura (Institució Catalana d'Història Natural - IEC).

— Barcelona, 19 de maig. Itinerari: «Ciència i tecnologia a l'Exposició Universal de 1888», a càrrec de Miquel Carandell, del Centre d'Història de la Ciència de la UAB. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC), amb la col·laboració de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC i l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

— Barcelona, 2 de juny. Itinerari: «Històries naturals a Ciutat Vella Barcelona», a càrrec de Laura Valls, del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC). Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC), amb la col·laboració de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC i l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

— Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona, 12 de juny. Acte d'ingrés de Manuel Jorba a la Reial Acadèmia de Bones Lletres, amb el discurs «Verdaguer davant el vuit-cents català, de l'Acadèmia estant: entorn del *Record necrològic de Joaquim Rubió i Ors*».

— Barcelona, 16 de juny. Itinerari: «Històries de ciència a Gràcia», a càrrec de Miquel Carandell, del Centre d'Història de la Ciència de la UAB. Organització: Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica (IEC), amb la col·laboració de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC i l'Institut de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona.

— IEC, 25 de juny. Conferència de premsa per a la presentació de la XLVI Universitat Catalana d'Estiu (UCE), a càrrec de Joandomènec Ros, president de l'IEC i president de la Fundació UCE, i Salvador Alegret, president de la UCE.

— Liceu Renouvier de Prada (Conflent), del 17 al 23 d'agost. Universitat Catalana d'Estiu.

Difusió

Servei de Documentació i Arxiu de l'Institut d'Estudis Catalans

El fons documental i arxivístic de l'Institut d'Estudis Catalans està gestionat pel Servei de Documentació i Arxiu. D'una banda, la biblioteca està formada per les publicacions pròpies de l'IEC, que es cataloguen i es buiden bibliogràficament, i també per diversos fons especialitzats bàsicament en llengua i literatura. D'altra banda, l'Arxiu està format per dos conjunts documentals clarament diferenciats: la documentació històrica i administrativa que ha generat la mateixa institució des dels seus inicis (l'any 1907) fins ara, i nombrosos fons que corresponen a arxius d'entitats i arxius personals de membres de l'Institut i de personalitats destacades de la cultura catalana.

Amb l'objectiu de disposar d'un catàleg informatitzat que faciliti la conservació i la preservació, l'accés, la consulta i la difusió de la totalitat de la documentació que conté l'Arxiu de l'IEC, cada curs s'actualitza una base de dades documental que vol ser una eina de recerca, tant per a l'activitat interna de l'Institut com per als investigadors externs.

Llegats de l'Arxiu

MEMBRES

Fons Ramon d'Abadal i de Vinyals

Fons Ramon d'Alòs-Moner i de Dou

Fons Lluís Faraudó i de Saint-Germain

Fons Francesc Martorell i Trabal

Fons Salvador Giner de San Julián

Fons Lluís Nicolau d'Olwer

Fons Josep Roca-Pons [pendent d'inventari]

Fons Jaume Serra i Hünter

Fons Josep de C. Serra i Ràfols

Fons Ferran Soldevila

Fons Miquel Tarradell

Fons Esteve Terradas

Fons Josep Vallverdú i Aixalà - Jordi Rubió i Balaguer [correspondència]

ALTRES

Fons Amics de l'Art Vell

Fons Josep M. Batista i Roca [pendent d'inventari complet]

Fons del Congrés Internacional d'Arqueologia Clàssica (XIV, Tarragona, 1993)

Fons Editorial Pedagògica / APEC
Fons Masriera
Fons de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer
Fons Joan Prat (Armand Obiols)
Fons Mercè Rodoreda
Fons Subias i Galter

Llegats rebuts durant el curs 2013-2014

Durant el curs l'Institut d'Estudis Catalans ha rebut els fons següents:

- **Còpia facsímil il·lustrada a mà de l'*Atlas català* per part de la senyora Montserrat Galera (data de donació: 12 de març de 2014)**

La senyora Montserrat Galera i Monegal, sòcia honorària de la Societat Catalana de Geografia, fa la donació d'una còpia facsímil il·lustrada a mà de l'*Atlas català*, atribuït a Cresques Abraham i realitzat cap a l'any 1375, amb què l'infant Joan, fill del rei Pere el Cerimoniós, va obsequiar el nou rei de França Carles VI. També dona el llibre *Notice d'un atlas en langue catalane. Manuscrit de l'an 1375 conservé parmi les manuscrits de la Bibliothèque Royale sous le numéro 6816, fonds ancien, in folio maximo*, de J. A. C. Buchon i J. Tastu, editat a París el 1830 per l'Imprimerie Royale.

- **Fons Manuel Mundó i Marcet (data de donació: abril de 2014)**

Ha estat donada la documentació d'arxiu generada per Manuel Mundó i Marcet (1923-2012) com a membre de l'Institut d'Estudis Catalans, i com a president i vicepresident de la Secció Històrico-Arqueològica (1971-2012).

- **Fons Puig i Ferreté per part de la senyora Maria Montserrat Ferreté Deop (data de donació: 1 d'abril de 2014)**

La senyora Maria Montserrat Ferreté Deop fa una donació de les obres impreses sobre història medieval en diverses llengües.

- **Fons M. Teresa Ferrer i Mallol**

Consultes rebudes

Durant l'any 2013 es van dur a terme 374 consultes al Servei de Documentació i Arxiu i, durant el 2014, 452.

Material digitalitzat per a la preservació i difusió

L'any 2013 s'han digitalitzat 7.500 actes de reunions i 5.000 imatges de correspondència de les seccions.

L'any 2014 s'han digitalitzat 1.600 documents constitutius de l'IEC i 800 documents sobre patrimoni.

Materials publicats a l'Arxiu Digital de l'IEC

L'objectiu de l'Arxiu Digital de l'Institut d'Estudis Catalans (*arxiudigital.iec.cat/adiec*) és facilitar la preservació i la consulta de la documentació d'interès històric o científic conservada o generada per l'IEC. És un arxiu obert que va creixent amb la incorporació de noves col·leccions, i la documentació que s'ofereix en suport digital també es conserva en paper o en altres suports tradicionals.

Sèries de l'Arxiu de l'IEC

- Actes generals del Ple
- Actes de la Secció Històrico-Arqueològica
- Actes de la Secció de Ciències
- Actes de la Secció Filològica
- Actes de la Secció de Filosofia i Ciències Socials
- Anuaris inèdits
- Memòries inèdites
- Fotografies de membres

Altres fons

- Fons Esteve Terradas (inventari)
- Fons Mercè Rodoreda (mostra)

VIII. Societats filials

Les societats filials tenen per objectiu el conreu d'una o de diverses especialitats científiques o culturals. Són part integrant de l'estructura acadèmica i organitzativa de l'IEC com a entitats autònomes, i estan adscrites a una de les cinc seccions.

Les societats filials es regeixen per una reglamentació pròpia. Els presidents de les societats filials, durant l'exercici reglamentari de llur càrrec, assisteixen a les reunions de la secció corresponent i als plens de l'Institut.

El president de l'IEC, els presidents de les societats filials i els delegats que hi té l'Institut constitueixen la Comissió de les Societats Filials, la qual s'ha de reunir, com a mínim, una vegada a l'any per tal de tractar els afers d'interès comú.

A continuació hi ha la relació d'activitats de les societats, ordenades segons l'any de creació.

Institució Catalana d'Història Natural

Any de fundació: 1899*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOAN PINO VILALTA
Vicepresidència: PERE LUQUE PINO
Secretaria: MOISÈS GUARDIOLA BUFÍ
Tresoreria: ROSER CAMPENY VALLS
Vocalies: ÒSCAR ALOMAR KURZ
JAUME AYGUADÉ AYGUADÉ
EULÀLIA COMAS LAMARCA
XAVIER ESCUTÉ GASULLA
JULI PUJADE VILLAR
ORIOI OMS LLOBET
DELFI SANUY CASTELLS

Delegat de l'IEC: JOAQUIM GOSÁLBEZ NOGUERA

Representants de les delegacions

Delegació del Bages: FLORENCI VALLÈS SALA
Delegació del País Valencià: MÀRIUS MARTÍNEZ MARTÍ
Delegació d'Osona: GUILLEM BAGARIA MORATÓ
Delegació de la Franja de Ponent: ÀNGEL ROMO DIEZ
Delegació de la Garrotxa: XAVIER OLIVER MARTÍNEZ-FORNÉS

Grups de treball: Oxygastra - Grup d'Estudi d'Odonats de Catalunya
Societat Catalana de Fotògrafs de la Natura
Espais Naturals Protegits

Societats adherides: Centre d'Estudis de la Natura del Barcelonès Nord
Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà
Grup Mineralògic Català
Societat Catalana de Lepidopterologia
Societat Catalana de Micologia
Estació Biològica de l'Aiguabarreig

Associació Ibèrica de Mirmecologia
Associació Catalana de Malacologia
Objectiu Natura, Associació de Fotògrafs de Natura de Catalunya
Associació d'Amics del Museu de Ciències Naturals de Barcelona
Museu de Ciències Naturals de Barcelona
Societat Catalana d'Herpetologia
Centre Excursionista de Terrassa
Associació Montphoto
Consorti dels Espais Naturals del Delta del Llobregat
Associació Orquidològica de Catalunya
El Cau del Cargol

Nombre de socis: 1.025

* Aquesta institució és filial de l'IEC des del 1915.

Assemblea General

25 de juny de 2014. Assemblea General Ordinària, en què es nomenà soci d'honor Lluís Paluzié Mir, en reconeixement de la seva tasca naturalista, la presentació del qual van fer Joandomènec Ros i Josep Germain.

Cursos naturalistes

— 22 de febrer de 2014. «Processat i optimització de fotografies digitals», a càrrec d'Albert Masó, biòleg, professor, fotògraf de natura i assessor científic de National Geographic. Tingué lloc al Cèntric Espai Cultural del Prat de Llobregat.

— 22 i 23 de març de 2014. «Travessa geològica per la Depressió Central. De Montserrat al Port del Comte», a càrrec de Josep Biosca Munts, professor del Departament d'Enginyeria Minera i Recursos Naturals de la UPC, i d'Oriol Oms Llobet, professor de la Unitat d'Estratigrafia de la UAB.

— 26 i 27 d'abril de 2014. «Fauna herpetològica de Catalunya», a càrrec de Joan Maluquer, biòleg de la Societat Catalana d'Herpetologia-ICHN, i de Josep Melero, biòleg de la Societat Catalana d'Herpetologia. Tingué lloc a Can Jordà, al Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa.

— 10 i 11 de maig de 2014. «Observació i identificació d'aràcnids al camp», a càrrec d'Eduardo Mateos, del Departament de Biologia Animal de la UB. Tingué lloc al Museu Arxiu de Vilassar de Dalt.

— 17 i 18 de maig de 2014. «Mol·luscs marins del litoral de la Plana. Aprendre a censar la biodiversitat», a càrrec d'Enric Forner, de l'Ateneu de Natura. Tingué lloc a les platges de la Plana.

— 30 i 31 de maig de 2014. «Tècniques d'estudi de vertebrats al camp», a càrrec del biòleg David Guixé, del Centre Tecnològic i Forestal de Catalunya. Tingué lloc al Solsonès.

— 28 i 29 de juny de 2014. «Plantes d'alta muntanya. Diversificació en un medi limitat, complex i dinàmic», a càrrec del botànic i professor de la UB Josep Maria Ninot. Tingué lloc al Parc Nacional d'Aigüestortes i Estany de Sant Maurici.

— 5 i 6 de juliol de 2014. «Els macroinvertebrats de les aigües dolces. Taxonomia, biologia i ecologia», a càrrec del biòleg Pere Luque, del Museu de les Terres de l'Ebre; de Raül Escosa, director de l'Àrea de Serveis del CODE, i de Montse Masia, cap de l'Àrea de Control de Plagues del CODE. Tingué lloc a Amposta.

Sessions científiques

— 16 d'octubre de 2013. «Superació de l'enfrontament Ciència-Religió: on ens

trobem?», organitzat conjuntament per la ICHN i el Grup C3. Tingué lloc a la seu de l'IEC.

— 27 de novembre de 2013. Sessió inaugural del curs 2013-2014. «El delta de l'Ebre en perill? Una anàlisi dels reptes i de les realitats de la gestió de l'aigua al Baix Ebre», a càrrec de Narcís Prat, del Grup de Recerca FEM (UB); Carles Ibáñez, de l'IRTA de Sant Carles de la Ràpita, i Antoni Munné, de l'Agència Catalana de l'Aigua. Tingué lloc a la seu de l'IEC.

— 3 de desembre de 2013. «La biodiversitat faunística del Parc Natural de Sant Llorenç del Munt i l'Obac», a càrrec de Vicenç Bros, soci de la ICHN. Organitzada conjuntament amb la Secció de Ciències Naturals del Centre Excursionista de Terrassa. Tingué lloc al Centre Excursionista de Terrassa.

— 13 de desembre de 2013. «Les reserves de la biosfera i la conservació del territori: l'exemple de la reserva de la biosfera», a càrrec de Pere Fraga, de l'Institut Menorquí d'Estudis. Tingué lloc al Museu de les Terres de l'Ebre (Amposta).

— 14 de maig de 2014. «De Pius Font i Quer a l'avenir: evolució de l'etnobotànica a les terres catalanes», a càrrec de Joan Vallès (UB), dins el cicle *Recordant Pius Font i Quer*. Tingué lloc a l'Auditori Plana de l'Om de Manresa.

— 21 de maig de 2014. «Les adaptacions ecològiques de les plantes del nostre entorn», a càrrec de Josep Maria

Ninot (UB), dins el cicle *Recordant Pius Font i Quer*. Tingué lloc a l'Auditori Plana de l'Om de Manresa.

— 27 de maig de 2014. «Les plantes exòtiques, de nouvingudes a invasores», a càrrec de Ramon Maria Masalles (UB), dins el cicle *Recordant Pius Font i Quer*. Tingué lloc a l'Auditori Plana de l'Om de Manresa.

— 18 de juny de 2014. «Margalef i la biodiversitat», a càrrec de Jordi Flos i Salvador Pueyo (UB). Sessió conjunta entre la ICHN i la Societat Catalana de Biologia. Tingué lloc a la seu de l'IEC.

Recerca participativa

Hurant el curs 2013-2014 han continuat les activitats dels diversos grups de recerca participativa de la ICHN i de les seves delegacions i grups de treball, que són els següents: Orquídiades del Ripollès, Orquídiades del Solsonès, Ortòpters de la Garrotxa, Flora de la Garrotxa, Orquídiades de la Garrotxa, Papallones diürnes de la Garrotxa, Seguiment de les libèl·lules de Catalunya, Coleòpters florícoles del Vallès Occidental i Orquídiades d'Osona.

Jornades i seminaris

— IEC, 12 de novembre de 2013. X Sessió conjunta CREA-SCB-ICHN (Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals, Societat Catalana de Biologia i Institució Catalana d'Història Natural): «Els ecosistemes metropolitans davant del canvi global». Tingué lloc a l'IEC.

— IEC, 29 de març de 2014. Jornada sobre la Conservació del Patrimoni Natural.

— 27 d'abril de 2014. Sortida matinal. Observació d'orquídiades a Begues (Baix Llobregat). Sortida conjunta amb l'Associació Orquidològica de Catalunya.

— IEC, 18 de juny de 2014. Sessió Conjunta ICHN-SCB: «Margalef i la biodiversitat», coorganitzada amb la Societat Catalana de Biologia de l'IEC, amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona. Emmarcada en el cicle commemoratiu del desè aniversari de la mort de Ramon Margalef, va incloure les conferències «Informació i biodiversitat en l'ecologia de Margalef», a càrrec de Jordi Flos, i «Informació i biodiversitat després de Margalef», a càrrec de Salvador Pueyo, i la intervenció de Mercè Durfort.

— 22 a 27 de juny de 2014. Tenth International Congress on Rudist Bivalves, organitzat per la Universitat Autònoma de Barcelona i el Museu de Ciències Naturals de Barcelona, amb la col·laboració de la Institució Catalana d'Història Natural. Tingué lloc a l'Hotel Campus de Bellaterra.

Publicacions

Notícies de la Institució, núm. 109 (setembre-octubre 2013); núm. 110 (novembre-desembre 2013); núm. 111 (gener-febrer 2014); núm. 112 (març-abril 2014); núm. 113 (maig-juny 2014); núm. 114 (juliol-agost 2014).

Projectes

— Els sistemes naturals del delta del Llobregat. Estudi pluridisciplinari sobre els sistemes naturals d'aquesta zona humida en el qual participen vint equips diferents de recerca.

— Estratègia Catalana de Conservació de Flora (ECCF). Per encàrrec del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural s'ha elaborat i presentat l'ECCF.

— «Estat del medi natural a Catalunya», càlcul dels indicadors per a elaborar l'Informe sobre l'Estat i les Tendències del Medi Natural a Catalunya 2013.

Col·laboracions i participació

El curs 2013-2014 s'han fet diferents presentacions relacionades amb l'estudi de la natura i la seva conservació: *Apassionats per la natura*: Barcelona, Girona, Reus i Lleida; *L'aportació dels ciutadans a la ciència*: Montesquiu; *Parcs naturals, realitat o ficció?*: Sabadell; *Paisatges retrobats*: Solsona, entre d'altres.

La Institució participa en les juntes rectores de diversos espais naturals protegits, així com en diversos consells i comissions: Consell de Protecció de la Natura; Comissió de Política Territorial i Urbanisme de Catalunya; Consell Assessor de l'Observatori del Paisatge de Catalunya; Comissió per a la Sostenibilitat de les Terres de l'Ebre; Consell Científic Assessor del Parc Natural de

Collserola, i Comissió Tècnica de Boscos Singulars. És membre de la Xarxa Catalana de Custòdia del Territori. Té convenis de col·laboració amb l'Ajuntament del Prat de Llobregat, la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya i la Diputació de Barcelona, i ha signat el Compromís Ciutadà per a la Sostenibilitat - Agenda 21 de Barcelona.

Activitats de la Delegació del Bages*Sortides naturalistes*

Curs de sortides guiades a espais naturals de Catalunya dedicades a botànica, zoologia, ecologia i geologia, més un curs de botànica descriptiva. El conjunt d'aquestes sortides és una mostra representativa de la varietat d'ambients naturals catalans i de les diferents disciplines que estudien la natura, a càrrec de Jordi Badia, Oriol Oms i Florenci Vallès. Dins el cicle de sortides guiades, s'han dut a terme les sortides següents:

— 5 d'octubre de 2013. Les gorges de la Fou i la bateria de Santa Engràcia (Vallespir, Catalunya del Nord).

— 9 de novembre de 2013. Del pantà de Sau a Tavertet.

— 14 de desembre de 2013. Del Puigventós a la Puda per Sant Salvador de les Espases.

— 18 de gener de 2014. Les cales de l'Estartit (Baix Empordà).

— 15 de febrer de 2014. El passat miner i la flora del Carbonífer d'Ogassa (Ripollès).

— 15 de març de 2014. La serra de Llaberia (Baix Camp).

— 12 d'abril de 2014. De Santa Maria de Besora a Sant Pere de Torelló pel salt del Mir i el santuari de Bellmunt (Osona).

— 10 i 11 de maig de 2014. Reserva de fauna africana de Sigéan i les gorges de Galamús (Llenguadoc i Fenolledes, Catalunya del Nord).

— 14 de juny de 2014. Collegats, el Museu de les Papallones de Catalunya i els salins de Gerri de la Sal.

— 12 de juliol de 2014. Tosa d'Alp (Berguedà), al Parc Natural del Cadí-Moixeró.

Actes commemoratius del 50è aniversari de la mort de Pius Font Quer

— 31 de maig de 2014. Caminada per l'anella verda de Manresa, amb una visita als espais d'interès botànic per a reconèixer-ne la vegetació.

— 25 d'abril de 2014. Comemoració del 50è aniversari de la mort de Pius Font i Quer, a l'Ajuntament de Manresa. Hi intervingueren l'alcalde Manresa, Valentí Junyent; Pere Rubió i Josep Maria Mata, en qualitat d'antics professors de l'Institut Pius Font i Quer de Manresa; Josep Vigo i Bonada, botànic que conegué Font i Quer i que glossà la figura del mestre; Raül Font-Quer, el nét del botànic, i Joandomènec Ros, president de l'IEC.

Activitats de la Delegació d'Osona - Grup de Naturalistes d'Osona

Projectes de conservació

Concurs fotogràfic de papallones, de l'1 de març al 31 de setembre de 2014.

Grups de treball

— Custòdia del territori, coordinat per Carles Martorell.

— Projecte Basses, coordinat per Josep Roca i Carles Martorell.

— Projecte Mussols, coordinat per Laia Giménez i Jordi Baucells.

— Projecte Gat Salvatge, coordinat per Ramon Pou i Jordi Faus.

— Atles d'orquídies d'Osona, coordinat per Jordi Faus i David Vilasís.

— Grup de Treball Ornitològic, coordinat per Martí Franch.

Sortides i activitats

S'han realitzat diverses sortides sobre orquídies, odonats, ratpenats, bolets, etc., i el cicle *Descobreix els sistemes aquàtics*:

— 28 de setembre de 2013. La geologia i els fòssils.

— 5 d'octubre de 2013. Els mamífers petits.

— 26 d'octubre de 2013. Els mamífers carnívors.

— 15 de març de 2014. Anellament científic d'ocells.

— 17 de maig de 2014. Les orquídies.

— 24 de maig de 2014. El dia del peix viatger.

— 31 de maig de 2014. La vegetació de ribera.

Activitats de la Delegació de la Garrotxa

Grups de treball

— Grup Orchis d'estudi de les orquídiades, coordinat per Xavier Béjar.

— Grup d'estudi de papallones diürnes, coordinat per Jordi Artola, Beth Cobo i Mike Lockwood.

— Grup de flora vascular, coordinat per Xavier Oliver.

— Grup de flora amenaçada, coordinat per Xavier Oliver i Beatriz Tenas.

— Grup d'estudi dels ortòpters, coordinat per Rafael Carbonell.

— Grup d'estudi dels ocells, coordinat per Fran Trabalon.

— Grup d'estudi de les libèl·lules, coordinat per Xavier Oliver.

Sessions i sortides divulgatives

— 12 d'octubre de 2013. Xerrada *Els arbres de la vall d'Hostoles. Repàs sobre les espècies d'arbres presents a la Vall d'Hostoles*, a càrrec de Ramon Cros, Pere Solà i Xavier Oliver. Tingué lloc a l'Esbart de Sant Feliu de Pallerols,

— 13 d'octubre de 2013. Sortida matinal *Els arbres de la vall d'Hostoles pels boscos de la Fàbrega de Sant Feliu de Pallerols sobre les espècies d'arbres presents a la Vall d'Hostoles*, a càrrec de Ramon Cros, Pere Solà i Xavier Oliver.

— 26 d'octubre de 2013. Xerrada *Els arbres vells de la vall d'Hostoles. Inventari d'arbres monumentals de la Vall d'Hostoles*, a càrrec de Miquel Amargant i Ramon Cros. Tingué lloc a l'Esbart de Sant Feliu de Pallerols.

— 27 d'octubre de 2013. Sortida matinal *Els arbres vells de la vall d'Hostoles per la vall de Sant Iscle i les Planes d'Hostoles. Observant arbres monumentals*, a càrrec de Miquel Amargant i Ramon Cros.

— 9 de novembre de 2013. Xerrada *Canvis en els boscos els darrers segles. Inventari d'arbres monumentals de la Vall d'Hostoles*, a càrrec de Josep Maria Panareda. Tingué lloc a l'Esbart de Sant Feliu de Pallerols.

— 10 de novembre de 2013. Sortida matinal *Canvis en els boscos els darrers segles per Sant Feliu de Pallerols*, a càrrec de Josep Maria Panareda.

— 22 de febrer de 2014. Presentació del projecte «Atles de papallones diürnes de la Garrotxa».

— 26 d'abril de 2014. Visita comentada a la fageda i rodals de teix de les Olletes (la Vall d'en Bas, la Garrotxa), a càrrec de Joan Montserrat i Antònia Caritat.

— 27 d'abril de 2014. Sortida *Descobreix la Moixina amb la teva càmera*, a càrrec dels fotògrafs de Fotoformació Marc Homs i Pepi Compte, i els experts en fauna i flora de la ICHN.

— 1 de maig de 2014. Grup de flora. *Plantes de Sant Feliu de Pallerols*,

a càrrec de Xavier Oliver. Trobada al Firal de Sant Feliu.

— 11 de maig de 2014. Sortida de flora. *Plantes de la Vall d'Hostoles*, a càrrec de Xavier Oliver.

— 11 de maig de 2014. Grup d'orquídiades. *La Barroca*.

— 1 de juny de 2014. Grup d'orquídiades. *Bassegoda*, a càrrec de Xavier Béjar.

— 15 de juny de 2014. Grup d'orquídiades. *Pic de les Bruixes - Sant Marc*, a càrrec de Xavier Béjar.

— 29 de juny de 2014. Sortida matinal. *Flora de la Garrotxa*, a càrrec de Xavier Oliver.

— 29 de juny de 2014. Grup de flora. *Plantes de Falgars*, a càrrec de Xavier Oliver.

— 27 de juliol de 2014. *Ortòpters*, a càrrec de Rafael Carbonell.

La cooperació transfronterera com a eina de conservació de flora patrimonial del Pirineu (Andorra, Catalunya i França)

Projecte transfronterer de seguiment d'espècies de flora patrimonial dels espais naturals catalans (Andorra, Catalunya i França), en el qual participen la Federació de Reserves Naturals Catalanes i el Parc Natural Regional dels Pirineus Catalans (Govern de França), els Parcs Naturals de la Vall de Comapedrosa i de la vall del Sorteny i el Centre d'Estudis de la Neu i la Muntanya (Govern d'Andorra), els

Serveis Territorials de Girona de Medi Natural, els Parcs Naturals de l'Alt Pirineu i del Cadí-Moixeró (Generalitat de Catalunya), l'Association Charles Flahault i la Institució Catalana d'Història Natural.

Cicle Els líquens de la Garrotxa, a càrrec d'Esteve Llop

— 5 d'abril de 2014. *Els líquens dels alzinars*.

— 18 de maig de 2014. *Els líquens de fagedes i rouredes*.

— 8 de juny de 2014. *Els líquens de roques volcàniques*.

— 13 de juliol de 2014. *Els líquens de roques sedimentàries*.

Tertúlies naturalístiques

— 10 d'octubre de 2013. *Per què protegir determinades espècies de plantes i animals?*

— 14 de novembre de 2013. *El top 10: la llista negra dels animals invasors de la Garrotxa*.

— 12 de desembre de 2013. *Tot s'hi val a l'hora de fer una foto de natura?*

— 16 de gener de 2014. *Els ocells de la Garrotxa: Què en sabem?*

— 13 de febrer de 2014. *Les xarxes socials i les entitats naturalistes*.

— 13 de març de 2014. *El top 10: la llista negra de les plantes invasores de la Garrotxa*.

— 10 d'abril de 2014. *Els mamífers de la Garrotxa: què en sabem?*

— 8 de maig de 2014. *Les migracions dels animals a la Garrotxa*.

— 12 de juny de 2014. *La biodiversitat a la comarca de la Garrotxa*.

Seminaris

— 15 de febrer de 2014. VIII Seminari sobre Patrimoni Natural de la Comarca de la Garrotxa. Tingué lloc a l'Institut Municipal de Promoció de la Ciutat, IMPC (Olot).

Publicacions

Lithodora. Novetats botàniques de la Garrotxa, 2011.

Annals de la Delegació de la Garrotxa, núm. 6: *VI Seminari sobre patrimoni natural de la comarca de la Garrotxa, celebrat a Olot el 18 de febrer de 2012*.

Grup de treball Societat Catalana de Fotògrafs de Natura

Exposicions

— «La natura, per si, és art». Mostra de fotografies de natura argentina, la major part de les quals eren d'aus d'Amèrica del Sud, que s'instal·là a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans el mes de març de 2014.

— «Formes i textures de la natura». L'11 de febrer de 2014 es va presentar aquesta mostra a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, que va ser exposada també a la Universitat de Lleida, al Centre Cultural i la Biblioteca del Casino de Manresa, a la piscifactoria del Pont de

Suert i a la Secció de Ciències Naturals i el Centre Excursionista de Terrassa.

— «MontPhoto». El 29 d'abril de 2014 s'inaugurà l'exposició a l'IEC i Paco Membrives presentà el llibre *Inspirats per la natura*.

Sessions audiovisuals

— 1 d'octubre de 2013. Sessió inaugural del grup de treball *National Geographic! 125 anys de la revista*, amb les intervencions de Joandomènec Ros, president de l'IEC, catedràtic d'ecologia i assessor científic de National Geographic (NG), Albert Masó, biòleg, professor i assessor científic de NG; Anna Lluch, cap de redacció de NG; i Eva Van Den Berg, periodista i redactora de NG.

— 26 de novembre de 2013. *La volta al món*, a càrrec de Mireia Puntí.

— 2 de febrer de 2014. *Fotografia i conservació*, a càrrec de Joan de la Malla.

— 7 de maig de 2014. *La natura d'Escòcia. Les Hèbrides en bicicleta*, a càrrec de Tato Rosés, a l'IEC.

Grup de treball d'estudi dels odonats Oxygastra

Han continuat les tasques relacionades amb l'*Atles dels odonats de Catalunya*.

Tingueren lloc les V Jornades Odonatològiques de Catalunya, els dies 14 i 15 de setembre de 2013, a Bellver de Cerdanya.

Grup de treball Espais Naturals

Protegits

S'hi duen a terme les tasques següents:

— Coordinació de la Comissió d'Espais Naturals de l'IEC.

— Elaboració de l'informe *Aportacions del Consell de Protecció de la Natura*, en relació amb les espècies protegides i amenaçades, amb el suport de la Secció de Ciències Biològiques de l'IEC.

— Participació en juntes rectores, consells i comissions relacionades amb els espais naturals protegits: Alt Pirineu, Zona Volcànica de la Garrotxa, Aiguamolls de l'Empordà, Collserola, etc.

Cal destacar l'organització de la jornada *La conservació del patrimoni natural de Catalunya: problemàtica, anàlisi i oportunitats*, que tingué lloc a l'IEC el 29 de març de 2014. Hi participaren deu experts per a exposar el seu punt de vista sobre la situació actual dels ecosistemes forestals, agraris, marins i aquàtics, del patrimoni geològic, de les espècies amenaçades i exòtiques, i dels espais naturals protegits terrestres i marins. S'hi va llegir la *Declaració en favor del patrimoni natural de Catalunya*, un document signat col·lectivament amb el qual es pretén advertir de la situació i reclamar accions per a redreçar-la.

Societat Catalana de Biologia

Any de fundació: 1912

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 29 de juny de 2014

Presidència:	LLUÍS TORT BARDOLET
Vicepresidència 1a:	ÀUREA NAVARRO SABATÉ
Vicepresidència 2a:	JORDI BARQUINERO MAÑEZ
Secretaria general:	JOSEP CLOTET ERRA
Vicesecretaria:	ARCADI NAVARRO CUARTIELLAS
Tresoreria:	CARME SEGARRA ROBERT
Vocalia d'Acció Territorial:	JORDI BERMÚDEZ MAR
Vocalia de Comunicació:	JOAN DURAN FERRER
Vocalia d'Ensenyament:	ROSA PÉREZ ROURA
Vocalia de Publicacions i Lexicografia:	RICARD ROCA PASCUAL
Vocalia de Seccions:	RAMON ROCA PUIG
Vocalia d'Estudiants:	MARTA LLAURADÓ

A partir del 30 de juny de 2014

Presidència:	JOSEP CLOTET ERRA
Vicepresidència 1a:	ÀUREA NAVARRO SABATÉ
Vicepresidència 2a:	JORDI BARQUINERO MAÑEZ
Secretaria general:	ROSA PÉREZ ROURA
Vicesecretaria:	MARINA RIGAU RESINA
Tresoreria:	MARC MARTÍ-RENOM
Vocalia d'Acció Territorial:	ORIOL CABRÉ FABRÉ
Vocalia de Comunicació:	JOAN DURAN FERRER
Vocalia d'Ensenyament:	CARLES GIMÉNEZ ESTEBAN
Vocalia de Publicacions i Lexicografia:	DOLORS VAQUÉ VIDAL
Vocalia de Seccions:	ALBERT JORDAN VALLÈS
Vocalia de Promoció:	EVA COLÀS ORTEGA
Vocalia d'Estudiants:	ORIOL IBORRA EGEA

Delegat de l'IEC:	RICARD GUERRERO MORENO
-------------------	------------------------

Coordinadors de les seccions especialitzades

Aqüicultura	JOSEP PLANAS
Biofísica	PERE GARRICA
Biologia del Desenvolupament	JORDI GARCIA
Biologia Evolutiva	MONTSE PAPACEIT
Biologia i Indústria	RAMON ROCA
Biologia Molecular	ALBERT JORDAN
Biologia Molecular del Càncer	GABRIEL CAPELLÀ
Biologia de la Reproducció	ENRIC RIBES
Biologia de Sistemes	ALBERT SORRIBAS
Biologia i Societat	CRISTINA JUNYENT
Ecologia Aquàtica	RAMON MASSANA
Ecologia Terrestre	JOSEP MARIA ESPELTA
Ensenyament	CARLES GIMÉNEZ
Estudiants	MARTA LLAURADÓ I ORIOL IBORRA
Fisiologia Vegetal	ANNA CAÑO
Genòmica i Proteòmica	MARIO CÁCERES
Microbiologia	MERCEDES BERLANGA
Neurobiologia Experimental	JOSEP SAURA
Secció conjunta de Biologia	
Computacional i Matemàtica	RODERIC GUICÓ
Senyalització Cel·lular i Metabolisme	FRANCESC VINYALS
Virologia	MIGUEL ÀNGEL MARTÍNEZ
	ANA ANGULO
SCB a Alacant	IVAN QUESADA
SCB a Illes Balears	BALBINA NOGALES
SCB a Lleida	M. ÀNGELES DE LA TORRE
SCB al Pallars	XAVIER CASTELLS
SCB a València	LLUÍS PASCUAL
SCB a Vic	JULITA OLIVERAS
Secció SCB al Vallès	JORDI BARBÉ
Nombre de socis:	1.425

Sessió inaugural del curs

— IEC, 26 de novembre de 2013. Sessió inaugural del curs amb la conferència «Gens i funcions de la microbiota intestinal humana», a càrrec de Francisco Guarner, cap clínic del Servei de l'Àpares Digestiu de l'Hospital Universitari Vall d'Hebron.

Cursos, seminaris i congressos

— 25 a 27 de setembre de 2013. Iberian Congress of Biological Systematics, organitzat per la Secció de Biologia Evolutiva de la SCB i celebrat a la seu de l'IEC.

— 17 de desembre de 2013. «9th Workshop on genomics and proteomics», organitzat per la Secció de Genòmica i Proteòmica de la SCB i dut a terme a la seu de l'IEC.

— 4 de febrer de 2014. *Dia de Darwin 2014*, organitzat per la Secció de la SCB a València i dut a terme a la llibreria 3i4 OCCC (València).

— 8 de febrer de 2014. *Olimpíada de biologia 2014*, organitzada per la Secció d'Ensenyament de la SCB i duta a terme a la Facultat de Biologia de la UB.

— 7 de març de 2014. «Workshop in translational genomics», organitzat per la Secció de Biologia Molecular de la SCB i dut a terme a la Sala d'Actes de la Universitat de Vic.

— 8 d'abril de 2014. «Molecular processing of physical and chemical signals in sensory cells», organitzat per la

Secció de Biofísica de la SCB i dut a terme a l'Edifici Gaia de la UPC, a Terrassa.

Jornades

— 13 a 16 d'octubre de 2013. Workshop 2013: «Epigenetics for Improved Food Production: from model to practice», jornada organitzada per la Secció d'Aquicultura de la SCB i celebrada a l'Hotel Eden Roca de Sant Feliu de Guíxols.

— 12 de novembre de 2013. *Els ecosistemes metropolitans davant del canvi global*, jornada organitzada conjuntament per la Secció d'Ecologia Terrestre de la SCB, la Institució Catalana d'Història Natural i el Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals. Tingué lloc a la seu de l'IEC.

— 15 de novembre de 2013. RECAM. Reunió Científica Anual de la Secció de Microbiologia, organitzada per la Secció de Microbiologia de la SCB i celebrada a la seu de l'IEC.

— 22 de novembre de 2013. I Jornada de Bioinformàtica i Biologia Computacional, organitzada per la Secció de Biologia Computacional i Bioinformàtica de la SCB i per Bioinformatics Barcelona, i celebrada a l'Auditori del RBA (Barcelona).

— 22 de novembre de 2013. III Jornada Internacional Prometeo-GV: «Stop Diabetes», organitzada per la secció de la SCB a Alacant i celebrada al campus d'Alacant de la Universidad Miguel Hernández d'Elx.

— 29 de novembre de 2013. *Conservar Aprofitant. Com integrar el canvi global en la gestió dels boscos espanyols*, jornada organitzada pel Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals, amb la col·laboració de la Secció d'Ecologia Terrestre de la SCB, i celebrada a la seu de l'IEC.

— 2 de desembre de 2013. XII Jornada de Virologia / BCN Virology Meeting 2013, organitzada per la Secció de Virologia de la SCB i celebrada a la seu de l'IEC.

— 10 de desembre de 2013. Jornades de Santa Llúcia. Cap a la millora de l'aire a Barcelona. Organitzades per la Secció de Biologia i Societat de la SCB i celebrades a la seu de l'IEC.

— 10 de desembre de 2013. Jornada sobre el Metabolisme del Càncer, organitzada per la Secció de Senyalització de la SCB i celebrada a la seu de l'IEC.

— 12 de desembre de 2013. I Jornada entre Científics de Plantes i Empresa, organitzada per la Secció de Biologia de Plantes de la SCB i celebrada a la Reial Acadèmia de Medicina.

— 10 de gener de 2014. *Nous avenços en ecologia microbiana*, jornada organitzada per la Secció de Microbiologia de la SCB i celebrada a l'Institut de Ciències del Mar-Centre Mediterrani d'Investigacions Marines i Ambientals (Barcelona).

— 18 de març de 2014. IV Jornada de Cromatina i Epigenètica, or-

ganitzada per la Secció de Biologia Molecular de la SCB i celebrada a la seu de l'IEC.

— 29 d'abril de 2014. Jornada de la Immunologia, organitzada per la SCB i la SCI i celebrada a la seu de l'IEC.

— 17 de maig de 2014. XIV Matinal de l'Evolució, jornada d'actualització científica per a professorat de secundària i batxillerat. L'organitzà la Secció de la SCB a València i tingué lloc a l'Auditori Joan Plaça, del Jardí Botànic de la Universitat de València.

— 30 de maig de 2014. III Jornada de Biologia a l'Ensenyament, organitzada per la Universitat de València i la SCB, i celebrada al Jardí Botànic de la Universitat de València.

— 10 i 11 de juny de 2014. XXI Jornada de Biologia Molecular, organitzada per la Secció de Biologia Molecular amb la col·laboració de la Secció de Biologia i Indústria, i celebrada a la seu de l'IEC.

— 1 de juliol de 2014. Jornada de Biologia Evolutiva, organitzada per la Secció de Biologia Evolutiva de la SCB i celebrada a la seu de l'IEC.

Cicles i conferències

— 22 de gener de 2014. «Nobel prize for protein secretion: the big unsolved questions», conferència dins el cicle dedicat als premis Nobel de l'any 2013. A càrrec de Vivek Malhortra, del Centre de Recerca Genòmica, i celebrada a la seu de l'IEC.

*Conferències de la Secció
d'Ensenyament*

— 30 d'octubre de 2013. «L'aigua que mengem: negoci per a uns, fam per a d'altres i un impacte ambiental creixent», a càrrec de Narcís Prat, del Departament d'Ecologia de la UB. Tingué lloc a la seu de l'IEC.

— 29 de gener de 2014. «Canvi de paradigma en la teràpia contra el càncer: el tractament personalitzat», a càrrec de Pere Gascon i Vilaplana, cap del Servei d'Oncologia Mèdica de l'Hospital Clínic de Barcelona, coordinador de recerca de l'Institut Clínic de Malalties Hematològiques i Oncològiques i professor titular de la Universitat de Barcelona. Tingué lloc a la seu de l'IEC.

— 12 de març de 2014. «Descodificant el nostre genoma: epigenètica en la salut i en la malaltia», a càrrec de Maria Berdasco Menéndez, investigadora del Programa d'Epigenètica i Biologia del Càncer (PEBC) de l'Hospital Duran i Reynals. Tingué lloc a la seu de l'IEC.

*Conferències del Col·legi de Biòlegs
de Catalunya, amb la col·laboració
de la SCB*

— 21 d'octubre de 2013. «Expedició científica Yasuní». Tingué lloc a la seu de l'IEC.

— 23 d'octubre de 2013. «Diagnòstic i tractament de les infeccions per toxoplasma». Tingué lloc a la seu de l'IEC.

— 31 d'abril de 2014. «Entomologia forense: quan les evidències s'escapen». Tingué lloc a la seu de l'IEC.

*Tertúlies de literatura científica
de la Secció de Vic de la SCB*

— 6 de novembre de 2013. «El coltan, un mineral molt apreciat». Tingué lloc a la Universitat de Vic.

— 13 de novembre de 2013. «Els elements químics, caiguts del cel i imprescindible a la Terra». Tingué lloc a la Universitat de Vic.

— 17 de desembre de 2013. «Per a què serveix el sexe?». Tingué lloc a la Universitat de Vic.

— 5 d'abril de 2014. «Les pioneres. Les dones que van canviar la societat i la ciència». Tingué lloc a la Universitat de Vic.

*Altres activitats i sessions
extraordinàries*

— 4 de febrer de 2014. Olimpíada de Biologia 2015, organitzada per la Secció d'Ensenyament de la SCB i duta a terme a les diferents universitats catalanes.

— 5 de febrer de 2014. Sessió en record de Lynn Margulis, organitzada per l'Ateneu Barcelonès, amb la col·laboració de la Secció de Microbiologia de la SCB. Tingué lloc a la Sala Verdaguer de l'Ateneu Barcelonès.

— 21 de febrer de 2014. Lliurament dels premis de l'Olimpíada de Biologia, a càrrec de la Secció d'Ense-

nyament de la SCB i celebrat a la seu de l'IEC.

Publicacions

Epigenetics and Periconception Environment: Proceedings of the EPICONCEPT Workshop 2013. Epigenetics for Improved Food Production: from Model to Practice. Sant Feliu de Guíxols: Societat Catalana de Biologia, 2013.

Treballs de la Societat Catalana de Biologia, núm. 64 (2013).

Premis

El Premi de la Societat Catalana de Biologia, inclòs en el LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC, fou atorgat a la senyora Elionora Peña Lozano pel treball *Vulnerabilitat per psicosis mesurada en població sana catalana: el gen p250GAP*. Així mateix, la ponència —formada per Dolors Vaqué, Àurea Navarro i Joan Duran— acordà concedir un accèssit a la senyora Elena Vicario Orri pel treball *El rol de CREB en l'excitabilitat dels astròcits*. El lliurament es féu dins la cerimònia de lliurament dels Premis Sant Jordi de l'IEC, el dia 22 d'abril de 2014.

Societat Catalana de Filosofia

Any de fundació: 1923

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOSEP MONSERRAT MOLAS
 Vicepresidència: XAVIER GARCÍA-DURAN
 Secretaria: BERNAT TORRES MORALES
 Tresoreria: CONRAD VILANOU TORRANO
 Vocalia: MARIA ARQUER CORTÉS
 ÀNGELS BALDÓ BULLIDO
 JOAN CUSCÓ CLARASÓ
 JOAN GONZÁLEZ GUARDIOLA
 XAVIER SERRA BESALÚ

Delegat de l'IEC: PERE LLUÍS FONT

Coordinadors de les seccions especialitzades

Secció de Lògica i Filosofia de la Ciència: JOAN ROSELLÓ MOYA
 Secció de Filosofia Antiga: JORDI SALES CODERCH
 Secció de Filosofia Medieval: MIGUEL CANDEL SANMARTÍN
 Secció de Filosofia Moderna:
 Grup d'Estudis Fichteans: SALVI TURRÓ TOMÀS
 Secció de Filosofia Contemporània:
 Grup d'Estudis Fenomenològics: FRANCESC PEREÑA BLASI
 Grup d'Estudis Sartreans: IGNASI ROVIRÓ ALEMANY
 Grup de Filosofia Analítica: AMBRÒS DOMINGO BELANDO
 Grup de Filosofia Personalista: ALBERT LLORCA ARIMANY
 Secció de Filosofia Pràctica:
 Grup de Didàctica de la Filosofia: FÈLIX RABAL QUEIXALÓS
 Grup Ad Hoc: ÀNGELS BALDÓ BULLIDO
 Secció de Filosofia Catalana: JORDI SALES CODERCH
 Secció de Filosofia Clàssica Alemanya: SALVI TURRÓ TOMÀS
 M. RAMON CUBELLS BARTOLOMÉ

Nombre de socis: 181

Activitats

Durant el curs 2013-2014, les diferents seccions i grups de la Societat Catalana de Filosofia (SCFIL) dugueren a terme diverses activitats, entre les quals destaquen les següents:

La Secció de Filosofia Pràctica organitzà el seminari «És vigent el pensament de Schopenhauer?», en el qual es va llegir l'obra *El món com a voluntat i representació*, d'A. Schopenhauer. Aquesta lectura es realitzà al llarg de tretze sessions, des del 14 d'octubre de 2013 fins al 16 de juny de 2014.

El Grup de Filosofia Antiga, en col·laboració amb el grup de recerca EIDOS (2009SGR447), organitzà diversos seminaris d'octubre de 2013 a juny de 2014.

L'activitat principal del Grup de Filosofia Analítica durant el curs fou l'organització de dotze sessions, programades entre el 9 d'octubre de 2013 i el 28 de maig de 2014, amb el títol *Sobre la vida i la mort*. L'activitat, destinada als membres de la Societat Catalana de Filosofia i a professors de filosofia d'ensenyament secundari, es dugué a terme a la seu de l'IEC.

El Grup d'Estudis Fenomenològics organitzà sessions de treball i de valoració de les ponències del X Congrés Internacional de la Sociedad Española de Fenomenología (27, 28 i 29 de novembre de 2013). Foren deu sessions celebrades un divendres al mes, del 3 d'octubre de 2013 al juny de 2014.

La Societat Catalana de Filosofia, juntament amb la Secció de Filosofia Medieval, ARDIT (Associació de Recerca i Difusió Interdisciplinària en Cultures Medievales) i el Departament d'Història de la Filosofia, Estètica i Filosofia de la Cultura (Universitat de Barcelona), organitzà el curs «Reconstruir l'edat mitjana. Les identitats reflectides», estructurat en deu sessions, de setembre de 2013 a novembre de 2014.

Així mateix, la Societat ha dut a terme altres activitats que es detallen a continuació:

— Del 12 de setembre al 20 de novembre de 2013. Mostra de fotofilosofia (amb motiu del Dia Mundial de la Filosofia, UNESCO). Organitzada per Ad Hoc-Grup de didàctica de la Societat Catalana de Filosofia.

— 3 d'octubre de 2013. Conferència «Perception and doxa-some doxic reflections on seeing and the formation of concepts in relation to the discovery of cave art», a càrrec de Mats Rosengren (Universitat Södertörns) i organitzada pel Grup d'Estudis Fenomenològics de la Societat Catalana de Filosofia.

— 3 i 4 d'octubre de 2013. XVIII Col·loqui de Vic. «L'Estat». Organitzat per la Societat Catalana de Filosofia, amb la col·laboració de la Societat de Filosofia del País Valencià, l'Associació Filosòfica de les Illes Balears, l'Ajuntament de Vic i el Patronat d'Estudis Osonencs.

— 19 d'octubre de 2013. Jornades Ponentines de Filosofia. Organitzades per la Societat Catalana de Filosofia, Òmnium Cultural i l'Institut d'Estudis Ilerdencs. Es van dur a terme a Solsona.

— 22 d'octubre de 2013. Ponència de Jordi Beltran per als alumnes del Màster de Formació del Professorat. L'organitzà Ad-Hoc Grup de didàctica de la Societat Catalana de Filosofia i es dugué a terme a la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona.

— 31 d'octubre de 2013. V Jornada del Grup de Filosofia Personalista: «La identitat humana davant el món contemporani en l'obra de Paul Ricoeur». Organitzada pel Grup de Filosofia Personalista i amb les intervencions de Bonaventura Pedemonte, Sergi Mas i Albert Llorca. Se celebrà a la seu de l'IEC.

— 5 de novembre de 2013. Presentació de la publicació de John Burnet *La filosofia grega. De Tales a Plató* (Societat Catalana de Filosofia, IEC, 2013). Acte organitzat per la Secció de Filosofia Antiga de la Societat Catalana de Filosofia, amb la col·laboració del Grup de Recerca EIDOS (2009SGR447). Se celebrà a la Facultat de Filosofia de la Universitat de Barcelona.

— 26 de novembre de 2013. Sessió inaugural del curs 2013-2014 de la Societat Catalana de Filosofia: «Passat, present i futur del “camp” filosòfic català», a càrrec de Josep M. Bech Duró. Tingué lloc a la seu de l'IEC.

— 27 de novembre de 2013. Sessió inaugural del Congrés Internacional de la Sociedad Española de Fenomenología, en col·laboració amb el Grup d'Estudis Fenomenològics de la Societat Catalana de Filosofia, amb una conferència de Lester Embree i la presentació de la traducció catalana d'*Anàlisi reflexiva. Una primera introducció a la fenomenologia* (Edicions de la Universitat de Barcelona, 2013, amb la col·laboració de la SCFIL). Tingué lloc a la seu de l'IEC.

— 21 de desembre de 2013. Seminari del projecte «El diàleg com a font de dret. Modelització dels fonaments de la filosofia política i jurídica catalana (s. XII-XXI)». Organitzat per la Secció de Filosofia Catalana de la Societat Catalana de Filosofia, amb la col·laboració de l'Institut de Dret i Tecnologia.

— Del 8 al 10 de gener de 2014. «Intelligent Crowdsourcing», taller organitzat per la Societat Catalana de Filosofia i UAB Institute of Technology - Programa Europeu SINTELNET.

— 7 i 8 de març de 2014. IX Jornades Lleidatanes de Filosofia Moderna, organitzades per la Societat Catalana de Filosofia, la Secció de Filosofia de l'Institut d'Estudis Ilerdencs, la Universitat de Lleida, Òmnium Ponent-Lleida, l'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida i la Secció de Filosofia de l'Institut d'Estudis Catalans. Les jornades tingueren lloc a la seu de l'Institut d'Estudis Ilerdencs.

— Maig del 2014. «Lògiques filosòfiques i filosofia de la lògica». Ponències de Ventura Verdú (Universitat de Barcelona), Ramón Jansana (Universitat de Barcelona), Johan van Benthem (Amsterdam, Stanford) i Hans van Ditmarsch (Sevilla). Foren organitzades pel Grup de Lògica i Filosofia de la Ciència de la Societat Catalana de Filosofia, i es dugueren a terme a la seu de l'IEC.

— Maig del 2014. «La interrelació entre història, filosofia i didàctica de les matemàtiques». Ponències de Carlos Dorce (Universitat de Barcelona), Ivor Grattan-Guinness (Middelsex), Victor J. Katz (Districte de Columbia). Foren or-

ganitzades pel Grup de Lògica i Filosofia de la Ciència de la Societat Catalana de Filosofia, i es dugueren a terme a la seu de l'IEC.

Publicacions

Anuari de la Societat Catalana de Filosofia, núm. 24 (2013).

BURNET, John (2013). *La filosofia grega: De Tales a Plató*.

El calendari (2013) (Col·loquis de Vic; 17).

Reviving Catalan at school: Challenges and instructional approaches (2013).

Edició a cura de Joaquim Arnau.

Societat Catalana de Física

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOSEP ENRIC LLEBOT RABAGLIATI
Vicepresidència: NÚRIA FERRER ANGLADA
Tresoreria: JOAN GARÍN CASANOVAS
Secretaria: AGUSTÍ POCH PARÉS
Vocalia: ALBERT BRAMON PLANAS
EMILI ELIZALDE RIUS
SALVADOR ESTRADÉ SOBREPÈRE
M. ÀNGELS GARCIA BACH
XAVIER GRANADOS GARCIA
ORIOL GUASCH FORTUNY
XAVIER JAEN HERBERA
IGNASI JUVELLS PRADES
XAVIER MAGRANS FONTRDONA
JORDI MIRALDA ESCUDÉ
JORDI MUR PETIT
JOAN ÀNGEL PADRÓ CÀRDENAS
LLORENÇ PORQUER SEGUÍ
SANTIAGO VALLMITJANA RICO
Comitè de publicacions: FRANCESC XAVIER ÀLVAREZ CALAFELL
XAVIER JAEN HERBERA

Delegat de l'IEC: DAVID JOU MIRABENT

Nombre de socis: 393

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Activitats

XXIX Trobades Científiques

de la Mediterrània Josep Miquel Vidal

Celebrades del 16 al 18 d'octubre de 2013 a Maó, les Trobades Científiques de la Mediterrània van portar per títol «El clima de la Mediterrània: del passat als impactes del canvi climàtic». Foren organitzades per la Societat Catalana de Física, la Secció de Ciència i Tècnica de l'Institut Menorquí d'Estudis i el Grup de Nivell de la Mar i Clima de l'Institut Mediterrani d'Estudis Avançats.

Universitat Catalana d'Estiu

La Societat Catalana de Física participà en l'organització del curs de la Universitat Catalana d'Estiu titulat «Has dut mai unes ulleres atòmiques?», amb motiu de l'Any Internacional de la Cristal·lografia. El curs, que tingué lloc a Prada de Conflent del 21 al 23 d'agost de 2014, s'estructurà en les sessions següents:

— «Història i fonaments de la cristal·lografia de RX: de la sal de cuina a la doble hèlix», a càrrec de Xavi Carpena (Institut de Biologia Molecular de Barcelona, CSIC).

— «La bellesa de la simetria en els cristalls», a càrrec d'Àlicia Guasch (Institut de Biologia Molecular de Barcelona, CSIC).

— «L'estructura de l'ADN i el seu entorn humà», a càrrec d'Àlicia Guasch (Institut de Biologia Molecular de Barcelona, CSIC).

— «De com la vida s'ha protegit de l'oxidació: estructura d'oxidoreductases», a càrrec de Xavi Carpena (Institut de Biologia Molecular de Barcelona, CSIC).

— «Aportacions biomèdiques de la cristal·lografia: canvi de forma, canvi de funció», a càrrec d'Àlicia Guasch (Institut de Biologia Molecular de Barcelona, CSIC).

Finalment, durant el curs també es va realitzar el taller «Cristal·lografia de proteïnes: producció i manipulació de cristalls de lisozim», a càrrec d'Eva Maria Pellicer i Vilà (Departament de Física, UAB).

Olimpíada de Física

Des de l'any 1996, la Societat Catalana de Física organitza la fase catalana de l'Olimpíada Internacional de Física. La celebració de la fase catalana d'aquest curs se celebrà el mes de febrer de 2014 a Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona, i permeté escollir la vintena d'estudiants de batxillerat o formació professional que van formar la delegació catalana dins la fase espanyola.

XXII Cicle de conferències «Física Oberta»

La Societat Catalana de Física organitza diverses conferències al llarg de tots els cursos. El dimecres 6 de novembre de 2013, a la sala Nicolau d'Oliver de la seu de l'IEC, tingué lloc la conferència inaugural del curs 2013-2014, amb el títol

«Mapes còsmics i les lleis de la física. Una revolució del segle XXI». Fou a càrrec d'Enrique Gaztañaga, professor investigador de l'Institut de Ciències de l'Espai (IEEC-CSIC).

Cicle de conferències sobre els premis Nobel de l'any 2013

La Societat Catalana de Física participà en aquest cicle de conferències, organitzat per l'IEC. El premi Nobel de Física de l'any 2013 fou concedit a François Englert i Peter Higgs pel descobriment teòric d'un mecanisme que contribueix a la nostra comprensió de l'origen de la massa de les partícules subatòmiques, i que recentment s'ha confirmat a través del descobriment de la partícula fonamental predita, fet pels experiments ATLAS i CMS al Gran Col·lisionador d'Hadrons del CERN. Amb motiu d'aquest premi, el dimecres 18 de desembre de 2013, a la Sala Pi i Sunyer de la seu de l'IEC, tingué lloc la conferència «La partícula de Higgs, última peça d'un trencaclosques», a càrrec d'Albert Bramon Planas, professor emèrit del Departament de Física de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Col·laboracions

Durant el curs, la Societat Catalana de Física col·laborà en les activitats següents:

— Celebració del centenari del model atòmic de Bohr: novena mostra temporal (2013-2014), organitzada per la Biblioteca de Física i Química de la

Universitat de Barcelona. L'acte inaugural se celebrà el 13 de novembre de 2013 a l'Aula Magna Enric Casassas de la Universitat de Barcelona, amb la representació de l'obra teatral *El somriure de la Lluna*, inspirada en el debat Einstein-Bohr sobre la interpretació de la mecànica quàntica.

— *Encontres amb el tercer cicle*, activitats organitzades per un col·lectiu d'estudiants de tercer cicle de la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona (la tardor de 2013 i la primavera de 2014).

— Taller «Física de partícules», organitzat pel Grup de Física Experimental de Partícules de la Universitat de Barcelona. Es dugué a terme a la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona, els dies 27 de març i 2 d'abril de 2014.

— Segona Jornada d'Investigadors Predoctorals Interdisciplinària (JIPI). Tingué lloc a la Facultat de Física de la Universitat de Barcelona, el 6 de febrer de 2014.

— IX Jornada de Recerca del Departament de Física i Enginyeria Nuclear de la Universitat Politècnica de Catalunya. Es va dur a terme a la Sala Nicolau d'Olwer de l'IEC, el 6 de febrer de 2014.

Premis

Premi Jordi Porta i Jué per a estudiants
El Premi Jordi Porta i Jué, instituït l'any 1962, s'adjudica a un treball d'investiga-

ció, bibliogràfic o d'assaig sobre física fet per estudiants. El curs 2013-2014 s'hi van presentar dos treballs, però el jurat acordà declarar-lo desert.

Premis per als treballs de recerca de batxillerat

La Societat Catalana de Física convocà per dotzena vegada aquests premis per tal d'estimular la redacció de treballs d'iniciació a la recerca sobre temes de física. El veredict del jurat fou adjudicar els dos premis als treballs següents: *La difracció de la llum com a eina de mesura*, obra de l'estudiant Andreu Arderiu Romero, de l'Institut Icària de Barcelona, sota la direcció de la professora tutora Mercè Griñó Lladó, i *El Sol des de la Garrotxa*, obra

de l'estudiant Júlia Pla Bauzà, de l'Institut La Garrotxa d'Olot, sota la direcció de la professora tutora Eva Sánchez Coll.

S'acordà donar un accèssit als treballs *Física o ficció? De la terra a la Lluna*, obra de l'estudiant Maria González Calabuig, de l'Institut La Garrotxa d'Olot, sota la direcció de la professora tutora Eva Sánchez Coll, i *La viscositat de les mescles*, obra de l'estudiant Álvaro Moreno Abajo, de l'Institut Ausiàs March de Barcelona, sota la direcció del professor tutor Josep Ametlla Miquel.

Publicacions

Recursos de Física [en línia], núm. 12 (tardor 2013).

Revista de Física, vol. 4, núm. 10.

Societat Catalana de Química

Any de fundació: 1986*

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 5 de març de 2014

Presidència:	ROMÀ TAULER FERRÉ
Secretaria:	XAVIER TOMÀS MORER
Tresoreria:	PILAR SALAGRE CARNERO
Vocalia:	CARLES BO JANÉ
	JOSEP BONJOCH SESÉ
	AURELI CAAMAÑO ROS
	JOAN CABRÉ CASTELLVÍ († 15.1.2014)
	RAMON ERITJA CASADELLA
	JORDI GARCIA GÓMEZ
	JOSEFINA GUTART MAS
	JORDI LLORCA PIQUÉ
	JOAN CARLES REY
	ANNA ROGLANS RIBAS
	RAMON SAYÓS ORTEGA
	PAU SERRA PRAT
	GREGORI UJAQUE PÉREZ
	NORA VENTOSA RULL

A partir del 5 de març de 2014

Presidència:	CARLES BO JANÉ
Vicepresidència:	NORA VENTOSA RULL
Secretaria:	XAVIER TOMÀS MORER
	GREGORI UJAQUE PÉREZ
Tresoreria:	RAMÓN SAYÓS ORTEGA
Vocalia:	CONSOL BLANCH COLAT
	AURELI CAAMAÑO ROS
	JORDI GARCÍA GÓMEZ
	JOSEFINA GUTART MAS
	JORDI LLORCA PIQUÉ
	ROSA MARIA MARCÉ RECASENS

ANNA ROGLANS RIBAS
NÚRIA RUIZ MORILLAS
PAU SERRA PRAT
XAVIER TOMÀS MORER
JOSEP ANTON VIETA CORCOY

Vocalia jove:

Delegat de l'IEC:

ÀNGEL MESSEGUER PEYPOCH

Nombre de socis:

732

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Activitats

Jornades

— V Jornades sobre l'Ensenyament de la Física i la Química: «La indagació a l'aula». A càrrec de Narcís Bardalet Viñals, subdirector de la Divisió de Girona de l'Institut de Medicina Legal de Catalunya i professor de medicina legal a la UdG en el grau de criminologia; Carles Mitjà Ruano, llicenciat en química per la UdG i membre del Cos dels Mossos d'Esquadra, de la Divisió de la Policia Científica, i David Giménez de la Parte, llicenciat en química per la UdG i membre del Cos dels Mossos d'Esquadra, de la Divisió de la Policia Científica. Les jornades foren organitzades pel Col·legi de Llicenciats de Catalunya, la Fundació La Caixa, la Societat Catalana de Química i la Societat Catalana de Física, amb la col·laboració de CESIRE-CDEC del Departament d'Ensenyament, l'Associació de Professors de Física i Química de Catalunya i l'Ins-

titut Químic de Sarrià. Se celebraren del 7 al 9 de novembre de 2013 a Barcelona, a la seu de l'IEC i al CosmoCaixa.

— Jornades de Química Forense, organitzades per la Societat Catalana de Química i per la Facultat de Ciències de la Universitat de Girona (UdG), amb la col·laboració i coordinació d'Anna Roglans, professora de la UdG; Victòria Salvadó, professora i degana de la Facultat de Ciències de la UdG; Manuela Hidalgo, professora de la UdG, i Montserrat Rodríguez, professora de la UdG i coordinadora del grau de química. Tingueren lloc el dilluns 18 de novembre de 2013, a l'Aula Magna de la Facultat de Ciències de la UdG.

— VII Jornades sobre Química Verda (JQV2014): «Producció i consum sostenibles en alimentació i cosmètica». Amb la participació de Nora Ventosa, investigadora de l'Institut de Ciència de Materials de Barcelona (ICMAB); Òscar

Saladié, de la Càtedra DOW/URV de Desenvolupament Sostenible; Manuel J. Soriano, director de R+D (Maystar); Francesc Puiggròs, coordinador científic del Centre Tecnològic de Nutrició i Salut, i Jordi Reguant, responsable del Departament de Recerca de La Morella Nuts, Grup Barry-Callebaut. Les jornades foren organitzades per la Facultat de Química de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona i se celebraren a l'edifici de la mateixa facultat, del 2 al 4 d'abril de 2014.

— Quarta Jornada «Medi ambient i societat: pautes per a la gestió ambiental». La jornada estigué organitzada pel Departament de Química Ambiental de l'Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua-Consell Superior d'Investigacions Científiques, i tingué lloc el dia 5 de juny de 2014 a la seu de l'IEC.

Conferències, debats i exposicions

— «L'àtom de Bohr: 100 anys en òrbita». Exposició commemorativa del centenari del model atòmic de Bohr, organitzada per la Biblioteca de Física i Química de la Universitat de Barcelona, amb la col·laboració de la Societat Catalana de Química i la Societat Catalana de Física. L'exposició, a la Biblioteca de Física i Química de la Universitat de Barcelona, s'inaugurà el 13 de novembre de 2013 a l'Aula Magna Enric Casassas.

— XIII Conferència Enric Casassas «TERANOSTICA: Nous reptes en el diagnòstic per al tractament de les malal-

ties». Conferència organitzada per la Societat Catalana de Química, la Secció de Ciències i Tecnologia de l'Institut d'Estudis Catalans, i el Departament de Química de la Universitat Autònoma de Barcelona. Tingué lloc el 26 de novembre de 2013 a la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona i al sincrotró ALBA, a Cerdanyola del Vallès.

— Vuitena Trobada de Joves Investigadors dels Països Catalans. Cicle de conferències i debats organitzat per la Societat Catalana de Química, que tingué lloc al Centre de Congressos d'Andorra la Vella, del 27 al 29 de novembre de 2013.

— «Mètodes multiescala en química computacional: donant importància al que és rellevant», conferència sobre el Premi Nobel de Química 2013, concedit a Martin Karplus, Michael Levitt i Arieh Warshel. A càrrec de Jordi Villà i Freixa, director de l'Escola Politècnica Superior de la Universitat de Vic, i organitzada per la Societat Catalana de Química. Tingué lloc a la seu de l'IEC el 19 de desembre de 2013.

— 19a Conferència Fèlix Serratosa. Cicle de conferències organitzat per la Societat Catalana de Química i la Real Sociedad Española de Química. Tingué lloc els dies 20 i 21 de gener de 2014 a la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona i a l'Institut d'Investigacions Químiques i Ambientals de Barcelona del Consell Superior d'Investigacions Científiques.

— XXVI Debat de Química a l'Institut d'Estudis Catalans: «La taula periòdica, una icona cultural i de l'ensenyament de la química». Debat organitzat per la Societat Catalana de Química, que tingué lloc a la seu de l'IEC el 9 d'abril de 2014.

Premis

El Premi de la Societat Catalana de Química, instituït l'any 1962 per tal de distingir un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre química, es lliura en el marc dels Premis Sant Jordi de l'Institut d'Estudis Catalans. Inclòs en el LXXXIII Cartell de premis, la Societat Catalana de Química, a proposta d'una ponència integrada per Josep Bonjoch, Santiago Álvarez i Jordi Llorca, acordà guardonar Verònica Postils Ribó pel treball *Electrurs. Els compostos del demà*, en un acte públic celebrat a la seu de l'IEC el 22 d'abril de 2014.

Així mateix, la Societat Catalana de Química convoca premis per a estudiants de batxillerat per treballs de recerca dins l'àmbit de la química. En la seva vuitena edició, celebrada el 9 d'abril de 2014 a la seu de l'IEC, es lliuraren els premis següents:

— Primer premi i estada científica: Albert Freixa Cruz, de l'Escola Diocesana de Navàs, pel treball *Els secrets de*

les aigües minerals de Catalunya, i Silvia Babot Pereña, de l'Institut Guindàvols de Lleida, per *La química de l'oli*.

— Accèssit i estada científica: Núria Gilart Fernández, del Col·legi Arbell de Lleida, pel treball *Estudi de les concentracions de compostos neurotòxics en població agrícola: pagesos i habitants del poble de Suchs*, i José Andrés Ballester Huesca, de l'Institut Jaume Vicens Vives de Girona, per *Efecte dels espectres d'absorció en l'eficiència de cèl·lules solars sensibilitzades amb colorant*.

— Menció i estada científica: Pol Martínez Balart, de l'Escola Pia Santa Anna de Mataró, pel treball *El ferro que mou el món*; Judith Hernández Cabello, de l'Institut La Roca del Vallès, per *La taula periòdica dels elements. Dels àtoms als materials: propietats i aplicacions*; Angela Güerri Mas i Mariona Ruiz Peris, dels Jesuïtes Casp-Sagratal Cor de Jesús de Barcelona, pel treball *La química del gust*, i Meritxell Font Prat, del col·legi Sant Miquel dels Sants de Vic, per *Enfortint els ossos (el calci de la llet crua de vaca)*.

Publicacions

Educació Química: EduQ, núm. 14 (2013);
núm. 15 (2013); núm. 16 (2013);
núm. 17 (2014).

Revista de la Societat Catalana de Química, núm. 12 (2013).

Societat Catalana de Matemàtiques

Any de fundació:	1986*
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	JOAN DE SOLÀ-MORALES RUBIÓ
Vicepresidència:	JOAQUIM ORTEGA CERDÀ
Secretaria:	ALBERT RUIZ CIRERA
Tresoreria:	MARIONA PETIT VILÀ
Vocalia:	JOSEP GRANÉ I MANLLEU JOSEP M. MONDELO GONZÁLEZ IGNASI MUNDET RIERA CARLES ROMERO CHESA ORIOL SERRA I ALBÓ ESTHER SILBERSTEIN ENRIC VENTURA CAPELL MANEL ÚDINA I ABELLÓ
Delegat de l'IEC:	JOAN GIRBAU BADÓ
Nombre de socis:	808

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana de Ciències Físiques, Químiques i Matemàtiques, fundada el 1932.

Assemblea General Ordinària

L'Assemblea General Ordinària es dugué a terme el 20 de novembre de 2013, després de l'acte d'inauguració del curs 2013-2014 de la Societat Catalana de Matemàtiques (SCM), a l'Auditori de la Reial Acadèmia de Medicina. En primer lloc, l'historiador de la ciència Miquel Terreu pronuncia la ponència «L'IEC i les matemàtiques (1911-2011): Projecte d'estudi i base de dades», que constituí la presen-

tació preliminar del projecte de recerca «Cent anys de matemàtiques a l'Institut d'Estudis Catalans (1911-2011)», en què col·labora com a documentalista. A continuació, Julià Cufí, de la Universitat Autònoma de Barcelona, va impartir la conferència «En el centenari del naixement d'un matemàtic català exiliat: Ernest Corominas i Vigneaux (1913-1922)», i, finalment, es va fer l'Assemblea General Ordinària de socis i sòcies.

Activitats

A continuació es detallen les activitats organitzades per la SCM al llarg del curs 2013-2014, que generalment tingueren lloc a la seu de l'IEC.

— 28 de setembre de 2013. X Jornada d'Ensenyament de les Matemàtiques: «L'alfabetització estadística. Quin paper hi juguem els ensenyants?», organitzada conjuntament amb la Federació d'Entitats per a l'Ensenyament de les Matemàtiques a Catalunya (FEEMCAT), i amb la col·laboració de la Societat Balear de Matemàtiques i la Societat d'Educació Matemàtica Al-Khwarizmi, del País Valencià. El programa va incloure la taula rodona «L'alfabetització estadística, quin paper ha de jugar des d'infantil a la universitat?», moderada per Lupe Gómez Melis, de la Societat Catalana d'Estadística i la Universitat Politècnica de Catalunya, i amb els ponents Mercè Farré, de la UAB; Montserrat Guillén, de la UB; Francisco Montes, de la Universitat de València, i Frederic Udina, de la UPF. També s'hi presentà l'espectacle *Vuit tasses de te*, presentat per Francesc Roselló; les conferències «Estadística i eines TIC», de David Obrador Sala (IES La Sedeta de Barcelona), i «La persona típica de la nostra escola», de Xavier Fernández i Dolors Rubirola (Escola l'Estació, St. Feliu de Guíxols), i les sessions «Tema 13: probabilitat i estadística», a càrrec de Grup MatGI de Girona, i «Peixos, taxis i aniversaris. Algunes idees per a ensenyar

estadística», conduïda per Pere Grima, de la UPC.

— 17 d'octubre a 9 de desembre de 2013. VII Concurs Telemàtic de Resolució de Problemes a Catalunya. Activitat telemàtica prèvia a l'Olimpíada Catalana organitzada per a promoure-hi la participació. El jurat va acordar atorgar els cinc primers premis a Jordi Fortuny Profitós (2n de batxillerat, Escola Vedruna, Balaguer), Gerard Orriols Giménez (2n de batxillerat, Aula Escola Europea, Barcelona), Guillem Rivas Castellà (1r de batxillerat, CiC, Barcelona), Guifré Sánchez Serra (1r de batxillerat, Institut Domènec Perramon, Arenys de Munt) i Eloi Torrents Juste (1r de batxillerat, Aula Escola Europea, Barcelona).

— 12 de desembre de 2013. Conferència «Pierre Deligne, Premi Abel 2013», a càrrec de Pilar Bayer (catedràtica d'àlgebra a la Universitat de Barcelona, UB), en què exposà l'obra del guardonat aquest any, el matemàtic Pierre Deligne, pel caràcter seminal de les seves contribucions a la geometria algebraica i l'impacte transformador d'aquestes en teoria de nombres, en teoria de representacions i en camps relacionats.

— 13 i 14 de desembre de 2013. 50a Olimpíada Matemàtica. En la fase catalana de la 50a Olimpíada Matemàtica, el tribunal, presidit per Agustí Reventós (UAB), va prendre l'acord d'atorgar els premis següents:

- Primers premis: Gerard Orriols

Giménez (2n de batxillerat, Aula Escola Europea, Barcelona), Laura Peña Queralta (2n de batxillerat, Institut Jaume Vicens Vives, Girona) i Eloi Torrents Juste (1r de batxillerat, Aula Escola Europea, Barcelona).

- Segons premis: José Andres Ballester Huesca (2n de batxillerat, Institut Jaume Vicens Vives, Girona), Josep Maria Gallegos Saliner (2n de batxillerat, Institut Jaume Vicens Vives, Girona) i Pau Mir García (2n de batxillerat, IES de Sant Quirze del Vallès).

- Tercers premis: Jordi Bosch (1r de batxillerat, Institut Jaume Vicens Vives, Girona), Carles Domingo Enrich (2n de batxillerat, Escola Pia, Vilanova i la Geltrú) i Inés Franch López (2n de batxillerat, Aula Escola Europea, Barcelona).

— Primer semestre del 2014. IV Marató de Problemes. Concurs telemàtic, adreçat principalment a estudiants de 3r i 4t d'ESO, que consta de quinze problemes. En la quarta edició, els primers premis foren concedits a Pau Autrand (Escolàpies Sant Martí, Barcelona), Guillem Casadesús (Institut Antoni Torroja, Cervera), Jordi Castellví (Aula Escola Europea, Barcelona) i Arnau Creus (Institut Antoni Torroja, Cervera).

— 1 de febrer a 23 d'abril de 2014. X Concurs de Relats Cangur. En aquesta desena edició del concurs de relats de contingut relacionat amb el món de les matemàtiques, l'obra guanyadora del primer premi fou *La Bíblia en nombres*,

d'Andrea Gaston Codony, alumna de 4t d'ESO del Col·legi Bon Salvador, de Sant Feliu de Llobregat. I els dos accèssits s'atorgaren al relat *Un viatge inesperat*, de Núria Surrall Rafart, estudiant de 3r d'ESO de l'Institut Narcís Xifra i Masmitjà de Girona, i a *Un ermità que no sap comptar*, relat d'Ignasi Eiriz Alonso, alumne de 4t d'ESO de l'Institut Dolors Mallafré i Ros de Vilanova i la Geltrú. Els premis es lliuraren el 15 de maig de 2014 a l'Auditori del Campus de la Ciutadella de la UPF, a Barcelona, en el marc de la cerimònia del lliurament de premis de la Prova Cangur i d'altres activitats de la SCM.

— 20 de març de 2014. Prova Cangur 2014, convocada per la SCM i organitzada per les respectives comissions balear, valenciana i catalana. En aquesta edició va constar de trenta reptes matemàtics, de dificultat creixent i de resposta tancada, amb cinc opcions per a cada problema. Els guanyadors foren els següents:

- Guanyadors absoluts dels quatre nivells: nivell 1 (alumnes de 3r d'ESO): Jordi Rodríguez Manso (Col·legi Pare Manyanet, Barcelona); nivell 2 (alumnes de 4t d'ESO), *ex-aequo*: David Julià Galindo (Escola Mare de Déu del Portal, Batea), Martí Oller Riera (IES de Puig-reig) i Ferran Pedemonte Bernat (Institut Costa i Llobera, Barcelona); nivell 3 (alumnes de 1r de batxillerat o de cicles formatius de grau mitjà): Joan Llobera Querol (Institut Samuel Gili i Gaya, Llei-

da), i nivell 4 (alumnes de 2n de Batxillerat o de cicles formatius de grau superior): Pau Mir Garcia (IES de Sant Quirze del Vallès).

- Pins de plata: Mario Balbuena Azcona (Balears), Inés Franch López (Catalunya), Josep Maria Gallegos Saliner (Catalunya), Pau Mir Garcia (Catalunya), Gerard Orriols Giménez (Catalunya), Joel Suñé Margineda (Catalunya), Damià Torres Latorre (País Valencià).

L'acte de lliurament dels premis se celebrà el 15 de maig a l'Auditori del Campus de la Ciutadella de la UPF, amb l'assistència de la consellera d'Ensenyament, Irene Rigau.

— 21 de maig de 2014. 17a Trobada Matemàtica Anual: «Divulgació, difusió i comunicació a la matemàtica catalana». Aquesta edició va tenir una roda d'intervencions curtes, coordinada per Anton Aubanell, a càrrec de Laura Morera (eXplorium), Pere Renom (*Què- quicom*), Pura Fornals i Josep Rey (Museu de Matemàtiques de Catalunya), Sergi Múria (vídeoMAT i Matemàtiques en Acció), Montserrat Alsina (Les Matemàtiques i la Vida), Raúl Fernández i Sergi del Moral (xarxes socials) i Pau Senra (DDC més enllà de la Matemàtica).

Col·laboració amb altres projectes i entitats

— Estalmat (Estímul del Talent Matemàtic), un projecte de la Real Academia de Ciencias Exactas, Físicas y Naturales,

amb el patrocini del Consell Superior d'Investigacions Científiques, que té per objectiu detectar i estimular el talent precoç en les matemàtiques.

— «Bojos per les matemàtiques», proposta conjunta amb la FEEMCAT, que rep el suport i la col·laboració de la Facultat de Matemàtiques de la UB, el Departament de Matemàtiques de la UAB, la Facultat de Matemàtiques i Estadística de la UPC, la UPF i el Centre de Recerca Matemàtica. Consisteix en un curs que dura un any, dirigit a alumnes de primer de batxillerat científic amb la finalitat de fomentar la vocació científica i l'entusiasme per les matemàtiques.

— «Fem Matemàtiques», activitat organitzada anualment per la FEEMCAT, amb el suport del Departament d'Ensenyament, per a contribuir al desenvolupament de la competència matemàtica en alumnes de sisè de primària i primer cicle de l'ESO.

— Museu de Matemàtiques de Catalunya.

Relacions institucionals

El president de la Societat va assistir als següents actes i reunions relacionats amb altres societats i associacions nacionals i internacionals:

— 17 d'octubre de 2013. Entrega a títol pòstum de la Medalla de la UPF a Vicent Caselles.

— 18 d'octubre de 2013. Acte en commemoració de l'Any Internacional de

l'Estadística, celebrat al Parlament de Catalunya.

— 15 de gener de 2014. Reunions del Comitè Ejecutivo i el Comitè Español de Matemáticas (CEMAT), a la seu de l'IEC.

— 16 i 17 de gener de 2014. Reunió a l'IEC del Centre Internacional de Mathématiques Pures et Appliquées (CIMPA).

— 2 de febrer de 2014. Inauguració de l'espai expositiu permanent «Experiències matemàtiques», al Palau Mercader de Cornellà, gestionat pel MMACA.

— 11 d'abril de 2014. Reunió de presidents de la EMS (Societat Europea de Matemàtiques), a Istanbul (Turquia).

— 3 i 4 de maig de 2014. IV Trobada de Societats Matemàtiques de Parla Catalana, al pati d'armes del Castell de Bellver (Palma de Mallorca).

— 4 a 6 de maig de 2014. VII Seminari del Projecte Estímul del Talent Matemàtic, adreçat al professorat de les diferents comunitats per a posar en comú experiències del projecte ESTALMAT. Tingué lloc a la seu de l'IEC.

— 23 de maig de 2014. Reunió del CIMPA a París.

— 18 i 20 de juny de 2014. Congrés Textit XIV Encuentro de Álgebra Computacional y Aplicaciones (EACA 2014), celebrat a la seu de l'IEC.

— 28 i 29 de juny de 2014. Ce-

lebració del Consell de la Societat Europea de Matemàtiques, a l'Auditori Antonio Beristain del Campus de Gipuzkoa de la Universitat del País Basc (Sant Sebastià).

— 30 de juny a 4 de juliol de 2014. Primer Congrés Conjunt entre la Unione Matematica Italiana (UMI), la Real Sociedad Matemática Española (RSME), la Sociedad Española de Matemática Aplicada (SEMA), la Societat Italiana per la Matematica Applicata e Industriale (SIMAI) i la SCM. El Congrés fou patrocinat per la Societat Europea de Matemàtiques i se celebrà a la Facultat de Ciència i Tecnologia de la Universitat del País Basc (Bilbao).

Concessió de Fons de Promoció d'Activitats

— Joint ALAMA-GAMM/ANLA 2014.

— Encuentros de Álgebra Computacional y Aplicaciones (EACA 2014).

— IX Jornada de Matemàtica Discreta i Algorítmica 2014.

— II Spanish Young Topologists Meeting.

— Planter de Sondeigs i Experiments 2014.

— Juliol a la UB.

— Jornades de GeoGebra.

— Seminari Estalmat.

— Trobada d'estudiants Jornada d'Investigadors Predoctorals Interdisciplinària.

Premis

51è Premi Évariste Galois de la Societat Catalana de Matemàtiques

El Premi Évariste Galois de la Societat Catalana de Matemàtiques fou instituït el 1962 i s'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre matemàtiques. En la seva 51a convocatòria, inclosa en el LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC, la Societat, a proposta d'una ponència integrada per Josep Vives, Joaquim Ortega i Frederic Utzet, va acordar premiar el treball *Anàlisi multivariant de sèries temporals*, de

Ferran Antoni Mazaira. L'acte de lliurament del premi va tenir lloc el 22 d'abril de 2014, a la Sala Prat de la Riba de l'IEC, en la cerimònia dels Premis Sant Jordi 2014.

Publicacions

Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques, volum 28, núm. 2 (2013); volum 29, núm. 1 (2014).

Noubiaix, núm. 33 (octubre 2013); núm. 34 (juny 2014).

SCM/Notícies, núm. 34 (juliol 2013).

Societat Catalana de Geografia

Any de fundació:	1935
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	JOSEP OLIVERAS SAMITIER
Vicepresidència:	JESÚS BURGUEÑO RIVERO
Tresoreria:	ALBERT PÈLACHS MAÑOSA
Secretaria:	RAFAEL GIMÉNEZ CAPDEVILA
Vocalia primera	ANNA ORTIZ GUITART
Vocalia segona	NÚRIA BENACH ROVIRA
Vocalia tercera	JAUME FELIU TORRENT
Vocalia quarta	ROSER SERRA COMA
Vocalia cinquena	XAVIER ÚBEDA CARTAÑA
Vocalia sisena	M. CARMÉ MONTANER GARCIA
Delegat de l'IEC:	JOAN VILÀ-VALENTÍ
Nombre de socis:	426

Assemblea General Ordinària

El 12 de juny del 2014, tingué lloc l'Assemblea General Ordinària de socis i sòcies de la Societat Catalana de Geografia (SCG), corresponent al curs 2013-2014. Obrí l'acte el president, Josep Oliveras Samitier, el qual destacà algunes de les activitats dutes a terme. A continuació, es presentaren i s'aprovaren l'acta de l'anterior Assemblea General Ordinària, la memòria d'activitats del curs 2013-2014, l'estat de comptes del 2013 i el pressupost del 2014. Tot seguit es procedí a la renovació de la Junta Directiva, en la qual no hi hagué canvis pel que fa a l'assignació de càrrecs.

Activitats científiques

Conferències i presentacions

— 1 d'octubre de 2013. «El paisatge físic i cultural de la Serra de Tramuntana», a càrrec de Vicenç M. Rosselló i Verger.

— 24 d'octubre de 2013. «Paul Vidal de La Blache et la modernité», conferència inaugural del curs a càrrec de Vincent Berdoulay (Universitat de Pau). Durant l'acte es presentà el llibre *Geografia general i regional. L'obra a Annales de Géographie (1891-1919)*, editat per la Societat Catalana de Geografia.

— 30 d'octubre de 2013. «La fine del Nuovo Mondo e l'inizio del nostro: il

ritorno della geografia», ponència impartida per Franco Farinelli, professor de la Universitat di Bologna i president de l'Associazione dei Geografi Italiani, al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, en l'acte de presentació del llibre de Bernat Lladó, *Franco Farinelli. Del mapa al laberinto*.

— 14 de novembre de 2013. «El paper de l'Enric Lluch en el debat sobre l'organització i ordenació territorial de Catalunya», sessió acadèmica a l'IEC en record d'Enric Lluch. Els ponents foren Pilar Riera, Ricard Pié i Jesús Burgueño, i l'acte fou presidit per Josep González-Agàpito, president de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC. La sessió fou organitzada juntament amb la Societat Catalana d'Ordenació del Territori i l'Associació Catalana de Ciència Regional.

— 21 de novembre de 2013. Presentació a l'IEC del llibre *Reptes en la cartografia del paisatge. Dinàmiques territorials i valors intangibles*, editat per l'Observatori del Paisatge de Catalunya, en què participaren M. Carme Montaner, cap de la Cartoteca de l'Institut Cartogràfic de Catalunya i vocal de la Junta de Govern de la Societat Catalana de Geografia, i Joan Nogué, director de l'Observatori del Paisatge de Catalunya.

— 17 de desembre de 2013. «Xarxes fragmentades: Migració internacional des de la ciutat de Mèxic», a càrrec de Cristóbal Mendoza, de la Universidad Autónoma Metropolitana de Mèxic.

— 14 de gener de 2014, «Els orígens històrics i geogràfics de l'aigua mineral envasada a Catalunya», a càrrec d'Àlex Nobajas (Keele University).

— 13 de febrer de 2014. Presentació a l'IEC del llibre *Costums sobre termenals, camins i aigües en terres de pagès*, reedició de l'obra publicada per l'Oficina d'Estudis Jurídics de la Mancomunitat de Catalunya l'any 1921. L'acte fou presidit pel president de la Diputació de Barcelona i el president de l'IEC, i inclogué la conferència «La significació política i institucional de la Mancomunitat per al catalanisme», de Jordi Casassas i Ymbert, membre de l'IEC.

— 17 i 18 de febrer de 2014. Cicle de conferències *Cooperació interregional i transfronterera als Pirineus*, organitzat amb el Departament d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra i amb el suport de Diàleg Associació d'Amistat Catalano-Francesa.

— 26 de febrer de 2014. Presentació a l'IEC del llibre *Repensar el Estado. Crisis económica, conflictos territoriales e identidades políticas en España*, editat per Josefina Gómez Mendoza, Rubén C. Lois González i Oriol Nel·lo Colom, a càrrec del president de la Societat Catalana de Geografia.

— 6 de març de 2014. «Vint anys després dels grans incendis de la Catalunya Central (1994-2014)», a càrrec de Roser Rodríguez Carreras, de la Universitat de Barcelona.

— 12 de març de 2014. Presentació i acte de donació per part de Montserrat Galera i Monegal, sòcia honorària de la Societat Catalana de Geografia, d'un facsimil pintat a mà sobre pergamí de l'*Atlas Català* de 1375, de Cresques Abraham, i d'un exemplar del llibre de J. A. A. Buchon i J. Tastu, *Notice d'un atlas en langue catalane. Manuscrit de l'an 1375*, editat a París el 1839. Durant l'acte, celebrat a la seu de l'IEC, Galera pronuncià la conferència «La història dels 600 anys de l'*Atlas Català* de 1375».

— 19 de març de 2014. Presentació del llibre *Los ríos de la zona árida peruana*, de Gonçal de Reparaz, a càrrec d'Oriol Nel·lo, membre de l'IEC, en què també participaren la filla de l'autor, María del Carmen de Reparaz; Jaume Miranda, director de l'Institut Cartogràfic de Catalunya i editor del llibre, i Josep Oliveras, president de la Societat Catalana de Geografia.

— 27 de març de 2014. «Calidad de vida urbana en Chile: evaluación de indicadores», a càrrec de la geògrafa Ana María Cabello Quiñones, directora de la carrera de Pedagogia en Historia, Geografía y Ciencias Sociales, de la Universidad Autónoma de Chile, Sede Talca.

— 9 d'abril de 2014. *Experiències de treball de joves geògrafs*, acte celebrat a l'IEC i organitzat juntament amb la Delegació del Col·legi de Geògrafs a Catalunya i l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya, sota la presidèn-

cia de Jaume Busquets, president de la Delegació del Col·legi de Geògrafs a Catalunya, i Josep Oliveras, president de la Societat Catalana de Geografia. Les ponències foren a càrrec d'Ignasi Ballús («L'elaboració de la Via Catalana des de la Geografia i a través del SIG») i de Neus Motllor («Una experiència d'emprenedoria rural al Pallars Sobirà»).

— 29 d'abril de 2014. «El Raval de Barcelona, laboratori d'estudis urbans», de Carles Carreras, Sergi Martínez Rigol i Lluís Frago, professors del Departament de Geografia Humana de la Universitat de Barcelona.

— 15 de maig de 2014. Presentació a l'IEC del llibre *Geographies of Tourism. European Research Perspectives*, de Julie Wilson i Salvador Anton, a càrrec de Gemma Cànovas, catedrática d'anàlisi geogràfica regional de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— 22 de maig de 2014. «Els nivells de govern local a Europa», de Xavier Bertrana Horta, professor del Departament de Dret Constitucional i Ciència Política de la Universitat de Barcelona i cap del Servei de Planificació i Avaluació de la Diputació de Barcelona.

— 12 de juny de 2014. «Model territorial i transformacions socials en els darrers decennis a Mallorca. Efectes en la mobilitat i oportunitats per a un canvi modal», a càrrec de Joana Maria Seguí Pons, de la Universitat de les Illes Balears.

Sortides d'estudi i viatges

— 26 d'octubre de 2013: Visita a Martorell i al ceramista Sedó (Esparreguera). Assistència a la taula rodona, a l'Ajuntament de Martorell, sobre l'urbanisme i les infraestructures al voltant de Martorell.

— 8 de febrer de 2014. Visita al jaciment arqueològic del Born, a Barcelona, i recorregut pel barri de la Ribera sota el guiatge de Josep Oliveras.

— 12-20 d'abril de 2014. Viatge a Sardenya. Organitzat per l'Associació per a la Recerca d'Altres Cultures (ARAC).

— 26 d'abril de 2014. Visita a Perpinyà, dins la sèrie «Ciutats d'alta velocitat».

— 14 de juny de 2014. Visita al Camí de la Sal de la Serra del Cadí (Alt Urgell).

Col·loquis i jornades

— 2 a 4 d'octubre de 2013. Participació de la SCG en el col·loqui «La representació cartogràfica de la ciutat a la península Ibèrica (segles XVII-XIX)», que s'impartí al Palau del Lloctinent (Arxiu de la Corona d'Aragó) de Barcelona i a la Facultat de Geografia i Història de la Universitat de Barcelona.

— 28 de gener de 2014. Jornada *L'organització territorial dels governs locals. Afectacions, reptes i qüestions pendents en els projectes de reforma local*, organitzada en col·laboració amb la Diputació de Barcelona, que se celebrà a la seu de l'IEC.

— 29 de març de 2014. Jornada *La conservació del patrimoni natural de Catalunya, problemàtica, anàlisi i oportunitats*. Tingué lloc a la seu de l'IEC i fou organitzada en col·laboració amb la Institució Catalana d'Història Natural i altres entitats.

Premis

Inclòs dins el LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC, el X Premi Joan Palau Vera de Geografia, ofert a estudiants de batxillerat, restà desert.

El Premi Lluís Casassas i Simó, ofert a un treball d'investigació sobre geografia, a proposta d'una ponència formada per Carme Montaner, Anna Ortiz i Pau Avellaneda, fou atorgat al treball *Immigració i ciutat. Agrupació i segregació espacial de la població de nacionalitat marroquina a Tarragona, 2004-2012*, presentat per Hicham Achebak i amb el professor Joan Alberich, de la Universitat Rovira i Virgili, com a tutor. També es concedí una menció honorífica al treball *Cartografia i gestió de l'aigua: els plànols del canal de la Infanta de Tomàs Soler i Ferrer i Joan Ferrer i Mestres (1838-1852)*, presentat per Meritxell Gisbert i amb el professor Francesc Nadal, de la Universitat de Barcelona, com a tutor.

Publicacions

Costums sobre termenals, camins i aigües (2013). Reedició de l'obra publicada el 1921 per l'Oficina d'Estudis Jurídics

dics de la Mancomunitat de Catalunya.

Nomenclátor que comprende las poblaciones... de España (1860) (2014). Edició de la informació referida a les terres de parla catalana.

Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 75 (juny 2013); núm. 76 (desembre 2013); núm. 77 (juny 2014).

El web de la Societat (scg.iec.cat)

L'*Obrador obert*, editat per Pau Alegre, ha continuat informant mitjançant anuncis, convocatòries, notícies, cròniques i ressenyes de tots els actes celebrats a la SCCG, així com d'activitats d'altres institucions d'interès geogràfic, com són

conferències, congressos, col·loquis, premis, llibres i revistes. Conté cinc-centes ressenyes de llibres escrits per membres de la Societat i la totalitat de la revista en versió digital.

D'altra banda, s'ha posat en marxa provisionalment el web *Eines i recursos per a l'ensenyament de la geografia* (*ensenyament-geografia.espais.iec.cat*).

Obituari

Durant el curs 2013-2014, han traspassat els socis honoraris Joan Rebagliato i Font (5 d'octubre de 2013) i Albert Compte i Freixanet (25 de febrer de 2014), i els socis Edmon Gimeno i Font (3 de gener de 2014) i Lluís Puntís i Pujol (23 de març de 2014).

Societat Catalana d'Estudis Històrics

Any de fundació: 1946

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JAUME SOBREQÜES CALLICÓ
Vicepresidència i tresoreria: ALFRED PÉREZ-BASTARDAS
Secretaria: SANTIAGO IZQUIERDO BALLESTER
Responsable del butlletí: MARTA PREVOSTI MONCLÚS

COMISSIÓ CIENTÍFICA:

JOSEP MARIA FIGUERES ARTIGUES
MERCÈ MORALES MONTOYA
TÜNDE MIKES (història medieval)
JOAQUIM NADAL FARRERAS (història moderna i contemporània)
JOSEP M. ROIG ROSICH (història contemporània)
ANTONI DALMAU RIBALTA (història del moviment social i del moviment obrer)
ANTONI IGLESIAS FONSECA (paleografia i diplomàtica)

Delegat de l'IEC: ALBERT BALCELLS GONZÁLEZ

Nombre de socis: 206

Activitats

El curs 2013-2014, la Societat Catalana d'Estudis Històrics, juntament amb el Centre d'Història Contemporània de Catalunya (Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya), organitzà les activitats següents, generalment a la seu de l'IEC:

— Acte de presentació del llibre *El Parlament de Catalunya. República, Guerra Civil i exili*, de Mercè Morales. Se

celebrà al Palau del Parlament, el 30 de setembre de 2013.

— Jornada *La Via Catalana 1701-2014: la construcció de la nació política*. Fou organitzada conjuntament amb el grup de recerca Ideologies i Societat a la Catalunya Contemporània (Universitat Rovira i Virgili) i es portà a terme a la Sala de Graus del Campus Catalunya de la Universitat Rovira i Virgili, el 15 d'octubre de 2013.

— «Els catalans de fa mil anys a través de les escriptures judicials», sessió acadèmica amb motiu de la presentació del llibre *Justícia i poder a Catalunya abans de l'any mil*, de Josep M. Salrach, membre de l'IEC. Fou organitzada conjuntament amb el Museu d'Història de Catalunya (Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya) i Eumo Editorial. La sessió es dugué a terme a l'Auditori del Museu d'Història de Catalunya, el 16 d'octubre de 2013.

— «Muret, 1213: tòpics i llocs comuns d'una batalla decisiva, vuit segles després», conferència inaugural del curs 2013-2014 a càrrec de Martín Alvira Cabrer, professor titular del Departament d'Història Medieval de la Facultat de Geografia i Història de la Universitat Complutense de Madrid. Se celebrà el 29 d'octubre de 2013.

— Jornada *Solé Barberà i els 113 de l'Assemblea de Catalunya*. Fou organitzada conjuntament amb l'Associació Catalana de Juristes Demòcrates i la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, i es va dur a terme el 4 de novembre de 2013.

— Presentació del llibre *La ciutat de les joguines. Barcelona, 1840-1918*, de Pere Capellà, el 18 de novembre de 2013.

— Simposi *Espanya contra Catalunya: una mirada històrica (1714-2014)*, que tingué lloc a l'IEC del 12 al 14 de desembre de 2013. Precedit d'un gran ressò mediàtic provocat per les reaccions contràries a la seva realització, va

ser seguit per un públic nombrós que va omplir la Sala Prat de la Ribera. Entre les ponències presentades, que van fer un repàs exhaustiu dels darrers tres-cents anys d'intent d'anorreament econòmic, institucional, lingüístic o historiogràfic de la nació catalana, cal destacar les aportacions de Josep Fontana, que va pronunciar la lliçó inaugural titulada «Espanya i Catalunya, tres-cents anys de conflicte polític», i de Jordi Maluquer de Motes o de Francesc Roca, que, conjuntament amb la resta de participants, van dotar el simposi d'un alt nivell acadèmic. La ponència «La humiliació com a desencadenant de l'eclosió independentista», pronunciada per Salvador Cardús, membre de l'IEC i professor de sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona, va cloure el simposi.

— «L'economia catalana abans i després del 1714, continuïtat i canvi», conferència a càrrec de Jaume Torras i Elías. Fou organitzada conjuntament amb la Societat Catalana d'Economia, el 3 de març de 2014.

— Jornada *L'Abat Escarré en el 50è aniversari de les seves declaracions a 'Le Monde'*. 27 de març de 2014:

— Simposi *La Universitat a Catalunya, ahir i avui*. 21 de maig de 2014.

— 2 de juliol de 2014: Jornada *Francesc Candel i la seva obra. De la postguerra a la Transició*. Fou organitzada conjuntament amb la Fundació Lluís Carulla i la Fundació Paco Candel.

Premis

El Premi de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, instituït l'any 1996 i ofert a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre un tema d'història dels Països Catalans, quedà desert en la seva divuitena convocatòria, inclosa en els Premis Sant Jordi 2014, corresponents al LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC. Tanmateix, a proposta d'una ponència integrada per Mercè Morales, Josep M. Figueres i Santiago Izquierdo, la Societat acordà atorgar accèssits a Cristian Palomo Reina, pel treball *Identitat i vocabulari nacional català a la*

Catalunya moderna, i a Marc Ponts Barrachina, per *La família, la casa, l'obra-dor i la terra en la crisi i en la Guerra dels Segadors (1592-1652)*.

Publicacions

S'ha publicat el volum 24 del *Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics*, corresponent al 2013.

La Societat ha donat suport a l'edició del llibre d'Alfred Pérez-Bastardas, *Els cartells de 'La frase quincenal'. Feixisme, totalitarisme, cabdillatge i autarquia en la propaganda de FET y de las JONS* (Barcelona, Base, 2013).

Societat Catalana d'Estudis Jurídics

Any de fundació: 1995*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:	JOSEP CRUANYES TOR
Vicepresidència primera:	FRANCESC XAVIER GENOVER HUGUET
Vicepresidència segona:	JORDI FIGA LÓPEZ-FALOP
Tresoreria:	ORIOL SAGARRA TRIAS
Secretaria:	JOSEP SERRANO DAURA
Vocalia:	JORDI PUJOL MOIX JOSEP VILAJOSANA RUBIO
Delegat de l'IEC:	JORDI COTS MONER
Nombre de socis:	77

* Anteriorment aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Activitats

El curs 2013-2014, la Societat Catalana d'Estudis Jurídics organitzà el cicle de conferències *El dret català tres-cents anys després de la Guerra de Successió*, que va incloure les sessions següents:

— Conferència inaugural «El sentit de la resistència dels catalans (1713-1714)», a càrrec de Joaquim Albareda, de la Universitat Pompeu Fabra, que tingué lloc a la seu de l'IEC el 8 d'octubre de 2013.

— «La desactivació de la doctrina després de la derrota», a càrrec de Josep Capdeferro, de la Universitat Pompeu Fabra, que es va impartir a la Universitat

Internacional de Catalunya el 16 d'octubre de 2013.

— «L'observança constitucional en el dret públic català», a càrrec d'Eva Serra, membre de l'IEC i de la Universitat de Barcelona, que es va dur a terme a la seu de l'IEC el 23 d'octubre de 2013.

— «El dret català sota el règim de Nova Planta», a càrrec de Sebastià Solé, de la Universitat Autònoma de Barcelona. Tingué lloc a la seu de l'IEC el 30 d'octubre de 2013.

— «L'heretgia en el dret català medieval (s. XII-XIII)», a càrrec de Sergi Grau, de l'Institut d'Estudis Medievals de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Tingué lloc a la Universitat Internacional de Catalunya el 13 de novembre de 2013.

— «Els efectes de la sentència del Tribunal Constitucional 31/2010 en l'Estatut d'Autonomia de Catalunya», a càrrec de Xavier Forcadell, de la Universitat Rovira i Virgili. Se celebrà a la Universitat Autònoma de Barcelona el 21 de novembre de 2013.

— «El règim de participació en els guanys en el Codi civil de Catalunya: una aproximació crítica», a càrrec de Susana Navas, de la Universitat Autònoma de Barcelona. Tingué lloc a la Universitat de Barcelona el 27 de novembre de 2013.

— «Parelles de fet: legislació autonòmica i jurisprudència constitucional», a càrrec d'Esperança Ginebra, de la Universitat de Barcelona, celebrada a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona el 15 de gener de 2014.

— «Relacions familiars i responsabilitat civil», a càrrec d'Ester Farnós, de la Universitat Pompeu Fabra, duta a terme a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona el 27 de gener de 2014.

— «La prova biològica en el procés civil», a càrrec de Cristina Riba, de la Universitat Autònoma de Barcelona. Tingué lloc a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona el 5 de febrer de 2014.

— «La contribució de la Mancomunitat de Catalunya a la recuperació de les institucions d'autogovern», a càrrec de Judith Gifreu, directora de la Càtedra

Enric Prat de la Riba d'Estudis Jurídics Locals de la Universitat Autònoma de Barcelona. Se celebrà a la seu de l'IEC el 12 de febrer de 2014.

— «La potestat parental», a càrrec d'Esteve Bosch, de la Universitat Rovira i Virgili. S'impartí a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona el 19 de febrer de 2014.

— «Els drets d'adquisició al Codi civil de Catalunya», a càrrec de l'advocat Joan M. Raduà, duta a terme a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona el 26 de febrer de 2014.

— «La protecció dels deutors hipotecaris davant de clàusules abusives», a càrrec de Xavier Cecchini, de la Universitat Autònoma de Barcelona. Tingué lloc a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona el 5 de març de 2014.

— «Població envellida i testament», a càrrec d'Antoni Vaquer, de la Universitat de Lleida, celebrada a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona el 12 de març de 2014.

— «Els pactes successoris en el Codi civil», a càrrec del notari Lluís Jou. Tingué lloc a l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona el 19 de març de 2014.

— «Justícia i legalitat de l'autodeterminació nacional i la secessió. Reflexions entorn de la independència de Catalunya», a càrrec de Pau Bossacoma, de la Universitat Pompeu Fabra. Se celebrà a la Universitat Pompeu Fabra el 25 d'abril de 2014.

— «La responsabilitat penal de les persones jurídiques», a càrrec de Raquel Montaner, de la Universitat Pompeu Fabra. Es portà a terme a l'II-lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona el 7 de maig de 2014.

— «Responsabilitat civil per difamacions a Internet», a càrrec d'Antoni Rubí, de la Universitat Pompeu Fabra, celebrada a l'II-lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona el 14 de maig de 2014.

— Conferència de clausura: «Tres-cents anys després, en el camí cap a l'estat propi», a càrrec de Marcel Mateu, de la Universitat Oberta de Catalunya. Es dugué a terme a la seu de l'IEC el 28 de maig de 2014.

D'altra banda, la Societat, conjuntament amb la Societat Catalana de Terminologia, organitzà la conferència «La lingüística forense i el paper del pèrit lingüista». Fou a càrrec de Sheila Queralt i Núria Cavaldà, de la Universitat Pompeu Fabra, i tingué lloc a la seu de l'IEC el 2 d'abril de 2014.

Jornades

El 4 de novembre de 2013, la seu de l'IEC acollí la jornada d'homenatge a Solé i Barberà i als 113 de l'Assemblea de Catalunya. Organitzada conjuntament amb el Centre d'Història Contemporània de Catalunya i la Societat Catalana d'Estudis Històrics, inclogué les conferències següents:

— «La unitat antifranquista», a càrrec de Giaime Pala, del Centre d'Estu-

dis sobre Moviments Socials de la Universitat Pompeu Fabra.

— «Solé i Barberà a la presó», a càrrec de Josep Lluís Carod-Rovira, director de la Càtedra Universitat Pompeu Fabra sobre Diversitat Social.

— «Solé i Barberà, advocat dels treballadors», a càrrec de Joan Coscubie-la, diputat d'Iniciativa per Catalunya al Congrés dels Diputats.

— «La generació republicana», a càrrec d'Andreu Mayayo, catedràtic d'història contemporània de la Universitat de Barcelona.

Els dies 10 i 11 d'abril de 2014, tingueren lloc a la seu de l'IEC les jornades *Ciutats i dinàmica relacional al Mediterrani*, que s'organitzaren conjuntament amb la Universitat Internacional de Catalunya i l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed).

Del 9 a l'11 de maig de 2014, conjuntament amb la Universitat Internacional de Catalunya i l'Ajuntament d'Arnes, la Societat participà en l'organització de la jornada *El municipi al segle XVIII. El cas d'Arnes, Terra Alta*, que tingué lloc al cinema municipal d'Arnes.

Altres

Durant el curs 2013-2014, es presentà el llibre *Manual per a la independència. Ara és l'hora, catalans!*, de Dolors Feliu Torrent, directora general de Serveis Consultius del Departament de la Presidència de la Generalitat de Catalunya, i

editat per Angle Editorial. La presentació, a càrrec de Mercè Barceló Serramallera, catedràtica de dret constitucional de la Universitat Autònoma de Barcelona i membre de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat de Catalunya, se celebrà a la seu de l'IEC el 3 d'octubre de 2013.

Finalment, la Societat féu el seguiment de l'edició de veus per al *Diccionari jurídic català*.

Publicacions

Revista Catalana de Dret Privat, núm. 13

i 14.

Revista de Dret Històric Català, núm. 12.

Societat Catalana d'Economia

Any de fundació: 1977*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:	EDUARD ARRUGA VALERI
Vicepresidència:	JOAN RAMON ROVIRA HOMS
Secretaria:	ANTONI MONTSERRAT SOLÉ
Tresoreria:	HUMBERT SANZ GARCÍA
Vocalia:	LOURDES BENERIA FARRÉ
	ALEXANDRE CHECCHI LANG
	JAUME PADRÓS ENAMORADO
	ÀNGELS ROQUETA RODRÍGUEZ
	JOSEP MARIA SURÍS JORDÀ

Delegat a Madrid: JOSEP M. NUS BADIA

Delegat de l'IEC: JOAQUIM MUNS ALBUXECH

Nombre de socis: 239

* La Societat Catalana d'Economia fou fundada l'any 1951 com a Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, integrada com a filial de l'IEC l'any 1977 i reestructurada com a Societat Catalana d'Economia l'any 1986.

Assemblea General

La Junta Directiva s'ha reunit els dies 21 d'octubre de 2013 i 3 de febrer, 3 de març, 28 d'abril i 16 de juny de 2014.

Conferències

— «La reemergència econòmica d'Àsia-Pacífic: com afecta les empreses, els professionals i els ciutadans en general», conferència inaugural del curs de la Socie-

tat Catalana d'Economia (SCE) 2013-2014, a càrrec de Jaume Giné i Daví, professor de la Facultat de Dret d'ESADE i secretari general de la Casa Àsia. Barcelona, 21 d'octubre de 2013.

— «Josep A. Vandellós: estadístic, economista i demògraf català», a càrrec de Jordi Pascual i Escutia, professor jubilat d'història del pensament econòmic de la Universitat de Barcelona, dins del cicle

Aportacions dels economistes catalans a la recerca, com a contribució de la SCE a l'Any Internacional de l'Estadística, amb la col·laboració del Centre d'Estudis Demogràfics i de la Societat Catalana de Matemàtiques. Barcelona, 18 de novembre de 2013.

— «Amb bombolles o sense bombolles? Aquesta és la qüestió», dins del cicle *Els premis Nobel de l'any 2013*, a càrrec de José García Montalvo, catedràtic d'economia de la Universitat Pompeu Fabra i de la ICREA-Acadèmia, sobre l'anomenat Premi Nobel d'Economia, atorgat a Eugene Francis Fama, Lars Peter Hansen i Robert James Shiller. Barcelona, 16 de desembre de 2013.

— «Tenim la política ferroviària adient al territori i la població?», a càrrec de Santiago Montero i Homs, enginyer industrial, membre de la Junta de l'Associació d'Enginyers Industrials de Catalunya i autor del llibre *Ferrocarril. El mitjà de transport del segle XX*. Barcelona, 20 de gener de 2014.

— «El Premi Nobel d'Economia 2013», a càrrec de Francisco J. Climent, professor del Departament d'Economia Financera i Actuarial de la Universitat de València. València, 3 de febrer de 2014.

— «L'economia catalana abans i després del 1714. Continuitat i canvi», a càrrec de Jaume Torras i Elías, catedràtic emèrit d'història i institucions econòmiques de la Universitat Pompeu Fabra, com a contribució de la SCE a la celebració del

tricentenari dels fets del 1714, amb la col·laboració de la Societat Catalana d'Estudis Històrics. Barcelona, 3 de març de 2014.

— «Cohesió social a Catalunya», a càrrec d'Antonio Manresa Sánchez, catedràtic d'economia de la Universitat de Barcelona, amb la col·laboració del Centre d'Estudis Econòmics i Socials. Barcelona, 27 de març de 2014.

— «Bombolles especulatives», a càrrec de Jaume Ventura Fontanet, investigador del CREi, catedràtic de la Universitat Pompeu Fabra i professor de la Barcelona Graduate School of Economics, amb la col·laboració del Centre de Recerca en Economia Internacional. Barcelona, 28 d'abril de 2014.

— «Districtes industrials i innovació», a càrrec de Vittorio Galletto, doctor en economia i cap de l'Àrea d'Economia i Territori de l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB). Barcelona, 26 de maig de 2014.

— «Joan Sardà, possiblement el millor economista espanyol del segle XX», a càrrec de Jacint Ros Hombravella, professor jubilat d'economia aplicada de la Universitat de Barcelona, dins del cicle *Aportacions dels economistes catalans a la recerca*. Barcelona, 16 de juny de 2014.

Programes de recerca

La Societat està desenvolupant, durant el trienni 2012-2014, el programa de recerca de l'IEC «Aportacions dels economistes

catalans en l'àmbit de la recerca», que dirigeixen Eduard Arruga i Antoni Montserrat, amb el ponent Jordi Galí. (Vegeu-ne informació més detallada al capítol VI, «Activitat de recerca».)

També duu a terme el projecte de curta durada «Institucions i entitats promotores, realitzadores o divulgadores de la recerca en ciència econòmica i disciplines afins, a les terres de llengua i cultura catalanes», realitzat per Eduard Arruga, que té la subvenció de la Secció de Filosofia i Ciències Socials de l'IEC.

Premis

El XI Premi Ferran Armengol i Tubau s'ofereix a la millor obra, treball, tesi o estudi sobre les assegurances i la previsió social, des de la perspectiva econòmica, jurídica, històrica o financera, publicat o inèdit. Està patrocinat per la Mútua de Propietaris. El termini de presentació de candidatures acabà el 30 d'abril de 2014. El premi es lliurarà el darrer trimestre del 2014.

Associació Catalana de Sociologia

Any de fundació: 1979*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOSEP MARIA ROTGER CERDÀ

Vicepresidència: MÀRIUS DOMÍNGUEZ AMORÓS

Tresoreria: ORIOL HOMS FERRET

Secretaria: JOAN JIMÉNEZ GÓMEZ

Vocalia: LILIANA ARROYO

ÁNGEL BENZUNEGUI

SÍLVIA CASOLA

PEDRO LÓPEZ ROLDÁN

CRISTINA LÓPEZ VILLANUEVA

VANESSA MAXÉ NAVARRO

DOLORS MAYORAL I ARQUÉ

TEODOR MELLÉN

EULÀLIA SOLÉ ROMERO

MARTA SOLER GALLART

TERESA SORDÉ MARTÍ

Delegada de l'IEC: CARLOTA SOLÉ PUIG

Nombre de socis: 210

* Anteriorment, aquesta societat filial era una secció de la Societat Catalana d'Estudis Jurídics, Econòmics i Socials, fundada el 1951.

Cicle: Debats per entendre la societat d'avui

Amb motiu de la publicació de l'Anuari *Societat catalana 2013*, l'ACS, en col·laboració amb la Fundació La Caixa i l'IEC, va celebrar un cicle de debats entorn d'alguns temes que s'hi tracten. Tingué lloc al Palau Macaya, de Barcelona, i es va

estructurar en tres sessions, cada una de les quals comptà amb dos ponents (l'un era autor d'un capítol de *Societat catalana 2013*, i l'altre, el ponent convidat que va aportar la perspectiva contrastada d'una altra disciplina). Hi participà com a moderador Josep M. Masjuan, coordinador de l'anuari. Les sessions foren les següents:

— 19 de març de 2014. «Riscos i moviments ambientals a Catalunya: què està passant i cap a on anem?», debat en què, entre altres temes, es va tractar el fet que actualment els grups preocupats pel medi ambient són socialment diversos i, en general, se centren en conflictes de base territorial local, cosa que pot estar deixant de banda una perspectiva més global, indispensable per a abordar els problemes ambientals contemporanis. Els ponents foren Josep Espluga Trenc, professor de Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), i Mariano Marzo Carpio, catedràtic de la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona.

— 24 d'abril de 2014. «Crisi, sanitat i salut», sessió en què es va reflexionar sobre temes com ara el fet que els efectes de la crisi actual en la nostra salut depenen bàsicament de factors aliens al sistema sanitari. Les ponències van ser a càrrec d'Andreu Segura Benedicto, director de l'Àrea de Salut Pública de l'Institut d'Estudis de la Salut, i Joan Subirats Humet, catedràtic en ciència política de la UAB.

— 22 de maig de 2014. «L'estat del benestar»; en aquesta última sessió es van tractar qüestions com el model d'estat del benestar configurat a Catalunya els darrers trenta anys o la repartició dels recursos escassos, per tal d'aportar elements que orientin l'elaboració de les polítiques públiques en educació, sanitat i benestar social. Els ponents foren Mònica

Clua-Losada, del Departament de Ciències Polítiques i Socials de la UPF, i Vicenç Navarro López, catedràtic de ciències polítiques i socials de la UPF i professor de polítiques públiques a la Universitat Johns Hopkins.

Seminari de Teoria Sociològica

Raimon Bonal

Durant tot el curs, el quart dilluns de cada mes se celebrà aquest seminari a la seu de l'IEC, que rep el nom del qui fou president de l'ACS (1991-1995). A cada sessió es van realitzar lectures i debats sobre obres clau de la teoria sociològica, com *El origen del hombre*, de Charles Darwin.

Premis

Premi Catalunya de Sociologia

El Premi Catalunya de Sociologia, instituït el 2008, és convocat per l'Associació Catalana de Sociologia, en col·laboració amb el Col·legi de Politòlegs i Sociòlegs de Catalunya i sota el patrocini de l'Obra Social de la Fundació La Caixa. L'objectiu és promoure i reconèixer la recerca sociològica que es fa a Catalunya. En la quarta convocatòria, inclosa en el LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC, el Ple de l'Institut, a proposta d'una ponència integrada per Mònica Badia, Anna Parés, Marina Subirats, Marta Soler, Salvador Giner, Faustino Miguélez, Josep Maria Rotger i Albert Sòria, acordà atorgar el premi a Jordi Porta Ribalta per la seva tasca com a organitzador i impulsor

de la sociologia i les ciències socials a Catalunya, així com pel seu lideratge en la Fundació Jaume Bofill, que ha permès una projecció nacional i internacional de la sociologia catalana. El premi es va lliurar el 22 d'abril de 2014, en un acte públic durant el lliurament dels Premis Sant Jordi de l'IEC.

Concurs de Joves Sociòlegs

El Concurs de Joves Sociòlegs, premi fundat el 1996, s'ofereix a un treball inèdit d'investigació sociològica, teòric o empíric. En la 18a convocatòria, inclosa en el LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC, l'Associació Catalana de Sociologia, a proposta d'una ponència formada per Salvador Carrasco, Joan Jiménez i Immaculada Pastor, va

acordar premiar Marc Barbeta Viñas per *Investigant el consum ecològic: anàlisi sociomotivacional del consum i dels vincles en el cas de la metamarca ecològica*. Així mateix, va acordar concedir un accèssit a Maria Gifre Garcia i Olatz Ribera Almandoz per *La crisi del mercat de treball a Espanya. Un estudi dels perfils de població aturada i propostes de mesures adaptades als col·lectius*. L'acte públic de lliurament del premi se celebrà el 22 d'abril de 2014 a la seu de l'IEC, en la cerimònia dels Premis Sant Jordi.

Publicacions

ESTIVILL PASCUAL, Jordi (coord.). *Societat catalana 2013*. Barcelona: Associació Catalana de Sociologia, 2013.

Societat Catalana d'Estudis Litúrgics

Any de fundació: 1970

JUNTA DIRECTIVA

Presidència d'honor: ALEXANDRE OLIVAR DAYDÍ
Presidència: MIQUEL DELS SANTS GROS PUJOL
Secretaria: MARC SUREDA JUBANY
Vocalia: SEBASTIÀ JANERAS VILARÓ
Responsable de publicacions: MIQUEL DELS SANTS GROS PUJOL

Delegat de l'IEC: MARC MAYER OLIVÉ

Nombre de socis: 28

Publicacions

La Societat Catalana d'Estudis Litúrgics (SCEL), a més de l'activitat individual dels membres, té com a empresa col·lectiva la publicació científica periòdica *Miscel·lània Litúrgica Catalana*, que conté treballs dels membres i d'alguns

col·laboradors. Quant a l'edició de textos d'una certa extensió, la Societat ha creat la Biblioteca Litúrgica Catalana, d'una activitat més reduïda.

El curs 2013-2014 s'ha publicat el número 22 (2014) de la *Miscel·lània Litúrgica Catalana*.

Societat Catalana de Musicologia

Any de fundació: 1973

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:	JORDI BALLESTER GIBERT
Vicepresidència:	EMILI ROS-FÀBREGAS
Secretaria:	JOSEP MARIA ALMACELLAS DíEZ
Tresoreria:	XAVIER DAUFÍ RODERGA
Vocalia:	JOSEP DOLCET RODRÍGUEZ IMMA CUSCÓ PALLARÈS JOSEP MARIA GREGORI CIFRÉ
Delegat de l'IEC:	ROMÀ ESCALAS LLIMONA
Nombre de socis:	60

Activitats

Durant el curs 2013-2014, la Societat Catalana de Musicologia organitzà, a la seu de l'IEC, les conferències següents:

— 18 de novembre de 2013. «Isaac Albéniz: una obsessió anomenada òpera», a càrrec de Lluís Rodríguez Salvà.

— 3 de desembre de 2013. «Joaquim Homs: un romàntic en un món modern», a càrrec d'Alexandre Garrobé.

— 3 d'abril de 2014. «La música a la cort de Carles d'Àustria (Bar-

celona, 1705-1712)», a càrrec de Josep Dolcet.

— 8 d'abril de 2014. «Tomàs Milans i Godayol (1672-1742), mestre de capella del Palau de la Comtessa i de la catedral de Girona», a càrrec de Josep Maria Gregori.

Publicacions

Revista Catalana de Musicologia, vol. 6 (2013).

Amics de l'Art Romànic

Any de fundació:	1977
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	FRANCESCA ESPAÑOL BERTRAN
Vicepresidència:	ROSA M. MARTÍN ROS
Secretaria:	JOAQUIM GRAUPERA GRAUPERA
Tresoreria:	TERESA HUGUET TERMES
Vocalia:	FRANCESC FITÉ LLEVOT JOAN VALERO MOLINA M. LLUÏSA CASTELLANOS RAYO NÚRIA FORTUNY SOLÍS GUADALUPE MIRAS BERNAL
Delegat de l'IEC:	ANTONI PLADEVALL FONT
Nombre de socis:	265

Activitats

Durant el curs 2013-2014, Amics de l'Art Romànic (AAR) organitzaren, a la seu de l'IEC, els debats, simposis i conferències que es recullen a continuació.

El 14 d'octubre, Xavier Dectot, director de Louvre-Lens, impartí la lliçó inaugural del curs 2013-2014 d'Amics de l'Art Romànic (AAR): «El Louvre-Lens. Balance del primer aniversario de un proyecto cultural al servicio de un territorio euroregional».

Els dies 11 i 12 de novembre, es dugué a terme el simposi internacional *Les pedreres medievals a la Corona d'Aragó*. La inauguració fou a càrrec de Carles

Mancho, director de l'Institut d'Investigació en Cultures Medievals, i de Francesca Español, presidenta d'AAR. El simposi inclogué les ponències següents: «Les pedreres medievals a la Corona d'Aragó», a càrrec de Francesca Español; «Diversité d'origine des marbres blancs dans le bâti médiéval en Roussillon. L'exemple de la chapelle haute du château royal de Perpignan. Approches pluridisciplinaires», a càrrec de Michel Martzluff (Universitat de Perpinyà) i Aymat Catafau (Universitat de Perpinyà); «Las canteras de alabastro en Aragón. Datos sobre su explotación y uso en las artes plásticas de los siglos XV y XVI», a càrrec de Jesús

Criado Mainar (Universitat de Saragossa); «Pedreres i pedra a la Mallorca medieval (segles XIV-XV)», per part de Maria Barceló Crespi (Universitat de les Illes Balears), i «El abastecimiento de materiales pétreos en la ciudad de Valencia durante la época foral», a càrrec de Luis Arciniega (Universitat de València). També s'hi presentaren les comunicacions següents: «Dades sobre pedreres a l'àrea de Lleida a través de les fonts medievals», de Francesc Fitó Llevot (Universitat de Lleida); «De la pedrera a la catedral. Els casos de Barcelona i Girona», a càrrec de Joan Valero Molina; «Usos, artífexs i comerç de la pedra de Montjuïc [Barcelona] a l'època medieval», per Joaquim Graupera; «La explotación de canteras en Valencia ca.1430: un negocio en transformación», a càrrec d'Encarna Montero; «Les pedreres de Folgueroles i rodalia (Osona)», per part de Carles Puigferrat; «Explotació, transport i ús de pedres per a la construcció en el món medieval», a càrrec de Màrius Vendrell, de la Universitat de Barcelona; «La façana gòtica de Santa Maria de Puigcerdà i la seva restauració. Els materials desvetllats», llegida pel restaurador Rudi Ranesi, i «La problemàtica de la conservació i restauració del gres vermell. Diversos exemples. Escaladei i Santa Maria de Santiga», a càrrec de la restauradora Luciana Pocostales.

El 25 de novembre, se celebrà l'acte *Institut Ramon Muntaner. 10 anys*

al servei de la recerca i la cultura, a càrrec de Lluís Puig i Gordi, director general de Cultura Popular, Associacionisme i Acció Culturals i president del Patronat de l'Institut Ramon Muntaner; Josep Santesmases i Ollé, president de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana i vicepresident segon de l'Institut Ramon Muntaner, i M. Carme Jiménez Fernández, directora de l'Institut Ramon Muntaner.

El 20 de desembre, Francesca Español pronuncià la conferència «Joaquim Folch i Torres i els estudis d'art romànic», amb motiu de l'homenatge a Joaquim Folch i Torres.

De gener a març de 2014, se celebrà el XXVIII cicle de conferències *Promoció artística femenina a la Corona d'Aragó baixmedieval*. Les conferències que s'hi impartiren van ser les següents:

— «Una dama de l'alta noblesa catalana: Sanxa Eiximeniç de Cabrera i les arts», a càrrec de Joan Valero, historiador de l'art (27 de gener).

— «El vestit cortesà», a càrrec de Rosa M. Martín, historiadora dels tèxtils i de la indumentària (10 de febrer).

— «De belleza y piedad. Promociones de María de Castilla, reina de Aragón», a càrrec de María del Carmen García Herrero, de la Universitat de Saragossa (24 de febrer).

— «L'univers de la reina Elisenda de Montcada», a càrrec de Francesca Español (10 de març).

D'octubre a abril del 2014, es va dur a terme el cicle de conferències *Romànic a l'abast - Gòtic a l'abast*, que comengué les sessions següents:

— «La vidriera en el gòtic civil català. Donem-li llum a un art perdut», a càrrec de Carme Domínguez Rodes, historiadora de l'art (21 d'octubre).

— «Apropament a l'escultura romànica de la Seu Vella de Lleida», a càrrec de Francesc Fité Llevot (4 de novembre).

— Lectura dramatitzada de l'obra *A ca l'antiquari* de Santiagu Rusiñol, a càrrec de Cornucòpies Teatre (Producció AAR-IEC) (3 de febrer).

— «Il medioevo sardo, gli ordini monastici benedettini e il romanico», a càrrec de Roberto Lai, historiador de la Sardènia medieval (20 de febrer).

— «Joaquím Folch i Torres i els teixits medievals», a càrrec de Rosa M. Martín, historiadora dels tèxtils i de la indumentària (17 de març).

— «La imatge perpètua d'un rei ideal. El panteó reial de Santa Maria da Vitória, Portugal», a càrrec de Begoña Farre, de la Universitat Nova de Lisboa (31 de març).

— «La portalada de Ripoll i els seus instruments musicals», a càrrec d'Antoni Madueño, musicòleg (28 d'abril).

De març a abril del 2014, es va organitzar una sèrie de debats sobre art medieval:

— «La nova presentació de la pintura romànica a Sant Climent de Taüll, estudis previs i realització», amb els ponents Eduard Riu, del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya; Jordi Camps, del MNAC; Milagros Guardia, d'Ars Picta - Universitat de Barcelona, i Imma Lorès, d'Ars Picta - Universitat de Lleida (3 de març).

— «Escaladei. La cartoixa recuperada», amb els ponents Carles Brull, arquitecte director del Pla Rector d'Escaladei; Gerardo Boto, de la Universitat de Girona; Raquel Lacuesta, del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona, i la restauradora Llum Pocostales (8 d'abril de 2014).

Sortides

El 26 d'octubre es va visitar el Museu Episcopal de Vic i l'exposició *«Facies Dei. Expressions artístiques de la fe cristiana a la Catalunya medieval»*.

El 9 de novembre s'anà a la Seu Vella i al Museu Diocesà i Comarcal de Lleida, sota el guiatge de Francesc Fité i Alberto Velasco.

El 16 de març es va fer una sortida al monestir de Sant Miquel del Fai i Sant Salvador de Breda, a càrrec de Francesc Fité.

El 23 de març es visità l'església de Sant Vicenç de Cardona i la vila medieval de Cardona, amb Andreu Galera.

El 6 d'abril tingué lloc a Vilafranca del Penedès la V Trobada d'Associa-

cions d'Amics de l'Art Romànic de Catalunya, organitzada per les seccions d'Arts i d'Història de l'Institut d'Estudis Penedesencs. L'activitat consistí en una visita medieval itinerant per a conèixer indrets com la capella de Sant Joan o la muralla del segle XIX.

El 18 de maig es visità l'antiga canònica d'Escornalbou i la cartoixa d'Escaladei, al Priorat, amb Maria del Mar Valls Fusté i Carles Brull (arquitecte director del Pla Rector d'Escaladei).

Els dies 31 de maig i 1 de juny es va anar a l'església de Sant Climent de Taüll, al monestir de Santa Maria d'Obarra i a la catedral de Roda d'Isàbena.

Curs de la Universitat d'Estiu:

«L'artista medieval (I)»

Entre els dies 21 i 25 de juliol de 2014, s'impartí el curs «L'artista medieval (I)», a la Universitat d'Estiu, que tingué lloc a l'Institut Joan Brudieu de la Seu d'Urgell. Fou organitzat en col·laboració amb la Universitat de Lleida i sota la coordinació de Francesca Español i Francesc Fité. El programa va incloure diverses sortides i va oferir les sessions següents: «Art de tallar pedra i picapedrers en la construcció de les catedrals romàniques de la Tarragonina», per Gerardo Boto Varela (Universitat de Girona); «Els artistes del rei Alfons X el Savi», per Rafael Comez Ramos (Universitat de Sevilla); «Magister, illuminator, pictor. Miniaturistes en la Corona d'Aragó durant els segles del gò-

tic», per Isabel Escandell Proust (Universitat de les Illes Balears); «Producció seriada a l'art medieval entre el romànic i el gòtic», per Francesca Español Bertran (Universitat de Barcelona-AAR); «L'artista pintor romànic i els seus models», per Immaculada Lorés i Otzet (UdL); «L'obra d'art tèxtil, producte del treball de diferents artistes», per Rosa Maria Martín Ros (Museu d'Arts Decoratives de Barcelona); «Visita a Sant Vicenç d'Estamariu: Les pintures romàniques de Sant Vicenç d'Estamariu i el seu context», per Montserrat Pagès Paretas (MNAC); «Mestres d'obra de la Seu de Lleida durant els segles del gòtic», per Francesc Fité Llevot (UdL-AAR), i «Artistes al servei del comte Pere II d'Urgell (1348-1408)», per Alberto Velasco González (Museu de Lleida, Diocèsà i Comarcal).

Presentacions de publicacions

Durant aquest curs es presentaren, a la seu de l'IEC, el volum 23 de la revista d'AAR *Lambard Estudis d'Art Medieval*, corresponent al curs 2011-2012 (16 de desembre de 2013), i el llibre *Un Palais dans la ville: Le Palais des Rois de Majorque à Perpignan*, a càrrec d'Olivier Poisson, conservador general de Patrimoni, del Ministère de la Culture de France i president de l'Associació Cultural de Sant Miquel de Cuixà; Aymat Catafau, professor de la Universitat de Perpinyà, i Olivier Passarius, director del Pôle Archéologique Départemental del Consell

General dels Pirineus Orientals (26 de maig de 2014).

Premis

L'acte de lliurament del Premi dels Amics de l'Art Romànic —premi instituit l'any 1993 per a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre art i cultura catalanes, corresponent a la vintena convocatòria i referent al període gòtic— se celebrà el 22 d'abril de 2014 en el marc

dels Premis Sant Jordi 2014, que integren el LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'Institut d'Estudis Catalans. La ponència formada per Francesca Español i Bertran, Joaquim Graupera i Graupera i Rosa Maria Martín decidí atorgar el premi a Xènia Granero Villa pel treball *La dansa de Salomé en la pintura catalana del segle XIV. Estudi iconogràfic i apunts estilístics*.

Societat Catalana de Pedagogia

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:	MARTÍ TEIXIDÓ PLANAS
Vicepresidència:	JOAN MALLART NAVARRA PERE MARQUÈS GRAELLS
Secretaria:	CARME RIDER SERRA
Tresoreria:	M. DOLORS MAURA PASCUET
Vocalia:	JOSEP LLUÍS RODRÍGUEZ BOSCH CARME AMORÓS BASTÉ NÚRIA RAJADELL PUIGGRÒS XAVIER URETA BUXEDA
Vocalia de Lleida:	SOFÍA ISÚS BARADO
Vocalia de Tarragona:	ELENA VENINI REDIN
Vocalia de Girona:	DAVID PUJOL FABRELLES
Vocalia de Vic:	ANTONI PORTELL LLORCA
Vocalia de València:	DIEGO GÓMEZ GARCIA
Vocalia de les Illes Balears:	RAMON BASSA MARTÍN
Responsable de publicacions:	JOSEP PALAU ORTA
Delegat de l'IEC:	JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO GRANELL
Nombre de socis:	140

Activitats

— 15 d'octubre de 2013. Sessió inaugural del curs de la Societat: «La institució escolar: porta oberta al plurilingüisme. Dificultats i possibilitats», celebrada a la seu de l'IEC.

— 19 d'octubre de 2013. Col·laboració en la jornada de presentació dels

Premis Baldiri i Reixac, que tingué lloc a l'Escola Vedruna de Balaguer.

— 22 de gener de 2014. Acte de reconeixement a Carme Amorós i Basté, amb motiu de la seva jubilació. Se celebrà al Col·legi de Llicenciats de Catalunya, coorganitzador de l'acte.

— 29 i 30 de gener de 2014. Se-

minari d'Hivern 2014: «L'adquisició de la competència plurilingüe», dut a terme a la seu de l'IEC.

— 18 de febrer de 2014. Acte de reconeixement a Margarida Muset i Adel amb motiu de la seva jubilació, coorganitzat amb el Col·legi de Llicenciats de Catalunya. Tingué lloc a la seu de l'IEC.

— 26 de febrer de 2014. Primera Conversa Pedagògica: «L'educació escolar, entre el currículum i la cultura», al Cafè Silenus de Barcelona.

— 7 i 8 de maig de 2014. Setena edició de la Primavera Pedagògica, celebrada a la seu de l'IEC.

— 10 de juny de 2014. Segona Conversa Pedagògica: «Les bases dels nous paradigmes educatius», al Cafè Silenus de Barcelona.

Projectes

La Societat Catalana de Pedagogia col·labora en el projecte d'elaboració del *Diccionari enciclopèdic de pedagogia* (en català i amb equivalències en sis llengües) de la Secció de Filosofia i Ciències Socials, i en la redacció i aplicació d'una prova de diagnòstic i pronòstic pedagògic de la competència lingüística en infants de cinc anys («Termòmetre lingüístic»), a càrrec de Carme Rider, que després de la fase d'elaboració ja es troba en curs de pilotatge. Entre altres projectes en curs, destaquen «Narracions i pedagogia», a càrrec de Lluís Busquets, i «Recerca sobre el currículum bimodal», a càrrec de Pere Marquès.

Societat Catalana d'Estudis Clàssics

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: MONTSERRAT JUFRESA MUÑOZ
Vicepresidència: JAUME ALMIRALL SARDÀ
Tresoreria: CARLES GARRIGA SANÇ
Secretaria: ÀLEX COROLEU LLETGET
Vocalia: JOSEP LLUÍS VIDAL PÉREZ
MARIÀNGELA VILALLONGA VIVES

Delegat de l'IEC: CARLES MIRALLES SOLÀ

Nombre de socis: 222

Activitats

— IEC, 29 de novembre de 2013. Jornada *Els clàssics i la llengua literària. Segles XVII i XVIII*. S'estructurà en les sessions «De l'escut d'Enees a l'escut de Jaume I: poesia llatina de tema jaumí», a càrrec d'Antoni Biosca, de la Universitat d'Alacant; «Les versions catalanes de la *Vita Aesopi*», per Jaume Almirall, de la Universitat de Barcelona; «Notes sobre la difusió dels textos clàssics a la Catalunya dels Sis-cents», per Àlex Coroleu, de la ICREA - Universitat Autònoma de Barcelona; «Sobre Ausoni en època moderna», per Eulàlia Miralles, de la Universitat de València, i «Tragèdies (neo)clàssiques de tema romà: una aproximació», a càrrec de Maria Paredes, de l'Institut Pau Vila de Sabadell i l'Institut Menorquí d'Estudis.

— IEC, 15 de gener de 2014. Presentació del llibre *Ouranós-Gaia. L'espai a Grècia III: anomenar l'espai*, a càrrec de Jaume Pòrtulas, de la Universitat de Barcelona, i Joan Martí, de la Universitat Rovira i Virgili, amb la participació dels editors, Montserrat Jufresa, Montserrat Reig, Jesús Carruesco, Gemma Fortea, Roger Miralles i Isabel Rodà.

— IEC, de març a maig del 2014. Cicle de conferències *Epigrafia greco-romana*. Constà de les conferències següents: «La inscripció d'Enoanda», a càrrec de Jürgen Hammerstaedt (4 de març); «El llatí dels grecs. Bilingüisme a les inscripcions del món hel·lènic», d'Anna Ginesta (25 de març); «La llei sagrada de Selinunt», de Carles Garriga (22 d'abril); «Epigrafia tessellada a Hispània: revi-

sió i novetats», de Joan Gómez (6 de maig), i «Las inscripciones de la Cueva Negra (Fortuna, Murcia)», d'Isabel Velázquez (27 de maig).

— IEC, del 3 a l'1 de juliol de 2014. «Les edats del món, les edats dels homes», curs d'actualització format per les sessions següents: «El mite hesiòdic de les generacions», a càrrec de Montserrat Reig; «*Redeunt Saturnia regna*. Els topos de l'edat d'or en els poetes llatins clàssics», per Joan Josep Mussarra; «Les edats de la dona en la poesia grega», per Margalida Capellà; «*Rhuthmós, Chronos, Aión*, algunes reflexions sobre el temps en l'arcaisme grec», a càrrec de Jaume Pòrtulas; «*Quem di diligunt adulescens moritur*. La glòria de morir jove», per Raül Garrigasait; «La vellesa i les seves imatges en la literatura grega antiga», per Ferran Cortina; «Vellea i d'aguila, joventut

d'aloa, edats de l'home i literatura sapiencial grega», per Pilar Gómez; «Les edats de la història», a càrrec d'Àlex Coroleu, i «Walter Pater, *Marius The Epicurean*: el trànsit novel·lat i estètic des del vell paganisme fins al jove cristianisme», per Pau Gilabert.

Premis

El Premi Eduard Valentí de la Societat Catalana d'Estudis Clàssics, inclòs en el LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC, no s'adjudicà.

Publicacions

Ítaca: Quaderns Catalans de Cultura Clàssica, núm. 28-29 (2012-2013).

Ouranós-Gaia: L'espai a Grècia III: anomenar l'espai. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans i Institut Català d'Arqueologia Clàssica, 2013.

Societat Catalana d'Estudis Numismàtics

Any de fundació:	1979
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	MIQUEL CRUSAFONT SABATER
Vicepresidència:	LEANDRE VILLARONGA GARRIGA
Secretaria:	XAVIER SANAHUJA ANGUERA
Tresoreria:	RAFAEL COMAS EZEQUIEL
Vocalia:	ANNA M. BALAGUER PRUNÉS JAUME BENAGES OLIVÉ XAVIER JORBA SERRA JAUME BOADA SALOM JOAN ANTONI SENDRA IBÁÑEZ ROSSEND CASANOVA MANDRI MANUEL GARCÍA GARRIDO
Delegat de l'IEC:	GASPAR FELIU MONTFORT
Nombre de socis:	190

Assemblea General Ordinària

L'Assemblea General Ordinària anual fou convocada el dia 17 de juny de 2014 a la Sala Prat de la Riba de l'IEC.

Conferències

— El 5 d'octubre de 2013, Xavier Sanahuja Anguera presentà a Millau (Avairon, França), dins les Journées d'Etude sur la Vicomté de Millau au Temps de sa Domination Catalane-aragonaise. Rivalités et Dissidences, la conferència «Émissions monétaires en Rouergue (XIIe et XIIIe siècles)».

— El 17 d'octubre de 2013, en els cicles sobre història de Catalunya, organitzats per l'Associació Sabadell Memorial, Miquel Crusafont hi participà amb la conferència «Fonaments històrics de la independència de Catalunya».

— De novembre de 2013 a maig de 2014, Miquel Crusafont continuà el cicle de sis conferències *Història de Catalunya* a l'Aula d'Extensió Universitària de Sabadell, amb l'assistència d'unes mil persones a cada sessió.

— El 7 de novembre de 2013, l'Ajuntament de Roses organitzà la con-

ferència de Miquel Crusafont «Els grecs a Roses i una llarga història monetària».

— Els dies 27 i 28 de novembre de 2013, s'impartí al Gabinet Numismàtic de Catalunya, el XVII Curs d'història monetària hispànica. En aquesta edició, titulada «La revolució industrial i producció monetària: la Seca de Barcelona i el seu context», Xavier Sanahuja presentà la conferència «Les emissions monetàries de la Seca de Barcelona al segle XIX».

— El 23 de gener de 2014, Miquel Crusafont pronuncià a Tarragona la conferència «La moneda, mirall de la nostra història. La veritat sempre tergiversada de la història de Catalunya», en un congrés de medicina organitzat per l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Tarragona i el Col·legi Oficial de Metges.

— El 15 de març de 2014, Jaume Boada oferí la ponència «Paranumismàtica balear» a la llibreria Embat de Palma, que dedicà als vals, els cupons i altres elements de paper i cartró usats a les Illes al llarg de la història amb valor per a finalitats comercials o benèfiques, o en casos d'emergència quan hi havia manca de moneda corrent.

— Els dies 13 i 15 de maig de 2014, el Gabinet Numismàtic de Catalunya organitzà el XXIV Seminari d'Història Monetària de la Corona d'Aragó: «Moneda i guerra a Catalunya». L'acte fou inclòs en el programa oficial de commemoració del tricentenari dels fets de

1714 i Xavier Sanahuja Anguera presentà la conferència «Les monedes dels reialmes de la Corona d'Aragó abans de llur derrota i extinció».

Presentacions

— El 15 de novembre de 2013 es presentà el llibre *El paper moneda a l'Alt Penedès durant la Guerra Civil (1936-1939)*, d'Isidre Aymerich i amb pròleg de Miquel Crusafont. La Societat col·laborà en l'edició externa de l'obra, que fou presentat al Fòrum Verger Balaguer, de Vilafranca del Penedès, amb presència del president del Consell Comarcal i del regidor de Cultura de l'Ajuntament, que sumaren els seus parlaments als de l'autor i de Miquel Crusafont.

— El 4 de desembre de 2013, es presentà a l'IEC el sisè volum de *Medieval European Coinage*, titulat *The Iberian Peninsula*, de Miquel Crusafont, Anna Maria Balaguer i Philip Grierson. Durant l'acte intervingueren Joandomènec Ros, president de l'IEC; Jaume Sobrequès, president de la SCEH; Elina Screen, editora general del *Medieval European Coinage* i professora de la Universitat d'Oxford; Jonathan Jarrett, curador del volum dedicat a la península Ibèrica i professor a la Universitat de Birmingham; Miquel Crusafont i Anna Maria Balaguer, membres de la Societat, i Chris Dove, director del British Council. S'organitzà amb la col·laboració de la Societat Catalana d'Estudis Històrics.

— El 17 de juny de 2014, Xavier Sanahuja presentà a l'IEC el cinquè volum del recull d'articles de Leandre Villaronga *Obra numismàtica esparxa*, que duu el subtítol *Ulterior, romà i varis. Gloses i textos biogràfics. Bibliografia*.

Projectes

La Societat Catalana d'Estudis Numismàtics (SCEN), durant el curs 2013-2014, treballà en els projectes «Monografia sobre la moneda romana d'Herda», d'Antoni Sendra i Giral Royo, i «Estudi sobre els ploms eclesiàstics mallorquins», de Jaume Boada. Treballà en el volum dedicat a l'època medieval, núm. 3, de la col·lecció *Història monetària catalana*, i també col·laborà en el catàleg del medallista belga Godefroid Devreese.

Difusió

— Al número 20 de la revista *Coup de Fuet*, editada per l'Institut Municipal del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida de l'Ajuntament de Barcelona, Rossend Casanova publicà l'article «Medalles commemoratives modernistes. El triomf de l'art en el metall», en què tracta una panoràmica de la medalla internacional, especialment europea, al voltant de l'estil 1900.

— Al número 69 de la revista *Espai de Llibertat*, editada per la Fundació Ferrer i Guàrdia, Rossend Casanova publicà l'article «Ferrer i Guàrdia en la medalla», en què recollí les cinc medalles

europées conegudes i que s'editaren el 1909 arran de l'ajusticiament del pedagog català.

— Al suplement *Culturals* de *La Vanguardia*, l'11 de desembre de 2013, Rossend Casanova publicà l'article «Al palmell de la mà», dedicat a les exposicions que tingueren lloc a França promogudes pel Museu d'Orsay amb el títol «Au creux de la main».

— Miquel Crusafont participà en el Fòrum Solomedievales amb la conferència «Els atractius de la moneda medieval». I seguint el cicle sobre la història de la moneda vallesana de la revista *Vallesos*, Crusafont publicà «Monedes de la República Catalana 1640-1652», al número 6 (tardor-hivern de 2013), i «Les dues grans monedes del Vallès», al número 7 (primavera-estiu de 2014).

— Del 23 d'abril fins a principis de juliol de 2014, el Museu d'Història de Catalunya exposà la col·lecció de papermoneda català de la Guerra Civil d'Antoni Turró. La casa Àureo & Calicó encarregà a Miquel Crusafont un text de presentació per a la col·lecció Ramon Muntaner, que es publicà al catàleg del 24 d'abril amb el títol «Moneda catalana, la gran desconeguda».

Consultes

— El 2014, Alberto Velasco, del Museu de Lleida, s'interessà per informació sobre les pugeses del comtat d'Urgell atribuïdes a Arnau de Cervera i Balaguer.

— A principi del 2014 i gràcies a la casa Vico de Madrid, Julio Chico trameté una valuosa informació sobre una probable troballa de moneda carolíngia i barcelonina que apareix publicada en un volum.

— Els primers mesos del 2014, hi hagué una sèrie de consultes sobre florins catalans amb la casa Àureo & Calicó. La seva gerent, Teresa Sisó, ens facilità dades sobre un important fons de florins, de segur procedent d'una antiga troballa, que es presenten també en el mateix volum.

— El 18 de febrer, Jordi Batlle, de Manlleu, consultà sobre una medalla del centenari del Monestir de Ripoll, del 1993.

— El 21 de març, i per mediació de Salvador Soley, M. Crusafont es des-

plaçà al monestir de Montserrat per una consulta sobre la publicació del seu fons de moneda tardogrega del Museu Bíblic.

— El 14 d'abril, Ramon Serrano envià imatges d'una medalla valenciana i se l'informà de la seva significació i cronologia.

— El mes de maig, Esther Romagosa, redactora del programa *Divendres* de TV3, sol·licità imatges de monedes d'una pesseta de diverses èpoques històriques, per a poder mostrar-les eventualment en el transcurs de l'emissió del programa setmanal.

Publicacions

Acta Numismàtica, núm. 43 (2013);
núm. 44 (2014).

Societat Catalana d'Ordenació del Territori

Any de fundació: 1979

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOSEP M. LLOP TORNÉ
Vicepresidència: XAVIER MAYOR FARGUELL
Secretaria: ALBERT CORTINA RAMOS
Tresoreria: JOSEP ANTONI BÀGUENA LATORRE
Vocalia: ÀNGELS GIL-VERNET HUGUET
ORIOL BIOSCA REIG
MONTSERRAT MERCADÉ MARIMON

Delegat de l'IEC: JOSEP M. MUNTANER PASQUAL

Nombre de socis: 237

Assemblea General

El 24 de març de 2014, se celebrà una Assemblea General de socis i sòcies de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori (SCOT).

Activitats

Durant el curs 2013-2014, la Societat Catalana d'Ordenació del Territori va organitzar les activitats següents, en general, a la seu de l'IEC:

Diàlegs Ambientals 2013:

«Mobilitat i salut»

La Societat va col·laborar en aquestes sessions organitzades per l'Associació Catalana de Ciències Ambientals i el Col·legi d'Ambientòlegs de Catalunya amb

l'objectiu de posar sobre la taula els reptes ambientals i territorials del país. Els diàlegs d'aquesta edició foren els següents:

— 26 de setembre. «El vehicle elèctric. Pros i contres», a càrrec de Ricard Riol, president de l'Associació Promoció del Transport Públic, i Ramon Pruneda, director de projectes de Sectors Estratègics del Departament d'Economia, Empresa i Ocupació de l'Ajuntament de Barcelona.

— 3 d'octubre. «Qualitat de l'aire i salut», per José Maria Baldasana, director del Departament de Ciències de la Terra del Barcelona Supercomputing Center, i Jordi Sunyer, director científic del Centre de Recerca en Epidemiologia Ambiental.

— 10 d'octubre. «Ciutat *slow*/

smart. Qualitat de vida», conduït per Ole Thorson, president de l'Associació per la Prevenció dels Accidents de Trànsit, i Albert Cortina, director de l'Estudi DTUM.

— 17 d'octubre. «Canvi climàtic. Infraestructures lineals de transport», per Elena de la Peña, subdirectora general tècnica de l'Associació Espanyola de la Carretera, i Santos Núñez, gerent de Medi Ambient de Renfe.

Homenatges

— 26 d'octubre de 2013. Acte de reconeixement a Francesc Mestres Angla «Quico», arquitecte urbanista municipal. Fou organitzat conjuntament amb l'Agrupació d'Arquitectes Urbanistes de Catalunya (AAUC) i tingué lloc a l'Auditori del Vapor Llonch de Sabadell. L'acte va constar de diverses intervencions i d'un debat, en el qual els assistents van poder explicar la seva col·laboració professional o relació personal amb l'arquitecte. Les comunicacions foren a càrrec de Josep Maria Llop, Sebastià Jornet, Pere Vidal, Albert Cortina, Fina Recassens, Manel Larrosa, Dolors Calvet i Josep Torras.

— 14 de novembre de 2013. Acte d'homenatge al geògraf Enric Lluch, sota el títol *El paper d'Enric Lluch en el debat sobre l'organització i ordenació territorial de Catalunya*. Fou organitzat conjuntament amb l'IEC, la Societat Catalana de Geografia i l'Associació Catalana de Ciència Regional, i va constar de tres ponències. La primera, «Enric Lluch, investigador

de les estructures territorials de Catalunya», fou a càrrec de Pilar Riera, del Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona. Seguidament, Ricard Pié, de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès (UPC), va oferir la ponència «Enric Lluch, el Congrés de Cultura Catalana i la SCOT». Finalment, Jesús Burgueño, del Departament de Geografia i Sociologia de la Universitat de Lleida, va desenvolupar la ponència «L'organització territorial de Catalunya».

— 21 de novembre de 2013. Homenatge a l'arquitecte i urbanista Manuel Ribas Piera, traspasat el març del mateix any. Fou organitzat conjuntament amb l'IEC, l'AAUC, l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona i el Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de la UPC. L'acte va tenir les intervencions dels arquitectes Jaume Llobet, Lluís Cantallops i Joan Antoni Solans, i de l'advocat Tomàs Pou.

— 29 de març de 2014. Acte de reconeixement a l'arquitecte urbanista municipal Francesc Mestres Angla «Quico», organitzat conjuntament amb l'AAUC. Consistí en una visita a Manresa, la ciutat de l'arquitecte, per a veure tot el seu llegat professional, amb comentaris i ponències a càrrec d'experts.

Territori - Observatori de projectes i debats territorials de Catalunya

L'Anuari territorial de Catalunya —en format paper del 2003 al 2009 i en format

d'anuari continu digital des d'aleshores— és una eina de divulgació i recerca científica de la Societat, dirigida per Margarida Castañer Vivas i coordinada per Montserrat Mercadé Marimon i Moisès Jordi Pinatella. La seva finalitat és donar a conèixer amb rigor i objectivitat els plans i els projectes que defineixen el futur del territori i el debat públic sobre el model territorial, i alhora facilitar informació a estudiosos, polítics, tècnics i a la ciutadania en general. Els temes analitzats engloben el medi ambient, les infraestructures, els plans i projectes urbanístics i la política territorial.

L'any 2003, l'IEC i la Diputació de Barcelona van signar el primer conveni de col·laboració per a la realització de l'*Anuari Territorial de Catalunya*. Posteriorment, es van anar incorporant al conveni diversos departaments de la Generalitat. El conveni corresponent a l'exercici 2014 va ésser, per tant, el dotzè conveni anual per a l'execució de l'anuari, i hi participaren únicament la Diputació de Barcelona i l'IEC, que, a més, va cedir l'espai de treball i va col·laborar amb la gestió administrativa i econòmica. Aquest any es van elaborar un total de vint-i-cinc articles amb un equip de redacció de tres persones. Els criteris per a la selecció d'articles foren la rellevància física, social, tècnica, sectorial o local. Els articles tenen un enfocament objectiu que evita valoracions o interpretacions i que dona cabuda amb equanimitat a totes les

veus i opinions dels actors implicats. Inclouen, a més, infografia i fotografies pròpies.

També es va consolidar la difusió de l'actualitat territorial generada per la premsa, la societat civil i les administracions —entre dues i tres vegades a la setmana (antiga «Llista Territori»). Es tracta de publicar les notícies més rellevants de tema territorial a partir de la consulta als mitjans de comunicació. La publicació es realitza mitjançant el sistema de gestió de continguts Scoop.it, Twitter i Facebook, enllaçats des del portal Territori. El 2014 té un total de 204 subscriptors a l'Scoop.it, 3.557 seguidors a Twitter i 1.455 a Facebook. Fins ara s'han difós prop de 12.000 notícies relacionades amb aspectes territorials.

Al llarg del curs 2013-2014 es van iniciar els primers passos per a aprofitar la base de dades de l'*Anuari* amb l'objectiu de fer un recull i una classificació de polítiques territorials realitzades a Catalunya entre el 2003 i el 2014. S'entenen per polítiques amb incidència territorial les accions, plans i programes que tenen l'objectiu de coordinar i compatibilitzar els diferents usos i funcions que tenen lloc en un determinat territori d'acord amb uns principis rectors (cohesió social, eficiència econòmica, sostenibilitat ambiental). Les polítiques territorials objecte d'anàlisi són aquelles que, en un àmbit geogràfic concret, preferentment supramunicipal, aborden la planificació i l'or-

denació del territori en el seu conjunt o a partir de matèries específiques (habitatge, millora urbana, muntanya, agricultura, comerç, carreteres, contaminació, energia, residus, espais naturals, esquí, etc.). Tota la base documental dels anuaris territorials de Catalunya està publicada al portal Territori - Observatori de projectes i debats territorials de Catalunya (*territori.scot.cat*), que acull més de 1.500 articles sobre projectes i debats territorials des de l'any 2003 fins al moment actual, classificats sectorialment, territorialment i temporalment. Des de la seva posada en marxa ha estat consultat per més de 450.000 usuaris.

Fòrum 2012 Catalunya 21. Territori i Urbanisme. Estat i Alternatives

Iniciat el novembre de 2012, aquest fòrum va constituir una plataforma de pensament, diàleg, debat i proposta al voltant de l'urbanisme i l'ordenació del territori. Es va estructurar en dotze grups de diàleg i nou diàlegs, en què van participar 272 persones. L'objectiu final fou redactar el *Document d'alternatives en l'àmbit del territori i l'urbanisme*, que sintetitzaria el contingut i les conclusions de les sessions, per tal de proposar un programa per a la millora de l'urbanisme i de l'ordenació territorial en el marc de la construcció d'un país preocupat pel benestar de les persones, la millora de l'habitabilitat de les ciutats i la qualitat del territori i el paisatge.

A continuació es presenten les sessions de debat, que generalment es van celebrar a la seu de l'IEC i van constar de ponències a càrrec d'experts i d'un debat al final de cadascuna:

— 18 de setembre de 2013. Diàleg Dia 1: «SAE aeroport de Reus: un repte estratègic al Camp de Tarragona». Girà entorn de la potencialitat de l'àrea de la rodalia de l'aeroport de Reus com a espai vertebrador del territori i generador d'activitat econòmica. L'acte, organitzat amb el suport de ZFA Architectural Foundation, va ser presentat per l'advocat i secretari de la Societat, Albert Cortina, i va consistir en dues ponències. En la primera intervingueren Juan Manuel Zaguirre, president de ZFA Architectural Foundation; Oriol Montclús, advocat; Manel Mosquera, arquitecte, i Nemo Remesar, sociòleg. La segona ponència fou a càrrec d'Antonio Font, arquitecte i membre de l'equip de recerca de la Càtedra d'Urbanística ETSAV-UPC.

— 17 de desembre de 2013. Diàleg Dia 2: «Hàbitat, territori i tecnologies de frontera». Va constar de quatre ponències: la primera, «Singularitat tecnològica i ciutadania», la presentà Albert Cortina; la segona, «*Smart City o Easy City?*», va anar a càrrec de l'arquitecte Carles Llop; a continuació, el geòleg Josep Maria Mallarach va parlar de «Conversió ecològica, tecnologia i valors», i, per acabar, l'arquitecte Vicente Guallart va oferir la ponència «*City Protocol* de Barcelona».

— 8 de gener, 3 de febrer i 12 de febrer de 2014. Diàleg Dia 3: «La revisió dels plans d'urbanisme en època de crisi econòmica». Va consistir en quatre ponències dedicades a la revisió dels plans d'ordenació urbanística municipal (POUM) de Figueres, Manresa, Reus, Castellar del Vallès, Sant Andreu de la Barca i Valls. Els ponents foren membres de l'equip redactor de cada POUM: Xavier Ludevid, Pere Mogas i Ferran Navarro (Figueres); Mauro Mas, Ricard Torras i Núria Olivé (Manresa); Pilar Carbassa i Marta Garcia (Reus) i Sebastià Jornet (Castellar del Vallès, Sant Andreu de la Barca i Valls). Les sessions primera i última se celebraren a la seu de l'IEC, i la del dia 3 de febrer va tenir lloc a la seu del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat, a Barcelona.

— 26 de febrer de 2014. Diàleg Dia 4: «La planificació territorial en temps de crisi», organitzat conjuntament amb el Col·legi de Geògrafs de Catalunya i l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya. Va constar de sis ponències: «L'Administració: La planificació territorial en el marc de l'actual procés de reforma administrativa», de Ferran Miralles, coordinador de la Direcció General de Territori i Urbanisme; «La planificació territorial: la seva funció i valors en un context de crisi», de l'arquitecte Juli Esteban; «La supramunicipalitat: els instruments de governança i les compensacions territorials», del geògraf Robert Casadevall; «El medi ambient: la

funció de l'avaluació ambiental en la planificació territorial», de l'ambientòloga Eulàlia Miralles; «El paisatge: la seva articulació en la planificació territorial, una mirada europea», del geògraf Oriol Porcel, i «L'economia: L'ordenació territorial i la competitivitat», de l'economista Miquel Morell.

— 26 de març de 2014. Diàleg Dia 5: «El paisatge en el planejament urbanístic. Repte, necessitat o oportunitat?». En aquesta sessió es va debatre sobre la integració i l'encaix del paisatge i de la política del paisatge en el planejament territorial local i urbanístic a Catalunya. Hi participaren Pere Sala, director tècnic de l'Observatori del Paisatge de Catalunya, que va parlar de «Redescobrir el paisatge des del món local»; Josep M. Bosch i Fina Royo, del Departament de Territori i Sostenibilitat, amb la ponència «Les directrius del paisatge aplicades a la planificació urbanística. De l'escala territorial a l'escala de planejament local», i Ferran Puig, alcalde de Torrelles de Llobregat, que es va centrar en «La visió de l'Ajuntament: Torrelles, territori i futur».

— 7 de maig de 2014. Diàleg Dia 6: «Reforma del marc legislatiu: urbanisme, territori i paisatge (1a part)». Va girar entorn de la reforma del marc legislatiu en els àmbits de l'urbanisme, el territori i el paisatge, i va acollir les ponències següents: «Cap a una nova llei de territori: raons, enfocament i procés», d'Agustí Serra, director general d'Orde-

nació del Territori i Urbanisme; «Classes de sòl i programació de nou sòl urbà», de Jordi Foz, subdirector general de Costes i Acció Territorial; «Instruments de planejament i elements estructurals», de Josep Armengol, subdirector general de Planificació Territorial i Paisatge; «Estratègies supramunicipals: sectors d'activitat econòmica i sòl no urbanitzable», de Ferran Miralles, responsable d'Actuacions Estratègiques, i «Noves eines per a la intervenció en el sòl urbà i per a facilitar l'execució urbanística», de Camil Cofan, subdirector general d'Urbanisme.

— 21 de maig de 2014. Diàleg Dia 6: «Reforma del marc legislatiu: urbanisme territori i paisatge (2a part)», format per les ponències «Una nova llei del territori. Requeriments ambientals i d'entorn», del biòleg Xavier Mayor; «Visió econòmica pel “nou urbanisme” proposat. Adaptabilitat i viabilitat», de l'economista Miquel Morell; «La nova classificació del sòl: assentament urbà i espai obert. Conseqüències jurídiques i de gestió», de l'advocat Pablo Molina; «Tipologies de reciclatge urbà i instruments d'intervenció», de l'arquitecte Sebastià Jornet; «Estructura i coherència dels diferents instruments de planificació territorial i urbana proposats. Visió jurídica», de l'advocada Àngels Gil-Vernet; «Estructura i coherència dels diferents instruments de planificació territorial i urbana proposats. Visió tècnica», de l'arquitecta Montserrat Hosta, i «Seguretat jurídica, discre-

cionalitat, flexibilitat i responsabilitat respecte a les decisions tècniques i polítiques en el nou context legal proposat», de l'advocat Sebastià Grau.

Els dies 4 i 5 de juliol de 2014 se celebrà el Fòrum Obert, en què cada grup de diàleg va exposar públicament les conclusions i propostes que es derivaren de la seva sessió, a fi de debatre-les tant amb els altres grups com amb persones no adscrites a cap grup. L'objectiu fou treure conclusions i propostes definitives per entregar-les a la mesa de la Secretaria Tècnica del Fòrum, que elaborarà un document per a presentar-lo públicament el 27 de setembre de 2015.

Premis

El 9 de març de 2014 s'aprovà el nom i les noves bases del Premi Catalunya d'Urbanisme, que passà a dir-se Premi Catalunya d'Urbanisme Manuel de Solà Morales, en memòria del fundador de la SCOT (traspassat el 27 de febrer de 2012), i del Premi Catalunya Territori, que passà a anomenar-se Premi Catalunya Territori Enric Lluch, en record del geògraf (traspassat el 4 de desembre de 2012).

El Premi de la Societat Catalana d'Ordenació del Territori, que fou institut l'any 1999 i s'ofereix a un estudi diagnòstic o bé a un projecte o proposta d'ordenació d'una àrea territorial o urbana de Catalunya, en la vuitena convocatòria, inclosa en el LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC, restà desert.

Societat Catalana de Sociolingüística

Any de fundació: 1981

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOAN PUJOLAR COS
Secretaria: EVA CODÓ OLSINA
Tresoreria: ALBERT FABÀ PRATS
Vocalia: LLUÍS B. POLANCO ROIG
ELVIRA RIERA GIL
MARIA SABATÉ DALMAU

Delegat de l'IEC: JOAN A. ARGENTER GIRALT

Nombre de socis: 106

Activitats

Presentació del número 22 de Treballs de Sociolingüística Catalana (TSC)

Es va presentar el número 22 de TSC, dedicat als usos lingüístics a Catalunya i al català en l'àmbit juvenil. Aquest volum consta d'una entrevista a Modest Reixach, a càrrec d'Emili Boix. A l'acte, hi assistí la vídua de Modest Reixach, Jacqueline Hall. IEC, 19 de setembre de 2013.

«La llengua al carrer. Un estudi sobre les llengües escoltades als principals eixos comercials dels districtes barcelonins»

En aquest acte es van presentar els resultats de l'observació sobre les llengües que s'han escoltat en onze carrers comercials dels deu districtes de la ciutat de Barcelona. S'ha seguit una metodologia emprada per Josep Maria Aymà, basada en l'observació real

de la llengua parlada al carrer. Els ponents van ser Anna Torrijos (Direcció General de Política Lingüística) i Albert Fabà (Consorci per la Normalització Lingüística). IEC, 18 de desembre de 2013.

IV Simposi Iniciativa Catalana de Sociolingüística

El simposi, que tingué lloc a l'IEC el 28 de febrer de 2014, va ser organitzat conjuntament amb la Iniciativa Catalana de Sociolingüística, coordinada per David Block, investigador ICREA - Universitat de Lleida. La jornada inclogué les següents cinc presentacions: «Política lingüística universitària a Estònia: l'anglès i la internacionalització de l'educació superior i la recerca acadèmica», per Josep Soler Carbonell, de la Universitat de Tallin i la Universitat de Tartu; «Language as a

resource migrant agency, stance and resistance in access to health care», per Melissa Moyer, de la Universitat Autònoma de Barcelona; «Les llengües mitjanes com a llengües acadèmiques: límits i possibilitats», per Xavier Vila, de la Universitat de Barcelona; «How (not) to talk about adoption in Spain», per Susan Frekko, de la Universitat Autònoma de Barcelona, i «Intercultural communicative competence in the third space of virtual communities», per Melinda Dooly, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Acte inaugural de la commemoració

40 anys de sociolingüística catalana

Amb aquest acte, celebrat a l'IEC el 27 de març de 2014, es va iniciar la commemoració del 40è aniversari del Grup Català de Sociolingüística, l'actual SOCS. La inauguració comptà amb la participació de Joan-domènec Ros, president de l'IEC; Ester Franquesa, directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya; Joan Pujolar, president de la SOCS, i els expresidents Joaquim Torres i Emili Boix, que van cloure l'acte amb una reflexió sobre la història de la SOCS, el procés de consolidació de la sociolingüística dins la universitat catalana i els reptes de present i de futur de la pròpia disciplina.

Raons lingüístiques a favor d'un estat propi

Fou un acte conjunt de la SOCS i el Cercle XXI de presentació del núm. 13 d'*El But-*

lletí del Cercle XXI. Tingué lloc a l'IEC, el dia 10 d'abril de 2014. Aquest butlletí es va dedicar a buscar possibles raons lingüístiques a favor d'un estat propi català per mitjà dels textos d'un conjunt d'experts en temes sociolingüístics. Agustí Pou va observar què implicarà la constitució d'un nou règim legal en matèria lingüística, que no estarà constantment limitat pel marc legal espanyol sinó pels límits que imposin els principis democràtics en general i la pròpia realitat lingüística del país. Josep Gifreu va observar que el nou Estat català haurà de construir encara una indústria cultural i comunicativa pròpia, alhora que li caldrà assumir el control del propi espai radioelèctric. Xavier Vila va observar que en matèria educativa es mantindran a grans trets els mateixos reptes que en l'actualitat, però que les autoritats hauran d'elaborar un discurs d'atenció a la diversitat lingüística i cultural diferent de l'actual. Finalment, Isidor Marí va parlar de la gestió del multilingüisme en les empreses, que és encara un àmbit poc desenvolupat, mancança que no és atribuïble a la legislació lingüística espanyola, per la qual cosa es podria i s'hauria d'abordar ja des d'ara.

Cicle amb motiu de la commemoració del centenari de la SOCS: 40 anys

de sociolingüística catalana

— «L'etnografia de la comunicació en la sociolingüística catalana»: Luci Nussbaum, Helena Calsamiglia i Amparo

Tusón van repassar la trajectòria de la sociolingüística d'orientació antropològica i interaccional a casa nostra en un format d'entrevista conduït per Joan Pujolar. IEC, 8 de maig de 2014.

— «Els estudis de demolingüística en la sociolingüística catalana»: Joaquim Torres i Natxo Sorolla van explicar com, des de la implantació de la democràcia i del nou Estatut d'Autonomia, el desplegament de les polítiques de normalització lingüística ha requerit el seguiment dels usos lingüístics a Catalunya des d'una perspectiva demogràfica. La ponència fou presentada per Albert Fabà. IEC, 5 de juny.

Conferència: «Llengua i independència. Una anàlisi crítica sobre les dades dels Baròmetres d'Opinió Pública (BOP) del CEO»

Es féu una anàlisi crítica de la sèrie d'enquestes del Centre d'Estudis d'Opinió, en què hi ha la pregunta «Si demà es fes un referèndum per decidir la independència de Catalunya, vostè què faria?» (la sèrie temporal s'inicià el juny de 2011 i acabà l'abril de 2014). Com a conseqüència d'aquesta anàlisi es presentaren unes dades reponderades, que també incloïen les de la «doble pregunta» del darrer Baròmetre. Alhora, també es creuaren aquestes dades, reponderades, amb la llengua dels enquestats o altres variables com ara l'autoidentificació nacional.

Premi Modest Reixach 2014

El 22 d'abril de 2014, dins els Premis Sant Jordi de l'IEC, es lliurà el Premi Modest Reixach de la SOCS a Joan Solé, Anna Torrijos i Montserrat Martínez pel llibre *Enquesta d'usos lingüístics de la població 2008: anàlisi. Volum II. Els factors clau de les llengües a Catalunya: edat, ocupació, classe social, lloc de naixement, territori i aprenentatge de català*, publicat pel Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

Publicacions

Treballs de Sociolingüística Catalana (TSC), núm. 23 (2013)

Aquest número dedicà la secció especial a la sociolingüística de la variació, a cura de Miquel Àngel Pradilla, membre de l'IEC. També inclogué un escrit d'Emili Boix i Jordi Cicres en memòria de Maria Teresa Turell, que fou la pionera d'aquests estudis a casa nostra. La part de miscel·lània presentà diversos articles dedicats als usos lingüístics dels joves, entre altres continguts. TSC ha aconseguit la màxima avaluació en el sistema CARHUS, utilitzat a Catalunya per a la classificació de revistes científiques dels àmbits de les ciències socials i humanitats. En la seva actualització CARHUS Plus+ 2014, la revista obtingué la posició A en un rànquing que avalua la qualitat formal de les revistes entre A (més alta) i D (més baixa).

Societat d'Història de l'Educació dels Països de Llengua Catalana

Any de fundació:	1982*
JUNTA DIRECTIVA	
Presidència:	SALOMÓ MARQUÈS SUREDA
Presidència d'honor:	JORDI MONÉS PUJOL-BUSQUETS
Vicepresidència:	M. CARMÉ AGULLÓ DÍAZ FRANCESCA COMAS RUBÍ
Tresoreria:	RAMON TARRÒS ESPLUGAS
Secretaria:	JULIÀ VILAR HERMS
Vocalia:	JORDI FEU GELIS ALEJANDRO MAYORDOMO PÉREZ MARIA ISABEL MIRÓ MONTOLIU ÀNGEL MOREU CALYO XAVIER MOTILLA SALAS M. PILAR NAVARRO RODRÍGUEZ ANTONI TORT BARDOLET
Delegat de l'IEC:	JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO GRANELL
Nombre de socis:	94

* Aquesta societat és filial de l'IEC des del 2001.

Activitats

Seminari de Tardor

Es titulà *Església i construcció de la identitat nacional* i tingué lloc a la Universitat Rovira i Virgili (URV), el 7 d'octubre de 2013. Organitzat conjuntament amb el Departament de Pedagogia de la URV, inclogué la conferència «Catalunya, església i república (1931-1939)», a càrrec de Montserrat Duch, de la URV; la taula rodona: «Església i franquisme. Institucions no formals com a constructores de la

identitat nacional», i la ponència «Congregacions religioses i ensenyament», a càrrec de Joan Florensa, arxiver de l'Escola Pia de Barcelona. S'hi van inscriure cent vint alumnes.

«La renovació de l'escola pública. De l'Empordà a tot Catalunya (1900-1939)»

Aquest és el títol de l'exposició itinerant, que al llarg del 2014 i el 2015 es presentarà a setze poblacions de Catalunya, i de

la taula rodona que tingué lloc al Museu del Joguet de Catalunya (Figueres), el 7 de novembre de 2013, amb motiu de la seva inauguració, i en la qual participaren Salomó Marquès Sureda i els mestres Rosa M. Moret Guillamet i David Pujol i Fabrelles.

VII Jornades d'Història de l'Educació Valenciana

Amb el títol *Mestres d'escola*, tingué lloc a la Universitat de València els dies 7 i 8 de novembre de 2013. S'estructurà en cinc seccions:

La primera secció inclogué les conferències «Elogi i reivindicació del Magisteri. De les llums de la Il·lustració a les llums de la República», a càrrec d'Alejandro Mayordoma Pérez, de la Universitat de València; «Culturas escolares y maestros valencianos de principios del siglo XX. Ecos de la literatura», a càrrec de Ramón López Martín, de la Universitat de València; «El asociacionismo profesional de los maestros públicos de la provincia de Valencia de finales del siglo XIX y principios del XX», a càrrec de Francisco Canes Garrido, de la UCM, i «La formació dels mestres valencians als inicis del segle XX: les aportacions de Maria Carbonell a l'Escola Normal de València», a càrrec de M. Jesús Llinares Císcar, de la Universitat de València.

En la segona secció es presentaren les ponències «El mestre Martínez a Banyeres de Mariola: 1869-1910», a càrrec

de Joan Torró, de la Universitat de València; «El treball docent a Xàtiva de dos destacats mestres: J. B. Puig i José Casasola», a càrrec de Vicent Torregrosa, de la Universitat de València; «La debilidad organizativa del magisterio laico-republicano en España, 1900-1937», a càrrec de Luis Miguel Lázaro Lorente, de la Universitat de València; «Els mestres valencians de les organitzacions freinetistes en temps de la II República», a càrrec d'Alfred Ramon González, mestre, i «Els consells de guerra: una eina de repressió a l'àmbit del magisteri primari. El cas de l'Horta sud», a càrrec de Wilson Ferrús Peris, professor de secundària.

La tercera secció fou a càrrec de M. Carmen Agulló Díaz, de la Universitat de València, que impartí la conferència «La formació de mestres durant el període "azul" en l'Escola Normal de València (1939-1945)». A continuació, es dugué a terme la taula rodona «Testimonis de l'escola. Mestres de Safor», amb Encarna Garrigós, Felip Llàcer, Antoni Martí i Miquel Salort.

La quarta secció inclogué les ponències «Entre la escuela de la prisión y la cultura política feminista. Presentación Sáez de Descatllar (1932-2003)», a càrrec de Luz Sanfeliu, de la Universitat de València; «Una aproximació a l'escola a través de les memòries de pràctiques dels estudiants de magisteri: l'escola rural de Gorga», a càrrec de Gabriel Barceló i Francesca Comas, de la Universitat

de les Illes Balears; «Aprent a ser mestres. Memòries de pràctiques dels estudiants de pedagogia valencians (1950-1969)», a càrrec d'Andrés Payà Rico, de la Universitat de València, i «Escrituras vigiladas. Los cuadernos de rotación de la clase de don Jaime Ramón y Porcel (1963-1971), Altura (Castelló)», a càrrec de José Manuel López Blay, professor de secundària.

Per acabar, la cinquena secció va completar les jornades amb les conferències «La participació del moviment assembleari de mestres (STEPV) en la construcció del sistema educatiu valencià (1982-1995)», a càrrec de Vicent Monroig, de la Universitat de València; «Les discussions del magisteri valencià al voltant de l'aprovació de la LOGSE», a càrrec de Sandra García de la Fez, de la Universitat de València, i el seminari «Mestres d'ahir».

Jornada de treball

El 24 de maig de 2014, amb motiu del 75è aniversari de l'acabament de la Guerra Civil i de l'inici de l'exili republicà, la Societat va organitzar una jornada de treball trepitjant un territori carregat d'història. La sortida va constar de la lectura de textos de mestres exiliats que foren escrits en els espais que es visitaren. La sortida fou al Museu de l'Exili; a la Jonquera, a la Vajol, per veure la Mina Canta o Mina d'en Negrín, i a la Maternitat d'Elna. Finalment es visità la platja d'Argelers, on hi havia hagut el camp de concentració.

Publicacions

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació, núm. 22 (juliol-desembre, 2013): *Miscel·lània*.

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació, núm. 23 (gener-juny, 2014): *Pedagogies i tradicions religioses i culturals*.

Institució Catalana d'Estudis Agraris

Any de fundació: 1984

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: JOSEP M. VIVES DE QUADRAS
Vicepresidència: FRANCESC REGUANT FOSAS
Secretaria: ESTHER JOVÉ ALSINA
Tresoreria: SANTIAGO POCINO PEÑALBA
Vocalia: M. JOSÉ CHESA MARRO
JOSEP M. ESPELTA GUARDIA
JOAN SAUS ARÚS

Coordinadors de les seccions

Agricultura general: JOAN ANGLÈS SEDÓ
Estudis Rurals: GEMMA FRANCÈS TUDEL
Forestal: IÑIGO REBOLLO SAN MIGUEL
Història Rural: ASSUMPTA SERRA CLOTA
Jardineria i Paisatgisme: JOAQUIM CAMPS MASICH
Protecció Vegetal: ESTER TORRES GÜELL
Ramaderia: JOSEFINA PLAIXATS BOIXADERA
Sòls: EDUARD ALCAÑIZ BALDELLOU
Viticultura i Enologia: JOSEP M. PUIGGRÒS JOVÉ

Delegada territorial a Tarragona: MARIA FRANCESCA FORT MARSAL
Delegat territorial a Girona: VICENÇ LLOVET ROQUÉ
Delegat territorial a Lleida: SANTIAGO PLANAS DE MARTÍ
Delegada de l'IEC: MERCÈ DURFORT COLL

Nombre de socis: 348

Assemblea General Ordinària

El 18 de desembre de 2013, a la seu de l'IEC, es va celebrar l'Assemblea General Ordinària de socis i sòcies de la Institució

Catalana d'Estudis Agraris (ICEA), en què es van detallar les activitats realitzades durant el curs 2013-2014 i les propostes per a l'any següent.

Activitats

A continuació es presenten les activitats organitzades per la ICEA durant el curs 2013-2014, que generalment es van dur a terme a la seu de l'IEC:

— 16 de setembre de 2013. Jornada sobre Perspectives de l'Explotació d'Hydrocarburs mitjançant la Tècnica de Fractura Hidràulica a Catalunya, a càrrec de Mariano Marzo, catedràtic d'estratigrafia i professor de recursos energètics i geologia del petroli a la Facultat de Geologia de la Universitat de Barcelona (UB) i autor de nombrosos articles sobre matèria energètica. Atesa la controvèrsia que provoquen les tècniques d'extracció basades en la fractura hidràulica (*hydraulic fracking*) pels riscos ambientals que comporten i per l'efecte que poden tenir en l'agricultura i la salut, la Secció d'Agricultura va organitzar aquesta jornada, durant la qual es van exposar les perspectives d'explotació i es va fer un col·loqui.

— 19 de setembre de 2013. Taula rodona *El ménage à trois de la biotecnologia, l'agricultura i el medi ambient. Realitat o ficció?*, organitzada conjuntament amb Futureco Bioscience i l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC). La taula rodona girà entorn de l'agricultura del futur, pensant en el medi ambient i en la sostenibilitat i viabilitat de l'agrobiotecnologia, així com dels seus límits socials, econòmics i polítics. Hi participaren Carolina Fernández, directora del Departament d'R+D+I i Assump-

tes Regulatoris de Futureco Bioscience; Xavier Duran, director del programa de TV3 *El medi ambient*; Ana Caño, investigadora del Centre de Regulació Agrigènica (CSIC-IRTA-UAB); Montse Martí, biòloga de l'Associació de Defensa Vegetal SELMAR; Francesc Reguant, vicepresident de la ICEA i autor del llibre *Entendre l'agricultura*, i Cristina Ribas, presidenta de l'ACCC, que va fer de moderadora.

— 27 de setembre de 2013. 9a Jornada AGROPRES-ICEA-ETSEA-UDL: «La importància de la innovació varietal i dels vivers per a l'èxit productiu, la qualitat i la competitivitat de les plantacions d'arbres fruiters: poma, pera, préssec i nectarina». La jornada, celebrada al Saló Segrià de la Fira de Lleida, va formar part dels actes de la 59a Fira de Sant Miquel de Lleida. S'organitzà conjuntament amb l'Associació de Periodistes i Escriptors Agraris de Catalunya (AGROPRES) i l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrària de la Universitat de Lleida (ETSEA-UdL), i va comptar amb la participació de diversos experts. El programa es va estructurar en les sessions «Noves varietats i tendències en la creació varietal. La importància de la innovació varietal i dels vivers per a la competitivitat del sector dels arbres fruiters», «Panoràmica dels vivers de fruiters. Àmbit empresarial i administració pública, tendències en espècies i varietats, sanitat vegetal, certificacions» i «La rellevància de les

plantes de viver en fructicultura. Les responsabilitats del viverista i del fructicultor».

— 5 d'octubre de 2013. Transcatalònia 2013: «Sòls de l'Alt Empordà», en la qual es va fer un recorregut per indrets representatius de l'Alt Empordà, tant de la plana com del massís del cap de Creus, dirigit per Maria Assumpta Gispert i Giovanni Pardini, de la Unitat de Ciència del Sòl de la Universitat de Girona.

— 7 d'octubre de 2013. Tertúlia *Sigfito. Ajuda a l'agricultor per al manteniment del medi ambient*, a càrrec d'Ignasi Torroella i organitzada per la Secció de Protecció Vegetal amb l'objectiu de donar a conèixer els serveis que ofereix Sigfito, una societat sense ànim de lucre creada amb l'objectiu d'organitzar un sistema de recollida d'envasos agraris per tal de donar-los un tractament mediamiental correcte.

— 17 d'octubre de 2013. Jornada *Jardineria, solucions per a la crisi*, organitzada conjuntament amb el Gremi de Jardineria de Catalunya. El programa va incloure les conferències «Una solució de país per a les normes tecnològiques de jardineria i paisatgisme (NTJ)», a càrrec d'Elisabet Gimeno, directora de la Fundació de la Jardineria i el Paisatge; «El verd com a axioma d'unió. Viles Florides com a referència», de Jorge Muñoz, vicepresident del Gremi de Jardineria de Catalunya i secretari de la Confederació d'Horticultura Ornamental de Catalunya; «El Mer-

cat, punt de confluència de jardiniers, viveristes i floristes. Unitats de negoci», per Jordi Rodon, president del Mercat de Flor i Planta Ornamental de Catalunya; «La formació, una via de futur. El paper de la formació en la crisi actual», a càrrec de Roser Bofill, representant de les escoles de Catalunya, i «Agricultura urbana, la transformació dels jardins en temps de crisi», de Montse Rivero, historiadora i tècnica especialista en jardineria.

— 4 de novembre de 2013. Tertúlia *Les emissions de gasos d'efecte hivernacle al sector agroramader*, organitzada per la Secció de Protecció Vegetal. Fou a càrrec de Salvador Samitier, cap de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic (Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat).

— 11 de novembre de 2013. Jornada *Desaparició de les abelles, causes i implicacions*, organitzada per la Secció de Ramaderia. Inclou les sessions «Abelles, conreus i pesticides: un triangle incòmode», a càrrec de Jordi Bosch, investigador del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals; «Primavera sense bronzits, per què desapareixen les abelles?», per Antoni Gómez Pajuelo, director de Consultores Apícolas, i «Desaparició de les abelles. Visió de la indústria fitosanitària», a càrrec de Josep Saltor, responsable de desenvolupament a Kenogard SA.

— 2 de desembre de 2013. Tertúlia *Actualitat en el control de plagues en àrees verdes*, organitzada per la Secció

de Protecció Vegetal. Fou a càrrec de Carme Lacambra, de l'Associació Espanyola de Parcs i Jardins Públics; Josep Maria Vives, de la ICEA, i Jordi Giné, cap del Servei de Sanitat Vegetal del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural (DAAM) de la Generalitat de Catalunya. En la tertúlia es van tractar temes com la directiva marc d'ús sostenible dels plaguicides i el *Llibre blanc sobre el control de plagues en espais verds*.

— 28 de gener de 2014. Trobada de Voluntaris de Jardins i Jardiniers, organitzada pel grup Jardins i Jardiniers de la ICEA. Va incloure una visita a la Casa de Convalescència, seu de l'IEC (especialment al jardí, dedicat a Mercè Rodoreda).

— 28 de febrer de 2014. XI Jornada de Protecció Vegetal: «Mengem Sa? L'alimentació, el repte de la humanitat». Coorganitzada amb l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació, se centrà en la situació actual de l'alimentació a la Unió Europea i en les garanties que ofereixen els productes agrícoles. Va incloure diverses conferències, entre les quals cal esmentar «Alimentació, el repte de la humanitat», de Francesc Llauredó, de l'Associació Empresarial per a la Protecció de Plantes, i «Biotecnologia vegetal, l'èxit per damunt del mite», per José Miguel Mulet, de l'Institut de Biologia Molecular i Cel·lular de Plantes de la Universitat Politècnica de València. També se celebraren taules rodones per a analitzar la situa-

ció des de tres perspectives diferents: la del consumidor, la de la seguretat i el valor nutritiu, i la de la producció. El 3 de març, en la tertúlia de protecció vegetal, es féu l'avaluació de la Jornada Mengem Sa?

— 7 d'abril de 2014. Tertúlia *Exigències del reial decret 1311/2012 sobre com executar la gestió integrada de plagues i les dificultats que es preveuen en la seva implantació*, organitzada per la Secció de Protecció Vegetal. La finalitat era respondre els interrogants que planteja el primer annex d'aquest decret, on es fixen els principis generals de la gestió integrada de plagues, i per això es va comptar amb la participació com a ponent de Lluís Batllori, responsable de Sanitat Vegetal del DAAM de Girona.

— 10 d'abril de 2014. Jornada Agrofòrum: «El paper de l'agricultura al segle XXI», organitzada conjuntament amb la Fundació del Món Rural. Hi participaren els experts Ignacio Pérez, analista de polítiques a la Direcció de Comerç i Agricultura de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmics, que va parlar sobre les perspectives actuals i els reptes de futur que afronta l'agricultura; Pere Puigdomènech, professor d'investigació al Centre de Recerca en Agrigenòmica del CSIC-IRTA-UAB i membre de l'IEC, que va mostrar com les noves tecnologies poden ajudar a desenvolupar l'agricultura; José María García Álvarez-Coque, catedràtic d'economia aplicada i professor d'economia i política agràries a la Universitat

Politécnica de València, que va parlar dels mercats i la seguretat i l'aprovisionament d'aliments en l'àmbit regional i europeu com un repte de futur; Mariano Marzo, catedràtic d'estratigrafia i professor de recursos energètics i geologia del petroli a la Facultat de Geologia de la UB, que va presentar el panorama de l'actual model energètic, les alternatives i les tendències de futur; i Antoni Pané, director general de la Cooperativa d'Ivars, que va parlar de les oportunitats i els reptes de la professió agrària i de com imagina la pagesia del 2050.

— 13 de maig de 2014. Jornada *El Pla Hidrològic de la Conca de l'Ebre*, per a debatre els pros i contres del Pla, aprovat el 2014 amb els vots favorables de vuit comunitats autònomes i el vot en contra de la Generalitat i la Plataforma en Defensa de l'Ebre. Impartí la sessió Lluís Berga, enginyer de camins, canals i ports i expert en planificació hidrològica.

— 4 de juny de 2014. Segon Fòrum Forestal de Barcelona, organitzat per l'Aula de Silvicultura Mediterrània de Barcelona, adscrita a la ICEA. Es dedicà al desenvolupament de les instal·lacions de calderes de biomassa, a la mecanització dels aprofitaments forestals, a la importació i comercialització de fustes i suro, i al desenvolupament de noves iniciatives com la construcció de cases de fusta i la producció de bolets.

— 16 de juny de 2014. Tertúlia *Alimentària: un referent per a la indústria*

de l'alimentació, organitzada per la Secció de Protecció Vegetal i la Secció de Ramaderia. Fou a càrrec d'Antoni Valls, director d'Alimentària, el saló internacional de l'alimentació i les begudes, que explicà les novetats del saló i les oportunitats de negoci.

— 19 de juny de 2014. II Tarda de Jardins i Jardiniers, organitzada pel grup Jardins i Jardiniers. El programa es va estructurar en les sessions següents: «Píndoles. El procés de recerca del patrimoni jardiner», a càrrec de membres del Grup Jardins i Jardiniers; «Nova aproximació a Joan Mirambell», per Alicia Suárez, professora titular d'història de l'art del segle XX de la UB i investigadora del Grup de Recerca en Història de l'Art i del Disseny Contemporani (GRACMON); «Joaquim Folch i Torres i l'art del jardí», impartida per Mercè Vidal, professora del Departament d'Història de l'Art de la UB, investigadora del GRACMON i comissària de l'Any Joaquim Folch i Torres, i «El jardí botànic de Sant Joan Despí de la família Salvador», a càrrec de Josep M. Montserrat, director del Jardí Botànic de Barcelona. Al final es projectà un fragment del documental *Lo jardí de las rahons perdudes*, del director Daniel B. Farré, sobre el qual parlà Ignacio Somovilla, membre del grup Jardins i Jardiniers.

— 3 a 25 de juliol de 2014. Curs pràctic d'assessorament en gestió integrada de plagues, organitzat conjuntament

amb el Col·legi Oficial d'Enginyers Agrònoms de Catalunya i impartit a la seva seu, a Barcelona. L'objectiu fou que els alumnes assolissin els coneixements pràctics per a garantir una prestació de serveis professionals de qualitat en l'àmbit de l'assessorament fitosanitari.

— 23 d'agost de 2014. XXIX Jornada d'Agricultura a Prada: «L'agricultura sota contracte: integració i cadenes de valor». Aquesta edició de la jornada celebrada a la Universitat Catalana d'Estiu, de Prada de Conflent, va incloure les ponències: «Agricultura i contractes: una perspectiva històrica», de Lluís Bosch (UdG) i Victòria Soldevila (URV); «Problemàtica del sector lleter i els nous contractes obligatoris», per Eduard Gelpí (Calidad Pascual SAU); «El programa Triptolemos de suport a la gestió dels ramaders amb contracte lleter amb Nestlé», a càrrec d'Yvonne Colomer (Fundació Triptolemos); «Els contractes des de l'òptica del pagès», de Josep M. Besora (Cal Mascó, a la Segarra); «Els contractes des de l'òptica del fabricant», per Dionís Guiteras (Natureco), i «Relacions entre productors i grans superfícies en el sector

de la fruita i l'hortalissa a Catalunya Nord», a càrrec d'Yves Aris (Fédération Départementale des Syndicats d'Exploitants Agricoles, de la Catalunya del Nord).

Premi de la Institució Catalana d'Estudis Agraris

Instituit l'any 1983, s'ofereix a un treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre agricultura. En la seva 30a convocatòria, inclosa en el LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC, el jurat, format per Joan Anglès, Josep M. Alcañiz i Josefina Plaixats, acordà atorgar el premi a Pau Parés Montanyà pel treball *Estudi de la producció i de la qualitat farratgera de les pastures de la finca dels Cingles de l'Avenc (Tavertet)*. L'entrega del premi es va fer dins la cerimònia de lliurament dels Premis Sant Jordi de l'IEC, el dia 22 d'abril de 2014.

Publicacions

Dossiers Agraris, núm. 15 (2013).

Quaderns Agraris, núm. 34 (juny 2013);
núm. 35 (desembre 2013); núm. 36
(juny 2014).

Societat Catalana de Comunicació

Any de fundació: 1985

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: ROSA M. FRANQUET CALVET

Vicepresidència: CARLES PONT SORRIBES

Secretaria: JAUME DURAN CASTELLS

Tresoreria: SERGI CORTIÑAS ROVIRA

Vocalia primera: CARMINA CRUSAFON BAQUÉS

Vocalia segona: BELÉN MONCLÚS BLANCO

Vocalia tercera: MAGDA SELLÉS QUINTANA

Delegat de l'IEC: JOSEP M. MUNTANER PASQUAL

Nombre de socis: 123

Activitats

Durant el curs 2013-2014, tingueren lloc a la seu de l'IEC les activitats següents:

— El 9 de desembre de 2013 se celebrà la sessió inaugural, titulada «Moviments socials i la comunicació: lideratges, discursos i mitjans». Hi intervingueren Muriel Casals, presidenta d'Òmnium Cultural, i Carme Forcadell, presidenta de l'Assemblea Nacional Catalana. Moderà la sessió Toni Aira, periodista i professor de la Universitat Pompeu Fabra i la Universitat Ramon Llull.

— El 16 de desembre es dugué a terme la V Jornada de Recerca en Comunicació dels Països Catalans.

— Els dies 20 i 21 de febrer tingué lloc la jornada *Els mitjans de comu-*

nicació al servei de la democràcia: present i futur, que s'inaugurà amb la conferència «Quin futur té la radiodifusió pública en l'horitzó 2020?», a càrrec de Ruurd Bierman, responsable del projecte Vision 2020 de l'European Broadcasting Union, i s'estructurà en tres sessions.

La primera es titulà «S'han superat les missions bàsiques dels inicis?: Informar, educar i entretenir», i hi intervingueren Miquel de Moragas, catedràtic de la UAB i membre de l'IEC; Enrique Bustamante, catedràtic de la UCM, i Joaquim M. Puyal, periodista i membre de l'IEC.

La segona sessió inclogué la taula rodona «Els valors afins al servei públic: El valor del pluralisme, la qualitat dels

continguts, l'accés i la participació de la ciutadania», presentada per Josep Gifreu, membre de l'IEC i catedràtic de la UPF, i amb Llúcia Oliva, de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya; Emili Prado, catedràtic de la UAB; Roberto Suárez, de Media Intelligence Service - UER, i Mònica Terribas, periodista i professora de la UPF. A continuació s'impartiren les ponències «Reinventant el servei públic de radiodifusió, reinventem els models públics de finançament?», de Karen Donders, professora de la Universitat Lliure de Brussel·les, i «Les bones pràctiques públiques internacionals: el cas danès», d'Henrik Søndergaard, professor titular de la Universitat de Copenhaguen.

La tercera sessió, «Les bones pràctiques públiques nacionals», fou a càrrec de Rosa M. Calaf, periodista i excoorresponsal de TVE; Xavier Sitjà, periodista de TVE; Javier Marzal, catedràtic de la Universitat Jaume I, i Rosa Oliva, adjunta de direcció de Catalunya Ràdio.

En la darrera sessió s'obrí un debat i, per acabar, Maria Corominas, professora titular de la UAB; Josep M. Martí, degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya, i Rosa Franquet, presidenta de la Societat, presentaren les conclusions de la jornada. La cloenda fou a càrrec de Josep Martí, secretari de Comunicació de la Generalitat de Catalunya.

— El 27 de febrer de 2014, es va dur a terme la presentació del llibre *Por*

una mirada-mundo, d'Armand Mattelart. Hi intervingueren Núria Almirón, de la Universitat Pompeu Fabra; Rosa Franquet, presidenta de la Societat, i Miquel Moragas, de la Universitat Autònoma de Barcelona.

— El 6 de juny de 2014 se celebrà la jornada anual a Girona, aquesta edició amb el títol *El periodisme en situacions d'excepcionalitat històrica*. La ponència inaugural fou a càrrec de Jaume Guillaumet, de la Universitat Pompeu Fabra. Durant la jornada es presentà el llibre *Comunicació pel canvi social*, de Lluís Costa i Mònica Puntí. L'acte central fou el debat «El cinema a la universitat», amb la participació de Joan Frigola, de la Universitat de Vic; Jaume Macià, director d'estudis de l'Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya (ESCAC); Marta Selva, de la Universitat Rovira i Virgili; Àngel Quintana, de la Universitat de Girona, i Francesc Vilallonga, director dels estudis de cinema i televisió de la Universitat Ramon Llull. Jaume Duran, de la Universitat de Barcelona, moderà l'acte, i Albert Elduque, de la Universitat Pompeu Fabra, en va fer la cloenda (acte *In memoriam*, Domènec Font).

Publicacions

Comunicació: Revista de Recerca i d'Anàlisi, núm. 30 (2) (novembre 2013); núm. 31 (1) (maig 2014).

Societat Catalana de Llengua i Literatura

Any de fundació:	1986
Junta Directiva	
Presidència:	MANUEL LLANAS PONT
Vicepresidència:	DANIEL CASALS MARTORELL
Tresoreria:	MARCEL ORTÍN RULL
Secretaria:	HÈCTOR MORET COSO
Vocalia:	MONTSERRAT BACARDÍ TOMÀS FRANCESC FOGUET BOREU
Delegat de l'IEC:	JOSEP MORAN OCERINJAUREGUI
Nombre de socis:	365

Activitats

— Atenes, Delfos i Súnion, 3 a 6 d'octubre de 2013. IX Jornades d'Intercanvi Cultural, coorganitzades amb la Societat Verdaguer, amb la col·laboració de la Càtedra Verdaguer d'Estudis Literaris de la Universitat de Vic, de l'Institut Cervantes d'Atenes i la Casa del Llibre d'Atenes (Stoá tu Vivlíu).

— 17 a 19 d'octubre de 2013. II Col·loqui Internacional Miquel Martí i Pol, celebrat a Barcelona (IEC), a Vic (Universitat de Vic) i a Roda de Ter, i coorganitzat amb la Universitat de Vic.

— IEC, 23 d'octubre de 2013. Jornada *Josep Janés i Olivé i l'edició del seu temps*, coorganitzada amb la Universitat de Barcelona i la Universitat Autònoma de Barcelona.

— IEC, 24 i 25 d'octubre de 2013. First International Symposium Mens et Mensa: Society for Study of Food in the Middle Ages: «Foods and Communities in the Later Middle Ages (1000-1500CE)», coorganitzat amb la North American Catalan Society i l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació.

— Vic, 7 a 9 de novembre de 2013. IX Trobada del Grup d'Estudis Etnopoètics: «Literatura oral i educació: simbiosi i complicitats», coorganitzat amb la Universitat de Vic.

— Al llarg del curs 2013-2014, a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona (UB), dins el cicle *Història de les teories lingüístiques III*, organitzat pel Màster Interuniversitari en Estudis Avançats i Aplicats en Llengua i Litera-

tura Catalanes (UAB-UB), es presentaren les conferències següents: «L'origen i el desxiframent de l'escriptura a Mesopotàmia», per Lluís Feliu, de la UB (12 de novembre); «L'origen i el desxiframent de l'escriptura a Egipte», per Josep Padró, de la UB (3 de desembre); «La llengua com a sistema en Saussure. Entre la coherència i la incoherència», per Joaquim Viaplana, de la UB (24 de febrer); «Els principis de la morfologia natural», per Manuel Pérez Saldanya, de l'IEC i la Universitat de València (17 de març), i «Federalisme català i reivindicació lingüística (s. XIX): el model suís», per Josep Moran, de l'IEC i la UB (7 d'abril).

— IEC, 4 de desembre de 2013. Sessió en memòria de Max Cahner (1936-2013), coorganitzada amb la Fundació Pere Coromines. Hi participaren Juli Moll, Joan Tres i Francesc Vallverdú.

— IEC, 12 de desembre de 2013. Conferència de Javier Giralt (Universitat

de Saragossa): «La llengua catalana en arxius aragonesos: el cas d'Albelda (Llivera) al segle XVI».

— IEC, 11 d'abril de 2014. Col·loqui sobre la figura i l'obra d'Agustí Calvet, *Gaziel*, amb motiu del cinquantenari de la seva mort (1887-1964). Hi participaren Francesc-Marc Álvaro, Jordi Amat, Enric Juliana, Plàcid Garcia-Planas, Francesc Canosa i Manuel Llanas.

— Vic i Folgueroles, 24 a 26 d'abril de 2014. II Congrés Internacional de Geografies Literàries, coorganitzat amb la Universitat de Vic.

— IEC, 16 de maig de 2014. II Jornada LitCat d'Intergrups de Recerca: «Literatura catalana contemporània (segles XIX-XXI): crítica, transmissió textual i didàctica», coorganitzada amb la Universitat de Vic.

Publicacions

Llengua & Literatura, vol. 24 (2014).

Societat Catalana de Tecnologia

Any de fundació: 1986

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: FREDERIC LUQUE CARRILLO
Vicepresidència: RAMON IZQUIERDO CLEMENTE
Tresoreria: GEMMA ROCA PALLARÈS
Secretaria: M. NÚRIA SALÁN BALLESTEROS
Vocalia: AGUSTÍ EGEA ÀLVAREZ
DAVID ATZET ROVIRA
AINA BARCELÓ CUERDA
MARC BARRACÓ SERRA
NARCÍS BARTINA BOXA
RICARD BOSCH TOUS
RAMON BRAGÓS BARDIA
JOAQUIM COROMINAS VIÑAS
XAVIER CUFÍ SOLÉ
CARMINA LUQUE
MANEL PAGÈS PANADÈS
XAVIER PARDELL PEÑA

Delegada de l'IEC: ALÍCIA CASALS GELPÍ

Nombre de socis: 129

Assemblea General

El dia 20 de novembre de 2013 se celebrà l'Assemblea General de socis i sòcies de la Societat Catalana de Tecnologia, en què es procedí a la renovació de la Junta Directiva.

Activitats

El dia 19 de novembre de 2013 es visitaren les instal·lacions del Centre de Su-

percomputació de Barcelona (BSC), situades a l'Espai de Torre Girona, a la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC).

El dia 20 de novembre, Manel Sòria, fotògraf i professor de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeries Industrial i Aeronàutica de Terrassa (ETSEIAT), pronuncià la conferència «La terra és al cel», a la Sala Puig i Cadafalch de l'IEC.

Amb el mateix títol exposà una mostra fotogràfica d'astrofotografia i divulgació científica al claustre de l'IEC, del 8 al 31 de gener de 2014.

El dia 20 de març, es programà una visita als laboratoris d'R+D de Simon Lighting, situats a la plaça de Sant Pol de Barcelona.

El 31 de març es visità la cova de realitat virtual de la UPC, al Campus Sud (Barcelona).

Al llarg del 2014 es programaren diverses trobades relacionades amb CoE-nerCat, «Energia per a la nova Catalunya: Visions i aportacions de la Societat», un espai de presentació i consens de propostes per a emprendre la construcció del sistema energètic de la Catalunya del futur. Així, la SCT va participar en les trobades de centres de recerca i instituts que van tenir lloc a Tarragona (4 d'abril) i Girona (9 de maig). El curs vinent (2014-2015) se celebrarà la sessió plenària, on es farà una valoració final de totes les propostes presentades a les diverses sessions.

Finalment, la Societat va col·laborar en la conferència «La volta al món a vela», organitzada per la Facultat de Nàutica de Barcelona, el 24 d'abril de 2014.

Premi de la Societat Catalana de Tecnologia 2014

Inclòs dins els trenta-nou premis i borses d'estudi del LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC. A proposta d'una ponència integrada per Xavier Cufí, Agustí Egea i M. Núria Salán, la Societat decidí atorgar el premi a Clara Corbella Vidal pel treball *Emissió de gasos d'efecte d'hivernacle en aiguamolls construïts: adaptació del mètode*. El lliurament del premi es féu en acte públic a l'IEC dins la cerimònia de lliurament dels Premis Sant Jordi, el dia 22 d'abril de 2014.

Publicacions

Revista de Tecnologia, núm. 5 (2014)
(primer semestre).

Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica

Any de fundació: 1991

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 18 de novembre de 2013

Presidència: MÒNICA RIUS PINIÉS
Vicepresidència: EMMA SALLEN DEL COLOMBO
Secretaria: MIQUEL TERREU GASCON
Tresoreria: JORDI FERRAN BOLEDA
Vocalia: FRANCESC X. BARÇA SALOM
JOSEP BERNABEU MESTRE
PASCUAL BERNAT LÓPEZ
ÁNGEL CALVO CALVO
JOSEP M. CAMARASA CASTILLO
RICARD DURAN PINEDA
PERE DE LA FUENTE COLLELL
LLUÍS GARRIGÓS OLTRA
PERE GRAPÍ VILUMARA
NÉSTOR HERRÁN CORBACHO
ÀLVAR MARTÍNEZ VIDAL
MARIA ROSA MASSA ESTEVE
JOSÉ PARDO TOMÁS
JOSEP MANEL PARRA SERRA
MERCÈ PIQUERAS CARRASCO
ROSER PUIG AGUILAR
CARLES PUIG PLA
ANTONI ROCA ROSELL
XAVIER ROQUÉ RODRÍGUEZ
JOSEP MIQUEL VIDAL HERNÁNDEZ
ALFONS ZARZOSO ORELLANA

A partir del 18 de novembre de 2013

Presidència: EMMA SALLEN DEL COLOMBO
Vicepresidència: ALFONS ZARZOSO ORELLANA
Secretaria: MIQUEL TERREU GASCÓN

Tresoreria:	JORDI FERRAN BOLEDA
Vocalia:	FRANCESC X. BARCA SALOM
	JOSEP BERNABEU MESTRE
	PASQUAL BERNAT LÓPEZ
	ÀNGEL CALVO CALVO
	JOSEP M. CAMARASA CASTILLO
	CLARA FLORENSA RODRÍGUEZ
	XIMO GUILLEM LLOBAT
	PERE GRAPÍ VILUMARA
	NÈSTOR HERRAN CORBACHO
	ÀLVAR MARTÍNEZ VIDAL
	MARIA ROSA MASSA ESTEVE
	JOSÉ PARDO TOMÁS
	ENRIQUE PERDIGUERO GIL
	MERCÈ PIQUERAS CARRASCO
	CARLES PUIG PLA
	MÒNICA RIUS PINIÉS
	ANTONI ROCA ROSELL
	XAVIER ROQUÉ RODRÍGUEZ
	JOSEP SIMON CASTEL
Delegat de l'IEC:	DAVID JOU MIRABENT
Nombre de socis:	301

El programa d'activitats del curs 2013-2014 de la Societat ha girat al voltant de les geografies del coneixement, temàtica sobre la qual s'han estructurat diversos col·loquis i cicles temàtics, que es detallen a continuació.

Col·loquis

— *Towards a Cultural Geography of the Ancient World*, col·loqui magistral de

Reviel Netz (Universitat de Stanford), coordinat per Francesca Mestre i Cristian Tolsa, de la UB, i Jaume Sastre, del Centre d'Història de la Ciència i la UB. Tingué lloc a la Facultat de Filologia de la Universitat de Barcelona, el 9 d'octubre de 2013.

— *Les geografies del coneixement a debat*, coordinat per Ximo Guillem-Llobat i Josep Lluís Barona, de l'Institut

d'Història de la Medicina i de la Ciència López Piñero (IHMC). Se celebrà a l'IHMC de València, el 9 de gener de 2014.

Cicles temàtics

Ciencias e ideologías en los parques naturales españoles

El cicle s'estructurà en tres sessions que es programaren per a l'inici del 2014: «Ciencia y sentimiento de la naturaleza en los orígenes de la conservación», per Santos Casado, de la Universidad Autónoma de Madrid (16 de gener); «Migraciones y endemismos: ideas e instituciones en el Parque Nacional de Doñana», a càrrec de Lino Camprubí, del Centre d'Història de la Ciència de la Universitat Autònoma de Barcelona (CEHIC-UAB), i Sarah R. Hamilton, de la Universitat de Michigan (30 de gener), i «La protecció de la natura a Catalunya a la Transició i primers anys de democràcia», presentada per Judit Gil Farrero, del CEHIC-UAB (13 de febrer).

Geografies audiovisuals

El cicle fou coordinat per Carlos Taberner i Fernando Vidal, del CEHIC-UAB; Laura Valls, del CSIC, i Ignacio Suay, de l'IHMC. El programa inclogué tres activitats: l'exposició de triple format (pel·lícula, fotografia i text) de l'artista Paloma Polo titulada «Posición aparente»; un cinefòrum a l'entorn de la pel·lícula *Das Experiment*, organitzat per Carlos Taberner i Fernando Vidal (27 de febrer), i la

presentació i projecció del documental *La piedra ausente*, de Sandra Rozental (11 d'abril).

Recuperant plaers i obstacles d'escriure història de la ciència

Coordinat per Jaume Sastre, del CEHIC i la UB, Clara Florensa, del CEHIC-UAB, i Pepe Pardo, de l'Institut Milà i Fontanals del CSIC, el cicle s'organitzà en tres sessions.

La primera, titulada «Space, History and Materialism for the 21st Century», fou a càrrec de Reviel Netz, de la Universitat de Stanford, i Jaume Sastre, del CEHIC i la UB, i inclogué la presentació del llibre *Alambre de púas: una ecología de la modernidad* (7 d'octubre).

La segona sessió, «Geografías del conocimiento arqueológico: relaciones entre los arqueólogos españoles y británicos en el siglo XX», fou a càrrec de Margarita Díaz-Andreu, de la Universitat de Barcelona i ICREA, i inclogué la presentació del llibre *Archaeological encounters. Building networks of Spanish and British archaeologists in the 20th century* (25 de març).

En la tercera sessió es presentà el llibre *Il pollo di Newton. La scienza in cucina*, de Massimiano Bucchi, de la Universitat de Trento (20 de maig).

Itineraris d'història de la ciència

El maig de 2014 s'organitzaren diversos itineraris guiats per Barcelona a fi de cons-

truir i reconstruir geografies urbanes del coneixement científic. Les rutes «Ciència i la tecnologia a l'Exposició Universal de 1888» i «Històries de ciència a Gràcia» van ser a càrrec de Miquel Carandell, del CEHIC-UAB, i «Sanitat al Raval: una història de més de 500 anys» i «Històries Naturals a Ciutat Vella, Barcelona» van ser a càrrec de Laura Valls, del CSIC.

Taules rodones

— 22 de novembre de 2013. *Cesare Lombroso and Vilella's skull: from Museum of Criminal Anthropology to courtrooms*, a càrrec d'Emilia Musumeci, de la Universitat de Catània, i coordinada per Alfons Zarzoso, del CEHIC-UAB.

— 20 de març de 2014. *La informació geogràfica en la Guerra Civil espanyola. El cas dels cartògrafs italians*, amb Carme Montaner i Luís Urteaga, de la UB, i coordinada per Joaquim Berenguer, del CEHIC-UAB.

— 17 de juny de 2014. Cloenda del programa de la SCHCT sobre geografies del coneixement, amb una taula rodona coordinada per Josep Maria Camarasa (IEC), en què intervingueren Jordi Borja, de la UOC; Pere Condom, director del Parc Científic i Tecnològic de la Universitat de Girona; Josep M. Montserrat, director del Jardí Botànic de Barcelona, i Isabel Moll, catedràtica emèrita del Departament de Ciències Històriques i Teoria de les Arts de la Universitat de les Illes Balears.

Altres activitats

Fora del programa sobre geografies del coneixement, la SCHCT participà en l'organització de les activitats següents:

— Congrés Internacional sobre Jules Verne: «Ciència, literatura i imaginació: Jules Verne i l'aventura del coneixement», que se celebrà a l'IEC, del 4 al 6 de setembre de 2013. La conferència inaugural, titulada «Histoire d'études verniennes», va ser a càrrec de Jean Michel Margot, especialista en Verne. Es van pronunciar tres conferències més: «Los apócrifos de Jules Verne», per part de Piero Gondolo della Riva; «Les romans que Jules Verne n'a jamais écrits», a càrrec de Volker Dehs, i «Verne i la màquina de viatjar», a càrrec d'Alain Verjat, així com una trentena de comunicacions. Durant la celebració del congrés, el claustre de l'IEC va acollir una exposició amb dibuixos de l'artista francès Jean Pierre Bouvet basats en l'imaginari de Jules Verne i en les màquines creades i descrites per l'escriptor francès en les seves obres. L'organització va ser conjunta amb la Societat Hispànica Jules Verne i la Societat Catalana Jules Verne.

— Seminari «Nature's revenge: Responsibility, reasonableness and risk in historical perspective», impartit per Lorraine Daston, del Max Planck Institute for the History of Science, coordinat per Agustí Nieto-Galán, del CEHIC-UAB. Tingué lloc a l'IEC, el 19 de setembre de 2013.

— *Happy Birthday Bohr atom!*, col·loqui magistral a càrrec d'Arne Schirrmacher, del Max Planck Institute for the History of Science, coordinat per Agustí Nieto-Galán, del CEHIC-UAB. Es va dur a terme a l'IEC, el 24 d'octubre de 2013.

— V Jornada d'Història de l'Astronomia i de la Meteorologia, organitzada junt amb el Patronat d'Estudis Osonencs i l'Agrupació Astronòmica d'Osona. S'inicià amb la conferència inaugural a càrrec de Matteo Realdi, de la UAB, «La "insigne Cenicienta" de las ciencias: la astronomía en España durante el primer franquismo». Es presentaren diverses comunicacions i es féu el debat corresponent. La conferència que clogué l'acte fou «El meteorit del 25 de desembre de 1704: aproximacions a la trajectòria del bòlid», a càrrec d'Enric Aragonès Valls, geòleg. Tingué lloc al Temple Romà de Vic, el 5 d'octubre de 2013.

— 1st European Autumn School on History of Science and Education:

«Sources and resources for educational purposes in the era of Internet», organitzada amb l'European Society for the History of Science (ESHS), el CEHIC-UAB i la Càtedra Unesco en Tècnica i Cultura del Centre de Recerca per la Història de la Tècnica de la Universitat Politècnica de Catalunya. Tingué lloc a l'IEC, del 14 al 16 de novembre de 2013.

— International Workshop: «Science as cultural Hegemony: Ideology, Politics and History of Science». Tingué lloc a Barcelona i es féu al CEHIC-UAB i a l'IEC, del 22 al 24 de gener de 2014.

— Reunió fundacional de Réseau du Investigación International Descartes et la Science, el març de 2014, al Campus de la Universitat de les Illes Balears.

Publicacions

Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica, vol. 5 (2012).

Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Any de fundació: 1993

JUNTA DIRECTIVA

Presidència: ABEL MARINÉ FONT
 Vicepresidència: ANTONI MATEOS GUÀRDIA
 Tresoreria: SÍLVIA BAÑARES VILELLA
 Secretaria: MARIA RODRÍGUEZ-PALMERO SEUMA
 Vocalia: VICTÒRIA CASTELL GARRALDA
 PERE CASTELLS ESQUÉ
 JESÚS CONTRERAS HERNÁNDEZ
 RAMON ESTRUCH RIBA
 ROSAURA FARRÉ ROVIRA
 ESTANISLAU FONS SOLÉ
 BUENAVENTURA GUAMIS LÓPEZ
 CLAUDI MANS TEIXIDÓ
 EDUARD MATA ALBERT
 JOSEP M. MONFORT BOLÍVAR
 ANNA PALENCIA GARCÍA
 ÀNGELS ROURA RECINCÓS
 JORDI SALAS-SALVADÓ
 GEMMA SALVADOR CASTELL
 M. CARMÉ VIDAL CAROU

Delegat de l'IEC: DAMIÀ BARCELÓ CULLERÉS

Nombre de socis: 260

Activitats

Primer Simposi Internacional: «Foods and Communities in the Later Middle Ages (1000-1500 CE)»

(IEC, 24 i 25 d'octubre de 2013)

El primer simposi internacional de Mens

et Mensa: Society for the Study of Food in the Middle Ages reuní professors universitaris d'arreu del món i especialistes vinculats a institucions com Bullitaller o la Fundació Àlicia. Conjuntament amb la Societat Catalana de Llengua i Literatura,

l'ACCA col·laborà en l'organització. L'objectiu de la trobada fou analitzar l'alimentació en l'època medieval. Es trià Barcelona com a seu d'aquest simposi per la importància que té com a centre de comerç i d'intercanvi de productes alimentaris i culturals per la Mediterrània en l'època medieval.

Entre d'altres, s'hi impartiren les ponències «Notions of Nutrition and the Properties of Food in the Later Middle Ages», a càrrec de Donna Rogers, de la Brescia University College; «Menjar per estricta necessitat biològica, sense plaer. La proposta dietètica inicial del Cister (primera meitat del segle XII)», a càrrec d'Antoni Riera, de la Universitat de Barcelona i membre de l'IEC, i «*Un antojo de fresas: la gastronomía opcional en las Quinze Joies de Mariage*», a càrrec de Nelly Labere, de la Universitat Michel de Montaigne (Universitat de Bordeus III). El simposi es va cloure amb el debat «És el menjar cultura? Cal estudiar el menjar i l'alimentació?», conduït per Montserrat Piera, professora de la Universitat Temple i membre de l'organització.

XII Workshop sobre mètodes ràpids i automatització en microbiologia alimentària

(Facultat de Veterinària de la UAB, del 26 a 29 de novembre de 2013)

L'objectiu del seminari fou ampliar i difondre els coneixements teòrics i pràctics sobre mètodes innovadors per a detectar,

comptar, aïllar i caracteritzar ràpidament els microorganismes i els seus metabòlits, habituals en els aliments i l'aigua.

Es destinà als col·lectius de directors i tècnics d'indústries, consultories i laboratoris agroalimentaris, i d'altres sectors (microbiològic, clínic, farmacèutic, cosmètic, químic, mediambiental, etc.); inspectors veterinaris i altre personal de l'administració; estudiants de grau i postgrau, personal tècnic i professors universitaris, i personal d'altres centres de recerca.

Taula rodona Aliments i protecció de la investigació: quin paper tenen les patents, les marques i els drets d'exclusiva?

(IEC, 23 de gener de 2014)

S'estructurà en tres ponències: «Les patents: què són, com funcionen i com es tramiten?», a càrrec de Xavier Vallvé, cap de l'Oficina de Valorització i Patents de la UAB; «Les marques a la indústria alimentària: diferència amb les patents i protecció que donen», a càrrec de Natalia Berenguer, directora de Corporate & Public Affairs Danone SA, i «Els drets d'exclusiva i la investigació alimentària: convé o no convé publicar els estudis científics?», a càrrec de Silvia Bañares, advocada i professora de la Universitat Abat Oliba CEU. La moderadora va ser María Rodríguez Palmero, directora d'Investigació Bàsica de Laboratoris Ordesa.

*XI Jornada de Protecció Vegetal:**«Mengem sa?»*

(IEC, 28 de febrer de 2014)

Aquesta jornada s'organitzà conjuntament amb la Institució Catalana d'Estudis Agraris (ICEA), filial de l'IEC. Francesc Llauredó, de l'Associació Empresarial per a la Protecció de Plantes i director de l'àrea mediterrània de Nufarm, pronuncià la conferència inaugural: «Alimentació, el repte de la humanitat». A continuació s'intentà respondre la pregunta «Mengem sa?» des de tres perspectives diferents: la del consumidor, la de la producció i la de la seguretat, a través de dues taules rodones i una conferència.

La taula rodona sobre la perspectiva del consumidor va ser moderada per Josep Tejedor, director general de Mercabarna. Hi participaren Anna Burgués, de l'associació de consumidors UNAE; Raimon Bagó, director general del grup Serhs; Ricard Chifré i Catherine Vidal, de l'empresa Ordesa; Joan Font, director general del grup Bon Preu, i Òscar Ubide, gerent del Mercat de la Boqueria.

La taula rodona sobre la perspectiva de seguretat i valor nutritiu fou presentada per Abel Mariné, president de l'ACCA i membre de l'IEC, i hi intervingueren Victòria Castell, de l'Agència Catalana de Seguretat Alimentària, i Rosaura Farré, catedràtica de nutrició i bromatologia de la Universitat de València.

Finalment, José Miguel Mulet, de la Universitat Politècnica de València i del CSIC, va cloure la jornada amb la ponència «Biotecnologia vegetal, l'èxit per damunt del mite».

Jornada Aliments i impostos

(IEC, 13 de febrer de 2014)

La jornada inclogué les ponències «Les taxes dels aliments i la salut pública», a càrrec de Carmen Cabezas Peña, subdirectora general de Promoció de la Salut de la Generalitat de Catalunya; «Estratègies de preu en els aliments: el seu efecte en el consum, les malalties no transmissibles i les diferències socials», a càrrec de Jordi Salas-Salvadó, membre de l'IEC i catedràtic de la Universitat Rovira i Virgili, i «Les taxes dels aliments i les indústries d'alimentació i begudes», a càrrec d'Agustí Roque, de l'Associació d'Indústries d'Alimentació i Begudes de Catalunya. Moderà l'acte Josefina Plaixats, de la ICEA i professora del Departament de Ciència Animal i dels Aliments de la UAB.

Traducció del nou reglament de legislació alimentària

Nou Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25/10/2011, sobre la informació alimentària facilitada al consumidor i pel qual es modifiquen els reglaments (CE) núm. 1924/2006 i (CE) núm. 1925/2006 del Parlament Europeu i del Consell.

VI Workshop d'avaluació del risc a la cadena alimentària: eines per a l'avaluació i la gestió del risc (IEC, 14 de maig de 2014)

La jornada fou organitzada en col·laboració amb l'Agència de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya. La presentació va ser a càrrec d'Antoni Mateu, secretari de Salut Pública del Departament de Salut. S'hi impartiren les ponències «Factors que afecten la supervivència i creixement de la *Listeria monocytogenes* en aliments llestos per al consum», per Sara Bover, investigadora del Programa de Seguretat Alimentària de l'IRTA (Monells); «Les noves tecnologies aplicades a l'alimentació: factors d'acceptació i rebuig a Catalunya», per Juanjo Caceres, d'ANSOAP (Serveis i assessorament en anàlisi social aplicada a l'alimentació, el consum i el medi ambient), i «Mapa de perills

alimentaris», per José Juan Rodríguez Jerez, director del grup de recerca BIO-RISC-GRISC de la UAB, i Victòria Castell, responsable del Comitè Científic Assessor de Seguretat Alimentària a l'Agència de Salut Pública de Catalunya.

Premi de l'Associació Catalana de Ciències de l'Alimentació

Inclòs en el LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi de l'IEC, el premi fou atorgat a Marta Manzanares Mileo pel treball *El calendari pastisser català: continuïtats i canvis*, en l'acte de lliurament dels Premis Sant Jordi de l'IEC, el dia 22 d'abril de 2014.

Publicacions

TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments, núm. 14/1 (2014).

Societat Catalana d'Estudis Hebraics

Any de fundació: 1995

JUNTA DIRECTIVA

Fins al 24 de maig de 2014

Presidència:	PERE CASANELLAS BASSOLS
Secretaria:	JOAN FERRER COSTA
Tresoreria:	IRENE LLOP JORDANA
Vocalia:	PRIM BERTRAN ROIGÉ
	TESSA CALDERS ARTÍS
	SÍLVIA PLANAS MARCÉ
	CONSTANTINO VIDAL SALMERÓN

A partir del 24 de maig de 2014

Presidència:	PERE CASANELLAS BASSOLS
Secretaria:	JOAN FERRER COSTA
Tresoreria:	IRENE LLOP JORDANA
Vocalia:	ANA BEJARANO ESCANILLA
	TESSA CALDERS ARTÍS
	SÍLVIA PLANAS MARCÉ
	CONSTANTINO VIDAL SALMERÓN

Delegada de l'IEC: M. TERESA FERRER MALLOL

Nombre de socis: 66

Activitats

La SCEHB organitzà la sessió d'estudi «Literatura hebrea contemporània: la força de la tradició», a càrrec d'Ana Bejarano, professora de la Universitat de Barcelona, que és la traductora més important de textos literaris hebreus d'Espanya. La conferència tingué lloc a l'IEC el 21 de maig del 2014.

Constantino Vidal, membre de la Junta Directiva, pronuncià el dia 3 de maig de 2014 una conferència a Tortosa, organitzada per la revista *Sàpiens* i l'Ajuntament de Tortosa, sobre la disputa de Tortosa de 1413-1414.

Publicacions i altres treballs

Durant el curs 2013-2014, la Societat ha

preparat l'edició del volum 9 de la revista *Tamid. Revista catalana anual d'estudis hebraïcs*, tercer volum de la nova sèrie, dirigit pel professor Pere Casanellas, president de la Societat. El volum ha rebut l'elogi del professor Gérard Nahon, catedràtic emèrit a l'École Pratique des Hautes Études, a la Sorbona de París.

Es troba molt avançada la revisió del *Diccionari Girona. Diccionari hebreu modern-català. Vocabulari català-hebreu modern*, obra de Pere Casanellas, Eduard Feliu i Joan Ferrer. Té un paper fonamental en l'edició d'aquesta obra M. Antònia Nogueras. S'espera que aquest primer diccionari hebreu modern català, d'unes 22.000 entrades en la part d'hebreu-català i més de 30.000 en la part de

català-hebreu, pugui ser publicat al llarg del curs vinent.

Joan Ferrer està elaborant, amb la col·laboració de Josep Vicent Niclós i de Daniel Ferrer, un *Diccionari hebreu bíblic-català, arameu bíblic-català*. En aquest moment ja està redactada tota la part aramea i les lletres àlef-ain.

Es troba en un estat molt avançat de redacció la tesi doctoral d'Esperança Valls i Pujol sobre els fragments hebreus de l'Arxiu Històric de Girona, que serà defensada a la Universitat de Girona. El treball és dirigit per Joan Ferrer.

Pere Casanellas ha fet dos informes de terminologia catalana d'etimologia hebrea per al TERMCAT.

Societat Catalana de Terminologia

Any de fundació: 2008*

JUNTA DIRECTIVA

Presidència:	JAUME MARTÍ LLOBET
Vicepresidència:	JUDIT FREIXA AYMERICH
Secretaria:	ESTER BONET SOLÉ
Tresoreria:	M. TERESA MIRET MESTRE
Vocalia:	ÒSCAR AZNAR ALEMANY ACUSTÍ ESPALLARGAS MAJÓ MIQUEL-ÀNGEL SÀNCHEZ FÈRRIZ ÀNGELS EGEA PUIGVENTÓS ELISENDA VILAJOLIU GALZERAN
Delegada de l'IEC:	M. TERESA CABRÉ CASTELLVÍ

Nombre de socis: 81

* Anteriorment, Associació Catalana de Terminologia, fundada el 2002.

Activitats

Entre les activitats organitzades per la Societat Catalana de Terminologia (SCA-TERM) durant el curs 2013-2014, destaca la taula rodona *La terminologia instrumentalitzada. Quan els termes no són neutres ni innocents*, duta a terme el 8 de maig de 2014 a l'IEC.

La finalitat de la taula rodona va ser parlar de les modificacions dels termes en els diccionaris de llengua general, fetes sovint amb intencions polítiques, o d'algun altre tipus, i de les implicacions que això pot tenir.

Hi participaren Margarida Sanjaume, cap dels Serveis d'Assessorament Lingüístic del Parlament de Catalunya, que va aportar informació de primera mà sobre la influència que grups polítics o de pressió exerceixen perquè es facin servir certes denominacions terminològiques en els textos legals que regulen determinats àmbits; Silvia Senz, editora, hispanista i especialista en planificació lingüística i normativitat, que va presentar a la taula rodona alguns aspectes de la feina que porta a terme d'estudi, seguiment i crítica de l'acció política i ideològica de la RAE;

Ferran Domínguez, lletrat dels Serveis Jurídics del Parlament de Catalunya i professor associat de dret constitucional a la UAB, que va aportar al debat la seva visió com a jurista, i Carolina Santamaria, cap de les Oficines Lexicogràfiques de l'IEC, que va parlar de les peticions que el diccionari normatiu rep de diferents grups o persones perquè s'hi facin modificacions.

La taula rodona i el debat posterior van ser moderats per Miquel Strubell, director de la Càtedra de Multilingüisme de la UOC. Entre les aportacions dels convidats i el debat generat a partir de les intervencions d'alguns assistents, es va poder concloure que, efectivament, hi ha una utilització dels termes que va més enllà de la que correspon estrictament als especialistes de la matèria, especialment en els camps de coneixement menys tècnics i més socials o generals, que sembla que són més permeables a la ideologia.

Premis

El Premi de la Societat Catalana de Terminologia, instituït l'any 2009 i ofert a un

treball d'investigació, bibliogràfic o d'assaig sobre terminologia, tant des del punt de vista teòric com des del punt de vista aplicat, es lliurà en el marc dels Premis Sant Jordi de l'Institut d'Estudis Catalans, el dia 22 d'abril de 2014.

En la seva tercera convocatòria, la ponència integrada per Judit Freixa, Rosa M. Mateu i Elisabet Solé, atorgà el premi a Deva Gresa Barbero pel treball *Estudi d'implantació terminològica. La gastronomia del Pròxim Orient i el nord d'Àfrica als restaurants de Gràcia i l'Eixample de Barcelona*.

Publicacions

SÀNCHEZ FÈRRIZ, Miquel Àngel (cur.). *La terminologia en les ciències de la vida, en la química i en el món educatiu*. Barcelona: Societat Catalana de Terminologia, 2013. (Memòries de la Societat Catalana de Terminologia; 4) *Terminàlia*, núm. 8 (desembre 2013); núm. 9 (juny 2014).

IX. Fundacions, entitats vinculades i adherides a l'IEC

Fundacions

Fundació Ferran Sunyer i Balaguer

La Fundació, constituïda inicialment el 1983 per les cosines del matemàtic Ferran Sunyer i Balaguer, les senyores Maria Assumpció Carbona i Balaguer i Maria dels Àngels Carbona i Balaguer, està integrada actualment pel Patronat següent:

President:	president de l'IEC	JOANDOMÈNEC ROS I ARAGONÈS
Vicepresident:	president de la Secció de Ciències i Tecnologia	DAVID SERRAT I CONGOST
Director:		MANUEL CASTELLET I SOLANAS
Secretari:	secretari general de l'IEC	ROMÀ ESCALAS I LLIMONA
Vocals:	president de la Societat Catalana de Matemàtiques director del Centre de Recerca Matemàtica	JOAN DE SOLÀ-MORALES I RUBIÓ JOAQUIM BRUNA I FLORIS JOSEP AMAT I GIRBAU (UPC, IEC) MARTA CASANELLAS I RIUS (UPC) MANUEL CASTELLET I SOLANAS (UAB, IEC) JOAN GIRBAU I BADÓ (UAB, IEC) PERE PASCUAL I GAINZA (UPC) NÚRIA VILA I OLIVA (UB)

489

La finalitat de la Fundació és l'estímul de la recerca matemàtica i concedeix premis a treballs de recerca i ajuts per a estudis de l'àmbit de les matemàtiques.

Premis i borses

El Premi Ferran Sunyer i Balaguer s'ofereix anualment a una monografia matemàtica escrita en anglès que exposi els resultats més destacats d'una àrea de les matemàtiques en la qual s'hagin produït avenços recentment, té una dotació de 15.000 euros i l'obra guanyadora és publicada per Birkhäuser Verlag dins la sèrie «Progress in Mathematics».

Enguany ha estat adjudicat a Veronique Fischer i Michael Ruzhansky, de l'Imperial College London (Regne Unit), per *Quantization on Nilpotent Lie Groups*.

El Premi Matemàtiques i Societat s'ofereix a un reportatge sobre qualsevol aspecte de les matemàtiques produït per un mitjà de comunicació dels Països Catalans. En aquesta convocatòria, ha estat atorgat a una associació per promoure i crear un Museu de Matemàtiques a Catalunya, per la creació de l'espai expositiu permanent «Experiències matemàtiques», al Palau Mercader de Cornellà, i per les altres activitats de divulgació de les matemàtiques realitzades el darrer any.

Les Borses Ferran Sunyer i Balaguer s'ofereixen anualment a estudiants de doctorat avançats de les universitats dels Països Catalans per a fer estades d'un a tres mesos en un centre de recerca. En aquesta convocatòria els guanyadors han estat els següents: Francesc Font Martínez, de la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC), per a fer una estada de tres mesos al New Jersey Institute of Technology (Estats Units); Elisa Lorenzo García, de la UPC, per a fer una estada de tres mesos a Microsoft Research (Estats Units); Marina Murillo Arcila, de la Universitat Politècnica de València, per a fer una estada de dos mesos a la Universitat del Salento (Itàlia), i Carlos de Vera Piquero, de la UPC, per a fer una estada de dos mesos a la Universitat de Pàdua (Itàlia).

Fundació Mercè Rodoreda

La Fundació, constituïda per l'Institut d'Estudis Catalans, està integrada per un Patronat format per:

President:	president de l'IEC	JOANDOMÈNEC ROS I ARAGONÈS
Vicepresident:	vicepresident de l'IEC	JOAQUIM AGULLÓ I BATLLE
Tresorer:	vicepresident de l'IEC	JAUME DE PUIG I OLIVER
Secretari:	secretari general de l'IEC	ROMÀ ESCALAS I LLIMONA
Patrons nats:	presidents de les seccions de l'IEC	M. TERESA FERRER I MALLOL (des del 25 de juny de 2014, JOSEP MASSOT I MUNTANER) FRANCESC GONZÁLEZ I SASTRE DAVID SERRAT I CONGOST ISIDOR MARÍ I MAYANS (des del 4 de juliol de 2014, M. TERESA CABRÉ I CASTELLVÍ)

i la senyora

JOSEP GONZÁLEZ-AGÀPITO I GRANELL

MARGARIDA PUIG I SALA

Patrons electius:

M. MERCÈ BORONAT I BLANCH

JOAQUIM MALLAFRÈ I CAVALDÀ

CARLES MIRALLES I SOLÀ

JOAQUIM MOLAS I BATLLORI

Les finalitats de la Fundació són les següents:

a) Concedir premis a treballs d'investigació sobre la narrativa catalana del segle XX, titulats Premis Mercè Rodoreda.

b) Concedir ajuts de tot tipus per a estudis i treballs relacionats amb la narrativa catalana del segle XX i, principalment, amb l'estudi i la divulgació de l'obra de Mercè Rodoreda.

c) La constitució d'una biblioteca que contingui tota l'obra de Mercè Rodoreda i també les seves traduccions, i l'adquisició de tot tipus de material relatiu a l'autora per a la constitució de l'arxiu i biblioteca Mercè Rodoreda.

d) La custòdia dels documents de Mercè Rodoreda que siguin de la titularitat de la Fundació i els altres que li sigui confiats.

e) Organitzar activitats relacionades amb la divulgació de l'escriptora i de la literatura catalana.

Premis i ajuts

Es convoca, des del 1992, el Premi Fundació Mercè Rodoreda, ofert al millor treball d'investigació inèdit, en qualsevol llengua, sobre la novel·la i el conte del segle XX i en especial sobre l'obra de Mercè Rodoreda.

La Fundació també convoca uns ajuts per a treballs d'investigació que s'atorguen anualment. El premi i els ajuts es concedeixen a proposta de la Comissió Tècnica de la Fundació Mercè Rodoreda.

En els Premis Sant Jordi 2014 de l'Institut d'Estudis Catalans, la Fundació Mercè Rodoreda acordà concedir dos accèssits del premi: Anne Charlon, pel treball *Feliçment, era novel·lista: Maria Aurèlia Capmany*, i a Maria Lacueva i Lorenz, pel treball *Les narradores valencianes de postguerra: recepció crítica i propostes d'anàlisi*.

La Fundació acordà per unanimitat atorgar un ajut a Trinidad Escudero Alcamí pel projecte *La recepció crítica i la divulgació de 'La plaça del Diamant' de Mercè Rodoreda*.

Entitat vinculada

Biblioteca de Catalunya

Consell Rector (membres de l'IEC)

Vicepresident segon:

Joandomènec Ros i Aragonès

La Biblioteca de Catalunya (BC) fou fundada el 1907 per l'Institut d'Estudis Catalans, que la posà a la disposició dels investigadors amb el nom de Biblioteca de Catalunya l'any 1914.

Actualment és la biblioteca nacional de Catalunya i constitueix una peça fonamental del mapa cultural del país en la mesura que és una institució nacional al servei del patrimoni, la recerca i la cooperació. La seva missió s'articula en tres eixos bàsics, regulats per la Llei del sistema bibliotecari de Catalunya (4/1993):

- recollir, conservar i difondre la producció bibliogràfica catalana i la relacionada amb l'àmbit lingüístic català,
- vetllar per la conservació i la difusió del patrimoni bibliogràfic,
- mantenir la condició de centre de consulta i recerca científica de caràcter universal.

La Biblioteca de Catalunya és regida per un Consell Rector format pels representants següents: conseller de Cultura, president; director general del Patrimoni Cultural, vicepresident primer; president de l'Institut d'Estudis Catalans, vicepresident segon; directora de la BC, vicepresidenta tercera; diversos vocals, d'entre els quals dos són a proposta de l'Institut d'Estudis Catalans i de la Biblioteca de Catalunya.

Directora: Eugènia Serra i Aranda

Carrer de l'Hospital, 56

08001 Barcelona

Tel.: 932 702 300

www.bnc.cat

Entitats adherides

D'acord amb l'article 77 del Reglament de règim interior de l'Institut d'Estudis Catalans (capítol xv, «De les entitats adherides»), l'IEC pot acceptar l'adhesió d'entitats o institucions científiques o culturals per mitjà d'un conveni d'adhesió que requereix l'informe previ de la secció o de les seccions més afins, el dictamen favorable de la proposta emès pel Consell Permanent i l'aprovació pel Ple de l'IEC per la majoria absoluta dels assistents. D'acord amb la votació del Ple del dia 19 de juny de 2000, les entitats adherides són les següents:

Institut Menorquí d'Estudis

L'Institut Menorquí d'Estudis (IME) és un organisme autònom del Consell Insular de Menorca (CIM) de caràcter administratiu, amb personalitat jurídica pròpia, creat pel CIM i destinat a la recerca, promoció, recuperació i difusió de la cultura de l'illa de Menorca, amb la voluntat d'esdevenir centre de recepció i intercanvi de pensament i ciència.

Presidenta: Maria Nieves Baíllo Vadell
President del Consell Científic: Jaume Mascaró Pons
Coordinadora científica: Josefina Salord Ripoll
Camí des Castell, 28
07702 Maó (Menorca)
Tel.: 971 35 15 00
www.ime.cat

Institut d'Estudis Eivissencs

L'Institut d'Estudis Eivissencs (IEE) fou fundat l'any 1949, amb el suport de l'Ajuntament d'Eivissa, com un institut d'estudis locals, integrat dins del Consell Superior d'Investigacions Científiques. L'Institut nasqué amb la finalitat de protegir el patrimoni natural i cultural de les Illes Pitiüses. Aquesta protecció no es podia fer més que vindicant en primer lloc la llengua pròpia, el català.

President: Marià Serra Planells
Via Púnica, 29
07800 Eivissa
Tel.: 971 312 775
www.estudiseivissencs.cat

Institut d'Estudis Baleàrics

L'Institut d'Estudis Baleàrics (IEB) és un consorci amb caràcter d'ens públic, de naturalesa corporativa de base associativa, amb personalitat jurídica i patrimoni propis, independents dels seus membres, i que es regeix per les disposicions legals i reglamentàries pròpies de la seva naturalesa i pels seus Estatuts. Està integrat per l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, la Universitat de les Illes Balears, el Consell Insular de Mallorca, el Consell Insular de Menorca, el Consell Insular d'Eivissa i el Consell Insular de Formentera.

Entre d'altres, els seus objectius principals són:

- la difusió, per mitjans propis o aliens, de tot tipus d'activitats culturals relacionades amb les Illes Balears,
- la formació lingüística no reglada dels ciutadans de les Illes Balears,
- l'avaluació de coneixements de llengua catalana, mitjançant la convocatòria i l'administració de les proves per a obtenir els diferents certificats que expedeix la direcció general corresponent,
- la programació de diverses activitats culturals relatives a l'intercanvi i la relació entre Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera i entre les Illes Balears i l'exterior.

Presidenta: Joana Maria Camps Bosch

Director: Antoni Vera Alemany

Carrer d'Alfons el Magnànim, 29

07004 Palma

Tel.: 971 177 604

www.iebalearics.org

Societat Arqueològica Lul·liana

La Societat Arqueològica Lul·liana (SAL) és una entitat fundada el desembre del 1880 a Palma per un grup d'erudits, entre els quals hi havia Bartomeu Ferrà i Perelló, que comptaren amb el patrocini del bisbe Mateu Jaume, que n'autoritza la constitució i la creació d'un museu. L'objectiu principal és honrar la memòria de Ramon Llull per mitjà de diverses activitats: visita de monuments, organització de conferències, celebració d'exposicions i recollida d'objectes artístics a fi d'evitar llur destrucció.

President: Antoni Planas Rosselló

Carrer de Monti-Sion, 9

07001 Palma

Tel.: 971 713 912

www.arqueologicaluliana.com

Altres vinculacions

D'altra banda, l'IEC també pot acceptar la vinculació d'entitats o institucions científiques o culturals per mitjà d'un conveni específic que requereix l'informe previ favorable de la Secretaria General i de la secció o de les seccions més afins, i l'aprovació per part del Consell Permanent. La vinculació no implica cap canvi en la situació administrativa i patrimonial de l'entitat o institució, sens perjudici que figuri en el conveni de vinculació amb l'IEC. Les entitats amb les quals s'han establert convenis de vinculació són les següents:

Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes

L'Associació Internacional de Llengua i Literatura Catalanes (AILLC) fou fundada l'any 1973 en una assemblea celebrada a Cambridge. Com que les circumstàncies polítiques d'aquell moment impediren la legalització de l'AILLC a l'Estat espanyol, es domicilià a Amsterdam, acollida per la legislació holandesa.

Quan la situació política ho permeté, l'AILLC fou legalitzada a Catalunya i inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat. En aquell moment es demanà a l'IEC que acceptés d'acollir legalment l'AILLC a la seva seu; l'IEC accedí a aquesta petició, i així ho recullen els Estatuts.

L'any 1993 l'AILLC signà un conveni amb l'IEC pel qual aquest cedia a l'AILLC un espai a la seva seu de Barcelona per a desenvolupar-hi les activitats pròpies, que són la promoció i l'estudi de la llengua i la cultura catalanes.

President: Antoni Ferrando i Francès

Carrer del Carme, 47

08001 Barcelona

Tel.: 933 248 580

<http://aillc.espais.iec.cat>

North American Catalan Society

La North American Catalan Society (NACS) fou fundada l'any 1978 a la Universitat d'Illinois, a Urbana-Champaign (Estats Units d'Amèrica).

La NACS fou legalitzada a Catalunya i inscrita en el Registre d'Associacions de la Generalitat; en aquell moment es demanà a l'IEC que acceptés d'acollir legalment la NACS a la seva seu; l'IEC accedí a aquesta petició, i així ho recullen els Estatuts.

L'any 1996 signà un conveni amb l'IEC pel qual aquest cedia a la NACS un espai a la seva seu de Barcelona per a desenvolupar-hi les activitats pròpies, que són la difusió

i l'estudi de la llengua, literatura i cultura catalanes a l'Amèrica del Nord (els Estats Units i el Canadà).

Presidenta: Lourdes Manyé

Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

La Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana es fundà el 1992 a Vic, amb l'adhesió d'una vintena de centres d'estudis locals i comarcals d'arreu del territori del domini lingüístic de la llengua catalana.

L'any 2000, la Coordinadora signà un conveni amb l'IEC pel qual aquest acollia aquesta entitat a la seva seu perquè hi desenvolupés l'activitat pròpia, que és la promoció i l'estudi de la llengua i la cultura catalanes.

President: Josep Santesmasés i Ollé

Carrer de Maria Aurèlia Capmany, 14-16

08001 Barcelona

Tel.: 932 701 620 (extensió 131)

www.ccepc.org

Institut Català d'Antropologia

Des que fou creat l'any 1978, l'Institut Català d'Antropologia ha tingut per objectiu la difusió dels coneixements i la pràctica de la disciplina antropològica a fi de crear un espai de discussió, investigació i aprofundiment científic de la societat i la cultura a Catalunya. En els inicis, nasqué a partir de la inquietud d'obrir noves perspectives i metodologies de treball. Actualment consta d'unes quatre-centes persones afiliades i de diversos grups de treball.

L'ICA organitza nombrosos seminaris, conferències, col·loquis, taules rodones i sessions de treball que ofereixen una formació continuada de la disciplina. Les temàtiques tractades són amples i diverses: minories ètniques i marginació social, societats americanes i africanes, societats rurals i urbanes, moviments migratoris, metodologia i pensament històric, antropologia i salut, treball i família, estudis de gènere, etnomusicologia, etcètera.

L'IEC signà amb l'ICA un conveni de vinculació el 4 d'abril de 2008.

Presidenta: Verena Stolcke

Carrer de Casp, 43, baixos 1a

08010 Barcelona
Tel.: 931 713 770
www.antropologia.cat

Societat Andorrana de Ciències

La Societat Andorrana de Ciències (SAC) és una associació cultural, privada, amb finalitats no lucratives, que realitza projectes culturals i educatius dins els àmbits del coneixement, recerca i formació superior. Està orientada a fomentar l'àrea científica de la vida cultural, en tots els vessants, accentuant de manera especial les activitats de divulgació i recerca.

Va néixer l'any 1983 en resposta a les noves necessitats d'un país en ple desenvolupament, i suma els seus esforços als fets per altres entitats culturals. Se sosté gràcies a les aportacions voluntàries, tant de treball com materials, de la ciutadania del nostre país i el suport d'entitats privades i institucions públiques.

L'IEC signà amb la SAC un conveni de vinculació el 2 de juny de 2010.

Presidenta: M. Àngels Mach i Buch
Centre Cultural la Llacuna
Carrer Mossèn Cinto Verdaguer, 4
AD500 Andorra la Vella
Tel.: 829 729
www.sac.ad

Societat Catalana d'Estadística

La Societat Catalana d'Estadística (SCE) és una associació que es va constituir en l'assemblea fundacional del 4 de febrer de 2010, amb la finalitat de contribuir al desenvolupament, l'aplicació i la difusió de l'estadística en els diversos àmbits: acadèmic, científic, social, professional, de recerca i innovació, i també amb l'objectiu de fomentar l'intercanvi i la difusió de coneixements.

L'IEC signà amb l'SCE un conveni de vinculació el 28 de febrer de 2014.

Presidenta: Guadalupe Gómez Melis
Carrer de Pau Gargallo, 5
08028 Barcelona
http://soce.iec.cat

X. Publicacions

Portal de revistes científiques

El portal de revistes científiques en línia de l'Institut d'Estudis Catalans ofereix un entorn comú d'accés a les revistes científiques publicades per l'IEC.

Cada Secció té la seva revista, que publica anualment en format digital d'accés obert a l'Hemeroteca Científica Catalana de l'IEC:

— *Contributions to Science* és l'òrgan oficial internacional de les seccions de Ciències i Tecnologia i de Ciències Biològiques. S'edita en llengua anglesa a fi de difondre internacionalment la qualitat i el potencial científic i tecnològic de la recerca i la innovació científica especialitzada realitzada als Països Catalans, en qualsevol àrea, tant bàsica com aplicada. Consultable en paper i en línia (<http://revistes.iec.cat/index.php/CtS>).

— *Catalan Historical Review* és editada per la Secció Històrico-Arqueològica. Es publica en anglès i català i té per objectiu difondre internacionalment els grans temes de la història catalana, així com facilitar als estudiosos estrangers el coneixement del progrés de la historiografia als Països Catalans. Consultable en paper i en línia (<http://revistes.iec.cat/index.php/CHR>).

— *Catalan Social Sciences Review* és editada per la Secció de Filosofia i Ciències Socials. Té per objectiu difondre articles científicament rellevants, publicats originàriament en català, i traduir-los a l'anglès. Abasta diverses matèries: filosofia, pedagogia, psicologia, sociologia, demografia, geografia, lleis, economia, antropologia, comunicació i ciències polítiques. Consultable en línia (<http://revistes.iec.cat/index.php/CSSr/index>).

— *Estudis Romànics* és la revista de la Secció Filològica, fundada el 1947 per Ramon Aramon i Serra. Publica estudis de lingüística, de filologia, de crítica literària i de les literatures de la Romània, sense limitacions de tema, de metodologia ni de cronologia, i acull aportacions globals i particulars de cada llengua. Consultable en paper i en línia (<http://revistes.iec.cat/revistes224/index.php/ER/index>).

Les societats filials de l'IEC són les principals generadores de les revistes científiques, les quals s'han classificat temàticament d'acord amb la secció a què està adscrita cada societat.

El fons de revistes està format per seixanta publicacions periòdiques, de les quals se n'han publicat 1.287 números. Es poden consultar tots els sumaris dels números publicats fins ara i els continguts de 16.831 articles en format PDF, equivalents a 206.080 pàgines.

Monografies

Ager Tarraconensis 4: Els Antigons, una vil·la senyorial del Camp de Tarragona. Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, 2014. 294 p. (Documenta; 16.4) ISBN

- 978-84-9377334-3-4 (obra completa). ISBN 978-84-942034-0-4 (vol. 4). [Coedició amb l'IEC]
- Ager Tarraconensis 5: Paisatge, poblament, cultura material i història: Actes del simposi internacional*. Tarragona: Institut Català d'Arqueologia Clàssica, 2013. 445 p. (Documenta; 16.5) ISBN 978-84-9377334-3-4 (obra completa). ISBN 978-84-940565-2-9 (vol. 5). [Coedició amb l'IEC]
- ARGENTER, Joan Albert (ed.). *Enclavaments lingüístics i comunitats locals: El català a Sardenya, al Carxe i entre els gitanos catalans de França*. Barcelona: Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural, 2014. 245 p. (Biblioteca Càtedra UNESCO; 5) ISBN 978-84-9965-211-5.
- AYMERICH I BERNAL, Isidre. *El paper moneda a l'Alt Penedès durant la Guerra Civil (1936-1939)*. Barcelona, 2013. 151 p. ISBN 978-84-15017-11-0.
- BALCELLS I GONZÁLEZ, Albert. *Jaume Massó i Torrents i la modernitat, 1863-1943: De 'L'Avenç' a l'Institut d'Estudis Catalans*. Barcelona, 2013. 187 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 95) ISBN 978-84-9965-187-3.
- Barcino II. Marques i terrisseries d'àmfores al Baix Llobregat*. Barcelona: Union Académique Internationale en coedició amb l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, 2013. 376 p. (Corpus International des Timbres Amphoriques; 18) ISBN 978-84-9965-186-6.
- BURNET, John. *La filosofia grega. De Tales a Plató*. Barcelona: Societat Catalana de Filosofia, 2013. 285 p. ISBN 978-84-9965-178-1.
- CARRERA GARCÍA DE CORTÁZAR, Núria. *Inversió tectònica i evolució estructural de la Cordillera Oriental meridional (Valles Calchaquies, NW de l'Argentina)*. Barcelona, 2013. 258 p. (Arxius de les Seccions de Ciències; 146) ISBN 978-84-9965-180-4.
- CASASSAS I YMBERT, Jordi. *1914. Centenari de la Mancomunitat de Catalunya i la significació del bicentenari de 1714 en la seva perspectiva històrica*. Barcelona, 2013. 46 p. ISBN 978-84-9965-185-9. [Discurs llegit en la sessió inaugural del curs 2013-2014]
- CASTELLET, Manuel (cur.). *Rigor científic, catalanitat indefallent: Rafael Patxot i Jubert (1872-1964)*. Barcelona, 2014. 81 p. (Publicacions de la Presidència; 40) ISBN 978-84-9965-208-5.
- CORTÉS, Ada. *L'arquitectura domèstica d'època tardorepublicana i altimperial a les ciutats romanes de Catalunya*. Barcelona: coedició amb la Universitat Autònoma de Barcelona, 2014. ISBN: 978-84-9965-218-4 (IEC); 978-84-941310-9-7 (UAB).
- COSTA, Josep Maria; CABOT, Pere Lluís (cur.). *Glossari de corrosió*. [Recurs electrònic, 2013]* *Costums sobre termenals, camins i aigües*. Barcelona: Societat Catalana de Geografia, 2013. 134 p. ISBN 978-84-9965-188-0. [Publicat el 1921 per l'Oficina d'Estudis Jurídics de la Mancomunitat de Catalunya]

- CUCÓ I GINER, Josepa. *Fórmules de regeneració urbana. València a la llum de Barcelona i Bilbao*. Barcelona, 2013. 41 p. ISBN 978-84-9965-177-4. [Discurs de recepció com a membre numerària de la Secció de Filosofia i Ciències Socials]
- El calendari*. Barcelona: Societat Catalana de Filosofia, 2013. 112 p. (Col·loquis de Vic; 17) ISBN 978-84-9965-176-7.
- Enric Lluch i Martín: Semblança biogràfica*. Conferència pronunciada a la Sala Prat de la Riba el dia 4 de juny de 2013. Barcelona, 2014. 30 p. (Semblances Biogràfiques; 62) ISBN 978-84-9965-207-8.
- Epigenetics and Periconception Environment: Proceedings of the EPICONCEPT Workshop 2013. Epigenetics for Improved Food Production: from Model to Practice*. Sant Feliu de Guíxols: Societat Catalana de Biologia, 2013. 63 p. ISBN 978-84-9965-181-1.
- ESCUADERO, Jean-Paul; CAILÀ GUTART, Montserrat. *Els noms de Tellet*. Barcelona, 2014. 158 p. (Treballs de l'Oficina d'Onomàstica; 24) ISBN 978-84-9965-219-1.
- ESTIVILL PASCUAL, Jordi (coord.). *Societat catalana 2013*. Barcelona: Associació Catalana de Sociologia, 2013. 123 p. ISBN 978-84-9965-197-2.
- FABRA, Pompeu. *Obres completes*. Vol. 9: *Textos i materials. Cronologia general. Recepció de l'obra i la figura*. Edició dirigida per Jordi Mir i Joan Solà; a cura de Josep Murgades, Georg Kremnitz, Francesc Vallverdú, Alber Jané, Jordi Mir i Anna Pineda. Barcelona, 2013. ISBN: 978-84-7588-373-1 (vol. 9); 978-84-7588-373-1 (o. c.).
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. *LXXXIV Cartell de premis i de borses d'estudi: Convocatòria dels Premis Sant Jordi 2015*. Barcelona, 2014. 46 p.
- *Premis Sant Jordi 2014: LXXXIII Cartell de premis i de borses d'estudi*. Barcelona, 2014. 29 p.
- *Síntesi memòria 2012-2013*. Barcelona, 2013. 55 p.
- INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS. SECCIÓ FILOLÒGICA. *Jornades de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Reus. Homenatge a Ramon Amigó i Anglès (Reus, 20 i 21 d'abril de 2012)*. Ed. a cura de Joaquim Mallafre. Barcelona, 2013. 115 p. ISBN 978-84-9965-194-1.
- *Jornades de la Secció Filològica a València i Alcoi: Homenatge a M. Sanchis Guarner amb l'Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana. Homenatges a T. Llorente, J. Maragall, M. Sanchis Guarner i E. Valor amb l'Ajuntament d'Alcoi (20 d'octubre de 2011)*. Ed. a cura de Vicent Pitarch i Brauli Montoya. Barcelona; València; Alcoi, 2013. 241 p. ISBN 978-84-9965-204-7.
- *Reunió ordinària de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans a Benavarri (14 i 15 de novembre de 2008)*. Ed. a cura de Ramon Sistac i Vicén. Barcelona: coedició amb l'Ajuntament de Benavarri, 2013. 102 p. ISBN 978-84-9965-172-9.

- JOVÉ I HORTONEDA, Ferran. *Onomàstica del terme municipal de Vandellòs i l'Hospitalet de l'Infant*. Barcelona, 2013. 661 p. (Treballs de l'Oficina d'Onomàstica; 23) ISBN 978-84-9965-179-8.
- Ments abstractes*. Fotografies de Francesc Creixell i Fernando Rascón. Barcelona: coedició amb el Centre de Recerca Matemàtica, 2014. 117 p. ISBN 978-84-9965-214-6 (IEC); ISBN 978-84-697-0268-0 (CRM).
- MOYA, Andrés. *El càlcul de la vida*. València, 2013. 125 p. (Pensament Científic; 5) ISBN 978-84-9965-189-7.
- Nomenclátor que comprende las poblaciones... de España (1860)*. Barcelona: Societat Catalana de Geografia, 2014. 189 p. + DVD. ISBN 978-84-9965-215-3. [Edició de la informació referida a les terres de parla catalana]
- Rioli Casassas i Simó: Sessió en memòria*. Sala Prat de la Riba, 27 de febrer de 2003. Barcelona, 2014. 40 p. (Semblances Biogràfiques; 61) ISBN 978-84-9965-206-1.
- Ouranós-Gaia: L'espai a Grècia III: anomenar l'espai*. Barcelona: coedició amb l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, 2013. 143 p. (Documenta; 27) ISBN 978-84-9965-173-6 (IEC); ISBN 978-84-940565-3-6 (ICAC).
- PERARNAU, Josep (cur.); PUIG, Jaume de (ajud.). *Arnaldi de Villanova. Opera Theologica Omnia (AVOThO)*. Vol. 5: *Tractatus de tempore adventus antichristi: ipsus et aliorum scripta Coeva*. Barcelona: coedició amb la Facultat de Teologia de Catalunya i la Scuola Superiore de Studi Medievali e Francescani, 2014. 435 p. (Corpus Scriptorium Cataloniae. Series A: Scriptorum) ISBN 978-84-9965-205-4 (vol. 5); ISBN 978-84-7283-739-3 (obra completa).
- PERE ANGLÈS, Ramon. *Onomàstica de la Pobla de Cérvoles*. Barcelona, 2013. 288 p. (Treballs de l'Oficina d'Onomàstica; 22) ISBN 978-84-9965-175-0.
- PITARCH, Vicent. *Les Normes de Castelló als cent anys de les Normes de l'Institut d'Estudis Catalans*. Castelló: coedició amb la Fundació Carles Salvador i amb la col·laboració de la Fundació Huguet i de la Fundació Càtedra Enric Soler i Godes, 2013. 218 p. ISBN 978-84-9965-196-5.
- PUJOL, Enric (ed.). *Antologia de memòries i dietaris personals catalans sobre la Guerra de Successió*. Estudi introductor i d'Òscar Jané. Barcelona, 2014. 286 p. (Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica; 97) ISBN 978-84-9965-221-4.
- QUER I AIGUADÉ, Pere. *Les publicacions de l'Institut d'Estudis Catalans de 1907 a 1939*. Barcelona, 2013. 97 p. (Publicacions de la Presidència; 39) ISBN 978-84-9965-198-9.
- Qüestions d'estat: Reflexions per al país del futur*. Barcelona, 2014. 114 p. ISBN 978-84-9965-213-9. [Resum dels debats de *Qüestions d'estat* celebrats el juny de 2013 a la

seu d'Òmnium Cultural i dels seminaris celebrats a la tardor de 2013 a la seu de l'Institut d'Estudis Catalans, juntament amb diferents articles sobre el tema publicats a *El Punt Avui*]

RECASENS I VIVES, Daniel. *Fonètica i fonologia experimentals del català. Vocals i consonants*. Ed. a cura de Miquel Àngel Pradilla. Barcelona, 2014. 394 p. (Biblioteca Filològica; 74) ISBN 978-84-9965-209-2.

Reviving Catalan at School: Challenges and Instructional Approaches. Ed. de Joaquim Arnau. Bristol: Multilingual Matters, 2013. 197 p. ISBN 978-84-78309-024-2.

RIERA I MELIS, Antoni (coord.). *Crisis frumentàries, iniciatives privades i polítiques públiques de proveïment a les ciutats catalanes durant la baixa edat mitjana*. Barcelona, 2013. 300 p. ISBN 978-84-9965-180-4.

SÀNCHEZ FÈRRIZ, Miquel Àngel (cur.). *La terminologia en les ciències de la vida, en la química i en el món educatiu*. Barcelona: Societat Catalana de Terminologia, 2013. 256 p. (Memòries de la Societat Catalana de Terminologia; 4) ISBN 978-84-9965-190-3.

SERRA I PUIG, Eva. *Josep de C. Serra i Ràfols: Semblança biogràfica*. Barcelona, 2013. 56 p. (Semblances Biogràfiques; 60) ISBN 978-84-9965-191-0. [Conferència pronunciada davant del Ple per Eva Serra i Puig el dia 8 d'abril de 2013]

SERRA ZAMORA, Anna; MESTRES, Josep M. *Les proves d'accés a la universitat (PAU): criteris de redacció, maquetació i correcció del text de les proves* [en línia]. 2a ed. Barcelona, 2013. 152 p. ISBN 978-84-9965-033-3.

— *Les proves d'accés als cicles formatius (PACF): criteris de redacció, maquetació i correcció del text de les proves* [en línia]. 2a ed. Barcelona, 2013. 164 p. ISBN 978-84-9965-039-5.

Terminologia d'«Els bastiments menors catalans de construcció artesanal del segle XX», d'Alexandre Ribó [recurs electrònic, 2014]*

Terminologia de «Fonaments d'economia», de Paul Krugman, Robin Wells i Kathryn Graddy traduïda al català [recurs electrònic, 2014]*

TERRENA, Guiu. *Confutatio errorum quorundam magistrorum*. Ed. a cura d'Almudena Blasco, Alexander Fidora i Celia López Alcalde; en col·laboració amb Josep Batalla i Robert D. Hughes. Introducció d'Alexander Fidora. Valls: coedició amb Obrador Edèndum, Universitat Autònoma de Barcelona i Universitat Rovira i Virgili, 2014. 175 p. ISBN 978-84-9965-210-8 (IEC). ISBN 978-84-939169-0-9 (Obrador Edèndum). ISBN 978-84-490-4389-5 (UAB). ISBN 978-84-8424-271-0 (URV). (Bibliotheca Philosophorum Medii Aevi Cataloniae; 3)

TRUETA, Josep. *The Spirit of Catalonia*. Ed. facsímil. 3a reimpr. Barcelona, 2013. 198 p. ISBN 978-84-7283-071-4.

TRUETA, Josep. *The Spirit of Catalonia*. Ed. facsímil. 4a reimpr. Barcelona, 2014. 198 p. ISBN 978-84-7283-071-4.

UNIVERSITAT DE LES ILLES BALEARS. GABINET DE TERMINOLOGIA*

- *Ecologia II* [recurs electrònic, 2013]
- *Estructura i funció del cos humà* [recurs electrònic, 2013]
- *Genètica* [recurs electrònic, 2013]
- *Sistemes d'informació geogràfica* [recurs electrònic, 2013]
- *Fonaments de l'educació musical: vocal, auditiva i rítmica* [recurs electrònic, 2014]
- *Infermeria comunitària (1a part i 2a part)* [recurs electrònic, 2014]
- *Introducció als estudis literaris. Literatura comparada. Teoria de la literatura* [recurs electrònic, 2014]
- *Músculs* [recurs electrònic, 2014]
- *Ossos i articulacions* [recurs electrònic, 2014]
- *Promoció de la salut* [recurs electrònic, 2014]

VENY I CLAR, Joan; MASSIP BONET, Àngels. *Scripta mallorquina*. Vol. 1. Barcelona, 2013. 1.039 p. (Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística; 19) ISBN 978-84-9965-182-8 (obra completa). ISBN 978-84-9965-183-5 (vol. 1).

— *Scripta mallorquina*. Vol. 2. Barcelona, 2013. 300 p. (Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística; 19) ISBN 978-84-9965-182-8 (obra completa). ISBN 978-84-9965-184-2 (vol. 2).

* Edicions en línia dutes a terme pel programa Diccionari de Ciència i Tecnologia (DiCiT). (Vegeu el capítol VI, «Activitat de recerca», p. 274.)

Obres vinculades a l'Institut d'Estudis Catalans

BALCELLS, Albert. *La Mancomunitat de Catalunya, 1914-1925: El primer pas vers l'autogovern des de la desfeta de 1714*. Barcelona: Diputació de Barcelona, 2014.

MASSOT I MUNTANER, Josep. *Rafael Patxot i Jubert: El savi, el mecenes, el patriota*. Montcada i Reixac: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2014. 202 p. (Biblioteca Serra d'Or; 472)

NAVARRETE, Audelina Celis; KEIL, Zulma. *Fwala t'ëño lahetenek*. Buenos Aires: Càtedra UNESCO de Diversitat Lingüística i Cultural; Wichi Lhomet, 2014. 10 p.

PÉREZ-BASTARDAS, Alfred. *Els cartells de 'La frase quincenal': Feixisme, totalitarisme, cabdillatge i autarquia en la propaganda de FET y de las JONS*. Barcelona: Base, 2013. 182 p. *Recull de conferències, 2010 / 5s debats de recerca. / Recull de conferències, 2011*. Andorra: Societat Andorrana de Ciències, 2013. 331 p.

ROS I ARAGONÈS, Joandomènec. *Més de quaranta senyals: Noves reflexions sobre el medi ambient*. Lleida: Pagès Editors, 2014. 210 p. (Argent Viu; 125)

«*Siats de natura d'anguila*»: *Bernat Metge i Barcelona*. Girona: Càtedra M. Àngels Anglada de Patrimoni Literari de la Universitat de Girona, 2013. 61 p. [Amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Catalans]

WILSON, Edward O. *Cartes a un jove científic*. Barcelona: Rosa dels Vents, 2014. 238 p.

Publicacions periòdiques

Acta Numismàtica, núm. 43 (2013), núm. 44 (2014).

Actes d'Història de la Ciència i de la Tècnica, vol. 5 (2012).

Anuari de la Societat Catalana de Filosofia, núm. 24 (2013).

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics, vol. 24 (2013).

Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques, vol. 28, núm. 2 (2013); vol. 29, núm. 1 (2014).

Catalan Historical Review, vol. 7 (2014).

Comunicació: Revista de Recerca i d'Anàlisi, núm. 30 (2) (novembre 2013); núm. 31 (1) (maig 2014).

Contributions to Science, vol. 8, núm. 2 (desembre 2012); vol. 9, núm. 1 (juny 2013).

Dossiers Agraris, núm. 15 (2013).

Educació i Història: Revista d'Història de l'Educació, núm. 22 (juliol-desembre 2013); núm. 23 (gener-juny 2014).

Educació Química, núm. 14 (2013); núm. 15 (2013); núm. 16 (2013); núm. 17 (2014).

Estudis Romànics, núm. 36 (2014).

Ítaca: Quaderns Catalans de Cultura Clàssica, núm. 28-29 (2012-2013).

Lambard, vol. 23 (2011-2013).

Llengua & Literatura, vol. 24 (2014).

Miscel·lània Litúrgica Catalana, núm. 22 (2014).

Notícies de la Institució: Circular de la Institució Catalana d'Història Natural, núm. 109 (setembre-octubre 2013); núm. 110 (novembre-desembre 2013); núm. 111 (gener-febrer 2014); núm. 112 (març-abril 2014); núm. 113 (maig-juny 2014); núm. 114 (juliol-agost 2014).

Noubiaix, núm. 33 (octubre 2013); núm. 34 (juny 2014).

Quaderns Agraris, núm. 34 (juny 2013); núm. 35 (desembre 2013); núm. 36 (juny 2014).

Recursos de Física [en línia], núm. 12 (tardor 2013).

Revista Catalana de Dret Privat, núm. 13 (2013); núm. 14 (2014).

Revista Catalana de Musicologia, vol. 6 (2013).

Revista de Dret Històric Català, núm. 12 (2013).
Revista de Física, vol. 4, núm. 10 (2013).
Revista de la Societat Catalana de Química, núm. 12 (2013).
Revista de Tecnologia, núm. 5 (1r semestre 2014).
SCM/Notícies, núm. 34 (juliol 2013).
Tamid, vol. 9 (2013).
TECA: Tecnologia i Ciència dels Aliments, núm. 14/1 (2014).
Terminàlia, núm. 8 (desembre 2013), núm. 9 (juny 2014).
Treballs de la Societat Catalana de Biologia, núm. 64 (2013).
Treballs de la Societat Catalana de Geografia, núm. 75 (juny 2013); núm. 76 (desembre 2013); núm. 77 (juny 2014).
Treballs de Sociolingüística Catalana, núm. 23 (2013).

Resum dels títols editats (2009-2013)

<i>Tipologia de les publicacions</i>	<i>2009</i>	<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>
Revistes	33	38	46	33	44
Opuscles	17	14	13	19	10
Monografies	56	41	43	31	25
Coedicions	19	34	26	33	26
Altres formats	2	6	5	7	14
Total de títols publicats	127	133	133	123	119

Donacions de publicacions

Es relacionen a continuació totes les institucions i les universitats que han rebut el fons editorial disponible de l'IEC i la seva actualització anual:

Abadia de Montserrat: Biblioteca
Ajuntament d'Alcoi: Gabinet Municipal de Normalització Lingüística
Ajuntament d'Almassora: Biblioteca
Ajuntament d'Oliva: Biblioteca
Ajuntament de Gandia: Regidoria de Cultura
Ajuntament de Petrer: Regidoria de Normalització Lingüística
Ajuntament de Sant Joan les Fonts: Regidoria de Promoció Municipal
Ajuntament de Vila-real: Servei de Normalització Lingüística
Albert-Ludwigs-Universität Freiburg: Romanisches Seminar

Arxiu de la Corona d'Aragó: Biblioteca Auxiliar, Barcelona
Arxiu del Regne de Mallorca, Palma
Arxiu Diocesà de Girona
Arxiu Històric Comarcal de Manresa: Biblioteca
Arxiu Històric Comarcal de Solsona: Direcció
Arxiu Històric de la Ciutat: Biblioteca, Barcelona
Arxiu Històric de la Ciutat: Hemeroteca, Barcelona
Arxiu Municipal de Gandia: Biblioteca
Arxiu Municipal de Girona: Servei de Gestió Documental, Arxius i Publicacions
Arxiu Nacional de Catalunya: Biblioteca Auxiliar, Barcelona
Associació Catalana d'Hondures: Biblioteca
Associació Cultural Alambor: Biblioteca, Benicarló
Associació Cultural Centelles i Riu Sec d'Oliva: Biblioteca
Ateneu Barcelonès: Biblioteca
Biblioteca Can Sumarro de l'Hospitalet de Llobregat
Biblioteca de Catalunya: Hemeroteca
Biblioteca de Catalunya: Servei d'Adquisicions
Biblioteca di Monserrato, Roma (Itàlia)
Biblioteca Diocesana de Mallorca
Biblioteca Municipal Central, València
Biblioteca Popular Caixa Laietana
Biblioteca Popular de Tortosa
Biblioteca Pública de Girona
Biblioteca Pública de Lleida
Biblioteca Pública de Tarragona
Biblioteca Pública de València
Capítol de Girona: Arxiu Biblioteca
Casa Balear
Casal Jaume I d'Alacant: Biblioteca
Casal Jaume I d'Ontinyent
Casal Jaume I de la Ribera Baixa: Biblioteca
Centre Cultural de Gandia: Institució Alfons el Vell
Centre d'Història Contemporània de Catalunya, Barcelona
Centre de Documentació i d'Animació de la Cultura Catalana, Perpinyà
Centre de Lectura de Reus: Biblioteca
Centre de Recerca i Documentació Edurad Toda, l'Alguer (Itàlia)

Centre Excursionista de Catalunya: Biblioteca, Barcelona
Col·legi Oficial de Metges de Barcelona: Biblioteca, Barcelona
Consell Superior d'Investigacions Científiques: Biblioteca, Barcelona
Conselleria de Cultura i Educació: Direcció General de Centres Docents, Barcelona
El Colegio de Jalisco: Biblioteca, Jalisco (Mèxic)
Embajada de España: Biblioteca de Zagreb
Escuela Española de Historia: Biblioteca, Roma (Itàlia)
Euskaltzaindia
Eusko Ikaskuntza: Sociedad de Estudios Vascos
Facultat de Teologia de Catalunya: Secretariat de Publicacions
Filozofska Fakulteta: Romanki Jeziki, Ljubljana (Esvolènia)
Freie Universität Berlin: Romanische Philologie (Alemanya)
Fundació Carles Salvador, Benassal
Generalitat de Catalunya: Departament de Cultura
Generalitat de Catalunya: Direcció General de Patrimoni Cultural
Generalitat de Catalunya: Direcció General de Política Lingüística
Generalitat Valenciana: Conselleria de Cultura i Educació
Govern d'Andorra: Ministeri d'Afers Socials i Cultura
Indiana University Library: Fundació Roca-Pons
Institució Milà i Fontanals: Consell Superior d'Investigacions Científiques, Barcelona
Institut Botànic: Ajuntament de Barcelona
Institut d'Estudis Eivissencs: Biblioteca, Eivissa
Institut d'Estudis Penedesencs: Biblioteca, Vilanova i la Geltrú
Institut Menorquí d'Estudis: Biblioteca
Institut Ramon Llull. Biblioteca
Instituto de La Habana: Instituto de Literatura y Lingüística
Monestir de Poblet: Biblioteca/Intercanvi
Museu Comarcal del Montsià
Museu d'Arqueologia de Catalunya: Direcció Territorial, Girona
Museu d'Història de Catalunya
Museu de Ciències Naturals de la Ciutadella, Barcelona
Museu de Vilafranca: Servei de Documentació
Museu Nacional d'Art de Catalunya: Biblioteca General d'Història de l'Art
Obra Cultural de l'Alguer
Òmnium Cultural: Biblioteca, Barcelona
Parlament de Catalunya: Biblioteca

Proectora Menorquina: Biblioteca
Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi: Biblioteca, Barcelona
Reial Acadèmia de Ciències i Arts de Barcelona: Biblioteca
Rheinland Pfalz: Pfälzische Landesbibliothek, Speyer (Alemanya)
Societat Andorrana de Ciències. Centre Cultural La Llacuna
TERMCAT: Centre de Documentació, Barcelona
The Hispanic Society of America: Library, Nova York (Estats Units)
Universidad de Zaragoza
Università degli studi di Cagliari: Facoltà di Lettere e Magistero, Càller, l'Alguer (Itàlia)
Università di Venezia, Ca Foscari (Itàlia)
Universitat Autònoma de Barcelona: Facultat d'Humanitats, Biblioteca
Universitat Autònoma de Barcelona: Facultat de Ciències, Biblioteca
Universitat d'Alacant: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
Universitat d'Alacant: Servei d'Informació Bibliogràfica i Documental
Universitat de Barcelona: Biblioteca
Universitat de Girona: Biblioteca, Servei d'Adquisicions
Universitat de les Illes Balears: Departament de Filologia Catalana i Lingüística General
Universitat de les Illes Balears: Servei de Biblioteca i Documentació
Universitat de Lleida: Biblioteca
Universitat de Lleida: Servei de Biblioteca i Documentació, Biblioteca de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Agrícola
Universitat de Lleida: Servei de Biblioteca i Documentació (UTC)
Universitat de Perpinyà: Centre de Recerques i d'Estudis Catalans
Universitat de València: Institut Interuniversitari de Filologia Valenciana
Universitat de València: Vicerektorat de Política Científica
Universitat de Vic: Biblioteca
Universität Frankfurt am Main: Institut für romanische Sprachen und Literaturen
Universität Heidelberg: Romanisches Seminar
Universitat Jaume I: Biblioteca
Universitat Jaume I: Centre de Documentació
Universität Jena-Friedrich-Schiller: Institut für Romanistik
Universitat Oberta de Catalunya: Biblioteca
Universitat Politècnica de Catalunya: Biblioteca
Universitat Politècnica de Catalunya: Escola Tècnica Superior d'Estudis Agrícoles
Universitat Pompeu Fabra: Biblioteca-Adquisicions
Universitat Pompeu Fabra: Institut Universitari de Lingüística Aplicada

Universitat Rovira i Virgili: Biblioteca

Université de Liège: Centre d'Information et de Conservation des Bibliothèques

Université de Paris IV (Paris-Sorbonne): Centre d'Études Catalanes

Université de Paris VIII - Vincennes à Saint-Denis: Département d'Études Hispaniques

Université de Paris VIII - Vincennes à Saint-Denis: UFRS Langues Sociétés Cultures Es-trangères

Université Paul Valéry: Département du Catalan

Intercanvi de publicacions

L'Institut d'Estudis Catalans manté intercanvis amb unes cent setanta institucions científiques i acadèmies nacionals i internacionals; a banda d'aquestes institucions, també es gestionen els intercanvis de les societats filials.

A continuació detallem la relació de les revistes i col·leccions que són objecte d'intercanvi i el nombre d'institucions receptores (entre parèntesis).

Acta Numismàtica (38)*

Actes de les Trobades d'Història de la Ciència i de la Tècnica (2)*

Anuari de la Societat Catalana d'Economia (6)*

Anuari de la Societat Catalana de Filosofia (45)*

Arxiu de Textos Catalans Antics (41)

«Arxius de les Seccions de Ciències» (39)

«Biblioteca de Dialectologia i Sociolingüística» (23)

«Biblioteca Filològica» (52)

Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural (246)**

Butlletí de la Societat Catalana d'Estudis Històrics (2)*

Butlletí de la Societat Catalana de Filosofia (1)

Butlletí de la Societat Catalana de Matemàtiques (3)*

Butlletí de la Societat Catalana de Musicologia (31)*

Cartografia de briòfits (9)

Cinematògraf (10)*

«Corpus Vitrearum Medii Aevi» (7)

Estudis Romànics (63)

Gazeta (8)*

Ítaca: Quaderns Catalans de Cultura Clàssica (32)*

Lambard: Estudis d'Art Medieval (10)*

Llengua & Literatura (22)*

«Memòries de la Secció Històrico-Arqueològica» (55)
 «Monografies de la Secció Històrico-Arqueològica» (41)
 «Monografies de les Seccions de Ciències» (19)
 «Organització per a la cartografia de les plantes vasculars als Països Catalans» (158)***
Periodística (15)*
Quaderns Agraris (5)*
 «Repertoris de la Secció Filològica» (10)
Revista Catalana de Musicologia (34)*
Revista Catalana de Sociologia (16)*
Revista de Física (10)*
Tamid (5)*
Treballs de Comunicació (17)*
Treballs de la Institució Catalana d'Història Natural (246)**
 «Treballs de la Secció de Filosofia i Ciències Socials» (26)
Treballs de la Societat Catalana de Geografia (253)*

* Publicacions periòdiques de societats filials. Aquests intercanvis estan gestionats pel Servei Editorial de l'Institut d'Estudis Catalans i són lliurats a les societats filials.

** Intercanvis gestionats per la Universitat de Girona (segons conveni).

*** Intercanvis gestionats pel Servei Editorial de l'Institut d'Estudis Catalans i lliurats al Programa de Recerca.

Relació d'institucions científiques i acadèmies a les quals l'IEC lliura regularment publicacions en concepte d'intercanvi

Àmbit català

- Andorra: Societat Andorrana de Ciències
- Catalunya
 - Barcelona: Arxiu Històric de la Ciutat
 - Col·legi de Periodistes de Catalunya
 - Diputació de Barcelona. Servei de Patrimoni Arquitectònic
 - Diputació de Barcelona. Servei de Patrimoni Artístic
 - Fundació Privada Hospital de la Santa Creu
 - Generalitat de Catalunya. Departament de Medi Ambient i Habitatge
 - Generalitat de Catalunya. Servei d'Arqueologia

- Institut Amatller d'Art Hispànic
- Institut Químic de Sarrià
- Museu de Ciències Naturals
- Museu de Geologia
- Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi
- Reial Acadèmia de les Bones Lletres
- Reial Societat Arqueològica Tarraconense
- Universitat de Barcelona. Associació Hispànica de Literatura Medieval (AHLM)
- Universitat Ramon Llull. *Comprendre: Revista Catalana de Filosofia*
- Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona. Secció d'Intercanvi
- Castelló d'Empúries: Centre d'Estudis Trobadorescos
- Cerdanyola: Col·lectiu de Recerques Arqueològiques de Cerdanyola
- Empúries: Museu d'Arqueologia de Catalunya
- Girona: Diputació de Girona. Unitat de Publicacions
- Universitat de Girona. Adquisicions/Intercanvis
- Martorell: Museu Municipal Vicenç Ros
- Montblanc: Centre d'Història Natural de la Conca de Barberà
- Poblet: Monestir de Poblet
- Sabadell: Fundació Bosch i Cardellach
- Sitges: Grup d'Estudis Sitgetans
- Tarragona: Museu Nacional Arqueològic
- Valls: Institut d'Estudis Vallencs
- Viladecans: Ajuntament de Viladecans
- Illes Balears
- Eivissa: Institut d'Estudis Eivissencs
- Palma: Institut d'Estudis Baleàrics
- País Valencià
- Alacant: Universitat d'Alacant. *Sharq Al-Andalus. Estudios Árabes*
- Universitat d'Alacant. Secretariat de Normalització Lingüística
- Alzira: Ajuntament. Arxiu Municipal
- Cocentaina: Centre d'Estudis Contestans. *Alberri*
- Ontinyent: Ajuntament. Servei de Publicacions
- Torrent: Facultat de Teologia de Sant Vicent Ferrer
- València: Arquebisbat. Arxiu de Religiositat Popular de València
- Generalitat Valenciana. Conselleria de Medi Ambient
- Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Carles
- Revista *Mètode*

Àmbit espanyol

- Aragón
 - Osca: Fundación Joaquín Costa
 - Saragossa: Universidad de Zaragoza. Revista *Geographicalia*
 - Universidad de Zaragoza. Revista *Tropelías*
- Andalucía
 - Sevilla: Junta de Andalucía. Consejería de Cultura
- Castella i Lleó
 - Segòvia: Fundación Centro Nacional del Vidrio
 - Valladolid: Universidad de Valladolid. Facultad de Filosofía y Letras
- Galicia
 - La Corunya: Real Academia Galega
 - Ourense: Associaçom Galega da Lingua (AGAL)
 - Santiago de Compostel·la: Instituto da Lingua Galega
 - Universidade de Santiago de Compostela
 - Xunta de Galicia. Consellería de Cultura
- La Rioja
 - Logronyo: Universidad de La Rioja. Hemeroteca
- Madrid: *Analecta Calasanciana*
 - Casa de Velázquez. Biblioteca
 - CSIC. Biblioteca de Historia. Centro de Humanidades
 - CSIC. Centro Nacional de la Información
 - CSIC. Instituto de Filología. Intercambio de Publicaciones
 - CSIC. Real Jardín Botánico
 - CSIC-ISOC. Instituto de Información y Documentación en CS Humanidades
 - Misioneros de los SS. Corazones
 - Museo Nacional de Antropología
 - Universidad Complutense. Servicio de Intercambio
 - Universidad de Alcalá de Henares. Servicio de Intercambio
 - Universidad Nacional de Educación a Distancia (UNED)
- País Basc
 - Bilbao: Euskalzaindia. Azcue Biblioteka
 - Universidad del País Vasco. Facultad de Ciencias

Resta del món

- Alemanya
 - Frankfurt: Senckenbergische Naturforschende Gesellschaft
 - Universität Frankfurt am Main. Biblioteca Catalana
 - Göttingen: Akademie der Wissenschaften zu Göttingen
 - Magúncia: Akademie der Wissenschaften und der Literatur zu Mainz
 - Munic: Bayerische Akademie der Wissenschaften
 - Fachinformationszentrum Karlsruhe. Berlin. Zentralblatt für Mathematik
 - Saarbrücken: Universität des Saarlandes. Zeitschrift für Romanische Philologie
- Argentina
 - Buenos Aires: Museo Argentino de Ciencias Naturales Bernardino Rivadavia
 - La Plata: Universidad Nacional de La Plata
 - Mendoza: Universidad Nacional de Cuyo. Facultad de Filosofía y Letras
- Àustria
 - Salzburg: Universität
 - Viena: Zoologisch-Botanische Gesellschaft in Österreich
- Bèlgica
 - Brussel·les: Académie Royale de Belgique
 - Lieja: Université
 - Lovaina: Recherches de Théologie Ancienne et Médiévale
 - Lovaina: Université
 - Lovaina: Université. Collège Erasme
- Brasil
 - São Paulo: Escola de Comunicações e Artes. Biblioteca Maria Luisa Monteiro da Cunha
 - São Paulo: Universidade de São Paulo. Museo Zoologico
- Canadà
 - Toronto: Casal dels Països Catalans
- Colòmbia
 - Bogotà: Universidad Nacional de Colombia
- Dinamarca
 - Copenhaguen: Kongelige Danske Videnskabernes Selskab
- Estats Units d'Amèrica
 - Ames (Iowa): Iowa State University
 - Ann Arbor (Michigan): University of Michigan Library
 - Berkeley (Califòrnia): University of California

- Boston (Massachusetts): Museum of Fine Arts. Library Exchanges
 Chicago (Illinois): University of Chicago Press
 Lawrence (Kansas): University of Kansas. Libraries
 Madison (Wisconsin): Wisconsin Academy of Sciences, Arts and Letters
 New Haven (Connecticut): Yale University Library
 Nova York: American Academy and Institute of Arts and Letters
 — The Hispanic Society of America
 Richmond (Virgínia): American Mathematical Society
 Tallahassee (Florida): Florida State University
 Urbana (Illinois): University of Illinois. Library
 Washington: Smithsonian Institution Libraries. National Museum
 — The Library of Congress. Hispanic Acquisition Program
- Estònia
 Tallinn: Academy of Sciences
- Finlàndia
 Hèlsinki: Societas Scientarum Fennica
 — Société N ophilologique. Modern Language Society
- França
 Aix-en-Provence: Académie d'Aix. Musée Arbaud
 Besançon: Universit 
 Par s: Bibliothèque Nationale. Service des  changes Internationaux
 —  cole Normale Supérieure. Service des échanges
 — Institut de France. Académie des Inscriptions et Belles-Lettres
 — Musées Nationaux au Louvre. Bibliothèque et Archives
 Tolosa de Llenguadoc: Revista *Nouvelle Revue d'Onomastique*
 — Bibliothèque d'études Méridionales
 — Bibliothèque Universitaire Centrale
- Ge rgia
 Tbilisi: University, I. Vekua
- Gran Bretanya
 Liverpool: University. *Bulletin of Hispanic Studies*
 Londres: British Museum (Natural History)
 — Joint Library of the Hellenic and Roman Societies
- Gr cia
 Atenes: Académie d'Ath nes
 — American School of Classical Studies. Blegen Library

- Índia
 - Bengaluru: Indian Academy of Sciences
 - Calcuta: The Asiatic Society
- Itàlia
 - Catània: Societ  di Storia Patria per la Sicilia Orientale
 - Ciutat del Vatic : Biblioteca Apostolica Vaticana
 - Ferrara: Universit  degli Studi di Ferrara
 - Florència: Accademia della Crusca
 - Accademia Toscana di Scienze e Lettere La Colombaria
 - G nova: Museo Civico di Storia Naturale Giacomo Doria
 - M ntua: Accademia Nazionale Virgiliana
 - Mil : Universit  degli Studi-Ufficio Scambi
 - N pols: Centre Jean B rard. École Française de Rome
 - Istituto Universitario Orientale
 - Universit  degli Studi di Napoli Federico II
 - Universit  degli Studi. Facolt  di Scienze Agrarie
 - P dua: Universit  degli Studi
 - Roma: Cultura Neolatina
 - Accademia Nazionale dei Lincei
 - Accademia Nazionale delle Scienze detta dei XL
 - The British School at Rome Library
 - Tor : Universit  degli Studi
 - Trieste: Universit  degli Studi
- Jap 
 - Chiyoda-Kutokio: Soci t  Franco-Japonaise des Sciences Pures et Appliquées
 - Gofuku Toyama: University. Faculty of Sciences
 - T quio: Terra Scientific Publishing Company
- Jord nia
 - Amman: Islamic Academy of Sciences
- Let nia
 - Riga: Latvian Academica Library
- Marroc
 - Agadir: Universidad Ibnou Zohrn. Facultad de Letras y Ciencias Humanas
- Mèxic: El Colegio Nacional
 - Instituto de Investigaciones Est ticas, UNAM. Biblioteca Justino Fernández

- Països Baixos
Amsterdam: Library KNAW. Exchange Department
Leiden: National Natuurhistorisch Museum
- Perú
Lima: Sociedad Química del Perú
- Portugal
Barcarena: Câmara Municipal de Oeiras. Centro de Estudos Arqueológicos
Coimbra: Universidade de Coimbra. Instituto de Arqueologia
Lisboa: Academia Portuguesa da História
— Instituto Português de Arqueologia
Oeiras: Câmara Municipal de Oeiras
Porto: Universidade Portuguesa. Departamento de Publicações
- Romania
Bucarest: Academia Romana
- Rússia
Moscou: Academy of Sciences
Sant Petersburg: Russian Academy of Sciences Library
- Sèrbia
Belgrad: Académie Serbe des Sciences et des Arts
- Suècia
Göteborg: Göteborgs Universitet. Iberoamerikanska Institutet
- Suïssa
Basilea: Universität Basel. Romanisches Seminar
Neuchâtel: Glossaire des Patois de la Suisse Romande
— Université de Neuchâtel. Bibliothèque Centrale
Zuric: Zentralbibliothek Zürich. Tausch- und Geschenkstelle
- Turquia
Ankara: Kültür Bakanligi. Anitlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü
- Veneçuela
Maracaibo: Universidad Nacional de Zulia. Facultad de Ingeniería

(Nota: aquesta relació només inclou les institucions que pertanyen a l'intercanvi establert amb les col·leccions i publicacions periòdiques de les seccions de l'Institut, exceptuant les de les societats filials i les del programa de recerca ORCA.)

